

༡༡། སྡོད་འདུག་འགྲེལ་བ་རྒྱལ་ལྷན་

ཡོན་ཏན་བྱམ་བཟང་། །

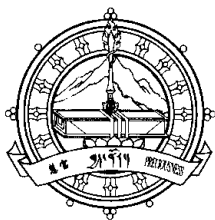

མཛད་པ་པོ། ལུང་བསྟན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ།

[illegible]

ཡོན་ཏན་བྱམ་བཟང་།

27. 81

མཛད་པ་དེ། ལྷ་པ་ལྷན་མོས་ཀྱི་ལྷ་པ་པ།

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥

དཀར་ཆག

སྒྲིང་འབྲུག་ཤེས་རབ་ལེའུའི་གཞུང་འབྲེལ་ཟབ་མོ་རྟེན་འབྲུང་གི་

དེ།ཁོ་ན་ཉིད་གསལ་པའི་སྒྲིང་མེ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།1

མཚན་བརྗོད་དང་ཚུམ་པར་དམ་བཅའ་བ།1

ལེའུ་དགུ་པ་ཤེས་རབ་ལེའུའི་གཞུང་དོན།2

(གཅིག) རྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་དགོས་པའི་

རྒྱ་མཚན་གྱི་སྒྲིང་ནས་མདོར་བསྟན་པ།2

(གཉིས) རྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་ཉིད་ཇི་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་

རྒྱལ་བསྟན་པའི་སྒྲིང་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པ།5

༡ གཏན་ལ་དབབ་བྱ་བདེན་གཉིས་རྣམ་གཞག་བཤད་པ།5

(༡) བདེན་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་མཚན་ཉིད།5

(༢) བདེན་གཉིས་གཏན་ལ་འབབས་པའི་གང་ཟག་གི་ཁྱད་པར།7

(༣) བདེན་གཉིས་འཇོག་ཚུལ་ཚད་པ་སྤྲོད་པ།8

(༡) མདོ་ལྡེ་བ་སོགས་དངོས་སྒྲིབ་བསྐྱེད་དགག་པ།8

(༢) སེམས་ཅམ་པའི་འདོད་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ།19

(༣) ལམ་དབུ་མ་ལ་དགོས་ཚུས་མེད་པར་ཐལ་བ་སྤྲོད་པ།30

༢ ཐར་བ་ཅམ་ཐོབ་པར་འདོད་པས་ཀྱང་རྟོང་ཉིད་རྟོགས་

དགོས་པར་སྒྲུབ་པ།39

༣ རྟོང་ཉིད་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།55

(༡) གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།55

(༢) ཚེས་ཀྱི་བདག་མེད་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།67

(གསུམ) རྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པ་ལ་འབད་པར་	
གདམས་པའི་སྟོན་པ་དོན་བསྟུ་བ།.....	109
༡ ཆོས་རྣམས་མཉམ་ཉིད་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་བསྟན་ཏེ་	
རྟོགས་པ་ལ་འབད་པར་གདམས་པ།.....	109
༢ སྲིད་པའི་ཉེས་དམིགས་བསྟན་པའི་སྟོན་པ་སྟིང་རྩེ་	
ཆེན་པོའི་དམིགས་པ་བསྟན་པ།.....	111
༣ ལྷག་བསམ་དང་འབྲེལ་བའི་སྟོན་པ་སྟིང་རྩེ་ཆེན་པོའི་	
རྣམ་པ་འཛིན་སྟངས་བསྟན་པ།.....	116
མཁུག་གི་དོན།.....	117
སྟོང་འབྲེལ་ཤེས་རབ་ལེའུའི་སྒྲིཛ་ན་རིམ་པར་བྱེ་བ་ཟབ་མོ་རྟེན་འབྲུང་གི་	
དེ་ཆོན་ཉིད་ཡང་གསལ་སྟོན་མེ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།.....	119
མཚོད་པར་བཟོད་པ།.....	119
གཞུང་དངོས་བཤད་པ།.....	120
སྒྲི་དོན་དང་པོ། ལྷང་རིམ་སྒྲིར་བཤད་པ།.....	120
སྒྲི་དོན་གཉིས་པ། སྐབས་དོན་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ།.....	127
དང་པོ། མདོར་བསྟན་པ།.....	129
གཉིས་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པ།.....	138
(གཅིག) བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ།.....	138
༡ བདེན་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་མཚན་ཉིད་བཤད་པ།.....	138
༢ བདེན་གཉིས་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་གང་ཟག་.....	151
༡ གྲུབ་མཐའ་བཞིའི་རིམ་པ་མདོ་ཙམ་སྒྲིར་བསྟན་པ།.....	151
༢ དབྱུ་མ་པའི་ངོས་འཛིན་མདོ་ཙམ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ།.....	155
༣ བདེན་གཉིས་ཀྱི་འཛོག་ཚུལ་ལ་ཚོད་པ་སྟོང་བ།.....	159

༡ མདོ་མེ་བ་ལོགས་དངོས་སྒྱུར་དགག་པ།	159
༢ མེམས་ཅམ་པའི་འདྲ་པ་བྱེ་བྲག་རྩ་འགོག་པ།	189
༣ ལམ་དབུ་མ་ལ་དགོས་ལྷན་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཚོད་པ་སྒྲིང་བ།	218
གཉིས། ཐར་པ་ཅམ་འདྲ་པས་ཀྱང་སྒྲིང་ཉིད་ སྒྲིགས་དགོས་པར་སྒྲིབ་པ།	225
གསུམ། སྒྲིང་ཉིད་སྒྲིབ་པའི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།	261
ཅ་བའི་ས་བཅད་གསུམ་པ། དོན་བསྟུ་བ།	357
གཅིག་སྒྲིང་ཉིད་ལ་མོས་པའི་ཕན་ཡོན།	359
གཉིས། སྒྲིང་ཉིད་སྒྲོན་ཅུང་གི་སྒྲོད་ངོས་གཟུང་བ།	361
མཇུག་གི་དོན།	367
པར་བྱང་།	374

༡༡། སྤྱིང་འབྲུག་སེས་རབ་ལེའུའི་གཞུང་འབྲེལ་ཟབ་མོ་
རྟེན་འབྲུང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསལ་བའི་སྤྱོན་མེ་
ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

༡༡། ཁྱི་སྒྱ་ཉི་ཤི་རོ་ཡུལ། གང་གིས་རྟེན་འབྲུང་ཆོས་ནམས་ཀྱིས། སྤྱོས་
བལ་ཉིད་དུ་གཟིགས་ཤིང་གསུངས། །དེ་ཕྱིར་མཁུན་དང་སྒྲ་བ་ནི། རྒྱ་བལ་སྤོན་པ་
དེར་བྱག་འཛེལ། ༡ མཁུན་པའི་གཏིར་ཆེན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས། ཟབ་ལམ་སྤོལ་
འབྱེད་ཐུ་སྒྱབ་ཞབས། སྤྱོས་བལ་དོན་གཟིགས་འཕགས་པ་ལ། སྤྱོ་བའི་བྱ་མཆོག་
གསུམ་ལ་འདུད། ༢ བྱུ་བ་པའི་སར་གཤེགས་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས། །ལམ་བཟང་
རྒྱས་མཛད་ཟླ་བའི་ཞབས། མཛད་པ་མད་བྱང་ཞི་བའི་ལ། མཐའ་བལ་སྤོལ་འཛིན་
གསུམ་ལ་འདུད། ༣ གཞན་ཡང་ཐལ་འབྱུར་ལྷགས་བཟང་མཆོག་གསལ་མཛད་
འཕགས་ལྷལ་བྱོན་ནམས་དང་། རྒྱལ་སྐས་འཇམ་དཔལ་སྤིང་པོ་མོགས། །བསལ་
ལྷན་ལྗོངས་སུ་བྱོན་ནམས་རྒྱལ། ༤ བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་མཆོག་ལ་འཇུག་པའི། མན་
ངག་བཤད་དང་སྒྱབ་པའི་དཔལ། སྤྱོགས་མཐར་རྒྱས་མཛད་བཀའ་དྲིན་ཅན། །དགེ་
བའི་བཤེས་ལའང་བྱག་བྱས་ཏེ། ༥ སྤིང་པའི་བྱག་རྩ་གཙོད་བྱེད་ལ། ཞི་བར་
བཤོད་པའི་འཇུག་ངགས་མཆོག་དེ་(མན)ནི་ཟབ་མོ་རྟེན་འབྲུང་གི། དེ་ཉིད་རྟོགས་
པ་ཁོ་ན་ལས། ༦ སྤིང་རྩ་འབྱིན་བྱེད་གཞན་མེད་ལ། ཞི་སྟོ་གཉིས་པའང་ཡོད་
མིན་ཕྱིར། ཐབས་ཚུལ་རིགས་པ་བརྒྱས་འབད་དེ། །ལམ་དེ་གཏན་ལ་འབེབས་
པའི་རིགས། ༧ །དེ་བས་འདིར་ཡང་དབྱ་མའི་ལམ། ཟབ་པ་ཞི་བ་སྤྱོས་བལ་
གང་། །ལྷང་རིགས་དུ་མས་ལེགས་འདོམས་པའི། ཤེས་རབ་ལེའུའི་གཞུང་འདི་
དགོ་ལ། ༨ །འདི་ན་མཁས་པའི་ལེགས་བཤད་ལས། མ་བྱུང་དོན་གང་བཟོད་མེད་
ལ། སྤྱོན་འཛེབས་ཉམས་འབྱུར་གྱིས་སྟེག་པའི། སྤེལ་ལེགས་ཆོག་གི་སྤྱོར་བའང་

མིན། ༡ །འོན་ཏེ་བདག་སྒོ་ཟབ་དོན་ལ། །གོམས་པའི་བག་ཆགས་བརྟན་མྱིར་
དང་། །སྐལ་མཉམ་སྒོ་དམན་འགའ་ལ་ཡང་། །བརྟུ་ལ་པན་པར་འབྱུར་སྤིང་ལ།
༡༠ །དམ་པས་བསྐལ་བའང་དོན་ལྡན་རུ། །བསྐབ་སྤང་འདི་ཉིད་སྒྲ་བ་ལ། །དང་
སྒྲིའི་ཤུགས་ཀྱིས་སྒྲིབས་པ་སྒྲིལ། །ཞེ་མའོ་འདི་གོ་སྐལ་པ་བཟང་། ༡༡ །

དེ་ལ་འདིར་ཇེ་བཅུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་སྲས་ཀྱི་བྱ་བོ་རྒྱལ་སྲས་ཆེན་པོ་
ཞི་བའི་ལྷས་མཛད་པ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་(འབ)དཔའི་སྤྱིད་པ་ལ་འཇུག་པའི་གཞུང་
ལེའུ་བཅུའི་བདག་ཉིད་ཅན་དེས། རོག་མར་བྱང་རྒྱལ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་པན་ཡོན་ལ་
སྒོ་བ་བསྐྱེད་པ་ཐོན་རུ་བཏར་ནས། སྒོན་པ་བྱང་རྒྱལ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ཚུལ་
དང་། འཇུག་སེམས་ལེན་པའི་ཆོ་གའི་སྒྲོན་པ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཕྱོམ་པ་བཟུང་ཉེ་རྒྱལ་
སྲས་ཀྱི་སྤྱིད་པ་སྒྲི་ལ་སྒོ་བ་པའི་རྒྱལ་དང་། བྱང་པར་པར་ཕྱིན་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་ཉམས་
ལེན་ལེའུ་བརྒྱད་པ་དང་དགུ་པ་གཉིས་ཀྱིས་སྒོན་ཅིང་།

དེ་དག་གི་ནང་ནས་འདིར་ལེའུ་དགུ་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལེའུའི་གཞུང་འདི་འཆད་
པ་ལ་གསུམ། སྤྱིང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཀྱི་སྒོ་
ནས་མདོར་བསྟན་པ། སྤྱིང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་ཉིད་ཇི་ལྟར་བསྐྱེད་ཚུལ་
བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པ། སྤྱིང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པ་
ལ་འབད་པར་གདམས་པའི་སྒོ་ནས་དོན་བཟུ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། ཡན་ལག་འདི་དག་སྟགས་རྒྱང་པ་བཞིས་བརྟན། དེ་ལ་ཡན་ལག་
འདི་དག་ཅེས་པ་ལེའུ་སྤྱིའི་འབྲེལ་ཙམ་ལ་རྒྱར་ན་ལེའུ་བརྒྱད་པ་ནས་བཤད་པའི་
ཞི་གནས་ཙམ་ལ་བཤད་ན་འང་རུང་མོད། འདིར་གཙོ་བོ་ནི་སྤྱིང་བཤད་པའི་རྒྱལ་
སྲས་ཀྱི་སྤྱིད་པའི་ཉམས་ལེན་སྤྱིན་སྟགས་ཀྱི་ཡན་ལག་གས་རྒྱ་ཆོགས་འདི་དག་ཐུགས་
ཅད་ནི། ཐུབ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པུས་གདུལ་བྱ་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་

སྒྲིབ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་ཉིད་སྤང་བྱ་ཤེས་སྒྲིབ་སྤང་ལྷན་གྱི་མཐུ་ཡོངས་སུ་
 བསྐྱེད་པའི་དོན་ཏུ་གསུངས་ཤིང་། དེར་མ་ཟད་རང་དོན་ཏུ་ཐར་པ་ཅམ་འཕྲོལ་པ་
 ལའང་སྒྲིབ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་མེད་ཏུ་མི་བྱང་བ་ཡིན་པ་དུ་ཡི་ཕྱིར་ལྷན་རང་
 དང་གཞན་གྱི་སྤྱིད་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཐ་དག་གཏན་ཏུ་རབ་ཏུ་ཞི་བར་འདྲོད་པས་
 ཆོས་བདག་རགས་པ་བཀག་པ་ཅམ་མིན་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྱ་མོ་རྟོགས་པར་
 རྟོགས་པའི་(ནམ་ཤེས་རབ་རང་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པར་བྱ་དགོས་ཏེ་རང་གཞན་གྱི་དོན་
 ཏུ་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གང་སྤྱུག་གྲང་མེད་ཏུ་མི་བྱང་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །འདིར་སྒྲིབ་སྟགས་ཀྱི་ཡན་ལག་དེ་དག་ཤེས་རབ་ཀྱི་དོན་ཏུ་གསུངས་ཚུལ་
 ལ་བྱང་ཟད་དཔུང་ན། ཕྱིར་སྤྱད་པ་ལས། ཇི་སྤྱིད་དག་པའི་ཙ་བ་དེ་ནི་མ་རྟོགས་
 པ། དེ་སྤྱིད་སྒྲིབ་ཉིད་དམ་པ་དེ་ནི་རྟོགས་མི་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྒྲིབ་
 ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་ཆོགས་གསོག་པ་སྒྲིབ་ཏུ་འགྲོ་དགོས་མོད་གྲང་། འདིར་བཤད་
 པའི་སྒྲིབ་སྟགས་རྒྱལ་སྤྱུག་གྱི་སྒྲིབ་པ་དེ་འདྲ་སྒྲིབ་ཏུ་འགྲོ་དགོས་པར་མ་ངེས་པའི་
 ཚུལ་ནི་འདི་ལྟར། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན་བསམ་གྱིས་རྟོགས་པ་ཅམ་ལ་ནི་སྒྲིབ་སྟགས་
 བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དེ་དག་སྒྲིབ་ཏུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ་སྒྲིབ་ཉིད་སྟོན་
 བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་དབྱེ་མ་རྒྱུ་ཏུ་གཉིས་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །སྒྲིབ་
 ཉིད་ལ་ཡིད་འགྱུར་གྱི་སྒྲིབ་པ་ཅམ་སྒྱེ་བ་ལའང་། སྒྲིབ་སྟགས་སྒྲིབ་པའི་ཉམས་ལེན་
 སྒྲིབ་ཏུ་ངེས་པར་འགྲོ་མི་དགོས་ཏེ། དེ་དགོས་ན། མི་རྟག་པ་དང་། ལས་འབྲས་
 ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་ལྟ་བུའི་ཉམས་སྒྲིབ་སྒྱེ་བ་ལའང་དེ་དག་སྒྲིབ་ཏུ་འགྲོ་དགོས་
 པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲིབ་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྒྲིབ་བྱང་གི་ལྷག་མཐོང་སྒྱེ་བ་
 ལའང་སྒྲིབ་སྟགས་ཐག་ཆེན་གྱི་སྒྲིབ་པ་དེ་དག་སྒྲིབ་ཏུ་འགྲོ་དགོས་པར་མ་ངེས་ཏེ།
 འདིར་ཐག་དམན་འཕགས་པ་རྣམས་ལའང་སྒྲིབ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་ངེས་པར་
 ཡོད་དགོས་པར་འདྲོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་སྒྲིབ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་
 ཀྱིས་ཡི་ཤེས་ཆོས་སྤྱི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་བྱས་ནས་འབྲས་བུ་དེ་འབྲུག་པ་ལ་སྒྲིབ་སྟགས་

ཐབས་ཀྱི་ཆ་རྒྱུས་ཀྱིས་དེའི་ལྷན་ཅིག་གི་ཁྱེད་ཀྱིས་ནས་པམ་འདྲིགས་པར་གྱུ་
 པས་ན། སྤྱིན་སྟགས་དེ་དག་ཤེས་རབ་ཀྱི་དོན་ཏུ་གསུངས་སོ་སྟུང་ན། (ལ)དེ་ལྟར་
 བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྤྱིན་སྟགས་ཀྱི་སྟགས་སུ་སང་པས་ཤེས་རབ་ཉིད་སྤྱིན་སྟགས་ཀྱི་
 དོན་ཏུ་གསུངས་སོ་ཞེས་ཤིག་ཏེ་སྟུང་ན་འདྲ་མཚུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་སྤྱིན་
 སྟགས་ཤེས་རབ་ཀྱི་དོན་ཏུ་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ནི། གཞུང་འདི་དང་སྟོང་
 ཉིད་དངོས་སུ་མི་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བརྒྱད་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 ལ་གཞིལ་བར་གསུངས་པ་དོན་འདྲ་པས། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་མེད་ན་
 སྤྱིང་གཞིས་གང་གི་ཡང་ས་པོ་ན་ཟད་པར་གྱུད་མི་རུས་ཤིང་། ཉོན་སྤྱིང་ཙམ་གྱིས་
 པོ་ན་ཟད་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་ཉིད་བསྟོན་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་མཐའ་
 ཡས་པས་ཟིན་པ་མི་དགོས་ཀྱང་། ཤེས་སྤྱིང་གྱིས་པོ་ན་ཟད་པ་ལ་ནི་བསྟོན་ནམས་ཀྱི་
 ཚོགས་མཐའ་ཡས་པས་བརྒྱན་ཏེ་ཡུན་རིང་ཏུ་གོམས་པར་གྱུད་དགོས་པས། འདིར་
 མི་སྤྱིན་སྟགས་ཐབས་ཀྱི་ཡན་ལག་དེ་དག་རང་རྒྱུད་ལྷན་གྱི་ཐེག་ཆེན་གྱི་གང་ཟག་
 གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་ཉིད། ཤེས་སྤྱིང་སྟོང་རུས་ཀྱི་གཞེན་
 པོ་མཐུ་ཅན་ཏུ་འཕྱུར་བའི་དོན་ཏུ་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་དོན་ཏུ་ཐར་པ་ཙམ་
 དོན་ཏུ་གཞེར་བ་རྒྱུས་ཀྱིས་ནི་དེར་གཤགས་གྱུད་ཀྱི་ཉོན་སྤྱིང་ཙམ་སྟངས་ཀྱི་གཙོ་
 བོར་གྱུད་ལ། གཞན་དོན་ཏུ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་དོན་ཏུ་གཞེར་
 བ་རྒྱུས་ཀྱིས་ནི་དེར་གཤགས་གྱུད་ཀྱི་ཤེས་སྤྱིང་སྟངས་ཀྱི་གཙོ་བོར་གྱུད་དགོས་པའི་
 སྤྱིར་རོ། །འཇགས་འདི་ལྟར་ན་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་གི་འཕགས་པ་གང་ཡིན་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་
 རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཡོད་པ་ལ་ཁྱད་མེད་ཀྱང་། དེ་འདྲའི་ཤེས་རབ་དེ་ཤེས་སྤྱིང་
 ཀྱི་གཞེན་བོར་འཕྱུར་མི་འཕྱུར་གྱི་ཁྱད་པར་བྱུང་བ་ནི་སྤྱིན་སྟགས་བསྟོན་ནམས་ཀྱི་
 ཚོགས་རྒྱ་ཆེན་པོས་ཟིན་མ་ཟིན་གྱིས་ཡིན་ལ། ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་གི་ཁྱད་པར་ཡང་ལྟ་
 པས་མི་འབྱུང་པར་ཐབས་ཀྱི་སྟོན་ནས་འབྱུང་པ་ཡིན་ནོ། །(ལ)ཅི་སྟེ་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་
 རྟུག་བསྟུལ་མཐའ་དག་ཞི་བར་གྱུད་པ་ལ་སྤྱོན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་དགོས་པས་

ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྱ་མོ་རྟོགས་དགོས་པ་བདེན་མོད། རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱག་བསྐལ་
ཙམ་ཞིབ་འདོད་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་ཅི་དགོས། གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་
རྩལ་ཡོད་ཀྱིས་སྒྲིབ་པའི་བདག་མེད་ཙམ་མངོན་སུམ་རུ་རྟོགས་ཤིང་དེ་གོམས་པར་
བྱས་པས་ཐེག་དམན་གྱི་སྤང་འདས་འཕྲོ་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེས། བདེན་ཏེ། དབུ་
མ་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་བདག་མེད་ཁས་ལེན་པའི་རང་སྤེལ་མཆོར་ཀྱན་གྱང་དེ་
ལྟར་བཞེད་པ་མཐུན་ཡང་། འདིར་ནི་སྒྲོབ་དཔོན་རྒྱ་ཐུབ་ཀྱི་དགོངས་པ་ཐུན་མོང་
མ་ཡིན་པ་དཔལ་ལྷན་ཟླ་བས་བཀྲལ་བ་ལྟར་བཤད་ན། རིན་ཆེན་མེད་བ་ལས།
རི་སྤྱང་ཐུང་པོར་འཛིན་ཡོད་པ། ཁྱིས་སོགས་ཀྱི་ལྷང་གིས་ཐུང་པོ་བདེན་འཛིན་
ཡོད་པ་དེ་སྤྱད་རུང་དང་ང་ཡི་བ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱབ་པར་འཛིན་པའི་
འཛིག་ལྟ་མི་ལྟོག་པར་གསུངས་ཤིང་། ཐེག་དམན་དགྲ་བཅོམ་གྱིས་གྱང་འཛིག་ལྟ་
སྤངས་པར་ནི་ཀུན་གྱིས་འདོད་དགོས་ལ། དེ་ལ་ཐུང་པོ་བདེན་འཛིན་ཟད་དགོས་
པས། ཉན་རང་འཕགས་པས་གྱང་ཐུང་པོ་བདེན་མེད་རུ་རྟོགས་དགོས་པར་བཞེད་
ཅིང་། རྒྱལ་སྤྱོད་ཆེན་པོ་འདིས་གྱང་དེ་དང་མཐུན་པར་ཐར་པ་ཙམ་འཕྲོ་བ་པ་ལའང་
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཕྱ་མོ་རྟོགས་དགོས་པར་བཞེད་ཚུལ་འོག་ཏུ་འང་རྒྱས་པར་འཆད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། གཏན་ལ་དབབ་བྱ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ནམ་གཞག་བཤད་
པ། ཐར་པ་ཙམ་འདོད་པས་གྱང་སྒྲིབ་ཉིད་རྟོགས་དགོས་པར་སྐབ་པ། སྒྲིབ་ཉིད་
སྐབ་པའི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ། བདེན་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་མཆོན་ཉིད། བདེན་གཉིས་
གཏན་ལ་འབབས་པའི་གང་ཟག་གི་ཁྱད་པར། བདེན་གཉིས་ཀྱི་འཛོག་ཚུལ་ལ་(༧)
ཚྭ་པ་སྤྱོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཀྱན་རྫོབ་སོགས་རྐང་པ་བཞིས་བསྟན། དེ་ལ་རྐང་
པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་དབྱེ་བ་བསྟན་ཏེ། ལྷང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མི་མཐུན་པའི་
བརྒྱན་པའི་ཆོས་གང་ཟག་དང་ཐུང་པོ་ལྟ་བུ་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་དྲུག་ནི། ལྷང་ཚུལ་

དང་གནས་ཚུལ་མཐུན་པའི་ཚོས་གང་ཟག་དང་ཕྱང་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་དབེན་པ་
 ལྷ་བྱ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་སྟེ་ཤེས་བྱའི་ཚོས་འདྲི་རྣམས་ལ་ནི། བདེན་པ་གཉིས་
 ལྷ་དབྱེར་ཡོད་པར་འདྲོད་དོ། ཞེས་པའོ། །དང་ཞེས་པས་བདེན་གཉིས་སྟོབས་
 མཚུངས་པར་སྟོན་པ་སྟེ། གཞིའི་དུས་སུ་བདེན་གཉིས་གཅིག་གྲོགས་སུ་གཅིག་འགྲོ་
 བ་དང་། ལམ་དུས་སུ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ཐབས་ཤེས་ཟུང་འཇུག་དུ་འགྲོ་
 བ་དང་། འབྲས་དུས་སུ་ཐབས་ཤེས་གྱིས་བསྐྱས་པའི་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་རང་འབྲས་
 ཚོས་གཞུགས་ཀྱི་སྐྱ་གཉིས་ཟུང་འབྲེལ་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་དོན་རྟོ། རྒྱུ་པ་སྐྱི་མ་
 གཉིས་གྱིས་རིམ་པར་བདེན་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གཙུག་པོར་བརྟན་ཏེ། དོན་དམ་
 བདེན་པ་ནི་གཉིས་སྤང་ཅན་གྱི་སྟོ་ཡི་མངོན་སུམ་གྱི་སྟོད་ཡུལ་མིན་ཞིང་། རང་
 མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གཉིས་སྤང་གི་སྟོས་པ་ལུབ་པའི་
 ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བའོ། །དོན་དམ་ཞེས་པས་མཚན་བྱ་དང་། སྟོ་ཡི་སྟོད་
 ཡུལ་མིན་ཞེས་པས་མཚན་ཉིད་ཤུགས་ལ་བརྟན་རྟོ། །རང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
 པའི་སྟོ་གཉིས་སྤང་ཅན་གྱི་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གཉིས་སྤང་དང་བཅས་པའི་ཚུལ་
 གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ནི། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པར་བརྟོག་དོ་ཞེས་པའོ། །སྟོ་ནི་
 ཞེས་པས་མཚན་ཉིད་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པར་བརྟོག་ཅེས་པས་མཚན་བྱ་བརྟན་
 ཏོ། །དེ་ལྟར་ཆོག་རྒྱུ་པ་གཉིས་པོ་སོ་སོར་བཤད་དགོས་ཀྱིས། དེ་ལྟ་མིན་པར།
 དོན་(ལན)དམ་བདེན་པ་སྟོ་ཡི་སྟོད་ཡུལ་མིན་ཏེ། སྟོའི་ཡུལ་ཡིན་ན་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་
 དགོས་པར་བརྟོག་པའི་སྟུང་། ཞེས་རྒྱུ་པ་དང་པོ་དམ་བཅའ་དང་སྐྱི་མ་རྟགས་སུ་
 བྱས་ནས་བཤད་ན། དོན་དམ་བདེན་པ་སྟོ་གང་གིས་ཀྱང་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་
 བ་ཐོགས་ཀྱི་སྟོན་ཡོད་པར་གསུངས། གལ་ཏེ་ཆོག་སྐྱི་སྟེལ་ཏེ་བཤད་པར་འདྲོད་
 བ། དོན་དམ་བདེན་པ་ནི་གཉིས་སྤང་ཅན་གྱི་སྟོ་ཡི་མངོན་སུམ་གྱི་སྟོད་ཡུལ་མིན་ཏེ།
 གཉིས་སྤང་ཅན་གྱི་སྟོ་ཡི་མངོན་སུམ་གྱི་སྟོད་ཡུལ་དུ་ཡུར་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་
 ཡིན་པར་བརྟོག་དོ་ཞེས་དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་དགག་སྟུགས་ནས་ཤུགས་

བསྟན་དང་། ཀྲུ་རྫོག་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་སྒྲུབ་སྟོགས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་དོན་དུ་བཤད་ན་རུང་ངམ་སྟེ་མོ། །

གཉིས་པ་བདེན་གཉིས་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་གང་ཟག་གི་བྱུང་པར་ནི། དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་སྟགས་རྒྱང་པ་དུག་གིས་བསྟན། དེའང་རྒྱང་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་བདེན་གཉིས་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་གང་ཟག་བསྟན་ལ། རྒྱང་པ་ཕྱི་མ་བཞིས་དེ་དག་གི་སྒྲོ་མཐོ་དམན་གྱི་བྱུང་པར་བཤད་དོ། །བདེན་གཉིས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་དེ་ལ། འཇིག་རྟེན་ཏེ་འཇིག་ཚྭ་གས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་གདགས་གཞིའི་རྟེན་དུ་བཟུང་ནས་བཏགས་པའི་གང་ཟག་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་མཐོང་ཏེ། རྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཞི་ལྷག་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་ཉིང་དེ་འཇིན་དང་ལྷན་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དབུ་མ་པ་དང་། དངོས་པོ་བདེན་གྲུབ་དུ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་སལ་པ་དངོས་སྒྲུབ་པོ། །དེ་གཉིས་དངོས་བསྟན་གྱི་གཙོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི་རྟོང་ཉིད་ཐོས་བསམ་གྱིས་རྟོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་རྣལ་འབྱོར་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁོངས་སུ་བཟུང་ལ། གྲུབ་མཐས་སྒྲོ་མ་བསྐྱར་བའི་གང་ཟག་རྣམས་ཀྱང་སལ་(ལབ)པའི་ཁོངས་སུ་བཟུང་གསུང་། དེས་ན་གཙོ་སལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་རྣལ་འབྱོར་པའི་འཇིག་རྟེན་ལ་སྒྲེ་འཕགས་གཉིས་ཡོད་ལ། འཇིག་རྟེན་སལ་པ་འདྲ་གྲུབ་མཐས་སྒྲོ་བསྐྱར་མ་བསྐྱར་གཉིས་ཡོད་པར་བསྟན་རྟོ། །དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་སལ་པ་དངོས་སྒྲུབ་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་ནི་རྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱིས་ཏེ་གང་ཟག་དབུ་མ་པའི་རིགས་པས་གནོད་དེ། དཔེར་ན་སེམས་ཙམ་པས་ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་དུ་ཁས་ལེན་པ་དབུ་མ་པས་གཅིག་དུ་བྲལ་སྟགས་ཀྱི་རིགས་པས་འགོག་ཅིང་། དེའི་ཤུགས་ལ་སལ་པ་དངོས་སྒྲུབ་པའང་གྲུབ་མཐའ་གོང་མ་བ་དག་གིས་གྲུབ་མཐའ་འོག་མའི་ཁས་ལེན་འགོག་ཀྱས་ཏེ། བྱེ་མདོ་གཉིས་ཀྱིས་རྩལ་སྤྲོད་ཆ་མེད་ཁས་ལེན་པ་སེམས་ཙམ་པའི་རིགས་པས་ཁེགས་ལ། བྱེ་སྒྲུས་འདུས་མ་བྱས་རྣམས་གྲུབ་དུ་འདོད་པ་སྟགས་མདོ་ཏེ་

པས་འགོག་ཅིང་། མྱེ་རྩལ་པས་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་གང་ཟག་ཁས་ལེན་
 པ་གྱི་མདོ་གཉིས་ཀྱི་རིགས་པས་འགོག་རྩལ་པ་མོགས་ཀྱང་བསྟན་རྟོ། །འདི་དག་
 གིས་གྲུབ་མཐའ་འོག་མ་པ་དག་གིས་རྟག་བརྟགས་ལྟ་བུའི་རིགས་པ་དང་འགལ་བ་
 རྣམས་གོང་མའི་རིགས་པས་འགོག་པར་བསྟན་གྱི། གྲུབ་མཐའ་འོག་མས་འདོད་ཚུལ་
 ཐམས་ཅད་འགོག་པ་མིན་ལ། དེར་མ་ཟད་འོག་མ་འོག་མའི་འདོད་ཚུལ་པལ་ཆེ་བ་
 གོང་མ་གོང་མའི་ལམ་སྟེགས་སུ་འགྱུར་བར་གསུངས་སོ། །སྟོང་ཉིད་རྟགས་པའི་རྣལ་
 འབྱོར་པ་ནང་པན་རྩལ་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་མི་གནོད་དམ་སྟུམ་ན། རྣལ་འབྱོར་
 པ་དབུ་མ་པ་ཡང་སྟོ་མཐོ་དམན་གྱི་བྱ་བ་རྒྱུད་ཐ་དད་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་ན་
 སྟོར་ལམ་པ་དང་། ས་གཉིས་པ་པ་མོགས་ལམ་དང་ས་གོང་མ་གོང་མ་པ་རྣམས་
 གྱིས་ཚོགས་ལམ་པ་དང་། ས་དང་པོ་བ་(༦ན)མོགས་ལམ་དང་ས་འོག་མ་པ་རྣམས་
 ཟིལ་གྱིས་གཞོན་ཅིང་གཞོད་པར་འགྱུར་རྟེ། ས་ལམ་གོང་འོག་གི་རོས་སྒལ་གྱི་སྤང་
 བྱ་སྤངས་མ་སྤངས་དང་རྟགས་པའི་ཡོན་ཏན་བྱད་པར་ཅན་ཐོབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་སྟོན་ས་
 བྱད་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་དཔེར་ན་དབུ་མ་འཇུག་པ་ལས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ས་
 དང་པོ་རྩལ་ཏུ་ཉན་རང་དག་བཅོམ་རྣམས་རིགས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་
 ཅིང་ས་བརྟན་པ་ཡན་ཆད་ཏུ་སྟོང་ཉིད་ལ་འཇུག་ཐུང་བྱད་པར་བབྱེད་རུས་པའི་
 རྟོ་སྟོབས་ཀྱི་སྟོན་ས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པར་གསུངས་པ་དང་འདྲ་བར་བཤད། རྒྱུད་
 གཅིག་གི་ཡང་འོག་མ་འོག་མས་སྤང་བུའི་ས་པོན་ལ་གནོད་མ་རུས་པ་གོང་མ་གོང་
 མས་གཞོད་པ་མོགས་ཀྱང་དོན་གྱིས་བསྟན་རྟོ། །

གསུམ་པ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་འཛོག་ཚུལ་ལ་ཚོད་པ་སྟོང་བ་ལ་གསུམ། མདོ་སྟེ་པ་
 མོགས་དངོས་སྟེ་པ་སྟེར་དགག་པ། ལེམས་ཅམ་པས་འདོད་པ་གྱི་བྲག་ཏུ་དགག་པ།
 ལམ་དབུ་མ་ལ་དགོས་རུས་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཚོད་པ་སྟོང་བའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ། རང་བཞིན་མེད་པ་མ་གྲུབ་ཅིང་གྲུབ་ནའང་མི་འཐད་པར་

འདྲོད་པ་དགག་པ། རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་གནོད་པ་དགག་པ།
 རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་ལྷང་གིས་གནོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཉིས་ཀ་
 སོགས་རྒྱུ་པ་རྒྱལ་གིས་བསྟན། དེའང་འདྲི་དག་གི་སྐབས་སུ་ཚུགས་སྡེ་མའི་འདྲོད་
 པ་རྩ་ཆོག་གིས་དངོས་སུ་མ་བེན་པ་ཤུགས་ལ་རྟོགས་དགོས་པ་མང་ཞིག་ཡོད་པས་
 འདྲིར་ཚུགས་སྡེ་མའི་རྩོད་པ་འདྲི་ལྟར་འགོད་དགོས་ཏེ། དེ་ལ་དངོས་སྡེ་བ་དག་ན་
 རེ། ཁོ་པོ་ཅག་གི་གྲུབ་མཐའ་ལ་རྣལ་འབྱོར་པ་དབྱ་མ་པས་རིགས་པས་གནོད་པར་
 བཤད་པ་མི་འཐད་དེ། དབྱ་མ་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་ཁས་
 ལེན་ཡང་། (༦བ)རང་བཞིན་མེད་པའི་སྐབ་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེན། མ་གྲུབ་ཉེ།
 དབྱ་མ་པས་དངོས་སྡེ་བའི་རྩོད་རང་བཞིན་མེད་པར་སྐབ་པའི་སྐབ་བྱེད་ཡོད་དེ།
 སྡོམ་ལ་དབྱ་མ་པ་དང་ཕྱི་རྟོག་དངོས་སྡེ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་ནི་བརྒྱན་པར་གྲགས་
 ཤིང་གྲུབ་པར་འདྲོད་པའི་མི་ལམ་དང་གཟུགས་བརྟན་སོགས་ཀྱི་དཔེས་ཏེ་མཐུན་
 དཔེ་ཡང་དག་བཤོད་པའི་བྱེད་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱི་རྟོག་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་
 རྟོགས་སུ་གཞུག་སྤྲུལ། དངོས་སྡེ་བས་དབྱ་མ་པའི་རྩོད་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཡོད་
 དེ། དཔེ་འདྲི་ལྟ་བུའི་ཞེས་གཉིས་ཀ་ལ་མཐུན་སྒྲིབ་ཀྱི་དཔེ་ཡང་དག་བསྟན་
 ཏེ་མེད་པས་དེ་སྐབ་མི་རུས་ཏེ། འཇུག་པ་ལས། དངོས་རྣམས་མཐའ་དག་དངོས་
 པོ་མེད་པར་རྟོགས་སུ་གཞུག་པར་ནི། རུས་པར་ཆེས་སྤྲི་རྩུ་དེ་ལྟར་རང་བཞིན་
 གཞན་དག་ལ། ཁོང་རྒྱུད་པར་བདེ་བླག་རྒྱ་ནི་རུས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 དང་། དེའི་རང་འབྲེལ་ལས། རི་ལྟར་མི་ལམ་དང་སྐྱུ་མ་ལ་སོགས་པ་རང་གི་ཚུགས་
 ལ་གྲུབ་པའི་དཔེ་ཁོ་ནས་འཇིག་རྟེན་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་
 རྒྱ་རྟོགས་སུ་གཞུག་པར་རུས་པ་དེ་ལྟར་འགའ་ཞིག་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་
 དང་བཅས་པར་འཛིན་རྒྱ་གཞུག་པར་རུས་པ་སྤྲུལ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཉིས་ཀ་ལ་གྲགས་
 པའི་དཔེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། བདེན་མེད་སྐབ་པའི་གཏན་ཆོགས་
 རྟེན་འབྲེལ་ལྟ་བུ་ལ་བདེན་མེད་ཀྱི་ཁྲུབ་པ་མཐུན་དཔེའི་ཉིང་རྒྱ་མ་ངེས་པར་ཆོས་

ཅན་གྱི་སྤྱིང་ཏུ་བདེན་མེད་ཚད་མས་ངས་པར་བྱར་མི་རྣམས་པའི་དོན་ནོ། །འདིས་
 བྱི་སྒྲོ་མ་དབུ་མ་པས་ཕྱི་ཚོལ་དངོས་སྒྲུབ་པ་ལ་ཉགས་སྒྲུབ་ལ་བརྟེན་ནས་དབུ་མའི་
 ལྟ་བུ་སྤྱིང་ཚུལ་བརྟན་རྟོ། །ཡང་དངོས་སྒྲུབ་ན་རེ། ཁྱིའང་འདོད་པ་ལྟར་གལ་ཏེ་
 རང་བཞིན་མེད་ན་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་དོན་ཏུ་སྦྱིན་སོགས་ལ་སྒྲོབ་པ་དོན་མེད་
 པར་འགྱུར་(ཨ་ན)ཏེ་ཐོབ་བྱ་ཐོབ་བྱེད་གཉིས་ཀ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ན་མེད་དགོས་
 པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཚུད། འདི་འདྲ་པའི་ཚུད་པ་ནི། ཡོད་ན་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དགོས་
 ལ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ན་གཏན་མེད་ཏུ་འགྱུར་རོ་སྟུམ་ནས་བཞོད་པ་སྟེ། རང་
 བཞིན་མེད་པ་མེད་པའི་དོན་ཏུ་བཟུང་བའི་སྟོགས་ལཱའི་ཞེ་འདོད་ཀྱི་ཚུད་པ་ཡིན་ལ།
 དབུ་མ་པ་རང་གི་ལྷགས་ལ་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ཀྱང་མེད་མི་དགོས་ཏེ། ཚེས་
 ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མེད། དེས་མེད་གོ་མི་ཚོད་པས་མེད་མི་དགོས། ཚེས་
 ཐམས་ཅད་ཐ་སྟོད་ཏུ་རྟོགས་པས་བཏགས་ཅམ་ཡོད། དེས་ཡོད་གོ་ཚོད་པས་ཡོད་
 དགོས་པར་བཞིན་པའི་གནད་གྱིས། ཚོད་པ་དེའི་ལན་ཡང་འདི་ལྟར། སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་གོ་འཕང་ལྟ་བུའི་ཐོབ་བྱའི་འབྲས་བུའི་དོན་ཏུ་སྦྱིན་སོགས་ལ་སྒྲོབ་པ་ན། ཐོབ་
 བྱའི་འབྲས་བུ་དང་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་སྦྱིན་སོགས་དེ་དག་གི་ཐ་སྟོད་བཏགས་པའི་
 བཏགས་དོན་བཅའ་ནས་ཡིན་ལྷགས་ལ་ཇི་ལྟར་གྲུབ་པ་བཏགས་ཤིང་དབྱད་ན་མི་
 རྟོད་ཅིང་མ་བཏགས་མ་དབྱད་པར། མིང་རྒྱང་བཏགས་ཡོད་ཅམ་གྱི་སྟོན་ནས་བརྟུན་
 པ་སྟུ་མ་ལྟ་བུར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་བྱིན་པའི་སྟོན་ནས་སྦྱིན་སོགས་ལ་འཇུག་
 པ་ཡིན་པའི་སྟེན། དེ་འདྲ་པའི་རང་བཞིན་མེད་རྟོགས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དམིགས་བྱ་
 དང་ལྡན་ན་སྦྱིན་སོགས་པར་སྦྱིན་གཞན་རྣམས་པར་སྦྱིན་གྱི་མིང་འཛོལ་ཅིང་སངས་
 རྒྱས་འཛོལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱར་འགྱུར་ལ། རྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དམིགས་བྱ་
 དང་བལ་ན་པར་སྦྱིན་གཞན་རྣམས་པར་སྦྱིན་གྱི་མིང་མི་འཛོལ་ཅིང་སངས་རྒྱས་
 འཛོལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱར་མི་འགྱུར་བའི་ཚུལ། ཟུད་པ་ལས། དཔུས་ཡོང་དམིགས་བྱ་མེད་
 པ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་རྣམས། །ལམ་ཡང་མི་ཤེས་གྲོང་ཁྱིམ་འཇུག་པར་ག་ལ་

འབྲུར། །ཤེས་(ལ་)རབ་མེད་ན་མིག་མེད་པ་རྒྱུ་ལྟ་འདི། །དམིགས་བྱ་མེད་
 པས་བྱང་ཆུབ་རེག་པར་རྟུལ་མ་ཡིན། །གང་ཆོ་ཤེས་རབ་གྱིས་ནི་ཡོངས་སུ་ཟིན་ལྟར་
 པ། །དེ་ཆོ་མིག་རྟེན་འབྲུར་ཞིང་འདི་ཡི་མིང་འཛོལ་བོ། །ཞེས་དང་། འཇུག་པ་
 ལས་ཀྱང་། ཇི་ལྟར་ཡོང་བའི་ཆོགས་ཀྱན་བདེ་སྒྲག་ཏུ། །མིག་ལྟ་སྒྲེས་བྱ་གཅིག་
 གིས་འདོད་པ་ཡི། །ཡུལ་དུ་འབྱིད་པ་དེ་བཞིན་འདིར་ཡང་སྒྲོས། །མིག་ཉམས་ཡོན་
 ཏན་སྒྲངས་ཏི་རྒྱལ་ཉིད་འགྲོ། །ཞེས་གསུངས། འདི་དག་གིས་ཤེར་ཕྱིན་ལས་གཞན་
 པའི་ཕྱིན་སོགས་རྣམས་འབྲས་བུའི་སར་བཤོད་པ་ཤེར་ཕྱིན་ལ་རག་ལས་པར་བརྟན་
 ཏོ། །ཡང་དངོས་སྒྲུབ་ན་རེ། དངོས་པོའི་ཆོས་རྣམས་རང་ངོས་ནས་བྱ་བ་བྱེད་རྟུལ་
 དང་འབྲས་བུ་སྦྱིད་རྟུལ་སུ་ཁས་ལེན་ན་དེ་ཉིད་ལ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཟེར་རྟེ།
 དཔེར་ན་མེ་ལྟ་བུས་ཆ་ཞིང་སྲིག་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་དེ་སྒྲོས་སྒྲོམ་པ་ཅམ་མིན་པར་
 རང་ངོས་ནས་བཅོ་སྲིག་གི་བྱ་བ་བྱེད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དེ་ཁས་མི་ལེན་ན་
 མཛོན་སུམ་ལ་བསྟོན་པར་ཟད་ལ། དེ་ཁས་ལེན་ན་ཁོ་ཙོ་ཅག་དེ་ལ་བདེན་པར་
 གྲུབ་པ་ཞེས་ཟེར་བས་བྱིད་གྱིས་མིང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞེས་མ་སྒྲུས་ཀྱང་སྒྲིབ་
 དོན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཁས་སྒྲངས་པར་སོང་འདུག་པས་འདྲ་བུ་ཅག་མིང་ཅམ་
 ལ་ཚོད་དོན་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར། ཚོད་པ་འདི་འདྲ་། མེ་སོགས་དོན་བྱེད་རྟུལ་པའི་
 དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ན་གཏན་མེད་ཏུ་འབྲུར་ཞིང་ཡོད་ན་རང་
 བཞིན་གྱིས་ཡོད་དགོས་ཞེས་བདེན་གཉིས་འགལ་འདུར་འཇོན་པའི་ཚོད་
 པའོ། །འདིའི་ལན་ལ། དཔུ་མ་པ་དང་དངོས་པོར་སྒྲུབ་པའི་འཇིག་རྟེན་པ་ཡིས་མེ་
 ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་རང་རང་གི་བྱ་བ་བྱེད་རྟུལ་པ་བསྟོན་མི་རྟུལ་པར་ཆོད་མས་
 མཐོང་ཞིང་ཁས་ལེན་པ་ཅམ་འདྲ་ལ། དངོས་སྒྲུབ་པས་དེར་མ་ཟད། ཡང་དགྲ་པར་
 གྲུབ་པ་བདེན་གྲུབ་ཉིད་(ལ)དུ་འདྲ་རྟོག་ཅིང་ཞེན་པར་བྱེད་ཀྱི་བདེན་མེད་སྒྲུ་མ་ལྟ་
 བུར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་མིན་ལ། དཔུ་མ་པས་ཆ་ཞིང་སྲིག་པའི་བྱ་བ་བྱེད་རྟུལ་གྱི་མེ་
 དང་དེས་ཆ་ཞིང་སྲིག་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་དང་བཅས་རྟོག་པས་བཏགས་ཅམ་མ་

གཏོགས་ཚུལ་གང་ཡང་རང་ངོས་ནས་བྱ་བ་བྱེད་ཅུས་གྱིས་སྤྱོད་པ་བདེན་སྤྱོད་སྟུང་མ་
 ལྟ་བུར་ཁོང་རུ་རྒྱུད་པས་ན། འདིར་ན་ལུ་འབྱོར་པ་དབྱེ་མ་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་
 པ་དངོས་པོར་སྟུང་བ་དག་རང་རང་གི་ཞེ་འདོད་དང་ཁས་ལེན་མི་མཐུན་པའི་དབང་
 གིས་ཚུད་དོ། །ཡང་ན་འཛིག་རྟེན་པ་སྟུང་མ་དངོས་སྟུང་པ་ཁོ་ན་ལ་བྱ་སྟེ། དངོས་པོར་
 སྟུང་བའི་འཛིག་རྟེན་པ་ཡིས་དོན་བྱེད་ཅུས་པའི་དངོས་པོ་ཚད་མས་མཐོང་ཞིང་དེའང་
 ཡང་དག་པ་བདེན་བྱུང་ཉིད་རུ་རྟོགས་པར་བྱེད་ཅེས་སོགས་སྟུང་ལྟར་སྟུང་
 རོ། །ཚོགས་བཅད་འདི་དེ་ལྟར་ཚུད་ལན་ལ་སྟུར་ཏེ་གསུངས་ཀྱང་གཙོ་བོར་དངོས་
 སྟུང་བ་དང་དབྱེ་མ་པ་གཉིས་ཚད་པ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་བསྟན་པའོ། །གཉིས་པ་
 རྟེན། གཞུགས་སོགས་རྒྱུད་པ་བཞིས་བསྟན། དེ་ལ་མདོ་སྟེ་པ་སོགས་དངོས་སྟུང་བ་ན་
 རེ། རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་པ་མེད་ན། གཞུགས་སོགས་དོན་ལྡར་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་
 པ་ལྟར་སྟུང་ཞིང་དེ་ལ་མིག་གི་དབང་པོའི་མདོན་སྟུང་སོགས་དབང་མདོན་ལྡར་ཚད་
 མར་སོང་བས་མདོན་སྟུང་གིས་མཐོང་བ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ་གཞུགས་
 སོགས་ལྷལ་ལྡན་མིག་སོགས་དབང་པོའི་མདོན་སྟུང་གི་ཚད་མས་བྱུང་པ་ཉིད་ཀྱང་རྟེན།
 འཛིག་རྟེན་པ་ལ་གྲགས་པས་བྱུང་བའི་གཞུགས་སོགས་ཀྱན་རྫོབ་པའི་སྤྱོད་ལུགས་
 ཅུམ་ལ་ཚད་མར་སོང་བ་ཡིན་གྱི། གཞུགས་སོགས་ཀྱི་གནས་ལུགས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 ལ་ཚད་མར་སོང་བ་མིན་ཞིང་། དེ་འདྲའི་ཚད་མས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ངེས་ཤིང་བྱུང་
 པའང་མིན་ཏེ། གལ་ཏེ་ཡིན་ན། ཚུར་མཐོང་སོ་སྟེའི་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་ཤེས་ལས་
 གཞུགས་སོགས་(པ)ཀྱི་གནས་ལུགས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མདོན་སྟུང་རུ་མཐོང་ཞིང་། ཚད་
 མས་ངེས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ན་དེའང་མི་འཐད་དེ། ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས།
 མིག་དང་ན་བ་སྟུང་ཡང་ཚད་མ་མིན། ཁྱེ་དང་ལུས་དང་ཡིད་ཀྱང་ཚད་མིན་
 ཏེ། གལ་ཏེ་དབང་པོ་འདི་དག་ཚད་ཡིན་ན། འཕགས་པའི་ལམ་གྱིས་སྟུང་ལ་ཅི་
 ཞིག་བྱ། ཞེས་དང་། འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་། གལ་ཏེ་འཛིག་རྟེན་ཚད་མ་ཡིན་ན་
 རྟེན། འཛིག་རྟེན་དེ་ཉིད་མཐོང་བས་འཕགས་གཞན་གྱིས། ཅི་དགོས་འཕགས་པའི་

ལམ་གྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ། ལྷན་པོ་ཚད་མར་རིགས་པ་འང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་གྱིས་
 དེ་དག་གནས་ལུགས་ལ་ཚད་མ་ཡིན་ན་འཕགས་ལམ་སྐྱེད་པ་དགོས་མེད་ཏུ་ཐལ་
 བ་སོགས་གྱིས་སྒྲིབ་བརྗོད་མཛད་ནས་བཀག་པས་སོ། །གཟུགས་སོགས་རང་མཚན་
 གྱིས་མ་གྲུབ་ན་རི་ལྷར་ན་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་ཤིང་། གྲགས་ན་རི་ལྷར་ན་རང་
 མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པས་བརྟན་པ་ཡིན་ཞེས། ཚུལ་དུ་ནི་དཔེར་ན་བྱུང་མེད་གྱི་
 ལུས་མི་གཙང་བ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་བོ་འདོད་ལྷན་ལ་གཙང་བར་གྲགས་པ་དང་། སོགས་
 གྲུ་དག་གིས་བརྟན་པ། འཇིག་རྟེན་ན་མི་རྟག་པ་ལ་རྟག་པ་དང་། རྟག་བསྐལ་བ་
 ལ་བདེ་བ་དང་། བདག་མེད་པ་ལ་བདག་སོགས་སྟུ་གྲགས་ཀྱང་། གྲགས་པ་དེ་
 དག་ཏུ་མ་གྲུབ་པ་བཞིན་དུ། གཟུགས་སོགས་གྱི་དངོས་པོ་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པ་
 རྣམས་ཀྱང་སྒྲུང་ཚོད་དང་གནས་ཚོད་མི་མཐུན་ཞིང་། དཔྱད་མི་བཟོད་པའི་བརྟན་
 པ་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས། མི་རྟག་སོགས་སྟོན་པའི་ལུང་དྲང་
 དོན་ཡིན་པར་བརྟན་པ། དེ་ལ་འགལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། འཇིག་རྟེན་སོགས་
 ཀྱང་པ་གསུམ་གྱིས་བརྟན། དེ་ཡང་གཟུགས་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་ན།
 མདོ་ཁ་ཅིག་ལས། གཟུགས་སོགས་(འཇིག་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་མི་རྟག་པ་སོགས་སྟུ་
 གྲུབ་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེས། དེ་ནི་དངོས་པོ་ལ་མདོན་པར་ཞེན་པའི་
 དངོས་སྐྱེ་བའི་འཇིག་རྟེན་འགལ་ཞིག་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྱི་དོན་ལ་རིམ་གྱིས་གཞུག་པའི་
 དོན་ནམ་དགོས་ཆེད་ཏུ་ནི། གཏུལ་བྱ་འདུལ་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་འཇིག་རྟེན་
 གྱི་མགོན་པོས། འཁོར་ལོ་དང་པོ་སོགས་སྟུ་གཟུགས་སོགས་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་རང་
 བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་བརྟན་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི་དུ་ཁོ་ན་ཉིད་ཏུ་གཟུགས་སོགས་དེ་དག་
 སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་ཏུ་གྲུབ་པ་མིན་ཏེ། དེར་གྲུབ་ན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཅིག་
 དང་ཏུ་མ་གང་ཅུང་ཡིན་དགོས་ལ། དེ་འདྲའི་གཅིག་དང་ཏུ་མ་ནི། གཅིག་ཏུ་བལ་
 གྱི་རིགས་པས་དཔྱད་ན་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིས་ནི་འདུས་བྱས་མི་རྟག་པ་
 སོགས་སྟུ་སྟོན་པའི་ལུང་དྲང་དོན་ཏུ་བརྟན་ནས་ངེས་དོན་ཡིན་པ་འགོག་པར་མཛད་

དོ། །གཉིས་པ་ལ་ལ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་མ་གྲུབ་པ་སྤང་བ། ཚྲིགས་གསོག་པ་མི་
 འཐད་པ་སྤང་བ། ཉིང་མཚམས་སྦྱར་བ་མི་འཐད་པ་སྤང་བ། དག་ཤིག་གི་རྣམ་
 དབྱེ་མི་འཐད་པ་སྤང་བ། འཁོར་འདས་ཀྱི་ངེས་པ་མི་འཐད་པ་སྤང་བཅོ། །དང་པོ་
 བློ། ཀུན་རྫོབ་སོགས་རྒྱུ་པ་ལྷན་བརྟན། དེ་ལ་གཞུགས་སོགས་འདུས་བྱས་ཀྱི་
 དངོས་པོ་དེ་དག་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཏུ་སྒྲུབ་ཅིག་མར་གྲུབ་པ་མི་ན་ན། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་
 གཞུགས་སོགས་འདུས་བྱས་ཀྱི་དངོས་པོ་དེ་དག་སྒྲུབ་ཅིག་མ་དང་མི་རྟག་པ་ཡིན་
 པ་འགལ་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ན་སྤྱི་དུས་ན་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་མྱི་དྲི་དུས་
 བཤང་ཡོད་པར་འདོད་ཅིང་དེ་དག་རྟག་པར་གྲགས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འཇིག་རྟེན་
 བ་གཞུགས་སོགས་རྟག་པར་གྲགས་ཀྱང་། གཞུགས་སོགས་སྒྲུབ་ཅིག་མ་དང་མི་རྟག་
 པར་འཇིག་རྟེན་པའི་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་གང་ཡིན་ཐམས་
 ཅད་(ལ)འཇིག་རྟེན་རང་དགའ་བའི་སློ་ལ་ལྟོས་ནས་འཇོག་མི་དགོས་ཤིང་གཞུགས་
 སོགས་མི་རྟག་སོགས་བདེན་བཞིན་ཁྱད་ཚོས་རགས་པ་བཅུ་དྲུག་འཇིག་རྟེན་པའི་
 རྣལ་འབྱོར་པའི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་གྲུབ་ཅིང་རྟགས་པས་དེ་ལ་ལྟོས་པའི་ཀུན་
 རྫོབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེས་པ་དེ་དག་མེད་དེ། ཞེས་སོ། །འོ་ན་སྒྲུབ་ཅིག་མ་དང་མི་
 རྟག་པ་སོགས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡིན་ན། མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་མཐོང་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 མཐོང་བ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། འཇིག་རྟེན་རང་
 དགའ་བས་གཞུགས་སོགས་གཙང་བདེ་རྟག་བདག་སོགས་ཕྱིན་ཅི་སོག་ཏུ་ཞེན་པ་
 ལ་ལྟོས་ཏེ་མི་རྟག་སོགས་སུ་མཐོང་བའང་། ཐ་སྙད་ཅམ་ཏུ་ཕྱིན་ཅི་མ་སོག་པ་ཡིན་
 པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བར་བཤད་ཀྱི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུན་ལ་ལྟོས་ཏེ། མི་རྟག་
 སོགས་སུ་མཐོང་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་མིན་ཏེ། དངོས་པོའི་གནས་ཚུན་ལ་དེ་
 དག་རྟག་མི་རྟག་བདེ་བ་དང་རྟུག་བསྐལ་སོགས་ཀྱི་མཐའ་གང་དུ་འང་མ་གྲུབ་པར་
 རང་བཞིན་གྱིས་སྤོང་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལས་གཞན་ཏུ་འཇིག་རྟེན་ན་
 གཞུགས་སོགས་རྟག་པར་གྲགས་ལ། དེ་ལ་གྲགས་ཚད་ཚད་མ་ཡིན་དགོས་ན།

འཇིག་རྟེན་ན་གཟུགས་སོགས་རྟག་པར་གྲགས་པའི་ཆོད་མ་དེས། རྣལ་འབྱོར་པས་
 གཟུགས་སོགས་མི་རྟག་པར་ཆོད་མས་གྲུབ་པ་ལ་གནོད་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་མི་སྤྱུག་
 པ་སྒྲིམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་བྱུང་མེད་གྱི་ལྷས་མི་གཙང་བར་དེས་པར་རྟོག་པའི་སྒྲོ་
 དེ་ལ་བྱད་མེད་གྱི་ལྷས་གཙང་བར་ཞེན་པའི་འཇིག་རྟེན་ཆགས་ཅན་གྱི་སྒྲོ་གཞན་
 གྱིས་གནོད་པར་ཐལ་བའི་སྒྲིན་ཡོད་པར་འབྱུང་ན། དེ་མི་འཐད་དེ། སྒྲོ་དེ་གཉིས་
 ལ་ཐ་སྟད་ཅམ་དུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ལོག་གི་བྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱིར་ཡང་འདྲོད་
 ཆགས་གྱི་གཉེན་པོ་མི་སྤྱུག་པའི་ཉིང་དེ་འཇིན་ཡིན་(༡༠ན)པས་སྤང་བའི་སྤྱགས་གྱིས་
 གཉེན་པོའི་སྤྱགས་ལ་གནོད་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། སྐྱེ་འདྲའི་སོགས་
 ཀླང་པ་གཉིས་གྱིས་བསྟན། གལ་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་ན་སངས་རྒྱས་
 མཆོད་པ་སོགས་ལ་བསོད་ནམས་འབྱུང་བར་ལུང་ལས་བཤད་པ་དང་འགལ་ཏེ་
 བསོད་ནམས་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཆོད། འདིའང་ཡོད་ན་
 རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དགོས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ན་ཡོད་མི་ཤེས་སོ་སྟམ་པའི་ཆོད་
 པ་སྟེ་ཅ་ཆོག་གིས་མ་ཟིན་པའི་སྤྱགས་སྤེའི་འདྲོད་པའོ། །དེའི་ལན་ནི། རྟོག་པས་
 བཏགས་ཅམ་ཐ་སྟད་དུ་གྲུབ་ཅིང་བདེན་པར་མེད་པ་སྐྱེ་འདྲའི་རྒྱལ་བ་ལ་མཆོད་
 པས། བདེན་པར་མེད་པ་སྐྱེ་འདྲའི་བསོད་ནམས་འབྱུང་བ་ནི། དཔེ་རྒྱུ་རྟ་
 ཁྱོད་གྱིས་རྒྱལ་བ་བདེན་པའི་དངོས་པོར་ཡོད་པ་མཆོད་པ་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱང་
 བདེན་གྲུབ་འབྱུང་བར་འདྲོད་པ་དེ་རྒྱུ་བ་བཞིན་འབྱུང་བས། དོན་ལ་བདེན་ཅུང་
 མི་བདེན་ཅུང་དངོས་པོ་དང་མཐུན་པའི་བསོད་ནམས་འབྱུང་ལ་སོ་སོ་ཅག་དབྱེ་མ་
 པ་ལ་དེས་ཆོག་གོ་ཞེས་པའོ། །འདིས་ཀྱང་བསོད་ནམས་སོགས་རང་ངོས་ནས་མ་
 གྲུབ་ཀྱང་མིང་རྒྱུང་བཏགས་ཡོད་ཅམ་ཞིག་ཡོད་པ་དེས་ཡོད་གོ་ཆོད་པའི་གནད་
 གྱིས་དེ་ལྟར་ལན་བཏབ་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་སོགས་རྟེན་པ་དབྱུག་གིས་
 བསྟན། དེ་ལ་རྟེན་པ་དང་པོ་གཉིས་གྱིས་སྤྱགས་སྤེའི་ཆོད་ཚུལ་བསྟན་ཏེ། གལ་ཏེ་
 སེམས་ཅན་ཀྱང་རང་ངོས་ནས་མ་གྲུབ་ཅིང་སྒྲོ་ལ་སྤང་ཅམ་གྱི་བདེན་མེད་སྐྱེ་མ་

དང་འདྲ་ན། ཟུ་མའི་རྟ་སྒྲང་ཞིག་པ་སྒྲར་མི་སྐྱེ་བ་ལྟར། སེམས་ཅན་ཀྱང་གྱི་ནས་
 ཡང་རྩི་ལྟར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ་སྐྱེ་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན། ཀླང་པ་བར་པ་གཉིས་ཀྱིས་
 དེའི་ལན་བརྟན་ཏེ། ལས་ཉོན་གྱིས་སྤྲུལ་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་རྩི་སྤྲུལ་དུ་ཡང་
 སྤྲིད་སྤྱི་མའི་རྩུ་མ་རིག་པ་སོགས་(༡༠བ)ཉོན་མོངས་དང་འདྲ་བྱེད་སོགས་ལས་ཀྱི་སྐྱེ་
 རྣམས་ཚོགས་པར་གྱུར་པ་དེ་སྤྲིད་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་སྤྲིད་པར་ཉིང་མཚམས་སྤྱར་
 ཏེ་སྐྱེ་བ་ལེན་པར་མ་ཟད། ཟུ་མ་མཁན་གྱིས་སྤྲུལ་པའི་སྤྱི་མའང་རྩི་སྤྲུལ་དུ་སྤྲུགས་
 རྒྱས་སོགས་ཀྱི་སྐྱེ་རྣམས་ཚོགས་པར་གྱུར་ན་དེ་སྤྲིད་དུ་འབྱུང་བར་འབྱུར་ལ།
 གཉིས་ཀྱི་འདྲ་སྐྱེ་ཚོགས་པ་དང་བྲལ་བ་ན་མི་འབྱུང་ངོ་། །ཁོ་པོ་ཅག་གི་སྐྱེ་མ་དཔེར་
 བྱས་པའང་། ཟུ་མ་དང་སེམས་ཅན་གཉིས་བདེན་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་འདྲ་བར་བརྟན་
 པ་ཡིན་གྱི། ཟུ་མ་དང་སེམས་ཅན་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ནས་འདྲ་བར་ཁས་མ་སྒྲངས་
 ལ། དེ་ཅམ་ལའང་སྐྱོན་དེ་འཇུག་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་སྐྱེ་མ་དང་མི་ལམ་སོགས་བརྟན་
 པར་ཁས་སྒྲངས་པས། རྟ་སྒྲང་གི་སྤྲུལ་གཞིའི་རྩི་མིང་དེ་རྟ་སྒྲང་དུ་སྒྲུང་བ་དང་ན་
 བྱི་དང་མོང་བྱར་ཅིའི་ཕྱིར་སྒྲུང་མི་བྱང་སྟེ་བརྟན་པ་ཡིན་པ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་
 ཕྱིར་ཞེས་བརྗོད་ནའང་རིགས་པ་མཚུངས་སོ། །གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་སོག་མེད་ནས་
 ཡོད་པས་རྟན་རིང་ལ། ཟུ་མ་རེས་འགའ་སྟོ་བྱར་དུ་འབྱུང་བ་རྟན་བྱང་བས་ན།
 སེམས་ཅན་དང་སྐྱེ་མ་གཉིས་བདེན་མི་བདེན་མཚུངས་པར་མི་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་
 མ་དཔེར་མི་བྱང་ངོ་ཞེ་ན། ཀླང་པ་སྤྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་དེའི་ལན་བརྟན་ཏེ། རྟན་རིང་
 པ་ཅམ་གྱིས་རྩི་ལྟར་སྐྱེ་སེམས་ཅན་བདེན་པར་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ་མེད་ངོ་། །གལ་ཏེ་
 རྟན་རིང་བྱང་གིས་བདེན་པར་སྤྲུབ་མ་སྤྲུབ་ཀྱི་ཁྱད་ཡོད་ན། ཟུ་མ་ལའང་རྟན་རིང་
 བྱང་དུ་མ་དང་། མི་ལམ་དུ་འདྲ་བསྐྱལ་པ་བྱན་པ་དང་། སྐད་ཅིག་བྱན་པ་ལྟ་བུ་
 ཡུན་རིང་བྱང་གི་ཁྱད་ཡོད་པས། དེ་དག་ལའང་བདེན་མི་བདེན་གྱི་ཁྱད་པར་འབྱེད་
 དགོས་ན་དེའང་མི་རིགས་ཏེ། ཟུ་མ་དང་མི་ལམ་རྟན་རིང་བྱང་གང་ཡིན་ཡང་མི་
 བདེན་པ་བརྟན་པ་ཡིན་པར་འདོད་དགོས་(༡༡ན)པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ནི། ཟུ་མའི་

སྒྲིམ་བྱ་སྟགས་ཀྱང་པ་བརྩམ་བཞུག། གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་
 ལྷ་མ་དང་འདྲ་ན། ལྷ་མའི་སྒྲིམ་བྱ་བསད་པ་ལ་སྟགས་པ་མི་འབྱུང་བ་བཞིན་སེམས་
 ཅན་བསད་པ་ལའང་སྟགས་པ་མི་འབྱུང་བར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། ལྷ་མའི་མི་དང་རྟ་སྐྱང་
 སྟགས་ཀྱི་སྒྲིམ་བྱ་བསད་པ་དང་བརྩམས་པ་སྟགས་བྱས་པ་ལ་སྒྲོར་བའི་སྐབས་སུ་དེ་
 དག་ལ་མི་དང་རྟ་སྐྱང་སྟགས་སེམས་ཅན་རང་མཚན་པར་འདྲ་ཤེས་ཏེ་གསོད་འདོད་
 གྱིས་མཚོན་བཞུག་པ་སྟགས་བྱས་ན་སྒྲོར་བའི་སྟགས་པ་ནི་འབྱུང་ལ། སྟགས་གཙང་གི་
 དངོས་གཞི་ཚོགས་པ་ལ་གསད་བྱ་དེའི་སྟགས་གི་དབང་པོ་འགགས་པ་དགོས་ན།
 གསད་བྱ་སྒྲིམ་མའི་སྒྲིམ་བྱ་དེ་ལ་སྟགས་དང་སེམས་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་དངོས་གཞིའི་སྟགས་
 པ་ནི་མེད་དེ་ཞེས་པའམ། ཡང་ན་སྒྲིམ་མའི་སྒྲིམ་བྱས་སྒྲིམ་མའི་སྒྲིམ་བྱ་བསད་པ་སྟགས་
 ལ་ནི་གསོད་པ་པོ་ལའང་སེམས་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་སྟགས་པ་མེད་དེ། ཞེས་བཤད་ཀྱང་
 ཚོགས་ལོ། དེས་ན་མི་ལ་སྟགས་པ་སྒྲིམ་མའི་སེམས་དྲུང་ལྟ་བུ་པ་ཡི་སྒྲིམ་བྱ་ལ་ཟས་གོས་
 སྒྲིན་པ་སྟགས་ལགས་པར་སྒྱུད་པས་ཕན་བདགས་ན་བསོད་ནམས་དྲུང་གསོད་པ་
 དང་བརྩམ་བ་སྟགས་ཉེས་པར་སྒྱུད་པས་གནོད་པ་བྱས་ན་ནི་སྟགས་པ་འཇུག་པར་འབྱུང་
 སྟེ་སེམས་དང་ལྟན་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་སེམས་ཅན་དང་སྒྲིམ་གཉིས་རང་བཞིན་
 མེད་པར་མཚུངས་ན་སེམས་ཡོད་མེད་ཀྱི་བྱུང་པར་འབྱུང་བ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། ལྷ་
 མའི་སྒྲིམ་བྱ་སྒྲུལ་བྱེད་ཀྱི་སྟགས་དང་། སྟགས་སྒྲིམ་བཞུག་པ་སྒྲུལ་གཞིའི་རྟེན་དང་
 ཤིང་བྱ་དང་སྒྲིམ་མ་མཁན་རྣམས་ལ་སྒྲིམ་མའི་སྒྲིམ་བྱ་སེམས་ལྟར་བྱ་སྒྱེད་པའི་རུས་པ་
 མེད་པའི་ཕྱིར། ལྷ་མའི་སྒྲིམ་བྱ་ལ་སེམས་ལྟར་ནི་འབྱུང་བ་ནམ་ཡང་མེད་ལ། མ་
 རིག་པ་དང་འདྲ་(༡༧)བཟེད་སྟགས་ལས་ཉོན་ཀྱི་རྒྱ་ལས་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་རུས་
 པ་ཡོད་པས་དེས་བསྐྱེད་པའི་སྒྲིམ་བྱ་ལ་སེམས་ཡོད་པས་སེམས་ཡོད་མེད་མི་མཚུངས་
 པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་དེ་ལྟར་རྒྱ་རྒྱེན་གྱི་རུས་པ་མི་འདྲ་བ་ལས་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་རྒྱེན་གྱི་
 དབང་གིས་དེ་གཉིས་ལ་སེམས་ཡོད་མེད་མི་འདྲ་བ་བྱུང་བར་མ་ཟད་རྩལ་སྟགས་
 ལྷ་ཚོགས་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་ཡི་སྒྲིམ་པ་བཞུག་པ་དེ་ཡང་། ཁང་བྱིས་དང་། རྟ་

མྱེད་དང་། རྒྱལ་པ་བྱུང་མེད་སོགས་ལྷ་ཚོགས་པ་ཉིད་འབྱུང་བ་དེའི་ཕྱིར། རྒྱ་རྒྱུ་
 ལྷ་ཚོགས་པས་འབྲས་བུ་ལྷ་ཚོགས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་ཀྱི། རྒྱ་དང་རྒྱུ་གཅིག་གིས་ནི་
 འབྲས་བུ་ཀུན་སྐྱེད་ནུས་པ་ནི་ཡུལ་དུས་གྲང་ན་ཡང་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བ་སྐྱེད་
 ཅམ་དུ་རྒྱ་དང་རྒྱེན་གྱིས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་ཚུལ་ལ། མཛོད་ལས། བཞི་ཡིས་སེམས་
 དང་སེམས་བྱུང་ནམས། །གསུམ་གྱིས་སྒྲིམས་པར་འཇུག་པ་གཉིས། །གཞན་ནི་
 གཉིས་སོ་དག་ལས་སྐྱེས། །ཞེས་རྒྱུ་སོ་སོས་འབྲས་བུ་སོ་སོར་སྐྱེད་ཚུལ་བཤད་ལ།
 དོན་དམ་པར་ནི་རྒྱེན་གྱིས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་ཚུལ་གྱི་བཏགས་དོན་བཅའ་ན་རང་ངོས་
 བས་མི་སྐྱེད་པའི་ཚུལ་ཙུ་ཤེད་རྒྱེན་བཟགས་པའི་རབ་བྱེད་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་
 རོ། །ལྟ་པ་ནི། གལ་ཏེ་སོགས་རྒྱུ་པ་བརྒྱུད་གྱིས་བརྟན། དེ་ལ་དབྱ་མ་པས་དོན་
 དམ་པར་ཚོས་ནམས་སྒྲིམ་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་སྐྱེ་ཆ་སོགས་གྱིས་དབེན་པའི་
 རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱོང་པ་དེ་རང་བཞིན་གྱི་ཐུང་འདས་སམ་རང་བཞིན་ནམ་དག་གི་
 ཐུང་འདས་དང་། ཀུན་རྫོབ་དུ་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་བྱབ་པའི་སྐྱེ་ཆ་སོགས་འཁོར་
 བར་ཁས་བླངས་པ་ལ། མདོ་སྡེ་པ་སོགས་ན་རེ། གལ་ཏེ་ཚོས་ནམས་རང་བཞིན་
 གྱིས་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ན་ཐུང་འདས་ཡིན་དགོས་ཤིང་། འཁོར་བ་རང་
 བཞིན་གྱིས་སྐྱོང་པ་དེ་དོན་དམ་པའམ་རང་(༡༩ན)བཞིན་གྱིས་ཐུང་ན་ལས་འདས་
 པ་ཡིན་ཀྱང་། རྒྱེ་འཆིའི་རྒྱུན་གྱི་འཁོར་བ་ཀུན་རྫོབ་དུ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་འཁོར་ན།
 འཁོར་འདས་གཉིས་མི་འགལ་ཞིང་དོན་དམ་པའི་ཐུང་འདས་སོབ་ཀྱང་འཁོར་བ་
 ལྟོག་པར་མི་འབྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་སེམས་ཅན་དུ་མ་ཟད་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཉི་མུར་
 འཁོར་བར་འཁོར་བར་འབྱུར་བས་བྱང་ཆུབ་སོབ་ནས་རྒྱེ་འཆིའི་རྒྱུན་གྱི་འཁོར་བ་
 རྒྱུན་འཆད་པའི་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནམས་གྱིས་རྒྱལ་སྤྲས་གྱི་སྦྱོད་པ་ལ་
 བསྐྱེད་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་དོན་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། རྒྱུན་མེད་དེ་ཁྱིད་
 ཅག་གི་ཚོད་པ་དེ་ནི། རང་བཞིན་ནམ་དག་གི་ཐུང་འདས་དང་མྱོ་བྱུང་ནམ་དག་
 གི་ཐུང་འདས་གཉིས་ཀྱི་བྱང་མ་བྱེ་བས་ཚོད་པར་འདུག་སྟེ། རང་བཞིན་གྱིས་ཐུང་

འདས་ནི། ལམ་བསྐྱམས་པ་དང་གཞེན་པོས་སྤང་བྱ་སྤངས་པ་ལ་མ་སྟོན་པར་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་ནམ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་དེ་ཡིན་ན་མུང་འདས་མཆོན་
 ཉིད་པ་ཡིན་མི་དགོས་ལ། མོ་བྱར་དྲི་བལ་གྱི་མུང་འདས་ནི་གཞེན་པོ་མཐོང་སྟོན་
 གྱི་ལམ་གོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་མཐོང་སྤང་དང་སྟོན་སྤངས་པའི་ཆ་ནས་སྐྱེ་
 འཆིའི་རྒྱན་གྱི་འཁོར་བ་རྒྱན་ཆད་པ་ལས་ཐོབ་དགོས་སོ། །དེས་ན་མ་རིག་པ་དང་
 འདུ་བྱེད་སོགས་ལས་ཉོན་གྱི་རྒྱན་རྣམས་གཞེན་པོ་ལམ་བསྐྱམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྒྱན་
 ལྷོ་ལ་ཆད་ཀྱང་། རང་བཞིན་གྱིས་མུང་ན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཀྱང་། ཀྱན་འབྱུང་ལས་
 ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སེམས་ཅན་རྣམས་འཁོར་བར་འཁོར་བར་མ་ཟད། སྤགས་ཇུས་
 སོགས་ཀྱི་རྒྱན་རྣམས་རྒྱན་མ་ཆད་པར་ཆོགས་པ་ན། སྐྱེ་མུའུང་ལྟོག་པར་མི་འཁྱུར་
 གྱི། མ་རིག་པ་སོགས་ཀྱི་རྒྱན་རྣམས་ལམ་བསྐྱམས་སྟོབས་ཀྱིས་རྒྱན་ནི་ཆད་དེ་མོ་
 བྱར་དྲི་བལ་གྱི་མུང་འདས་ཐོབ་པ་ན། འཁོར་བ་དོན་དམ་པར་མི་(༡༥)འབྱུང་བར་
 མ་ཟད་ཐ་སྟོད་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ཡུང་མི་འབྱུང་དོ་ཞེས་མུང་འདས་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་ཕྱེན་ས་
 ལན་གདབ་པར་བྱའི། སངས་རྒྱས་མི་འཁོར་སེམས་ཅན་འཁོར་ཞེས་སངས་རྒྱས་
 དང་སེམས་ཅན་གྱི་ཁྱད་ཕྱེན་ས་ལན་འདེབས་མི་རིགས་ཏེ། སངས་རྒྱས་མི་འཁོར་
 སེམས་ཅན་འཁོར་བར་བྱི་གྲོལ་གྱིས་ཀྱང་འདོད་པས་སོ་གསུངས།

གཉིས་པ་སེམས་ཅན་པའི་འདོད་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ་ལ་གཉིས། འདོད་པ་
 བརྗོད་པ། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཆོ་སོགས་རྒྱུད་པ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན།
 དེ་ལ་སེམས་ཅན་པ་ན་རེ། གལ་ཏེ་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་སྐྱེ་མ་ལྟ་
 ཏུ་ཡིན་པ་གང་གི་ཆེ། དུལ་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུ་འཛིན་པའི་དུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་འབྲུལ་པ་འུང་
 བདེན་པར་ཡོད་པ་མིན་པ་དེ་ལྟ་ན་དུལ་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་མེད་པར་འབྱུར་བས་
 དུལ་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུ་ཡང་ཤེས་པ་གང་གིས་དམིགས་པར་འབྱུར་ཏེ་མི་འབྱུར་བས་དུལ་
 སྐྱེ་མ་ལྟ་བུ་འུང་མེད་པར་ཐལ་ལོ་ཞེས་ཆོད་དོ། །ཟིན་གྱིས་དང་འབྲེལ་པ་འགའི་ཆོག་

དང་བསྟན་ན་འདིའི་རྒྱུ་པ་དང་པོ་ལ་གལ་ཏེ་འབྲུལ་པ་འདྲ་ཞེས་ཡོད་པར་མངོན་
ནོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞི། མགོ་མཚུངས་ཀྱི་རིགས་པས་དགག་པ། དེའི་ལན་དགག་
པ། སེམས་ལས་སྒྲུ་མ་དེ་ཉིད་དང་གཞན་རྒྱ་བརྒྱད་རྒྱ་མེད་པ་དགག་པ། བཏགས་
ཡོད་ཀྱམས་དངོས་པོ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་རྟེན་ཅན་རྒྱ་འདོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི།
གང་ཆེ་སྟགས་རྒྱུ་པ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན། གང་གི་ཆེ་སེམས་ཅན་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཕྱི་
དོན་མི་འདོད་ཅིང་ནང་གི་རྣམ་ཤེས་བདེན་གྲུབ་རྒྱ་འདོད་མོད། །འོན་ཀྱང་ཁྱོད་
ཀྱིས་གཞུགས་སྟགས་ཕྱི་རྟེན་རྒྱ་འདོད་ཀྱམས་རྒྱུ་པ་འདི་རྣམས་རྒྱུ་པ་ལྟར་གྲུབ་པར་
འདོད་ན་ཕྱི་དོན་ཡོད་པར་འགྱུར་རྟེ། ཕྱི་(༡༩༩)རྟེན་རྒྱ་འདོད་ལ་རྒྱུ་པ་ལྟར་
གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་པ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་འདོད་ན་གཞུགས་སྟགས་བདེན་པར་མ་
གྲུབ་པར་འགྱུར་བས་ཁྱོད་ཀྱི་འབྲུགས་ལ་གཞུགས་སྟགས་གཏན་མེད་རྒྱ་འགྱུར་དགོས་
ལ། གཞུགས་སྟགས་གཞུང་བྱ་དོན་རྒྱུ་པ་ལྟར་མ་གྲུབ་ཀྱི་ཕྱི་མེད་རྒྱུ་པ་དེ་ཆེ་ཡུལ་
ཅན་ཀྱི་ཤེས་པས་གཞུང་བྱ་ཅི་ཞིག་དམིགས་ཏེ་དམིགས་བྱ་སྒྲུ་མ་ལྟར་གཞུགས་
སྟགས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྒྱ་མཐིམ་ལན་དགག་པ། དུས་པའི་ལན་ཀྱི་རང་རིག་དགག་
པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་སྟགས་རྒྱུ་པ་བཞིས་བསྟན། དེ་ལ་སེམས་ཅན་པ་ན་རེ།
གལ་ཏེ་གཞུགས་སྟགས་ཕྱི་རྟེན་རྒྱུ་པ་ལྟར་ཀྱི་ཕྱི་རྟེན་རྒྱ་འདོད་རྒྱ་
མེད་ཀྱང་། ཡོད་ཚུལ་དེ་ལས་གཞན་རྒྱ་ཡོད་དེ་ཕྱི་རྟེན་རྒྱ་འབྲུགས་སྟགས་ཀྱི་རྣམ་
པ་དེ་ནི། རང་གི་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་སྟགས་རང་རང་གི་ཡུལ་ཅན་ཀྱི་སེམས་ཉིད་ཀྱི་
རྣམ་པ་རང་བཞིན་ཡིན་ལོན་ཞེས་ཟེར། དེ་དགག་པ་ནི། གང་གི་ཆེ་ཡུལ་ཅན་ཀྱི་
སེམས་དེ་ཉིད་ཡུལ་སྒྲུ་མ་ལྟར་གཞུགས་སྟགས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྒྱུ་པ་ཡིན་ན་དེ་
ཡི་ཆེ་ཡུལ་དང་བྲལ་པའི་ཤེས་པ་གང་ཞིག་སྟོ་གང་གིས་མཐོང་སྟེ་མཐོང་བྱེད་མ་གྲུབ་
པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །ཡང་ན་ཡུལ་གང་ཞིག་ཡུལ་ཅན་གང་གིས་མཐོང་སྟེ་མཐོང་
བྱེད་མཐོང་བྱེད་སོ་སོར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཡུང་གིས་

དགག་པ། རིགས་པས་དགག་པ། རང་རིག་གི་སྒྲུབ་བྱེད་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི།
 འཇིག་རྟེན་སྐྱེས་ཀླང་པ་བཞིས་བསྟན། དེ་ལ། དེ་ཆོ་གང་ཞིག་གང་གིས་མཐོང་
 ཞེས་དྲིས་པ་ན། རང་རིག་འདོད་མཁན་སེམས་ཅམ་པ་སྐྱེས་ན་རེ། ཤེས་པ་འདི་
 ལ་ཁ་ཕྱིར་སྒྲིགས་པ་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་ཅན་(༡༣༧)དང་། ཁ་ནང་ཁོ་ནར་སྒྲིགས་པ་
 འཇིན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གཉིས་ཡོད་པའི་སྤྲ་མ་གཞན་རིག་གི་ཤེས་པ་དང་། ཕྱི་མ་
 རང་རིག་ཡིན་པས་དེས་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་ཏེ། དེའང་སྤྱོད་འཇིན་ལྟ་བུའི་
 ཤེས་པ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིང་དུ་ཡུལ་སྤྱོད་སྐྱེས་འཇུག་པ་ལ་སྤྱོས་མེད་དུ་སྤྱོད་འཇིན་རང་
 ཉིད་ལ་གཉིས་སྤང་རུབ་པའི་སྒྲིན་ནས་རང་ཉིད་ཉམས་སུ་སྤྱོང་མཁན་གྱི་རང་རིག་
 ཡོད་དོ་ཞེས་འདོད། དེ་མི་འཐད་དེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ནི་མགྲོན་པོས་ཀྱང་གཙུག་
 བ་རིན་པོ་ཆེས་ཞུས་པའི་མདོ་སྐྱེས་ལས་སྤྱོད་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་སེམས་རང་ཉིད་
 ཀྱིས་གཉིས་སྤང་རུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་སེམས་རང་ཉིད་ནི་མི་མཐོང་ཞེས་གསུངས་
 ཏེ་ཇི་ལྟར་ན་རལ་གྱིའི་སྤྱོད་པ་རང་ལ་རང་གཅད་བྱ་གཙོད་བྱེད་ཐ་དད་དུ་མ་གྲུབ་
 པས་ཇི་ལྟར་ཏེ་དཔེར་ན་མི་གཙོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཡིད་ཀྱིས་ཀྱང་ཡིད་རང་ཉིད་
 སྒྲིགས་སྤྲ་མ་དག་གིས་འདོད་ཚུལ་ལྟར་མི་མཐོང་དོ་ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་
 དེ་ལས། གལ་ཏེ་དམིགས་པ་ཡང་གཞན་ལ་སེམས་ཀྱང་གཞན་ན་སེམས་དེ་གཉིས་
 སུ་འབྱུར་རོ། །འོན་ཏེ་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་སེམས་ཡིན་ན་སེམས་ཀྱིས་
 སེམས་ཇི་ལྟར་མཐོང་བར་འབྱུར་ཏེ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་རལ་གྱིའི་སྤྱོད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་
 རལ་གྱིའི་སྤྱོད་པ་ཅད་པར་མི་རུས་པ་དང་། ཞེས་སྐྱེས་གསུངས། དེ་བཞིན་
 དུ་ལང་ག་ཤེགས་ལས་ཀྱང་། ཇི་ལྟར་རལ་གྱི་རང་གི་སོ། །གཙོད་པར་མི་བྱེད་སྤྱོད་
 མོ་ནི། །རང་ལ་རིག་པར་མི་བྱེད་ལྟར། །རང་རིག་སེམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་
 གསུངས་སོ། །སྤྱིར་སེམས་ཀྱིས་སེམས་མཐོང་བ་ཅམ་ལ་སྒྲིན་བརྟེན་དེ་ལྟར་མཐོང་
 པ་མིན་གྱི། རང་རིག་འདོད་མཁན་རྣམས་ཀྱིས་འཇིན་རྣམ་ཡན་གར་བ་རིག་བྱ་
 རིག་བྱེད་ཀྱི་ཕྱོག་པ་ཅམ་ཡང་ཐ་དད་པའི་རྣམ་པ་རུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་གཅིག་

རྒྱ་(༡༥ན)ལས་བྲངས་པས་དེ་ལྟ་ན་རལ་གྱི་འོས་རང་གིས་རང་གཙོད་པར་ཐལ་བ་
དང་། གཞལ་བྱ་ལ་ལྟོས་མེད་རྩ་ཚད་མས་གཞལ་བྱ་འཇལ་བར་ཐལ་བ་ལོགས་ཀྱིས་
དགག་པ་མཛད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དཔེ་དགག་པ། རོན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།
མར་མེའི་དཔེ་དགག་པ། ཤེལ་གྱི་དཔེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་ལྟར་ལོགས་
ཀྱང་པ་བཞིས་བསྟན། དེ་ལ་ཚྭ་གས་མ་མ་དག་ན་རེ། རང་རིག་ཡོད་དེ། དཔེ་རྒྱ་
ལྟར་ན་མར་མེ་ནི། རང་གི་དངོས་པོ་དང་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་གཉིས་ཀ་ཡང་དག་
པར་གསལ་བར་བྱེད་པ་བཞིན་རྒྱ་ཤེས་པས་ཀྱང་རང་དང་གཞན་གཉིས་ཀ་རིག་
པར་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་དཔེ་མ་གྲུབ་པས་མི་འཐད་དེ། ཇི་ལྟར་ན། མར་མེ་རང་
གིས་རང་གསལ་བར་བྱ་བ་མི་ན། མར་མེ་གསལ་མི་དགོས་ཤིང་དགོས་ན་འད་
གསལ་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མར་མེ་གསལ་མི་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་
ན་མར་མེ་མར་བསལ་བྱ་ཐུན་པའི་རྒྱས་གཞན་གྱིས་བསྐྱབས་མ་ཕྱོང་བས་མར་མེ་ལ་
ཐུན་ཁྱད་གི་བྱམ་པ་ལྟ་བུའི་བསལ་རྒྱུའི་ཐུན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་ཚོད་བརྒྱུ་ལས།
རྒྱས་པ་དེ་ནི་མི་མཐུན་ཏེ། ཐུན་ཁྱད་ནང་གི་བྱམ་པ་ལྟར། །དེ་ལ་མ་དམིགས་མ་
མཐོང་བས། མེ་ནི་རང་གཞན་གསལ་བྱེད་མིན། ཞེས་གསུངས། ཡང་ན་མར་མེས་
རང་གསལ་དགོས་ན། ཐུན་པས་ཀྱང་རང་ཉིད་བསྐྱབས་དགོས་ལ། དེ་མི་རིགས་
ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་ཐུན་པ་ཐུན་གྱིས་བསྐྱབས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཐུན་པ་
ལ་ཐུན་པས་བསྐྱབས་ན་བྱམ་པ་གོས་ཀྱིས་བསྐྱབས་ན་བྱམ་པ་མི་མཐོང་བ་བཞིན་
རྒྱ་ཐུན་པའང་མི་མཐོང་བར་ཐལ་ལོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རྩ་ཤེལ་ས། མར་མེ་རང་
དང་གཞན་གྱི་དངོས། གལ་ཏེ་རྣང་བར་བྱེད་འཕྱར་ན། ཐུན་པའང་(༡༥བ)རང་
དང་གཞན་གྱི་དངོས། །བསྐྱབས་པར་ཕྱུར་པ་མེ་ཚོམ་མེད། ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར་
བཤད་དོ། །གཞན་ཡང་མར་མེ་གསལ་བྱེད་གཞན་གྱིས་གསལ་མི་རྒྱས་ཏེ། གཞན་གྱི་
ཐུན་པ་ལོལ་བྱེད་མར་མེ་ཡིན་ལ། དེའང་གཞན་གྱིས་གསལ་དགོས་ན་གསལ་བྱེད་

གང་གིས་ཀྱང་གསལ་མི་ཐུས་ཤིང་ཐུས་ནའང་ཐུག་མེད་ཏུ་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི།
 ཤེལ་བཞིན་སོགས་རྒྱུ་པ་རྒྱལ་གིས་བསྟན། ཡང་སྒྲིགས་སྣ་མ་དག་གིས་རང་རིག་
 རྒྱལ་བྱེད་བྱིད་པ་ནི། ཤེལ་བཞིན་ཏེ་ཞེས་འཛོད་དེ། ཤེལ་གྱི་གོང་བྱ་དཀར་པོ་ཉིད་
 སྒྲིབ་པོ་ཉིད་ཏུ་སྤང་བ་ནི་གཞི་རས་སྒྲིབ་པོའི་སྤྱིང་ཏུ་བཞག་པའམ་ཚེན་སྒྲིབ་པོ་དང་
 འཕྲད་པ་ལྟ་བུའི་རྒྱུ་གིས་སྤྱི་ཉིད་ཏུ་སྤང་བ་གཞན་ལ་སྟོས་ནས་ཡིན་གྱི་རང་གི་རོ་
 བོ་ཉིད་གིས་སྒྲིབ་པོར་བྱལ་བ་མིན་ལ། བེའུ་བྱེད་ཉི་མོ་ཉིད་ནི་རང་གི་རོ་བོ་ཉིད་
 གིས་སྒྲིབ་པོར་བྱལ་བ་ཡིན་གྱི་རྒྱུ་གཞན་ལ་སྟོས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་
 ཏུ། གཟུགས་སོགས་འགྲུའ་ཞིག་ནི་རང་རིག་བྱེད་གཞན་རིག་གི་ཤེས་པ་གཞན་ལ་ནི་
 སྟོས་པ་དང་། ཤེས་པ་ནི་རང་གིས་རང་རིག་པ་ཡིན་པས་རིག་བྱེད་གཞན་ལ་སྟོས་
 པ་མེད་པ་ཡང་མཐོང་ངོ་ཞེས། བེའུ་བྱེད་ཉི་མོ་ཉིད་ལ་སྟོས་མི་དགོས་པ་མི་
 འཕྲད་དེ། དེའང་རྒྱ་རྒྱུ་གཞན་གྱི་དབང་གིས་སྒྲིབ་པོར་སྒྲིབ་པ་ཡིན་གྱི། དེའི་སྒྲིབ་
 ཉིད་རྒྱ་རྒྱུ་གཞན་ལས་སྒྲིབ་པ་མིན་པ་ལ་སྒྲིབ་པོར་དེ་བདག་རང་གིས་བདག་ཉིད་
 བྱས་པ་མེད་དེ་ཞེས་པའམ། སྒྲིབ་པོ་དེ་བདག་གིས་བདག་ཉིད་སྒྲིབ་པོའི་བདག་ཉིད་
 ཏུ་བྱས་པ་མེད་དེ། འདྲས་བྱས་ཡིན་ན་རྒྱ་རྒྱུ་གཞན་ལ་སྟོས་དགོས་པས་བྱལ་བས་
 མོ། །འདིར་རྩ་ཆོག་ལ། སྒྲིབ་པོར་དེ། ཞེས་དང་། སྒྲིབ་པོ་དེ། ཞེས་དང་། སྒྲིབ་
 པོ་དེར་ཞེས་དང་། བདག་གི་བདག་ཉིད་ཅེས་(༡༥ན)དང་། བདག་གི་བདག་ཉིད་
 ཅེས་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པར་མངོན། གཉིས་པ་དོན་དགག་པ་ནི། མར་མེ་སོགས་རྒྱུ་
 པ་བརྒྱུད་གིས་བསྟན། དེ་ལ་མར་མེ་ནི་རང་གིས་རང་གསལ་བར་མི་བྱེད་མོད་ཀྱང་
 གསལ་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་མར་མེ་ལས་རྣམས་གཞན་གྱི་ཤེས་པས་ཤེས་ཏེ་ཞེས་པའམ།
 མར་མེ་ནི་རང་གིས་རང་མི་གསལ་ཡང་དངོས་པོ་གཞན་གསལ་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་
 རྣམས་གཞན་པའི་ཤེས་པས་ཤེས་ནས་དེ་རྒྱུ་བརྒྱུ་པར་བྱེད་ན། སྒྲིབ་ཉི་མོ་རང་གིས་
 རང་གསལ་བྱ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲིབ་ཉི་མོ་ཤེས་ནས་དེ་རྒྱུ་བརྒྱུ་པར་བྱེད་དེ་
 མི་རིགས་སོ། །སྒྲིབ་ཉི་མོ་གཞན་གྱིས་ཤེས་ན་ཐུག་མེད་ཏུ་འགྱུར་བའི་སྒྲིབ་ཡོད་པར་

ཚོལ་སྤྱི་གཉིས་ཀས་འདོད་ལ། རང་གིས་རང་ཤེས་སོ་སྟུང་ན་དེ་འདྲའི་རང་རིག་
 བཀག་པས་མི་འཐད་ལ། གང་གི་ཚེ་རང་གཞན་འགས་ཀྱང་ཤེས་པའམ་མཐོང་བ་
 མིན་ན། དེ་འདྲའི་ཁྱད་གཞིའི་ཤེས་པ་ཁྱོད་གྱིས་ཆད་མས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ་བའི་སྟོན་
 འཇུག་ལ། དེ་ལྟ་ན་དེའི་ཁྱད་ཆོས་གསལ་བའམ་ནི་མི་གསལ་བ་ཞེས་དེ་འདྲའི་ཁྱད་
 པར་ལ་དཔྱད་པ་ནི་ཁྱད་གཞི་མོ་གཤམ་གྱི་སྤྱོད་མི་མི་སྤྱིད་ན། ཁྱད་ཆོས་མོ་གཤམ་གྱི་
 སྤྱོད་མའི་འགྱུར་བལྟ་སྟེ་ནམ་འགྱུར་བཅོང་པ་དོན་མེད་པ་བཞིན་དུ། སྤྱོད་མ་དེ་འདྲའི་
 ཁྱད་པར་ནི་བཅོང་གྱང་དོན་མེད་པ་ཉིད་དོ། །གལ་ཏེ་སྟོ་རྣམས་གཞན་གྱིས་མ་གྲུབ་
 པར་སྤྱི་ཚོལ་གྱིས་ཁས་ཁྲུངས་ཤིང་། ཤེས་པ་རང་གིས་རང་རིག་པ་མ་གྲུབ་པར་དབྱ་
 མ་པས་བསྐྱབས་པའི་ཆེ་རང་གཞན་འགས་ཀྱང་མི་མཐོང་ན་དེ་འདྲའི་ཤེས་པ་ཆད་
 མས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ་བའི་སྟོན་སྤྱི་ཚོལ་ལ་འཇུག་ན། ཤེས་པ་རང་གིས་རང་མ་གྲུབ་
 པར་དབྱ་མ་པས་ཁས་ཁྲུངས་ཤིང་། ཤེས་པ་རྣམས་གཞན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་དངོས་
 གྲུབ་པས་བསྐྱབས་པ་ནའང་སྟོན་(༡༥བ)དེ་ལྟ་གས་དབྱ་མ་པ་ལ་འཇུག་གོ་སྟུང་ན།
 སྟོན་མེད་དེ། སྤྱི་ཚོལ་དངོས་སྤྱོད་པས་གསལ་བ་ལ་རང་གིས་གསལ་བ་དང་གཞན་
 གྱིས་གསལ་བ་གང་རུང་གིས་ཁྱབ་པ་ཁས་ཁྲུངས་པས་སྟོན་དེ་འཇུག་ལ། དབྱ་མ་
 པས་མར་མེ་ལྟ་སྤྱོད་མ་བཟླས་པར་ཐ་སྟོན་ཅམ་དུ་གསལ་བ་ཡིན་པར་འདོད་ཀྱང་
 བཟླས་ནས་རང་གིས་གསལ་བ་དང་གཞན་གྱིས་གསལ་བ་གང་རུང་ཁ་ཆོན་མ་
 བཅད་པས་སྟོན་དེ་མི་འཇུག་གོ། །

གསུམ་པ་རང་རིག་གི་སྐྱབ་ཕྱིད་དགག་པ་ལ་གསུམ། རང་རིག་མེད་ཀྱང་དུན་པ་
 སྐྱེ་བའི་དཔེ། རང་རིག་གི་སྐྱབ་ཕྱིད་གཞན་དགག་པ། རང་རིག་མེད་ན་གཞན་རིག་
 མི་འཐད་པར་སྐྱབ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་སོགས་རྒྱུད་པ་བཞིས་བསྟན།
 དེ་ལ་སྤྱི་ཚོལ་ན་རེ། གལ་ཏེ་རང་རིག་ཡོད་པ་མིན་ན། ཕྱིས་ཀྱི་དུན་ཤེས་ཀྱིས་སྤྱོད་
 གི་ནམ་ཤེས་དུན་པར་རྗེ་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་དུན་པའི་རྟགས་ཀྱིས་རང་
 རིག་སྐྱབ་པར་ཕྱིད་དོ། །སྐབ་ཚུལ་ཡང་། རང་རིག་ཡོད་དེ། ཕྱིས་ཀྱི་དུན་པ་ཡོད་

པའི་ཕྱིར་ཞེས་དྲན་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་རང་རིག་དངོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱར་བྱེད་པ་
 མ་ཡིན་གྱི། མྱོང་བ་ཡོད་དེ་དྲན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དྲན་པའི་རྟགས་ཀྱིས་མྱོང་བ་
 ཡོད་པར་སྐྱབ་ལ། མྱོང་བ་ལ་གཞན་མྱོང་རིགས་པས་ཁེགས་པས། རང་མྱོང་ཡོད་
 པར་བྱབ་ལ། དེ་ཉིད་རང་རིག་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྐྱབ་པོ། །དེའང་སྔ་འཛིན་མིག་ཤེས་
 ཀྱིས་སྔོན་པོ་མཐོང་བའི་ཕྱིས་སུ་ངས་སྔར་སྔོན་པོ་མཐོང་ཞེས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་
 ཀྱི་དྲན་པར་འགྱུར་ལ། ཡུལ་དྲན་པ་ནི་ཡུལ་མྱོང་བས་ཡིན་ལ་ཡུལ་མྱོང་མཁན་ནི་སྔ་
 འཛིན་ཡིན་ཞིང་། ཡུལ་ཅན་དྲན་པ་ནི་ཡུལ་ཅན་མྱོང་བས་ཡིན་ལ་ཡུལ་ཅན་མྱོང་
 མཁན་ནི་རང་རིག་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར། (༡༩)དེ་དག་གི་དོན་བསྟན་ན། མྱོགས་སྔ་མ་
 བ་རེ། སྔ་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། ཕྱིས་ཀྱི་ཤེས་པས་ཁྱོད་དྲན་པ་
 མི་སྤྱིད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རང་རིག་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་སྐྱབ་
 བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་ལ། འཕེན་ཚུལ་ཡང་། སྔ་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་
 སུམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རང་རིག་ཡོད་དེ། ཕྱིས་ཀྱི་ཤེས་པས་ཁྱོད་
 དྲན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ནི་སྔ་མའི་ཐལ་འགྱུར་དེའི་བསྐྱོག་དོན་ཡིན་
 ཏེ། སྔ་མའི་རྟགས་བསྐྱོག་ནས་འདིར་དམ་བཅའ་དང་། སྔ་མའི་དམ་བཅའ་བསྐྱོག་
 བས་འདིར་རྟགས་སུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲའི་ཐལ་བ་དང་དེའི་བསྐྱོག་པ་གཉིས་
 ཀྱི་ལ་འདིར་ནི་བྱབ་མེད་ཀྱི་ལན་འདེབས་པ་ཡིན་ནོ། །རང་ལུགས་ལ་རང་རིག་
 མེད་ཀྱང་དྲན་པ་སྟེ་ཚུལ་ནི། ཁྱོད་འདོད་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རང་རིག་ནི་ཐ་སྐྱད་དུ་འང་
 མེད་པས། སྔ་འཛིན་མིག་ཤེས་ལྟ་བུས་རང་གིས་རང་མཚོན་ཡང་ཕྱི་ནས་དྲན་པ་
 སྟེ་བའང་མི་འགལ་ཏེ། ཡུལ་ཅན་སྔ་འཛིན་ལས་དོན་གཞན་ཡུལ་སྔོན་པོ་མྱོང་བ་
 ལས་དྲན་པ་སྟེ་ལ། དེའི་ཆོ་ཡུལ་ཅན་སྤངས་ནས་ཡུལ་ཁོ་ན་དྲན་པ་མིན་གྱི། སྔར་
 ངས་སྔོན་པོ་མཐོང་ཞེས་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་འབྲེལ་བ་དྲན་པ་ལས། ཡུལ་ཅན་དྲན་
 པའང་སྟེ་བར་འགྱུར་གྱི་ཡུལ་ཅན་རང་གི་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དྲན་པ་
 མིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ན་གཞན་དྲན་པས་གཞན་དྲན་པ་ཏ་ཅང་ཐལ་སྐྱམ་ན། འབྲེལ་བ་

ལས་ཞེས་པའི་ཚིག་གི་རྒྱུ་པས་དེ་ལྟར་ཐལ་བའི་སྟོན་སྤྲོད་ཡང་བསྟན་ཏེ། ཡུལ་
 ཡུལ་ཅན་བྱང་གཞི་བྱང་ཚེས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ལས། ཡུལ་དྲན་པས་ཡུལ་ཅན་
 དྲན་པ་སྐྱེས་པའང་མི་འགལ་ཞེས་པའོ། །དེས་ན་འདིའི་འབྲེལ་བ་ནི་རྒྱུད་གཅིག་
 ཏུ་འབྲེལ་བ་དང་སྔ་ཕྱིའི་འབྲེལ་བ་ཅན་ལ་མི་བྱ་བར། (༡༥བ)ཡུལ་ཡུལ་ཅན་པན་
 རྒྱན་སྐྱགས་པའི་དོན་ནམ་འབྲེལ་བ་ལ་བྱ་དགོས་གསུངས། རང་གིས་རང་མ་ཕྱོད་
 ཡང་དྲན་ཚུལ་ནི། དཔེར་ན་དགུག་གི་རྒྱུ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ས་འཚོས་པ་ན། སོ་བཟུང་པའི་
 རེག་བྱ་ཕྱོད་ཡང་དུག་ཞུགས་པ་མ་ཕྱོད་ལ། ཕྱིས་འབྲུག་གི་སྐྱ་ཐོས་པ་ན་སྤར་གྱི་བྱི་
 བའི་དུག་གི་རྒྱུ་པ་ལངས་ཏེ་སྤྱག་བསལ་བའི་ཚོ། སྤར་བྱི་བས་འཚོས་པའི་ཚོ་དུག་
 ཞུགས་པ་ཡིན་པར་འདུག་སྟམ་དུ་དྲན་པ་བཞིན་ཡིན་ནོ། །དཔེ་དོན་སོ་སོར་སྤར་
 བ། སྔ་འཛིན་གྱིས་ཡུལ་སྟོན་པོ་ཕྱོད་བཞི་བྱི་བས་སྐྱགས་པའི་ཚོ་དེའི་རེག་བྱ་ཕྱོད་
 བ་དང་འདྲ། སྔ་འཛིན་རང་གིས་རང་མ་ཕྱོད་བཞི་སྐྱགས་པའི་ཚོ་དུག་མ་ཕྱོད་བ་
 དང་འདྲ། ཡུལ་སྟོན་པོ་ཕྱོད་བཞིས་དྲན་པ་ནི་སྤར་བྱི་བས་སྐྱགས་པ་ཕྱིས་དྲན་པ་
 དང་འདྲ། ཡུལ་སྟོན་པོ་དྲན་པ་ཉིད་གྱིས་ཡུལ་ཅན་སྔ་འཛིན་རང་གིས་རང་མ་ཕྱོད་
 ཡང་དྲན་པ་ནི་སྤར་བྱི་བས་སྐྱགས་པ་དྲན་པ་ན་སྤར་དུག་མ་ཕྱོད་ཡང་དེའི་ཚོ་དུག་
 ཞུགས་པ་ཡིན་པར་འདུག་སྟམ་དུ་དྲན་པ་དང་འདྲའོ། །དེ་ལྟར་དཔེ་དོན་སོ་སོར་
 ཞིབ་ཏུ་སྤར་བ་ན། འདི་རང་རིག་མེད་ཀྱང་དྲན་པ་སྐྱེ་ཚུལ་གྱི་དཔེ་དང་རིགས་པ་
 བྱང་འཕགས་ཡིན་པའང་གཞི་ཁོད་ཏུ་རྒྱུད་པར་འབྱུང་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྟེན་གཞན་སོགས་རྐང་པ་བཞིས་བསྟན། ཞི་གནས་བསྐྱབས་ཏེ་
 བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོན་མས་འཇུག་ཐོབ་པ་ན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས། བདག་
 ལུས་འདི་འདྲ་བ་ལ་སེམས་འདི་འདྲ་བ། གཞན་ཡང་ལུས་འདི་འདྲ་བ་ལ་སེམས་
 འདི་འདྲ་བ་ཞེས་གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་གནས་ཡིད་ལ་བྱས་
 བས་སྦྱངས་པ་སོགས་རྟེན་གཞན་དག་དང་ལྡན་པ་ནི། ཡུལ་གྱིས་ཤིན་ཏུ་བསྐྱལ་
 པའི་པ་རོལ་གྱི་སེམས་ཀྱང་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཤིན་ཏུ་ཉེ་བའི་རང་

ཉིད་ཀྱི་མེས་རབ་གིས་གསལ་(༡༢ན)བ་སྟེ་མཐོང་དགོས་ཏེ། རིང་བའི་གཟུགས་པ་
 མོ་མཐོང་ན་ཉེ་བའི་གཟུགས་རགས་པ་མཐོང་དགོས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། མ་ཁྲབ་
 ཉེ། རིག་ཐུགས་ཀྱི་པ་འདྲི་མིག་སྒྲིན་གྱི་རྣམ་མིག་ལ་བྱུག་པའི་སྒྲིན་པ་ལས་ས་འོག་
 གི་གཏིར་ཆེན་པོའི་བྱམ་པ་སོགས་མཐོང་ཡང་ཉེ་བ་མིག་རང་ལ་བྱུག་པའི་མིག་སྒྲིན་
 གྱི་རྣམ་ཉིད་མཐོང་བར་འབྱུང་བ་མིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་རིང་བའི་དངོས་པོ་
 མཐོང་ན་ཉེ་བའི་དངོས་པོ་མཐོང་དགོས་པའི་རིགས་པ་དེ་འདྲ་ནི་རང་རིག་གི་སྒྲིབ་
 བྱེད་ཏུ་མི་རུང་བར་མ་ཟད་རང་རིག་ཡོད་པ་ལ་གནོད་བྱེད་ཏུ་འང་འབྱུར་གསུངས།
 གསུམ་པ་ནི། ཇི་ལྟར་སོགས་རྒྱུ་པ་བཞིས་བསྟན། ཅི་སྟེ་ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་རང་
 རིག་མེད་ན་མཐོང་ཐོས་སོགས་ཀྱིས་ཡུལ་སྤྱོད་བ་མེད་ལ་དེ་མེད་ན་དུན་པ་མེད་པས་
 ངས་མཐོང་ངས་ཐོས་ཞེས་པའི་མཐོང་ཐོས་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྟངས་ཀྱང་མེད་པར་ཐལ་ལོ་
 ཞེ་ན། ཇི་ལྟར་མིག་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་བ་དང་། ཉན་ཤེས་ཀྱིས་ཐོས་པ་དང་། ཡིད་
 ཤེས་སོགས་ཀྱིས་ཤེས་པ་ཐ་སྟངས་ཏུ་སྤང་ཅམ་པའི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དེ་དག་འདྲིར་ཀྱན་
 རྒྱུ་ཅམ་ཏུ་ནི་དགྲག་པར་བྱ་བ་མིན་ཏེ། འདྲིར་ནི་མཐོང་ཐོས་ཤེས་གསུམ་ཡུལ་
 ཡུལ་ཅན་གང་ཡིན་ཀྱང་གྲུབ་མཐས་དབྱེད་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་འཇིག་རྟེན་པའི་སྟོ་
 ལྟན་སྟེས་ཀྱི་རོར་རང་རོས་ནས་གྲུབ་པར་འཇིན་པའི་བདེན་འཇིན་ཉིད་འཁོར་བའི་
 རྒྱལ་བསྟེན་གྱི་ཆ་བའམ་རྒྱུར་རྒྱུར་པ་ཡིན་པས་བདེན་པར་རྟོག་པ་དེ་ཉིད་རིག་པ་
 ཡང་དག་གིས་བསྟོན་བྱ་ཡིན་པར་འདོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཐ་སྟངས་ཏུ་སྤང་ཅམ་གྱི་
 གཟུགས་སོགས་དེ་དག་དགག་མི་དགོས་ཏེ། དེ་ཅམ་གྱིས་རྒྱག་བསལ་མི་བསྐྱེད་
 ཅིང་དག་བཅོམ་པ་རྣམས་ལའང་ཐ་སྟངས་དེ་དག་ཡོད་པའི་སྤྱིར་དང་། དགག་པར་
 ཡང་མི་རུས་ཏེ། ལུང་དང་རིགས་པས་འགོག་དགོས་ན་སྤང་(༡༢བ)ཅམ་གྱི་ལུང་
 རིགས་རང་ཡང་དགག་བྱར་མཚུངས་པའི་སྤྱིར་དང་། བཀག་ནའང་བདག་གཞན་
 བྱ་བྱེད་ཐ་སྟངས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གང་ཡང་འཇིག་ས་མེད་པར་ཆད་ལྟ་ཅན་ཏུ་འབྱུར་
 བའི་སྒྲིན་ཡོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །འདི་དག་གིས་མཐོང་ཐོས་ཀྱི་ཡུལ་གཟུགས་སྒྲིབ་སོགས་

བདེན་འཛིན་ལོངས་བའི་ཚུ་བར་བསྟན་པས་ཐེག་དམན་འཕགས་པས་ཀྱང་བདེན་
 མེད་རྟོགས་པར་གསལ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་གསུངས། གསུམ་པ་སེམས་ལས་སྐྱུ་མ་
 དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཏུ་བརྗོད་ཏུ་མེད་པ་དགག་པ་ནི། སེམས་ལས་སྟགས་རྒྱང་པ་
 རྒྱག་གིས་བསྟན། སེམས་ཅམ་པ་ན་ལེ། གཟུགས་སྟགས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཏུ་གྲུབ་པ་
 ལྟར་སྒྲུབ་ན་ཡང་སྒྲུབ་པ་ལྟར་གྱི་ཕྱི་དོན་ཏུ་མ་གྲུབ་པས། རྒྱང་འཛིན་པའི་སེམས་
 ལས་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་གཟུགས་སྟགས་རྣམས་གཞན་མིན་ཞིང་། སྒྲུབ་གང་ཆོ་སེམས་
 ཉིད་སྐྱུ་མ་ན། རྟོག་གང་ཞིག་གང་གི་མཛོང་། ཁྱེད་ནང་གི་སེམས་དང་ཕྱི་
 གཟུགས་སྟགས་རྣམས་གཞན་མིན་པར་བདེན་པར་གྲུབ་ན་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་ཏུ་
 འཕྱར་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཐ་དང་གཏན་མེད་ཀྱི་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་དགོས་པས་དེ་ལ་མཛོང་
 བྱ་མཛོང་བྱེད་མི་རུང་བར་འཕྱར་ཞེས་དབུ་མ་པས་སྐྱོན་བརྗོད་པ་སྤོང་བར་འདོད་
 བས་དེ་གཉིས་རྣམས་གཞན་མིན་པར་ཏེ་བདེན་པའི་རྣམས་གཅིག་ཏུ་ཡང་མི་བརྟག་གོ་
 ཞེ་ན། གཟུགས་སྟགས་བདེན་པའི་དངོས་པོར་གྲུབ་ན་སྒྲུབ་པ་ལྟར་ཏུ་བདེན་དགོས་
 ལ་དེ་ལྟ་ན་གཟུགས་སྟགས་ཕྱི་རོལ་དོན་ཏུ་སྒྲུབ་པ་ཡང་སྒྲུབ་པ་ལྟར་ཏུ་བདེན་པས་
 རྗོད་ལྟར་ན་དེ་སེམས་ལས་རྣམས་གཞན་མིན་ཏེ་ཡིན་དགོས་པར་འཕྱར་ཏེ་གཟུགས་
 སྟགས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཏུ་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་དང་། རྒྱང་གི་སེམས་གཉིས་མཚན་
 ཉིད་ཐ་དང་པའི་ཕྱིར་རོ། སེམས་ལས་རྣམས་གཞན་མིན་ནོ་ཞེ་ན། གཟུགས་སྟགས་
 འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཉིད་བདེན་པའི་དངོས་པོར་(༡༥)མེད་པར་ཐལ་ཏེ། ཕྱི་དོན་
 ཏུ་སྒྲུབ་པའི་གཟུགས་སྟགས་ཀྱི་རྣམ་པ་དེ་དག་བརྟུན་པར་ཁས་བླངས་ལ་དེ་དང་
 རྣམས་གཞན་མིན་པར་འདོད་པས་སོ། ཁྱེད་བཤད་དགོས་ལ། ཡང་ན་སེམས་ལས་
 རྣམས་གཞན་མིན་ནོ་ཞེ་ན། གཟུགས་སྟགས་བདེན་པའི་དངོས་པོར་མེད་པར་ཐལ།
 སེམས་ལས་གཞན་མིན་པར་སེམས་ཀྱིས་བཏགས་པ་ཅམ་ཡིན་པས་སོ་ཞེས་འཆད་
 པའང་ཡོད། རྗོད་ལྟར་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་དོན་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱི་ཉིད་གཟུགས་སྟགས་ལྷལ་རྒྱག་
 བདེན་པར་གྲུབ་པ་མིན་ཡང་ཐ་སྟངས་ཅམ་ཏུ་སེམས་ཀྱིས་དམིགས་པའམ་བཟུ་བྱ་

ཡིན་པར་འདྲོད་པ་དྲེ་བཞིན་རུ་དམིགས་བྱེད་དམ་ལྷ་བྱེད་ནང་གི་རྣམ་ཤེས་སམ་
 ཡིད་བྱུག་ཀྱང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མིན་ཡང་ཐ་སྙད་ཙམ་རུ་ལྷ་བྱེད་རུ་ཅིའི་ཕྱིར་
 མི་འདྲོད་དེ་འདྲོད་དགོས་པར་མཚུངས་སོ་ཞེས་སེམས་ཙམ་པས་དོན་ཤེས་གཉིས་
 ལ་བདེན་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཁྱད་འབྱེད་པ་མི་རིགས་པར་བསྟན་ནས། དབུ་མ་པ་
 རང་གི་ལུགས་ལ་བལྟ་བུ་གཟུགས་སོགས་དང་ལྷ་བྱེད་མིག་ཤེས་སོགས་ཏེ་དོན་ཤེས་
 གཉིས་ཀ་བདེན་པར་མེད་མཉམ་དང་། ཐ་སྙད་རུ་ཡོད་མཉམ་ཡིན་པར་འདྲོད།
 བདེན་པར་མེད་ཀྱང་བལྟ་བུ་ལྷ་བྱེད་རུ་འཐད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་། བདེན་པར་
 མེད་ན་མེད་མི་དགོས་ཤིང་། ཐ་སྙད་ཙམ་རུ་ཡོད་ན་ཡོད་དགོས་པའི་གནད་གྱིས་
 ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྤར། གང་ཆོ་འབྲུལ་པ་ཡོད་མིན་ན། །སྤྱི་མ་གང་གིས་དམིགས་
 པར་འབྱུར། །ཞེས་ངེད་དབུ་མ་པ་ལ་སྒྲོན་བརྗོད་པ་མི་འཇུག་པར་མ་ཟད། ཁྱེད་
 སེམས་ཙམ་པས་ཀྱང་དོན་ཤེས་གཉིས་ལ་བདེན་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་གྱི་ཁྱད་མི་སྤྱེ་བར་
 ལུགས་འདི་ལ་བསྟེན་ན་མཛོས་སོ་ཞེས་པའོ། །

བཞི་པ་བཀྲགས་ཡོད་རྣམས་དངོས་པོ་བདེན་གྲུབ་གྱི་རྟེན་ཅན་རུ་འདྲོད་པ་
 དགག་པ་ནི། (༡༥བ)གལ་ཏེ་སོགས་རྒྱང་པ་བཅུས་བསྟན། སེམས་ཙམ་པ་ན་རེ།
 གལ་ཏེ་གཟུང་འཛིན་ཐ་དང་རུ་སྤང་བའི་འཁོར་བ་སོགས་རང་འཛིན་རྟོག་པས་
 སྒྲོ་བཀྲགས་པའི་ཀྱན་བཀྲགས་གྱི་ཆོས་རྣམས་འབྲུལ་གཞི་རྣམ་ཤེས་ལྷ་བྱེད་གཞན་
 དབང་གི་དངོས་པོ་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་གཞི་རྟེན་ཅན་ཡིན་དགོས་ཏེ། འབྲུལ་པ་
 ཐམས་ཅད་ལ་འབྲུལ་གཞི་བདེན་པར་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་དཔེར་ན། སྔོ་ཡོར་ལ་
 མི་དང་ཐག་ཁྲ་ལ་སྤྱུལ་རུ་འབྲུལ་པ་ལའང་མི་དང་སྤྱུལ་མེད་མོད་ཀྱང་། སྔོ་ཡོར་
 དང་ཐག་ཁྲ་བདེན་པར་ཡོད་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་འབྲུལ་སྤང་གི་འཁོར་
 བ་འབྲུལ་གཞི་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་པ་དྲེ་ལས་ནི་གཞན་རུ་སྤྱེ་མི་བརྟེན་ན་བདེན་
 གྲུབ་གྱི་རྟེན་དང་བྲལ་བ་ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་བར་བདེན་པའི་དངོས་པོ་མེད་པར་
 འབྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་སྤྱི་ཡང་འཁོར་བར་འཆིང་བ་དང་གྲོ་ལ་བ་ཡང་དམིགས་པར་

མི་འཇུག་རོ་ཞེན། ལན་ནི། འཁོར་བ་བདེན་པའི་དངོས་པོར་མེད་པའི་བརྟན་པ་
 ཞིག་འབྲུལ་གཞི་བདེན་པའི་དངོས་པོ་ལ་བརྟན་པས་ན་འཆིང་གྲོལ་མོགས་ཀྱི་བྱེད་
 པ་དང་ལྟན་པར་རྩི་ལྟར་འཇུག་ཏེ་མི་འཇུག་བར་ཐལ། བརྟན་པའི་རྟེན་བདེན་པས་
 བྱེད་མི་སྲིད་ཅིང་རྟེན་གཞི་དངོས་པོ་བདེན་གྲུབ་ཀྱང་ཆད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །གཞན་ཡང་སེམས་ཅན་པ་ཁྱོད་ཀྱི་ལྷགས་ཀྱི་སེམས་ནི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་
 འབྲུལ་བ་མོགས་ཀྱི་གྲོགས་མེད་པར། རང་རིག་རང་གསལ་གཅིག་སྤྱོད་ཏེ་འཇུག་
 པ་ཡིན་པར་ཐལ། གཟུང་འཛིན་གྱང་ཆད་ཏེ་གཟུགས་མོགས་སྤི་རོལ་དོན་ཏེ་སྤང་
 པ་འདི་སྤང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པས་ན་ཕྱི་དོན་མེད་པར་ཁྱོད་འདོད་ལ། གླུ་མ་ལྟ་བུའི་
 གཟུགས་མོགས་ཀྱི་སྤང་བ་རང་འཛིན་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའང་སྤང་བཀག་ཟིན་པའི་
 ཕྱིར་དང་། ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱང་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་ཏུ་ཁས་ལྷངས་ཤིང་དེ་ཡིན་ན་ཐ་
 དད་གཏན་མེད་ཀྱི་གཅིག་ཏུ་འཇུག་དགོས་པས་གྲོགས་དང་གྲོགས་ཅན་མོགས་(༡༩)ན་
 ཐ་དད་ཀྱི་དབྱེ་བ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྤང་བའི་
 གྲོགས་མེད་པར་གཅིག་ཏུ་འདོད་ན་ཏེ་ཅང་ཐལ་ཏེ། སང་གི་ཆེ་སེམས་ཅན་ཀྱང་
 ཀྱིས་སེམས་ནི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་
 ཡིན་པ་དེ་ཡི་ཆེ་སེམས་ཅན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་ཏེ་འབད་མེད་ཏེ་ཁོ་ལ་ཟིན་
 པར་འཇུག་ཞིང་། དེ་ལྟ་བུ་འདོད་ན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་འཕྲོལ་པའི་
 ཆེད་ཏེ་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་རྣམས་གཟུང་འཛིན་ཇས་ཐ་དད་ཀྱིས་སྤོང་བའི་སེམས་ཀྱི་
 བདག་ཉིད་ཅན་ཏུ་བརྟན་པའི་རྣམ་རིག་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལྟར་དང་རིགས་པས་
 གཏན་ལ་པབ་པ་ལ་དགོས་པའམ་ཡོན་ཏན་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་ཚུར་ཟད་ཀྱང་མེད་
 པར་འཇུག་ཏེ་སེམས་ཅན་རྣམས་སྤང་ནས་འབད་མེད་ཏེ་ཁོ་ལ་ཟིན་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ལམ་དབྱེ་མ་ལ་དགོས་ལུས་མེད་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ་ལ་གཉིས། རྩོད་
 པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གླུ་མ་མོགས་རྒྱང་པ་བཞིས་བསྟན། དེ་ལ་སེམས་

ཅམ་པ་སྟགས་ན་རེ། དབུ་མ་པ་སྒྲིབ་ཀྱིས་ཚས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པ་
 བདེན་སྟོང་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུར་གཏན་ལ་འབེབས་ཤིང་ཕབ་པ་ལྟར་ཤེས་ན་ཡང་དགོས་
 པ་ཅི་ཞིག་ཡོད། དགོས་པ་མེད་ན་ནི་ངལ་བ་ཅམ་ཏུ་ཟད་ལ། ཉེན་མོངས་སྤྱོད་བ་
 སྟགས་ཀྱི་དགོས་པ་ཡོད་པར་འདོད་ན་འང་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཤེས་པས་རྒྱ་ལྟར་
 བ་ཉེན་མོངས་ལྟག་པར་འབྱུར་དུ་མི་འབྱུར་རོ། །རྒྱ་མཚན་ཅིའི་ཕྱིར་སྒྲམ་ན། གང་
 གི་ཚེ་སྒྲུ་མ་མཁན་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲུ་མའི་བྱད་མེད་སྒྲུལ་པ་དེའི་ཚོ། གང་ཏུ་སྒྲུ་མའི་
 བྱད་མེད་སྤང་བའི་གཞི་དེར་བྱད་མེད་ཀྱིས་སྟོང་པར་མངོན་སུམ་ཏུ་རྟོགས་གུང་། སྒྲུ་
 མའི་བྱད་མེད་འདི་ལོངས་སྤྱོད་ཏུ་ཏུ་སོང་ན་སྒྲམ་ཏུ་དེ་ལྟ་བུ་བྱེད་པ་པོ་སྒྲུ་མ་
 མཁན་ཉིད་གུང་ཆགས་པ་སྐྱེ་བར་འབྱུར་བ་མཐོང་ན། སྒྲིབ་ཀྱིས་(༡༧)ནི་དང་པོ་
 ཐོས་བསམ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྒྲིམ་ཐོང་བ་ཅམ་ལས་མེད་པས་སོ་ཞེས་
 ཚུང་དོ། །གཉིས་པ་ལན་ལ་གསུམ། སྒྲུ་མ་མཁན་གྱིས་བདེན་འཛིན་མ་སྤངས་པས་
 ཆགས་པ་སྐྱེ་བར་བསྟན་པ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་གོམས་པས་བདེན་འཛིན་སྤངས་
 པ་འཐད་པར་བསྟན་པ། སྤངས་པའི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡི་ཤེས་འབྲུང་
 བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་བྱེད་སྟགས་རྒྱང་པ་བཞིས་བསྟན། སྒྲུ་མའི་བྱད་
 མེད་དེ་བྱེད་པ་པོ་དེ་འདྲའི་སྒྲུ་མ་མཁན་དེ་ནི་ཤེས་བྱ་སྒྲུ་མའི་བྱད་མེད་ལ་ཉེན་
 མོངས་པའི་བག་ཆགས་བདེན་འཛིན་མངོན་གྱུར་པ་ཅམ་ཡང་མ་སྤངས་ཤིང་བདེན་
 གུབ་ཏུ་འཛིན་པ་དེས་ན། སྒྲུ་མའི་བྱད་མེད་བྱད་མེད་ཀྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་གུང་སྒྲུ་
 མའི་བྱད་མེད་དེ་མཐོང་བ་ན་དེ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་བག་ཆགས་ཉམ་ཆུང་བ་ཉིད་
 དེ། བདེན་འཛིན་དང་འཛིན་སྤངས་འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་བདེན་འཛིན་ལ་གཞོད་
 པའི་རུས་པ་སྟོབས་ཆུང་བས་ན་དེས་སྒྲུ་མའི་བྱད་མེད་དེ་བདེན་གུབ་ཏུ་འཛིན་པ་
 སྟོང་མི་རུས་པས་སོ། །འདིར་ཉེན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་ཞེས་པ་དེ་ལ། ཉེན་མོངས་
 རང་གི་རིགས་འདྲ་སྤྱིད་རུས་ཀྱིས་བོན་ལ་བཞག་པ་དང་། གཉིས་སྤང་གི་འབྲུལ་
 པ་ཅམ་གྱི་ཤེས་སྒྲིབ་ལ་བཞག་པ་ཡོད་གུང་། འདིར་ནི་བདེན་འཛིན་ཉིད་ལ་

བྱམ། །འདིར་སྐྱུ་མའི་བྱང་མེད་བྱང་མེད་གྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པ་ནི། ཉེ་ཆོ་བའི་
 སྟོང་ཉིད་ཅམ་རྟོགས་པ་ཡིན་པས་དེས་ཉོན་མོངས་སྟོང་མི་རུས་ལ། དབྱ་མ་པའི་
 འཇགས་ལ་བྱུང་པའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་དགོས་པས་དེས་ཉོན་མོངས་སྟོང་རུས་པའི་བྱང་
 པར་བྱང་བ་མིན་ནམ་ལན་ཡང་དེ་ལྟར་མཛད་རིགས་སོ་སྟུམ་ན། མི་རིགས་ཏེ། སྐྱུ་
 མའི་བྱང་མེད་བྱང་མེད་གྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པ་ཅམ་ནི་དགག་བྱ་སྤྲོ་མོ་བཀག་པ་
 ལ་སྟོས་(༡༠ན)པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་ཉེ་ཆོ་བའི་སྟོང་ཉིད་ཅམ་ཡང་རྟོགས་པ་མ་
 ཡིན་ཏེ། དེ་རྟོགས་པ་ལ་ནི་སྐྱུ་མའི་བྱང་མེད་བདེན་མེད་རུ་རྟོགས་དགོས་
 ཤིང་། གལ་ཏེ་སྐྱུ་མའི་བྱང་མེད་དམ་ཆོས་གང་རུང་གཅིག་གི་སྟེང་རུ་བདེན་མེད་
 ཆད་མས་དེས་ན་དེ་ནས་གཞི་གཞན་ལའང་བདེན་པར་ཡོད་མེད་སྟོ་ཁ་སྟོགས་པ་
 ཅམ་གྱིས་བདེན་མེད་རུ་རྟོགས་རུས་ཀྱི། ཆོས་གཅིག་བདེན་མེད་རུ་རྟོགས་ཟིན་པའི་
 འོག་རུ་ལྷག་མ་ལ་བདེན་ཞེན་འགོག་མི་རུས་པ་དེ་འདྲ་མི་རིགས་ཏེ། བཞི་བརྒྱ་པར།
 གང་གིས་དངོས་གཅིག་དེ་བཞིན་ཉིད་མཐོང་བ། །དེ་ཡིས་དངོས་ཀྱན་དེ་བཞིན་
 ཉིད་རུ་མཐོང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱིར་རྟོག་མེད་ཀྱི་འབྲུལ་ཤེས་
 རབ་རིབ་ཀྱི་དབང་གིས་སྐྱུ་ཤད་འཇག་སྤྲང་ལྟ་བུ་ནི་ཡིད་གྱིས་སྐྱུ་ཤད་མེད་པར་གོ་
 བ་ཅམ་གྱིས་འབྲུལ་བ་དེ་ལྟོག་མི་རུས་ཀྱི། དེ་ལྟོག་པ་ལ་མིག་གི་རབ་རིབ་མེལ་
 ཐབས་བྱིད་དགོས་སོ། །རྟོག་པ་འབྲུལ་བ་ལའང་འབྲུལ་གྱི་འབྲུལ་རྒྱ་སྟོ་བྱར་བ་ལས་
 བྱང་བ་ཐག་ཁུལ་སྐུལ་འཛིན་སོགས་ཡིད་གྱིས་ཐག་པ་ཡིན་པར་གོ་བ་ཅམ་དང་སྐུལ་
 མེད་པར་གོ་བ་ཅམ་གྱིས་དེ་མ་ཐག་འབྲུལ་བ་དེ་ལྟོག་གི། དེ་ལྟོག་པ་ལ་གོ་བ་དེ་
 རིང་རུ་གོམས་མི་དགོས་སོ། །ཁེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་བདེན་འཛིན་ལྟ་བུའི་རྟོག་པ་
 འབྲུལ་བ་ནི་ཐོག་མེད་ནས་ཁེམས་རྒྱུད་ལ་ཆེས་ཆེར་འདྲིས་ཤིང་གོམས་པས་བདེན་
 མེད་རྟོགས་པ་ཅམ་གྱིས་ནི་ས་པོན་ལྟ་ཞོག་མངོན་གྱུར་ཡང་མཐའ་དག་ལྟོག་མི་རུས་
 པས་རྟོགས་པ་དེ་རིང་རུ་གོམས་པ་ལ་སྟོས་དགོས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་བདེན་མེད་མངོན་
 རུམ་རུ་གསར་རུ་རྟོགས་པའི་མཐོང་ལམ་གྱིས་སྤང་བྱ་ཀྱན་བཏགས་ས་པོན་དང་

བཅས་པ་སྤྱིར་ཡང་། ལྷན་སྐྱེས་སྤྱིར་མི་རྣམས་པས་དེའི་གཞིན་པོ་ཡི་ཤེས་རྒྱུར་རིམ་
 གས་སྐྱེ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱིར་བྱ་ཆེ་རིམ་(༡༠བ)ནས་སྤྱིར་བའི་སྒྲིམ་ལམ་དགུ་སྟགས་
 གྱི་རྣམས་གཞག་ཀྱང་གསུངས་སོ། །དེས་ན་སྤྱིར་ཉིད་རྟོགས་མ་ཐག་བདེན་འཛིན་
 མཐའ་དག་ཟད་པར་ངེད་ཀྱིས་ཀྱང་མི་འདོད་ཅིང་སྤྱིར་ཉིད་རྟོགས་ཟིན་གོམས་པ་
 ལ་བརྟེན་ནས་མཐར་ཟད་པ་འབྱུང་བར་ཁས་སྲུངས་པས་ཁྱོད་ཀྱིས་སྤྱིར་ཉིད་རྟོགས་
 པ་ལ་དགོས་རྣམས་མེད་པར་ཐལ་བའི་སྐྱེ་ཀ་དེ་འདྲ་འཇུག་དོན་མེད་དོ་ཞེས་
 སོ། །གཉིས་པ་ནི། སྤྱིར་ཉིད་སྟགས་ཀྱང་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན། དེའང་གཞི་
 ལུང་སྟགས་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱིར་བྱ་དགག་བྱ་སྤྱོད་ལོ་བཀག་པའི་སྤྱིར་
 ཉིད་རྟོགས་པའི་བག་ཆགས་གོམས་པས་ནི་ཆོས་ཅན་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པའི་
 དངོས་པོའི་བག་ཆགས་སྤྱིར་བར་འབྱུར་ཞིང་། དེ་ནས་ཆོས་ཉིད་བདེན་མེད་ཉིད་
 ཀྱང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཅི་ཡང་མེད་ཅེས་གཏན་ལ་ཐབ་ནས་དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་
 གོམས་པས་ནི་བདེན་མེད་ཉིད་བདེན་པར་འཛིན་པ་དྲེ་ཡང་ཆོས་ཅན་ལ་བདེན་
 འཛིན་སྤངས་པའི་ཕྱི་ནས་སྤྱིར་བར་འབྱུར་རོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་། དང་པོ་ནས་
 དགག་གཞི་ཆོས་ཅན་ཀྱི་སྤྱིར་བྱ་དགག་བྱ་རགས་པ་ཅེས་བཀག་པ་ཡིན་ན། ད་ཏུང་
 དགག་བྱ་སྤྱོད་ལོ་མ་ཁེགས་པས་དེ་འདྲ་ཕྱི་ནས་དགག་དགོས་པ་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་
 ཆོས་ཅན་ཀྱི་སྤྱིར་བྱ་མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་བཞག་ཅེས་མིན་པའི་ཡོད་པ་དགག་བྱར་
 བྱས་ནས་བཀག་པ་ན། དེ་བཀག་པའི་བདེན་མེད་བདེན་པར་འཛིན་པའང་ལྷག་
 མ་ལུས་པར་མི་འབྱུར་ཏེ་ཆོས་ཅན་བདེན་མེད་ཏུ་རྟོགས་པའི་རྣམས་དེ་ཉིད་ནས་སྤྱིར་
 བར་འབྱུར་ཏེ་འདིར་དེ་མ་ཐག་འཆད་དོ། །དེ་དག་གིས་སྤྱིར་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་
 བ་གཏན་ལ་ཐབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེན་འཛིན་སྤྱིར་ཚུལ་སྤྱིར་བསྟན་ནས། ད་ནི་
 དེ་ལྟའི་ལམ་བསྐྱོམ་པས་ཉམས་སུ་སྤངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེན་འཛིན་སྤྱིར་ཚུལ་
 བྱེ་བྲག་ཏུ་འཆད་དེ། (༡༧)གང་གི་ཆོ་ཆོས་ཅན་ཀྱི་དངོས་པོ་གང་ཞིག་བདེན་པར་
 གྲུབ་པ་ཡོད་དམ་མེད་རིགས་པས་དཔྱད་པ་ན་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མ་རྟེན་པས་མེད་

དྲོ་ཞེས་ངེས་པ་སྟེ་གལ་ནི་བརྟན་གྱི་དངོས་པོ་བདེན་གྱི་ཅིག་ཡོད་ན་དམིགས་
 ལུ་རྒྱུད་བ་ལས་མི་དམིགས་པར་བདེན་མེད་ཏུ་རྟོགས་པ་དྲི་ཡི་ཆོ། བདེན་པའི་
 དངོས་པོ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་དེ་བདེན་གྱི་ཡང་ནི་རྟོག་ཆོས་ཅན་བདེན་གྱི་དང་
 བཤུ་བ་ཆད་མས་ངེས་ཟིན་གྱི་སྟོ་དེ་ཡི་མཐུན་ནམ་སྟེ་ལྟར་གནས་ཏེ། ཆོས་
 ཅན་དང་བཤུ་བའི་ཆོས་ཉིད་མི་མྱོད་ཅིང་། ཆོས་ཉིད་བདེན་སྟོང་བདེན་པར་གྱི་
 པ་ཡོད་ན་རྟོག་ཆོས་ཅན་དེའི་རང་བཞིན་ཏུ་གྱུ་དགོས་ན། རྟོག་ཆོས་ཅན་བདེན་
 གྱི་ལྟར་གསེར་རིགས་པས་ཞེགས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་འདིས་ནི་དངོས་པོ་བདེན་པ་བ་མ་
 གྱི་ལྟར་དངོས་མེད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་བདེན་པ་བའི་རྟོག་མེད་ཅེས་སྟོན་རྟོ། །དེས་ན་གང་
 གི་ཆོ། དངོས་པོ་ཆོས་ཅན་བདེན་གྱི་དང་། དངོས་མེད་ཆོས་ཉིད་བདེན་སྟོང་
 བདེན་གྱི་དགྲ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་སྟོ་ཡི་མཐུན་ན་མི་གནས་པ་དྲི་ཡི་
 ཆོ། དངོས་པོ་བདེན་གྱི་དང་དངོས་མེད་བདེན་གྱི་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་
 བདེན་གྱི་རྟོག་པ་ཕྱད་གསུམ་པ་གཞན་གང་ཡང་སྟོ་ལ་འཆར་རྒྱ་མེད་པས་ན།
 ཆོས་གང་ལ་ཡང་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་ཏུ་གྱུ་བ་པ་དང་། དམིགས་པ་བདེན་
 ཞེན་གྱིས་བཟུང་བ་ལྟར་གཏད་སོ་མེར་བ་རྩལ་སྤར་པ་ཅམ་ཡང་མེད་པར་རྟོགས་
 པ་ན་དམིགས་གཏད་ཀྱི་སྟོས་པ་མཐའ་དག་རབ་རྩ་ནི་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་བདེན་
 མེད་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་གི་སྟོ་རྩར་སྟོས་པ་ཁི་ཚུལ་ཡང་། སྱིར་ལམ་ཏུ་མ་ཞུགས་
 བྱོང་དང་ཆོགས་སྟོར་གྱི་རྩས་ཀྱི་འདུང་གཞིའི་གནས་ལུགས་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་
 སབ་ནས་མཐའ་བཤུ་བ་ཀྱི་ལྟ་བ་སྟོན་པ་ཡོད་ལ། ཆོགས་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་ནི་རིགས་
 (༡༧)ངེས་ལྟ་བུ་པལ་ཆེར་ལ་ལྟ་བ་དེ་རྟོགས་པའི་ངེས་ཤེས་ཀྱི་རྒྱན་ད་རྩར་སྟོན་བྱུང་
 ཏུ་མ་སོང་བ་ཤས་ཆེ་ལ། སྟོར་ལམ་རྟོན་ནས་བཅམས་མཐའ་བཤུ་བ་གནས་ལུགས་
 མཐའ་ཐུག་ལ་ཁི་ལྟར་བྱུང་ཏུ་འབྲེལ་བའི་སྟོན་བྱུང་གི་སྟོས་མཉམ་པར་བཞག་ནས་
 སྟོན་ལུས་ཀྱང་ད་རྩར་ལྟར་ཉིད་དང་ལྟར་ཅན་ཡི་ཤེས་གཉིས་རྒྱུ་ཆད་ཏུ་སྟུང་
 བའི་གཉིས་སྟུང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་གཉིས་སྟུང་སྟོ་མ་མ་རྩལ་པས་སྟུང་ཉིད་མཛོན་ལུ་མ་

རྒྱ་རྒྱུ་པ་ཞེས་མི་བརྗོད་དོ། །དེ་ནས་སྤྱོད་ལམ་བཞིའི་རིམ་པས་གཉིས་སྤྱང་རྒྱ་
 བྱ་རྒྱ་མོང་ནས་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་རོ་གཅིག་རྒྱ་འབྲེས་པ་ལྟར་གཉིས་སྤྱང་ལྷ་
 མོ་ཅམ་ཡང་རྒྱ་པ་ན་སྤྱོད་ཉིད་མངོན་སུམ་རྒྱ་རྒྱུ་པ་དང་། མཐོང་ལམ་ཐོབ་
 པ་ཞེས་བྱའོ། །དེས་ན་སྤྱོད་ཉིད་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་པལ་ནས་རྒྱུ་དཔག་
 གིས་རྒྱུ་པ་འདྲ་ཡོད་པས་སྤྱོད་ཉིད་རྒྱུ་པ་ན་མངོན་སུམ་རྒྱ་རྒྱུ་པ་མི་དགོས་
 ལོ། །དེར་མ་ཟད་ཐེག་ཆེན་ཆོག་སྤྱོད་རྒྱ་དཔང་རྟོག་གིས་ནི་གཟུགས་ནས་ནམ་
 མཁུན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་མཐའ་དག་ལེགས་པར་གཏན་ལ་འབེབས་རྒྱུས་ལ་དེའང་
 མངོན་སུམ་རྒྱ་རྒྱུ་པ་མི་རྣམས་ནི་རྒྱུ་དཔག་གི་རྒྱུ་པས་གཏན་ལ་འབེབས་
 པ་ཡིན་པས་དེའི་གནས་སྤྱུངས་གྱི་ལྟ་བུ་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཀྱང་
 རྒྱུ་པ་དེ་ཉིད་ལ་སྤྱང་རོ་དང་རེས་རོ་གཉིས་སུ་སྤྱོད་ཉི། དེ་འབྲེས་སྤྱོད་ཉིད་དོན་
 སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་རྒྱུ་པ་ན། སྤྱང་རོར་ཤར་བ་དེ་ལ་སྤྱོད་ཉིད་གྱི་དོན་སྤྱི་ཞེས་བྱ་
 ཞིང་དེ་ཀྱན་རྒྱུ་པ་དེན་པ་ཡིན་པས་སྤྱང་རོར་གཉིས་སྤྱང་མ་ཞེགས་ཀྱང་། རེས་
 རོར་ཤར་བ་ནི་སྤྱོད་ཉིད་དོན་དམ་བདེན་པ་མཆོན་ཉིད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་དེའི་
 རེས་རོར་ནི་བདེན་པའི་སྤྱོད་པ་མཐའ་དག་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཡིན་པས་སྤྱོད་ཉིད་གྱི་དོན་
 སྤྱི་རྒྱུ་པ་འདྲ་སྤྱོད་ཉིད་རྒྱུ་པ་དངོས་ཡིན་པར་གསུངས་ལོ། །དེ་ལྟར་(༢༩ན)
 རྟོན་རྒྱ་གནས་ལྟགས་གྱི་དོན་སྤྱི་སྤྱང་རོར་ཤར་བ་དེ་བརྒྱད་ནས་རེས་རོར་གནས་
 ལྟགས་རྒྱུ་པ་དེ་ཉིད་གོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མཐར་གནས་ལྟགས་སྤྱོད་པ་ཉིད་
 མངོན་སུམ་རྒྱ་རྒྱུ་པ་ན་དོན་སྤྱིས་གཏན་ནས་མ་བསྐྱེདས་པར་སྤྱང་རོ་དང་རེས་
 རོ་གཉིས་ཀར་མཐའ་བུལ་གྱི་གནས་ལྟགས་འབའ་ཞིག་འཆར་ལ། དེ་འབྲེས་སྤྱོད་
 ཉིད་མངོན་སུམ་རྒྱ་རྒྱུ་པའི་འཕགས་པ་སྤྱོད་པའི་མཉམ་བཞག་གི་རོར་ནི་གཉིས་
 སྤྱང་གི་སྤྱོད་པ་རྒྱུ་པ་ཟུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ལ། སངས་རྒྱུས་གྱི་སར་ནི་བདེན་སྤྱང་གི་སྤྱོད་
 པ་ནམ་པ་ཀྱན་རྒྱུ་མེད་དེ་བདེན་འཛིན་གྱི་ནམ་པར་རྒྱུ་པ་དང་བཅས་པའི་སེམས་
 སེམས་བྱུང་གི་རྒྱ་བ་མཐའ་དག་གཏན་རྒྱ་འགགས་པའི་སྤྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་སྤངས་པའི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡི་ཤེས་འབྱུང་བར་བསྟན་
 པ་ལ་གཉིས། རྣམ་རྟོག་མེད་ཀྱང་གདུལ་བྱའི་རེ་བ་སྐྱོང་བ་དཔེ་དང་བཅས་པ།
 དེ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཡིད་བཞིན་སྟགས་རྒྱང་པ་བརྟུ་གཉིས་ཀྱིས་
 བསྟན། དེ་ལྟར་ལམ་བསྐྱོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་པའི་དུས་སུ་
 རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་གཏན་ནས་ཟད་པ་ཡིན་ན། སངས་རྒྱས་ལ་སེམས་ཅན་
 གྱི་དོན་བྱ་སྟུམ་པ་དང་། ཚེས་བསྟན་པར་བྱའོ་སྟུམ་པའི་ཀུན་སྤྱོད་གི་རྟོག་པའང་
 མེད་པས། ཚེས་སྟོན་པ་སྟགས་ཀྱི་སྟོན་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པར་མི་འགྱུར་
 ཞིང་། དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོ་གཞན་དོན་རྒྱུ་ཆད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རྒྱུན་
 མེད་དེ། དཔེར་ན་ཡིད་བཞིན་གྱི་མོར་བྱ་དང་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་ལ་མི་དང་ལྟ་
 རྣམས་ཀྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ན། འདི་དག་ལ་ཕན་གདགས་པར་བྱའོ་སྟུམ་པའི་
 རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་ཀྱང་རང་རང་གིས་རྗེ་ལྟར་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་རེ་བ་ཡོངས་སུ་
 སྐྱོད་བྱ་དུ་བཞིན་དུ། སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་འང་རྣམ་རྟོག་དང་འབད་(ལྷན་པོ་ལ་
 མེད་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་དང་འཕྲད་ནས་ཚེས་ཉན་པ་སྟགས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་
 མཐུ་ཡོངས་སུ་སློན་པའི་གདུལ་བྱར། རྩོན་སྟོབ་པ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་མཐར་
 སངས་རྒྱས་པ་ན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལྟར་མཛད་ཅིང་
 ཚེས་ཀྱི་དབྱིངས་ལས་སྤང་ཅིག་ཀྱང་མི་བསྐྱོད་ལ་སེམས་ཅན་འདུལ་བའི་དུས་ལས་
 ཀྱང་མི་འདའ་བ་དེ་བཞིན་དུ་བདག་ཡུར་ཅིག་ཅེས་སྟོན་ལམ་བཏབ་པའི་སྟོན་ལམ་
 གྱི་དབང་གིས་གདུལ་བྱའི་སྐལ་བ་དང་མཐུན་པའི་རྒྱལ་བའི་གཞུགས་ཀྱི་སྐུར་ལྟར་
 བ་དང་ཚེས་སྟོན་པ་སྟགས་འབྱུང་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རྒྱན་ལས། རྒྱ་ནི་ཡོངས་སུ་
 རློན་ཡུར་པ། །གང་དང་གང་ལ་གང་དང་ནི། །གང་ཆོ་བ་ཕན་ཡུར་པ། །དེ་
 དང་དེ་ལ་དེར་སྤང་རོ། །ཞེས་དང་། འཇུག་པ་ལས། རྗེ་ལྟར་རྩ་མཁན་སྟོབས་
 ཆེན་ལྟན་པས་འདིར། ཞེས་སྟགས་གསུངས། དག་ཅ་སློན་པའི་སེམས་ཅན་སློན་
 གྲོལ་ལ་འགོད་པའི་ཚུལ་ཡང་། མདོ་ལས། རྗེ་ཉི་མ་ཤར་བ་ནི། །ཡོངས་སློན་

པ་སྒྲིབ་པ་འབྱེད་ལྟར། །དེ་བཞིན་དེ་བཞིན་གཤེགས་ཕྱོན་ཡང་། །བསམ་པ་ཡོངས་
 སྒྲིན་ཁོ་ན་སྒྲིབ་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལ་སྒྲིན་སྒྲིན་ལམ་འདེབས་པ་པོ་
 བྱང་སེམས་ཡིན་ན་དེ་འདས་ནས་ཡུན་རིང་ལོན་པས་འབྲས་བུ་ད་ལྟ་འབྱུང་བ་མི་
 འཐད་ཅིང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲིན་འབྲས་སངས་རྒྱས་ལ་འབྱུང་བའང་མི་འཐད་དོ་
 ཞེ་ན། སྒྲིན་མེད་དེ། དཔེར་ན་བྲམ་ཟེ་ལུར་བྱའམ་ཤང་ཀྱས་དུག་ཞི་བར་བྱེད་པའི་
 བྲམ་མཁའ་ལྡིང་གི་ནི་མཆོད་པོ་དང་རིག་ཐུགས་ཀྱིས་བསྐྱབས་ནས་བྲམ་ཟེ་འདས་པར་
 སྐྱར་པ་དང་། དེ་འདས་ནས་ཡུན་རིང་ལོན་ཡང་། མཆོད་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ད་
 ལྟ་ཡང་དུག་ལ་སོགས་པ་ཞི་བར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ནམས་
 ཀྱིས་ལམ་དུས་སུ་བྱང་(པ་མཁའ་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྒྲིབ་པའི་ཉམས་ལེན་ལ་རྗེས་སུ་མཐུན་
 པར་བསྐྱབས་ནས་རྒྱལ་བའི་གཞུགས་ཀྱི་སྒྲིབ་མཆོད་པོ་དང་བསྐྱབས་པ་ཡང་རྒྱལ་བ་
 པོ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སྤྲིད་ཞིའི་མཐའ་གཉིས་ལ་མི་གནས་པའི་ལྷ་དུན་ལས་
 འདས་པ་མཛོན་དུ་བྱས་ནས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་འགགས་ཀྱང་། གཏུལ་
 བྱའི་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་རྣམས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་འབད་ཚོལ་
 མེད་པར་རྟག་ཁྱབ་ལྷན་འགྲུབ་ཆེན་པོའི་ཚུལ་དུ་མཛད་པར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱན་ལས།
 དེ་ལྟར་མཛད་པ་རྒྱ་ཆེའི་ཕྱིར། །སངས་རྒྱས་ཁྱབ་པར་ངེས་པར་བཞུང་། །དེ་ཉིད་
 ཟད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། །རྟག་པ་ཞེས་ཀྱང་བཞུང་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་
 པ་ནི། སེམས་མེད་སོགས་རྒྱང་པ་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྟན། དེ་ལ་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་ཁ་ཅིག་
 བ་རེ། སངས་རྒྱས་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སེམས་མེད་པ་ཡིན་ན། དེ་ལ་མཆོད་པ་
 བྱས་པ་ན་བདག་གིར་བཞེས་པའི་རྟོག་པའང་མེད་པས། ཇི་ལྟར་ན་བསོད་ནམས་
 ཀྱི་འབྲས་བུ་དང་ཐུན་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་ལ་དེ་འདྲའི་རྟོག་པ་མེད་མོད་
 ཀྱང་། མཆོད་པ་ལུལ་བ་ལས་པམ་ཡོན་ནམ་བསོད་ནམས་འབྱུང་སྟེ། རྒྱ་མཚན་གང་
 གི་ཕྱིར་ན། སངས་རྒྱས་སྐྱ་དངོས་བཞུགས་དུས་དེ་ལ་མཆོད་པ་ལྟམ། ལྷ་དུན་ལས་
 འདས་པའི་ཚུལ་བསྟན་པའི་རྗེས་སུ་སེམས་མེད་པའི་སྐྱ་གཏུང་ལ་མཆོད་པ་གཉིས་

བསོད་ནམས་མཚོད་པ་ཉིད་ཏུ་བྱམས་པ་སང་གེའི་སྤྱི་མདོ་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །མཚོད་ཆེན་བསྐྱར་བའི་པན་ཡོན་གྱི་མདོ་ལས་ཀྱང་། གང་ཞིག་བཞུགས་ལ་
 མཚོད་པ་དང་། །ཆུ་ངན་འདས་པའི་སྤྱ་གདུང་ལ། །སེམས་ནི་མཉམ་པར་དད་པ་
 ཡིས། །བསོད་ནམས་ལ་ནི་བྱད་པར་མེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་
 སངས་རྒྱུ་མཚོད་པ་དང་དེ་ལས་བསོད་ནམས་(༡༩བ)འབྱུང་བའི་ཚུལ་ཡང་། དེད་
 འདོད་པ་ལྟར་ཐ་སྟད་ཀྱན་རྩོད་པ་འཇུ་ནི་ཁྱོད་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་དུ་ཁོ་ན་ཉིད་ཏུ་འདྲ་
 ཏུང་སྟེ་ཞེས་འདིར་རེ་ཞིག་རིགས་པས་དབྱད་པ་བྱས་ནས་རང་རང་གིས་འདོད་ཚུལ་
 ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྟབས་པ་བཏང་སྟོམས་སུ་བྱས་ཏེ་བརྒྱན་ཡང་ཏུང་བདེན་ཡང་
 ཏུང་དུ་མཚོད་པ་ལས་དངོས་པོ་དང་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་
 པོ་ཆེ་འབྱུང་བ་ནི་ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་ལས་གསུངས་པ་ཡིན་པས་རང་ཅག་གཉིས་
 ཀས་ཐུན་མོང་ཏུ་དེ་ལྟར་འདོད་རིགས་སོ་ཞེས་པའོ། །བརྒྱན་པ་ལ་རྒྱ་འབྲས་ཏུང་
 ངམ་སྟམ་ན་ཏུང་སྟེ་དཔེར་ན་ཁྱོད་བདེན་པའི་སངས་རྒྱུ་ལ་མཚོད་པ་ལས་དེ་ལྟར་
 བདེན་བྱལ་གྱི་འབྲས་བུར་བཅས་པ་བཞིན་ཏུ་དེད་གྱི་ལྷགས་ལ་བརྒྱན་པ་སྟུ་མ་ལྟ་
 བུའི་སྟེང་ནས་རྒྱ་འབྲས་བུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་བཞག་ཆོག་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་རིགས་
 པས་དབྱད་པ་བཏང་སྟོམས་སུ་བྱས་ནས་ལུང་གིས་སྟབས་པ་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་དོན་
 གི། སྤྱིར་གཞལ་བྱ་ལ། མདོན་གྱིས། ཅུང་ཟད་སྟོག་གྱིས། མིན་ཏུ་སྟོག་གྱིས་གསུམ་
 ལས། དང་པོ་མདོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་དང་། གཉིས་པ་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གི་
 ཚད་མས་རྟོགས་ཅུས་པས་དབྱད་པ་ཀུན་གྱིས་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པ་ལུང་ཁོ་ན་ལ་ངེས་
 པར་སྟོས་མི་དགོས་ཤིང་། སངས་རྒྱུ་མཚོད་པ་ལས་བསོད་ནམས་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་
 གི་གཞལ་བྱའི་གནས་གསུམ་པ་མིན་ཏུ་སྟོག་གྱིས་ཡིན་པས་དེ་ནི་རིགས་པ་རྒྱང་པས་
 རྟོགས་མི་ཅུས་པས་དེ་རྟོགས་པ་ནི་ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་ནས་དག་ལ་བཞེན་ནས་ལུང་
 གི་ཚད་མའམ་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་གིས་རྟོགས་པ་ལ་ངེས་པར་སྟོས་དགོས་པའི་
 ཕྱིར་ལུང་གིས་སྟབས་པ་གཙོ་བོར་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དཔྱོད་པ་ཀུན་

ལ་བསྟན་བཅས་དག །གཟུང་ཞེས་ལྷགས་འདི་གང་གིས་བྱས། །ཞེས་དང་། གནས་གསུམ་པར་ནི་འཕོ་བ་ན། །བསྟན་བཅས་ལེན་པར་རིགས་ལྡན་(ཤེན་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ལྷང་གི་ཆད་མ་དང་། །ལྷང་ཆད་མ་གཉིས་དོན་མི་གཅིག་ལ། །ལྷང་གི་ཆད་མ་དང་ཡིད་ཆེས་ཆེས་དཔག་དོན་གཅིག་སྟེ། དེ་ནི་དབྱང་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལྷང་གི་རྟགས་གྱིས་ལྷང་རང་གིས་བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་མི་བསྟུ་བར་རྟོགས་པའི་ཆེས་དཔག་ལྟ་བུའོ། །ལྷང་ཆད་མ་དང་། །དབྱང་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལྷང་དོན་གཅིག་སྟེ། དེ་ནི་ཤར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་ཐར་པ་ཅམ་ཐོབ་པར་འདོད་པས་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་དགོས་པར་སྟབ་པ་ལ་གཉིས། ཅོད་པ་དགོད་པ། དེའི་ལན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། བདེན་པ་སོགས་རྐང་པ་གཉིས་གྱིས་བསྟན། དེ་ལ་སྟོགས་སྡེ་མ་དག་ན་རེ། ཐར་འདོད་རྣམས་གྱིས་མདོན་པ་གཉིས་གྱི་གཞུང་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་བདེན་པ་བཞིའི་བྱང་ཆོས་རགས་པའི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་མདོན་སུམ་དུ་མཐོང་བྱིན་གོམས་པར་གྱུར་པས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བའི་དག་བཅོམ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་བྱབ་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་མཐོང་བས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་དགོས་པ་མེད་དོ་ཞེས་ཅོད། དེ་ལྟར་སྟུ་བའི་སྟོགས་སྡེའི་གཙོ་བོ་ནི་ཉན་ཐོས་ལྟེ་པ་ཁ་ཅིག་སངས་རྒྱས་འཐོབ་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་མི་དགོས་པར་མ་ཟད་ཆོས་གྱི་བདག་མེད་གྱི་མིང་ཅམ་ཡང་ཁས་མི་ལེན་པར་གཞི་བྱབ་ན་ཆོས་བདག་ཡིན་པས་བྱབ་པར་ཁས་ལེན་ཅིང་། ཆོས་གྱི་བདག་མེད་སྟོན་པའི་ཐོག་ཆེན་གྱི་མདོ་ལྟེ་བཀར་ཁས་མི་ལེན་པ་དེ་དག་ཡིན་པར་ལན་གྱི་སྐབས་སུ་ཐོག་ཆེན་བཀར་སྐབ་མཛད་པས་ཀྱང་ཤེས་རུས་ལ་ཞར་ལ་དེ་འདྲའི་ཐོག་ཆེན་གྱི་མདོ་ལྟེ་བཀར་འདོད་ཅིང་སངས་རྒྱས་འཐོབ་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་དགོས་པར་བཞེད་ཀྱང་། ཐར་པ་ཅམ་འཐོབ་པ་ལ་ཆོས་གྱི་བདག་མེད་རྟོགས་དགོས་པས། (ཤེས་བྱབ་པ་ཁས་མི་ལེན་པའི་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་གྱི་དོར་

སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལམ་དེ་ཉིད་ཐར་པ་ཙམ་འཛོལ་པ་ལའང་མེད་ཏུ་མི་རུང་བར་
སྐབ་པར་བཞེད་ནས་གཞུང་འདི་དག་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཐར་ལམ་ཏུ་སྐབ་པ། སྟོང་
ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ལམ་ཏུ་སྐབ་པ། དེས་ན་ཐར་པ་
དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་དོན་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་སྟོམ་རིགས་པར་གདམས་
པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཐར་ལམ་ཏུ་ལུང་གིས་
སྐབ་པ། ལུང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀར་རིགས་པས་སྐབ་པ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་
རབ་དང་བལ་ན་ཐར་པ་ཙམ་ཡང་མི་འཛོལ་པར་སྐབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཕྱིར་
སོགས་རྒྱུ་པ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན། རང་བཞིན་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་བསྟོམ་པ་ལ་མི་
སྟོམ་པར་རགས་པའི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་སྟོམ་པ་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་འཁོར་བ་
ལས་གྲོལ་བར་མི་འབྱུང་ཏེ། རྒྱ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་
པའི་མདོ་མེད་ལུང་ལས་ཚས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་རྟོགས་པའི་ལམ་
འདྲི་ནི་མེད་པར་བྱང་ཆུབ་གསུམ་པོ་གང་ཡང་འཛོལ་པ་མེད་པར་གསུངས་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟོང་སྟག་བསྐྱེད་པ་ལས། དངོས་པོའི་འདུ་
ཤེས་ཅན་ལ་ཐར་བ་མེད། ཉན་ཐོས་ཀྱིས་ལ་སྟོབ་པར་འདོད་པས་ཀྱང་ཤེས་རབ་
ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དུས་གསུམ་གའི་ཡང་དག་
པར་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་། རྒྱ་ཞུགས་ནས་རང་རྒྱལ་གྱི་བར་ནམས་ཤེར་
ཕྱིན་འདི་བསྟོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པར་གསུངས་ལ། སྟོབ་དཔོན་ཤེར་འབྱུང་
སྟོ་གོས་ཀྱིས་སྟོང་འཇུག་འབྲེལ་ཆེན་ཏུ་འང་སྐབས་འདིར་ལུང་འདི་ཉིད་དྲངས་ནས་
འདིའི་སྐབས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཐེག་པ་གསུམ་གའི་བྱང་ཆུབ་ལ་བྱེད་པ་ལྟར་(༡༥༦)ཡིན་
ཀྱི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཁོ་ན་ལ་བྱེད་པ་མིན་ནོ། །ཅི་ལྟེ་རིགས་པ་དང་མི་འགལ་
བ་ནི་བྱལ་མཐའ་ཀུན་གྱིས་ཁས་ལེན་དགོས་ཀྱི་ལུང་ནི་ཚད་མས་འདོད་མཁན་འགའ་
ཞིག་གི་ངོར་སྐབ་བྱེད་ཏུ་འགོ་ཡང་། འདིར་ཉན་ཐོས་མེ་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལུང་བཀར་

མི་འདྲོད་པ་དག་གི་ཁོར་ཤེར་སྤྱིན་གྱི་ཡུང་སྟགས་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བྱངས་པ་མ་འབྲེལ་
 ལོ་སྟམ་ན། དེ་དག་གིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཡུང་བཀར་མི་འདྲོད་པའི་སྟག་རྟོག་འཁོག་
 པའི་ཕྱིར་དུ་ཐེག་ཆེན་བཀར་སྐྱབ་གྱི་རིགས་པ་སྟོན་པར་བཞེད་ནས་ཚད་པའི་སྐབས་
 ཕྱི་བའི་ཕྱིར་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྟགས་རྒྱང་པ་བཅུ་གཉིས་
 གྱིས་བསྟན། གལ་ཏེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་ལས་དེ་སྐད་བཤད་མོད། དེ་དག་ནི་དེད་
 གྱིས་བཀར་མི་འདྲོད་ཅིང་ཚད་མར་ཁས་མི་ལེན་པས་དེ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བྱངས་ནས་
 རྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་མེད་ན་ཐར་པ་ཅམ་ཡང་མི་འཐོབ་པར་སྐྱབ་པ་ནི་སྐྱབ་བྱེད་
 བསྐྱབ་བྱ་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་མ་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། འོན་ཏེན་ཐོས་སྡེ་པ་ཁྱོད་ཀྱི་ཡུང་
 ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་སྟོད་ནམས་ནི་བཀའ་ཡིན་པར་རྗེ་ལྟར་གྲུབ་ཅེས་དུས་པ་ན། དེད་
 ཀྱི་ཡུང་འདི་དག་ནི་བཀའ་ཡིན་ཏེ་གང་གི་ཕྱིར་ན། འུ་ཕུ་ཅག་སྟོལ་སྡེ་ཕྱི་གཉིས་ཀྱི་
 ལ་འདྲི་དག་བཀར་གྲགས་ཤིང་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འོན་དང་པོ་ཁྱོད་སྟེས་མ་
 ཐག་པ་དང་གྲུབ་མཐའ་ལ་སྟོ་ཁ་མ་སྟོགས་པའི་དུས་དང་། ཡུང་དོན་རིགས་པས་
 གཏན་ལ་མ་ཐེབས་པའི་སྐབས་སུ་ཁྱོད་ལ་འདི་དག་བཀར་མ་གྲུབ་པས། དེའི་ཆོ་
 འདི་དག་བཀའ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་སྒྲིན་འོང་ཞིང་། ཕྱི་ནས་ཡུང་དེ་དག་བཀར་
 གྲུབ་པའི་རྒྱ་མཚན། བསྐྱབ་པ་གསུམ་སྟོན་པའི་རིམ་པས། འདུལ་བ་ལ་སྤང་། མདོ་
 སྡེ་ལ་འཇུག །མདོན་པའི་ཆོས་ཉིད་དང་མི་འགལ་བར་འཇུག་པ་ཆེན་པོ་བསྟན་པ་
 ཡིན་པ་ལྟ་བུའི་ཁྱེད་གྲང་གིས་ནི་བཀའ་འམ་(༢༧)ཡུང་ཚད་མ་དེར་ཡིད་ཆེས་པ་
 ཡིན་ན། བསྐྱབ་གསུམ་སྟོན་པ་སྟགས་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་དེ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་སྡེ་ལ་ཡང་
 མཚུངས་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་ཡུང་བཀར་གྲུབ་པོ། །དེས་ན་བཀའ་ཡིན་མིན་
 ཀྱི་ཁྱད་པར་བཞིན་བྱའི་སྟོན་ཚུལ་ལ་སྟོས་དགོས་ན་ནི་མཚུངས་པར་ཡོད་ལ། དེ་
 ལས་གཞན་དུ་བཞིན་བྱའི་ཁྱད་པར་ལ་སྟོས་མི་དགོས་པ་གང་ཟག་གམ་སྡེ་པ་གཞན་
 གང་ཡང་བྱང་བ་གཉིས་ཀྱི་འདྲོད་པ་མཐུན་པས་བཀའ་ཚད་མར་བདེན་པར་འབྱུར་
 ན་ནི། སྟོན་ཆོག་ལྟ་བུའི་གྲུབ་མཐའ་ཐུན་མོང་བའི་རྟིག་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་སྟགས་ཀྱང་།

བཀར་བདེན་པར་འགྱུར་རོ། །ཁོ་ན་རེ། ཁྱིམ་གྱིས་རིགས་པ་དེ་འདྲའི་སྒོ་ནས་
 བསྐྱབས་ཀྱང་མི་མཚུངས་ཏེ། རེད་གྱིས་ཚད་མར་འདོད་རྒྱུའི་ཐོག་དམན་གྱི་སྒོ་ནས་
 རྒྱལ་མོ་བཀའ་ཡིན་པར་ཁྱིམ་གྱིས་ཀྱང་འདོད་པས་རང་ཅག་གཉིས་ཀར་ཚད་མེད་
 ཏུ་གྲུབ་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོ་ནས་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་སྒོ་ལུ་ནི་རེད་གྱིས་བཀར་མི་
 འདོད་པས་ཚད་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་སྟོན་ཅན་ནོ་ཞེས། ཐེག་དམན་གྱི་ལུང་ལ་
 ཡང་གཞན་སྒོ་སྒྲིག་པ་རྒྱལ་མོ་དང་ཁྱིམ་གྱིས་ཉན་ཐོས་སྒོ་པ་དག་ལྟར་རྒྱལ་དག་ཡིན་
 མིན་གྱི་ཕྱིར་ཚད་པ་དང་བཅས་པ་དང་། སྒོ་པ་བཅོ་བརྒྱད་པོ་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཚད་
 མར་འདོད་རྒྱུའི་ལྟར་འགའ་ཞིག་ཡོད་ནའང་། ལྟར་གཞན་བར་སྤྱིད་ཡོད་པར་སྟོན་
 པའི་ལྟར་སྒོ་པ་ལ་ལས་བཀར་འདོད་ཀྱང་པལ་ཆེར་སྒོ་པས་བཀའ་མ་ཡིན་པར་
 འདོད་ལ། གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྒྱས་ཡོད་ཀྱི་བདག་མེད་པར་སྟོན་པའི་ལྟར་
 ཡུང་གནས་མའི་བུའི་སྒོ་པས་ཚད་མར་མི་འདོད་པ་སོགས། ནང་སྒོ་རང་གཞན་
 དག་ཚུད་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་གྱང་བཀའ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དོར་
 བྱ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །སྐབས་འདིར་མདོ་སྒོ་ལ་འཇུག་པ་སོགས་གསུམ་དང་ལྔ་ན་
 པ་ལ་ཆེན་པོ་བསྟན་པ་དང་། དེ་(༡༦)ལས་བསྐྱོག་པ་ལ་ནག་པོ་བསྟན་པ་ཞེས་
 བཤད་ལ། བྱང་སའི་འབྲེལ་པ་སོགས་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གསུངས། དེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་
 བློ་མདོ་སྒོ་རྒྱུ་གྱི་རྒྱ་ལས། ནག་པོ་བསྟན་པ་ལ་གཉེན་པོའི་དམིགས་པ་སྟོན་
 པ་མེད་པས་གཉེན་པོའི་དམིགས་པ་སྟོན་པ་ལ་ཆེན་པོ་སྟོན་པས་བྱུང་པོ་ཞེས་
 གསུངས། དེས་ན་འཁོར་བར་འབྱམས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཁོན་སྟོན་པ་དེ་ནག་པོ་བསྟན་པ་
 དང་འཁོར་བའི་འཆིང་བ་དགྲོལ་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་སྟོན་པ་དེ་ཆེན་པོ་སྟོན་པར་འཛིག་
 དགོས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། བསྟན་ཅ་སོགས་ཀླང་པ་ཉི་ཤུས་བསྟན། དེ་ལ་མིང་གི་
 དགེ་སྲོང་སོགས་དགེ་སྲོང་ཏུ་མ་བཤད་པའི་ནང་ནས་བཅོམ་ལྔ་པ་འདས་ཀྱི་བསྟན་
 པའི་ཅུ་བའི་དོན་དམ་པའི་དུག་སྲོང་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ཁྱིམ་གྱིས་འདོད་
 པ་ལྟར་ན། དགེ་སྲོང་དག་བཅོམ་པ་ཉིད་ཀྱང་འཛིག་དགའ་བར་གནས་ཏེ། དེ་

འཛོལ་པ་ལ་ཉེན་མོངས་ས་པོན་དང་བཅས་པ་སྤྱོད་དགོས། དེ་སྤྱོད་པ་ལ་གཉེན་
 བོ་མཆོག་སྤྱོད་ཉིད་ཟབ་མོ་སྒྲིབ་དགོས་པ་ལས། སྤྱོད་ཀྱིས་བདེན་བཞིན་བྱུང་ཆོས་
 མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་མཐོང་ཟིན་གོམས་པས་གྲོལ་བ་འཛོལ་པར་ཁས་བླངས་ནས་
 ཐར་བ་འཛོལ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་གཅིག་སྤྱོད་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལས་དུ་མི་བྱེད་
 པར་མ་ཟད། སྤྱོད་ཉིད་མཐོང་བས་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེས་སྒྲུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀྱང་ཞེས་
 པའི་སྒྲུས་སྤྱོད་ཉིད་མ་རྟོགས་ན་སངས་རྒྱས་མི་འཛོལ་པར་མ་ཟད་དག་བཅོམ་ཅམ་
 ཡང་མི་འཛོལ་པ་བསྟོའོ། །ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་རྣམས་ལ་བསྟན་པའི་རྩ་བ་ཞེས་
 བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། སོ་སོར་ཐར་པ་དེ་བསྟན་པའི་རྩ་བ་ཡིན་ལ་སོ་ཐར་གྱི་
 སྒྲིམ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་གཙུག་པོ་རྣམས་ཡིན་པས་སམ། ཡང་
 (༡༥བ)ན་དེ་རྣམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ལས་གསུང་རབ་དངོས་སུ་ཐོས་ནས་འོད་སྤྱང་
 སོགས་ཀྱིས་བཀའ་བསྟུ་མཛད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟན་པ་རིང་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར་
 དང་། གནས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པ་སྤྱོད་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་རོ་
 ཞེས་འཆད་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་དོ། །དེ་ནས་སྤྱོད་ཉིད་མ་རྟོགས་ན་དག་བཅོམ་ཅམ་
 ཡང་མི་འཛོལ་པས་བྱབ་པ་སྐྱབ་པ་ནི། སྤྱོད་ཉིད་མ་རྟོགས་ན་སེམས་ནི་བདེན་
 འཛིན་གྱི་དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་སྟེ་བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་ལུལ་རིགས་པས་སྟན་
 དབྱང་མི་རུས་པས་བདེན་པར་ཞེན་པ་ལས་མི་འདའ་ལ། ཇི་སྲིད་སེམས་བདེན་
 འཛིན་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་འཛོལ་པ་ལྟ་ཞོག་ཐེག་དམན་
 གྱི་ལྟ་དུན་ལས་འདས་པ་འདྲ་དགའ་བར་གནས་ཏེ་འཛོལ་མི་རུས་པས་བྱབ་པོ། །དེ་
 ལྟར་རྒྱང་པ་སྤྱི་མ་གཉིས་བྱབ་སྐྱབ་ལ་སྤྱར་བའམ། ཡང་ན་རྒྱང་པ་སྤྱི་མ་གཉིས་དམ་
 བཅའ་དང་། སྤྱི་མ་གཉིས་རྟགས་སུ་བྱ་སྟེ། ཇི་སྲིད་སེམས་དམིགས་པ་དང་བཅས་
 པ་དེ་སྲིད་དུ་སྤྱང་འདས་ཅམ་ཡང་མི་འཛོལ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྤྱར་རོ། །དེ་ལ་སྤྱོགས་
 སྤྱི་མ་ན་རེ། དོན་དམ་པའི་དགེ་སྤྱོད་དང་། སྤྱང་འདས་ཅམ་འཛོལ་པ་ལ་སྤྱོད་ཉིད་
 རྟོགས་མི་དགོས་ཀྱི། མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་ཟིན་གོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་

ཉོན་མོངས་ཟད་པར་སྤངས་པས་ན་གྲོལ་བ་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་འཛོལ་བོ་ཞི་
 ལྷ། དེ་འདྲ་བའི་གང་ཟག་གིས་མངོན་པ་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་ནས་བཤད་པ་ལྟ་བུའི་
 ཉོན་མོངས་མངོན་ཡུར་པ་ཅམ་ལེ་ཞིག་སྤངས་ན་འང་ས་བོན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་སྤངས་
 པས་དེ་ཅམ་གྱིས་གྲོལ་བར་འདོད་ན། དེ་འདྲ་དེས་ཉོན་མོངས་མངོན་ཡུར་ཅམ་ལེ་
 ཞིག་སྤངས་པ་དེའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འཕོར་བ་ལས་གྲོལ་བའི་དག་བཅོམ་པ་དེར་ཁས་
 ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་རྟོ། །ཞེས་སོ། །མངོན་ཡུར་ལེ་ཞིག་སྤངས་ན་འང་ས་བོན་
 ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་སྤངས་པས་དེ་ཅམ་གྱིས་གྲོལ་བར་འདོད་ན། དེ་འདྲ་དེས་ཉོན་
 མོངས་མངོན་ཡུར་ཅམ་ལེ་ཞིག་སྤངས་པ་དེའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འཕོར་བ་ལས་གྲོལ་བའི་
 དག་བཅོམ་པ་དེར་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་རྟོ། །ཞེས་སོ། །མངོན་ཡུར་ལེ་ཞིག་
 སྤངས་(ལྟ་ན)པའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་གྲོལ་བ་འཛོལ་བར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་
 རི། སྤྱིར་མི་རྟག་སོགས་བརྒྱ་དྲུག་རྟོགས་པའི་ལམ་ཅམ་གྱིས་གྲོལ་བ་འཛོལ་བར་པ་
 རོལ་པོས་ཁས་སྤངས། དེ་འདྲའི་ལམ་དེ་རི་ཅམ་གོམས་པར་བྱས་ཀྱང་ས་བོན་ནི་
 སྤྱིར་མི་རྟག་པའི་རིགས་པས་མགོ་མཚུངས་ཀྱི་སྟོན་བཞིན་པ་ཡིན་རོ། །དེ་འདོད་ནི་
 མི་རྟག་ཏེ། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་ཉོན་མོངས་མངོན་ཡུར་པ་ལེ་ཞིག་མེད་
 ཀྱང་དེ་དག་གི་རྒྱུད་ལ་ཡང་སྤིང་བྱི་མར་ཉིང་མཚམས་སྤྱིར་ཞིང་བུང་བོ་འཕེན་པར་
 བྱེད་པའི་ལས་ཀྱི་རྟག་པ་མཐུ་ཅན་ལུང་དང་རིགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་མཐོང་བ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། འདིའི་སྐབས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་སྤངས་པས་གྲོལ་ན་ཞེས་པའི་རྩོད་པ་འདི་
 སྤྱིར་ཉོན་མོངས་སྤངས་པས་གྲོལ་བ་ཐོབ་མི་ཐོབ་ལ་རྩོད་པ་མིན་ཏེ་ཉོན་མོངས་
 སྤངས་ན་གྲོལ་བ་ཐོབ་དགོས་པར་ཀྱན་གྱིས་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདིར་
 མི་རྟག་སོགས་བརྒྱ་དྲུག་རྟོགས་པའི་ལམ་ཅམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་
 གྲོལ་བ་ཐོབ་པར་པ་རོལ་པོས་ཁས་སྤངས་པ་ལ་དེ་མི་འཐད་ཅེས་རྩོད་དེ་འདིར་ཐལ་
 འགྱུར་བ་རང་ལྷགས་ལ་དེ་འདྲའི་ལམ་གྱིས་མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་ཉོན་མོངས་
 མངོན་ཡུར་པ་ཅམ་སྤྱིར་རྟག་ཀྱང་ས་བོན་གཏན་ནས་སྤྱིར་མི་རྟག་ལ། བདེན་འཛིན་

ཉོན་མྱེད་ཏུ་བྱས་པའི་ཉོན་མོངས་ནི་ས་བོན་སྤྱོད་མི་རྣམས་པར་མ་བད་མངོན་གྱུར་
 ཅམ་ཡང་སྤྱོད་མི་རྣམས་ཞེས་འདོད་པའི་ཕྱིར། མདོར་ན་དེ་འདྲའི་ལམ་གྱིས་ཉོན་
 མོངས་མཐའ་དག་བད་པར་སྤྱོད་མི་རྣམས། དེས་ན་དེ་འདྲའི་ལམ་གྱིས་གྲོལ་བ་ཐོབ་
 པ་མི་འཐད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། དེ་འདྲའི་ལམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་སྤྱོད་རྣམས། ཉོན་
 མོངས་སྤངས་ཀྱང་གྲོལ་བ་མི་ཐོབ་ཅེས་པའི་དོན་མིན་ནོ། །ལས་ཀྱི་རྣམས་པ་ཞེས་པའི་
 དོན་ཡང་། མོ་འགལ་གྱི་བྱ་སྒྲུགས་དག་བཅོམ་འགལ་ཞིག་ལ་སྤར་སོ་སྒྲེའི་(འཁྲབ)དུས་
 ལུ་བསགས་པའི་ལས་ཀྱི་རྣམས་པས་དག་བཅོམ་ཐོབ་ཀྱང་སྐྱེ་ཆེ་དེར་སྤྲུག་བསྐྱེད་
 པ་ལ་བཤད་པ་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་ནི་ཆེ་འདིར་སྤྲུག་བསྐྱེད་མེད་པ་ཅམ་ལ་མི་བྱེད་
 པར་གཙོ་བོར་ཡང་སྤྱིད་ཕྱི་མ་འཕེན་པའི་ལས་ཀྱི་རྣམས་པ་མི་ལྷོག་པས་གྲོལ་བ་འཐོབ་
 པར་མི་འཐད་ཅེས་བཤད་དགོས་གསུངས། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཡང་སྤྱིད་ཕྱི་མ་འཕེན་
 པའི་ལས་ཀྱི་རྣམས་པ་མཐོང་བ་ཡིན་ཞེས་པ་མ་གྲུབ་སྟེ། མི་རྣག་སྒྲུགས་རྟོགས་པའི་
 ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་དག་བཅོམ་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ན། ས་བོན་དང་འདྲ་བའི་
 ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་ཅམ་ཡོད་ཀྱང་དེ་དག་གི་ཉོན་མོངས་སྤངས་པ་ནི་རེ་ཞིག་པ་
 ཅམ་མིན་པས་ཡང་སྤྱིད་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ལ་གསོས་འདེབས་པའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་
 རྒྱུ་ལྡན་དང་འདྲ་བའི་ཉིང་ལེན་གྱི་སྤྱིད་པ་དང་ལེན་པ་ནི་གཏན་ནས་མེད་པའི་
 ཕྱིར་ཡང་སྤྱིད་ཕྱི་མ་མི་ལེན་པ་ཉིད་ཡིན་ཅེས་དེས་པ་ཉིད་ཏུ་འདོད་དོ་ཅེ་ན། དེའི་
 ལན་ལ། ཁྱོད་གྱིས་དག་བཅོམ་པར་འདོད་རྒྱུའི་གང་ཟག་དེ་འདྲའི་རྒྱུད་ལ་སྤྱིད་པ་
 མེད་དེས་པ་ཡིན། ཞེས་པ་མ་གྲུབ་སྟེ། སྤྱིད་པ་འདྲི་ལ་མངོན་པའི་གཞུང་ནས་
 བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སྤྱིད་པ་ཉིད་མིན་ན་ཡང་། མངོན་པ་ནས་ཀྱན་
 རྟོགས་མ་རིག་པ་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་མིན་གཞིས་བཤད་ལ་ཁྱོད་ཀྱང་དེ་ལྟར་
 འདོད་པ་བཞིན་ཏུ་སྤྱིད་པ་ལའང་། གང་ཟག་རང་རྒྱ་ལུབ་པའི་རྩིས་ཡོད་ཏུ་འཛིན་
 པའི་རྟོག་པས་དྲངས་པའི་སྤྱིད་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་གཅིག་དང་། གང་ཟག་རང་གི་
 མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་གྱིས་དྲངས་པའི་སྤྱིད་པ་མངོན་

བ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཞིག་དང་གཉིས་སུ་དབྱེ་རིགས་
 ལ། དེ་འདྲའི་དག་བཅོམ་གྱི་རྒྱད་ལ་སྟེད་པ་དང་པོ་མངོན་གྱུར་པ་ཅན་རེ་ཞིག་མེད་
 གྱུར། སྟེད་པ་མི་མ་མངོན་གྱུར་པ་དང་བཅས་པ་ཅི་སྟེ་མེད་དེ་ཡོད་དགོས་པའི་
 སྟེར་རོ། །འདིར་བདེན་འཛིན་(༡༥ན)གྱིས་དྲངས་པའི་སྟེད་པ་ཉིད་པ་རྒྱུ་པོའི་ལུགས་
 གྱི་མངོན་པ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སྟེད་པ་མ་ཡིན་པར་སོང་
 འདུག་པས་དེ་ལྟར་བཤད་གྱི། སྟེར་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སྟེད་པ་ཡོད་པར་
 བསྟན་པ་མིན་ཏེ། ཐལ་འགྱུར་བ་རང་ལུགས་ལ་ནི་བདེན་འཛིན་ཡང་ཉོན་སྟོབ་ཏུ་
 འདོད་ན་སྟེད་པ་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པ་ཞིག་ག་ལ་ཡོད། དེར་མ་ཟད་སྟེ་པ་
 གཞན་གྱི་ལུགས་ལ་འང་སྟེད་པ་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་བྱུང་པར་ཁས་ལེན་དགོས་
 ཤིང་། འདིར་བསྟན་གྱི་སྟེད་པ་ནི་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་གྱི་ནང་ཚན་ཏུ་གྱུར་པའི་
 སྟེད་པ་ཉིད་ཡིན་པར་གཞུང་འདྲའི་ཚིག་གོང་འོག་གིས་ཤེས་ཀྱས་ལ་དེ་ལ་འང་ཉོན་
 མོངས་ཅན་གྱིས་བྱུང་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཟིན་བྲིས་ལས། སྟེ་པ་གཉིས་དང་ཐེག་
 ཚེན་ལ་སྟན་མོང་ཏུ་གྲགས་པ་ལྟར་གྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སྟེད་པ་ཡོད་པར་
 ཉོན་གྱི་རང་ལུགས་གྱི་སྟེད་པ་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་མིན་གཉིས་སུ་འདོད་པ་
 གཏན་མིན་པ་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས། གལ་ཏེ་སྟེད་པ་འདི་ཉོན་མོངས་ཅན་
 མིན་ན་ཉོན་སྟོབ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བས། དེ་ལྟར་ན་ཤེས་སྟོབ་བཅ་སྟངས་བྱ་མིན་
 པ་གང་རུང་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་ན། སྟེར་བཤད་པའི་གང་ཟག་དེ་འདྲ་འཁོར་བ་ལས་མ་
 སྟེ་ལ་པའི་སྟེབ་བྱེད་ཏུ་དེ་རྒྱད་ན་ཡོད་པར་བསྟན་པ་ལ་འབྲེལ་མེད་དོ། །འོ་ན་སྟེད་
 པ་ཡིན་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་དགོས་ན། སྟེད་འདི་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པར་
 ཞེས་སྟེད་པ་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་མིན་གཉིས་ཡོད་པར་བསྟན་པས་ཅི་བྱེད་སྟེ་
 ན་སྟོགས་སྟེ་མའི་ལུགས་ལ་ཀུན་ཚོངས་མ་རིག་པ་ལ་གཉིས་ཡོད་པ་བཞིན་ཏུ་དེས་
 དྲངས་པའི་སྟེད་པ་ཡང་གཉིས་སུ་བྱེ་རིགས་པར་བསྟན་པ་འོ། །གཉིས་སུ་བྱེ་བ་ལ་
 དགོས་པ་གང་ཞེ་ན། སྟེར་བཤད་པའི་ལམ་དེས་སྟེད་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་མིན་

གཉིས་ཀའི་ས་བོན་ནི་མ་སྤངས་པར་འདྲ་ཡང་། (འཕ)མངོན་གྱུར་པ་ཡོད་མེད་མི་
 འདྲ་བས་དེའི་ཁྱད་པར་འབྱེད་པའི་ཕྱིར་ནོ། །དེ་ལ་ཉོན་མོངས་མེད་ཀྱང་ཞེས་པས་
 བསྟན་པའི་མེད་རྒྱུའི་ཉོན་མོངས་ནི། གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྩལ་ཡོད་དུ་འཛིན་
 པའི་མ་རིག་པ་དང་། དེས་དྲངས་པའི་སྤྱོད་པ་སོགས་མངོན་གྱུར་པ་རྣམས་ཡིན་
 ལ། དེ་རྣམས་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་དེ་དག་གི་གཉེན་པོར་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་
 རྟགས་པའི་ལམ་བསྐོས་པས་སོ། །ཀྱན་མོངས་བཞིན་དུ་ཅི་སྟེ་མེད་ཅེས་པས་བསྟན་
 པའི་ཡོད་རྒྱུའི་ཉོན་མོངས་ནི། བདེན་འཛིན་གྱི་མ་རིག་པ་དང་དེས་དྲངས་པའི་སྤྱོད་
 པ་སོགས་མངོན་གྱུར་པ་དང་བཅས་པ་སྟེ། དེ་དག་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་དེ་དག་
 གི་གཉེན་པོར་སྟོང་ཉིད་རྟགས་པའི་ཤེས་རབ་ལམ་དུ་མི་བྱེད་པས་སོ། །དེས་ན་གང་
 ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྩལ་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་བའི་བདག་མེད་རྟགས་པའི་ལམ་དེས་
 མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་ཉོན་མོངས་ཀྱན་བཏགས་ལྟན་སྟེས་གཉིས་ཀའི་མངོན་
 གྱུར་སྟོང་རྣམས་པར་མཚུངས་ཤིང་དེ་གཉིས་ཀའི་ས་བོན་སྟོང་མི་རྣམས་པར་མཚུངས་
 ལ། བདེན་འཛིན་ཉོན་སྟོབ་དུ་བྱས་པའི་ཀྱན་བཏགས་ལྟན་སྟེས་གཉིས་ཀའི་མངོན་
 གྱུར་དང་ས་བོན་གང་ཡང་སྟོང་མི་རྣམས་སོ། །སྟོང་ཉིད་རྟགས་པའི་ལམ་གྱིས་ནི་
 མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་ཉོན་མོངས་ཀྱན་བཏགས་ལྟན་སྟེས་གཉིས་ཀའི་ས་བོན་
 དང་བཅས་པ་དང་བདེན་འཛིན་ཉོན་སྟོབ་དུ་བྱས་པའི་ཀྱན་བཏགས་དང་ལྟན་སྟེས་
 གཉིས་ཀ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་སྟོང་རྣམས་སོ། །ཞེས་བཤད་དགོས་ཀྱི། ལམ་ལྷ་མས་
 ཉོན་མོངས་ཀྱན་བཏགས་སྟོང་རྣམས་ཀྱང་ལྟན་སྟེས་སྟོང་མི་རྣམས་ལམ་གྱི་མས་ལྟན་
 སྟེས་ཀྱང་སྟོང་རྣམས་ཞེས་འཆད་རྒྱ་མིན་གསུངས། སྐབས་འདིར་ཉོན་མོངས་རྣམས་
 ལ་མངོན་པ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་རགས་པ་རེ་དང་། ལུགས་འདིས་འདོད་པའི་ཐུ་
 བ་རེར་འབྱེད་པ་ནི་བདེན་འཛིན་ཉོན་སྟོབ་དུ་བཞེད་(པ་ན)པའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་
 བོ། །གཞན་ཡང་བྱིད་གྱི་དག་བཙམ་དུ་འདོད་པའི་གང་ཟག་དེ་འདྲའི་རྒྱུད་ལ་འཕེན་
 བྱེད་གྱི་ལས་ལ་གསོས་འདེབས་བྱེད་གྱི་སྤྱོད་པ་ཡོད་དེ། རྒྱ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན།

རྒྱ་ཚོར་བའི་རྒྱུ་གྱིས་འབྲས་བུ་སྟེན་པ་འདྲེན་པ་ཡིན་ན། ཚོར་བ་ལ་བདེན་པར་
 འཛིན་པ་ནི་ཁྱོད་དགྲ་བཙམ་དུ་འདོད་པ་དེ་དུག་ལ་ཡང་ཡོད་དེ། དེ་དག་གིས་
 ཚོར་བའི་འཁོར་གསུམ་བདེན་མེད་དུ་མ་རྟོགས་ཤིང་ཚོར་བ་བདེན་འཛིན་གྱི་མ་
 རིག་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་སྤངས་པས་ཚོར་བ་བདེ་བ་སྟེས་པ་ན་དེའི་རྒྱུ་གྱིས་ཚོར་
 བ་བདེ་བ་ལ་མི་འབྲལ་བར་སྟེན་པ་དང་། ཚོར་བ་རྟུག་བསྐལ་སྟེས་པ་ན་དེའི་རྒྱུ་
 གྱིས་ཚོར་བ་རྟུག་བསྐལ་དང་འབྲལ་འདོད་ཀྱི་སྟེན་པ་སྟེ་བར་ངེས་ཏེ་མཐུན་རྒྱུན་
 ཚང་ཞིང་འགལ་རྒྱུན་མེད་པའི་རྒྱ་ལས་རང་གི་འབྲས་བུ་སྟེ་བར་ངེས་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །དེ་ལྟར་ཚོར་བ་བདེན་འཛིན་གྱི་དབང་གིས་ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་བར་མ་
 གསུམ་ལ་དམིགས་ནས་ཆགས་སྤང་ཚོངས་པ་སྟེས་ནས་འཆིང་བར་འཕྱར་བའི་ཚུལ།
 མདོ་ལས། བདེ་བའི་ཚོར་བ་ལ་འདོད་ཆགས་ཀྱང་ཏུ་རྒྱས་པར་འཕྱར་རོ། །རྟུག་
 བསྐལ་གྱི་ཚོར་བ་ལ་ཞེ་སྤང་ཀྱང་ཏུ་རྒྱས་པར་འཕྱར་རོ། །བཏང་སྟོམས་གྱི་ཚོར་བ་
 ལ་གཏི་ལྷག་ཀྱང་ཏུ་རྒྱས་པར་འཕྱར་རོ། །ཞེས་དང་། མཛོད་ལས། ཚོར་བའི་དབང་
 གིས་འཆིང་བ་གསུམ། ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྷ་བ་
 དང་བལ་ན་སྟེན་པ་སྟོང་མི་རུས་ཏེ། བདེན་པར་ཞེན་པའི་དམིགས་པ་དང་ནི་
 བཅས་པའི་སེམས་གང་ཟག་འགྲུའ་ཞིག་གི་རྒྱད་ལ་ནི་རི་སྟིང་མདོན་གྱུར་དུ་གནས་
 པ་དེ་སྟིང་དུ་དེས་དྲངས་པའི་སྟིང་པ་མདོན་གྱུར་པའང་ལྷག་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 པའས། ཡང་ན་དམིགས་པ་དང་ནི་བཅས་པའི་བདེན་འཛིན་གྱི་སེམས་རྒྱད་ལ་ཡོད་
 བ་གཞི་ལམ་འབྲས་(ཨ་བ)བུའི་ཚོས་འགྲུའ་ཞིག་ལ་ནི་བདེན་པར་གནས་ཤིང་ཞེན་
 པར་འཕྱར་རོ་ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་བདེན་འཛིན་གྱི་དམིགས་གཏང་གང་ཡང་
 ཅུང་བའི་གནས་ཤིག་རྟེན་ན་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱལ་གདུག་པ་ཅན་གྱི་དུག་གིས་འཛིན་
 པར་གསུངས་ཏེ། རིགས་པ་རྟུག་ཅུ་པ་ལས། གང་ཡང་ཅུང་བའི་གནས་རྟེན་
 བ། །ཉོན་མོངས་རྒྱལ་གདུག་གཡོ་ཅན་གྱིས། །ཟིན་པར་འཕྱར་རོ་གང་གི་
 སེམས། །གནས་མེད་དེ་དག་ཟིན་མི་འཕྱར། །གནས་བཅས་སེམས་དང་ལྡན་རྣམས་

ལ། ཉེན་མོངས་དུག་ཆེན་ཅིས་མི་འབྱུང་། །ཞིས་བདེན་མེད་མ་རྟོགས་པར་བདེན་
 འཛིན་མཛོན་གྱར་གྱིས་བཅིངས་པའི་སེམས་དེ་རང་འབྲས་ཆགས་སོགས་ཀྱི་དུག་
 ཆེན་སྦྱེད་པའི་དངོས་རྒྱར་གསུངས་སོ། །འདི་དག་གིས་ནི་དངོས་པོ་བདེན་འཛིན་
 ཉིད་འཁོར་བའི་ཆ་བར་གྱར་པའི་མ་རིག་པར་བསྟན་རྟོ། །སྒྲོང་ཉིད་རྟོགས་པ་དང་
 བྱི་བྲལ་ཞིང་མི་རྟག་སོགས་རྟོགས་པའི་ལམ་ཅམ་བསྟོམས་ཀྱང་དེས་མཛོན་པ་ནས་
 བཤད་པའི་ཉེན་མོངས་མཛོན་གྱར་པའི་ཆ་སེམས་རྒྱད་ལ་རེ་ཞིག་འགགས་པ་ཅམ་
 ཡིན་དུ་བྲེག་ཀྱང་ས་པོན་ཅུང་བད་ཀྱང་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་སྤྲོད་ཡང་སྦྱེན་གྱི་དབང་
 གིས་མཛོན་གྱར་དུ་སྦྱེ་བར་འབྱུང་རྟོ། །དཔེར་ན་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་
 ལ་གནས་བཞིན་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ལ་གནས་སྐབས་དེར་ཆོར་འདུ་རགས་པ་
 མཛོན་གྱར་དུ་སྦྱེ་བ་མེད་ཀྱང་སྟོམས་འཇུག་དེ་ལས་ལངས་པ་ན་དེ་མ་ཐག་མཛོན་
 གྱར་དུ་སྦྱེ་བ་བཞིན་ནོ། །དུས་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་མ་བད་ཀྱིས་བ་ཅམ་དོན་
 དུ་གཉེར་བ་ནམས་གྱིས་ཀྱང་སྟེད་པ་སྟོང་བའི་ཕྱིར་དགག་བྱ་བ་མོ་བཀག་པའི་སྒྲོང་
 ཉིད་བསྟོམ་པར་བྱ་རིགས་ཏེ་ལམ་དེས་སྤངས་པ་སྤྲོད་ཤིག་མི་སྟོང་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །རང་ལུགས་ལ་བདེན་འཛིན་གྱིས་དྲངས་པའི་ཆོར་བ་ལ་སྟེད་པ་སྟོང་ཚུལ་ཡོད་
 དེ་ཆོར་བའི་འཁོར་གསུམ་རང་བཞིན་མེད་པར་(༡༠)རྟོགས་ཟིན་གོམས་པར་བྱས་
 པས་ཆོར་བ་ལ་སྟེད་པ་སྟོག་པ་ཡིན་ཏེ། འོག་དུ་ཆོར་བ་དུན་པ་ཉེར་གཞག་སྟོམ་
 ཚུལ་གྱི་སྐབས་སྟེ། གང་ཆོ་ཆོར་བ་སོགས་ནས་སྟེད་པ་ཅི་ཕྱིར་སྟོག་མི་འཕྱུར་ཞེས་
 པས་བསྟན་རྟོ། །ཉེན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་འདིར་སྟེད་པ་ཡོད་མེད་ལ་
 ཚུད་པ་ནི། དེ་ཡང་སྟེད་ཕྱི་མར་སྦྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱུ་གཙོ་པོ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་
 གྱིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་སྟེད་པ་ལ། འདོད་སྟེད། འཇིགས་སྟེད། སྟེད་སྟེད་
 གསུམ་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ཡུལ་ཡིད་འོང་ལ་མི་འབྲལ་བར་འདོད་པའི་སྟེད་པ་
 དང་། གཉིས་པ་ཡུལ་ཡིད་མི་འོང་ལ་འབྲལ་བར་འདོད་པའི་སྟེད་པ་དང་། ཕྱི་མས་
 འཆི་བའི་ཆོ་ཕུང་པོ་ལ་སྟེད་པའི་སྟེད་པ་སྦྱེས་ཏེ། དེའི་དབང་གིས་ཡང་སྟེད་དུ་སྦྱེ་

བ་ལེན་པར་བྱེད་པས་ན་འདིར་བྱི་མ་ཉིད་གཙོ་ཆེ་སྟེ། རྣམ་འབྲེལ་ལས། མི་ཤེས་
 སྲིད་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཡང་། །མ་བཟོད་སྲིད་པ་ཉིད་བཤད་པ། །རྒྱན་ནི་འཕེན་པར་
 བྱེད་མྱིར་དང་། །དེ་མ་ཐག་སྒྲིར་ལས་ཀྱང་མིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །མདོར་
 པ་ཀྱན་བརྟམས་ལས། ཐམས་ཅད་ཏུ་འགོ་བའི་སྒོ་ནས་ཀྱང་སྲིད་པ་ཉིད་གཙོ་བོར་
 བརྟན་ཏོ། །འདིར་ཡང་སྲིད་པ་ཉིད་ཡང་སྲིད་ཏུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པར་
 འདོད་པ་ལ་དེ་དག་ནས་བཤད་པ་མི་འདྲ་བ་མེད་དོ། །མཚམས་འདིར་དག་གང་
 མདོ་ཕྱེ་སོགས་ཤོ་ལོ་ག་གསུམ་བྱུང་བ་ཐེག་ཆེན་བཀར་སྐབས་ཀྱི་ཆོག་ཏུ་འདུག་པས་
 བསྟན་ཆ་དགེ་སློང་སོགས་ཀྱི་གོང་ཏུ་འཇུག་རྒྱ་ཡིན་པས་འདིར་བརྟག་པ་སྐབས་
 དང་མ་འབྲེལ་ཞིང་སློབ་དཔོན་གྱི་གཞུང་མིན་ནོ་ཞེས་འབྲེལ་ཆེན་མཁན་པོ་འཆད་
 དོ། །དེ་དག་གི་དོན་ནི། དག་གང་ལྟག་པ་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་བསྐབས་པ་སྟོན་པས་
 མདོ་ཕྱེ་ལུ་འཇུག་པ་སོགས་ཆེན་པོ་བསྟན་པ་དུ། (༡༠བ)གལ་ཏེ་བྱིད་ཅག་གིས་སངས་
 རྒྱལ་གྱི་བཀའ་འཕེལ་གསུང་ཡིན་པར་འདོད་ན་ཞེས་པའས། ཡང་གསུངས་ཞེས་པ་
 ལྟར་ན། སངས་རྒྱལ་གྱིས་གསུངས་པའི་བཀའ་འདོད་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་ཕྱེ་པལ་
 ཆེན་བསྐབས་གསུམ་སྟོན་པའི་ཆ་ནས་བྱིད་ཅག་གི་མདོ་དང་མཚུངས་པར་འདོད་པ་
 མིན་ནམ་ཅི་ཞེས་ཏེ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་བཀའི་མཚན་ཉིད་ཆང་ཡང་དེ་ཆང་བར་
 བྱིད་གྱིས་མ་རྟོགས་པའི་མདོ་གཅིག་གིས་ནི་ཞེས་སམ། ཡང་ན། བྱིད་འདོད་པའི་
 མདོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཚུངས་པའི་བཀའ་མ་གཏོགས་པའི་མདོ་གཅིག་གིས་ནི་
 ཐེག་ཆེན་གྱི་ལུང་ཐམས་ཅད་སྟོན་དྲང་བཅས་པར་འགྱུར་ན། བྱིད་འདོད་པའི་མདོ་
 དང་མཚུངས་པའི་མདོ་གཅིག་གིས་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལུང་ཐམས་ཅད་ནི་རྒྱལ་བས་
 གསུངས་པ་ཉིད་ཏུ་འགྲུབ་པ་ཅིས་མ་ཡིན་ཏེ་ཡིན་དགོས་སོ། །ཡུམ་རྒྱལ་པ་སོགས་
 ཀྱི་དག་གང་དག་བཀའ་ཡིན་ན་དེ་དག་གི་བཟོད་བྱ་རྟོགས་རིགས་པ་ལས་དེ་ནི་འོད་
 རླུང་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་གཏིང་དཔོག་པར་མ་གྱུར་པའི་མྱིར་བཀའ་མ་ཡིན་
 ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་འོད་རླུང་ཆེན་པོ་སོགས་གྱིས་ཀྱང་གཏིང་དཔོག་པར་མ་གྱུར་པར་

འདྲོད་པ་དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་པས་ཁྱོད་ཀྱིས་མ་རྟོགས་པས་
 ར་བཀའ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དེ་ཅུ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་བཀར་གཞུང་བྱ་མིན་པར་
 ལྷ་ཞིག་བྱེད་དེ་མི་བྱེད་དོ། ཞེས་པའམ། ཡང་ན་ཡུམ་རྒྱས་པ་སོགས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་
 བདག་ཅག་གིས་ཁོང་དུ་མ་རྒྱུད་པས་བཀའ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཡུམ་རྒྱས་པ་སོགས་
 ཀྱི་རག་གཞུང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་འོད་སྤྱད་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་མཐའ་དག་
 གཏིང་དཔོག་པར་མ་གྱུར་པ་དེ་ནི་རྟོག་གི་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་མ་རྟོགས་པས་ར་བཀའ་མིན་
 ཞེས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཡུང་ཐམས་ཅད་གཞུང་བྱ་(ལྷ་མིན་པར་སློ་ལྷན་སྤྱི་གིས་ཁས་
 ལེན་པར་བྱེད་དེ་བྱེད་མི་རིགས་སོ་ཞེས་འཆད། འདི་ལ་བཤད་ཚུལ་མང་ཡང་འོད་
 སྤྱད་ཆེན་པོ་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་སྤྱོད་ཉིད་སྤྱོད་པའི་མདོའི་དངོས་
 བསྟན་ཅུ་ཡང་ཁོང་དུ་མ་རྒྱུད་པ་དང་བཀར་ཁས་མི་ལེན་པར་འདིར་འདྲོད་མི་
 རིགས་པས་འདིར་དེ་དང་བསྟན་པའི་འཆད་ཚུལ་བྱས་ན་ལེགས། ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་
 རྟེན་བཀར་ཁས་མི་ལེན་མཁན་ཡང་ཉན་ཐོས་སྟེ་པའམ་ཐེག་དམན་གྱི་ཀྱབ་མཐའ་སྤྱོད་
 བའི་གང་ཟག་ཡིན་པས། དེ་དང་ཉན་ཐོས་ལམ་ཞུགས་ཀྱི་གང་ཟག་གཅིག་དུ་འཛིན་
 པར་མི་བྱ་སྟེ། སྤྱིར་ཉན་ཐོས་སམ་ཉན་ཐོས་ལམ་ཞུགས་ཀྱི་གང་ཟག་ནི་ཉན་ཐོས་
 རྟོགས་ལམ་པ་ནས་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་བར་རྣམས་ཡིན་ལ། ཉན་ཐོས་སྟེ་པ་
 ཞེས་པ་ནི། བྱེད་གཞུང་སྤྱོད་བ་དང་མདོ་སྟེ་པ་ལྟ་བུ་ལ་བརྗོད་པས་དེ་ནི་ཀྱབ་མཐའ་
 སྤྱོད་པའི་གང་ཟག་གོ། དེས་ན་ལམ་ཞུགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་འདིར་ཐལ་འཇུར་
 བའི་ལུགས་ལ་ཐེག་དམན་འཕགས་པ་ཡིན་ནའང་སྤྱོད་ཉིད་རྟོགས་པས་ཀྱབ་པར་
 བཞེད་ལ། ཀྱབ་མཐའ་སྤྱོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཐལ་འཇུར་བའི་རིགས་པས་གཞལ་
 ཆོ་དབྱུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གང་རུང་ལས་མ་འདས་པས་
 མཐའ་བལ་གྱི་སྤྱོད་ཉིད་རྟོགས་པ་འོང་ས་མེད་པར་འདྲོད་པས་དེ་འདྲའི་བྱེད་འབྱེད་
 པ་གལ་ཆེདོ། །དེ་ལྟ་མིན་པར་ཉན་ཐོས་སྟེ་པས་སྤྱོད་ཉིད་མ་རྟོགས་པར་བཤད་པ་
 ཐམས་ཅད་ཉན་ཐོས་འཕགས་པས་སྤྱོད་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་འཆད་པ་

དང་། ཐེག་དམན་གྱི་ཐུབ་མཐའ་སྤྱོད་པའི་གང་ཟག་དང་། ཐེག་དམན་གྱི་གང་ཟག་
 འོན་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་སོགས་ཐུང་ན་འགལ་འདུ་མང་པོ་འོང་སྟེ་ཐེག་དམན་གྱི་
 ཐུབ་མཐའ་སྤྱོད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་ལམ་ཞུགས་(༡༧)བཀྱི་དེ་ཡིན་པས་ཐུབ་པར་ཐལ་
 བ་དང་། ཉན་སྐོས་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་ལམ་འབྲས་ཀྱི་ཚེས་མང་
 སོ་ཞིག་ལ་སྦྱར་པ་འདེབས་པར་ཐལ་བ་སོགས་ཀྱི་ཉེས་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་
 པ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་ཏུ་སྦྱབ་པ་ནི། མྱོངས་
 པས་སོགས་རྒྱུད་པ་བཞིས་བརྟན། དེ་ལྟར་ཐར་པ་ཅམ་འདོད་པས་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་
 རྟོགས་དགོས་པར་བརྟན་ནས། ད་ནི་མི་གནས་པའི་བྱང་འདས་འཐོབ་པ་སྟོང་ཉིད་
 རྟོགས་པ་ལ་རག་ལས་པར་བརྟན་ཏེ། ལས་འབྲས་ཀྱི་བྱང་དོར་ལ་མྱོངས་ཤིང་གང་
 ཟག་དང་ཐུང་པོ་ལ་བདེན་པར་བཟུང་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་མྱོངས་པས། ལས་ཉོན་
 ཀྱིས་གཞན་དབང་ཏུ་བྱས་ནས་འགྲོ་བ་རྒྱུད་ལྟར་འབྲམས་པའི་སེམས་ཅན་སྟག་
 བསྐལ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཏུ། བྱང་སེམས་འཕགས་པ་རྣམས་སྟོང་ཆེ་ཆེན་པོའི་
 གཞན་དབང་ཏུ་ཀྱུར་ནས་བསམ་བཞིན་སྟིད་པར་གནས་པ་ན། སོ་སྟེ་རང་ག་བ་
 ལྟར་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཆོགས་སོགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡུན་རིང་མཐའ་མེད་ཏུ་
 འཁོར་བའི་རྩོད་རྟེན་པ་འཁོར་བའི་མཐར་མི་ལྟང་བ་དང་། ཉན་རང་རྣམས་
 ལྟར་སྟིད་པའི་སྟག་བསྐལ་དང་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཐུང་པོ་ལ་གཤེད་མ་རལ་གྱི་གདེངས་
 པ་ལྟར་འཛིགས་ནས་སྟིད་པར་སྟེ་བ་ཆད་ཅམ་གྱི་ལ་རོལ་བྱང་འདས་ལ་གཞོལ་བའི་
 ཆད་པའི་མཐར་ཡང་མི་ལྟང་བར་མཐའ་གཉིས་ཀ་ལས་གྲོལ་བ་སྟེ་མི་གནས་པའི་
 རྩོད་ཀྱིས་འཁོར་བར་གནས་པ་འབྲལ་པར་འབྱུར་བ་འདྲི་ནི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་
 འབྲས་སུ་ཡིན་ཏེ། ལམ་དེ་དང་བལྟ་ན་སྟོང་ཆེ་ཅམ་གྱིས་ནི་འཁོར་བར་གནས་སུ་
 ཟེན་ཀྱང་སྟིད་པའི་སྟག་བསྐལ་རང་མཆོན་པ་ཉམས་སུ་སྦྱང་བ་དེས་སྟོ་ཞིང་སྟན་
 བས། རང་ཉིད་ཞིབ་དེ་ཅམ་དོན་ཏུ་གཉེར་བའི་ཞི་མཐར་ལྟང་བར་འབྱུར་ལ་སྟོང་
 ཉིད་རྟོགས་པའི་(༡༩ན)ཤེས་རབ་དང་ལྟན་ན་སྟིད་པ་དང་སྟིད་པའི་སྟག་བསྐལ་

ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུར་རྟོགས་ནས་འཁོར་བའི་སྐྱག་བསྐལ་
 གྱིས་མི་གཞོད་པར་མ་ཟད། གཞན་དོན་དུ་སྤྱིད་པར་སྒྲེབ་འཛིན་པ་ལ་དགའ་ཞིང་
 སྒྲོ་བའི་སེམས་གྱིས་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བྱལ་སྦྱང་ཚལ་ནས་སྦྱང་ཚལ་དུ་འཇུག་པ་ལྟ་
 བུའི་ཚུལ་གྱིས་གཞན་དོན་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། མདོ་མྱེ་བྱུན་
 ལས། དེ་ཡིས་ཆོས་ཀྱང་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ་དང་། སྒྲེབ་སྦྱང་མོས་ཚལ་འགོ་ལྟར་རྟོགས་
 བས། །འབྱོར་པའི་དུས་དང་རྒྱད་པའི་དུས་ནའང་འདི། ཉོན་མོངས་སྐྱག་བསྐལ་
 དག་གིས་འཛིགས་པ་མེད། ཅིས་དང་། གཞུང་འདི་ཉིད་དུའང་ཐུར་སྤྲིག་པ་སྤངས་
 བྱིར་སྐྱག་བསྐལ་མེད། ལམས་པའི་བྱིར་ན་མི་དགའ་མེད། །འདི་ལྟར་ལོག་པར་
 རྟོག་པ་དང་། སྤྲིག་པས་སེམས་དང་ལུས་ལ་གཞོད། །བསོད་ནམས་གྱིས་ནི་ལུས་
 བདེ་ལ། ལམས་པ་ཡིས་ནི་སེམས་བདེ་ན། །གཞན་དོན་འཁོར་བར་གནས་ཀྱང་
 བློ་སྦྱང་རྩེ་ཅན་དག་ཅི་ཕྱི་སྒྲོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གསུམ་པ་དེས་ན་ཐར་
 པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དོན་གཉེར་གྱིས་སྦྱོང་པ་ཉིད་སྒྲོམ་རིགས་པར་གདམས་
 པ་ནི། དེ་ལྟར་སོགས་རྒྱུད་པ་བཅུ་དྲུག་གིས་བསྟན། དེ་ལྟར་ཉན་ཐོས་མྱེ་པ་བྱིད་
 ཅག་གིས་རང་ལུགས་ལ་ཆོས་བདག་གྲུབ་མཐས་ཡོད་པར་དམ་བཅའ། སྦྱོང་ཉིད་
 མཐོང་བས་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེས་ཐར་བ་འཐོབ་པ་ལ་སྦྱོང་ཉིད་རྟོགས་མི་དགོས་པ་
 དང་། རྟོང་ཉིད་སྦྱོན་པའི་ཐོག་ཆེན་གྱི་མདོ་མྱེ་རྣམས་བཀའ་མ་ཡིན་ཞེས་སྦྱོང་པ་
 ཉིད་ཀྱི་སྒྲུགས་ལ་སུན་འབྱེན་ལྟར་སྤྱང་བྱེད་པ་ནི་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་གོང་ལོག་དུ་
 བསྟན་པའི་རིགས་པ་རྣམས་གྱིས་གཞོད་པའི་བྱིར། དུས་ན་ཉན་རང་གི་བྱང་ཚུབ་
 ཅམ་(༣༡བ)འཐོབ་པ་ལའང་སྦྱང་ཉིད་རྟོགས་དགོས་སམ་མི་དགོས་སྒྲོམ་མམ་མི་སྒྲོམ་
 སྒྲམ་པ་ལྟ་བུའི་བྱེ་ཆོས་ཅམ་ཡང་མི་ཟ་བར་སྦྱོང་པ་ཉིད་དེ་ནི་བསྒྲོམ་པར་བྱ་དགོས་
 ཏེ། འཁོར་བའི་རྩ་བར་གྱུར་པ་ནི་བདེན་འཛིན་དུ་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་
 རིག་པ་ཡིན་ལ་དེའི་ཞེན་ལུལ་སུན་མ་བྱུངས་པར་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་མི་སྤྱིད་ཅིང་
 དེ་ལ་སྦྱོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལམ་བསྒྲོམ་པ་ལས་ཐབས་གཞན་མེད་པའི་བྱིར་ཏེ། ལྷ་

ཐུབ་ཀྱིས། ཉམ་ཚེས་ནམས་དང་རང་སངས་ཀྱིས། ཁངས་ཀྱིས་ནམས་ཀྱིས་ངེས་
 བཞེན་པའི། ཐར་ལམ་ཁྱོད་ཉིད་གཅིག་ཕུ་སྟེ། གཞན་ཞེས་བཟི་བ་མ་མཆིས་
 ངེས། ཞེས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས། གཞི་མེད་སྲིད་པ་འཇིག་བྱེད་
 པའི། སྟོང་ཉིད་འདི་ནི་རྟག་ཏུ་བསྟོན། ཞེས་དང་། གང་དག་སྟོང་ཉིད་མི་ཤེས་
 པ། དེ་ལ་ཐར་པ་རྟེན་མ་ཡིན། འཕྲོ་རྒྱལ་སྲིད་པའི་བཅོན་རར་ནི། རྟོང་པ་དེ་
 དག་འཁོར་བར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་སོ། གཞན་ཡང་བདེན་འཇིན་དང་དེས་
 རྒྱངས་པའི་ཆགས་སོགས་ས་སོན་དང་བཅས་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་
 དང་། ཉོན་མོངས་ཀྱི་བག་ཆགས་མཐར་ཐུག་པ་དང་། གཉིས་རྣམ་འབྱུང་པའི་ཆ་
 ལྟ་བུའི་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཡི་ཐུན་པའི་གཉེན་པོ་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་རྟགས་པའི་ཤེས་རབ་
 ཡིན་པས་ཐུར་དུ་སྒྲིབ་གཉིས་ཟད་པར་སྤངས་པའི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་པར་
 འདོད་པས་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ནི་རྟོ་རྟོ་སྟོ་སྟོ་པར་མི་བྱེད་དེ་སྟོམ་རིགས་ཏེ། ལམ་དེ་
 དང་བལ་ན་ཤེས་སྒྲིབ་ལྟ་ཅི་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་ས་སོན་དང་མཛོན་ལྱུར་ཡང་སལ་ཆེར་སྟོང་
 མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། དེ་ལྟར་ཡང་སྤྲོ་མ་ལས། དེ་ལྟར་སྟོང་པ་ཉིད་འདི་ནི། རྣལ་
 འབྱོར་པ་ཡིས་བསྟོན་བྱས་ན། གཞན་ཀྱི་དོན་ལ་ཆགས་པའི་སྟོ། འབྱུང་བར་འབྱུར་
 བ་ཐེ་ཚོམ་མེད། ཅེས་དང་། རྒྱད་ལས་(༣༣ན)ཀྱང་། རྟོང་བདག་མེད་པ་རབ་
 བསྟོནས་པས། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཁོང་དུ་རྒྱད། ཅེས་སོགས་གསུངས་སོ། དེ་
 དག་གི་དོན་བསྟུ་བ་ལ། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་འཇིགས་ཤིང་སྒྲག་པས་ན་མི་སྟོན་མོ་
 ཞེན། འཁོར་བའི་ཙ་བར་ལྱུར་པའི་བདེན་འཇིན་གྱིས་དངོས་པོ་གང་འཇིགས་དང་
 རྒྱལ་བསྟུ་ཐམས་ཅད་སྟེད་ཀྱི་རྒྱུའི་གཙོ་བོར་ལྱུར་པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་འཇིགས་
 ཤིང་སྒྲག་པ་སྟེ་བར་འབྱུར་རིགས་ན་དེ་ལ་མི་སྒྲག་པར། སྟོང་ཉིད་རྟགས་པའི་ཤེས་
 རབ་ནི་འཁོར་བའི་ཙ་བ་བདེན་འཇིན་རྒྱང་ནས་ཐུངས་ཏེ་འཇིགས་དང་རྒྱལ་བསྟུ་
 ཐམས་ཅད་ཞི་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུའི་གཙོ་བོར་ལྱུར་པ་ཡིན་ན། དེ་ལ་འཇིགས་ཤིང་སྒྲག་པ་
 རྟོ་རྟོ་སྟེ། རྟེ་མི་རིགས་པ་ནི་དག་མ་རྒྱངས་པ་ལ་མི་སྒྲག་པར་སྟེལ་མ་དཔའ་

པོ་ལ་སྐྱག་པ་མི་རིགས་པ་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་བརྟགས་ཤིང་དབྱད་པའི་ཆོག་ལ་
 ཉེ་བདག་ཅེས་བྱ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགྲུལ་ཡོད་ན་ནི་དེར་ཞེན་པའི་དབང་
 གིས་འཇིགས་ལུལ་ཅི་ཡང་བྱུང་བ་ལ་ཡང་འཇིགས་པ་སྦྱོར་བར་འཇུར་རིགས་ན།
 བདག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཉིད་ནི་འགྲུལ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་པས་འཇིགས་པར་
 འཇུར་བ་པོའི་བདག་གས་གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དེ་སྤྱི་ཞིག་ཡིན་ཁ་ནང་
 ཏུ་ཚུགས་ལ་སོམས་ཤིག་དང་བདག་མེད་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཁོང་ཏུ་རྒྱུད་པ་ན་འཇིགས་
 པ་མཐའ་དག་ལས་གྲོལ་བར་འཇུར་རོ། །

གསུམ་པ་སྟོང་ཉིད་སྐབ་པའི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། གང་ཟག་
 གི་བདག་མེད་སྐབ་པའི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྐབ་
 པའི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། བདག་འཇིན་ལྟན་སྦྱོས་
 ཀྱི་ཞེན་ལུལ་འགོག་པའི་རིགས་པ། གྲུབ་མཐས་བརྟགས་པའི་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་བདག་
 འགོག་པའི་(༣༩བ)རིགས་པ། བདག་བཀག་པ་ལ་ཚུང་པ་སྟོང་བའོ། །དང་པོ་ནི། སོ་
 དང་སོགས་རྒྱུད་པ་བརྟུ་གཉིས་གྱིས་བརྟན། དེ་ལ་གང་ཟག་གས་བདག་གི་མཆོན་
 གཞི་ནི། གང་ཟག་གི་གདགས་གཞི་སྤང་པོའི་ཆ་ཤས་རེ་རེ་ནས་མ་ཡིན་པར་སྟོན་
 ཉེ། སོ་དྲུང་སྐྱ་ལེན་ནི་བདག་མ་ཡིན། བདག་གི་མཆོན་གཞི་ནི། རྩས་པ་དང་བྲག་
 མ་ཡིན། རྩ་བས་མིན་བདུ་ཀན་མ་ཡིན་ཉེ། དེ་དག་ལ་བདག་ཏུ་བརྟགས་པ་ཙམ་
 ཏུ་ཟད་པས་སོ། །རྩ་ལེན་དང་ནི་རྟག་ཀྱང་བདག་གི་མཆོན་གཞི་མིན། བདག་གི་
 མཆོན་གཞི་ནི་ཞག་དྲུང་རྩལ་མིན་ཉེ། དེ་དག་ལ་བདག་ཏུ་བརྟགས་ཙམ་ཏུ་ཟད་
 པའི་ཕྱིར། སྤྱི་མཆོན་དག་ཀྱང་བདག་མ་ཡིན། རྩ་མ་སོགས་ནང་ཁོལ་གཞན་ཡང་
 བདག་གི་མཆོན་གཞི་མིན་ཉེ། དེ་དག་ལ་བདག་ཏུ་བརྟགས་ཙམ་ཏུ་ཟད་པའི་ཕྱིར།
 བདག་ནི་ཕྱི་སྤང་གཅིན་མ་ཡིན། ཤུ་དང་པགས་པ་བདག་མིན་ཉེ། དེ་དག་ལ་
 བདག་ཏུ་བརྟགས་ཙམ་ཏུ་ཟད་པའི་ཕྱིར། རྟོད་དང་རྒྱུད་ཡང་བདག་མ་ཡིན། ཁ་

ལྷ་དང་རྒྱ་ལྟོ་འུ་ག་སྟགས་ཀྱང་བདག་མིན་ལ། རྣམ་པ་ཀྱན་ཏུ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་
 ཆོགས་དྲུག་ཀྱང་བདག་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་རྣམས་ལ་བདག་ཏུ་བཏགས་པ་ཙམ་ཏུ་
 ཟད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་རྒྱང་པ་དང་པོ་དགུས་ས་རྒྱའི་ཁམས་དང་། རྟོད་དང་
 རྒྱང་ཡང་ཞེས་པས་མེ་རྒྱང་གི་ཁམས་དང་། སུ་ག་ཞེས་པས་ནམ་མཁའི་ཁམས་
 དང་། རྣམ་ཤེས་དྲུག་ཀྱང་ཞེས་པས་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་ཁམས་ཏེ་དེ་ལྟར་ཁམས་དྲུག་རེ་
 རེ་ནས་བདག་མ་ཡིན་པར་བསྟན། རྣམ་ཀྱན་ཏུ་ཞེས་པས་ཁམས་དྲུག་ཆོགས་པ་
 བདག་མིན་པར་བསྟན། སྤང་པོ་དེ་དག་ལས་དོན་གཞན་པའི་རྟག་བདག་གི་བདག་
 ཡོད་པ་འགོག་པ་འོག་ཏུ་ཀྱན་བཏགས་ཀྱི་བདག་འགོག་པའི་སྐབས་སུ་སྟོན་ནོ། །འོ་
 རྣ་འདིར་སོ་སོཅན་སྟགས་བདག་ཡིན་(༣༥ན)པ་འགོག་པ་འདི་སྲིད་པ་ལས་གྲོལ་བའི་
 དོན་ཏུ་ཡིན་ན་སྲིད་པའི་སྤང་ཁྲོལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཙ་བ་ནི། འཇུག་པ་ལས། ཉེན་
 མོངས་སྟོན་རྣམས་མ་ལུས་འཇིག་ཆོགས་ལ། །ལྟ་ལས་བྱུང་བར་སློ་ཡིས་མཐོང་གྱུར་
 ཅིང་། །བདག་ནི་འདི་ཡི་ཡུལ་ཏུ་རྟོགས་བྱས་ནས། །རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་བདག་ནི་
 འགོག་པར་བྱེད། །ཅེས་དང་། གཞུང་འདིར་ཡང་། འཇིག་རྟེན་དག་ན་མཆོ་བ་
 གང་ཡོད་དང་། །འཇིག་དང་སྟག་བསྐལ་རི་སྟེད་ཡོད་གྱུར་པ། །དེ་ཀྱན་བདག་ཏུ་
 འཇིན་པ་ལས་བྱུང་ན། །འདྲེ་ཆེན་དེས་གོ་བདག་ལ་ཅི་ཞིག་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་
 ལྟར་སྟོན་ཆགས་སྲིན་བྱ་ཡན་ཆད་ལ་འབྱུང་བའི་ངའམ་བདག་ཏུ་འཇིན་པ་ཉིད་
 འགོག་རིགས་ཀྱི། །སོ་སོཅན་སྟགས་ལ་ང་ཡི་བར་འཇིན་པ་ཙམ་ལས་ངའོ་སྟམ་ཏུ་མི་
 འཇིན་པའི་ཕྱིར་འདི་ཕྱིར་འདི་ལྟར་འགོག་པ་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན། རྟོན་མེད་
 དེ། །འཇིག་ལྟ་ལྟན་སྟེས་ཀྱི་དམིགས་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་དམིགས་པ་ནི་སྤང་
 པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་ང་ཙམ་དང་ང་ཡི་བའི་རང་ལྟོག་ཙམ་ཡིན་ལ། རྣམ་
 པ་ནི་དེ་འདྲའི་ང་དང་ང་ཡི་བ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཇིན་པ་ཡིན་ལ།
 འཇིག་ལྟ་དེའི་ཞེན་ཡུལ་ངའམ་བདག་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་ན།
 གདགས་གཞིའི་སྤང་པོའི་ཡ་གྲུལ་རེ་རེ་བའམ། ཆོགས་པའམ། དེ་དག་ལས་དོན་

གཞན་གང་རུང་ཞིག་དེའི་མཚན་གཞིར་རྟེན་དགོས་ན་དེ་མི་རྟེན་པའི་ཕྱིར་དེ་རྣམས་
 གང་ཡང་བདག་དེའི་མཚན་གཞི་ཡིན་པ་འདིར་ནི་ཐ་སྐྱད་རུའང་འགོག་པར་བྱེད་
 ལ། དེའི་ནང་ནས་སྤང་པོའི་ཡ་གྲུལ་སོ་དང་སྐྱ་སེན་སོགས་བདག་གམ་གང་ཟག་
 ཡིན་པ་འགོག་པ་ནི་གཞུང་འདི་དག་གིས་བསྟན་པས་སོ། །གཉིས་པ་གྲུབ་མཐས་
 བཏགས་པའི་ཀྱན་བཏགས་ཀྱི་བདག་འགོག་པའི་རིགས་པ་ལ་གཉིས། (༣༥)གངས་
 ཅན་པས་བདག་ཤེས་པར་འདོད་པ་དགག་པ། བྱེ་བྲག་པས་བདག་བེམ་པོར་འདོད་
 པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་སོགས་རྟེན་པ་སོ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན། ཕྱི་རོལ་
 པས་གྲུབ་མཐས་བཏགས་པའི་བདག་རྣམས་གྲུབ་འགོག་པ་ལ། བདག་རྒྱ་སྐྱོ་འདོགས་
 རྒྱལ་གྱི་དབྱེ་བ་མང་ཡང་བདག་བེམ་རིག་གང་རུང་ཞིག་རྒྱ་འདོད་རྒྱལ་རེས་པས།
 དེས་ན་གངས་ཅན་པས་བདག་ཤེས་པར་འདོད་པ་དང་། བྱེ་བྲག་པས་བདག་བེམ་
 པོར་འདོད་པ་གཉིས་བཀག་ན། གཞན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བདག་བེམ་རིག་གང་རྒྱ་
 འདོད་ཀྱང་རིགས་པ་དེ་ཉིད་ཁ་སྐྱོས་པས་འགོག་རྣམས་པ་ལ་དགོངས་ནས་འདིར་དེ་
 གཉིས་ཀྱི་འདོད་རྒྱལ་ཅམ་བཞོད་ནས་འགོག་པར་མཛད་དོ། །དེ་ལ་གངས་ཅན་
 པས་བདག་ཤེས་རིག་གི་འཇོག་རྒྱལ་ནི། འཇུག་པ་ལས། ཟ་པོ་རྟག་དངོས་བྱེད་པོ་
 མིན་པའི་བདག་ །ཡོན་ཏན་བྱ་མེད་མུ་སྟེགས་རྣམས་ཀྱིས་བཏགས། །ཞེས་གསུངས་
 པ་ལྟར། བདེ་ལྷག་ལ་ལོངས་སྟོང་པས་ཟ་པོ་སྟེ་བ་དང་ཉམས་པ་མེད་པས་
 རྟག་པ། རྣམ་འཕྱུར་རྣམས་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་མིན་པ། རུལ་མུན་སྟིང་སྟོབས་ཀྱི་ཡོན་
 ཏན་གསུམ་མེད་པ། ཀྱན་ལ་ཁྲུབ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བྱ་བ་མེད་པ་རྟེ་ཁྲུང་ཚས་ལྷ་
 ལྷན་དང་། གཞན་ཡང་ཤེས་པའི་ངོ་པོ་ཡིན་པ། ཆ་ཤས་མེད་པའི་གཅིག་ལ། མཐའ་
 མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་སོགས་ཀྱི་ཁྲུང་པར་དང་ལྷན་པར་འདོད་ལ། དེ་འདྲའི་
 བདག་དེ་གྲོལ་བ་མ་ཐོབ་པར་སྒྱིའི་སྒྲོར་གནས་པ་དང་། གྲོལ་བ་ཐོབ་ཆོ་ཡན་གར་
 བར་གནས་པ་གཉིས་སུ་འདོད། ལྷལ་ཅན་བདག་དང་ལྷལ་སྐྱ་སོགས་རྟག་པར་
 འདོད་མི་འདོད་མུ་བཞི་འོང་ཡང་གངས་ཅན་གྱིས་གཉིས་ཀ་རྟག་པར་འདོད་དོ། །དེ་

འཁོག་ཚུལ་ལ། དུལ་སྒྲ་སོགས་ཉག་པ་ཡོད་ན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོ་སོས་པར་ཐལ་བ་
 སོགས་ལུལ་གྱི་རོས་(༣༥)ནས་བཀག་ཁྱར་ཆོག་མོད། འདིར་ནི་ལུལ་ཅན་གྱི་རོས་
 བས་འཁོག་ལ་དེ་ལ་རྒྱུ་པ་དང་པོ་ཚུགས་ལཱི་འདོད་ཚུལ་བྱས་ཁྱར་བྱང་བས། ལུལ་
 ཉེ་སྒྲ་སོགས་དེ་ཅམ་ལཱ་ལ་མོངས་སྒྲིང་པ་པོ་ཡི་བདག་ཤེས་རིག་གི་སྒྲིམ་བྱ་ཉག་པ་ལི་
 དངོས་པོར་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། དེ་འདྲའི་སྒྲིམ་བྱ་དེས་སྒྲ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རུས་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོ་ན་སྒྲ་འཛིན་པར་འགྱུར་བར་འདོད་དགོས་ན། དེ་མི་རིགས་ཉེ།
 སྒྲ་སྒྲ་མ་ཞིག་འགགས་ནས་སྒྲིམ་མ་སྒྲིམ་པ་ལི་བར་སྐབས་དེ་འདྲར་ལུལ་ཤེས་བྱ་སྒྲ་
 མེད་ན། ལུལ་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་རིག་ནས་ལུལ་གྱང་གི་ལུལ་ཅན་རུ་གྱུར་པ་ལི་ཤེས་པ་
 ཞེས། རྒྱུ་པར་བྱེད་དེ། དེ་འདྲའི་ལུལ་ཅན་དེ་ལ་ལུལ་རིག་རྒྱ་ཅིའང་མེད་པ་ལི་
 བྱིར་དེ་སྐད་རྒྱུ་མི་རིགས་སོ། །ཡང་ན། རྒྱ་མཆོན་གྱང་གིས་ན་ཤེས་པ་ཞེས་རྒྱུ་
 ཅམ་བྱེད་ཆོག་སྒྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་ཤེས་བྱ་སྒྲ་མེད་ནའང་སྒྲ་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་ཉག་པ་
 ཡིན་པ་ལི་བྱིར་རུས་ཐམས་ཅད་རུ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་ཤིང་དང་པོར་བ་ཡང་
 ཤེས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཉེ། ལུལ་ཤེས་མི་དགོས་པ་ལི་ཤེས་པ་སྤིང་པ་ལི་བྱིར།
 ཉག་པ་བྱུང་སྟེ་ཁྱོད་གྱིས་སྒྲ་མེད་ཁྱར་སྒྲ་འཛིན་ཤེས་པ་ཡིན་པ་ཡོད་པར་ཁས་བླངས་
 པ་ལི་བྱིར། དེས་ན་ཤེས་བྱ་སྒྲ་སོགས་ཉེ་བར་གནས་པ་མེད་པར་སྒྲ་འཛིན་གྱི་ཤེས་
 པ་སོགས་མེད་ཅེས་ངེས་པ་ཉིད་དོ། །འདིས་ནི་ལུལ་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ལུལ་ཞིག་
 ཡོད་དགོས་པར་བརྟན་ལ། བདག་འཛིན་གཉིས་ལྟ་བུ་ལའང་འཛིན་སྐྱངས་གྱི་ལུལ་
 མེད་ཁྱང་། དམིགས་ལུལ་སྤང་པོ་དང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བཀགས་པ་ལི་གང་ཟག་
 ཅམ་ཡོད་པས་སོ། །དེ་ལ་གངས་ཅན་པ་ན་རེ། ལུལ་ཤེས་བྱ་མེད་པ་ལི་ལུལ་ཅན་
 ཤེས་པ་ཡོད་པར་ཐལ་བ་ལི་སྒྲིན་མེད་དེ། སྒྲ་འཛིན་གྱི་སྒྲིམ་བྱ་ཉག་པ་དེ་ཉིད་གྱིས་
 བྱི་སྒྲ་མེད་པ་ལི་རུས་སུ་གཟུགས་སོགས་ལུལ་གཞན་(༣༥)གཟུང་དོན་རུ་བྱས་ནས་
 ཤེས་པ་ལི་བྱིར་ཞེ་ན། འོ་ན་ཤེས་རིག་གི་སྒྲིམ་བྱས་གཟུགས་འཛིན་པ་དེ་ཆོ་སྒྲ་སོས་
 པ་འདྲ་ཅི་སྟེ་མི་ཉེ་སོས་དགོས་པར་ཐལ། སྒྲ་སོགས་དེ་ཅམ་ལཱ་ཉེ་རིང་མེད་པར་

ལངས་ཁྱོད་པའི་སྐྱེས་སུ་རྟག་པ་ཁྱོད་འདྲོད་པའི་སྐྱེར། གལ་ཏེ་གཟུགས་འཛིན་པ་
 དེ་ཆོ་ཡུལ་ཅན་དེ་ལ་སྐྱུ་མི་ཉེ་པའི་སྐྱུ་མི་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་འཛིན་
 རྒྱུའི་སྐྱ་མེད་པའི་རྒྱ་མཆན་དེས་ན་སྐྱ་དེ་ཡི་ཡུལ་ཅན་སྐྱ་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་འདྲ་མེད་
 པར་འགྱུར་ལ། དེ་འདྲོད་ན་སྐྱ་འཛིན་གྱི་སྐྱེས་སུ་རྟག་པ་ཡིན་པ་ཉམས་སོ། །གཞན་
 ཡང་སྐྱ་འཛིན་གྱི་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་དེ་གཟུགས་འཛིན་གྱི་ཤེས་པར་
 རྒྱ་ལྟར་འགྱུར་རྟེ། གཟུགས་འཛིན་དང་སྐྱ་འཛིན་གཉིས་རྣམ་པ་འགལ་བའི་སྐྱར་
 རོ། །དེ་ལ་གངས་ཅན་པ་ན་རེ། དཔེར་ན་སྐྱེས་སུ་གཅིག་ཉིད་རང་གི་པ་ལ་ལྟོས་
 པའི་བྱ་དང་། སུ་ལ་ལྟོས་ནས་པར་འཛོག་པ་བཞིན་སུ། གཟུགས་འཛིན་པའི་ཤེས་
 པ་གཅིག་ཉིད་ཀྱིས། གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་འཛིན་པ་ལ་ལྟོས་ནས་གཟུགས་འཛིན་
 དང་། སྐྱའི་རང་བཞིན་འཛིན་པ་ལ་ལྟོས་ནས་སྐྱ་འཛིན་སུ་འཛོག་སྟེ། གཟུགས་
 འཛིན་པའི་ཆོ་སྐྱའི་རྣམ་འགྱུར་མེད་ཀྱང་གཟུགས་སྐྱ་གཉིས་རང་བཞིན་གཅིག་པའི་
 སྐྱར་སྐྱའི་རང་བཞིན་ཡོད་པས། གཟུགས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པར་མ་ཟད། སྐྱའི་ཡུལ་
 ཅན་སུ་འདྲ་འཛོག་ལ། སྐྱ་འཛིན་སྟགས་ལའང་དེ་བཞིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རྟེ་ཆ་ཆོག་གིས་
 མ་ཟེན་པའི་ཚུགས་སྐྱའི་འདྲོད་ཚུལ་ལོ། །དེའི་ལན་ནི། དེ་གཉིས་དཔེ་དོན་མི་
 བཅུངས་རྟེ། སྐྱེས་སུ་གཅིག་ནི་ལྟོས་ས་ཐ་དང་ལ་ལྟོས་ནས་པ་དྲུག་ཉིད་སུ་འཛོག་
 པ་ནི་ལྟོས་པར་བཏགས་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི་ཡུལ་སྟེང་ནས་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པ་ཉིད་
 མིན་ལ། ཁྱོད་ཀྱིས་དོན་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་ནི་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པའམ་དོན་
 དམ་པར་ཁས་སྐྱངས་(མཁ)པའི་སྐྱར་རྟེ། འདྲི་ལྟར་སྟེང་སྟོབས་དང་རྒྱལ་དང་ནི་
 ལུ་པ་གསུམ་ཆ་མཉམ་པ་ནི་རང་བཞིན་དང་། གཙོ་བོ་དང་། དོན་དམ་བདེན་
 པ་ཡིན་པར་ཁྱོད་འདྲོད་ལ། དེ་ལྟར་ན་སུའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་ནི་སུ་
 མིན་རྟེ་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་སྐྱར་དང་། བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་པ་
 ཡང་མིན་རྟེ་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་སྐྱར་རོ། །རང་བཞིན་ཡིན་ན་པ་དང་སུ་མིན་
 དགོས་པའི་རྒྱ་མཆན་ནི། པ་སུ་སྟགས་དངོས་སུ་མཐོང་བ་ནི་རྣམ་འགྱུར་བརྒྱན་པ་

དང་། རང་བཞིན་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་ནམ་ཡང་མཐོང་བའི་ལམ་དུ་མི་འགྲོ་
 བར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་གངས་ཅན་གྱི་གཞུང་ལས། ཡོན་ཏན་རྣམས་
 གྱི་རང་བཞིན་མཚོག་མཐོང་བའི་ལམ་དུ་འགྲོ་མ་ཡིན། མཐོང་བའི་ལམ་དུ་གང་
 ལྱུང་དེ། སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་ཤིན་ཏུ་གསོག་ཅིས་བཤད་པས་སོ། །གཞན་ཡང་ཡ་བྱ་
 གཉིས་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་ན་ལྟོས་ས་ལ་ལྟོས་ནས་ཀྱང་གནས་སྐབས་སོ་སོར་
 བཞག་ཏུ་མེད་པས་ན་ཡ་ཉིད་བྱ་དང་བྱ་ཉིད་ཡར་འཁྱུར་བའི་སྒྲོན་དང་། བསྐྱེད་
 བྱ་སྐྱེད་བྱེད་གཅིག་ཏུ་འཁྱུར་བའི་སྒྲོན་སོགས་འབྱུང་ངོ་། །གཞན་ཡང་གཟུགས་
 འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་དེ་ནི་སྐྱུ་འཛིན་པ་དང་ལྟན་པའི་ཤེས་པའི་རྒྱུ་བཞིན་དུ་མེད་དེ།
 ཡོད་ན་ནི་དེ་ལྟར་ཆོད་མས་མཐོང་དགོས་པ་ལས་མཐོང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཆས་གོས་སོགས་ཀྱི་ཆ་བྱང་སྒྲ་མ་བཏང་ནས་ཕྱི་མ་ལེན་པའི་
 གར་མཁན་ལྟ་བུར་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བྱ་དེ་ཡང་ཕྱི་ནས་གཟུགས་འཛིན་གྱི་ཚུལ་ཏེ་
 རྣམ་འཁྱུར་གཞན་གྱིས་སྒྲ་ཀྱི་འཛིན་དེ་ཉིད་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཤེས་
 རིག་གི་སྐྱེས་བྱ་དེ་རྟག་པ་མེན་པར་འཁྱུར་ཏེ་ཚུལ་ལྟགས་གཞན་དང་གཞན་དུ་འཁྱུར་
 བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་(མེ)ན་རེ། གལ་ཏེ་སྒྲ་ཀྱི་སྐྱུ་འཛིན་ལས་ཚུལ་གཞན་གཟུགས་
 འཛིན་གྱི་ཚུལ་དེ་ཉིད་ཚུལ་གཞན་ཡིན་ཡང་སྐྱུ་འཛིན་དང་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་
 ཏེ། གཟུགས་འཛིན་དང་སྐྱུ་འཛིན་གཉིས་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་པར་འདོད་པའི་
 ཕྱིར་སྒྲོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་འདྲའི་རང་བཞིན་གཅིག་པ་ཉིད་དེ་ནི་སྐྱུ་སྤྱི་ལྟགས་
 ལའང་མེད་པའམ་ཤེས་བྱ་ལ་མེད་པའི་གཅིག་ཚུལ་ཞིག་སྟེ། སྐྱུ་སོ་སོ་ཐ་དང་པ་
 ཁོ་ན་ཡིན་ནའང་རང་བཞིན་གཅིག་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སམ། ཡང་ན་ཕྱིས་
 གྱི་གཟུགས་འཛིན་ཉིད་སྒྲ་ཀྱི་སྐྱུ་འཛིན་དང་གཅིག་ཉིད་དུ་འདོད་མི་རིགས་ཏེ།
 ཕྱིས་གྱི་གཟུགས་འཛིན་དེ་ཉིད་ནི་སྐྱུ་སྐྱུ་འཛིན་གྱི་དུས་ན་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། གལ་ཏེ་ཚུལ་ཏེ་རྣམ་འཁྱུར་གཞན་དུ་སྒྲ་བ་མཐོང་ཐོས་ཀྱི་
 དུལ་དུ་ལྱུར་པའི་བརྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པར་བདེན་པ་མེན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་

ན་ཚུལ་གང་དུ་སྤང་བའི་རྣམ་འབྱུར་དེ་ནི་སྤང་བ་ལྟར་མི་བདེན་ན། ཤེས་པ་དེ་ཡི་
 རང་གི་རང་བཞིན་གཅིག་དུ་བདེན་པ་དེ་གང་ཡིན་སྒྲོས་ཤིག་ཅེས་བྱས་པ་ལ། ཤེས་
 རིག་གི་སྒྲིམ་བུའི་རང་བཞིན་ཉིད་དུ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཉིད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་
 རྒྱུད་ཐ་དང་པའི་སྒྲིམ་བུ་ཀུན་གཅིག་དུ་ཐལ་བར་འབྱུར་ཏེ། ཁྱེད་ཀྱིས་ཤེས་རིག་གི་
 སྒྲིམ་བུ་ཆ་མེད་ཀྱི་གཅིག་པུ་དང་། སྒྲེ་འཇིག་མི་བྱེད་པའི་རྟག་པ་དང་། སྟོག་ཆགས་
 ཀུན་ལ་བྱབ་པར་ཁས་སྐྱངས་པའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད་སེམས་པ་ཅན་ཤེས་རིག་གི་
 སྒྲིམ་བུ་དང་། སེམས་མེད་པའི་བཅ་པོ་གཙོ་བོ་སྟོགས་ཉེར་བཞི་པོ་དེ་དག་གྱུར་
 གཅིག་དུ་ཐལ་བར་འབྱུར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་མཚུངས་
 ཤིང་། རང་བཞིན་ཆ་མེད་རྟག་བྱུང་དུ་ཁྱེད་འདོད་པའི་ཕྱིར། གང་གི་ཚེ་རྣམ་འབྱུར་
 གྱི་བྱེ་བྲག་གས་གསལ་བ་རྣམས་ཕྱིན་ཅི་ལྟ་བུར་པ་ཡིན་པ་དེ་ཚེ་(༡༣)ན་དེ་རྣམས་
 མཚུངས་ཤིང་འདྲ་བའི་རྟེན་སྒྲི་དང་གཙོ་བོ་འམ་རང་བཞིན་བདེན་གྲུབ་དེ་གྲང་ཡིན་
 ཏེ་མེད་དོ། །གང་གི་ཕྱིར་ན་རྣམ་འབྱུར་ཐམས་ཅད་བརྟན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་
 དང་། ཆ་མེད་དང་། ཀུན་ལ་བྱབ་པར་འདོད་པའི་ཁས་ལེན་ལ་ནང་འགལ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར་དང་། གཅིག་དུ་ཡིན་པ་དང་རང་བཞིན་གསུམ་ཡོད་པ་ལའང་ནང་འགལ་
 འབྱུང་བས། འོག་དུ། གཅིག་ལ་རང་བཞིན་གསུམ་ཉིད་ནི། །རིགས་མིན་དེས་ན་
 དེ་ཡོད་མིན། །ཞེས་སྟགས་ཀྱི་རིགས་པས་བརྟགས་ན་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་
 པ་ནི། སེམས་མེད་ཉིད་སྟོགས་རྒྱུད་པ་བརྟུན་ཀྱིས་བརྟན། དེ་ལ་བྱེ་བྲག་པའི་ལྷགས་
 བྱི། འཇུག་པ་ལས། དེ་དབྱེ་ཅུང་ཟད་ཅུང་ཟད་ལ་བརྟེན་ནས། །ཟུ་སྟེགས་ཅན་
 རྣམས་ལྷགས་ནི་ཐ་དད་ཟུར། །ཞེས་གསུངས། དེའང་གངས་ཅན་གྱིས་ཟ་བ་པོ་ཡིན་
 པ་སྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་བདག་ཁས་སྐྱངས་པ་བཞིན་དུ་དེ་དབྱེ་ཅུང་ཟད་
 ཅུང་ཟད་ལ་བརྟེན་ནས་བྱེ་བྲག་པ་སྟགས་ཟུ་སྟེགས་ཀྱི་ལྷགས་ཐ་དད་དུ་ཟུར་པར་
 བརྟན་གྱི་གངས་ཅན་གྱི་དབྱེ་བ་ལས་ཟུ་སྟེགས་ཀྱི་ལྷགས་སོ་སོར་གྱིས་པའི་དོན་མིན་
 རོ། །དེ་ལ་ཚིག་དོན་དུག་གི་འདོད་ཚུལ་སྟོགས་བྱེ་བྲག་པ་དང་རིག་པ་ཅན་པ་ཐལ་

ཆེར་འདོད་ཚུལ་སོགས་བྱེ་བྲག་པ་དང་རིག་པ་ཅན་པ་པལ་ཆེར་འདོད་ཚུལ་མཐུན་
 ལ། དེ་ནི། རྣམ་དང་ཡོན་ཏན་ལས་དང་གྱི། བྱེ་བྲག་འདུ་བ་རྣམ་པ་ཉུག །ཅིས་
 པའི་དང་པོ་རྣམས་ལ་དབྱེ་བ་དགུ་ཡོད་པའི་ནང་གི་བདག་ནི། ལུས་དབར་སྒོ་གསུམ་
 ལས་དོན་གཞན་པའི་རྣམས་སྒོ་སོགས་ཡོན་ཏན་དགུའི་རྟེན་རྒྱུར་ཅིང་ཡོན་ཏན་
 རྣམས་རང་ལ་འདུ་བའི་རྒྱ་བྱེད་པ། སེམས་མ་ཡིན་པའི་བཅའ་པོ། མི་འཇིག་པ་ཐམས་
 ཅད་རྒྱུ་ཐུབ་པར་འདོད་ལ། སྒྲིལ་བྱ་དང་གང་ཟག་ཀྱང་དེའི་རྣམ་གངས་སོ། །ཆོག་
 དོན་ཉུག་གི་གཉིས་པ་ཡོན་ཏན་ལ། (༡༦)རྣམ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཉེར་བཞི་ཡོད་པ་ལས།
 བདག་གི་ཡོན་ཏན་དགུ་ནི། སྒྲོ། བདེ་བ། རྒྱུག་བསལ། འདོད་པ། སྤང་བ། འབད་
 པ། ཆོས། ཆོས་མིན། བྱ་བའི་ཤུགས་དང་དགུའོ། །རི་སྤྱིད་ཡོན་ཏན་དགུ་པོ་བདག་
 ལ་འདུ་ཞིང་ཡོད་པ་དེ་སྤྱིད་རྒྱ་ལས་བསགས་ནས་མཐོ་རིས་དང་བར་སོང་རྒྱ་འགྲོ་
 བ་ནི་འཁོར་བ་དང་། བཅའ་ཞིག་བདག་གི་བའི་དངོས་པོ་ལ་རྒྱུན་ཅན་རྒྱ་རྟོགས་པས་
 སྒོ་སོགས་ཡོན་ཏན་རྣམས་རྩ་བ་དང་བཅས་པ་ལ་འབྲེལ་བཅད་ནས་བདག་གཅིག་
 སུར་གནས་པའི་ཆོ་ཐར་པ་ཐོབ་པར་འདོད། བྱེ་བྲག་པ། འུག་པ་བ། གཟེགས་
 གཟན་པ་རྣམས་རྣམ་གངས་དང་། རིག་པ་ཅན་པ་དང་རྒྱུ་མིག་པའང་མིང་གི་
 རྣམ་གངས་སོ། །དེ་དག་འགོག་པ་ནི། དེ་ལྟར་བྱེ་རིག་དག་གིས་བདག་སེམས་མེད་
 ཀྱི་བཅའ་པོར་འདོད་པ་དེའང་མི་འཐད་དོ། །རི་ལྟར་ན། དེ་འདྲ་བའི་སེམས་མེད་
 པ་བཅའ་པོ་ཡང་བདག་མིན་ཏེ། སེམས་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བྱ་མ་
 པ་སོགས་བཞིན་ནོ། །ཡང་སྒྲས་སེམས་བདག་མིན་པར་མ་ཟད་སེམས་མེད་བཅའ་པོ་
 ཡང་ཞེས་བསུའོ། །དེ་ལ་རྒྱུགས་སྒྲ་མ་ན་ཅེ། བདག་རང་ཉིད་སེམས་མེད་བཅའ་པོ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡུལ་མི་ཤེས་མོད། འོན་ཏེ། བདག་དེ་རྟེན་སེམས་པ་དང་འདུ་འབྲེལ་
 གྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་ཤོགས་སུ་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཡུལ་ཤེས་སོ་ཞེ་ན། འོ་ན། བདག་དེ་སྤར་
 ཡུལ་མི་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་རྒྱ་བདེན་པར་འདོད་པ་དེ་འཇིག་པར་ཐལ། སྤྱིས་རྟེན་
 གཞན་གྱི་རྟོགས་ལས་ཡུལ་ཤེས་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཅི་སྟེ་བདག་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་

འཇུར་བ་ཅུང་ཟད་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་ཁས་སྒྲངས་ན་རྟེན་སེམས་པས་བདག་དེ་ལ་བྱ་
 བ་ཅི་ཞིག་བྱས་ཏེ་ཡུལ་ཤེས་པར་བྱེད་ཅུས་ཏེ། འཇུར་བ་མེད་པའི་རྟག་པ་ལ་རྟེན་
 གང་གིས་(ཤམ་)ཀྱང་བྱ་བ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་བསྟན་བ། དེ་ལྟར་ཡུལ་ཤེས་
 པ་མེད་ལ་བྱ་བྱེད་དང་བྲལ་བ་ཞིག་བདག་ཏུ་ཁས་སྒྲངས་པ་ནི་མི་འཐད་པར་རྟོགས་
 སྟེ། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་བདག་ཏུ་བྱས་པ་དང་ཁྱད་མེད་པར་འཇུར་
 བའི་ཕྱིར་དང་། བན་གནོད་ཀྱི་དགོས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱ་
 རྟོགས་ཀྱི་ནང་ནས་གྲངས་ཅན་པ་བྱེ་བྲག་པ་རིག་པ་ཅན་པ་གསུམ་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་
 ཅུང་ཟད་བསྐྱེད་ས་པས་ཆོད་མ་མྱེ་བར་ཁྱ་སོགས་ལས་དེ་དག་གི་འདོད་ཚུལ་འགོག་
 པའི་རིགས་པ་མང་ཏུ་གསུངས་པ་ལྟར་འདིར་ཡང་དེ་དག་འགོག་ཚུལ་གྱི་རིགས་པ་
 དེ་ལྟར་བསྟན་ཏོ། །ཁྱིར་གྲུབ་མཐས་བཏགས་པའི་བདག་བཀག་པ་ཅམ་གྱིས་འཁོར་
 བའི་ཅ་པར་གྱུར་པའི་ལྟན་སྟེས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་མི་ཞིགས་ཀྱང་། གལ་
 ཏེ་ངར་འཛིན་ལྟན་སྟེས་ཀྱིས་བབྱང་བ་ལྟར་གྱི་བདག་གྲུབ་ན། གྲུབ་མཐས་བཏགས་
 པ་ལྟར་ཏུ་གྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཀྱན་བཏགས་ཀྱི་བདག་འགོག་པ་ལྟན་སྟེས་
 ཀྱི་བདག་འགོག་པའི་ཡན་ལག་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཀྱན་བཏགས་ཀྱི་བདག་འགོག་
 ཚུལ་དེ་ལྟར་བསྟན་ཏོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། བདག་མེད་ན་ལས་འབྲས་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་སྤོང་བ།
 བདག་མེད་ན་སྤྱིར་རྟེན་སེམས་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་སྤོང་བའོ། །དང་པོ་ནི།
 གལ་ཏེ་བདག་སོགས་རྒྱུ་པ་ཉི་ཤུས་བསྟན། དེའི་སྟོགས་སྟེ་མའམོད་པ་ནི། གལ་
 ཏེ་འཆིང་སྟོལ་གྱི་གཞིར་གྱུར་པའི་བདག་ནི་རྟག་པ་ཞིག་ཡོད་པ་མིན་ན། བདག་
 གམ་གང་ཟག་སྤང་ཅིག་གིས་སྟེ་འགག་བྱེད་པ་ཉིད་ཏུ་འཇུར་ལ། དེ་ལྟར་རྒྱ་དགེ་
 མི་དགའི་ལས་ལས་འབྲས་བྱ་བ་དེ་སྟག་འབྱུང་བའི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པ་
 རིགས་པ་མིན་ཏེ། ལས་བྱེད་པ་(ཤམ་)པོས་དགེ་མི་དགའི་ལས་བྱས་ནས་ནི་སྤང་ཅིག་
 གཉིས་པར་བྱེད་པ་པོའི་བདག་ཞིག་པས་ན། ཕྱི་ནས་ལས་དེ་བྱེད་པ་པོ་སྟེ་ཡི་ལས་

སྤྱི་འབྲུར་ཏེ། འབྲས་སྤྱི་ཚུང་རྩལ་ན་ལས་བྱེད་པ་པོ་ཞིག་ནས་མེད་པའི་ཕྱིར། དེད་
 ལྟར་ན་བདག་རྟག་པ་ཡིན་པར་འདོད་པས་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཆེས་འཐད་
 རོ་ཞེ་ན། དེའི་ལན་ནི་རྒྱ་ལས་གསོག་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་གཞི་ཚོ་འདིའི་ཕུང་པོ་ལ་
 བཏགས་པའི་གང་ཟག་དང་། འབྲས་སྤྱི་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་གཞི་བྱི་མའི་ཕུང་པོ་ལ་
 བཏགས་པའི་གང་ཟག་གཉིས་སྤྱི་ཐ་དད་པ་དད་། ལས་འབྲས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་
 པའི་བྱི་མའི་རྩལ་དྲར་སྤྱི་ཐ་མའི་རྩལ་ཀྱི་བདག་གམ་གང་ཟག་ལས་གསོག་པར་བྱེད་
 པ་པོ་མེད་པར་ཡང་འདྲ་བུ་ཅག་གཉིས་ཀྱི་ལྟ་བུ་པས། འདིར་ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་རྟག་
 པ་མེད་ན་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མི་འཐད་ཅེས་བརྟན་པ་དོན་མེད་མ་ཡིན་ནམ་
 རྟེ་ཡིན་ན། ཁྱིའི་ཕྱིར་ན། ལས་གསོག་རྩལ་ན་འབྲས་སྤྱི་ཚུང་པ་པོ་མེད་འབྲས་སྤྱི་
 ཚུང་རྩལ་ན་ལས་གསོག་པ་པོ་མེད་པར་ཁྱོད་ཀྱང་འདོད་དགོས་པས་སྒྲིན་དེ་ཁྱོད་
 རང་ལའང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་རྒྱ་དགེ་སྤྱི་གི་ལས་གསོག་
 པ་དང་ལྟན་པའི་རྩལ་ན་འབྲས་སྤྱི་བདེ་སྤྱི་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་དད་བཅས་པ་ནི་
 འདིའི་ཞེས་རྒྱ་འབྲས་རྩལ་གཅིག་པ་ཡོད་ན་ཆད་མས་མཐོང་དགོས་པ་ལས་དེ་འདྲ་
 བ་མཐོང་བ་འདི་ནི་ཆོ་འདིར་མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་སྤྱོད་འབྲུར་ཀྱི་ལས་ལྟ་བུ་ལའང་
 སྤྱི་པ་མ་ཡིན་ན་གཞན་ལ་ལྟ་ཅི་སྒྲིས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཁོ་ན་ཁྱོད་ཀྱི་ལྟགས་ལ་ལས་
 འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་འབྲུབ་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ལས་གསོག་པ་པོ་དང་འབྲས་སྤྱི་ཚུང་
 བ་པོའི་གང་ཟག་སྤྱི་ཐའི་གངགས་གཞིའི་ཕུང་པོ་རྒྱན་གཅིག་པའམ་ཤེས་རྒྱུ་གཅིག་
 ཡིན་པ་ཅམ་ལ་ནི་བརྟན་ནས་སྤྱི་ ལས་བྱེད་པ་པོ་དེ་ཉིད་འབྲས་སྤྱི་ལ་ལོངས་སྤྱོད་
 པ་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཀྱན་རྫོང་ཅམ་བུ་དེ་འདྲའི་ཐ་སྤྱོད་བྱར་བྱང་(ཕ་ན)བར་བརྟན་ཀྱི་
 ཁྱོད་འདོད་པ་ལྟར་གང་ཟག་རྟག་པའམ་རང་བཞིན་ཀྱི་བྱུང་པ་འདི་ནས་གཞན་བྱ་
 འཕོ་བ་མེད་ལ། ལས་དང་ལས་ཀྱི་འབྲས་སྤྱི་བསྐལ་པ་བརྒྱར་ཡང་རྒྱུད་ཟ་བར་ཡང་
 མི་འབྲུར་བ་འདི་ནི་སྤྱི་ཞིང་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཁོ་ནའི་སྤྱོད་
 ལུལ་བྱ་བྱར་པ་སྟེ། ཏིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། ཤི་ནས་འཇིག་རྟེན་ལ་རོལ་འགོ་བ་

ནི། སེམས་ཅན་ཤིང་ལས་སྐྱེས་པ་མི་དམིགས་ཀྱང་། ལས་རྣམས་བྱས་པ་མེད་
 པར་མི་འབྱུར་ཏེ། དཀར་ནག་རི་བཞིན་འབྲས་བུ་སྤྲིན་པར་བྱེད། རིགས་པའི་
 རྒྱལ་གྱི་སྒོ་འདི་བཟང་པོ་སྟེ། སྤུ་ཁིང་མཐོང་དཀར་རྒྱལ་བའི་རྒྱུད་ལྷལ་ཡིན། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཆོ་སྤྱི་ཕྱི་ཕུང་པོའི་རྒྱན་དེ་ཡང་གང་ཟག་གི་གདགས་གཞི་
 ཅམ་དུ་བྱས་ནས་དེ་ལྟར་བཏགས་པ་ཡིན་གྱི་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞིར་བཟུང་ནས་
 བརྟན་པ་མིན་ནོ། མདོར་ན་མ་བཟགས་མ་དཔྱད་པ་གང་ཟག་འདིས་ལས་འདི་
 བྱས་འབྲས་བུ་འདི་རྒྱང་ཞེས་པ་ཅམ་འཐད་གྱི། ལས་གསོག་པ་པོ་དང་འབྲས་བུ་
 རྒྱང་བ་པོའི་གང་ཟག་གི་ཐ་སྟངས་བཏགས་དོན་བཅའ་ན་མི་རྟེན་དེ། གལ་ཏེ་རྟེན་
 ན་གདགས་གཞིའི་ཕུང་པོའི་གསེབ་ནས་སེམས་སམ་རྣམ་ཤེས་ལྟ་བུ་ཞིག་བདག་གམ་
 གང་ཟག་དུ་འཛོག་དགོས་ན། འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་ཡི་སེམས་ནི་བདག་མིན་
 ཏེ། དེ་ནི་ཞིག་པ་དང་མ་སྐྱེས་པས་བདག་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། འོན་ཏེ་སྐྱེས་ལ་མ་
 འགགས་པའི་སེམས་ད་ལྟ་བ་བདག་ཡིན་ནོ་སྟམ་ན་དེ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་ཞིག་
 པ་ན་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་འགགས་པའི་ཕྱིར་བདག་གཏན་མེད་དུ་འབྱུར་བས་ན་
 དེ་བདག་མ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་སེམས་སོགས་གདགས་གཞིའི་ངོས་ནས་བཅའ་ན་
 མི་རྟེན་པ་ནི། དཔེར་ན་རྩ་རྒྱུ་ཤིང་གི་སྔོད་པོ་དག་ཤུན་པ་སོགས་རྩ་ཤུས་སོ་སོར་བྱེ་
 ན་སྟེང་པོར་(ཨ་བ)ཀྱར་པ་འགའ་ཡང་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་བཏགས་དོན་བཅའ་
 ནས་རང་བཞིན་གྱིས་བྱབ་མ་བྱབ་རིགས་པས་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་ཡིས་བཅའ་ན་
 བདག་ཀྱང་ཡང་དག་པར་བྱབ་པ་ནས་ཡང་རྟེན་པ་མིན་པར་ནི་བདག་མེད་སྐྱབ་
 པའི་རིགས་པས་འབྲལ་བའི་ཕྱིར་དང་། རྟེན་ན་རིགས་པ་དེས་གཞོད་པའི་ཕྱིར་
 རོ། གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་སོགས་རྐང་པ་བརྩ་གཉིས་གྱིས་བརྟན། དེ་
 ལ་སྤྱོད་སྤྱོད་མའི་ཚུང་པ་ནི། གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་རང་བཞིན་གྱིས་བྱབ་པ་ཡོད་པ་
 མིན་ན། སེམས་ཅན་མེད་པར་འབྱུར་བས་དེ་ལྟ་ན་སྟེང་རྩའི་དམིགས་ལྷལ་མེད་
 པའི་ཕྱིར་སྤྱོད་སྤྱོད་རྩའི་བསྟོམ་པར་བྱེ་ན། སེམས་ཅན་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་

པས་སྒྲིང་རྒྱུ་དམིགས་ལུང་མེད་པར་ག་ལ་འབྱུར། འོ་ན་གང་ལ་དམིགས་ཞེ་ན།
 རྒྱུ་གསུང་གི་འབྲས་སུ་འོ་ན་རྒྱུ་སེམས་ཅན་ལ་སྒྲིང་རྒྱུ་མེད་པ་དང་ལམ་ལ་སྒྲོབ་
 པ་སོགས་ཁས་སྒྲུངས་པའི་དོན་ལ་དབྱེད་དེ་བཏགས་དོན་བཅའ་ནས་འཇུག་པ་མ་
 ཡིན་པར་མ་དབྱེད་པར་སྒྲིངས་པས་བཏགས་པ་གང་ཡིན་པའི་སེམས་ཅན་ཐ་སྟངས་
 ཅམ་རུ་ཡོད་པ་དེ་ལས། རྒྱུ་གསུངས་པས་ཞེས་པ་འཇུག་པ་ལས། མ་བཟགས་གྲགས་པ་
 གཏི་མུག་ལས་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་འདྲ་བས་སྒྲོ་བ་སྟངས་པ་ཅམ་ཡིན་ལ།
 དེ་ལ་སྒྲིངས་པ་དང་གཏི་མུག་ཅེས་པ་ནི་བདག་མེད་ལ་སྒྲོ་བ་མ་སྟོགས་པའི་འཇིག་
 རྒྱུ་རང་དགའ་བའི་སྒྲོ་ཅམ་ཡིན་པས་སོ། །ཡང་སེམས་ཅན་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་
 བ། འབྲས་སུ་རྒྱུ་གསུང་དེ་གང་ཟག་སྒྲུ་ཡིས་འཛོལ་བྱ་ཡིན་ཏེ་འཛོལ་པ་པོའི་གང་
 ཟག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དོན་དམ་པར་འཛོལ་བྱ་རྒྱུ་གསུང་དང་། མོབ་མཁའ་
 གྱི་གང་ཟག་མེད་པ་བདེན་ཏེ་ཞེས་དོན་དམ་ལ་སྟོས་ནས་འདོད་ལན་བཏབ་ནས།
 འོ་ན་གང་དོན་དམ་པར་འཛོལ་བྱ་མོབ་བྱེད་མེད་པས་མེད་མི་དགོས་ཏེ་ཐ་སྟངས་ཀྱང་
 རྒྱུ་པ་ཅམ་(༧༠ན)རུ་མ་དབྱེད་པར་འཇུག་པའི་སྒྲོ་སྒྲིངས་པ་ཐ་སྟངས་པས་བཏགས་ཅམ་
 ལས་ནི་འཛོལ་བྱ་མོབ་བྱེད་ཡོད་པར་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་གསུངས་པའཇུག་པ་
 ལྟར་གྱི་ནམ་གཞག་དེ་དག་འཐད་ན་སྒྲིངས་པ་ལུང་དང་བཅས་པ་དགག་བྱར་
 བྱས་ནས་བཀག་པ་མ་ཡིན་ནམ་སྟམ་ན། རང་གཞན་གྱི་སྐྱུ་བསྐྱེད་ཀྱི་བར་ཞི་བའི་
 དོན་རྒྱུ་རྒྱུ་གསུང་གི་འབྲས་སུ་འོ་ན་རྒྱུ་རྒྱུ་མེད་པ་སོགས་ལ་བདེན་མེད་གྱིས་
 བྱུང་པར་རུ་མ་བྱས་པར་སེམས་ཅན་ཅམ་ལ་དམིགས་ནས་མ་དབྱེད་པར་འཇུག་པ་
 རྒྱུ་གསུངས་པའི་སྒྲོ་བ་སྟངས་པ་དེ་འདྲ་བའི་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པས་ན་སྐྱུ་བསྐྱེད་
 གྱི་རྒྱུ་མི་བྱེད་པ་མ་ཟད་རྒྱུ་གསུང་འཛོལ་བྱེད་གྱི་ཐབས་གྱི་ཡན་ལག་བྱུང་པར་ཅན་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་བརྟུག་པར་མི་བྱུང་། འོ་ན་བརྟུག་པར་བྱ་རྒྱུ་འོ་ནས་པ་དེ་གང་ཞེ་
 བ། དེ་ནི་སྒྲིང་། འདིར་ནི་སྐྱུ་བསྐྱེད་རྒྱུ་ལྟར་ལ། བདེན་པར་རྟོག་པ་བརྟུག་
 བྱ་ཡིན། ཞེས་བཤད་པ་ལྟར། འདིར་ཡང་གིད་པའི་སྐྱུ་བསྐྱེད་གྱི་རྒྱུ་དང་ཅ་

བར་གྱུར་པ་ཡི་དྲ་རྒྱལ་ཏེ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ནི་ཆོས་དང་གང་ཟག་
 ལ་བདག་ཏུ་སྒྲོངས་པས་ན་དེ་ལས་སྤྱིད་པའི་ཕྱག་བསྐལ་ཐམས་ཅད་འཕེལ་བར་
 འབྱུར་བའི་ཕྱིར་རྒྱལ་འབྱོར་པས་བདག་གཉིས་སུ་སྒྲོངས་པ་དེ་ནི་བསྐྱོག་པར་བྱ་
 རིགས་སོ། །ཡང་ན། དྲ་རྒྱལ་ནི། བདག་ཏུ་སྒྲོངས་ཞེས་པའི་དོན་དཔོན་ལྷན་པའི་དྲ་
 རྒྱལ་ལམ་རར་འཛིན་ལྟར་སྤྱོད་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་སྒྲོངས་པས་དེ་ལས་སོགས་
 སོ། །དེ་ལ་སྒྲོངས་པ་སྐྲ་མ་དུ་ལས་ཀྱང་བདག་གཉིས་སུ་སྒྲོངས་པ་དེ་ནི་ཐོག་མེད་
 རན་རྒྱུད་ལ་ཞུགས་པ་འདྲིས་ཤིང་གོམས་ཆེས་པས་བསྐྱོག་ཏུ་མེད་དེ་མི་རུས་སོ་ཅི་
 ལྟ། དེ་བསྐྱོག་རུས་ཏེ། བདག་འཛིན་གཉིས་ནི་དངོས་པའི་གནས་ལུགས་ལ་ཕྱིན་
 ཅི་ལོག་ཏུ་ཞུགས་པའི་འཛིན་སྐངས་ཅན་ཡིན་པས་(༤༠བ)སྟོབས་རྒྱུད་ཞིང་དམན་
 ལ། བདག་མེད་སྟོམ་པ་ནི་ཡུལ་གྱི་གནས་ལུགས་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཞུགས་
 པའི་འཛིན་སྐངས་ཅན་ཡིན་པས་ཅིག་ཤོས་རྩ་བ་ནས་བྱུང་འབྱིན་རུས་པས་སྟོབས་
 དང་ལྡན་པ་མཆོག་ཡིན་ལྟོ། །དེས་ན་དེ་གཉིས་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་དམིགས་ནས་
 འཛིན་སྐངས་དངོས་འགལ་ཏུ་ཞུགས་པ་ཡིན་ཞིང་། བདག་མེད་ནི་ཆད་མས་གྲུབ་
 པས་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ལ་རྒྱབ་རྟེན་ཆད་མ་ཡོད་ལ། བདག་འཛིན་གྱིས་བཟུང་
 བ་ལྟར་གྱི་ཞེན་ཡུལ་ལ་ནི་ཆད་མས་གནོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གང་ལ་ཆད་མ་དང་
 ལྡན་པ་དེས་ཅིག་ཤོས་སུན་འབྱིན་པའི་ཕྱིར་དེ་ལ་གནོད་བྱེད་ཏུ་གྱུར་ཏེ། དེ་སྟེ་གང་
 ལ་ཆད་མ་ཡོད། །དེ་ནི་གཞན་ལ་གནོད་བྱེད་འབྱུར། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྒྱུབ་པའི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ།
 དྲན་པ་ཉེར་གཞག་བཞིའི་སྟོན་སྟེ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བཤད་པ། བདེན་གཉིས་མི་
 འཐད་པའི་སྒྲུབ་ཀ་སྟོངས། དགག་བྱ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་བཤད་པའོ། །དང་
 བོ་ལ་བཞི་ནི། ལུས་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་སྟོན་ཚུལ། ཆོར་བ་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་སྟོན་
 ཚུལ། སེམས་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་སྟོན་ཚུལ། ཆོས་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་སྟོན་ཚུལ་

ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཆ་ཅན་ལྟུང་རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ། ཆ་
 ཤས་ཡན་ལག་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ། ལྟུང་བདེན་མེད་
 ལ་ཆགས་མི་རིགས་པ་དང་ལྟུང་ཅན་གྱང་བདེན་མེད་ཏུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།
 ལྟུང་ནི་སོགས་རྒྱུ་པ་ཉེར་དགུས་བསྟན། དེ་ལ་ལྟུང་ཞེས་བྱ་བ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་
 མེད་དེ། གལ་ཏེ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་ན་ལྟུང་ཞེས་པའི་ཐ་སྟངས་འབྱུག་པའི་གཞི་
 ལྟུང་ཁོ་རང་གི་ངོས་ནས་ཇི་ལྟར་ཡོད་བཅའ་བ་ན། ལྟུང་གི་གདགས་(༡༣)གཞི་
 རྒྱུ་པ་སོགས་སོ་སོ་བ་དང་ཡན་ལག་བསྟོམས་པའི་ཆོགས་པ་དང་། དེ་རྣམས་ལས་
 རོ་བོ་ཐ་དང་པ་གང་རུང་ཞིག་ལྟུང་གི་མཚན་གཞིར་རྟེན་དགོས་པ་ལ་དེ་མི་རྟེན་
 པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་སྐྱེས་པའི་ལྟུང་རགས་པ་དེ་ཉིད་ནི། ཡན་ལག་རེ་ནས་མིན་པའི་
 ཚུལ། རྒྱུ་པ་དང་ཕྱིན་པ་སྐྱེས་པའི་ལྟུང་མིན་ལ། བརྟུ་དྲུང་རྟེན་པ་འདྲ་ལྟུང་མ་
 ཡིན་ཞིང་། ལྟུང་བ་དང་རྒྱུ་པ་ལྟུང་མིན་ཏེ། དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ལྟུང་སུ་
 བཏགས་ཅམ་ཏུ་ཟད་པའི་ཕྱིར། བརྟུ་དྲུང་དབྱེད་པ་འདྲ་ལྟུང་མ་ཡིན་ལ། ཟེབས་
 ལོགས་དང་ལག་པ་འདྲ་ལྟུང་མིན་ཏེ། སྤྲ་མའི་ཕྱིར། མཚན་ལྟུང་དང་ཐག་པ་འདྲ་
 ལྟུང་མ་ཡིན། རྟེན་ཁོ་ལ་རྣམས་ཀྱང་ལྟུང་དེ་མིན་ལ། མགོ་དྲུང་མགོན་པ་འདྲ་ལྟུང་
 མིན་ན་ཡན་ལག་འདི་རྣམས་ལ་སྐྱེས་པའི་ལྟུང་རང་ངོས་ནས་བྱུང་པ་ནི་གང་ཞིག་
 ཡིན་ཏེ་མིན་ནོ། །ཆ་ཅན་གྱི་ལྟུང་རགས་པ་དེ་ཆ་ཤས་ཡན་ལག་རྣམས་ལ་བརྟེན་
 པའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་སོ་སྟུང་ན། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ན་ཡན་ལག་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་
 པའི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ལྟུང་རགས་པ་འདི་ལག་པ་ལ་ཆ་གཅིག་རྒྱུ་པ་ལ་ཆ་གཅིག་
 སོགས་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱོགས་རེ་ཡིས་ནི་གནས་པར་འབྱུར་རམ། ཡང་ན་
 ལག་པ་ལྟ་བུའི་ཆ་རེ་རེ་ལའང་ཆ་ཅན་གྱི་ལྟུང་རགས་པ་རིལ་པོ་རེ་གནས་པ་གང་
 ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་ཆ་ཅན་གྱི་ལྟུང་རགས་པའི་ཆ་རྣམས་ལག་པ་སོགས་ཀྱི་ཆ་ལ་
 གནས་པར་འབྱུར་མོད། ཆ་ལག་སོགས་དེ་རུང་ཉིད་ནི་གང་ལ་གནས་པའི་གནས་
 ཐུག་མེད་ཏུ་འབྱུར་ཏེ་ཆ་ཅན་ལག་པ་ལྟ་བུའདྲ་རང་གི་ཆ་སོར་སོ་ལ་གནས་དགོས་

པ་སོགས་ནས་མཐར་རྩལ་སྒན་གྱི་བར་ལ་དེ་བཞིན་དུ་བརྟགས་པས་སོ། །ཡང་ན།
 ལུས་ཀྱི་ཆ་རྣམས་ཡན་ལག་གི་ཆ་སོ་སོ་ལ་གནས་པར་འགྱུར་མོད། ཆ་ཅན་(༡༧)ཀྱི་
 ལུས་དེ་རང་ཉིད་ནི་གང་ལ་གནས་ཏེ་ཡན་ལག་རྣམས་ལས་སོགས་སུ་གནས་པའི་
 གཞི་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་བརྟགས་པ་ཕྱི་མ་ལྟར་ན་མི་འཐད་དེ་ཆ་
 ཅན་བདག་ཉིད་ཀྱང་གྱི་ལུས་ཏེ་ལུས་ཆ་ཆར་རིལ་པོ་རེ་ཆ་ལག་པ་སོགས་རེ་རེ་བ་
 རྣམས་ལ་གནས་ན་ནི། ལག་པ་སོགས་ཡན་ལག་དེ་དག་ནི་སྟེད་ཡོད་པ་དེ་སྟེད་ཀྱི་
 ནི་རགས་པའི་ལུས་སུ་འགྱུར་བས་ཐུག་པ་མེད་པའི་སྒྲིན་འབྲུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
 ལྟར་རིགས་པས་བརྟགས་པ་ན་སངས་རྒྱས་པ་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་སྤང་པོ་གདགས་
 གཞིར་བྱས་ཏེ་ཕྱི་ནས་པར་བརྟགས་པའི་སྟེས་སུ་དང་། ཕྱི་རོལ་པ་འདོད་པ་ལྟར་
 གྱི་སྤང་པོ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་སོགས་སུ་བྱལ་བའི་ནད་གི་
 བྱེད་པའི་སྟེས་སུ་དེ་འདྲ་གང་ན་ཡང་སྟེ་གང་ལའང་ལུས་རང་བཞིན་གྱི་བྱལ་བ་མེད་
 ལ། དེ་མེད་ན་རི་ལྟར་ལག་སོགས་ལ་ལུས་རང་བཞིན་གྱིས་བྱལ་བ་ཡོད་དེ་མེད་
 རོ། །གཞན་ཡང་ལུས་ཀྱི་གདགས་གཞི་ཡན་ལག་ཆོགས་པ་དེ་ལུས་ཡིན་ནོ་སྟུམ་ན་
 མིན་ཏེ་དེ་ལ་ལུས་སུ་བརྟགས་ཅོམ་དུ་བྱེད་དོ། །གལ་ཏེ་ལུས་ཀྱི་གདགས་གཞི་ཡན་
 ལག་ཆོགས་པ་ལུས་ཡིན་ན། ཡན་ལག་གི་གདགས་གཞི་སོར་མོའི་ཆོགས་པ་སོགས་
 རས་མཐར་རྩལ་སྒན་ཆོགས་པའི་བར་ལུས་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །བརྟགས་ཚུལ་འདི་
 ཅ་ཆོག་གིས་མ་བྱེན་ཀྱང་འགྲེལ་པ་ལས་བཤད་དོ། །ཡང་ལག་སོགས་རྣམས་ལས་
 དོན་གཞན་པའི་སྟོས་མེད་ཀྱི་ལུས་ཀྱང་མེད་ན་ལུས་དེ་ནི་རི་ལྟར་ན་རང་བཞིན་གྱིས་
 བྱལ་བ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། གདགས་གཞིའི་ངོས་ནས་བརྟགས་དོན་བཅའ་ཆོའང་མི་
 རྟེན་ལ་གདགས་གཞི་ལས་དོན་གཞན་དུ་འང་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ལུས་རང་
 བཞིན་གྱིས་བྱལ་བ་མེད་ཀྱང་གདགས་གཞི་ལག་སོགས་ལ་དམིགས་ནས་སྟེ་བོ་བདེན་
 པར་ཆོངས་པ་ཡིས་ནི་ལུས་བདེན་པར་བྱལ་བོ་སྟུམ་དུ་འཛིན་པའི་ཁྱོད་འགྱུར་ཏེ།
 (༡༩)དཔེར་ན་དབྱིབས་སུ་བཀོད་པའི་བྱུ་པར་གྱིས་མི་དང་འདྲ་བའི་ཐོ་ཡོར་ལ་

འདི་ན་མི་ཞིག་གོ་སྒྲུབ་པའི་སྒྲིམ་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་མིན་ས་སྒྲིམ་པ་སོགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་
 པ་མི་གསལ་བ་དང་སོ་ཡོད་སོགས་ཀྱི་སྒྲིམ་ཚུགས་པ་དེ་མིན་དུ་ལྟས་ནི་སྒྲིམ་པ་
 ཀྱི་གཟུགས་ནི་སྒྲིམ་དུ་མི་སྒྲུབ་སྒྲུབ་དེ་བཞིན་དུ། དེ་མིན་ལག་སོགས་ལ་བདེན་
 པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲིམ་ཚུགས་པ་དེ་ཡོད་པ་དེ་མིན་དུ་ཡན་ལག་ཚུགས་པ་དེར་ལྟས་སྒྲིམ་
 སྒྲུབ་ལ། སྒྲུབ་བ་ན་དེ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སྒྲིམ་བ་ཡིན་
 བོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་བཞིན་སོགས་རྒྱུད་པ་བརྒྱད་ཀྱིས་བརྟན། སྒྲུབ་བཤད་པ་དེ་
 ལྟར་ལྟས་ཞེས་པ་ཡན་ལག་ཚུགས་པ་ལ་བཏགས་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི་རང་བཞིན་གྱིས་
 གྲུབ་པ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་གདགས་གཞི་སྒྲིམ་དང་སོར་སོའི་ཚུགས་ལ་སྒྲིམ་ནས་
 བཏགས་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལྟས་སྒྲིམ་མ་ཟད་ལག་པ་འདྲ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་
 གང་ཞིག་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ་མ་ཡིན་པས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད། སོར་སོ་
 དེ་ཡང་རང་གི་གདགས་གཞི་ཚུགས་ཀྱི་ཚུགས་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད། ཚུགས་ཀྱང་རང་གི་ཆ་སོ་སོར་བྱེ་བས་ཏེ་སྒྲིམ་
 དཔུང་ན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད། ཚུགས་ཀྱི་ཆ་དེ་ཡང་རྩལ་སྒྲན་དུ་སྒྲིམ་
 ཏེ་སྒྲིམ་དཔུང་ན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད། རྩལ་སྒྲན་དེ་འདྲ་ཤར་ལ་སོགས་
 པའི་སྒྲིམ་ཀྱི་ཆའི་དབྱེ་བ་ཡིས་སྒྲིམ་དཔུང་ན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད།
 སྒྲིམ་ཀྱི་ཆའི་དབྱེ་བའདྲ་བདེན་པའི་ཆ་ཤས་དང་གྲལ་བའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་
 གྲུབ་པ་མེད་དོ། །དེ་དག་དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་སོགས་རིག་དང་གྲལ་བ་བཞིན་
 བོ། །དེ་ལྟར་རང་གི་ཆ་ལ་བཏགས་པ་ཡིན་པ་དེས་ན་རྩལ་སྒྲན་ཅམ་དེ་ཡང་རང་
 བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་དེ། དེ་ཡོད་ན་རྩལ་སྒྲན་ཆ་མེད་ཡོད་དཔོས་ན། དེ་ལ།
 དུག་གིས་ཅིག་(༧༥)ཅར་སྒྲུབ་བ་ན། སྒྲུབ་རྩལ་ཆ་དུག་དུ་འཕྱུར། དུག་པོ་དག་
 གྲུབ་པོ་གཅིག་ན། ཞོད་བྱའད་རྩལ་སྒྲན་ཅམ་དུ་འཕྱུར། ཞེས་པས་གནོད་ལ། དེའི་
 རོན་ནི་མདོ་ལྟེ་པ་སོགས་ཀྱིས་སྒྲིམ་ཚུགས་ཀྱི་སྒྲིམ་རྩལ་ཆ་མེད་ཡོད་བྱས་པ་ལ་
 སེམས་ཅམ་པ་ན་རེ། དེ་འདྲའི་དབྱས་རྩལ་སྒྲུབ་པ་ལ་སྒྲིམ་བཞིན་སྒྲིམ་པོ་གཉིས་

ཏི་བྱག་ཏུ་ཕྱ་རུལ་བྱག་གིས་ཅིག་ཅར་བསྐྱོར་བ་ན། དབུས་རུལ་དེ་ལ་སྒྲིགས་རུལ་
 བྱག་ཀ་ལ་རིག་པའི་ཆ་རེ་ཡོད་དམ་མེད། དང་པོ་ལྟར་ན་སྒྲིགས་རུལ་བྱག་ལ་རིག་
 པའི་ཆ་བྱག་ཏུ་འབྱུང་བས་ཆ་མེད་ཡིན་པ་འགལ་ལ། གཞིས་པ་ལྟར་ན་རུལ་དེ་
 ཐམས་ཅད་གོ་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་བས་རུལ་ཏུ་མ་འདུས་པའི་གོང་བུའང་རུལ་ཕན་
 གཅིག་ཏུ་ཐལ་ལོ་ཞེས་ཉི་ཤུ་པ་ལས་གསུངས་པ་སོགས་རུལ་ཕན་ཆ་མེད་འཇོག་བྱེད་
 གྱི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གནོད་ཚུལ་སྐབས་འདིར་ཡང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་
 པ་ནི། དེ་ལྟར་སོགས་རྟེན་པ་བཞིས་བསྟན། དེ་ལྟར་དབྱེད་པ་ན་མི་ལམ་གྱི་གནས་
 སྐབས་ཀྱི་རྟ་སྒང་གི་སྒང་བ་ལྟ་བུ་མ་བརྟགས་མ་དབྱེད་ན་ཚུགས་སྟབ་པ་ཞིག་ཡོད་
 ཡོད་ལྟར་བྱ་སྒང་ཞིང་བརྟགས་ཤིང་དབྱེད་ན་དབྱེད་མི་བཟོད་པ་ཡི་གཞུགས་ཏི་
 ལུས་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དབྱེད་པའི་སྒོ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཆགས་ཏི། འདྲོད་ཆགས་ཀྱིས་
 སྒོ་བརྟགས་པ་ལྟར་གྱི་ལུས་གཙང་བ་དང་། བདེན་འཛིན་གྱིས་སྒོ་བརྟགས་པ་ལྟར་
 གྱི་ལུས་བདེན་གྲུབ་ཀྱང་ཅུང་ཟད་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གི་ཆེ་དེ་ལྟར་ལུས་
 རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་དེ་ཡི་ཆེ་ལུས་དབང་གི་བྱེ་བྲག་ལས་
 སོ་མོའི་དབང་པོ་མི་འདྲ་བའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་སྒྲེས་པ་གང་བྱད་མེད་གང་སྟེ་དེ་
 འདྲའི་གང་ཟག་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་དེ་ཞེས་རིགས་པ་སྟེ་མའི་བྱེད་པ་
 ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་འཇུག། ཡང་ན་གང་
 ཆེ་དེ་ལྟར་སྒྱིར་ལུས་རང་བཞིན་གྱིས་(༤༩ན)མེད་པ་ཡིན་པ་དེ་ཆེ་བྱེ་བྲག་སྒྲེས་པའི་
 ཏུས་གང་དང་བྱད་མེད་ཀྱི་ལུས་གང་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་དོ་ཞེས་ཆོས་
 རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་ཉིད་ལ་སྒྱུར་ཀྱང་ཅུང་རོ། །གཞིས་པ་ཆོར་
 བ་བྲན་པ་ཉེར་གཞག་སྟོམ་ཚུལ་ལ་གསུམ། ཆོར་བའི་རོ་བོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་
 དགག་པ། ཆོར་བའི་རྩ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པ། ཆོར་བའི་ཡུལ་ཡུལ་
 ཅན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལྷག་བསྐལ་སོགས་རྟེན་པ་
 ཉི་ཤུས་བསྟན། དེ་ལ་ལུས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་མ་ཟད་ཆོར་བ་ཡང་རང་

བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་དེ། ལལ་ཏེ་ཚོར་བ་ལྷན་བསྐྱེད་ལྟ་བུ་ཞིག་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཏུ་
 གྲུབ་པ་ཡོད་ན། ཤེས་རྒྱུད་གཅིག་ལ་ལྷན་བསྐྱེད་ལམ་ཅིག་སྦྱོར་ཆེད་དེ་གཞན་
 ཏུ་མི་འཕྱུར་བར་རྟག་ཏུ་རྒྱན་མི་འཆད་པར་ཡོད་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཅི་སྟེ་རབ་
 དགའ་སྟེ་ཡིད་ཤེས་འཁོར་གྱི་ཡིད་བདེ་དང་གཞན་ཡང་དབང་ཤེས་འཁོར་གྱི་བདེ་
 བ་སྦྱོར་བ་ལ་མི་གནོད་དེ། དེས་གོ་བཀའ་ནས་གནོད་དགོས་པས་ཚོར་བ་སེམ་པ་སྦྱོར་
 བའི་སྐབས་མི་རྟོག་པར་འཕྱུར་ན་དེ་མི་འཐད་དེ་བདེ་ལྷན་གཉིས་ཀ་ལལ་ཆེར་རེས་
 འགའ་བའི་ཚུལ་ཏུ་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་རོ། །རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་དེ་གཞན་ཏུ་མི་འཕྱུར་
 བར་ཡོད་དགོས་པ་ནི། ཅ་ཤེ་ལས། རང་བཞིན་གཞན་ཏུ་འཕྱུར་བ་ནི། རྣམ་ཡང་
 འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ནི་ཚོར་བ་ལྷན་བསྐྱེད་རང་
 བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་ཏོ། །ཚོར་བ་བདེ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་
 རྟོན་པ་ལ། རིགས་པ་ལྷ་མ་ཁ་སྤྲོས་ནས། བདེ་བ་དེ་ཉིད་ཏུ་ཡོད་ན་ཞེས་བཀའ་
 པས་ཀྱང་ཆོག་མོད། འདིར་རིགས་པ་ཟུར་པ་མཛད་པ་ནི། རིགས་པའི་སྒོ་མི་འདྲ་
 བས་པན་ཚུན་མཚོན་ནས་འགོག་ཚུལ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ལྷན་བསྐྱེད་ཏུ་མ་
 ཟད་བདེ་བ་(༣༥)ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་ན་ལྟ་བུ་གི་བའི་ལྷ་རྟ་ན་གྱིས་སེམས་
 གཏུངས་པ་དང་ནད་གྱིས་མནར་བ་སོགས་ལ་ཁ་ཟས་ཞིམ་པོ་ཕྱོས་པ་དང་སོས་
 མཛེས་པ་ཕྱོན་པ་སོགས་གྱིས་ཅི་སྟེ་དགའ་བ་སྦྱོང་པར་མི་བྱེད་དེ། ལྷར་བཟའ་བཏུང་
 ཞིམ་པོ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུན་ལས་བདེ་བ་སྦྱོར་བ་གང་ཞིག་དེ་འདྲའི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་
 རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་ཏུས་ནས་གྱི་ཆེ་ཡང་རྒྱ་ཞིམ་སོགས་ལས་འབྲས་ལྟ་བུ་བདེ་བ་
 སྦྱོར་རིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། བདེ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་དེ་སྦྱོར་བ་འགལ་རྒྱུན་གྲུབ་
 བ་སོགས་ལ་མི་སྟོས་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ལྷ་རན་གྱིས་གཏུངས་ཏུས་
 ལྟ་ཞིམ་པོ་ཕྱོས་པ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུན་གྱིས་བདེ་བ་དེ་སྦྱོང་མོད་ཀྱང་། ལྷན་བསྐྱེད་སྟོབས་
 དང་ལྷན་པས་བདེ་བ་དེ་ཐེལ་གྱིས་མནར་བའི་ཕྱིར་ན་གལ་ཏེ་དེ་ཡི་ཆེ་བདེ་བ་དེ་
 རྒྱུད་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གང་ཞིག་དེ་འདྲའི་བདེ་བ་དེ་ཉམས་སུ་རྒྱུད་བའི་བདག་

ཉིད་ཅན་མིན་ན། དེ་ནི་ཆོར་བ་བདེ་བ་རྒྱ་ལྡར་ཡིན་ཏེ་ཆོར་བ་ཡིན་ན་ཉམས་སུ་
 ཟུང་བའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་འཇུག་པ་ལས། ཆོར་
 བ་ཟུང་བའི་མཆོན་ཉིད་ཅན། ཁེས་སོ། །བདེ་བ་སྟོབས་ལྡན་གྱིས་སྤྱག་བསམ་ཟེལ་
 གྱིས་མནན་ཞེན་འང་། ལན་དེ་བཞིན་སྤྱར་རོ། །གལ་ཏེ་བདེ་བ་སྟོབས་ལྡན་སྤྱིས་
 པའི་ཆོ་ཆོར་བ་སྤྱག་བསམ་སྤྱོད་ཉིད་ཏུ་ཡོད་པས་ཆེར་མ་ཟུང་བ་ཡིན་གྱིས་ཅུང་
 ཟད་ཀྱང་མ་ཟུང་བ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་དེ་དུས་སྤྱག་བསམ་སྤྱོད་ཡོད་ན། བདེ་
 བ་སྟོབས་ལྡན་དེས་སྤྱག་བསམ་མ་བསམ་པས་ན་སྤྱག་བསམ་ལ་གནོད་པ་ཅི་ཞིག་
 བྱས་ནས་བདེ་བ་སྟོབས་ལྡན་ཟུང་བར་འཇོག་པ་ཡིན་ཞེས་དྲིས་པ་ན། བདེ་བ་སྟོབས་
 ལྡན་འདིས་སྤྱག་བསམ་འདྲི་ཡི་རགས་པ་བསམ་པའི་ཆ་ནས་གནོད་པ་བྱས་པ་མིན་
 རམ་སྟེ་ཡིན་ལ། སྤྱག་བསམ་སྤྱོད་ཡང་ནི་སྤྱག་བསམ་དེ་(༧༥)ལས་གཞན་དགའ་
 བ་སྤྱོད་ཅན་ཡིན། ཞེས་སམ། ཡང་ན། དེ་ནི་དེ་ལས་གཞན་དགའ་ཅན་ཞེས་པའི་
 དོན་སྤྱག་བསམ་སྤྱོད་ཉིད་ཉིད་ཉིད་ཉིད་ཉིད་ཉིད་ཉིད་ཉིད་ཉིད་ཉིད་ཉིད་ཉིད་ཉིད་
 ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མི་རིགས་ཏེ། བདེ་བ་སྤྱོད་ཉིད་ཉིད་ཡང་བདེ་བ་དེའི་མཆོན་ཉིད་
 ཅན་ཡིན་པས་སྤྱན་འང་བདེ་བ་ཡིན་དགོས་པས་སྤྱག་བསམ་ཡོད་པར་མི་འགྲུབ་
 བོ། །ཞེས་སམ། ཡང་ན། སྤྱིད་དེ་ཡང་དེའི་ཞེས་པའི་དོན་བདེ་བ་སྟོབས་ལྡན་
 ཟུང་བའི་དུས་སུ་སྤྱག་བསམ་ཡོད་པར་མི་འགྲུབ་སྟེ་སྤྱག་བསམ་སྤྱོད་ཡོད་ཅེས་
 པ་དེ་ཡང་བདེ་བ་དེའི་ངོ་བོར་ཡོད་པར་ཟུང་འདྲོད་པས་སོ་ཞེས་འཆད་དོ། །ཡང་
 སྤྱར་བདེ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་ན་བྱ་ཤི་བའི་ཕྱ་ངན་གྱིས་གདུངས་པ་
 སོགས་ལ་ཟས་ཞིམ་པོ་སོགས་ཟོས་པས་ཅི་སྟེ་དགའ་བར་མི་བྱེད་ཅེས་པའི་རྒྱུན་སྤྱོད་
 ལ། གལ་ཏེ་ཕྱ་ངན་གྱིས་གདུངས་པ་ན་ཞིམ་པོ་ཟོས་པ་སོགས་སྤྱག་བསམ་དང་
 འགལ་བའི་རྟེན་བདེ་བ་སྤྱིས་པས་ན་དེའི་ཆོ་སྤྱག་བསམ་སྤྱོད་པ་མིན་པས་སྤྱག་
 བསམ་མེད་དོ་ཞེ་ན་ནི། འདི་ནི་བདེ་བའོ་འདི་ནི་སྤྱག་བསམ་ཡོ་ཞེས་བདེ་སྤྱག་གི་
 ཆོར་བར་རྟོག་པ་དེས་མངོན་པར་ཞེན་ཅིང་བཏགས་པ་ཅན་ཉིད་ཡིན་གྱི་རང་ངོས་

ནས་ཐུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་ཐུབ་པ་མིན་ནམ་སྟེ་ཡིན་པར་ཐལ། བཟའ་
བརྟུང་གཅིག་ཉིད་ཀྱང་རྟོག་པའི་དབང་གིས་བདེ་ལྷག་གཉིས་ཀའི་རྒྱར་དམིགས་
པའི་ཕྱིར། དེའི་ཚུལ་ནི། བཀའ་སྒྲིམ་གྱིས་ཉེན་པས་བཟའ་བརྟུང་བསྟེན་པ་ན་རེ་
ཞིག་བདེ་ལྷག་སྟེ་ཡང་ཏ་ཅང་བསྟེན་ཆེས་ན་ལྷག་བསྟེན་སྟེ་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ནི་
ཚེར་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་སྒྲིམ་པའི་ནལ་འབྱུར་ལ་གནས་པར་གདམས་པ་ནི།
དེ་ལྟ་ཚེར་བ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་བརྟགས་ན་བདེན་པར་མ་ཐུབ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན་
ཚེར་བ་བདེན་པར་འཛིན་པ་འདྲི་ཡི་ནི་གཉེན་པོར་ཚེར་བ་བདེན་མེད་ཉིད་ཏུ་ནམ་
(༡༥)པར་དབྱུད་པའི་ནལ་འབྱུར་འདྲི་བསྒྲིམ་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་ཚེར་བ་བདེན་
འཛིན་དང་འཛིན་སྐྱངས་དངོས་སུ་འགལ་བའི་གཉེན་པོ་སྟོབས་ལྡན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །དེ་སྒྲིམ་ཚུལ་ནི། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཚེར་བའི་བཏགས་དོན་ལ་
ནམ་པར་བརྟགས་ཤིང་དབྱུད་པའི་ཞིང་ས་ལས་བྱུང་བ་ཡི་ཞེས་ཏེ་སྟོང་ཉིད་ལ་
དམིགས་པའི་ལྷག་མཐོང་དང་། དེ་ལྟར་དབྱུད་དོན་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་
འཛིག་པ་སྟོང་ཉིད་སྒྲིམ་པའི་བསམ་གཏན་ཏེ་ཞི་གནས་གོམས་པར་བྱས་ན་ནལ་
འབྱུར་པ་ཡི་རྟོགས་པའི་ལུས་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཟས་ཞེས་བྱ་སྟེ།
ཐ་མལ་བའི་ཞིང་ས་ལས་བྱུང་བའི་ཟས་ཀྱིས་ལུས་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །ཏིང་
ངེ་འཛིན་གྱིས་ནི་ཐ་མལ་གྱི་ལུས་ཀྱང་རྒྱས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རྒྱས་བྱུང་གི་ཟས་སུ་འང་
བཤད་དོ། །སྤྱིར་རི་ལྷ་རི་སྟེང་གཉིས་ཀ་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་ལྷག་གཉིས་གཉིས་ཡོད་
པ་ལས། འདིའི་སྤྱི་མ་ནི་རི་ལྷ་བ་ལ་དམིགས་པའི་ལྷག་མཐོང་དང་སྤྱི་མ་ནི་རི་ལྷ་
བ་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་སོ། །ལྷག་མཐོང་ལ་བརྟེན་ནས་ཞི་གནས་སྒྲིམ་པར་
བཤད་པ་འདི་ནི་ལྷག་མཐོང་རྗེས་མཐུན་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་པའམ། ཡང་ན་ཞི་ལྷག་
གཉིས་ཀ་ཐུབ་ཟེན་ཞིག་གིས་དེ་ལྟར་སྒྲིམ་པར་ཡོད་པ་ལྟར་བཤད་གྱི། སྤྱིར་ནི་ལྷག་
མཐོང་མཚན་ཉིད་པའི་ཐོན་ཏུ་ཞི་གནས་འགོ་དགོས་ཤིང་ཞི་གནས་མཚན་ཉིད་པ་
མ་ཐུབ་པར་ལྷག་མཐོང་མི་འབྱུང་པར་གསུངས་ཤིང་། གཞུང་འདིའི་བསམ་གཏན་

ལེན་པ་ཡང་། ཞིག་ནས་རབ་རྒྱ་ལྡན་པའི་ཞེས་སྟགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐབས་
 འདིར་ཟིན་གྱིས་རྒྱུང་བ་ལས། འདིར་བསྐྱབ་བརྒྱས་སུ་མདོ་དྲངས་པ་ལས། བྱང་
 རྒྱུ་མེམས་དཔས་ཚཱ་བ་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་སྟགས་སྟོམ་པའི་ཆོ་དོན་དམ་པ་
 དང་། ཀུན་རྫོག་པའི་ཉམས་ལེན་གཉིས་བྱེད་པར་གསུངས་པའི་ཀུན་ལྟོས་རྫོག་
 པའི་ཉམས་ལེན་ནི། རང་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཚཱ་བ་བདེ་བ་སྦྱེས་པ་ན། མེམས་ཅན་
 གཞན་ནམས་ལ་སྦྱིང་རྩེ་སྦྱེ་ཉེ། དེ་ཡང་རང་ཉིད་ལ་ཚཱ་བ་བདེ་བ་སྦྱེས་ཀྱང་དེ་
 བདེན་འཛིན་གྱི་དམིགས་གཏད་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པས་གཞིག་པས་དེ་
 ལ་སྤྱིད་པ་མི་སྦྱེ་ལ་མེམས་ཅན་གཞན་ལ་ལྟ་བ་དེ་མེད་པས་དེ་ལས་སྤྱིད་པ་སྦྱེ་བ་
 མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱིད་པའི་བདེ་བ་ཅམ་ནི། རིན་ཆེན་སྤང་བ་ལས། གཡན་
 པ་ཕྱག་ན་བདེ་བ་སྦྱེ། ཞེས་སྟགས་གསུངས་པ་ལྟར་བདེ་བ་ལྟར་སྤང་ཡིན་ལ། བདེ་
 བའི་མཆོག་ནི་སྤྱིད་པ་ཟད་པ་ཡིན་ཏེ། བདེ་བ་ཀུན་གྱི་ནང་ནས་སྤྱིད་ཟད་པ་ཞེས་
 སྟགས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་བཞིན་རྒྱ་ཚོར་བ་རྩྭ་གསལ་སྤྱིང་ནའང་སྤྱིང་རྩེ་སྦྱེ་
 བ་སྟགས་ལ་སྤྱར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྟགས་རྒྱུད་པ་ཉེར་
 བཞིས་བསྟན། འདིར་ཚཱ་བའི་རྒྱ་རེག་པ་བདེན་གྲུབ་བཀག་པའི་སྟོན་ནས་འབས་བྱ་
 ཚཱ་བ་ལ་བདེན་ཞེན་འཕྲོག་པ་ཡིན་ལ། རེག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐ་སྤྱད་ཅམ་རྒྱ་ལྷལ་
 དབང་ནམ་ཤེས་གསུམ་འདུས་པའམ་སྤང་ནས་ལྷལ་ཡོངས་སུ་གཙོད་པ་དེ་ཡིན་
 ཀྱང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་བཀྲགས་དོན་བཅའ་ན་མི་རྟོག་པའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་
 བོ། །དེ་ལ་ཐོག་མར་དབང་དོན་སྤང་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འཕྲོག་པ་ནི། གལ་
 ཏེ་དབང་དོན་གཉིས་སྤང་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན། མིག་སྟགས་ཀྱི་དབང་པོའི་
 རྒྱལ་དང་། གཞུགས་སྟགས་དོན་གྱི་རྒྱལ་སྤང་རབ་གཉིས་སྤང་པའི་ཆོ་དེ་གཉིས་ལ་
 བར་ཡོད་དམ་མེད། བར་དང་བཅས་པ་ཡིན་ན། རྒྱལ་དེ་དག་གཏད་རྒྱ་འབྱུང་པར་
 འབྱུང་ཏེ། མ་སྤང་པར་ཐལ། བར་དང་བཅས་པར་འདོད་པ་གང་ཞིག་བར་དེར་
 ཉིན་མོ་སྤང་རྒྱལ་དང་མཆོན་མོ་སྤྱན་རྒྱལ་གྱིས་ཚོད་པའི་ཕྱིར། བར་མེད་ན་ཡང་

དེ་ལ་སྤང་པ་མི་འཐད་དེ། གྲུབ་མཐའ་(༥༥)འོག་མ་དག་རྩལ་སྤྲོད་ཆ་མེད་འདོད་
 པས། དེ་འསྤང་པ་ན་སྤང་མ་སྤང་གི་ཆ་གཉིས་ཡོད་ན་ཆ་མེད་ཏུ་འདོད་པའི་དམ་
 བཅའ་ཉམས་ཤིང་། ཆ་གཉིས་མེད་ན་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཐམས་ཅད་ཏུ་
 སྤང་དགོས་ལ། གོ་ས་གཞོན་ལུས་ཀྱི་རྩལ་གཉིས་དེ་ལྟར་སྤང་ན་གོ་ས་གཅིག་ཏུ་
 འདྲེས་པས་རྩལ་གཅིག་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་བས། དེ་ལ་སྤང་པ་སོ་གང་ཞིག་འསྤང་བྱ་
 བ་དང་སྤང་བ་ཏུ་འགྱུར་ཏེ་འསྤང་བྱ་སྤང་བྱེད་གཉིས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །རྩལ་སྤྲོད་པའི་ཚུན་དེ་ལྟར་སྤང་པ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནམ་རྟགས་སྐབ་པ་ནི།
 ཆ་མེད་གྱི་རྩལ་སྤྲོད་གཅིག་ཆ་མེད་གྱི་རྩལ་སྤྲོད་གཞན་ལ་འབྲུག་པའམ་ཐིམ་པ་མེད་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩལ་དེ་དག་ནི་གཅིག་ལ་གཅིག་འབྲུག་ཏུང་བའི་བར་སྐབས་སྟོང་པ་
 མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། བཞུགས་པོད་ཚོད་ཆེ་ཆུང་མཉམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྲབ་
 པ་སྐབ་པ་ནི། གལ་ཏེ་རྩལ་སྤྲོད་རྩལ་སྤྲོད་ལ་ཁྲུགས་ཤིང་ཐིམ་པ་ཡོད་ན་གོང་བུའང་
 རྩལ་སྤྲོད་ཅམ་ཏུ་འགྱུར་ལ་རྩལ་སྤྲོད་རྩལ་སྤྲོད་ལ་མ་ཁྲུགས་ཤིང་ཐིམ་པ་ན་རང་
 རང་གི་གོ་ས་ན་སོ་སོར་གནས་དགོས་པས་དེ་ལ་འདྲེས་པ་མེད་པས་ཁྲབ་ཅིང་། མ་
 འདྲེས་པའི་ཆ་མེད་པ་ལ་སྤང་བ་མེད་པས་ཁྲབ་པོ། །དེས་ན་ཆ་མེད་མེད་པ་
 ལ་འདྲ་སྤང་བ་ཞེས་བྱ་བ་རྩི་ལྟར་འཐད་པར་འགྱུར་ཏེ། སྤང་བ་དྲུང་ནི་ཆ་མེད་པར་
 ཡོད་པ་གཉིས་གཞི་གཅིག་ལ་འདྲུ་བ་མི་སྲིད་པས་དེ་འདྲ་ཚད་མས་མ་མཐོང་བའི་
 ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཁྱོད་གྱིས་དེ་ལྟར་ཡོད་པ་མཐོང་ན་འདིའོ་ཞེས་དེད་ལ་བསྟན་པར་
 གྱིས་ཤིག་ཅེས་པ་སྟེ། དེ་འདྲ་མེད་པའི་ཕྱིར་སྟོན་མི་ལུས་སོ། །རྣམ་ཤེས་ལ་སྤང་པ་
 རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པ་ནི། དེ་ལྟར་བརྟགས་པས་དབང་དོན་གྱི་རྩལ་
 གཉིས་སྤང་པ་མེད་ཀྱང་། ཐིག་གི་རྣམ་ཤེས་སོགས་དང་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་རྩལ་དེ་
 དག་སྤང་དོ་ཞེན། རྣམ་ཤེས་ལུས་སམ་(༥༦)གཟུགས་མེད་པ་ལ་ནི་ཆ་མེད་གྱི་རྩལ་
 སྤྲོད་དང་སྤང་བ་འཐད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དེ་གཟུགས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་
 ནི་རྩལ་སྤྲོད་ལ་སྤང་པ་དགག་པ་ཡིན་ལ། རགས་པ་ལ་སྤང་པ་དགག་པ་ནི། དེ་

ལྟར་རྒྱལ་སྤན་ལ་སྤང་པ་མེད་ཀྱང་རྒྱལ་སྤན་ཚོགས་པའི་རགས་པ་ལ་སྤང་པ་ཡོད་
 རོ་ཞེན། རྒྱལ་རྒྱ་མ་ཚོགས་པའི་རགས་པ་འདྲ་ཕན་ཚུན་སྤང་པ་རང་བཞིན་གྱིས་
 མེད་དེ། རགས་པ་ཕན་ཚུན་བདེན་པའི་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ལྟར་ནི་རྩི་
 ལྟར། ལྷས་ནི་རྒྱང་པ་བྱིན་པ་མེན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཆ་ཅན་གྱི་ལྷས་རགས་
 པ་ནས་ཆ་ཤས་རྒྱལ་སྤན་གྱི་བར་གྱི་བཏགས་དོན་ལ་ནམ་པར་དབྱུ་ནས། གང་
 ལའང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་ཟིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ལྷལ་དབང་ནམ་
 ཤེས་གསུམ་སྤང་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ན། དེ་ལས་ཐུང་བའི་རེག་པ་རང་བཞིན་
 གྱིས་གྲུབ་པ་འདྲ་ཡོད་པ་མེན་ལ། དེ་ལྟར་ན་རྒྱ་རེག་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་
 པ་མེན་ན་འབྲས་སུ་ཚོར་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་རྒྱ་གང་ལས་འབྱུང་བར་འབྱུར་
 ཏེ་རྒྱ་བརྒྱན་པ་ལས་འབྲས་སུ་བདེན་གྲུབ་སྐྱེད་པའི་རྣམ་པ་མེད་ཅིང་། འབྲས་སུ་
 བདེན་གྲུབ་ཀྱང་རྒྱ་བརྒྱན་པ་ལས་འབྱུང་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། རིན་
 ཆེན་སྤང་བ་ལས། གང་གིས་བོན་བརྒྱན་པ་དེའི། སྐྱེ་བ་བདེན་པ་ག་ལ་ཞིག་ཅིས་
 གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་ཚོར་བ་བདེན་པར་མེད་ན་གསོག་སྤང་འཐབ་ཚོད་
 སོགས་འབད་ཚེལ་གྱི་དུལ་བ་ཆེན་པོ་འདྲི་དགོས་པ་ཅི་ཡི་དོན་རྒྱ་ཡིན་ཏེ་དོད་མེད་
 པས་སོ། །རྒྱག་བསལ་སྤང་བ་དང་བདེ་བ་སྤྱབ་པའི་ཆེད་རུ་འོ་ཞེན། རྒྱག་བསལ་
 གང་གིས་གང་ཟག་གང་ལ་གཞོད་པར་འབྱུར་ཏེ་གཞོད་བྱ་གཞོད་བྱེད་གཉིས་ཀ་
 རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། བདེ་བ་ལའང་། གང་གིས་གང་ལ་ཕན་པར་
 འབྱུར་ཞེས་སྤྱར་རོ། །འགྲེལ་པ་དང་ཟིན་(༤༦)བྲིས་སོགས་དང་བསྟན་ན། གང་
 ལས་གང་ལ་གཞོད་པར་འབྱུར་ཞེས་ཡོད་པ་འདྲའོ། །སྐབས་འདིར་ཟིན་བྲིས་ལས།
 འཇིག་རྟེན་འདིར་ནི་རྒྱག་བསལ་ཕྱིར་བཅོས་གྱི་བདེ་བ་ཅམ་ཞིག་ཡོད་ཀྱི་རྒྱག་བསལ་
 རང་མཆོན་པ་ཡོད་པ་ལྟར་བདེ་རང་མཆོན་བ་ནི་མེད་དོ། །དེའང་དཔེར་ན་གང་
 བས་ཉེན་པས་ཉི་མ་ལ་བསྐད་པའི་ཆོ་གང་བའི་རྒྱག་བསལ་ཤུགས་རྒྱུར་རུར་སོང་
 བའི་གནས་སྐབས་དེར་མིམ་པར་ཐོང་བའི་ཐོང་བྱེད་དེ་ཚོར་བ་བདེ་བ་ཡིན་གྱི། དེའི་

ཚེ་ཡང་གང་བས་ཉེན་པའི་རྟུག་བསྐལ་ཡོད་དེ་རྟུག་བསྐལ་དེ་ཟད་མ་ཐག་བར་མ་
 ཆད་ཏུ་ཆོ་བའི་རྟུག་བསྐལ་གྱི་མགོ་བཅུ་ལོང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་བདེ་བར་འདོགས་
 པའི་གཞིར་རྟུག་བསྐལ་དགོས་ལ་རྟུག་བསྐལ་གྱི་སྒོ་སྒྲེ་བའི་གཞིར་བདེ་བ་མི་དགོས་
 པས་སོ། །དཔེར་ན་སྟོན་པོ་དང་རིང་ཐུང་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཆོར་བ་
 བདེན་མེད་ཏུ་རྟོགས་པས་སྟེད་པ་ལྟོག་པར་བརྟན་པ་ནི། གང་གི་ཚེ་སྤར་གྱི་གང་
 ཟག་བདེན་གྲུབ་འགོག་པའི་རིགས་པས་ཆོར་བ་ཉམས་སུ་སྦྱང་བ་པོ་སུ་འགའ་ཡང་
 རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པར་གཏན་ལ་པལ་ཅིང་། ཆོར་བ་བདེན་གྲུབ་འགོག་
 པའི་རིགས་པས་ཐུང་བུ་ཆོར་བ་འང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་
 གཏན་ལ་པལ་ཟེན་པ་དེ་ཡི་ཚེ་ཆོར་བུ་ཆོར་བྱེད་རང་བཞིན་མེད་པའི་གནས་སྐབས་
 འདྲི་མཐོང་ཞིང་ཁོང་ཏུ་རྒྱུད་ནས་ནི་སྟེད་པ་ཅི་ཕྱིར་ལྟོག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། བདེ་
 བ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་སྟེད་པ་དང་རྟུག་བསྐལ་དང་འབྲལ་འདོད་ཀྱི་སྟེད་པ་དག་ནི་ཆོར་
 བ་བདེན་འཛིན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲེན་པའི་ཕྱིར་སོ། །སྤྱིར་ལུས་མི་གཙང་བ་ཆོར་བ་
 རྟུག་བསྐལ་བ་སོགས་སྟོམ་པའི་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་ཀྱང་གཏུལ་བུ་འགའ་ཞིག་བདག་
 མེད་པ་ལོ་ལ་བཀྱི་བའི་ཕྱིར་གསུངས་ཀྱང་། ཆོར་བའི་རང་མཚན་རྟུག་བསྐལ་དང་
 སྤྱི་མཚན་གང་ཟག་གི་བདག་རགས་པ་དག་(༧)ན་བཀག་ཅམ་གྱི་བདག་མེད་
 བསྟོམས་པས་ནི་ཆོར་བ་བདེན་འཛིན་གྱི་དམིགས་གཏད་བཞིག་མི་རུས་ཤིང་ཆོར་
 བ་ལས་སྟེད་པ་སྒྲེ་བའང་དགག་མི་རུས་པ་དེའི་ཕྱིར་ཆོར་བ་བདེན་མེད་མ་རྟོགས་
 ན་དེར་བདེན་འཛིན་འགོག་མི་རུས། དེར་བདེན་པར་ཞེན་ན་སྟེད་པ་འང་ལྟོག་མི་
 རུས་པས། སྤར། ཆོར་བའི་རྟོན་གྱིས་སྟེད་པ་ཡིན། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་རྒྱ་
 མཚན་ཡང་འདི་སོ། །ཆོར་བ་བདེན་འཛིན་གྱི་དམིགས་གཏད་བཞིག་ནས་བདེན་
 མེད་ཏུ་རྟོགས་ན་སྟེད་པ་ལྟོག་པ་ལ་དགོངས་ནས་བསྐབ་བཏུས་སུ་སྒོ་གྲོས་མི་ཟད་
 པའི་མདོ་དྲངས་ནས་ཆོར་བ་བདེན་མེད་ཏུ་སྟོམ་པའི་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་སྟོམ་ཚུལ་
 གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། མཐོང་བའམ་སོགས་རྒྱང་པ་བརྟུག་གཉིས་ཀྱིས་བརྟན།

དེ་ལ་མཐོང་ཐོས་སོགས་ཚཱ་བ་སྐྱེ་བའི་ཡུལ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་སྟོན་པ་
 བློ། མིག་ཤེས་གྱིས་གཟུགས་མཐོང་བའམ་ནི་ཡུལ་ཤེས་གྱིས་རིག་བྱ་རིག་པ་ཡང་རྒྱང་
 རྟེ་ཚཱ་བ་སྐྱེ་བའི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྒྲུང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པས་བརྟན་པ་སྐྱེ་ལམ་
 སྐྱེ་འདུའི་བདག་ཉིད་གྱིས་བདེན་པར་མེད་ན་དཔེགས་སྒྲིན་དེ་དག་གིས་བསྐྱེད་པའི་
 ཚཱ་བ་ལའང་བདེན་གྲུབ་ཅི་ལྟར་ཡོད་དེ། ཡུལ་བརྟན་པས་ཡུལ་ཅན་བདེན་པ་
 རྐྱེད་མི་རིགས་སའི་ཕྱིར་རོ། །འདིས་ནི་ཡུལ་བདེན་པར་མེད་པས་ཡུལ་ཅན་ཡང་
 བདེན་གྲུབ་མི་སྤྱིད་པར་བརྟན་རྟོ། །ཚཱ་བའི་ཡུལ་ཅན་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་
 པར་སྟོན་པ་བློ། མུང་བྱེད་ཀྱི་སེམས་དྲང་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ན་རྒྱས་མཉམ་
 པའི་མུང་བྱེད་ཚཱ་བ་ཡང་སེམས་དྲེ་ཡིས་རང་བཞིན་གྱིས་མཐོང་བའམ་མུང་བ་མ་
 ཡིན་ནོ། །དེ་གཉིས་མུང་བྱེད་མུང་བྱེད་ཡིན་པས་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་དགོས་ལ། དེ་གཉིས་
 རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་ཕན་ཚུན་རྩལ་ཐ་དད་རྒྱས་མཉམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 དང་། འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་ཡིན་(༧༦)པའི་ཕྱིར་རྒྱ་འབྲས་སུ་མི་རྒྱུང་རོ། །ཚཱ་
 བའི་སྐར་སྐྱེས་པའི་སེམས་དེས་ཚཱ་བ་དེ་མུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ་མུང་བྱེད་ཚཱ་བ་དེ་ད་
 རྒྱང་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་དྲང་། ཕྱི་མར་སྐྱེས་པས་ཀྱང་ཚཱ་བ་དེ་དྲན་པར་འབྱུར་གྱི་
 མུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ་མུང་བྱེད་ཚཱ་བ་དེ་འགགས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། དོན་བརྟུ་བ་བློ། ཚཱ་
 བ་རང་གིས་བདག་རང་ཉིད་མུང་བ་མིན་པ་ནི་རང་རིག་བཀག་ཟིན་པས་འགྲུབ་ལ།
 མུང་བྱེད་དོན་གཞན་དག་གིས་ཀྱང་མུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་
 གཞན་ཡིན་ན་མུང་བྱེད་མུང་བྱེད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་དོན་གཞན་ཡིན་དགོས་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་གིས་ནི་ཚཱ་བ་མུང་བྱེད་ཀྱི་སེམས་བདེན་པར་མེད་པས་མུང་བྱེད་
 ཚཱ་བའང་བདེན་མེད་དུ་བརྟན་རྟོ། །ཚཱ་བ་མུང་མཁན་གྱི་གང་ཟག་ཀྱང་བདེན་
 མེད་དུ་སྟོན་པ་བློ། དེ་ལྟར་མུང་བྱེད་ཚཱ་བ་བདེན་པར་མེད་པར་མ་ཟད་ཚཱ་བ་ཡོ་
 སེམས་དང་ལྟན་པའི་གང་ཟག་བདེན་གྲུབ་འགའ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་
 ཏེ། གང་ཟག་བདེན་གྲུབ་བཀག་ཟིན་པས་རྒྱ་མཚན་དེས་ན་ཚཱ་བ་དྲེ་སོ་ན་ཉིད་

ཏུ་གྲུབ་པ་མིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་བདག་ཏུ་གྲུབ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་
པའི་ཕྱང་པོའི་ཚྭ་གས་པ་འདྲི་ལ་ཚོར་བ་བདེ་བས་ཕན་པ་དང་ལྷན་བསྐལ་འདྲི་ཡིས་
ཅི་སྟེ་གནོད་པར་བྱ་སྟེ་ཕྱང་བྱ་ཕྱང་བྱེད་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་
ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་སེམས་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་སྟོན་ཚུལ་ལ་གཉེས། ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་རང་
བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པ། དབང་ཤེས་ལྷ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་
པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡིད་ནི་སྟགས་རྒྱུད་པ་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྟན། དེ་ལ་ཡིད་དང་
སེམས་དང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་ནི་འདིར་དོན་གཅིག་ཡིན་ལ་དེ་ནི་མིག་དབང་སྟགས་
དབང་པོ་དྲུག་པོ་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་མི་གནས་ཤིང་། གཟུགས་སྒྲ་སྟགས་
ཡུལ་དྲུག་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གནས་པ་མིན་ལ། (༤༥)ཡུལ་དབང་དེ་དག་གི་བར་
ན་འདྲ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཚྭ་གས་པ་ལ་འང་རང་བཞིན་གྱིས་གནས་པ་མིན་ནོ། །འདིར་
དེ་དག་ལ་མི་གནས་པའི་དམ་བཅའ་ཅམ་ལས་མ་གསུངས་ཀྱང་སྦྱབ་བྱེད་ནི་འཇུག་
པ་ལས་གསུངས་པའི་ཤིང་རྟ་རྣམ་བཟུན་གྱི་རིགས་པས་འགྲོག་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱའོ་
ཞེས་ཟིན་བྲིས་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་རྒྱས་པར་གཞན་དུ་ཤེས་ལ། བསྟན་གནས་
མཁན་ཡིད་དང་གནས་ས་དབང་པོ་སྟགས་ཕན་ཚུན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་
གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་ཡིན་བརྟགས་ན་གང་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་འདྲའི་གཅིག་
ཡིན་ན་ཐ་དད་གཏན་མེད་ཀྱི་གཅིག་ཡིན་དགོས་པས་དེ་ལ་གནས་ས་གནས་མཁན་
སོ་སོར་མི་སྲིད་ལ་དེ་འདྲའི་ཐ་དད་ཡིན་ན་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་དུ་འགྱུར་བས་
གནས་ས་གནས་མཁན་གྱི་འབྲེལ་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་ཐ་དད་
འགྲོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ཅམ་སྦྱར་ནས་བཀག་པས་ཀྱང་ཚྭ་གོ། །ནང་ཁྱོ་སྟོང་སྟགས་
ལ་ཡང་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་གནས་པ་མིན་ལ། བྱི་ལག་པ་སྟགས་ལ་འང་སེམས་
རང་བཞིན་གྱིས་གནས་པ་མིན་ཞིང་དེ་དག་ལས་གཞན་དུ་ཡང་ནི་སེམས་རང་བཞིན་
གྱིས་རྟེན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ནང་ཞེས་པ་ལྟ་སྟེགས་འདོད་པའི་ནང་གི་བྱེད་པའི་སྟེས་

བྱ་ཁེས་འགྲེལ་པ་ལས་སོ། །ཁེས་གང་ཞིག་ལུས་ཀྱི་གཟུགས་རྟེན་མིན་ཁོང་། ལུས་
 ལས་གཞན་ཚོར་བ་སོགས་ལྷང་པོ་བཞི་པོ་གང་དུ་ཡང་ཁེས་རྟེན་པ་མིན་ལ།
 ཁེས་དེ་ལུས་དང་མེ་ཤིང་སྤྱར་འདྲེས་པ་མིན་ཁོང་ལུས་ལས་སོགས་སུ་འདྲ་ཡན་
 གར་རོ་པོས་གྲུབ་པ་འགར་མེད་པ་དེས་ན་ཁེས་དེ་ནི་ཅུང་ཟད་ཀྱང་རང་བཞིན་
 གྱིས་གྲུབ་པ་མིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཁེས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁེས་ཀྱི་རང་བཞིན་བདེན་
 པའི་སྒྲོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་རང་བཞིན་གྱིས་ཐུ་དན་ལས་འདས་
 པའོ། །གཞིས་པ་ནི། ཤེས་བྱ་སོགས་རྒྱུ་པ་དུག་གིས་བསྟན་(༤༧)དེ་ཡང་ཤེས་བྱ་
 གཟུགས་སོགས་ལྷ་ལས་སྤར་མིག་གི་ཤེས་པ་སོགས་དབང་ཤེས་ལྷ་ཡོད་ན་ཤེས་པ་
 དེ་ནི་དམིགས་སྟེན་ཅི་ལ་དམིགས་ནས་སྒྲེ་སྟེ་དམིགས་སྟེན་སྟོན་དུ་མ་སོང་བས་སྟེན་
 དང་སྟེན་ཅན་གྱི་གོ་རིམ་འཆོལ་བའི་ཕྱིར། མིག་ཤེས་སོགས་དྲུང་ཤེས་བྱ་གཟུགས་
 སོགས་དུས་ལྟན་ཅིག་པར་ཡོད་ན་ཡང་། དབང་ཤེས་དེ་དག་ནི་དམིགས་སྟེན་ཅི་
 ལ་དམིགས་ནས་སྒྲེ་སྟེ། དབང་ཤེས་མ་སྟེས་བར་དུ་ནི་དམིགས་སྟེན་གཟུགས་སོགས་
 ཀྱང་མི་སྟེ་ལ། གཟུགས་སོགས་མ་སྟེས་པས་རང་འབྲས་མིག་ཤེས་སོགས་སྟེད་མི་
 ཅུས་ཤིང་། དམིགས་སྟེན་གཟུགས་སོགས་སྟེས་པ་ན་མིག་ཤེས་སོགས་ཀྱང་སྟེས་ཟེན་
 པས་སྟེད་བྱེད་དམིགས་སྟེན་གྱི་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདིར་ཤེས་བྱ་རྒྱ་དང་ཤེས་
 པ་འབྲས་བྱ་ཡིན་ལ། དེ་ན་སྟེན་ཅན་སྟོན་དང་སྟེན་མིན་ཡོད་པའི་སྤྲ་སྤྲི་བ་
 དང་། སྟེན་དང་སྟེན་ཅན་དུས་མཉམ་པའི་རྒྱ་འབྲས་ནི་ཐ་སྟངས་དུ་འདྲ་མི་སྤྱི་དེ།
 འབྲས་བྱའི་སྤར་མེད་པའི་རྒྱ་ལ་འབྲས་བྱ་ལ་པན་པའི་ཅུས་པ་མེད་ཅིང་ཕྱིས་ཀྱང་
 འབྲས་བྱ་ལ་པན་པ་ཉེ་བར་མི་སྦྱོར་བས་རྒྱ་རྣམས་ཐམས་ཅད་རང་འབྲས་ཀྱི་སྤར་
 ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། མེད་པ་སྤར་ཅུས་མེད་ཕྱིར་དང་། ཕྱིས་
 ཀྱང་ཉེ་བར་མི་སྦྱོར་ཕྱིར། །རྒྱ་རྣམས་ཐམས་ཅད་སྤར་ཡོད་ཡིན། །ཁེས་གསུངས།
 འོན་ཏེ་མིག་ཤེས་སོགས་གཟུགས་སོགས་ཤེས་བྱའི་ཕྱིས་ཉེ་རྩིས་སུ་ཡོད་ན་ནི། དེ་ཡི་
 ཚེ་དབང་པོའི་ཤེས་པ་རྣམས་དམིགས་སྟེན་གང་ལས་དོན་དམ་པར་རམ་རང་བཞིན་

གྱིས་སྐྱེ་ཉི་མའི་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དགག་བྱ་ལ་གདུགས་ནས་འགྲོག་གི། ཁ་སྐྱོད་
 ཅམ་རུ་དམིགས་སྐྱེན་སྐྱོན་དང་སྐྱེན་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཕྱི་ནས་ཡོད་པའི་རྒྱ་ལྟམ་གྱི་
 རིམ་པས་སྐྱེ་བ་ཡིན་པ་མི་འགྲོག་གོ། །དགག་བྱ་ལ་གདུགས་ནས་འགྲོག་ཚུལ་
 ཡང་། (༤༣)དེ་འདྲའི་སྐྱེ་ཚུལ་གྱི་བདགས་དོན་བཅའ་ནས་འགྲོག་པ་སྟེ། གཟུགས་
 སྟགས་སྐྱེད་ཅིག་སྐྱེ་མ་ཞིག་པ་ལས་སྐྱེ་འཕ། མ་ཞིག་པ་ལས་སྐྱེ། དང་པོ་མི་འཐད་
 དེ། གཟུགས་སྟགས་ཞིག་པ་ལུགས་འདིར་སྤྱིར་དངོས་པོ་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་དེ་
 དག་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་སྟགས་མ་ཡིན་པས་མིག་ཤེས་སྟགས་སྐྱེད་མི་རུས་ཏེ། དེ་
 རུས་ན་མ་བོན་ཆོག་པས་ཀྱང་ལྷ་གྱ་སྐྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །མ་ཞིག་པ་ལས་སྐྱེ་ན་རུས་
 གཞན་གྱིས་བར་རུ་ཆོད་མ་ཆོད་གཉིས་ལས་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་དམིགས་
 སྐྱེན་དེ་ལས་སྐྱེན་ཅན་དངོས་སུ་སྐྱེ་མི་སྤྱིད་པར་འགྱུར་ལ། ཕྱི་མ་ལྟར་ན། བདག་
 ཉིད་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཐམས་ཅད་རུ་མ་ཆོད་པ་ཡིན་ན། སྐྱེད་ཅིག་སྐྱེ་ཉི་མའི་རུས་འདྲེས་
 བས་གཅིག་རུ་འགྱུར་ན་དེ་ལ་སྐྱེན་དང་སྐྱེན་ཅན་སྐྱེ་བ་མི་སྤྱིད་པར་འགྱུར་ལ།
 རུས་གྱིས་ཆོད་མ་ཆོད་ཀྱི་ཆ་གཉིས་ཡོད་ན་ཆ་བཅས་སུ་འགྱུར་བས་དེ་ལ་གཅིག་རུ་
 བལ་སྟགས་ཀྱི་རིགས་པས་དབྱེད་ན་བདེན་མེད་ཉིད་རུ་འགྱུར་གྱི་བདེན་པར་གྱུབ་
 པ་མི་སྤྱིད་དོ། །བཞི་པ་ཆོས་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་སྟོམ་ཚུལ་ནི། དེ་ལྟར་སྟགས་རྒྱུ་
 པ་གཉིས་གྱིས་བསྟན། ལུས་ཆོར་སེམས་གསུམ་གྱིས་བསྟན་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་
 ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་ཐོག་མར་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་། དེས་མཆོན་ནས་མཐར་འགགས་
 པ་དང་བར་རུ་གནས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྱུབ་པ་དང་བལ་བར་གཏན་ལ་ལབ་ཟིན་
 པ་དེ་ལྟར། དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་། འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་
 པོ་དང་། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ལས་འདུ་ཤེས་དང་འདུ་བྱེད་ཀྱིས་བསྟན་པ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་དང་གནས་པ་དང་འགགས་པའང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ།
 དེས་ན་ཆ་ཤེས་ལས། འདུས་བྱས་རབ་རུ་མ་གྱུབ་པས། །འདུས་མ་བྱས་ནི་རི་ལྟར་
 གྱུབ། །ཅིས་པ་ལྟར། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ལའང་རང་བཞིན་གྱིས་(༤༥)

གྲུབ་པར་ནི་ཆོད་མས་རྟོགས་པ་འཇུར་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཞིས་པ་བདེན་གཞིས་མི་
 འཐད་པའི་ཚོད་པ་སྤོང་བ་ལ་གསུམ། ཏ་ཅང་ཐལ་བ་སྤང་བ། ཐུག་མེད་ཏུ་ཐལ་
 བ་སྤང་བ། དོན་ཤེས་གཞིས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ལ་སྒྲུབ་བྱིད་མེད་པར་བསྟན་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་སྐོས་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་བརྟུག་ཞིས་ཀྱིས་བསྟན། དེ་ལ་ཚོད་པ་
 བྱི། གལ་ཏེ་ཐལ་འཇུར་པ་བྱིད་ཀྱིས་སྤང་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྤྱི་ལ་བརྟགས་པ་
 སྐོས་ཀྱི་རིགས་པས་ཆོས་རྣམས་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང་། རང་
 རོས་ནས་གྲུབ་པ་སྐོས་ཐམས་ཅད་བཀག་པ་དེ་ལྟར་ན། ཆོས་གང་ཡང་བཞག་ས་
 མེད་པར་སོང་བས་ཆོས་རྣམས་ཀྱན་རྒྱུ་ཅམ་ཏུ་ཡོད་ཅེས་པའང་མི་འཐད་པས་
 མེད་པར་འཇུར་ལ། དེ་མེད་ན་ཀྱན་རྒྱུ་ཆོབ་ཀྱི་ཆོས་དེ་དག་གི་གནས་ལུགས་སམ་ཆོས་
 ཉིད་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའང་མེད་པར་འཇུར་བས་ལུགས་དེ་ལ་བདེན་གཞིས་
 ཀྱི་རྣམ་གཞག་སྒྲིན་མེད་གྱུ་ཡོད་དེ་མེད་དོ། །དེ་ཡང་བྱིད་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཀྱན་རྒྱུ་
 ཏུ་ཡོད་པའི་ཆོས་དེ་དག་ལ་རང་རོས་ནས་གྲུབ་པ་སྐོས་ཡོད་མ་ཅུང་ཡང་སྒྲིན་
 རྒྱུ་ཆོབ་པ་གཞན་ཕྱིན་ཅི་ལྟག་གི་བདེན་འཛིན་གྱིས་ཡོད་པར་སྒྲིན་པ་ཅམ་གྱི་རོར་
 བདེན་པར་ཡོད་པ་དེ་ཅམ་ཞིག་ཀྱན་རྒྱུ་ཏུ་ཡོད་ཚུལ་ཡིན་ན། དེ་ནི་ཐག་པའི་
 རོས་ནས་སྒྲུབ་ཏུ་ཡོད་མ་ཅུང་ཡང་ཐག་ཁྲ་ལ་སྒྲུབ་འཛིན་གྱི་རྟོག་པས་སྒྲུབ་ཡོད་
 པར་སྒྲིན་ནས་བཞག་པས་དེའི་རོར་སྒྲུབ་ཏུ་བཞག་པ་ཅམ་ཏུ་ཟད་པས་དེ་ལྟར་ན་
 ཀྱན་རྒྱུ་ཅམ་ཏུ་འང་སེམས་ཅན་རྣམས་ལྟ་བུ་ལས་གྱུ་ལྟ་འདྲ་ལྟེ་རྣམ་གྲོལ་འཕོབ་
 མི་སྤྱིད་པར་འཇུར་བས་དེ་འཕོབ་པའི་དོན་ཏུ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་གཏན་ལ་ཐབ་པ་དོན་
 མེད་པར་འཇུར་རོ་ཞེས་ཚོད་དེ་འདིའི་སྒྲིགས་སྤྱི་ནི་དབུ་མ་རང་ཆུད་པ་མན་ཆད་
 དོ། །ལན་ནི། བྱིད་ཅག་གིས་དེད་ཐལ་འཇུར་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཀྱན་རྒྱུ་ཏུ་ཡོད་ཚུལ་
 བཞག་པ་འདྲི་ནི་སྒྲིན་གཞན་ཞེན་ཡུལ་ལ་འབྲུལ་བའི་ཕྱིན་(༥)ན་ཅི་ལྟག་བདེན་པར་
 འཛིན་པའི་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་ཡོད་པར་སྒྲིན་པ་ཅམ་སྟེ། དེ་འདྲ་བ་ནི་
 དེད་རང་གི་ལུགས་ཀྱི་ཀྱན་རྒྱུ་ཏུ་ཡོད་ཚུལ་མིན་ཏེ། གལ་ཏེ་ཡིན་ན་བུམ་པ་བདེན་

ཐུབ་ལྟ་བུ་རིགས་པས་ཁྱེད་པ་ན་ཐུམ་པ་རང་ཉིད་ཀྱང་ཁྱེད་པས་འཇུག་བས་དེ་
 བྱི་ཐག་ཁྱེད་ཉིད་གི་རྒྱལ་ལྟར་དུ་ཐ་སྟངས་འཛིག་ས་མེད་པའི་སྟོན་འབྱུང་བ་བདེན་
 མོད། འོ་ན་ཐུབ་པ་རང་གི་ལུགས་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཆད་ཐུབ་དུ་འཛིག་ཚུལ་རི་
 ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། ཚེས་དང་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་རྟོག་པས་བཀྲགས་ཅམ་མ་གཏོགས་
 ལུལ་རང་ངོས་ནས་མ་ཐུབ་པར་རྟོགས་པའི་སྟོང་ཉིད་ངེས་པའི་ལྟ་བ་རྟེན་པའི་ཕྱིས་
 ཉེ་རྒྱུ་ལྟའི་སྟོང་སྟོགས་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱ་བྱེད་སྟེ་
 འགག་འགྲོ་འོང་སོགས་ཀྱིས་མཛོན་པའི་སྤང་སྟོགས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཚེས་ཐམས་ཅད་
 ཀྱང་མ་འཛོལ་བར་ཆད་མས་ཐུབ་པའི་ཚུལ་ཀྱིས་ངེས་ཤིང་། དེ་ལྟར་སྟོང་སྟོགས་
 དང་སྤང་སྟོགས་ཀྱི་ངེས་ཤེས་གཉིས་པོ་ཕན་ཚུན་གཅིག་གྲགས་སུ་གཅིག་འགྲོ་བུ་
 པ་བྱུང་ན། ཀུན་རྫོབ་དེ་ཆད་མས་ཐུབ་པར་བཞག་དུ་ཡོད་པས་ན་དེ་ཀུན་རྫོབ་དུ་
 ཡོད་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། དེ་ལྟ་མིན་ན་ཀུན་རྫོབ་ཆད་ཐུབ་ཀྱི་ནམ་གཞག་སྟོན་མེད་
 བཞག་ས་མེད་པ་ཉིད་དུ་འབྱུང་ཉི། སྟོང་པས་སྤང་བ་བཀག་ནས་སྟོང་ཕྱིན་ཆད་བྱ་
 བྱེད་སོགས་ཐ་སྟངས་གང་ཡང་འཛིག་མི་ཤེས་ཤིང་། སྤང་བས་སྟོང་བ་བཀག་ནས་བྱ་
 བྱེད་སོགས་དང་བཅས་ཕྱིན་ཆད་སྟོང་པ་མི་འཐད་ན། ལུགས་དེ་ལ་གཞི་གཅིག་གི་
 ཉིད་དུ་སྤང་སྟོང་གཉིས་ཚོགས་ཀྱི་བདེན་གཉིས་འགལ་མེད་དུ་འཛིག་རྒྱ་མེད་པས་
 ཉམ་ང་བའི་གཡང་ས་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་ལས་འདའ་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱ་
 མཛོན་དེས་ན་ལུལ་ཅན་རྟོག་པ་དྲང་། ལུལ་བརྟག་པར་བྱ་བུ་དེ་དག་གཉིས་པོ་
 ཕན་ཚུན་གཅིག་འཛིག་པ་གཅིག་ལ་སྟོས་པས་གཉིས་པོ་ཕན་ཚུན་(ལ་བ)བརྟེན་པ་
 ཅན་ཡིན་པས་ན་རོ་བོས་ཐུབ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། རོ་བོས་ཐུབ་པའི་ཚེས་ཡོད་
 བ། ཚེས་དེ་འབྱུང་པ་རྒྱ་རྒྱེན་ལ་སྟོས་དགོས་པ་ནི་ཤིན་དུ་འགལ་ལོ། །རྩ་ཤེས་ལས།
 རང་བཞིན་རྒྱ་དང་རྒྱེན་ལས་ནི། །འབྱུང་བར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 དང་། ཚོག་གསལ་ལས། གལ་ཏེ་སུམ་པ་རང་བཞིན་ཀྱིས་ཡོད་ཅེས་རྟོག་ན་ནི།
 དེའི་ཚེ་རང་བཞིན་ཀྱིས་ཡོད་པ་དེ་ལ་ནི་འཛིན་པ་སོགས་རྒྱ་དང་རྒྱེན་དག་གིས་ཅི་

དགོས་ཏེ་ཞེས་གསུངས། དེའི་ཕྱིར་ཐལ་འབྱུར་བའི་ལུགས་ལ་ཚོས་དང་གང་ཟག་གང་ལའང་བཏགས་དོན་བཅའ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཏུ་ཡོད་ཚུལ་ལམ་དཔྱད་པར་ངེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྟངས་ཀྱི་ཚད་མ་ལ་གྲགས་པ་ལྟར་མིང་ཅམ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་པར་དཔྱད་པར་བྱ་བའམ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཐམས་ཅད་བརྗོད་པ་སྟེ་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་དེ་དག་གི་འཕྲོས་དོན་ཅུང་ཟད་བརྗོད། ཐལ་འབྱུར་བའི་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་བའི་གོ་བ་དང་པོར་འཚོལ་བའི་རུས་སུ་རྟེན་འབྲེལ་ལྟ་བུའི་སྤྱང་ཕྱགས་ངེས་པ་རྒྱ་མཚན་ཏུ་སོང་ནས་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤྱང་ཕྱགས་ངེས་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱང་པ་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་ཏུ་འགོ་བ་ལྟ་བུ་མ་རྟེན་པའི་གང་ཟག་ལ་མི་འོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱི་ནས་ལྟ་བའི་གོ་བ་མཐའ་ཚད་པ་རྟེན་པའི་རྟགས་སུ་སྤྱང་ཕྱགས་ངེས་པ་དེ་ཉིད་རྒྱ་མཚན་ཏུ་སོང་ནས་སྤྱང་ཕྱགས་ལ་ངེས་ཤེས་ལྷག་པར་འདྲོངས་པ་གཅིག་འོང་སྟེ། ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱང་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཐ་སྟངས་ཀྱན་རྗེས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་ཆེས་འཐད་པར་གོ་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་དག་ནི། ཙ་ཤེས་ལས། གང་ལ་སྤྱང་པ་ཉིད་ཅུང་བ། སོགས་དང་། གལ་ཏེ་འདི་དག་ཀྱན་སྤྱང་ན་སོགས་གྲུབ་མཐའ་འོག་མས་ཚད་པ་དང་། གལ་ཏེ་འདི་ཀྱན་མི་སྤྱང་ན་སོགས་ལན་གྱི་སྐབས་སུ་བསྟན་པ་ལྟར་རྒྱས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་སྤྱང་བས་ཡོད་(༥༦)མཐའ་ཁེལ་ཚུལ་དང་སྤྱང་བས་སྤྱང་པ་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་པས་དེ་ནི་ཐོག་མར་ལྟ་བའི་གོ་བ་འཚོལ་བའི་སྐབས་སུ་ངེས་པ་འདྲེན་ཚུལ་ཡིན་ལ། སྤྱང་པས་མེད་མཐའ་ཁེལ་ཚུལ་དང་སྤྱང་པས་སྤྱང་པ་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་ཚུལ་གཉིས་གྱུར་དོན་འདྲ་བས་དེ་ནི་ལྟ་བའི་གོ་བ་རྣམ་དག་སྟེས་པའི་རུས་ཀྱི་ངེས་པ་འདྲེན་ཚུལ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་ཐལ་འབྱུར་བའི་ལྟ་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་ཚོས་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱང་པ་གཏན་མེད་ཀྱི་དོན་ཏུ་མི་འགོ་བར་སྤྱང་པས་སྤྱར་ཡང་སྤྱང་བ་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་རུས་པས་ན་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱང་པ་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་ཏུ་འཆར་བུབ་པ་ཡིན་ལ། གྲུབ་མཐའ་གཞན་གྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱང་པ་ཅང་མེད་

ཀྱི་དོན་ཏུ་བཟུང་ནས་སྟོང་པ་ལ་བྱ་བྱེད་གང་ཡང་མི་རུང་བར་གོ་བ་ནི་སྟོང་པས་
 སྟང་བ་འགོག་པའི་ལུགས་སོ། །སྟོང་པ་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་ཏུ་ཤར་བའི་ཆད་ནི། རྩ་
 རང་གི་ཆོས་ཀྱན་གཏན་ནས་མེད་པར་མཛོང་བས་རྟེན་འབྱུང་གི་དེ་ཉིད་མཛོང་བ་
 མིན་ཏེ། ཡིན་ན་ཆོས་འདི་དག་རྩ་རྟེན་ནས་གདགས་གཞི་ལ་ལྟོས་མེད་ནས་མཁའི་
 མེ་ཏོག་ལྟར་འབྱུར་ན་དེ་ནི་མི་རིགས་པའི་ཚུལ། ཆོས་འདི་ཐམས་ཅད་རང་གི་རྩ་
 རྟེན་ནས་གདགས་གཞི་ལ་མ་བརྟེན་པ་རུང་བཅད་ཀྱང་ཡོད་པ་མིན་པས་སོ། །ཡང་
 ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་མཛོང་བས་ཀྱང་རྟེན་འབྱུང་གི་དེ་ཉིད་རྟོགས་
 པ་མིན་ཏེ། ཡིན་ན་ཆོས་འདི་རྣམས་རང་གི་དོ་ཤོ་འབྲུབ་པ་རྩ་རྟེན་སྟགས་ལ་ལྟོས་
 པ་ཤིན་ཏུ་འགལ་ཏེ་གོང་ཏུ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ཆོས་རྣམས་གཏན་ནས་
 མེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐ་སྟངས་ཏུ་རྩུ་མ་ལྟ་བུའི་རྩ་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་མ་
 དཔུང་པའི་ཤེས་པར་བརྟེན་ནས་བརྟག་པ་ཙམ་གྱི་ཚུལ་ཏུ་ལེགས་པར་འཛོག་ཤེས་
 པ་དང་། དེ་ལྟའི་རྩུ་མ་ལྟ་བུའི་རྟེན་འབྱུང་གི་བཏགས་དོན་བཙལ་ནས་དཔུང་པ་
 བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་རྩལ་ཙམ་(༡༧)ཡང་མ་དམིགས་པར་མཛོང་བ་གཉིས་
 བན་ཚུན་གཅིག་གི་སྟོགས་སུ་གཅིག་སོང་སྟེ་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་གྱི་རྣམ་གཞག་ལ་
 དེས་ཤེས་ཡང་དག་འདྲེན་རྒྱས་པ་ནི་རྟེན་འབྱུང་གི་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ཤེས་པའི་ཆད་
 དོ། །སྟོང་པ་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་ཏུ་འགྲོ་བ་འདི་གང་ཟག་སུ་རུང་རུང་ལ་མིན་གྱི།
 ལྟ་བུ་རྣམ་དག་དེས་ཟིན་མ་བརྟེན་པའི་གང་ཟག་གམ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་
 ཆད་མས་ཁེགས་པའི་གང་ཟག་གཅིག་དགོས་གསུངས་ཏེ་དེ་འདྲའི་སྟོ་རྟོར་སྟོང་པ་
 རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་ཏུ་འབྲུབ་ཀྱི་གཞན་ལ་མིན་ནོ། །དེ་ལ་བདེན་གྲུབ་འགོག་པའི་
 རིགས་པ་ཡང་དག་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་དཔུང་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་རུང་བཅད་
 ཀྱང་མི་འདུག་སྟམས་ཏུ་བདེན་མེད་དེས་པ་དེ་ཙམ་གོ་དགའ་བ་མིན་གྱི། རང་བཞིན་
 མེད་བཞིན་ཏུ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྟངས་པ་མི་འགོག་པར་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་མ་འཆོལ་
 བར་ཐ་སྟངས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཆད་གྲུབ་ཏུ་འཛོག་རྒྱས་པ་འདི་ཤིན་ཏུ་དགའ་བར་

གསུངས། བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས། ཆོས་རྣམས་སྤྱི་པ་འདི་ཤེས་ནས། །ལས་
 དང་འབྲས་བུ་བརྟེན་པ་གང་། །རྩ་མཚར་བས་ཀྱང་འདི་རྩ་མཚར། །ཆེད་བྱང་བས་
 ཀྱང་འདི་ཆེད་བྱང་། །ཞེས་པ་སོགས་མང་། གཉིས་པ་ནི། གང་ཆོ་སོགས་རྒྱང་པ་
 བརྒྱད་ཀྱིས་བརྟན། དེ་ལ་གང་གི་ཆོ་ཆོས་དང་གང་ཟག་གང་ཡང་བྱང་བ་ལ་
 དམིགས་ནས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཡོད་དམ་མེད་ཅེས་རྣམ་པར་དབྱུད་པར་བྱེད་པ་
 ཡི་རྣམ་དཔྱད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་རང་བཞིན་མེད་པར་དཔྱད་པར་བྱེད་པ་ན། ཉེ་
 ཡི་ཆོ་རྣམ་པར་དཔྱད་མཁན་གྱི་སྒོ་རང་ཉིད་དབྱེད་བྱ་དེའི་ཁོངས་སུ་མི་གཏོགས་
 པས། ཉེ་ཡང་ནི་རྣམ་པར་དཔྱད་མཁན་གཞན་གྱིས་རང་བཞིན་མེད་པར་དབྱེད་
 དགོས་སམ་མི་དགོས། དགོས་ན་ནི་རྣམ་དཔྱད་སྤྱི་མ་དཔྱད་མཁན་གྱི་རྣམ་དཔྱད་
 ཟུ་མ་དེ་ཡང་རྣམ་དཔྱད་གཞན་གྱིས་བདེན་མེད་ཏུ་དབྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན། དཔྱད་
 ཟུ་མ་དེ་ཡང་རྣམ་དཔྱད་གཞན་གྱིས་བདེན་མེད་ཏུ་དབྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན། དཔྱད་
 ཟུ་མ་དེ་ཡང་རྣམ་དཔྱད་གཞན་གྱིས་བདེན་མེད་ཏུ་དབྱེད་དགོས་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་དཔྱད་རང་ཉིད་བདེན་
 མེད་ཏུ་ཆོད་མ་གང་གིས་ཀྱང་མ་གྲུབ་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེན། ལན་ནི། ཆོས་
 ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་ཏུ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་ཆོད་མ་དེ་ལ་རང་ཉིད་བདེན་མེད་ཏུ་
 དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་ཆོད་མ་གཞན་མི་དགོས་ཏེ། དབྱུད་པར་བྱ་བའི་ཆོས་གཞན་ཐམས་
 ཅད་བདེན་མེད་ཉིད་ཏུ་རྣམ་པར་དབྱུད་པར་བྱས་ནས་བདེན་མེད་ཏུ་ཆོད་མས་
 དེས་པ་ན། བདེན་མེད་ཏུ་དཔྱད་མཁན་གྱི་རྣམ་དཔྱད་རང་ཉིད་ལ་ནི། སྤྱི་ཡང་
 བདེན་མེད་ཏུ་དཔྱད་དགོས་པའི་གཞིའམ་རྟེན་ཆོས་ཅན་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་རྣམ་པ་གང་
 ཡང་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་སྒོ་དེའི་འཛིན་སྐྱངས་མ་ཡལ་བ་དེ་སྤྱི་དེའི་རྩ་འཇུག་
 རྒྱ་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་སྤྱི་ཏུ་ཆོད་མས་
 རྟོགས་ཟིན་བྱེད་པ་མ་ཉམས་པའི་སྒོ་དེའི་ཤུགས་ཀྱིས་ཆོས་གང་ལ་དམིགས་ནས་
 བདེན་པར་གྲུབ་བམ་མ་གྲུབ་སྟམ་ཏུ་སེམས་པའི་སྒོ་སྟེས་མ་ཐག་བདེན་པར་མེད་
 རོ་སྟམ་པའི་དྲན་པ་སྟེ་བར་འབྱུར་ལ། དབྱེད་བྱའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་མེད་

གྲུང་དཔྱད་མཁན་གྱི་སྒོ་རང་ཉིད་ནི་བདེན་པར་གྲུབ་པ་འཐད་དོ་སྟེ་མ་པའི་བདེན་
 འཛིན་ཀྱང་བཏགས་མཛོན་གྱར་སྟེ་བ་ནི་ཚད་མ་སྟེ་མ་དེ་ཉིད་གྱིས་བསྒྲིག་ཟིན་པས་
 སྟེ་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་འདྲའི་སྒོ་རོར་རྟེན་ཚས་ཅན་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་རྣམ་པ་གང་
 ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་ནུ་དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་དང་བཀག་པ་བདེན་མེད་གཉིས་ཀའམ།
 ཡང་ན་དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་དང་འགོག་བྱེད་གྱི་སྒོ་གཉིས་ཀའང་རང་བཞིན་གྱི་མི་
 སྟེ་མེ། རྒྱ་མཚན་བཤད་མ་ཐག་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྟེ་བ་དུ་
 ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་ཐུ་དན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ལ་དེ་ཉིད་རྟོགས་ཟིན་གོམས་པར་
 བྱས་ན་སྒོ་བྱར་དྲི་བལ་གྱི་སྒྲུང་འདས་ཐོབ་པར་ཡང་བརྟུན་(༥༡༧)དོ། །མི་སྟེ་མེ་ཞེས་
 པ་དཔྱད་བྱེད་གྱི་སྒོ་རང་ཉིད་བདེན་པར་གྲུབ་པོ་སྟེ་མ་པའི་བདེན་འཛིན་མི་སྟེ་བ་
 ལ་བཤད་གྲུང་བྱང་དོ། །དཔྱད་བྱེད་གཞན་དགོས་ན་ཐུག་མེད་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་
 བདེན་འཛིན་ཀྱང་བཏགས་སྟག་མ་ལུས་པར་འགྱུར་བའི་སྒྲིན་འོར་ན་དེ་མི་རིགས་
 པར་གསུངས། གསུམ་པ་ནི། གང་གི་ལྟར་སོགས་རྒྱང་པ་ཉི་ཤུས་བརྟན། དངོས་
 གྲུབ་གང་གི་ལྟར་ནུ་དོན་དང་ཤེས་པ་འདྲི་གཉིས་བདེན་པར་འདོད་མོད། དེ་ནི་
 བྱིད་ཅག་གི་གྲུབ་མཐས་སྒོ་བཏགས་པ་ཅམ་ཏུ་ཟད་ཀྱི། བདེན་པར་གྲུབ་པ་དུ་ཉིད་
 ནི་ཤིན་ཏུ་འཛིན་དཀའ་བར་གནས་ཏེ། སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ཡང་དག་མེད་ཅིང་
 གནོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པའི་སྒོ་མང་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་གལ་ཏེ་དངོས་སྒྲུབ་
 ན་རེ། སྒྲུབ་བྱེད་ཡོད་དེ། མིག་གི་ཤེས་པ་སོགས་བདེན་པར་ཡོད་པའི་དབང་ལས་
 གཞུགས་སོགས་དོན་ཅུག་བདེན་པར་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། འོ་ན་མིག་ཤེས་སོགས་བདེན་
 གྲུབ་ཏུ་ཡོད་པ་ཉིད་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་རྟེན་ཚད་མ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་ཅི་ཡང་མེད་
 དེ་ཤེས་པ་དེ་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་རིག་ན་ཐུག་མེད་ཏུ་འགྱུར་ལ་རང་རིག་ནི་མི་འཐད་
 པར་བརྟན་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སམ། ཡང་ན། རྒྱུ་རྟེན་གྱི་ཚད་མ་ཅི་ཡོད་ཅེས་
 དྲིས་པ་ན། འོ་ན་རྟེ་ཤེས་བྱ་དང་གཞལ་བྱ་བདེན་པ་མཛོན་སུམ་ཏུ་གྲུབ་པ་འདྲིའི་
 དབང་ལས་མིག་ཤེས་སོགས་བདེན་པར་འགྱུར་པོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཤེས་བྱ་བདེན་གྲུབ་

ཡོད་པ་ལ་རྒྱལ་རྟེན་ཅི་ཡོད། སྤར་ལྟར་ཤེས་པའི་དབང་ལས་སོ་ཞེན། དེ་སྟེ་དོན་
 དང་ཤེས་པ་གཉིས་ཀ་མཉམ་ཆུང་སྟེས་པའི་དབང་གིས་ཡོད་པར་འཇོག་པ་དེད་ཀྱི་
 འཇོག་ཆུལ་ལྟར་སོང་བས། དོན་ཤེས་གཉིས་ཀ་ཡང་ནི་བདེན་པར་མེད་པར་འཇུག་
 ཏེ། རིང་ཐུང་དང་ལ་རྩལ་ཆུ་རྩལ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཅ་ཤེ་ལས། རང་བཞིན་
 དག་ནི་བཅོས་མིན་དང་། །གཞན་ལ་སྟེས་པ་མེད་པ་ཡིན། །ཞེས་རང་(ལ་ལྟར་)བཞིན་
 བེ་རྒྱ་རྒྱེད་གྱིས་བཅོས་པ་མ་ཡིན་ཞིང་གཞན་ལ་སྟེས་པ་མེད་ལ་གཞན་ལ་སྟེས་པ་
 དང་བཅོས་མའི་རང་བཞིན་ཅན་ནི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་གཞི་
 གཅིག་གི་སྟེང་ཏུ་འདྲར་མི་ཅུང་སྟེ། བཅོས་མ་བཅོས་དང་། སྟེས་པ་དང་སྟེས་པ་
 མེད་པ་ནམས་མཉམ་ཆུང་སྟེས་པའི་དངོས་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟེས་ནས་འཇོག་
 ཆུལ་ནི་གལ་ཏེ་བྱ་མེད་ན་པ་ཡོད་པའི་མིན་ཏེ་མར་འཇོག་བྱེད་དེ་བྱ་ཡོད་པ་ལ་སྟེས་
 དགོས་པ་ཡིན་ན་བྱ་མེད་པས་སོ། །ལ་མེད་ན་བྱ་ཉིད་གང་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ་བྱ་
 ཉིད་ཀྱི་འཇོག་བྱེད་དེ་མ་ཡོད་པ་ལ་སྟེས་དགོས་ཤིང་བྱ་མེད་པར་ནི་པ་མེད་པ་དེ་
 བཞིན་ཏུ་དོན་ཤེས་དེ་གཉིས་ཀྱང་གཅིག་འཇོག་པ་གཅིག་ལ་སྟེས་དགོས་པས་ན་
 བདེན་པར་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། བྱང་རྒྱལ་མཉམས་འབྲེལ་ལས། ཤེས་པས་ཤེས་བྱ་
 རྟོགས་པ་སྟེ། ཤེས་བྱ་མེད་པར་ཤེས་པ་མེད། །དེ་ལྟ་ན་ནི་རིག་བྱ་དང་། །རིག་
 བྱེད་མེད་ཅེས་ཅིས་མི་འདོད། །ཅེས་ཤེས་བྱ་དང་ཤེས་པ་གཉིས་ཡོད་མཉམ་མེད་
 མཉམ་ཏུ་གསུངས་སོ། །གལ་ཏེ་འབྲས་བྱ་ལྷ་ལྷ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ནི་རྒྱ་ས་
 བོན་ལས་སྟེ་ཞིང་རྒྱ་ས་བོན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ནི་འབྲས་བྱ་ལྷ་ལྷ་དེ་ཉིད་ཀྱི་
 རྟོགས་གྱིས་རྟོགས་པ་སྟེ་དཔོག་རྒྱས་པ་བཞིན་ཏུ་ཤེས་བྱ་གཞུགས་སོགས་ལས་སྟེས་
 པའི་མིག་ཤེས་སོགས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཡིས་ཤེས་བྱ་གཞུགས་སོགས་དེ་དག་བདེན་
 གྲུབ་ཡོད་པ་དེ་ནི་ཅིས་མི་རྟོགས་ཏེ་རྟོགས་དགོས་སོ་ཞེན། མི་མཚུངས་ཏེ་ལྷ་ལྷ་
 རང་ཉིད་ལས་དོན་གཞན་པའི་ཤེས་པ་ཡིས་འབྲས་བྱ་ལྷ་ལྷ་དེ་མཐོང་བ་ན། འབྲས་
 བྱའི་རྟོགས་ལས་རྒྱ་ས་བོན་ཡོད་ཅེས་རྟོགས་པར་འཇུག་པར་རིགས་ན། རྒྱ་མཚན་

གང་གི་མིར་ཤེས་བྱ་གཞུགས་སོགས་དྲེད་ག་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་མིག་ཤེས་སོགས་
 ཤེས་པ་བདེན་གྱུ་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་སྤྱང་བྱེད་ཀྱི་ཆོད་མ་གང་ལས་རྟོགས་ཏེ་རང་
 གིས་རང་རིག་པ་ནི་མི་འབད་པར་བསྟན་ཟིན་ཅིང་། རིག་བྱེད་གཞན་(༥༩བ)ཡང་
 ཁྱོད་མི་འདོད་ཅིང་བཞག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་དགག་བྱ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་
 གཏན་ཆོགས་བཤད་པ་ལ་གསུམ། རོ་རྗེའི་གཞུགས་མའི་གཏན་ཆོགས་བཤད་པ།
 རྟེན་འབྲེལ་ཆེན་མའི་གཏན་ཆོགས་བཤད་པ། ཡོད་མེད་སྒྲེ་འགོག་གི་གཏན་ཆོགས་
 བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། རྒྱ་མེད་ལས་སྒྲེ་བ་དགག་པ། རྟག་པའི་རྒྱ་ལས་སྒྲེ་
 བ་དགག་པ། རྒྱ་མེད་ལས་སྒྲེ་བ་བཀག་པའི་དོན་བསྟུ། གཉིས་ཀ་ལས་སྒྲེ་བ་དགག་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། རི་ཞིག་སོགས་རྒྱང་པ་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྟན། དེ་ལ་རྒྱང་འཕེན་པ་
 དག་གིས་རྒྱ་མེད་པར་སྒྲ་ཚུལ་ནི། ཉི་ཤར་ཚུ་པོ་ཐུར་ཏུ་འབབ་པ་དང་། བྲན་ཁྲུམ་
 ཆོར་མ་གཟིང་རིང་རྣེ་བ་དང་། །ཟླ་བྱའི་མདོངས་ལེགས་ལ་སོགས་ཆོས་རྣམས་
 ཀྱན། ལྷས་ཀྱང་མ་བྱས་ངོ་པོ་ཉིད་ལས་བྱུང་། ཞེས་པ་ལྟར་སྟན་མའི་ཁྲུམ་པོ་སོགས་
 འགའ་ཞིག་གིས་འབད་ནས་བྱེད་པར་མ་མཐོང་བས་དེ་དག་བྱེད་པ་པོ་ལྷས་ཀྱང་མ་
 བྱས་ཤིང་རྒྱ་མེད་པར་ངོ་པོ་ཉིད་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར། དེ་འགོག་པ་ལ།
 རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མང་ཡང་དེ་ཞིག་མཛོན་སྟུམ་གྱིས་གནོད་པས་འགོག་སྟེ་
 འདྲིག་རྟེན་པའི་སྒྲེ་པོ་དག་གིས་མཛོན་སྟུམ་གྱིས་ལོ་རྟག་ལ་སོགས་པ་བྱིན་ནང་གི་
 དངོས་པོ་ལས་ཆེ་བ་ལ་སྒྲེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མི་འདྲ་བར་ཡོད་པ་རྣམས་ཐམས་ཅད་མཐོང་
 བས་ས་པོན་འདེབས་པ་ལ་སོགས་པ་འབྲས་བུའི་ཆེད་ཏུ་བྱ་བ་བརྒྱ་ཕྱག་ཚུམ་པར་
 བྱེད་པ་ཡིན་ན་རྒྱ་མེད་ལས་སྒྲེ་བ་ལ་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་གཞན་གྱིས་གནོད་པར་
 མ་ཟེད་མཛོན་སྟུམ་གྱིས་ཀྱང་གནོད་དོ། གཞན་ཡང་བུ་མྱའི་སྤོང་བུ་སོགས་ཏེ་དེའི་
 དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་དང་། འདབ་མའི་གྲངས་དང་། འཇམ་རྩུབ་ཀྱི་བྱུང་པར་
 དང་། ཟླ་བྱའི་མདོངས་ཀྱི་ཁ་དོག་མི་འདྲ་བ་སོགས་འབྲས་བུའི་དབྱེ་བ་མི་འདྲ་བ་
 རྣེ་ཆོགས་ནི་རྒྱ་ཡི་དབྱེ་བ་མི་འདྲ་བས་བསྒྲེད་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་ཡི་དབྱེ་བ་མི་འདྲ་བ་

དེ་དག་གང་གིས་བྱས་ཤིང་། (ལེན)དེ་དག་གང་རང་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་སྤར་གྱི་རྒྱ་ཡི་རྩས་
 པ་མི་འདྲ་བའི་དབྱེ་བ་ཉིད་ལས་སྐྱེས་སོ། །ཅི་མྱོར་རྒྱ་མི་འདྲ་བ་ཡིས་འབས་བྱ་མི་
 འདྲ་བ་སྐྱེད་རྩས་ཤིན། རྒྱ་རང་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་སྤར་གྱི་རྒྱ་ཡི་རྩས་པའི་མཐུ་ཉིད་ལས་
 རྒྱ་མི་འདྲ་བ་སོ་སོ་བས་འབས་བྱ་མི་འདྲ་བ་སོ་སོ་བ་སྐྱེད་རྩས་ཏེ། འབས་བྱ་སྐྱེད་
 རྩས་ཀྱི་རྒྱ་མཐུན་རྟེན་ཚང་ཞིང་འགལ་རྟེན་མེད་པ་མིན་ཅིང་། དེ་འདྲའི་རྒྱ་ལས་
 འབས་བྱ་སྐྱེ་བ་སྩས་ཀྱང་འགོག་མི་རྩས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་འགྲེལ་ལས། མ་ཚང་མེད་
 རྒྱ་དེ་ལ་ནི། འབས་བྱ་གང་གིས་བསྐྱོག་པར་རྩས། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །འོན་ཕྱིན་ང་
 གི་རྒྱ་འབས་ཀྱི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པ་རྣམས་སོ་སོར་མ་འདྲེས་པར་འབས་
 བྱ་འདི་རྒྱ་འདི་ལས་བྱུང་ཞེས་སྟོན་ཅིག་ཅེ་ན། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལས་གཞན་
 གིས་དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་རྩི་མོགས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། རྩ་བུའི་མདོངས་ནི་གཅིག་ལ་
 ཡང་། རྒྱ་ཡི་དབྱེ་བ་ཐ་དད་པ། ཀྱན་མཁྱེན་མིན་པས་ཤེས་བྱ་མིན། འདི་ཤེས་པ་
 བྱི་ཀྱན་མཁྱེན་སྟོབས། ཞེས་གསུངས་སོ། ཀྱན་ཡང་རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་ན་དངོས་པོ་
 རྣམས་ཀྱག་ཏུ་ཡོད་པའས། གཏན་ནས་མེད་པའམ་ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་
 བར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་མེད་ཅིང་གཞན་ལ་མི་སྟོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཇུག་པ་
 རྩ་འགྲེལ་ལས་རིགས་པ་འདི་དག་གིས་འགོག་པར་མཛད་ལ། རྣམ་འགྲེལ་ལས་
 ཀྱང་། རྒྱ་མེད་གཞན་ལ་མི་སྟོས་ཕྱིར། ཀྱག་ཏུ་ཡོད་པའམ་མེད་པར་འགྱུར། ཞེས་
 གསུངས། དེས་ན། སྐྱེ་ལྡན་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ཚོས་ཅན། རྒྱ་མེད་མ་ཡིན་ཏེ། དུལ་
 ཏུས་རེས་འགའ་བར་སྐྱེ་བར་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། ཀྱཀྱེས་པ་ལ་གསུམ།
 དབང་ཕྱག་ཀྱག་པ་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ། རུལ་ཕན་ཀྱག་པ་རྒྱ་ཡིན་པར་དགག་པ་
 དམན་ཟེན་དུན་པ་དང་སྐྱུར་བ། གཙོ་བོ་ཀྱག་པ་ལས་སྐྱེ་བ་(ལེན)དགག་པའོ། འདྲ་
 པོ་ལ་གཞིས། དབང་ཕྱག་གི་དོན་རྒྱས་ནས་དགག་པ། ཀྱག་པ་ཡིན་ན་སྐྱེད་བྱེད་
 ཀྱི་རྒྱར་མི་བྱང་བར་བརྟན་པའོ། འདྲ་པོ་ནི། དབང་ཕྱག་སོགས་རྒྱུ་པ་བཅུ་གཞིས་
 ཀྱིས་བརྟན། དེ་ལ་སོག་མར་འཇིག་རྟེན་འདི་འཆག་རན་པའི་ཚོ། དབང་ཕྱག་རང་

བྱུང་གི་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་དེས་འཇིག་རྟེན་འདི་ཐམས་ཅད་འབྱེན་པར་འདོད་
 པའི་སློབ་གཡོ་བ་ཚྭ་དུ་བཏང་བ་ན། དེ་མ་ཐག་འོག་གཞི་རྒྱུད་གི་དབྱིལ་འཁོར་
 བས་བཟུང་སྟོད་བཅུད་འདི་ཐམས་ཅད་རིམ་པས་ཆགས་པས་ན་སྟོད་བཅུད་ཀྱི་བྱེད་
 སྤོ་དབང་ཚུག་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་འགོག་པ་ལ། དེ་ལྟར་དབང་ཚུག་རང་བྱུང་གི་
 ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་དེས་སློབ་གཡོ་བ་ཚྭ་དུ་བཏང་ནས་སྟོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་
 བྱས་པས་དེ་ཉིད་འགྲོ་བའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་ན། དེ་ལྟར་ཡིན་པ་འད་སྤྱིད་མོད་
 ཀྱི། བརྟག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཞིག་ཁྱོད་འདོད་པའི་དབང་ཚུག་ཅེས་པ་ཁོ་རང་གང་
 ཡིན་སྟོན་ཤིག་ཅེས་དྲིས་པ་ན། ས་སོགས་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་དབང་ཚུག་ཡིན་
 ཏེ། ས་སོགས་རྒྱ་འབྱུང་བ་རྣམས་འཕེལ་འགྲིབ་བྱས་པ་ལས་འབྲས་བྱ་འབྱུང་ལྟར་
 རྣམས་ཀྱང་འཕེལ་འགྲིབ་བྱེད་པས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་བུ་རྒྱ་འབྱུང་བ་ལས་འབྲས་བྱ་
 འབྱུང་ལྟར་རྣམས་སྐྱེ་བ་ཅམ་ནི་ཁོ་པོ་ཅག་ཀྱང་འདོད་མོད། དེ་ལྟ་ན་དོན་ཁྱད་པར་
 མེད་པས་མིང་ཅམ་ལ་ཚོད་པར་བཟད་དེ་འབྱུང་བ་རྣམས་ལ་དབང་ཚུག་ཅེས་ཟེར་
 མི་ཟེར་གྱི་མིང་ཅམ་ལ་ཡུང་ཅི་ཞིག་ཆོགས་ཆེན་པོས་དགག་སྐྱབ་གྱིས་ངལ་བ་བྱེད་
 དེ་བྱེད་ག་ལ་རིགས། འོན་ཀྱང་རྟག་མི་རྟག་སོགས་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་ནི་ཆེན་པོ་ཡོད་
 པས་ན་ས་སོགས་འབྱུང་བ་རྣམས་ནི་དབང་ཚུག་དུ་མི་རིགས་སོ། །ཇི་ལྟར་ན་ཁྱོད་
 ཀྱི་དབང་ཚུག་གི་ངོ་པོའི་ཁྱད་པར་འཛོག་པ་ན། ཆ་མེད་གྱི་གཅིག་པུ་དང་། སྐྱེ་
 འཇིག་མི་བྱེད་པའི་རྟག་པ་དང་། སློབ་གཡོ་བ་ཅན་དང་། ལྷ་ཡིན་པ་དང་། བཀྱར་
 བར་བྱ་བ་དང་། གཙང་(ཡུན)བར་འདོད་ལ། འབྱུང་བ་རྣམས་ནི་དེ་དག་ལས་སྟོན་
 པས་ཇུས་ལྟར་དང་། སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་པས་མི་རྟག་པ་དང་། སློབ་གཡོ་བ་མེད་པ་
 དང་། ལྷ་མིན་ཞིང་། ཀྱང་པ་སོགས་གྱིས་འགོ་མ་བྱ་ཉིད་དང་། མི་གཙང་བར་ལྟར་
 བས། འབྱུང་བ་དེ་དག་ནི་དབང་ཚུག་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ་མཆོན་ཉིད་མི་མཐུན་པར་
 དངོས་འགལ་དུ་འདུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ནམ་མཁའ་དབང་ཚུག་གོ་ཞེ་ན། དབང་ཚུག་
 ནི་ནམ་མཁའ་མིན་ཏེ། འབྲས་བྱ་སྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ་སློབ་གཡོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར།

བདག་རྟག་པའང་དབང་ཕྱག་མིན་ཏེ། བདག་པམ་རིག་གཞིས་ཀ་སྒྲར་ནས་བཀག་
 ཟེན་པའི་ཕྱིར། དབང་ཕྱག་དེ་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་པའི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པས་དངོས་
 འགལ་གྱི་སྒྲིན་དེ་དག་མེད་དོ་ཞེ་ན། བསམ་བྱ་མིན་པ་ཡི་བྱེད་པ་པོ་དབང་ཕྱག་དེ་
 ཡང་བསམ་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་མིན་པས་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱེད་པ་པོར་ཁྱོད་ཀྱིས་བསམ་
 རྟེན་བརྗོད་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ། བསམ་པའི་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་དབང་ཕྱག་ཅེས་བྱ་
 བ་དེ་སུ་ཞིག་ཡིན་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞིས་པ་ནི། དེས་བསྐྱེད་
 སོགས་རྒྱུ་པ་ཉི་ཤུས་བསྟན། བྱེད་པོ་དབང་ཕྱག་དེས་བསྐྱེད་པའི་འབྲས་བུར་
 འདོད་པུའང་ཆོས་གང་ཞིག་ཡིན་ཞེས་དེས་པ་ན་བདག་གོ་ཞེ་ན། བདག་རྟག་པ་
 དེ་དང་། ས་སོགས་འབྱུང་བ་རྣམས་དང་། དབང་ཕྱག་རང་གི་དོ་ཤོའང་རུང་སྟེ་
 དེ་རྣམས་རྟག་པ་མིན་ནམ་སྟེ་ཡིན་པར་ཁྱོད་འདོད་པས་ན། བདག་རྟག་པ་དེ་
 བསྐྱེད་བྱའི་འབྲས་བུར་མི་རུང་ཞིང་། ས་སོགས་འབྱུང་བ་རྣམས་དང་། དབང་ཕྱག་
 རྟག་པ་ནི་བསྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱར་མི་རུང་སྟེ། རྟག་པ་ལ་བསྐྱེད་བྱ་བྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་
 གང་ཡང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་དེ་དབང་ཕྱག་གིས་བྱས་པ་མིན་ནོ། །འདི་ལ་འཆད་
 ཚུལ་གཞན་ཡང་ཡོད། དེས་ན་མིག་གི་ཤེས་པ་སོགས་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཤེས་བྱ་
 ལས་སྒྲི་བའི་ཕྱིར་དང་། ཐོག་མེད་ནས་ཡང་ཡང་སྤྱོད་བའི་བདེ་སྟག་གི་ཆོར་བ་ནི་
 དགོ་(ཡལ)མི་དགའི་ལས་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་བས་ན་དབང་ཕྱག་
 དེས་འབྲས་བུ་གང་ཞིག་སྐྱེད་པ་ཡིན་ཁྱོད་ཀྱིས་སྒྲིས་ཤིག་ཅེས་པ་སྟེ། དབང་ཕྱག་
 རྟག་དངོས་དེས་བསྐྱེད་པའི་འབྲས་བུ་མི་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་སྒྲ་རྒྱ་མེད་དོ། །གཞན་ཡང་
 རྒྱ་དབང་ཕྱག་རྟག་པའི་དངོས་པོར་འདོད་པས་དེ་ལ་ཐོག་མ་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་
 ཅ། དེས་བསྐྱེད་པའི་དེ་རིང་གི་རྒྱ་གུ་ལྟ་བུའི་འབྲས་བུའི་ཐོག་མ་ཡང་གྲ་ལ་ཡོད་དེ་
 དེ་བྱེད་བྱེད་ཀྱི་དངོས་རྒྱ་རུས་པ་ཐོགས་མེད་དབང་ཕྱག་དེ་ཐོག་མེད་ནས་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། དེའི་བྱལ་པ་སྒྲུབ་པ་ནི། འབྲས་བུའི་རེས་འགའ་བ་ཡིན་ན་རྒྱ་རྟག་པ་ཡིན་པ་
 མི་འཐད་དགོས་ལ། རྒྱ་དབང་ཕྱག་རྟག་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་ན་འབྲས་བུ་ཡང་རེས་

འགའ་བ་ཡིན་པ་མི་འཐད་པས། དབང་ཕྱག་དེས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པའི་བྱ་བ་རྣམས་
 ཐམས་ཅད་རྒྱ་ཁྱེད་ཀྱི་ཕྱིར་བྱེད་པ་མིན་ཏེ་བྱེད་དགོས་པས་བྱེད་པོ། རྒྱ་དབང་
 ཕྱག་རྒྱལ་ཀྱང་འབྲས་བུ་རེས་འགའ་བར་དམིགས་པ་ནི། ལྷན་ཅིག་བྱེད་ཀྱིན་ཆོགས་
 དགོས་ན་དེ་མ་ཆང་བས་སོ་ཞེན། དབང་ཕྱག་དེ་ནི་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པ་རྒྱ་རྒྱུ་གཞན་
 ལ་ལྟོས་པ་མིན་དགོས་ཏེ། དེས་བྱས་པ་མིན་པའི་རྒྱ་རྒྱུ་གཞན་ཡོད་པ་མིན་ཏེ་དེས་
 འབྲས་བུ་སྐྱེད་པ་འདྲི་གང་ལ་ལྟོས་པར་འགྱུར་ཏེ་རྒྱུ་གཞན་ལ་རག་ལས་པ་མིན་
 པའི་ཕྱིར་དང་། གལ་ཏེ་ལྷན་ཅིག་བྱེད་ཀྱིན་གཞན་ལ་ལྟོས་དགོས་ན་རྒྱུ་དེ་འདྲ་དེ་
 མ་ཐག་དབང་ཕྱག་གིས་བྱས་ཆོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་མིན་པར་རྒྱ་རྒྱུ་གཞན་
 ལ་ལྟོས་དགོས་ཤིང་ལྟོས་སའི་རྒྱ་རྒྱུ་དེ་རང་གིས་བྱས་པས་ཀྱང་མི་ཆོག་པར་རྒྱ་རྒྱུ་
 གཞན་ཆང་བ་སོན་ལ་ངེས་པར་ལྟོས་དགོས་ན། ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་དང་ལྷན་ཅིག་བྱེད་
 པའི་རྒྱུ་ཆོགས་པ་དེ་དག་ཉིད་འབྲས་བུ་དེའི་རྒྱ་ཡིན་པར་འགྱུར་གྱི་དབང་ཕྱག་
 རང་དབང་ཅན་འབྲས་བུ་དེ་དག་གི་རྒྱ་མིན་ཏེ། རྒྱ་རྒྱུ་ཆོགས་ན་དབང་ཕྱག་གིས་
 རྒྱེ་བར་མི་འདོད་ཀྱང་བཞོག་མི་རུས་པས་མི་རྒྱེ་བའི་དབང་མེད་པར་འབྲས་བུ་སྐྱེ་
 བར་བྱེད་ཅིང་། རྒྱ་རྒྱུ་དེ་དག་ཆོགས་པ་མེད་པར་ནི་དབང་ཕྱག་(༥༦)གིས་རྒྱེ་
 བར་འདོད་ཀྱང་རྒྱེ་བའི་དབང་མེད་པས་མི་རྒྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དབང་ཕྱག་
 གིས་མི་འདོད་བཞིན་རྒྱ་འབྲས་བུ་དཔྱལ་བའི་སྲུག་བསྐལ་སོགས་སྐྱེད་པར་བྱེད་ན་
 དབང་ཕྱག་དེ་རང་དབང་ཅན་རྒྱ་མི་འགྱུར་བར་གཞན་གྱི་དབང་ཅན་རྒྱ་ཐལ་ལ།
 འདོད་བཞིན་རྒྱ་བྱེད་ན་འདྲ་འདོད་པ་ཅམ་ལ་རག་ལས་པར་འགྱུར་བས་རང་དབང་
 བ་ཡིན་པ་ཉམས་སོ། །སྲུག་བསྐལ་དེ་དག་བྱེད་ན་འདྲ་དབང་ཕྱག་དམ་པ་གལ་
 ཡིན་ཏེ། གཞན་སྲུག་བསྐལ་ལ་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་དམ་པ་མིན་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་
 སོགས་རྒྱུ་པ་བཞི་པོ་དེ་ལྟར་བཤད་པའམ། ཡང་ན་གལ་ཏེ་དབང་ཕྱག་མི་འདོད་
 བཞིན་རྒྱ་བྱེད་ན་གཞན་གྱི་དབང་ཅན་རྒྱ་ཐལ་ཞིང་། འདོད་བཞིན་རྒྱ་བྱེད་
 ན་འདྲ་འདོད་པ་ལ་རག་ལས་པས་རང་དབང་ཅན་ཡིན་པ་ཉམས་པར་འགྱུར་ལ།

བྱ་བ་བྱེད་ན་འདྲ་དབང་ཕྱག་རྟག་པའི་དངོས་པོ་གྲ་ལ་ཡིན་ཏེ་རྟག་པ་ལ་བྱ་བྱེད་མི་
 འཐད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་ན་འདྲ་ལེགས་སོ། །གཞན་ཡང་དབང་ཕྱག་འགྲོ་བའི་རྒྱ་
 ཡིན་པ་འགོག་ཚུལ། དབྱ་མ་སྒྲིང་པོ་ལས། དེས་ན་དེས་བྱས་འགྲོ་བ་རྣམས། རྒྱ་
 ཡི་རྩེས་སུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཀྲུ་ཀྲང་སེམས་དང་ལྡན་པར་འབྱུར། ཀྲུ་ཀྲང་དབང་
 ཕྱག་རྒྱ་ཡིན་ན། འགྲོ་བ་སྤྲ་སོགས་ལྡན་པར་འབྱུར། ཞེས་སོགས་ཀྱི་རིགས་པས་
 འགོག་པར་མཛད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། གང་དག་སོགས་རྒྱང་བ་གཉིས་གྱིས་བརྟན།
 དེ་ལ་ལྷ་སྟེགས་བྱེ་བྲག་པ་གང་དག་གི་ལྷགས་ལ། ལྷ་མཁའ་ནི་རྟག་པ་ཐམས་ཅད་
 ཏུ་སོང་བའི་རྩལ་དང་། ས་སོགས་བཞི་ནི་ཐམས་ཅད་ཏུ་སོང་བ་མ་ཡིན་པའི་རྩལ་
 ཞེས་བྱ་ཞིང་། འབྱུང་བཞིའི་རུལ་སྤྲན་རྣམས་ནི་རྟག་པ་ཡིན་ལ་དེ་ནི་རྫོང་བརྟན་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚོམ་གཞི་ཡིན་ཅིང་། རུལ་སྤྲན་གྱིས་བཅམས་པའི་རགས་པ་རྣམས་
 ནི་མི་རྟག་གོ་ཞེས་སྟོན་པ་དེ་དག་ཀྱང་ནི། སྤྲ། མཁའ་བཞེན་དེས་ན་རུལ་(ལ་བ)
 ཡང་མེད། ཅེས་པའི་སྐབས་སུ་རུལ་སྤྲན་ཆ་མེད་འགོག་པའི་རིགས་པས་བསྟོག་
 ཟུག་ཏོ་ཞེས་སོ། །ཀྱང་ཞེས་པས་དབང་ཕྱག་པས་འདོད་པ་དེ་དག་མི་འཐད་པར་
 མ་ཟད་བྱེ་བྲག་པའི་ལྷགས་དེའང་མི་འཐད་ཅེས་བརྟུན། ཀྲུ་མ་པ་ལ་གཉིས།
 འདོད་པ་བརྟོན་པ། དེ་དགས་པའོ། གང་པོ་ནི། གཙོ་བོ་སོགས་རྒྱང་བ་དབྱག་གིས་
 བརྟན། དེ་ལ་ཚུགས་སྤྲ་མའི་འདོད་ཚུལ་ནི། ཤེས་བྱ་རྒྱུ་ལའི་ནང་ནས་རྩ་བའི་
 རང་བཞིན་ནམ་གཙོ་བོ་ཞེས་པ་རྟག་པ་ཡིན་པ་སོགས་ཀྱི་མཆོམ་རྒྱུད་དང་ལྡན་པ་
 ཞིག་རྣམས་འབྱུར་སྤྲ་ཆོགས་པའི་འགྲོ་བ་ཡི་རྒྱ་ཡིན་པར་ནི་གངས་ཅན་པ་དག་གིས་
 འདོད་དོ། གེ་ཡང་སྒྲིང་སྟོབས་དང་རུལ་དང་ལྷན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཡོན་ཏན་གསུམ་
 ཆ་མཉམ་པའི་གནས་སྐབས་ནི་གཙོ་བོ་ཞེས་བྱ་བ་དུ་བརྟོན་དེ་ཁས་ལེན་པར་
 བྱེད་ལ། དེ་གསུམ་ཆ་མི་མཉམ་པའི་གནས་སྐབས་ནི་འགྲོ་བ་སྟེ་རྣམས་འབྱུར་ཡིན་
 པར་བརྟོན་དོ། གེ་ལ་གཙོ་བོ་ནི། རྣམས་འབྱུར་གྱི་བྱེད་པ་པོ། མ་སྟེས་པས་རྟག་པ།
 ཆ་མེད་པས་གཅིག་ལ། སེམས་མེད་པས་ལུལ་ཁོ་ན། རྫོང་བརྟན་ཐམས་ཅད་ལ་

ཐུབ་པ། ཡོན་ཏན་གསུམ་ཆ་མཉམ་པ་སྟེ་ཐུང་ཚས་ཏུག་ལྡན་གྱི་མི་གསལ་བའི་ཤེས་
བྱ་ཞིག་སྟེ། དེ་ཁ་དྲིག་ཆད་དབྱིབས་གང་གིས་མཛོན་ཏུ་འགྱུར་བ་མེད་པ་སོགས་
ཀྱིས་མི་གསལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་འདོད། རུལ་ལུན་སྟིང་སྟོབས་གསུམ་ནི་རིམ་པར་ཐུག་
བསྐལ་བའང་སྟོམས་བདེ་བ་གསུམ་དང་། སྤང་ཚོངས་ཆགས་གསུམ་གྱི་མིང་གི་རྣམ་
གངས་ཡིན་ལ། རུལ་ནི་གཡོ་བ་དང་འཇུག་པའི་བདག་ཉིད་ལུན་པ་ནི་ཕྱི་བ་དང་
གཡོགས་པའི་བདག་ཉིད་སྟིང་སྟོབས་ནི་ཡང་བ་དང་གསལ་བའི་བདག་ཉིད་ཡིན་
ཟེར་རོ། །རང་བཞིན་ནི་རྒྱ་དང་། རྣམ་འགྱུར་ནི་འབྲས་བུར་འདོད་དོ། །གཞིས་པ་
ལ་བཞི། གཙོ་བོ་རྟག་པ་རྣམ་འགྱུར་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་དགག་པ། བདེ་
སོགས་རྟག་པ་ཡིན་པ་(ལ་ལ་)དགག་པ། འབྲས་བུ་རྒྱ་ཏུ་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པས་ར་སྟེ་མི་
སྤྱིད་པ་དགག་པ། དབྱུ་མ་པ་ལ་སྟོན་མི་མཚུངས་པར་བསྟན་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི།
གཅིག་ལ་སོགས་རྒྱུད་པ་བཅུ་བཞིས་བསྟན། དེ་ཡང་ཁྱོད་འདོད་པ་ལྟར་གཙོ་བོ་ཆ་
ཤས་གཏན་མེད་ཀྱི་གཅིག་ལ་རུལ་ལུན་སྟིང་སྟོབས་ཀྱི་རང་བཞིན་གསུམ་ཡོད་པ་
ཉིད་ནི་རིགས་པ་མིན་ཏེ། གཅིག་ཡིན་པ་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྤྱིད་པར་འགྱུར་ཞིང་དེ་མི་
སྤྱིད་ན་ཏུ་མཁའ་མེད་པས་གཅིག་དང་ཏུ་མས་བསྐྱས་པའི་ཤེས་བྱ་གཏན་མེད་ཏུ་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། ཆ་ཤས་གཏན་མེད་ཀྱི་གཅིག་དང་ཆ་གསུམ་དང་ལྡན་པ་
གཞི་གཅིག་ལ་དངོས་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་གཟུགས་སོགས་རེ་རེ་
ལའང་རང་བཞིན་གསུམ་རེ་ཡོད་ན་མི་རིགས་ཏེ་སྟོན་སྲ་མ་ལྟར་རོ། །རྒྱ་མཚན་དེས་
ནུ་ཡོན་ཏན་གསུམ་ཆ་མཉམ་པའི་གཙོ་བོ་ཆ་མེད་གཅིག་ཏུ་དེ་འདྲ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ་
དེ་ལྟར་རིགས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡོན་ཏན་གསུམ་ཆ་མཉམ་ཀྱི་གཙོ་བོ་
མི་འཐད་པ་དེ་བཞིན་ཏུ་རུལ་ལུན་སྟིང་སྟོབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་ཉིད་ཀྱང་སོ་སོ་
ནས་གཅིག་ཏུ་བདེན་པར་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། དེ་རེ་རེ་ཡང་སོ་སོར་ཡོན་ཏན་རྣམས་པ་
གསུམ་གསུམ་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡོན་ཏན་གསུམ་རེ་རེ་ནས་མེད་ན་
དེ་གསུམ་ཆ་མཉམ་པའི་གཙོ་བོ་མེད་དགོས་ལ། དེ་མེད་ན་སྟེ་སོགས་རྣམ་འགྱུར་

རྣམས་ཀྱང་ཡོད་པ་ཉིད་ཤིན་ཏུ་རྒྱུད་རིང་ཏུ་འགྱུར་ཏེ་དེ་རྣམས་གཙོ་བོའི་རྣམ་འགྱུར་
 ཏུ་འདོད་པས་སོ། །སྟེ་མས་མེད་ཀྱི་བཅའ་པོར་གྱུར་པའི་གོས་ལ་སྟགས་པ་ལ་བདེ་
 སྟགས་རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པ་སྤྱིད་པ་འདྲ་མིན་ཏེ་སྟེ་མས་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 གོས་ལ་སྟགས་པ་རྣམ་འགྱུར་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་བདེ་སྟགས་དེ་རྒྱུའི་རང་བཞིན་ཏུ་
 བདེན་པར་མེད་དེ་ཡོད་ན་དཔྱད་བཞིན་གྱི་དངོས་པོར་ཡོད་དགོས་ན་དེར་མེད་དེ།
 རྒྱུར་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་ཏུ་རིགས་པས་རྣམ་པར་དཔྱད་ཟེན་པ་(༥༧བ)
 མིན་ནམ་སྟེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱེད་ཀྱི་ལྷགས་ལྟར་ན་རྣམ་འགྱུར་གྱི་རྣམ་ཏུ་སྟགས་
 ཀྱི་རྒྱ་ཡང་བདེ་སྟགས་ཆ་མཉམ་པའི་གཙོ་བོ་ཉིད་ཡིན་དགོས་ན་དེ་མི་རིགས་ཏེ།
 རྒྱུ་བདེ་སྟགས་ཆ་མཉམ་པའི་གཙོ་བོ་དེ་ལས་འབྲས་ཏུ་རྣམ་སྟགས་འབྱུང་བའདྲ་
 མེད་དེ། རྒྱུ་གཙོ་བོ་ཡོད་པ་ལ་རིགས་པས་གནོད་པས་དེ་འདྲའི་གཙོ་བོ་མི་སྤྱིད་
 པར་བཤད་མ་ཐག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རྒྱུ་རྣམ་སྟགས་ལས་ནི་འབྲས་ཏུ་བདེ་
 སྟགས་འབྱུང་བ་ཡིན་ན། ཕྱིས་རྣམ་སྟགས་འགགས་པའི་ཆེ་རྒྱུ་རྣམ་སྟགས་དེ་དག་
 མེད་པའི་ཕྱིར་ན་འབྲས་ཏུ་བདེ་སྟགས་ཆ་མཉམ་པའི་གཙོ་བོ་འདྲ་མེད་པར་འགྱུར་
 ཏེ། ཁྱེད་རྒྱུ་འབྲས་རང་བཞིན་གཅིག་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱིར་ཡང་རྒྱུ་མེད་
 ན་འབྲས་ཏུ་མེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུ་རྣམ་སྟགས་འགགས་པའི་ཆེ་འབྲས་ཏུ་
 བདེ་སྟགས་ཆ་མཉམ་པའི་གཙོ་བོ་འདྲ་མེད་པར་འདོད་ན་གཙོ་བོ་རྟག་དངོས་ཏུ་
 ཁས་སྐྱབས་པ་དང་འགལ་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། བདེ་སྟགས་རྟག་པ་སྟགས་རྟག་པ་
 བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན། བདེ་སྟགས་ཆ་མཉམ་པའི་གཙོ་བོ་འཇམ་རང་བཞིན་ནི་རྟག་
 པ་ཉིད་ཏུ་ཡང་ནམ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། ཡོད་ན་དེ་ལྟར་ཆད་མས་དམིགས་དགོས་
 པ་ལས་བདེ་སྟགས་རིས་འགའ་བར་དམིགས་ཀྱི་རྟག་ཏུ་ཆད་མས་དམིགས་པ་ནི་
 ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟག་པ་ཉིད་ཏུ་ཡང་། ཁྱེས་ཡང་སྤྱིས་གཙོ་བོ་རྟག་
 པ་རྣམ་འགྱུར་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཏུ་མི་འཐད་པར་མ་ཟད་རྟག་པ་ཡིན་པའདྲ་མི་
 འཐད་ཅིས་བསྟོའོ། །བདེ་སྟགས་ཀྱི་གསལ་བ་སྟེ་རྣམ་འགྱུར་རྟག་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་

པ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ་ཡོད་ན། རྒྱལ་བསྐལ་མཐོང་པའི་ཆོ་ཡང་བདེ་བ་མཐོང་བ་ཅི་མྱེར་
 དམིགས་ཤིང་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ་འཛིན་དགོས་ན་དེ་མི་འཛིན་པའི་མྱེར་རྒྱལ་བསྐལ་
 མཐོང་བ་དེའི་ཆོ་བདེ་བ་དེ་ཡོད་ཀྱང་མི་འཛིན་པ་ནི་རྒྱལ་བསྐལ་དེའི་སྐྱེན་གྱིས་བདེ་
 བ་དེ་ཉིད་(ཡེན་སྤྱོད་མཐོང་ཡུལ་པས་སོ་ཞེ་ན། རེས་འགའ་བདེ་བ་དེ་རགས་པ་དང་།
 རེས་འགའ་བདེ་བ་དེ་སྤྱོད་བའང་རྒྱུ་ན་ཡིན་པར་འཕྱུར་ཏེ། བདེ་བ་དེ་རྟག་པ་
 ཡིན་པར་ཁྱོད་འདོད་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེ་ལྟར་བདེ་སོགས་དེ་དག་སྤྱོད་པའི་གནས་
 སྐབས་དོར་ནས་རགས་པ་དང་། རགས་པ་དོར་ནས་སྤྱོད་པར་འཕྱུར་བས་ན་བདེ་
 སོགས་སྤྱོད་རགས་དེ་དག་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཏུ་འཕྱུར་ལ། བདེ་སོགས་སོ་སོ་ནས་མི་རྟག་
 ན་བདེ་སོགས་ཆ་མཉམ་པའི་གཙོ་བོའང་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཏུ་འཕྱུར་རོ། དེས་ན་བདེ་
 སོགས་མི་རྟག་པ་དེ་བཞིན་ཏུ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ནི་རང་བཞིན་གཞན་དང་
 གཞན་ཏུ་འཕྱུར་བའི་མྱེར་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཏུ་རྒྱ་མཚན་ཅིས་མི་འདོད་དེ་རེས་པར་
 འདོད་རིགས་སོ། །གལ་ཏེ་རྟགས་པ་དེ་བདེ་བ་ལས་རྩིས་གཞན་ཡིན་ན་རགས་པ་
 རོག་ཀྱང་བདེ་བ་དེ་རྒྱུ་མ་སོང་བར་མཐོང་དགོས་ལ། བདེ་བ་ལས་རྩིས་གཞན་
 མིན་ན་བདེ་བ་གསལ་བ་དེ་ཡང་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཏུ་འཕྱུར་ཏེ། རགས་པ་འགགས་
 ཆོ་བདེ་བའང་འགགས་པས་གཞན་ཏུ་འཕྱུར་བ་ཅན་ཡིན་པའི་མྱེར་རོ། །འདིར་རྩ་
 བར། བདེ་བ་གསལ་བ་མི་རྟག་ཉིད། །ཅིས་ཡོད་པ་ལྟར་བྱས་ནས་གསལ་བ་ཞེས་
 པ་རྣམས་འཕྱུར་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། ཡང་བདེ་བ་གསལ་བར། ཞེས་ཡོད་པ་ལྟར་བྱས་
 ནས་བདེ་བ་ཡང་གསལ་བར་མི་རྟག་ཅིས་པའི་བཤད་ཚུལ་ཀྱང་ཡོད། གསུམ་པ་ནི།
 གལ་ཏེ་སོགས་རྒྱུ་པ་བཅུ་བཞིས་བསྟན། དེ་ལ་གྲངས་ཅན་དག་གིས། གལ་ཏེ་སྐྱེ་
 ན་རྒྱ་ཏུས་ན་ཡོད་དགོས་པས་སྐྱེ་ལྟན་གྱིས་དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱ་ཏུས་ན་ཡོད་པ་ཤ་
 རྟག་སྐྱེ་ཡི། རྒྱ་ཏུས་ན་མེད་པ་འགའ་ཡང་རྒྱས་བསྐྱེད་ནས་གསར་ཏུ་ནི་སྐྱེ་བ་མིན་
 ཏེ། རྒྱའི་ཏུས་ན་མེད་པའི་མྱེར། གལ་ཏེ་རྒྱ་ཏུས་ན་མེད་ཀྱང་སྐྱེ་ན་བྱེ་མ་ལས་ཀྱང་
 མར་འབྱུང་བ་སོགས་སུ་ཐལ་ལོ། །ཞེས་འདོད་ལ། ལྷ་(ཡེན་སྤྱོད་ལྷ་བྱ་སྐྱེ་བའི་དོན་

ཡང་འབྲས་ཀྱི་ལྷ་གྲུ་འཛིན་རང་བཞིན་རྒྱ་ས་བོན་གྱི་རྩ་ན་ན་ཡོད་ཀྱང་སྒོ་ཡུལ་རྩ་མི་གསལ་
 ལ། རྟེན་ཆ་ལྷན་སོགས་ཀྱིས་གསལ་བར་བྱས་པ་ལ་ལྷ་གྲུ་སྒྲེལ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་
 རོ་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། ལྷ་གྲུ་ལྷ་བྱ་མཛོན་པར་གསལ་བུ་རྒྱ་ས་བོན་གྱི་རྩ་ན་མེད་
 པར་ཕྱིས་སྒྲེ་བར་ནི་ཁྱོད་ཀྱང་འདོད་ལ། དེའི་ཕྱིར་སྐར་རྒྱ་རྩ་ན་མེད་པའི་འབྲས་
 རྩ་གསར་རྩ་སྒྲེ་བར་ནི་ཁྱོད་མི་འདོད་ཀྱང་། དོན་ཁས་སྒྲུངས་པ་ལ་གནས་པ་ཉིད་
 རྩ་འདུག་པས་ཐ་སྐད་མི་འདོད་པ་ཅམ་རྩ་བཤད་དོ། ཞེས་སམ། ཡང་ན། གསལ་
 བ་སོགས་རྒྱུ་པ་གཉིས་ཀྱི་དོན། རང་བཞིན་ལ་སྒྲོས་པའི་སྐར་མེད་གསར་རྩ་སྒྲེ་
 བར་ནི་ཁྱོད་མི་འདོད་པ་བཞིན་རྩ་གསལ་བ་སྒྲེ་ནས་འཕྱར་ལ་སྒྲོས་ན་འང་སྐར་མེད་
 པར་གསར་རྩ་སྒྲེ་བར་མི་འཕྱར་བར་ནི་ཁྱོད་མི་འདོད་ཀྱང་། དེ་འདོད་དགོས་པར་
 ཐལ་བའི་སྒྲོན་དེ་གནས་པ་ཉིད་དེ་རིགས་པ་མཆུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འཆད་པའང་
 ཡོད། རྒྱ་རྩ་ན་འབྲས་ཀྱི་ཡོད་པ་མཛོན་སྐམ་ལ་གཏུགས་པའི་རིགས་པས་འགོག་
 པ་ནི། གལ་ཏེ་རྒྱ་ལ་འབྲས་ཀྱི་མཛོན་པར་མི་གསལ་བར་རང་བཞིན་ཐ་མི་དད་ཀྱི་
 རྒྱལ་རྩ་དེས་པར་གནས་ན། ཟུན་ཟུན་བའི་ཆོ་མི་གཅང་བ་ཟུན་པར་ཐལ་བར་འཕྱར་
 ཏེ། རྒྱ་ཟུན་གོང་གི་རང་བཞིན་དང་འབྲས་ཀྱི་མི་གཅང་བའི་རང་བཞིན་གཉིས་ཆ་
 མེད་ཀྱི་གཅིག་རྩ་འདོད་ལ་ཟུན་གོང་གི་ཆོགས་པ་ན་ཡོད་པའི་འབྲས་ཀྱི་མི་གཅང་
 བའི་ཆ་དེ་མཛོན་པར་མི་གསལ་བས་སོ་སོར་གསལ་རྩ་འང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། གཞན་
 ཡང་རས་གོས་ཀྱི་རིན་གྱིས་རས་བལ་གྱིས་སྐྱོན་ཞེས་ལཱ་དེ་དག་ཁྱོད་ཀྱིས་བགོ་བར་
 གྱིས་ཤིག་དང་། དེས་ཀྱང་གྲང་ལྷག་སྒྲོབ་པ་སོགས་རས་གོས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་པར་
 འཕྱར་ཏེ་རས་གོས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་དེའི་ས་བོན་གྱི་རང་བཞིན་གཉིས་ཆ་མེད་ཀྱི་
 གཅིག་རྩ་ཁྱོད་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་སྐྱོངས་པས་རྒྱ་རྩ་ན་
 (ལ་ན)འབྲས་ཀྱི་ཡོད་པ་མ་མཐོང་ཞིང་རས་བལ་གྱི་ས་བོན་ལ་རས་ཡུག་ཆེན་ཡོད་
 པའང་མ་མཐོང་བས་རས་བལ་གྱི་ས་བོན་མི་བགོ་བ་ཡིན་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཁྱོད་ཀྱི་
 རྟེན་པ་དང་སྐྱོང་སེར་སྒྲུ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་རྩ་ན་འབྲས་ཀྱི་ཡོད་པའི་དེ་ཉིད་ཤེས་

བས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་འདོད་པ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་རང་ལུགས་གཞག་པ་དུ་ཉིད།
 དེ་དག་གི་རྗེས་འབྲངས་ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་འདོད་དགོས་པས་ཁྱོད་ཟན་ཟ་བ་མི་གཙང་
 བ་ཟ་བ་སོགས་སུ་འཁྱུར་ཞེས་པའང་། ཡང་ན། དུ་ཉིད་ཤེས་པར་འདོད་པའི་ཁྱོད་
 ཀྱི་སྟོན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རས་ཀྱི་ས་པོན་ལ་རས་གོས་ཡོད་པའི་རྣམ་གཞག་དུ་ཉིད་
 ཤེས་ན་ས་པོན་བཀོ་རིགས་པ་ལ་དེ་མི་བཀོ་བར་རས་གོས་ཁོ་ན་ནན་གྱིས་སྟོན་པར་
 མཐོང་བས་ན་རྒྱ་རྒྱས་འབྲས་སུ་མེད་པར་གསལ་ལོ་ཞེས་བཤད། ཁྱོད་ཀྱིས་འཇིག་
 རྟེན་ཚོངས་པས་རྒྱ་རྒྱས་ན་འབྲས་སུ་ཡོད་པ་མ་མཐོང་། ཞེས་པའང་འགལ་ཏེ། ཁྱོད་
 ལྟར་ན་རྒྱ་ལ་འབྲས་སུ་ཡོད་པའི་དེ་ཉིད་ཤེས་པ་དུ་མེར་སྐྱ་སོགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཞུགས་
 པའི་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ལ་ཡང་ནི་ཡོད་པ་ཅི་སྟེ་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་འདྲའི་
 རྣམ་གཞག་རང་གི་སྟོན་པས་བརྟན་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལས་བཤད་པ་ལྟར་འདོད་པས་
 སོ། །འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་མཐོང་བ་ཚད་མ་ཉིད་མིན་
 པས་རྒྱ་ལ་འབྲས་སུ་ཡོད་པ་མི་རྟོགས་སོ་ཞེ་ན། འོ་ན་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱ་
 གྲུ་ལ་རྣམ་འཁྱུར་མངོན་པར་གསལ་བ་མཐོང་བའང་བདེ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 འཇིག་རྟེན་པས་མཐོང་བ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབྲས་སུ་རྣམས་རྒྱ་རྒྱས་ན་
 ཡོད་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་འདྲིར་བཤད་པ་ལྟར་དབུ་མ་སྟོང་པོ་ལས་ཀྱང་། ཅུ་
 གོ་རྒྱ་ཡི་ས་པོན་གྱི། ཁྱང་ན་ཡོད་པའི་ཅུ་གོ་རྒྱ། །བུད་མེད་སྟེས་པ་འགོགས་ལ་
 ལ། །རྩ་ཡི་ནང་ན་སྐྱ་གནས་(ལ་བ)དང་། །ཟས་ཀྱི་ནང་ན་ཕྱི་ས་སོགས། །ཤིང་ལ་
 འབར་ཡོད་མི་མཐོང་ཞེས། །གང་ཞིག་མངོན་སུམ་སྟོང་བྱེད་པ། །དེ་ནི་བདེན་སྟེ་
 རི་ལྟར་ཡིན། །ཞེས་སོགས་གསུངས། བཞི་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཚད་མ་སོགས་རྒྱང་པ་
 བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་བརྟན། དེ་ལ་གྲངས་ཅན་པ་ན་ཟེ། ཁྱོད་དབུ་མ་པ་ལྟར་ནའང་
 གལ་ཏེ་ཚད་མ་དོན་དམ་པར་ཚད་མ་མིན་ན་བརྟན་པའི་ཚད་མ་དེས་གཞལ་བྱ་
 གཞལ་བའང་། གཞལ་བ་ལྟར་མི་བདེན་པས་ཕྱིན་ཅི་ལྟག་བརྟན་པར་མི་འཁྱུར་
 རམ་སྟེ་འཁྱུར་དགོས་ལ། རྒྱ་མཚན་དུ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱོད་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོན་པའང་ཕྱིན་

ཅི་ལོག་བརྒྱན་པ་ཉིད་དུ་འབྱུང་ཏེ་སྤྱོད་ཉིད་འཇུག་བྱེད་གྱི་ཚད་མ་བརྒྱན་པ་དེས་
གཞལ་བ་ཡིན་པ་དེ་ཕྱིར་མི་འཐད་པར་འབྱུང་རྩོམ་ཞེས། ཁོ་པོ་ཅག་དབུ་མ་པའི་
ལྷགས་ལ་སྤྱོད་ཉིད་འཇུག་བྱེད་གྱི་ཚད་མ་དང་། དེས་གཞལ་བའི་སྤྱོད་ཉིད་གཉིས་
ཀའང་བརྒྱན་པ་ཡིན་པ་ཆེས་འཐད་དོ། །འཐད་ཚུལ་ཡང་། བརྟགས་པའི་དངོས་
ལ་ཞེས་པ་དགག་བྱ་བུ་མ་པ་བདེན་གྲུབ་ལྟ་བུ་བདེན་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་བརྟགས་ནས་
དགའ་བའི་གཞིར་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་ལ་ཞེས་སམ། ཡང་ན། བདེན་འཛིན་གྱིས་
སྒྲི་བརྟགས་པའི་དགག་བྱའི་དངོས་པོ་བདེན་གྲུབ་ལྟ་བུ་ལ་རྟོག་པས་མ་རེག་པར་
ཏེ་གལ་ཏེ་བདེན་པར་གྲུབ་ན་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་གི་སྟུང་ནས་རྟོག་པས་མ་བཟུང་ཞིང་
རྣམ་པ་མ་ཤར་བར་བདེན་གྲུབ་དེ་ཡི་དངོས་པོ་མེད་པའི་བཀག་པ་བདེན་སྤྱོད་དེ་
ཡང་རྟོག་པས་དམིགས་ཤིང་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་དངོས་པོ་བཀག་
ནས་བདེན་མེད་ཆད་མས་ངེས་པ་དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་རྣམ་པ་སྒྲོ་བྱལ་དུ་འཆར་
བ་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར། རྟོག་ཐོར་མོ་གཤམ་སུའི་རྣམ་པ་མ་ཤར་བར་མོ་གཤམ་
སུ་ཤི་བའི་རྣམ་པ་མི་འཆར་བ་བཞིན་ནོ། །ཡང་ན་རྟེན་པ་གཉིས་པོ་འདི་ལ་བརྟག་
བྱའི་དངོས་པོ་གཞི་ཆོས་ཅན་ལ་རྟོག་པས་མ་རེག་པའམ་མ་དམིགས་པར་(༤༠ན)གཞི་
དེ་ཡི་ཆོས་ཉིད་བདེན་པའི་དངོས་མེད་འཛིན་ནས་པ་མ་ཡིན་ཞེས་འཆད་ཚུལ་གྱང་
ཡོད་དོ། །འདིས་ནི་དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་དོན་གྱི་མ་ཤར་བར་བདེན་པས་སྤྱོད་
པའི་སྤྱོད་ཉིད་ངེས་མི་སྤུབ་པས་སྤྱོད་ཉིད་ངེས་པ་ལ་དགག་བྱའི་སྤྱང་ཚུལ་ངེས་པ་
གལ་ཆེ་བར་བསྟན་ཏོ། །དེ་ཕྱིར་དགག་བྱ་བརྒྱན་པའི་དངོས་པོ་བདེན་གྲུབ་ལྟ་བུ་
གང་ཡིན་པ་དེ་མི་སྲིད་པས། དེ་བཀག་པ་བདེན་གྲུབ་དེ་ཡི་དངོས་པོ་མེད་པའི་
སྤྱོད་ཉིད་དེ་ཡང་གསལ་བར་བརྒྱན་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཟད་གྱི་བདེན་པར་གྲུབ་པ་
ནི་ཅུང་ཟད་གྱང་མེད་དོ། །དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་དང་བཀག་པ་བདེན་སྤྱོད་གཉིས་
ཀ་བརྒྱན་པ་ཡིན་པར། ཚ་ཤེ་ལས། གལ་ཏེ་མི་སྤྱོད་ཅུང་ཟད་ཡོད། ལོགས་གྱིས་
གྱང་སྟོན་ནོ། །དེས་ན་དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་དང་དེ་བཀག་པའི་སྤྱོད་ཉིད་ལྟ་བུ་

གཞུང་བྱེད་ལུང་དང་། འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཐམས་ཅད་བརྟན་པ་ཡིན་པར་
 མཚུངས་ཀྱང་སྤང་གཉེན་རུ་འཐད་དེ། དཔེར་ན། མི་ལམ་རུ་བྱ་གྲུ་བ་ལྟ་བུ་མིས་
 པ་ལ། ད་ནི་བྱ་དེ་མེད་སྟེ་ཕྱི་ལོ་རྟེན་ཀྱི་དེ་ནི་མི་ལམ་གྱི་བྱ་དེ་མ་གྱི་བར་ཡོད་
 པར་འཛིན་པའི་རྟེན་པར་རྟེན་པ་ཡི་གེགས་ཡིན་ལ། ཡོད་སྟེ་ཕྱི་ལོ་དང་མེད་སྟེ་
 ཕྱི་ལོ་མི་ལམ་གྱི་སྤང་གཉེན་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཡང་བརྟན་པ་ཡིན་པ་བཞིན་རུ་གཉེན་པོ་
 བརྟན་པས་སྤང་བྱ་བརྟན་པ་འཛོམས་པ་དང་། ཚད་མ་བརྟན་པས་གཞུང་བྱ་བརྟན་
 པ་གཞུང་བའང་དབྱུག་པར་མི་འགལ་རྟེ། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་བརྟན་པ་བདེན་
 མེད་མི་ལམ་དང་སྟེ་མ་ལྟ་བུར་འདོད་པས་སོ། །བྱངས་ཅན་པས་ནི་ཤེས་བྱ་ཐམས་
 ཅད་བདེན་གྲུབ་རུ་འདོད་པས་ཚད་མ་བརྟན་པ་འཛོམས་ཤིང་ཤེས་པས་སྟོན་དེ་དབྱུག་
 མ་པར་མི་མཚུངས་པའི་ཚུལ་ནི་དེ་ཡིན་ནོ། །བཤད་མ་ཐག་པའི་དཔེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྟོ་
 བས་སྤང་གཉེན་གྱིས་མཚོན་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་བརྟན་པའི་ཚུལ། མདོ་ཉིང་འཛིན་
 རྒྱལ་པོ་ལས། །༦༠༧། རི་ལྟར་བྱ་མོ་གཞོན་ཅུའི་མི་ལམ་ན། །བྱ་མོ་བྱང་ཞིང་གི་བ་དེ་
 མཐོང་ནས། །བྱང་ནས་དགའ་ཞིང་གི་ནས་མི་དགའ་ལྟར། །ཚོས་རྟེན་ཐམས་ཅད་
 དེ་བཞིན་ཤེས་པར་གྱིས། །ཞེས་དང་། མདོ་གཞན་ལས་ཀྱང་། རྒྱ་མའི་སྤང་པོ་ཆེས་
 རྒྱ་མའི་སྤང་པོ་གཞན་ཞིག་པམ་པར་བྱས་པ་སོགས་ཀྱི་དཔེས་ཀྱང་སྤང་གཉེན་གཉིས་
 ཀྱི་བརྟན་པར་བརྟན་ཏོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་བས་སོགས་རྒྱུ་པ་གཉིས་ཀྱིས་བརྟན་
 རྒྱ་མཚན་དེ་བས་ན་སྤང་བཤད་པ་དེ་ལྟར་རིགས་པ་ཡང་དག་གིས་རྟེན་པར་དབྱུག་
 པས་དབང་བྱུག་དང་གཙོ་བོ་སོགས་མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་ལས་མི་སྤྱེ་བར་མ་ཟད་དངོས་
 པོ་འགའ་ཡང་རྒྱ་མེད་ལས་སྤྱེ་བ་ནི་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ནོ་ཞེས་སྤང་རྒྱ་མེད་ལས་སྤྱེ་བ་
 བཀག་པའི་དོན་བརྟུལ། །བཞི་པ་ནི། སོ་སོ་ལ་སོགས་བཞིས་བརྟན། དེ་ལ་རྒྱ་བྱ་
 ལྟ་བུ་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་རྟེན་སྤྱེ་བ་ན་རྒྱ་ས་པོན་རྒྱ་ལུང་དོད་གཤེར་སོགས་རྒྱ་
 རྟེན་སོ་སོ་བའོ། དེ་ཐམས་ཅད་ཚོགས་པའི་འདུས་པ་ཡི་རྒྱ་རྟེན་རྟེན་པ་ཡང་
 མཁར་གཞོང་ལ་རྒྱ་བྱུག་བརྟན་པ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་གནས་པ་མ་ཡིན་

ཞིང་། གངས་ཅན་པས་འདོད་པ་ལྟར་མངོན་པར་མི་གསལ་བའི་ཚུལ་དུ་གནས་
 བའང་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་རྒྱུན་ནས་པར་མ་འཁྱར་བར་ཐུ་གུ་སོགས་ཆད་མས་མི་དམིགས་
 བའི་ཕྱིར་རོ། རྒྱ་རྒྱུན་དེ་དག་ལ་ལྟོས་མེད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་གཞན་ནས་འདས་པ་འདྲ་
 ཡིན་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་གྲུབ་ཟིན་གནས་པ་ཡང་མ་ཡིན་
 ཞིང་། འཇིག་པ་ན་རང་བཞིན་གྱིས་འགགས་ནས་གཞན་དུ་འགྲོ་བ་ཡང་མ་ཡིན་
 རོ། །དེས་ན་ཐུ་གུ་སོགས་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འབྲས་བུ་སྟེ་བའི་ཆེ་གང་ནས་
 ཀྱང་མི་འོང་བ་དང་། རྒྱ་འགགས་པའི་ཆེ་གང་དུ་འང་མི་འགྲོ་བར་རྟག་ཆད་དང་
 བྲལ་བའི་ཆོས་ཉིད་དེ། རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ་ལས། ས་བོན་ཡོད་ན་ཐུ་གུ་ཇི་བཞིན་ཏེ། ས་
 བོན་གང་ཡིན་ཐུ་གུ་(༧)ན་དེ་ཉིད་མིན། །དེ་ལས་གཞན་མིན་དེ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། །དེ་
 ལྟར་རྟག་མིན་ཆད་མིན་ཆོས་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི། རྒྱ་ས་
 ས་བོན་ཡོད་ན་དེའི་རྒྱ་ཅན་གྱི་ཐུ་གུ་ཡང་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་འབྱུང་ལ། དེ་འབྱུང་བ་ན།
 ས་བོན་ཉིད་ཐུ་གུར་པར་འཕོ་ཞིང་འགྲོ་བ་དང་། ཐུ་གུ་ས་བོན་ལས་གཞན་ཞིག་ནས་
 རྒྱར་འོང་བ་གཉིས་ཀ་གང་ཡང་མིན་ཏེ། སྤ་མ་ལྟར་ན་རྟག་པར་འཁྱར་བ་ལས་དེ་
 ལྟ་མིན་པས་ཐུ་གུའི་དུས་ན་འང་མི་འཇིག་པར་གནས་པའི་རྟག་པ་མིན་ལ། ཕྱི་མ་
 ལྟར་ན་རྒྱ་ས་བོན་ལ་མི་ལྟོས་པར་འབྲས་བུ་ཐུ་གུ་འབྱུང་བས་ས་བོན་རྒྱན་ཆད་པར་
 འཁྱར་བ་ལས་དེ་ལྟ་མིན་པས་ས་བོན་རྒྱན་ཆད་པ་འདྲ་མིན་རོ། །དེ་དག་གི་རྒྱ་མཆན་
 ཡང་། ཐུ་གུ་ས་བོན་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་དང་། རང་བཞིན་གཅིག་
 པ་གང་ཡང་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོ་དེའི་དོན་ཅ་ཤེ་ལས། གང་ལ་བརྟེན་ནས་གང་
 འབྱུང་བ། །དེ་ནི་རེ་ཞིག་དེ་ཉིད་མིན། །དེ་ལས་གཞན་པ་འདྲ་མ་ཡིན་ལ། །དེ་ཕྱིར་
 རྟག་མིན་ཆད་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟར་སྟེ་འགག་གནས་གསུམ་ཐམས་ཅད་
 རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པས་བདག་གཞན་གཉིས་རེ་རེ་བ་ལས་སྟེ་བ་མེད་ཅིང་། དེ་
 མེད་པས་གཉིས་ཀ་ཆོགས་པ་ལས་སྟེ་བའང་མེད་པར་གྲུབ་པོ། །ཆོག་རྒྱུད་བཞི་པོ་
 འདི་ཐུ་གསུམ་ལས་སྟེ་བ་བཀག་པའི་དོན་བསྟུངས། གཉིས་ཀ་ལས་སྟེ་བ་འགོག་

བྱེད་ཀྱི་རིགས་པར་སྒྱར་ཡང་རུང་བར་གསུངས་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། ཆོངས་པས་
 མོགས་རྒྱུ་པ་བརྩམ་བསྟན། ཆོས་དང་གང་ཟག་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་ཆོངས་
 པ་མ་རིག་པས་བདེན་པར་གང་བྱས་ཤིང་སྒྲོ་བརྟགས་པའི་གཞུགས་མོགས་ཀྱི་དངོས་
 སོ་འདྲི་དག་སྒྱུ་མ་མཐའ་གིས་སྤུལ་པའི་རྟ་སྒྲང་མོགས་ལས་ནི་བྱུང་(༥༡)བར་ཅི་
 ཡོད་དེ། དེ་གཉིས་ཀའང་རང་བཞིན་གིས་བྱལ་པ་ལྟར་སྒྲང་ཡང་རང་བཞིན་གིས་
 མ་བྱལ་པ་ཉིད་རུ་གནས་པས་སྒྲང་ཆོད་དང་གནས་ཚུལ་མི་མཐུན་པའི་བརྟན་པ་
 ཡིན་པའི་མྱིར་རོ། །འདི་དག་གིས་གཏན་ཆོགས་འདིའི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་སྒྲོན་
 མེད་དེ་བསྟན། སྒྱུ་མ་མཐའ་གིས་རྟ་སྒྲང་མོགས་སྤུལ་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། ལྷ་ཁྱེན་
 གཞན་རྣམས་ཆོགས་པའི་སྒྲོབས་ཀྱིས་ནི་གང་སྤུལ་པ་གཞུགས་མོགས་ཀྱི་དངོས་སོ་
 དེ་དག་ལ་ནི་རང་བཞིན་གིས་བྱལ་པ་རུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། ཡོད་ན་སྒྲེ་པའི་ཆོ་
 གཞན་ཞིག་ནས་རང་བཞིན་གིས་འོང་དགོས་ལ་འགག་པའི་ཆོ་རང་བཞིན་གིས་
 གཞན་རུ་འགྲོ་དགོས་ན། དངོས་པོའི་ཆོས་དེ་རྣམས་ནི་ལྷ་ཁྱེན་རྟེན་འབྲེལ་ཙམ་ལས་
 བྱང་བ་མ་གཏོགས་སྒྲེ་བ་ན་གང་ནས་འོངས་པར་འགྱུར་ཞིང་འགག་པ་ན་གང་རུ་
 འགྲོ་བའང་བརྟག་པར་གིས་ཤིག་དང་འགྲོ་འོང་རང་བཞིན་གིས་བྱལ་པ་གང་ཡང་
 ཆོད་མས་དམིགས་སུ་མེད་དོ། །འདི་དག་གིས་ནི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་བདེན་མེད་གིས་
 བྱལ་པ་དེ་བསྟན་རོ། །སྒྲུ་བྱ་དང་འདྲུ་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལྟ་བུའི་འབྲས་བུ་གང་
 ཞིག་ །ས་པོན་དང་མ་རིག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་གང་དང་ཉེ་བ་ཡིས་སྒྲེ་བ་
 མཐོང་བར་འགྱུར་ལ། ལྷ་དེ་དག་མེད་པ་དང་མ་ཆང་བ་ན་སྒྲེ་བ་མིན་པ་ཡི་རྟེན་
 འབྱུང་གི་ཆོས་འདི་དག་ནི་ལྷ་ཁྱེན་སྒྲོ་བར་བས་གསར་རུ་བཅས་སུ་ཡོད་པའམ་བཅས་
 ལྟ་ཡིན་གྱི། ལྷ་ཁྱེན་ལ་ལྟོས་མེད་རུ་སྒྲེ་བ་ནི་ནམ་མཐའི་པརྟོ་བཞིན་ནོ། །ཡང་ན་
 བརྟགས་པ་ཙམ་གྱི་གདགས་གཞིའི་ཆོས་གང་ཞིག་རང་འདོགས་བྱེད་ཀྱི་རྟོག་པའི་
 རྟེན་གང་དང་ཉེ་བ་ཡིས་ཞེས་སྒྱུར་ཏེ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བཤད་
 ཚུལ་ལོ། །འདི་དག་གི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཆོགས་སམ་རྟགས་ལྷ་ཁྱེན་ལ་རག་ལས་

པའི་རྟེན་འབྱུང་ཉིད་བསྟན་རྟོ། །དེས་ན་ཆོས་རྣམས་རྒྱ་རྒྱུན་(༡༩ན)ལ་སྟོས་ཤིང་
 བདེན་པར་མེད་པ་ནི་གཟུགས་བརྟན་དང་མཚུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འདིས་ནི་མཐུན་
 དཔེ་ཡང་དག་བསྟན་རྟོ། །རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་བཅོས་མའི་ཆོས་དེ་རྣམས་ལ་བདེན་པར་
 གྲུབ་པ་ཉིད་རྟོ་རྟེན་ལ་ཡོད་དེ་མེད་དོ། །འདིས་ནི་དེ་སྟུབ་ཀྱི་བསྟུབ་བྱའམ་དམ་
 བཅའ་བསྟན་རྟོ། །དེ་དག་གི་དོན་བསྟན་ན། ཅ་ཆོག་དང་མཐུན་པའི་སྒྲིབ་པ་ནི།
 མོངས་པས་བདེན་པར་ཞེན་པའི་གཞི་གཟུགས་སོགས་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་མེད་
 དེ། རྒྱ་རྒྱུན་ལ་རག་ལས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གཟུགས་བརྟན་
 དང་མཚུངས་སོ་ཞེས་པའོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྒྲིབ་པ་མཐའ་དག་
 དང་བལ་ཞིང་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་རག་ལས་པའི་རྟེན་འབྱུང་སྒྲུ་མ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཚུལ་ངེས་
 དོན་གྱི་ཡུང་གིས་ཀྱང་གྲུབ་སྟེ། རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པ་ལས། མཁས་པས་རྟེན་འབྱུང་ཆོས་
 རྣམས་རྟོགས་གུར་རྟེ། མཐར་ལྟ་བུ་ལ་རྟེན་པར་ཡང་མི་བྱེད། རྒྱ་དང་བཅས་ཤིང་
 རྒྱུན་བཅས་ཆོས་ཤེས་ཀྱི། རྒྱ་མེད་རྒྱུན་མེད་ཆོས་ཉིད་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་
 དང་། གཟུགས་བརྟན་གྱི་དཔེས་གཏན་ལ་འབྲེལ་པའི་ཚུལ་ཡང་། མདོ་ལས། མི་
 ལུང་གིན་ཏུ་ཡོངས་དག་ལས། རི་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡི། གཟུགས་བརྟན་
 ལྷང་བ་དེ་བཞིན་དུ། རྫོན་པ་ཆོས་རྣམས་ཤེས་པར་གྱིས། ཞེས་སོགས་གསུངས་
 སོ། །གསུམ་པ་ཡོད་མེད་སྟེ་འགོག་གི་གཏན་ཆོགས་བཤད་པ་ལ་གསུམ། གཏན་
 ཆོགས་བསྟུབ་ནས་སྟེ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟུབ་པ་དགག་པ། དེས་འགག་པ་རང་
 བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལེགས་པར་བསྟན་པ། དེས་ན་སྤྱིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཏུ་གྲུབ་པར་
 བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དངོས་པོ་ཡོད་པར་སོགས་རྒྱུ་པ་བཅུ་དྲུག་གིས་
 བསྟན། །དངོས་པོ་གང་ཞིག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་གྱུར་པ་ལ་སྟེད་(༡༩བ)བྱེད་
 གྱི་རྒྱ་ཡིས་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་དེ་རྒྱས་
 བསྟེད་མི་དགོས་ཤིང་དགོས་ནའང་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཏེ་དངོས་པོ་དེ་དག་ནི་
 གཏན་ནས་མེད་པ་ཡིན་ན་ཡང་སྟེད་བྱེད་གྱི་རྒྱ་ཡིས་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ།

གཏན་ནས་མེད་པ་རྒྱས་བསྐྱེད་མི་ཅུས་པའི་ཕྱིར། ཡོད་པ་རང་གི་ངོ་པོ་གྲུབ་ཟིན་
 པས་སྐྱེད་བྱེད་མི་དགོས་པ་བདེན་མོད། མེད་པ་ལ་ཅའི་ཕྱིར་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མི་
 དགོས་སྟུང་ན། ཕྱི་བུ་བརྒྱ་ལྷག་གི་རྒྱ་ཡིས་ཀྱང་དངོས་པོ་གཏན་ནས་མེད་པ་ཞིག་
 དངོས་པོར་བསྐྱར་དུ་མེད་དེ། དེ་འདྲའི་དངོས་མེད་རིམ་གར་ལྟ་བུ་དེ། རྒྱ་རྒྱུན་
 གྱི་བྱེད་པའི་ཡུལ་དུ་མི་རུང་བས་སུ་གང་གིས་ཀྱང་དངོས་པོར་བསྐྱར་དུ་མི་བརུབ་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་མེད་པ་ལ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡི་དགོས་པ་མེད་ཅེས་
 པའང་། གཏན་ནས་མེད་པ་ཞིག་རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་བསྐྱེད་ནས་སྐྱེ་མི་མྱོད་པས་དེ་འདྲའི་
 སྐྱེ་བ་འགོག་པ་ཡིན་གྱི་རྒྱ་ས་བོན་གྱི་དུས་ན་མེད་པའི་འབྲས་བུ་ལྟ་བུ་སྐྱེ་བ་
 འགོག་པ་མིན་ཏེ། སྐྱེ་ལྟར་གྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་དུས་ན་མེད་པ་གཏན་སྐྱེ་བ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡོད་པ་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་དོན་ཡང་། སྤར་སྐྱེས་ནས་ཡོད་ཚུང་བ་
 ཅུམ་ལ་མིན་གྱི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དང་གངས་ཅན་པས་རྒྱ་དུས་ན་ཡོད་པར་
 འདོད་པ་ལྟ་བུ་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་དམ་བཅས་པའི་དོན་གཏན་ཆོགས་གྱིས་
 རྒྱས་པར་རྒྱབ་པ་ལ། དངོས་མེད་དངོས་པོ་མི་འགྱུར་བར་རྒྱབ་པ་ནི། དངོས་པོ་
 གཏན་ནས་མེད་པ་ཞིག་དངོས་པོར་བསྐྱར་དུ་མེད་དེ། གལ་ཏེ་ཡོད་ན་དངོས་མེད་
 གྱི་གནས་སྐབས་མ་བཟང་བར་དངོས་པོར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནམ། བཟང་ནས་འགྱུར་
 བ་གང་ཡིན་བརྟག་པར་བྱ་སྟེ། དངོས་མེད་གྱི་གནས་སྐབས་མ་བཟང་བར་དངོས་
 པོར་འགྱུར་ན། དངོས་མེད་གྱི་གནས་སྐབས་མ་བཟང་པ་དེ་ཉིད་དངོས་པོའི་གནས་
 སྐབས་རིམ་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། དོན་བྱེད་མི་ཅུས་པའི་གནས་སྐབས་དང་དོན་བྱེད་ཅུས་
 (༤༣)པའི་གནས་སྐབས་དེ་གཉིས་གནས་སྐབས་སོ་སོ་ཐ་དང་ཅིང་དངོས་འགལ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་མེད་གྱི་གནས་སྐབས་བཟང་ནས་དངོས་པོར་འགྱུར་ན་དངོས་
 མེད་གྱི་གནས་སྐབས་བཟང་ཟིན་པ་དེའི་ཆོ་དངོས་མེད་མིན་དགོས་ལ། དངོས་པོར་
 ཡང་ད་དུང་འགྱུར་དགོས་ཡིན་གྱིས་གྱུར་ཟིན་མ་ཡིན་པས་དངོས་པོའང་མིན་པ་
 དེས་ན་དངོས་པོར་འགྱུར་མཁའི་ཆོས་དངོས་མེད་དང་དངོས་པོ་གཉིས་ཀ་ལས་གཞན་

ཡུང་གསུམ་པ་ཡང་གང་ཞིག་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ་དེ་འདྲ་མི་སྲིད་པའི་སྲིད་རྒྱུ་རྒྱུ་། གཞན་
 ཡང་དངོས་མེད་ཀྱི་གནས་སྐབས་མ་བཟང་བར་དངོས་པོར་འབྱུང་ན། དངོས་པོ་
 མེད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཆེ་དངོས་པོར་ཡོད་པ་སྲིད་པ་མིན་པས་ན་དེའི་ཆེ་དངོས་
 པོ་ཡོད་པར་ནམ་ཞིག་ན་འབྱུང་ཏེ་དངོས་མེད་ཀྱི་རྒྱས་ན་དངོས་པོ་མ་སྐྱེས་པའི་སྲིད་
 དངོས་མེད་ལས་མ་འདས་སོ། གཞན་ཡང་དངོས་མེད་ཀྱི་གནས་སྐབས་བཟང་ནས་
 དངོས་པོར་འབྱུང་ན། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་གནས་སྐབས་སྐྱེས་པར་མ་བྱུང་པར་ནི་
 དངོས་མེད་ཀྱི་གནས་སྐབས་དང་ནི་འབྲལ་བར་མི་འབྱུང་ལ། དངོས་མེད་ཀྱི་གནས་
 སྐབས་དང་ནི་མ་བྲལ་ན་ནི་དངོས་པོ་ཡོད་པའི་སྐབས་མི་སྲིད་དེ། དངོས་པོ་ཡོད་
 མེད་ཀྱི་གནས་སྐབས་གཉིས་པོ་དངོས་འགལ་ཡིན་པའི་སྲིད་རྒྱུ་རྒྱུ་། དངོས་པོ་རང་
 བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དངོས་མེད་རྒྱུ་མི་འབྱུང་བར་སྐྱབ་པ་ནི། དེ་ལྟར་དངོས་མེད་
 དངོས་པོར་མི་འབྱུང་བ་བཞིན་རྒྱུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་འདྲ་དངོས་
 པོ་མེད་པར་འབྱུང་བ་མིན་ཏེ། ཡིན་ན་གཞི་གཅིག་ཉིད་ལའང་སྐྱེད་དངོས་པོ་དང་
 སྐྱེད་དངོས་མེད་ཀྱི་རང་བཞིན་གཉིས་སྒྲུབ་པར་ཐལ་བར་འབྱུང་བའི་སྲིད་ཀྱི་གཞན་
 ཡང་དངོས་མེད་དང་དངོས་པོ་ལྟ་བུ་གང་རྒྱུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ཀྱང་དེའི་རང་
 བཞིན་གཞན་རྒྱུ་འབྱུང་བ་ནམ་ཡང་མི་སྲིད་དེ། གང་པོའི་ཆལ་གྱི་མདོ་ལས། གལ་
 ཏེ་ཆོས་རྒྱལ་ས་(༤༣༧)རང་བཞིན་འགའ་ཡོད་ན། རྒྱལ་བ་ཉན་ཐོས་བཅས་པས་དེ་
 མཐེན་འབྱུང་། རྩེ་རྒྱལ་ཆོས་རྒྱལ་ལྟ་བུ་འདྲ་འཁོར་འབྱུང་། རམ་ལས་རྒྱལ་ས་ནམ་
 ཡང་སྐྱེས་པ་མེད་མི་འབྱུང་། ཞེས་དང་། ཆ་ཤེ་ལས། རང་བཞིན་གཞན་རྒྱུ་འབྱུང་
 བ་ནི། རམ་ཡང་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས། འདི་དག་གི་དོན་བསྟུ་ན།
 ལྷ་གྲུ་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། ཡོད་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་
 མི་སྐྱེ། མེད་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའང་མི་སྐྱེ་བའི་སྲིད་དཔེར་ན་མོ་གཤམ་གྱི་
 ལྷ་བཞིན། ཞེས་པའོ། དེ་ལྟར་ཡང་། རྩེ་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་ལས། ཡོད་པ་ཡོད་
 སྲིད་སྐྱེ་མ་ཡིན། མེད་པ་མེད་པའི་སྲིད་མ་ཡིན། ཆོས་མི་མཐུན་སྲིད་ཡོད་མེད་

མིན། རྒྱུ་བ་མེད་མྱེར་གནས་འགག་མེད། ཅིས་དང་། འཇུག་པ་ལས། ཡོད་ན་
 རྒྱུད་བྱེད་ཅི་དགོས་སོགས་དང་། ལམ་སྟོན་ལས། ཡོད་པ་རྒྱུ་བ་རིགས་མིན་
 ཏེ། ཁྱེས་སོགས་གྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཡོད་མེད་རྒྱུ་འགོག་དང་མཐའ་བཞི་འགོག་པའི་
 རིགས་པ་ཅིག་ཅར་དུ་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་སོགས་རྒྱུ་བ་བཞིས་བསྟན།
 ཚུལ་ལ་ཐོག་མར་རྒྱུ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་ཚུལ་ལྟར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་
 མཐའ་འགག་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་ཞིང་རྒྱུ་འགག་ཅན་གྱི་དངོས་དོང་
 རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །དེས་ན་ཚུལ་འགའ་ལ་ཡང་རྒྱུ་འགག་གནས་གསུམ་
 རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར། འགྲོ་བ་འདྲི་དགུ་ཐམས་ཅད་ནི་དུས་
 རྟག་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་དང་། མ་འགགས་པ་དང་། གཞོད་མ་ནས་ཁི་
 བ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་སྤང་བ་ལས་འདས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །རྟག་དུ་ཁྱེས་པས་
 རེས་འགའ་བ་མ་ཡིན་པར་སྤྱིའི་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་རང་བཞིན་མེད་མཉམ་ཡིན་
 པར་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ཡེ་ཤེས་སྤང་བ་རྒྱན་གྱི་མདོ་ལས། རྟག་དུ་རྒྱུ་མེད་
 ཚུལ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས། ཚུལ་ལྟར་ཐམས་ཅད་བདེ་བར་(༤༩)གཤེགས་དང་
 འདྲ། བྱིས་པའི་སློ་ཅན་མཚན་མར་འཛིན་པ་ནམས། འཇིག་རྟེན་ན་ནི་མེད་པའི་
 ཚུལ་ལ་སྟོད། ཅིས་དང་། དཀོན་མཆོག་སྤྱི་ལས་ཀྱང་། ཚུལ་གྱི་འཁོར་ལ་བསྐྱོར་
 བ་ན། གཞོད་ནས་ཁི་ཁིང་མ་སྐྱེས་པ། རང་བཞིན་སྤང་བ་འདས་པ་ཡི། ཚུལ་
 ལྟར་མཁོན་པོ་བྱེད་གྱིས་བསྟན། ཁྱེས་སོགས་གསུངས། གསུམ་པ་ནི། འགྲོ་བ་
 སོགས་རྒྱུ་བ་བཞིས་བསྟན། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་གྲིད་པར་འཕྱུག་པའི་འགྲོ་
 བ་ལྟར་ཀྱང་སྤྱི་ལས་ཀྱི་སྤང་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། སྤང་ཆོད་ལ་བྱ་བྱེད་མ་འདྲེས་པར་སོ་
 སོར་སྤང་ཞིང་གནས་ཆོད་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །དེ་ལྟར་སྤྱི་ལས་ལྟ་བུའི་ཚུལ་ལྟར་རང་དོས་ནས་རྟེན་གསུམ་ཐུབ་པ་ལྟར་སྤང་ཡང་
 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱད་པའི་རིགས་པས་དེ་ལྟར་གྱི་བཏགས་དོན་ངེ་ལྟར་ཡོད་ལྟར་
 པར་དཔྱད་ན་རྩི་ཤིང་ལ་སྤྱིང་པོ་བཅོལ་བ་དང་འདྲ་སྟེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་

སྤྱོད་པོ་རུང་ཟད་ཀྱང་མི་རྟེན་པའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད་སྤྱོད་པར་འཆིང་བྱེད་ཆགས་
 སོགས་ལས་གྲོལ་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དྲུང་། སྤྱོད་པར་ཀྱན་
 ཏུ་སྤྱོད་པའི་ལས་ཉོན་གྱི་འཆིང་བ་དམ་པོས་འཁོར་བའི་བཙོན་རར་བསྐྱམས་པའི་
 གནས་སྐབས་ཀྱི་མྱ་ངན་ལས་མ་འདས་པ་འཁོར་བ་གཉིས་ཀའང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཏུ་
 བྱི་བྱུང་པར་མེད་དེ། སྤྱོད་ཞི་གཉིས་ཀ་རང་བཞིན་མེད་མཉམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 དེ་ལྟར་ཡང་། ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། སྤྱོད་པའི་འགྲོ་བ་མི་ལམ་ལྟ་བུ་སྟེ། འདི་
 ལ་མི་སྟེ་སྟེ་ཡང་འཆི་བ་མེད། ཁེམས་ཅན་མི་དང་སྟག་ཀྱང་མི་རྟེན་དེ། ཆོས་འདི་
 རྣམས་ནི་དབྱ་བ་ཆུ་ཤིང་འདྲ། ཞེས་དང་། ཇི་ལྟར་ཆུ་ཤིང་ཆོན་པའི་སྤྱོད་པོ་(༤༤)
 ལ། སྤྱོད་པོ་འདོད་ཕྱིར་སྟེས་བྱས་དེ་གཤག་ཀྱང་། ཁང་དང་ཕྱི་རོལ་ཀྱན་ན་སྤྱོད་
 པོ་མེད། ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཤེས་པར་གྱིས། ཞེས་གསུངས། སྤྱོད་
 ཞི་མཉམ་ཉིད་ཏུ་བྱུབ་པའི་རྒྱལ་ཡང་། ཆ་ཤེ་ལས། འཁོར་བ་མྱ་ངན་འདས་པ་
 ལས། བྱུང་པར་རུང་ཟད་ཡོད་མ་ཡིན། མྱ་ངན་འདས་པ་འཁོར་བ་ལས། བྱུང་
 པར་རུང་ཟད་ཡོད་མ་ཡིན། མྱ་ངན་འདས་མཐའ་གང་ཡིན་པ། དེ་ནི་འཁོར་བའི་
 མཐའ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་བྱུང་པར་རུང་ཟད་ནི། ཤིན་ཏུ་སྤྱོད་པའང་ཡོད་མ་
 ཡིན། ཞེས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་སྤྱོད་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་འབད་པར་གདམས་པའི་སྟོན་ནས་དོན་བསྟུ་
 བ་ལ་གསུམ། ཆོས་རྣམས་མཉམ་ཉིད་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་བསྟན་ཏེ་དེ་རྟོགས་པ་ལ་
 འབད་པར་གདམས་པ། སྤྱོད་པའི་ཉེས་དམིགས་བསྟན་པའི་སྟོན་ནས་སྤྱོད་རྩེ་ཆེན་
 པོའི་དམིགས་པ་བསྟན་པ། ལྷག་བསམ་དང་འབྲེལ་བའི་སྟོན་ནས་སྤྱོད་རྩེ་ཆེན་པོའི་
 རྣམ་པའི་འཛིན་སྟངས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་སྤྱོད་པའི་སོགས་རྒྱུ་པ་
 བཅུ་བཞིས་བསྟན། སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པའི་དེ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱོད་པའི་དེ་ལྟར་
 པོ་རྣམས་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ངོས་ནས་གཞལ་ན་རྟེན་པ་སྟོབ་པ་ལ་དགའ་བ་ཅི་ཞིག་

ཡོད། རྟེན་པ་མ་ཐོབ་པར་ཤོར་བ་ལའང་མི་དགའ་བ་ཅི་ཡོད། གང་ཟག་གང་གིས་
བསྟོན་ཅིང་རིམ་གྱི་བྱས་པ་ལ་དགའ་བར་བྱེད་པའམ། སྤང་དེ་ཡོད་པ་སྤྱི་བརྟན་པར་
བྱེད་པ་ལའང་མི་དགའ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད། ལུས་སེམས་ལ་བདེ་བ་བྱུང་བ་ལ་དགའ་
བར་འགྱུར་པའམ། རྩལ་བསྐལ་བར་གྱུར་པ་ལ་མི་དགའ་བར་བྱེད་པའང་རྒྱ་མཚན་
གང་ལས་ཡིན། མི་སྟན་པ་བསྐྱགས་པས་ཡིད་མི་དགའ་བྱེད་པའི་ཅི་ཡོད། སྟན་པ་
དང་གྲགས་པ་བྱུང་བས་དགར་ཡང་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་(༥༥ན)འཇིག་
རྟེན་གྱི་ཚོས་བརྒྱད་ལས་རྟེན་སྟགས་བཞི་བྱུང་བས་དགའ་བ་དང་། མ་རྟེན་པ་སྟགས་
གྱིས་མི་དགའ་བ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་། རང་བཞིན་གྱི་ངོས་ནས་གཞལ་ན་ཚོས་
ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་གནས་ཁིང་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་བྱིས་པའི་སྐྱེ་པོ་ལ་སྤང་
བ་ལྟར་དང་ཞེན་པ་ལྟར་གྱི་ཐོབ་ཤོར་སྟགས་དང་དགའ་མི་དགའ་སྟགས་མི་མཉམ་
པའི་གཉིས་ཚོས་གང་ཡང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་དག་གིས་མཉམ་ཉིད་གྱི་དོན་
རྟོགས་པའི་བྱེད་ལས་སྤྱི་ཚོས་བརྒྱད་མགོ་སྟོམས་ཚུལ་བསྟན་ལ། སྤང་བཟོན་པའི་
ལེའུར་རྟེན་སྟགས་བཞིའི་ཉེས་དམིགས་སེམས་པ་དང་། དེ་ལས་སྟོག་པ་བཞིའི་ཡོན་
ཏན་བསམས་ཏེ་གུན་ཐོབ་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྟོན་པ་ཚོས་བརྒྱད་མགོ་སྟོམས་ཚུལ་
བསྟན་པ་ཡིན་ཁིང་། འདིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྟོན་པ་མགོ་སྟོམས་ཚུལ་
བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གནས་ལུགས་སམ་དུ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ནི་གྲུབ་མ་གྲུབ་དཔྱད་བྱེད་
གྱི་རིགས་པས་ཚོས་རྣམས་གྱི་བཏགས་དོན་བཅའ་ཏེ་དཔྱད་པར་བྱས་ན། སྤང་པ་
པོ་གང་ཟག་གང་ཞིག་གེད་ཅིང་། སྤང་པ་སྐྱེ་བའི་ཡུལ་གང་ལ་སྤྱོད་དེ། སྤང་པའི་
འཁོར་གསུམ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། སྤང་བཞིན་དེ་ཉིད་ལ་དཔྱད་པའི་
རིགས་པས་དཔྱད་ན། གསོན་པའི་འཇིག་རྟེན་ཏེ་འཇིག་ཚོགས་གྱི་སྤང་པོ་གང་གས་
གཞིར་བརྒྱུད་ནས་བཏགས་པའི་སྐྱེས་སུ་འདྲི་དང་། གང་ཟག་གང་ཞིག་འདིར་ནི་
འཆི་བར་འགྱུར་དེ་འཆི་འཕོ་བྱེད་པའི་སྐྱེས་སུ་དང་། སྤང་པ་སྐྱེ་མ་འབྱུང་བར་འགྱུར་
བ་གང་ཡིན་པའི་སྐྱེས་སུ་དང་། སྤང་པ་སྤང་མ་བྱུང་བར་གྱུར་པའི་སྐྱེས་སུ་འང་གང་

ཞིག་ཡིན་ཏེ། གསོན་པ་དང་འཆི་བའི་སྐྱེས་བུ་ཆོ་སྤྱིའི་སྐྱེས་བུ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། སུན་འདོགས་པའི་གཉེན་དང་ཡིད་གཙུགས་
(༥༥)མཛའ་བཤེས་ཀྱང་གང་ཞིག་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་
པའི་ཕྱིར། དེ་བས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་ནས་མཁའ་དང་འདྲ་བར་ནི་
གཞུང་ཚྭ་པ་པོ་ཞི་བའི་ལྷ་བདག་འདྲས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་རྒྱུ་
འཇུག་གི་སྐྱེ་བོ་ལ་གདམས་པ་སྟེ། སྤྱོད་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལམ་འདི་ནི་སྤྱིད་ཆ་གཙོ་
བྱེད་དང་། ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་འཛོལ་བྱེད་ཀྱི་ཁྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་ཚུལ་ཡང་ནམ་མཁའ་ཐོགས་པའི་རིག་བྱ་དང་བྲལ་
བའི་ཆ་ནས་བཞག་པ་ལྟར། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལྷགས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་
གྲུབ་པའི་དགག་བྱ་དང་བྲལ་བའི་ཆ་ནས་ཡིན་ལ། དེའང་ཆད་སྤོང་མ་ཡིན་གྱི་ཐ་
སྟོན་ཏུ་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཆད་གྲུབ་ཏུ་བཞག་ཆོག་པའི་སྤྱང་སྤོང་གཉིས་ཆོགས་ལ་
སྒྲོབ་དགོས་པར་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ནམ་མཁའི་དཔེས་
བསྟན་པ་ཡང་། མདོ་ལས། སྤང་པོ་དག་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཁམས་རྣམས་ནི། ཉན་
ཡང་སྤོང་ལ་སྤྱི་རོལ་སྤོང་པ་སྟེ། ཐམས་ཅད་བདག་གིས་དབེན་ཞིང་གནས་མེད་
ལ། ཆོས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ནམ་མཁའི་ངོ་བོ་ཉིད། ཅེས་དང་། གཞན་ཡང་། །འཇིག་
རྟེན་ནམ་མཁའི་མཆོན་ཉིད་དོ། །ནམ་མཁའ་ལ་ཡང་མཆོན་ཉིད་མེད། །དེ་ཕྱིར་
དེ་ཡིས་དེ་རྟོགས་པས། །འཇིག་རྟེན་ཆོས་ཀྱིས་མི་གོས་སོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས།
བདག་འདྲས་ཞེས་པའང་ཚྭ་པ་པོའི་ཁེངས་པ་སྤྱང་བ་དང་། གཙོ་བོར་སྤོང་ཉིད་
མ་རྟོགས་པའི་སོ་སྐྱེ་རྣམས་ལ་གདམས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། བདག་ཉིད་སོགས་རྟེན་པ་ཞེ་བྱུག་གིས་བསྟན། དེ་ལ་དང་པོ་
འཇིག་རྟེན་ཆོ་འདིའི་ཉེས་དམིགས་ནི། མཛོན་ཞེན་གྱི་འཆིང་བས་བཅིངས་ཤིང་
ཆོ་འདིའི་སྤང་ཤས་ལ་ཆགས་ནས། ཆོ་འདིར་ཡང་བདག་ཉིད་འདོད་པ་བདེ་བར་
འདོད་པ་རྣམས་ཀྱང་(༥༦)ནི་བདེ་བ་སྐྱབ་པའི་ཐབས་མི་ཤེས་པས་འོང་བ་སྐྱག་

བསྐྱེད་ཁོ་ན་ལས་མ་འདས་ཏེ། རེས་འགའ་སྤང་བའི་དབང་གིས་དག་དང་ལྷན་
 ཅིག་ཏུ་གཤེའིང་མཛོངས་ནས་འབྱུང་དང་བརྟེན་པ་སོགས་ཀྱིས་འཐབ་ཅིང་ཚོད་པ་
 དང་། རེས་ཆགས་པའི་དབང་གིས་གཉེན་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྤྱུ་གར་དང་ཚེད་འཛོ་
 སོགས་སྟོ་བའི་རྒྱ་དྲག་གིས། རིམ་པར། ཡིད་རྟུབ་ཏུ་འབྱུགས་པ་དང་། དགའ་ཞིང་
 མཁུ་བར་བྱེད་པ་དང་། འདོད་པ་ཐོག་ཏུ་མ་ཁེལ་བས་ལྷ་དྲན་དང་། འདོད་པ་འོང་
 ཏུ་རེ་བས་འབད་ཚོལ་དང་། མི་འདོད་པ་དགག་པ་དང་འདོད་པ་སྦྱབ་པའི་ཆེད་ཏུ་
 གཞན་ལ་ཚོད་པ་དང་། རང་གཞན་པན་རྒྱ་ཚུན་འདོད་པའི་དབང་གིས་ལྷས་གཙོད་པ་
 དང་འཕྱགས་པ་སོགས་ཀྱི་སྟོན་སྟེན་གསོད་པ་དང་། བརྒྱན་དང་བརྒྱབ་སེམས་སོགས་
 མདོར་ན་སྟོ་གསུམ་ག་ནས་ཐིག་པ་དང་སྤྱག་བསྐྱེད་ཏུ་མ་ལ་མི་འཛེམས་པ་དག་གིས་
 ཉི་རི་མི་སྟུམ་ཏུ་བྱང་ཏུ་བསད་དེ། ཆོག་ས་ཆེན་པོ་དང་ཤ་ཐང་ཐང་གིས་བསྐྱབས་
 པའི་ཟས་གོས་ཅམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོ་སྤང་འདི་ཅམ་གྱི་རིང་འཆོ་བར་བྱེད་པའི་ཆོ་
 འདི་པ་བ་རྣམས་མདོག་རྒྱང་ལ་ཉེས་དམིགས་མང་བའི་སྲིད་པའི་སྤྱན་རྒྱལ་གྱི་
 བསྐྱེད་ཁོ་ན་ལ་ཆགས་ནས་ཆོ་དོན་མེད་པར་འདའ་བ་ལ་བསམས་ནས་མཁས་པ་དག་
 གིས་ཆོ་འདིའི་སྤྱན་རྒྱལ་ལ་ཆགས་པར་མི་བྱའོ། །འཛིག་རྟེན་སྤྱི་མའི་ཉེས་དམིགས་
 བྱི། རེས་བཤེས་གཉེན་དམ་པ་དང་མཇལ། དད་པ་དང་རྒྱལ་བྱིས་སོགས་བསོད་
 བྱས་ཀྱི་མཐུ་ལས། མཐོ་རིས་ཀྱི་ལྷ་དང་མི་ལྷ་བྱའི་བདེ་འགོར་སྟོག་འབྱུང་བ་ཙམ་
 རེས་ཡང་དྲུང་ཡང་ཏུ་ཡར་འོངས་ཏེ། ཟག་བཅས་ཀྱི་འདོད་པའི་བདེ་བ་མང་པོ་གིས་
 པའི་འབྲས་བྱ་ལྷ་བྱ་དང་། སྤྱི་གིའི་སོར་ཆགས་པའི་སྤྱང་ཚི་ལྷ་བྱ་ལ་དོམས་མེད་ཀྱི་
 རྒྱལ་ཏུ་སྤྱང་སྤྱང་ནས། སྟོན་བསགས་པའི་དགོ་འབྲས་ཟད་པ་དང་། སྟོག་གི་དབང་
 པོ་འགགས་ཏེ་ཤི་ནས། འཕེན་བྱེད་ཐིག་པའི་ལས་ཀྱིས་ཡང་སྤར་ནས་རང་གི་སྤོང་
 པའི་ལུལ་ལྷ་བྱ་(༧༧)དུ་སྤོང་གི་གནས་སུ་མར་བྱིད་དེ། དེར་སྤྱག་བསྐྱེད་བ་ནི་ཆོ་
 བ། རྒྱབ་པ། ཡིད་ཏུ་མི་འོང་བ། ལྷན་རིང་བ་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་པ་མུང་བའི་གནས་
 རྣམས་སུ་ལྷ་དྲུང་བར་འབྱུར་བས་ན། མཐོ་རིས་ཀྱི་འབྱུར་བ་དང་། དན་འགོའི་ཉེས་

དམིགས་བསམ་པར་བྱའོ། སྤྱིད་པ་སྤྱིའི་ཉེས་དམིགས་ནི། སྤྱིད་པ་ཡི་གནས་དེ་ན་
 ཉི་མུ་ཕྱིག་པ་མི་དགེ་བ་གསོག་པ་གངས་མང་བས། འབྲས་བུ་ལོག་པར་རྒྱང་བའི་
 རན་མོང་གི་གཡང་ས་མིན་ཏུ་མང་ལ། སྤྱིད་པ་དེར་ནི་སྤྱག་བསྐལ་ལས་སྐལ་བའི་
 ཐབས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཁོང་ཏུ་རྒྱད་པ་མིན་པར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་བདེན་ཞེན་གྱི་ཞགས་
 པས་བཅིངས་པ་འདྲི་འདྲུ་བའི་སྐབས་དེར་ཡང་། སྤྱིད་པའི་རྩ་བ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་
 ཉིད་ནི། ཞི་བ་འཛོལ་བྱེད་གྱི་ལམ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་ཐར་ཚུན་
 དངོས་སུ་འགལ་བས་ན། བདེན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་པའི་སྐབས་ཀྱི་སྤྱད་པ་འདི་ན་
 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཁོང་ཏུ་རྒྱད་པ་འདྲི་འདྲུ་བ་མེད་ལ། སྤྱིད་པ་དེར་ཡང་མཚུངས་པའི་
 དཔེ་གཞན་མེད་པའི་མི་བཟད་པའི་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་རྩ་མཚོ་ཚྭ་གས་དང་དུས་ཀྱི་མཐའ་
 ལས་འདས་པ་མི་འདོད་བཞིན་ཉམས་སུ་རྩྭ་བར་འཕྱར་རོ། །བདེ་འཕོར་སྐྱེས་ཀྱང་
 ཆོས་སྐུལ་པ་དཀའ་ཞིང་དཀོན་པར་བསྟན་པ་ནི། སྤྱིད་པ་དེར་ནི་རེས་འགའ་བདེ་
 འཕོར་སྐྱེས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གྱི་དགེ་བ་སྐུབ་པ་ལ་སྤྱིའི་རུས་པ་སྟོབས་རྒྱུད་ཞིང་། དགེ་
 བ་སྐུབ་པའི་རྟེན་བྱུང་པར་བ་ཐོབ་པའི་སྐབས་དེར་ནི་ཆོ་ཡང་ཐུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་
 སྐུལ་པའི་ལོང་མེད་པ་དང་། ཆོ་ཐུང་ཅུང་ཟད་འཆོ་བའི་སྐབས་དེར་ཡང་ཡུན་རིང་
 པོར་མོད་ཏུ་རེ་བའི་རྟག་འཛིན་གྱི་དབང་གིས་གསོན་པའི་ཐབས་ལོངས་སྤྱོད་གསོག་
 སྲུང་སྤེལ་བ་དང་བྱས་དང་བཀྱ་ཉེ་མོགས་ལུས་ཀྱི་རིམ་གྲོ་དང་། བདེ་མེད་ཀྱི་རྩ་སྐྱུན་
 བརྟེན་པ་སོགས་ཀྱི་བྱེད་པས་ཆོ་འདའ་བ་དང་། རེས་འགའ་བཀྲེས་པ་དྲུང་། རལ་བ་
 དང་། གཉིད་དང་། ཕྱི་ནང་གི་རྟེན་རྣམས་ཀྱིས་ཉེ་བར་འཆོ་བ་དང་། དེ་
 བཞིན་དུ་རེས་འགའ་བྱིས་(༦༥)དྲུང་སྤིག་གོགས་དང་འགོགས་པ་སོགས་ཁ་ན་མ་
 མོ་བའི་ཚྭ་གས་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་བྱེད་དང་དོན་མེད་པའི་འབྲེལ་རྟེན་རྣམས་
 ཀྱིས་གཡངས་ཏེ། དལ་བའི་རྟེན་ལ་སྤྱིང་པོ་ལེན་པའི་ཐབས་ཆོས་སྐུལ་ལོང་མེད་
 པར་ཆོ་ནི་དོན་མེད་ཏུ་རྒྱར་བར་འདའ་བ་ཡི་སྟོན་ས་འཛིག་པར་འཕྱར་ཞིང་སྤྱིད་
 པ་ལས་འདའ་བའི་རྩ་ཟབ་མོ་རྟེན་འཕྱར་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱད་པའི་རྟེན་དཔྱད་

ཤིན་ཏུ་རྒྱུ་ཤིན་པར་དཀའ་བས་ན་ལམ་བཟང་སྟུང་པའི་རྟེན་ཐོབ་ཆོད་སྲིད་ཅ་གཙོད་
 པའི་ཐབས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་མོས་པ་བརྟན་པོ་བསྐྱེད་དེ་དེ་རྟོགས་པའི་རྒྱར་
 རྒྱར་པ་དབུ་མའི་གཞུང་ལ་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་བྱེད་པ་ལ་བཙོན་པར་བྱ་དགོས་
 ཏེ། ཟབ་མོའི་དོན་ལ་སློལ་སྟོགས་པ་དང་དོན་འཕྱར་གྱི་ཐེ་ཚོན་ཅན་སྟེན་པས་ཀྱང་
 སྲིད་པའི་ཅ་བ་རྩལ་པོར་བྱེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདེ་འཕྲོ་ཐོབ་ཀྱང་སྲིད་
 པ་བསྒྲིག་དཀའ་བར་བསྟན་པ་ནི། བདེ་འཕྲོ་ཐོབ་པའི་སྐབས་དེར་ཡང་བདེན་པར་
 འཛིན་པའི་མདོར་ཞིན་དང་འདྲ་འཛིན་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་གཤེད་གཉིས་པོ་སོག་མེད་
 བས་གོམས་པས་ན། སྲིད་པའི་རྒྱན་དང་། སེམས་རྒྱད་རབ་པར་གོམས་པའི་བག་
 ཆགས་ཀྱི་འགྲེལ་ཐུག་དུག་པོའི་རྒྱན་ལ་ཁུ་ཁུ་འཕྲུལ་ཏུ་བསྒྲིག་པའི་ཐབས་ནི་གྲ་ལ་
 ཡོད་དེ། དེ་རྒྱུག་པའི་མཐུན་རྟེན་དགོན་ཁིང་འགལ་རྟེན་མང་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་
 རྒྱུག་པའི་ཐབས་དག་ཆོས་རྒྱུད་ཟད་རེ་སྟུང་པའི་སྐབས་དེར་ཡང་། དེ་ལས་ཕྱིར་
 བསྒྲིག་རྟེན་མི་དག་བའི་སྟོགས་ལ་གཞིལ་ཏེ་དུན་སྟོང་ཆེན་པོར་ནི་ལྷུང་བར་བྱ་བའི་
 ཕྱིར་དུ་ལྷ་ལུའི་བུདྲ་ལ་སོགས་པ་བུདྲ་དང་བུདྲ་གྱི་རིས་སུ་གཏོགས་པ་རྣམས་
 གྱིས་ནི་ཐབས་རྣམས་ཆོགས་པའི་སྟོན་པ་བཙོན་པར་བྱེད་པས་ན་ཆོས་སྟུང་པ་ལ་འགལ་
 རྟེན་མང་ཞིང་དེ་དག་བསྒྲིག་དཀའ་བ་དང་། དེར་ནི་སོག་པའི་བཤེས་གཉེན་དང་
 འཕྲད་པ་སོགས་ཀྱི་རྟེན་ལས་རྟག་ཆད་ཀྱི་ལྷ་པ་སོགས་སོག་པའི་ལམ་མང་ཞིང་།
 ཡང་དག་པའི་ལམ་དང་འཕྲད་ཀྱང་ཤེས་(༥༥)ཤེས་མི་སྟེ་བས་ཐེ་ཚོན་ལས་ཀྱང་
 བཞུལ་དཀའ་སྟེ། ཐེ་ཚོན་གཙོད་པའི་ཕྱི་ནང་གི་རྟེན་མཁས་པའི་མགོན་གྱིས་རྟེན་སུ་
 བཟུང་བ། རྣམ་དཔྱད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཆེ་བ། གསུང་རབ་ལ་ཐོས་སོགས་གྱིས་འཕྲུག་པ་
 སོགས་རྟེན་དཀའ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཆོ་འདིར་རྟེན་བཟང་ཐོབ། བཤེས་གཉེན་དམ་
 པ་དང་འཕྲད། ཆོས་དང་མཇལ་བའི་དུས་སུ་ཡང་དག་པའི་ལམ་གྱི་སྟེ་ཐེན་པ་ཞིག་
 མ་ཐུང་བར་དོན་མེད་ཡལ་བར་ཤོར་ན། སྤར་ཡང་མི་ཁོམ་པའི་གནས་བརྒྱུད་ལས་
 ཐར་བའི་དལ་བ་རྟེན་དཀའ་ཞིང་། སངས་རྒྱུ་འཛིག་རྟེན་དུ་འབྱུང་བ་སོགས་ཀྱི་

འཁྱོར་པ་རྟེན་པའང་ཤིན་ཏུ་དཀའ་ལ། དེ་ལྟར་མཐུན་སྟེན་ཚང་བ་ཞིག་མ་རྟེན་ན་
 ལྟ་ཅི། མཐུན་སྟེན་ཚང་བའི་རྟེན་ཅེ་རྟེན་ནའང་བག་ཡིད་པའི་སྒོ་ནས་ལེགས་པར་
 འབད་དེ་བསྟན་པའི་མྱོང་པོ་སྒོས་བཤམ་རྟོགས་པའི་ལམ་ཟབ་མོ་རྒྱུད་ལ་སྦྱེད་ཐུབ་པ་
 ཞིག་མ་བྱུང་ན་ཉོན་མངས་པའི་རྒྱ་པོ་དྲག་པོའི་ཤུགས་བརྒྱུག་པ་དང་སྲིད་པའི་ཅ་
 བ་བྱང་ནས་དབྱུང་ཞིང་སྤྱང་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་དཀའ་སྟེ། དེ་སྒོལ་བྱིད་དང་སྤོང་བྱིད་
 གྱི་གཉེན་པོ་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་མ་སྤངས་ན། ཞེ་མ་སྲིད་པའི་རྒྱག་བསྐལ་
 རུའི་གཉེར་མ་ལྟ་བུ་གཅིག་རྗེས་སུ་གཅིག་འབྲེལ་ཏེ་བརྒྱུད་པར་འབྱུང་ཏེ་ལས་ཉོན་
 གྱི་དབང་གིས་འགོ་བ་རྒྱུད་ལྗེའི་གནས་སུ་བུམ་ནང་གི་བྱང་བ་བཞིན་ཏུ་འཁོར་ཏེ་
 ཐར་དཀའ་བའི་ཚུལ་ལ་བསམས་ཏེ་སྲིད་པའི་ཉེས་དམིགས་སེམས་པ་ལ་འབད་
 པར་བྱའོ། །དེ་ནི་རང་གཞན་སྲིད་པའི་རྒྱག་བསྐལ་གྱིས་མནར་ཚུལ་ཤེས་ཏེ་བྱ་ངན་
 བྱ་འོས་པར་བསྟན་པ་ནི། དེ་ལྟར་བྱིས་པ་རྣམས་སྲིད་པར་འབྱུང་ཏེ་ཤིན་ཏུ་རྒྱག་
 བསྐལ་ཡང་རྒྱག་བསྐལ་ལ་བདེ་བར་རྫོམ་ནས་རང་ཉིད་རྒྱག་བསྐལ་གྱིས་གཏུང་
 ཚུལ་ཅམ་ཡང་མི་མཐོང་བའི་ལུན་པོ་གང་ཡིན་པ་རྒྱག་བསྐལ་གྱི་རྒྱ་པོར་བྱིང་ཞིང་
 གནམ་པ་འདྲི་དག་དམིགས་ལུང་ཏུ་བྱས་ཏེ། གྱི་རུད་ཅེས་རྗེས་སུ་བཅེ་བའི་ཤུགས་
 གྱིས་བྱ་ངན་བྱ་བར་འོས་ཏེ། དཔེར་ན་ལོག་པའི་(ལེན)བཤེས་གཉེན་གྱིས་བསྐྱས་
 པའི་སྤྱོད་ལ་པ་འགའ་ཞིག་འཇུག་ངོགས་སུ་ཞུགས་ནས་ཡང་ཡང་ཁྲུས་བྱས་ཏེ། དེ་
 བྱས་ཡང་ཡང་མེད་འཇུག་པ་དེ་ལྟར་དཀའ་བྱུང་གྱིས་གཏུངས་ནས་ཤིན་ཏུ་རྒྱག་
 བསྐལ་བར་གནས་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུའི་བརྒྱལ་ཞུགས་དེ་བདག་ཉིད་བདེ་འགོ་དང་ཐར་
 པའི་རྒྱར་རྫོམ་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བྱིས་པ་དག་རྒྱ་ན་དང་འཆི་བ་སོགས་ལས་
 མཐར་ཡང་། རྒྱ་ཤི་མེད་པའི་གནས་དག་བཅོམ་པའི་ལོ་འཕང་ཐོབ་ནས་ཡོད་པ་ལྟ་
 བུའམ། རྒྱ་བ་དྲུང་འཆི་བ་འོང་མི་དགོས་པ་བཞིན་ཏུ་བདེ་བར་བག་བརྒྱུད་ལྟེ་སོས་
 དལ་གྱི་ངང་ལ་ཟས་ཟ་བ་དང་། གཉིད་ལོག་པ་དང་། སྤེལ་འཁྱུང་སྤྱི་བ་སོགས་
 ལ་ལོ་དང་བག་མེད་གྱི་སྤྱོད་པས་ཅི་བདེར་གནས་པ་རྣམས་ལ། དྲོད་པོ་ཉིད་ཏུ་སྦྱེ་

ད་རྒྱུད་མི་འཆི་སྟམ་པ་འཇམ། འཆི་བ་འོང་སྟམ་མེད་པའི་སྐབས་ཆེས་མཐོང་བ་དེར་སྒྲི་
བྱར་ཉིད་རྒྱ་བརྒྱུ་རྒྱ་མེད་ལ་བཅོས་སྒྲི་མེད་པའི་འཆི་བདག་བཅེ་བ་མེད་པ་དེས་
སྒྲིག་འཇོག་ནས་བསད་པར་བྱས་ནས། དེ་མོད་རྒྱ་རྒྱུད་བ་ཡི་ཕྱག་བསྐལ་མི་བཟད་
པ་ཐོག་བབས་ཀྱི་ཚུལ་རྒྱ་འོང་བར་དེས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་ལ་དམིགས་ཏེ་སྟོང་རྩེ་
དང་འཆི་བ་དྲན་པ་བསྟོམ་རིགས་པར་བསྟན་ཏོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་སོགས་རྒྱུད་པ་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྟན། སྤར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་
དེ་མོད་གསུམ་ཀྱི་ཕྱག་བསྐལ་གྱི་མེས་གདུངས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་དམིགས་སྤུལ་
རྒྱ་བྱས་ལ། སྤྱིན་སོགས་རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་བསྐབས་པའི་བསྟོད་ནམས་དཔག་
རྒྱ་མེད་པའི་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལས་ལེགས་པར་བྱུང་བའི་ཟས་དང་ཤོས་དང་སྤྲན་དང་
གནས་མལ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་བྱི་བདེ་བའི་ཆོགས་ཆས་སམ་ཡོ་བྱང་རྒྱ་མེད་ཆོགས་
ཀྱི་ཆར་གྱིས་ཕྱག་བསྐལ་གྱི་མེ་དེ་དག་ཞི་བར་བྱས་ནས་མཐོ་རིས་ཀྱི་དཔལ་ཕྱན་
སྤུམ་ཆོགས་པ་ལ་འགོད་པར་བྱེད་པར་བདག་ཉིད་ནམ་ཞིག་འགྱུར་སྟམ་རྒྱ་གཞན་
དོན་ཁུར་བྱེད་ཀྱི་སྟོང་རྩེ་ཆེན་པོ་བསྟོམ་པ་དང་། (༤༦) ཡང་བདག་གི་ནམ་ཞིག་གི་
ཆེ་རྒྱུ་འབྱུང་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་རྒྱ་དེས་ཁུས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོ་
ནས་གང་ལའང་འཁོར་གསུམ་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཚུལ་རྒྱ་རྟོགས་པའི་ཡོ་ཤེས་ཀྱི་
ཆོགས་དང་། དེའི་མཐུ་ལས་གཞན་དོན་དང་ཐབས་ཀྱི་ཆ་ལ་གྲས་ཤིང་སྟོ་བ་དང་
བཅས་པས་རྒྱ་ཆེ་བ་བསྟོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་དཔག་རྒྱ་མེད་པ་བསྟན་བྱ་ཏེ། གཞན་
དོན་འབྲུབ་པའི་རྒྱ་ཆོགས་གཉིས་ཉམས་ལེན་དང་ལྟན་པའི་སྟོ་ནས་བདེན་འཛིན་
ཀྱི་དམིགས་པས་བཅིངས་ཏེ་སྤྱིད་པའི་གནས་སུ་ཉམ་ཐག་ཅིང་སྤྱད་པར་བྱུར་པའི་
སེམས་ཅན་རྣམས་ལ། སྤྱིད་པའི་ཕྱག་བསྐལ་ལས་ཀྱོལ་ཏེ་ཞི་བ་ཕྱ་རན་ལས་འདས་
པ་འཛོལ་བྱེད་ཀྱི་སྟོ་གཅིག་སྤྱད་པ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ནི་སྟོ་པར་འགྱུར་སྟམ་
རྒྱ་གཞན་དོན་ཁུར་རྒྱ་བྱེད་པའི་སྟོང་རྩེ་ཆེན་པོ་བསྟོམ་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་རྒྱལ་

སྤྲུལ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དག་གི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྷ་བ་ཟུང་མོ་
 འབྱུངས་པའི་བྱེད་ལས་སུ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་བརྒྱུད་མགོ་སྟོམས་པ་དང་། གཞན་
 རྟུག་བསལ་གྱིས་མཛར་བ་རྣམས་དམིགས་ལུལ་དུ་མཛད་ནས་དམིགས་པ་མེད་
 པའི་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོའི་ཤུགས་རང་གིས་འབྱུང་ཚུལ་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྷར་ཡིན་ལ།
 དེ་ལྷར་དུ་རང་ཅག་ལས་དང་པོ་བ་དག་ལ་ཡང་སྟོང་ཉིད་སྟོང་རྗེ་བྱང་འཇུག་གི་
 ལམ་ལ་སྟོབ་དགོས་པར་གདམ་པའང་ཡིན་པས་ན། རྒྱལ་སྤྲུལ་འབགས་པ་དག་གི་
 རྣམ་པར་ཐར་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་ཅིང་ངོ་མཆར་མཛད་དུ་བྱུང་བ་ལ་བསྐབས་ཏེ་
 རང་གཞན་གྱི་དོན་གཉིས་སྟུན་གྱིས་བྱུང་པ་ཞིག་བྱང་ན་གཞུང་འདིའི་ཉིད་དགོས་
 རྒྱ་ན་མེད་པ་དེ་ཉིད་བྱུང་པ་ལགས་སོ། །

འདིར་སྤྲུལ་པ། རྒྱལ་དང་གིང་རྟེན་ཆེན་པོའི་དགོངས་པ་བཞིན། རྒྱལ་སྤྲུལ་
 སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ལེགས་བཀའ་པའི། གཞུང་ལ་བརྟེན་ནས་དང་པོའི་ལས་
 ཅན་གྱི། ཆེད་དུ་གོ་སྒྲའི་རག་གིས་འདི་ཉིད་བཤད། འོན་ཏེ་རྟོགས་དཀའི་གཞུང་
 དོན་ཟུང་ཅིང་བསྐྱེད། བདག་ཉིད་(༥༥)ལྷུངས་པ་རྒྱུད་ཁིང་སྟོ་གྲོས་ཞན། དེ་ཕྱིར་
 བྱིས་སྟོའི་དྲི་མས་བསྐྱད་པ་གང་། ཆོས་ཀྱི་སྟུན་ལྷན་རྣམས་ལ་སྟོང་ནས་འཆགས།
 བསམ་པའི་སྟོབས་ལས་འབྱུང་བའི་ལེགས་བྱས་ཆ། ཁུང་ཟད་མཆིས་པ་སྤྱིད་ན་དེ་
 མཐུ་ལས། འཕྲོ་ཀྱན་ཟབ་མོའི་ལམ་བཟང་འདིར་ལུགས་ཏེ། རྒྱལ་བའི་དམ་ཆོས་
 མ་ལུས་འདྲིན་ལུས་ཤོག བདག་ཀྱང་སྟེ་བའི་ཐུང་བར་རྟེན་བཟང་ཐོབ། གཏིང་
 དཔག་དཀའ་བའི་ཤར་ཕྱིན་ཟུང་མོའི་དོན། གཞུང་ཕྱིར་ལུས་དང་སྟོག་ཀྱང་གཏོང་
 ལུས་པ། རྒྱལ་སྤྲུལ་རྟུག་དུ་དུ་དང་མཚུངས་པར་ཤོག ལྷང་རྟོགས་བསྟན་པའི་ཉེ་མ་
 ཆེས་ཆེར་གསལ། ལྷང་རྟོགས་བསྟན་འདྲིན་མཆོག་རྣམས་མཛད་འཕྲིན་རྒྱས། ལྷང་
 རྟོགས་ནོར་བུའི་མཛོད་འཆང་དགེ་འདུན་འཕེལ། ལྷང་རྟོགས་བཤད་སྟུབ་དར་བའི་
 བཀྲ་ཤིས་ཤོག ཅེས་པ་འདི་ནི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དམ་པ་ལྷང་རྟོགས་བསྟན་

པའི་ཉི་མས་མུ་མུ་ལན་རུ་མར་ཡང་ཡང་བསྐྱལ་བ་དང་། གཞན་ཡང་རྣམ་དཔྱད་
 དང་ལྷན་ཞིང་ཚོས་དོན་གཉེར་བའི་དམ་པ་འགས་ཀྱང་གིས་ཤིག་ཅེས་མེདས་པ་ལྟར་
 རྒྱུད་འཇུག་དར་རྒྱུ་ཤེར་ལེའི་སྐབས་དང་། དེའི་ཟིན་གིས་ཆེ་ཆུང་། དེ་དག་དང་
 བཤད་ཚུལ་མཐུན་པའི་དམ་པ་མུ་མུའི་གསུང་རྒྱུས་རྣམས་ལས་ཀྱང་ཉེ་བར་བརྟུས་
 ཉེ་གཞུང་ལུགས་སྒྲུ་བ་ལ་ཞུགས་པར་རྒྱུ་བ་ཐུབ་བརྟན་ཚུམ་གྱི་གཤམ་པས་རང་
 དང་སྐལ་མཉམ་སྒོ་རྒྱུང་འགའ་ལ་མན་པའི་བསམ་པས་སྒྲུས་པ་དགེ་ལེགས་ཏུ་བྱུང་
 ཅིག །འཇམ་དཔལ་ལྷིང་པོའི་རྣམ་དཔྱད་ལས་བྱུང་བཞིན། །ཟབ་མོ་སྟོང་དང་རྟོན་
 འབྱུང་ལེགས་བཤད་སྤར། །ལུང་རྟོགས་བརྟན་འཛིན་དཔྱེས་པ་བརྒྱུབ་ཕྱིར་རུ། །ཆོ་
 དབང་དགེ་ལེགས་དད་འཕྱོར་མཛོད་ལས་བྱུང་། །ཞེས་ཕྱི་དགེ་རྫོང་གསར་བཟུ་གིས་
 ལྷ་ཅེར་ཚོས་གྱི་མ་ཙོ་གསར་རུ་སྤང་བའི་ཆོ་དེས་པར་བཛོད་པའོ། །

[illegible][illegible]

རྟོགས་དཀའ་མཐའ་བུལ་དབུ་མའི་ལམ། །དེ་ཉིད་རྣམ་གསུམ་རྒྱལ་བའི་གཤེགས་
 རྒྱལ་ཏེ། །ཐར་འདོད་འཇུག་རྟོགས་ཀྱང་ནི་དེ་ཁོ་ན། །དེ་ཕྱིར་རྣམ་དབྱེད་ལྡན་
 པའི་སྐལ་བཟང་གིས། །ཟབ་མོའི་གནས་དེ་འབད་པས་ཆོལ་རིགས་(ལབ)ལ། །དེ་
 ཡང་རྒྱལ་བའི་དགོངས་ཟབ་རྟོགས་དཀའི་ཕྱིར། །ཤིང་རྩ་ཆེན་པོའི་རྩེས་སུ་འབྲང་
 བ་གཅིས། །དེས་ན་ཡུམ་དོན་རི་བཞིན་ལེགས་འགྲེལ་པར། །ཡུང་བརྟན་བརྟེན་
 པ་འཕགས་མཆོག་སྤྱུ་སྤྱབ་ཞབས། །དེ་ཡི་དགོངས་པའི་ཟབ་གནད་མཐར་སྤྱག་
 པ། །ཐལ་འགྱུར་རིགས་པའི་རྩ་ཆེན་རྟོགས་པ་ལ། །སྤྱོད་དཔོན་རྣམ་གསུམ་དགོངས་
 དབྱངས་གཅིག་ཉིད་ཏུ། །སྤྱབ་ཕྱིར་འདིར་ཡང་དཔང་གུར་དེ་དག་གིས། །དྲི་མེད་
 རིགས་པའི་ལམ་ནས་ལེགས་དྲངས་པའི། །དབུ་མའི་གཞུང་ལྷགས་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་
 ཏུ། །སྟོང་ཉིད་གཙོར་སྟོན་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི། །ཤེས་རབ་ལེན་ཆ་འགྲེལ་དང་
 མཐུན་པར། །བྱང་མེས་གཙོར་སྟོན་སྟོད་པ་ལ་འཇུག་པའི། །ཤེས་རབ་ལེན་ལེ་སྤྱི་
 དོན་རིམ་པར་བྱ། །འདི་སྐད་གྲོང་བ་ཟབ་མོ་རྟོན་འབྱུང་གི། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འབྱེད་
 ལ་རྫོངས་པའི་ཐུན། །བསལ་ནས་དབུ་མའི་ལམ་བཟང་ཡང་འདིར་ནི། །གསལ་
 བྱེད་ལེགས་བཤད་རིན་ཆེན་རྟོན་མེད། །

དེ་ལ་འདིར་གང་བཤད་པར་བྱ་བ་ལ་གཉིས། །བྱང་རིམ་སྤྱིར་བཤད་པ། །སྐབས་
 དོན་བྱེད་གུ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། །དེ་ཡང་བསྐལ་པ་བཟང་པོའི་སངས་རྒྱས་སྟོང་གི་ནང་ནས་པར་
 དཀར་པོ་ལྟ་བུར་བཞུགས་པ། །བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ཐུགས་རྩེ་ཆད་མེད་པའི་
 བདག་ཉིད་ཅན་ཁམས་གསུམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སྤྱོད་པ་གང་གིས་རྣམ་པར་མི་
 རྟོག་བཞིན་ཏུ་དམིགས་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་རྩེ་ཆེན་པོ་མངོན་ཏུ་མཛད་ནས་གདུལ་
 བྱའི་དོན་མཛད་པ་ན། །མེས་ཅན་རྣམས་ནི་ཁམས་དབང་བསམ་པའི་བྱད་པར་

སྒྲིབ་ཆོག་པ་ཅན་ཡིན་པས་སྒྲུབ་གསུང་བྱུགས་ཀྱི་མཛད་པ་གཅིག་བརྟན་པ་ཅན་གྱིས་གསུལ་བར་མི་རྒྱས་པར་དགོངས་ནས་གསང་བ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་ཅིང་འབྲེལ་མས་པའི་སྒྲིབ་ནས་དངོས་སམ་བརྟུན་དེ་གསུལ་བྱ་(ནམ)རྣམས་རང་ཉིད་ཀྱིས་བརྟེས་པའི་གོ་འཕང་ལ་རིམ་གྱིས་དཀྱི་བར་མཛད་པ་ཡིན་ལ། གསུལ་བྱ་འདུལ་བའི་ཐབས་ཀྱི་གཙོ་བོ་འདྲ་། རི་སྐད་དུ། དགོན་མཆོག་སྒྲོན་མའི་མདོ་ལས། འགྲོ་བ་སྦྱོང་བའི་སྒྲིབ་རྣམས་རི་སྐད་པ། དེ་སྐད་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིབ་རབ་ཞུགས་ཏེ། དེ་དག་ཀྱང་ཏུ་རྣམ་ཐར་སྒྲོང་གནས། །བསམ་པ་རི་བཞིན་འཇིག་རྟེན་སེམས་ཅན་འདུལ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མཆོག་གི་སྒྲུལ་སྒྲུབ་ལུའི་བཀོད་པ་བཟུང་ནས་གསུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་རྟུན་གྱི་ཆགས་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དེ་སྐད་ཀྱི་གཞིན་པོར་འགྲོ་བའི་ཆོས་སྒྲིབ་རབ་འབྲེལ་ས་དབྱེ་བར་མཛད་ལ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་རབ་དང་སྒྲུལ་དུ་ལྷུར་པ་ནི། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་སྒྲིབ་རིན་པོ་ཆེ་ཡིན་ལ་དེའི་བརྟུན་བྱའི་སྐད་པོ་ཟབ་ཞི་སྒྲིབ་པ་དང་བྲལ་བའི་སྐད་ཉིད་ཀྱི་བདུད་ཅི་དེ་ཉིད་སྒྲུབ་པའི་དབང་པོ་དེས་རང་དབང་དུ་མཛོན་དུ་མཛད་ནས་བདག་མེད་སེང་གའི་རྩ་བརྒྱལ་པས་སྒྲུབ་སྒྲིབ་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་པ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཟེལ་གྱིས་མནན་ཏེ་སྒྲིབ་བྱ་བྱེད་པར་ལྷུར་ཅིང་། རང་ཉིད་ཀྱི་བརྟན་པ་ལ་ཁོ་ལ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་ཆོས་མཐུན་གྱི་ཁྱབ་ཀ་འཇུག་པའི་སྒྲུབ་པ་ནས་ཡང་མེད་པས་ན་སྒྲིབ་བྱེད་པར་ལྷུར་པ་སྒྲིབ་ཡིན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་སྐད་པ་ལས། དཔེར་ན་སེང་གའི་སྒྲུལ་བརྟེན་ནས་འཇིགས་མེད་པར། །རི་དྲགས་སྒྲིབ་མོ་མང་སྒྲིབ་བྱེད་ཅིང་སྒྲིབ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ལྟར། །མི་ཡི་སེང་གའི་ཤེས་རབ་པ་རྟོག་བརྟེན་ནས། །སྒྲིབ་སྒྲིབ་ཅན་མང་སྒྲིབ་བྱེད་འཇིག་རྟེན་སྒྲིབ་པ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ལྟར། །ཞེས་གསུངས། དེས་ན་ཟབ་མོ་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་དེ་མཁྱེན་པས་མཁྱེན་པ་སྒྲིབ་མེད་པ་དང་། དེ་སྒྲིབ་པས་སྒྲིབ་པ་སྒྲིབ་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །

དེའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་གཞིས་པ་སྒྲུབ་པ་ཞབས་ཀྱིས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲིབ་པ་

རྟེན་འབྱུང་(ལའ་)གི་དོན་དུ་གསུངས་པ་འདིས་སྟོན་པ་ཉིད་སྣུ་པ་གཞན་ལས་བྱུང་པར་
 དུ་འཕགས་པའི་འཕགས་ཚོས་སྒྲན་མེད་པར་གཟིགས་ནས་དོ་མཚར་བའི་སྟོན་ས་
 བརྟེན་པར་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པར་བརྟེན་པ་ལས། གང་གིས་
 དངོས་པོ་རྟེན་འབྱུང་རྣམས། །དོ་པོ་མེད་པ་ཉིད་དུ་གསུངས། །ཡེ་ཤེས་མཉམ་མེད་
 བསམ་མི་བྱབ། །དཔེ་མེད་དེ་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ལོ། །ཞེས་དང་། དངོས་འཛིན་འཛིགས་
 པ་གཙང་བཞིད་ཅིང་། །མུ་སྟེགས་རི་དྲགས་འཛིགས་བཞིད་པ། །འདག་མེད་མེད་
 གའི་ར་རོའི་སྒྲ། །ཆད་བྱུང་དེ་ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་གསུངས། །སྟོང་པ་ཉིད་དང་ཆེས་ཟབ་
 པའི། །ཚོས་ཀྱི་ར་ཆེན་བརྟུངས་པ་ལགས། །དོ་པོ་ཉིད་མེད་སྣུ་པོ་ཆེའི། །ཚོས་
 ཀྱི་དུང་ནི་བྱས་པ་ལགས། །མངས་རྒྱས་བརྟན་པ་བདུད་ཅི་ཡི། །ཚོས་ཀྱི་རྣམ་ནི་
 གསུངས་པ་ལགས། །ཞེས་དང་། ཅུ་ཤེས་ལས་ཀྱང་། །གང་གིས་རྟེན་ཅིང་འབྱེད་
 བར་འབྱུང་། །ཞོགས་དང་། །རིགས་པ་དུག་ཅུ་པ་ལས། །གང་གིས་སྒྲིང་དང་འཛིག་པ་
 དག །རྒྱལ་འདི་ཡིས་ནི་སྤངས་ཀྱང་པ། །རྟེན་ཅིང་འབྱུང་བ་གསུངས་པ་ཡི། །ཐུབ་
 དབང་དེ་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ལོ། །ཞེས་དང་། ཚྱོད་བརློག་ལས། །གང་གིས་སྟོང་དང་
 རྟེན་འབྱུང་དག །དབུ་མའི་ལམ་དུ་དོན་གཅིག་པར། །གསུང་མཚོག་མཚུངས་པ་
 མེད་པ་ཡི། །མངས་རྒྱས་དེ་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ལོ། །ཞེས་སོགས་བརྟེན་ཚོགས་དང་
 རིགས་ཚོགས་རྣམས་སུ་སྟོན་པ་ཉིད་ལ་བསྟགས་པར་མཛད་ལ། །བསྟགས་ཚུལ་
 ཡང་། བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་དང་། །སྒྲན་མེད་པ་དང་། །སྣུ་པ་རྣམས་ཀྱི་དཔེ་པ་
 དང་། །མཚུངས་པ་མེད་པ་དང་། །དཔེ་མེད་པ་སོགས་སུ་བརྟན་པའི་སྟོན་ས་སོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་རྟེན་འབྱུང་ཟབ་མོ་བརྟེན་(ལན)བྱུང་སྟོན་པའི་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོའི་
 གཙོ་བོ་ནི། དུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྟུས་གསུམ་ཡིན་ལ། །དེ་དག་གི་དགོངས་པ་འབྲེལ་
 པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱང་མང་དུ་བྱུང་ལ། །གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ནི། རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་ཆ་བ་
 མ་པམ་པས་བསྟན་བཅོས་མདོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་མཛད་དེ། དུམ་གྱི་མདོའི་
 དུས་དངོས་བརྒྱད་དོན་བདུན་ཅུར་དེའི་ནས་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རིམ་པ་དང་།

སྒྲུབ་ནས་སྤྱི་ལོ་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རིམ་པ་བཀལ་ཞིང་། ལྷ་སྒྲུབ་ཞབས་ཀྱིས་དབྱ་
མ་རིགས་ཚོགས་དྲུག་མཛད་དེ་ཟབ་མོའི་ལམ་ཉམས་སྤྱི་ལོ་མངོན་རིམ་པ་དང་སྒྲུབ་
ནས་དངོས་བསྟན་སྒྲིབ་ཀྱི་རིམ་པ་བཀལ་བ་སྤྱི་ལོ་མངོན་གཉིས་ལྷན་པར་གསུངས་
སོ། །འདི་ནི་ལུམ་གྱི་མདོའི་དགོངས་པ་ལྟེན་པ་ལ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ལྷན་པར་
དོན་ཡིན་གྱི་དབྱ་མ་པའི་ཤིང་རྟེན་སྤྱི་ལོ་མངོན་པའི་གཉིས་ཡོད་པའི་དོན་མིན་ཏེ།
བཀའ་དགོངས་པ་ལྟེན་པ་ལ་ཆད་མར་ལྷན་པའི་ཤིང་རྟེན་སྤྱི་ལོ་མངོན་དེ་ལ་དབྱ་
སེམས་ཀྱི་ཤིང་རྟེན་སྤྱི་ལོ་མངོན་གཉིས་སྤྱི་ལོ་མངོན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྷན་ཡིན་ཏེ། ལྷ་སྒྲུབ་
ཞབས་ཀྱིས་རྒྱ་བཅུ་འཇམ་དཔལ་དབྲངས་ཀྱི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་གྱིས་སྒྲོ་
སྒྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོའི་རྒྱུ་ལྷན་པར་གསུངས་ནས་དབྱ་མའི་སྤྱི་ལོ་མངོན་ཞིང་། འཕགས་པ་
ཐོགས་མེད་ཀྱིས་རྒྱ་བཅུ་བྱམས་པའི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་མདོ་དགོངས་ལྟེན་
ཀྱི་རྒྱུ་ལྷན་པར་གསུངས་ནས་སེམས་ཅམ་གྱི་སྤྱི་ལོ་མངོན་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྷན་སྤྱི་
དོན་འདི་གཉིས་ཀྱིས་ཐོག་ཆེན་གྱི་མདོ་སྤྱི་ལོ་མངོན་ནས་མདོའི་དབྱ་མའི་
ལྟེན་པའི་ལྷན་པར་རིགས་དྲུ་མས་གཏན་ལ་ཐབ་སྤྱི་དབྱ་སེམས་སོ་སོའི་སྤྱི་ལོ་མངོན་
ཞིང་། ཞར་ལ་ཐོག་དམན་གྱི་མདོའི་དགོངས་པའང་དབྱ་སེམས་སོ་སོའི་སྤྱི་ལོ་མངོན་
པར་མཛད་ལ། ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་(ལ)ཉམས་སྤྱི་ལོ་
མངོན་རིམ་པའང་གསལ་ལ་རྟོགས་པར་མཛད་དོ། །དེའི་སྤྱི་ལོ་མངོན་ཏེ་ཐོག་པ་དང་
ཆེ་ཞིང་ཐོག་ཆེན་གྱི་ལྷ་སྤྱི་ལོ་མངོན་ཏེ་ཉམས་དམས་པར་ལྷན་ནའང་དེ་ནས་བཟུང་
ཐོག་ཆེན་གྱི་བསྟན་པ་དབྱ་མ་དབྱ་ལྱི་ཆུ་མཚོ་བཞིན་དུ་ལྷན་པ་ཡིན་པས་བསྟན་པ་
འདི་ལ་སྤྱི་ལོ་མངོན་པའི་བཞིན་དུ་བཀའ་དོན་ཆེན་པོས་བྱམས་པར་མཛད་དོ། །

དེ་ལ་སྤྱི་ལོ་མངོན་སྤྱི་ལོ་མངོན་ཏེ། སྤྱི་ལོ་མངོན་ནས་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ལྟ་བུ་པ་དང་
ལོ་དྲུག་བརྒྱ་བཞུགས་པར་འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་དུ་གསུངས་ལ། ཡོད་མེད་ཀྱི་སྤྱི་ལོ་
གཉིས་དང་བྱལ་བའི་དབྱ་མའི་ལམ་སྤྱི་ལོ་མངོན་པར་ལང་གཤེགས་ལས་གསུངས་ཤིང་།
སྤྱི་ལོ་མངོན་སྤྱི་ལོ་མངོན་པ་དང་རྩ་བོ་ཆེའི་མདོ་སྤྱི་ལོ་མངོན་པར་ལྷན་པར་གསུངས་

ནོ། །དེ་ལ་སྤྱི་ཚེ་འདིར་ས་དང་པོ་བསྐྱབས་ནས་བདེ་བ་ཅན་ཏུ་བཞུད་པ་དང་།
ཡང་ས་བདུན་པ་བ་ཡིན་པ་དང་། མ་འོངས་པར་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་གནས་འོད་ཅིས་བྱ་
བར་འཛང་རྒྱ་བ་སོགས་མདོ་དེ་དག་ལས་གསུངས་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་བྱུང་བ་དང་། ཟླ་
བས་འགྲེལ་བ་སྟོན་གསལ་ཏུ་སྤྱི་ཚེ་དེར་རྟོ་རྟེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་བརྟེན་པར་བཤད་
པ་རྣམས་མི་འགལ་ཏེ། དོན་གྱི་གནས་ཚུན་དང་གདུལ་བྱར་སྤང་ཚུལ་གྱི་བྱད་པར་
དང་། བྱན་མོང་དང་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཐེག་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་ནས་དེ་ལྟར་
གསུངས་པའི་ཐིམ། སློབ་དཔོན་འདི་ཉིད་ཐེག་ཆེན་སྤྱིའི་སྟོལ་འབྱེད་ཀྱང་ཡིན་པས་
མདོ་སྟགས་ཀྱི་བསྟན་བཅས་མང་ཏུ་མཛད་ལ། བྱད་པར་ཡུམ་གྱི་མདོ་སོགས་སྤྱི་
ཡུལ་ནས་དྲངས། དེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པའི་བསྟན་བཅས་ཀྱང་ཟབ་དོན་མཐར་
བྱག་པ་རིགས་པས་སྐྱབ་པ་རིགས་ཚོགས་དུག་དང་། དེས་དོན་གྱི་མདོའི་ཡུང་གིས་
སྐྱབ་པ་མདོ་ཀྱན་བདུས་བཅས་མཛད་དོ། །རིགས་ཚོགས་ལྟ་ཞེས་ཀྱང་གཤམ་ལ་དུག་
གི་སྐབས་སུ་འང་ངོས་འཛིན་(ལན)ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་རྩ་བ་ཤེས་རབ།
སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ། ཚད་བསྟོག་ །རིག་པ་དུག་ཅུ་པ། ཞིབ་མོ་རྣམ་འཐག་སྟེ་
ལྟ་དང་། དེའི་སྟོང་ཏུ་བརྟེན་བྱའི་སྟོན་ཚུལ་གྱི་ངོས་ནས་རིན་ཆེན་ཐང་བ་འཛོག་
རིགས་པར་གསུངས་པས་དེ་དང་དུག་གོ། །རྩ་ཤེས་ནི་དབུ་མའི་གཞུང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
རྩ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞིང་འདི་ལ་རྒྱ་གར་ན་འགྲེལ་བ་བརྒྱད་ཡོད་པར་གཤམ་ལ། བོད་
ཏུ་བཞི་འགྲུར་བ་ལས། གཙོ་བོ་ནི། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས། ལེགས་ལྡན་འབྱེད། ཟླ་
བའི་ཞབས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་དང་གསུམ་མོ། །སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་དང་ཚད་བསྟོག་
གཉིས་རྩ་ཤེས་ལས་འཕྲོས་པ་ཡིན་ཞིང་དེ་གཉིས་ཞིབ་མོ་རྣམ་འཐག་དང་གསུམ་
ལ་རང་འགྲེལ་ཡོད་དོ། །

སློབ་དཔོན་སོགས་མེད་ནི། སྟོན་པ་འདས་ནས་ལོ་དགུ་བརྒྱ་ཅམ་ན་བྱོན་ཞིང་
མདོའི་དྲང་ངོས་འབྱེད་པ་དང་། ལོ་བརྒྱ་དང་ལྟ་བུ་བཞུགས་པར་དགོངས་འགྲེལ་
འགྲེལ་ཆེན་ཏུ་འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་དྲངས་པ་ལས་བསྟན་ཞིང་། ས་གསུམ་པ་བ་ཡིན་

ཀྱང་དབྱིག་གཞིན་གདུལ་བའི་ཆེད་དུ་སེམས་ཙམ་པ་བར་བཏུན་པ་ཡིན་པར་སྒྲོབ་
 དཔོན་ཆོས་བཤེས་ཀྱིས་འགྲེལ་བཤད་ཆོག་གསལ་ལས་བཤད་དོ། །དེས་ན་སེམས་
 ཙམ་པའི་རིགས་ཙན་རྩེས་སུ་བབྱུང་བའི་ཕྱིར་དུ་སེམས་ཙམ་པའི་སྒྲོལ་སྒྲེབ་ར་མཛད་
 བྱའང་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་ཐལ་འབྱུར་དུ་གནས་པ་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་
 རྒྱུད་སྒྲུབ་མའི་འགྲེལ་པར་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལོ། །སྒྲུབ་ཞབས་ཀྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་
 པ་ལ་གཙོ་བོར་ལྟར་པ་ནི། སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ལས་ཀྱི་དགོངས་པ་འདིས་དབུ་མ་བཞི་
 བརྒྱ་པ་སོགས་མདོ་ལྷགས་ཀྱི་བཏུན་བཙོས་མང་དུ་མཛད་དོ། །འདི་ཉིད་སྒྲུབ་
 ཞབས་དང་འདྲ་བར་རྩེས་འབྱུང་(ལབ)ནམས་ཀྱིས་ཆོད་མར་འཛིན་པས་ཡབ་སྐུ་
 འདི་གཉིས་ལ་གཞུང་སྤྱི་མོའི་དབུ་མ་པ་དང་། གཞན་ནམས་ལ་སྤྱི་གསལ་འཛིན་པའི་
 དབུ་མ་པ་ཞེས་སྐུ་མ་ནམས་ཀྱིས་ཐ་སྐྱད་མཛད་དོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་ཐལ་རང་
 གི་སྤྱི་གསལ་སོ་སོར་སྤྱི་ནས་མི་འཛིན་པར་ཐལ་རང་གཉིས་ཀའི་སྤྱི་ལ་བཞུགས་པས་ན་
 སྤྱི་མོའི་དབུ་མ་པ་དང་། ལུང་རིགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཐལ་རང་གང་རུང་རེའི་སྤྱི་གསལ་
 གསལ་བར་སྤྱི་ནས་དེ་ཁོ་ན་འཛིན་པ་སྤྱི་གསལ་འཛིན་པའི་དབུ་མ་པ་སྤྱི་སངས་རྒྱས་
 བསྐྱུངས་དང་ལེགས་ལྡན་སོགས་སོ། །སྒྲོབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་ཀྱིས་ཙམ་ཤེས་
 འགྲེལ་པ་བུ་རྩེ་ལྷ་ཉ་མཛད་ནས་གཞུང་གི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་པ་ཐལ་འབྱུར་
 དུ་ཐོག་མར་འགྲེལ་པའི་སྒྲོལ་བཏོད་ནའང་ཐལ་འབྱུར་འཐད་ཅིང་རང་རྒྱུད་མི་འཐད་
 པའི་རྒྱལ་གསལ་བར་མ་མཛད་དོ། །དེའི་རྩེས་སུ་སྒྲོབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྲེད་ཀྱིས་
 ཙམ་ཤེས་འགྲེལ་པ་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་མཛད་ནས་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་ཀྱི་འགྲེལ་པའི་
 མཐའ་བཞིའི་སྤྱི་འགོག་གི་སྐབས་སོགས་ཀྱི་ཐལ་བ་ནམས་ལ་རེ་རེ་ནས་སྒྲོན་མང་དུ་
 བབྱུང་། རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་འཁོད་དགོས་པར་རྒྱ་མཚན་དུ་མ་གསུངས་ཏེ་
 རང་རྒྱུད་དུ་འགྲེལ་པའི་སྒྲོལ་ཐོག་མར་སྤྱི་བར་མཛད་དོ། །དེའི་རྩེས་སུ་དཔལ་ལྡན་
 རྩེ་བ་གཤགས་པས་ཙམ་ཤེས་འགྲེལ་པ་ཆོག་གསལ་མཛད་ནས་ལེགས་ལྡན་ཀྱིས་སངས་
 རྒྱས་བསྐྱུངས་ཀྱི་འགྲེལ་པར་སྒྲོན་བརྗོད་པ་དེ་ནམས་མི་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་།

དབུ་མ་པས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པའི་སྤྱབ་བྱེད་དང་ཁས་
ལེན་པ་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་བསྟན་ནས་སྤྱབ་ཞབས་ཀྱི་དགོངས་པ་
ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཐལ་འཕྱར་དུ་འགྲེལ་པའི་ཤར་རྟའི་སྤྱོད་ཆེན་པོ་ཐུབ་པར་མཛད་
དོ། །གཞན་ཡང་རིགས་པ་དུག་ཅུ་ལ། རྩོད་ཉིད་བདུན་ཅུ་ལ། བཞི་བརྒྱ་པ་རྣམས་
ཀྱི་(༥༣)འགྲེལ་པ་དང་། རང་རྒྱུད་ཀྱི་བཅའ་པ་དབུ་མ་འཕྱག་པ་ཅ་འགྲེལ་སོགས་
སྤྱབ་དཔོན་འདིས་མཛད་པའི་ལེགས་བཤད་རོ་མཆར་ཅན་དུ་གཤམ་པ་ཡོད་དོ། །

ལེགས་ལྷན་འབྱེད་ཀྱི་རྩིས་འབྲང་སྤྱབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་རྩིང་པོས་དབུ་མ་བདེན་
གཉིས་རང་འགྲེལ་བཅས་མཛད་ཅིང་། ཡབ་སྤྱས་འདི་གཉིས་ཀྱིས་ཕྱི་དོན་ཐ་སྙད་
དུ་བཞེད་ཅིང་རང་རིག་མི་བཞེད་པ་སོགས་ཀྱི་ཆ་ནས་མདོ་ལྷེ་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་
རང་རྒྱུད་པ་ཞེས་ཐ་སྙད་མཛད་པ་དང་། སྤྱབ་དཔོན་ཞི་བ་འཆོས་དབུ་མ་རྒྱན་
རང་འགྲེལ་བཅས་ཆབས་ཅིག་དུ་མཛད་དེ། ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་དོན་མེད་ཅིང་རང་རིག་
བཞེད་པ་སོགས་ཀྱི་ཆ་ནས་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པར་གཤམ་པའི་
སྤྱོད་ཐུབ་པར་མཛད་ལ། དེ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད་མ་ཀ་མ་ལ་ཤི་ལས་རང་རྒྱུད་པའི་གཞུང་
བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་དབུ་མ་རྩེད་པ་དང་། གཞན་ཡང་སྤོམ་རིམ་སོགས་མཛད་
དོ། །ཡབ་སྤྱས་འདི་གཉིས་རང་ཅག་གངས་ཅན་པ་རྣམས་ལ་བཀའ་བྱིན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་
བར་གསུངས་སོ། །

ཞི་འཆོའི་སྤོམ་ནས་བྱོན་པའི་འཕགས་པ་སྤོམ་ལྷེ་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་
རང་རྒྱུད་པ་ཡིན་ནའང་དེའི་སྤྱོད་འབྱེད་དུ་མི་འཛོག་ཅིང་། དེ་འདྲའི་རིགས་འདྲ་
གཞན་ཡང་ཡོད་དོ། །ཞི་བ་འཆོའི་སྤོམ་མ་སྤྱབ་དཔོན་མེད་གེ་བཟང་པོ་ཡང་རྣལ་
འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་སྤྱོགས་སོ། །དེ་དག་ལའང་། ཐ་སྙད་འདོད་
ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཕྱི་དོན་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པ་གཉིས་ལས། སྤྱ་མ་
ནི་ལེགས་ལྷན། ཟླ་བའི་ཞབས། དེ་གཉིས་རྩིས་འབྲང་བཅས་དང་། ཕྱི་མ་ནི་ཞི་
འཆོ་ཡབ་སྤྱས་རྩིས་འབྲང་སོགས་སོ། །ལྟ་བ་རྒྱུད་ལ་སྤྱིད་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན།

རང་རྒྱད་པ་དང་ཐལ་འཁྱར་བ་གཉིས་སུ་ངེས་ལ། རང་རྒྱད་པ་ལའང་མདོ་ལྟེ་སྤྱད་
 པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱད་པ་(༦༦)དང་རྣལ་འབྱོར་སྤྱད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱད་པ་གཉིས་
 ལས། སྤྲ་མ་ནི་ལེགས་ལྡན་ཡི་ཤེས་སྡིང་པོ་སོགས་དང་། ཕྱི་མ་ནི་ཁོ་འཆོ་ཡབ་
 སྲས། འཕགས་མེད་རྣམ་གཉིས་སོགས་སོ། །ཐལ་འཁྱར་བ་ནི། སློབ་དཔོན་དཔལ་
 བོ། ལྷའི་བྱང་ཆུབ། སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས། ཟླ་བ་གྲགས་པ། རྒྱལ་སྲས་ཞི་བའི་ལྷ་
 སོགས་སོ། །ཐལ་རང་གི་སློབ་དཔོན་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འཕགས་པ་ལྷའི་རྗེས་སུ་
 འབྱུང་ཞིང་དེའི་དགོངས་པ་འབྲེལ་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་ལ། འདི་རྣམས་ལའང་དེ་དང་
 དེའི་སྒོམ་འབྱེད་དུ་འཛོག་མི་འཛོག་གི་རྒྱ་མཚན་དང་། ཚུགས་འཛིན་པ་དང་ཚུགས་
 མི་འཛིན་ཀྱང་ལྷ་བ་ཅམ་འཛིན་པ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མང་དུ་ཡོད་དོ། །དེ་དག་ནི་
 ཚུགས་ཅམ་སྟེ་རྒྱས་པར་གཞན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་སྐབས་དོན་བྱེ་བྲག་དུ་བཤད་པ་ནི། འདིར་གང་བཤད་པར་བྱ་བ་
 སྤྱད་འཇུག་ཤེས་རབ་ལེའུ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་མཛད་པ་པོ་ནི་འཕགས་པའི་ལུགས་
 ཀྱི་ཤིང་ཉིད་སྒོམ་འཛིན་ཆེན་པོ་རྒྱལ་སྲས་ཞི་བའི་ལྷ་སྟེ། འདི་ཉིད་དཔལ་ལྡན་ཟླ་
 བ་གྲགས་པའི་རྗེས་ཅམ་ནས་བྱུང་བར་མཛོན་ལ། སྐྱ་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་ཡང་། ཆོ་
 རབས་དུ་མར་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་བཟུང་ཞིང་། སྐྱ་ཆོ་འདིར་ཡང་རྒྱལ་
 སྤྱད་སྤངས་ནས་རྒྱ་ལེརྟའི་མཁན་པོ་རྒྱལ་བའི་ལྷ་ལས་རབ་དུ་བྱུང་ཞིང་མཁན་པོ་
 ཉིད་དང་། གཙོ་བོར་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་ཆོས་གསན་པས་གསུང་རབ་མཐའ་
 དག་གི་དོན་ཁོང་དུ་རྒྱད་པར་མཛད་པ་སོགས་རྣམ་ཐར་ཁྱད་པར་ཅན་ལོ་མཚར་
 ཅན་གྱི་གཏམ་བརྟན་དུ་གྲགས་པ་ཡོད་དོ། །དེ་ཡང་། རྒྱལ་སྤྱད་རབ་སྤངས་བྱུང་
 པ་བརྟེས། །གཙུག་ལག་གཉིས་ཀྱི་ཚུགས་ལས་རྒྱལ། །རབ་བྱུང་བདེན་གཟིགས་རྒྱ་
 འཕྲུལ་བཞུན། །འོ་མཚར་བརྟན་ལྡན་དེ་ལ་འདུད། །ཅེས་སྤྱད་འཇུག་འབྲེལ་པ་
 འགར་སྟོམ་དུ་མཛད་པའི་རིམ་པ་ལྟར་གྱི་རྣམ་ཐར་དང་། (༧)ཡང་དུ་སྟོན་ཆོས་

འབྱུང་དུ། ལྷག་པའི་ལྷ་བརྟེན་རྣམས་ལ། བཀོད་པ་སྤྱོད་ཚུགས་ཚད་པོ་བསྟོན། ཡ་
 མཚན་ཅན་དང་སྤང་པོ་དོད་། རྒྱུ་པོ་ལུ་སྤྱོད་ཅན་བུལ་བཤོ། ཁེས་པ་ལྷར་གྱི་
 གོ་རིམ་དང་མཐུན་པའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བསྟུས་ཅམ་བྱུང་ལ། དེ་དག་དང་གཞན་
 ཡང་བཤད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཅི་རིགས་སྤང་ངོ་། སློབ་དཔོན་རྩི་ཏེ་རིས། འཇམ་
 དབྱངས་སྤུལ་པ་ཞི་བའི་ལྷ། ཁེས་གསུངས་ལ། སློབ་དཔོན་རང་ཉིད་གྱིས་གཞན་
 སྤང་ཅམ་དུ་རྩ་སུ་ཀྱའི་སྤྱོད་པ་ལ་གནས་པའི་ཚུལ་བསྟན་ཁིང་སོ་སྟེ་ཡིན་པར་ཞུས་
 གྱིས་འཆེས་ནའང་། སློབ་དཔོན་ཤེས་རབ་འབྱུང་གནས་སློ་གོས་གྱིས། འཕགས་
 པ་ཞི་བའི་ལྷ་ཉིད་གྱིས། ཁེས་འཕགས་པར་གསུངས་ཤིང་། བི་རྩུ་ཏི་ཅན་སྤང་།
 རྒྱལ་བའི་བསྟན་ལ་བདག་ཉིད་ཆེ། རྩོས་སུ་མང་པོ་བྱོན་མོད་གྱི། ཞི་བ་ལྷ་ཡི་
 མཛད་པ་འདྲའི། ཉམས་དང་དགོངས་པ་ཅན་མི་རྟེད། ཅེས་སོགས་སྤྱོད་འཇུག་
 གི་འགྲེལ་བྱེད་འཕགས་ལུལ་གྱི་སློབ་དཔོན་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་མཛད་པ་བྱུང་པར་
 ཅན་དུ་བསྟུགས་པར་མཛད་དོ། སློབ་དཔོན་འདི་ཉིད་གྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་ཉིད་གོངས་པ་
 ཐལ་འཇུར་དུ་འགྲེལ་པའི་གཞུང་། བསྟན་བུལ་མདོ་བུལ་སྤྱོད་འཇུག་དང་
 གསུམ་མཛད་ལ། འདི་དག་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པའི་གཞུང་ཆད་ཐུབ་ཡིན་པར་
 འཕགས་ལུལ་དུ་འང་གཤམ་པར་བཤད་དོ། །

སྤྱོད་འཇུག་ལ་རྒྱ་གར་ན་འགྲེལ་པ་བརྒྱ་ཙུང་པར་གཤམ་གྱིང་བོད་དུ་འཇུར་
 བ་བརྒྱད་ཡོད་ཅེས་སུ་སྟོན་གསུངས་ལ། ད་ལྟ་ཤེར་རྟིག་རེ་དང་དོན་བསྟུས་རེ་ཡན་
 ཆད་བགངས་ན་བཅུ་གཅིག་ཅམ་ཡོད་སྟུམ། བོད་ཀྱི་སླ་མ་རྣམས་གྱིས་མཛད་པའི་
 འགྲེལ་པའང་བསྟུས་དོན་རེ་ཡན་ཆད་བགང་བ་དུག་ཅུར་ལོང་(ལ)ཅམ་གྱི་མིང་
 སྟོས་པ་འདུག་ལ། དེར་མ་སྟོས་པའང་མཐོང་བས་ཤིན་དུ་མང་བ་ཡོད་པར་མདོན་
 གོ། མདོ་བུལ་ནི། དགེ་བཤེས་ཤར་བས་ར་སྤྱོད་ནས་རྒྱ་དཔེ་སྤངས་ནས་པ་ཆབ་
 ཉི་མ་གཤམ་སོགས་གྱིས་བསྟུར་བར་བཀའ་གདམས་ཚུས་འབྱུང་དུ་བཤད་ནའང་ད་
 ལྟའི་བསྟན་འཇུར་ཁོད་ན་མི་སྤང་། རྒྱལ་སྤུས་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་དང་སངས་རྒྱས་

བསྐྱུངས། ཁྱེ་བ་གྲགས་པ་གསུམ་ནི་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་པ་ཡོངས་
 ལྷ་རྒྱུགས་པར་འགྲེལ་པ་ལ་དགོངས་པ་གཅིག་པ་ཡིན་པར་གསུངས་ཏེ། འཇུག་པའི་
 རྣམ་བཤད་ལས། ལྷ་རྒྱུག་འཕགས་པ་ལྟ་ཡི་ལྱབ་པའི་མཐའ། ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་གསུམ་
 གྱིས་བཀྲལ་བ་ཉིད། ལྷ་རྩ་མོང་མ་ཡིན་གནད་དོན་ཡོངས་རྒྱུགས་པར། སྤྱི་མེད་
 རྩོ་ཤོས་མིག་གིས་ལེགས་མཐོང་ཞིང་། ཞེས་དང་། ཡོངས་རྒྱུགས་འགྲེལ་མཛད་
 དཔལ་ལྷན་སངས་རྒྱལ་བསྐྱུངས། ཁྱེ་བའི་ཞབས་དང་ཞི་བ་ལྟ་ཡི་ལུགས། ལྱབ་པའི་
 དབང་རྒྱུག་གསུམ་གྱི་བཞེད་པའི་སྒོ། གཅིག་ཏུ་དྲིལ་ནས། ཞེས་སོགས་གསུངས་
 ཤིང་ཁྱད་པར་ཁྱེ་བའི་ཞབས་དང་ཞི་བའི་ལྟ་གཉིས་དགོངས་པ་གཅིག་དང་དབྱངས་
 གཅིག་ཡིན་པར་གསུངས་ལ། འོག་ཏུ་འང་དེའི་རྒྱ་མཚན་མང་དུ་ཡོད་དོ། སྤྱོད་
 འཇུག་རྒྱལ་སྤྱོད་འཇུག་རོགས་ལས་ཀྱང་། རྟེན་འབྱུང་མཐའ་དང་བྲལ་བའི་དབྱ་
 མའི་དོན། མགོན་པོ་ལྷ་རྒྱུག་བཞེད་པ་ཇི་བཞིན་དུ། སངས་རྒྱལ་བསྐྱུངས་དང་
 ཁྱེ་བྲགས་ཞི་བའི་ལྟ། དགོངས་པ་གཅིག་པ་ཇི་བཞིན་གསལ་བར་བཤད། ཅིས་
 གསུངས། ཤེར་འབྱུང་གི་ཤེར་ལེའི་འགྲེལ་ཆེན་དུ་འང་བདེན་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོར་སོགས་
 ལྷ་དབྱ་མ་འཇུག་པའི་ལུང་དྲངས་ནས་རྒྱབ་པར་མཛད་དོ། །

དེས་ན་འདིར་ལྷ་རྒྱུག་ཡབ་སྤྱོད་ཀྱི་གསུང་རབ་དབྱ་མའི་གཞུང་(ཤན་གྱི་དང་
 ཁྱད་པར་འཇུག་པ་ཅ་འགྲེལ། བསྐྱུང་བའུས་སོགས་དང་མཐུན་པར་ཤེས་རབ་
 ལེའུ་འདི་འཆད་པ་ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པ། དོན་བསྟེ་
 བཤོ། །

དང་པོ་ནི། ཡན་ལག་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི། ལྷ་བ་པས་ཤེས་རབ་དོན་
 ཏུ་གསུངས། དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་རྒྱུག་བསྐྱུང་དག ཞི་བར་འདོད་པས་ཤེས་རབ་
 བསྐྱེད། ཅིས་གསུངས། དེ་ལ་གྱིར་གསུང་རབ་ཀྱི་གནད་བསྐྱུང་ཏེ་ལམ་གྱི་རིམ་
 པར་དྲིལ་ནས་རྟོན་ཚུལ་ལ་སྒོ་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་སྤྱང་བ་ལས། འདིར་སྐབས་བབ་
 རྒྱུགས་ཅམ་སྒོས་ན། གཞུང་འདིར་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་བསྟན་པ་

ནི་སྒྲིབ་དཔོན་སྤྱི་སྤྱི་ཁྱེས་སུ་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་རབ་རྣམས་
ལས་ཟབ་རྒྱས་གཉིས་ཀའི་ལམ་གྱི་ལུས་ཚད་བར་སྟོན་པའི་གཞུང་གསུམ་ལས། མོག་
མར་རིན་ཆེན་ཐེང་བ་ལས་ནི། གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་
སྤྱི་བའི་ཐབས་གཉིས་སུ་བསྟུས་ནས་བསྟན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། དང་པོ་མངོན་པར་
མཐོ་བའི་ཚུལ། བྱིན་པ་ངེས་པར་ལེགས་འབྱུང་བའི། གང་ཕྱིར་མངོན་པར་མཐོ་
ཐོབ་ནས། རིམ་གྱིས་ངེས་པར་ལེགས་པ་འོང་། ཞེས་གསུངས། འོན་ནི། དང་
པོ་མངོན་མཐོ་འཛོལ་བྱེད་དང་། དེའི་ཕྱིན་པ་ངེས་ལེགས་འབྱུང་བའི་ལམ་ལ་རིམ་
གྱིས་སྒྲིབ་དགོས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་མངོན་མཐོ་བརྒྱད་མར་ཐོབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
རིམ་གྱིས་ངེས་ལེགས་སྤྱི་བ་དགོས་ཀྱི་ངན་སོང་གི་རྟེན་ལ་དེ་སྤྱི་བ་མི་རྣམས་པས་སོ་
ཞེས་པའོ། ཡང་། དེ་ལ་མངོན་མཐོ་བདེ་བ་སྟེ། རེས་པར་ལེགས་པ་ཐར་པར་
འདོད། འདི་ཡི་སྤྱི་བ་པ་མདོར་བསྟུས་ན། མདོར་ན་དད་དང་ཤེས་རབ་པོ། ཞེས་
མངོན་མཐོ་(པལ་ནི་ལྷ་མའི་བདེ་བ་དང་། རེས་ལེགས་ནི་ཐར་པ་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་
སྤྱི་བའི་ཐབས་བསྟུན་དད་པ་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་སོ་ཞེས་རྒྱུའི་གཙུག་པོ་བསྟུས་ཏེ་
བསྟན་ཏོ། །

ཡང་། དད་ཅན་ཉིད་ཕྱིར་ཚུལ་ལ་བརྟེན། ཤེས་རབ་ལྡན་ཕྱིར་ཡང་དག་
རིག །འདི་གཉིས་གཙུག་པོ་ཤེས་རབ་སྟེ། འདི་སྟོན་འགྲོ་བ་དད་པ་ཡིན། ཞེས་དད་པ་
ཅན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་མངོན་མཐོ་འཛོལ་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་དགོ་བརྒྱ་མོགས་སྤྱི་བ་པ་ལ་བརྟེན་
ཞིང་། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་ཕྱིར་གནས་ལུགས་ཡང་དག་པའི་
དོན་རིག་པར་བྱེད་ཅིང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་ལེགས་ཐར་པ་འཛོལ་པས་འདི་གཉིས་
ཀྱི་གཙུག་པོ་ཤེས་རབ་ཡིན་ལ། དེའི་སྟོན་རྒྱ་འགྲོ་བ་ནི་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་
དད་པ་མོགས་ཡིན་པར་བསྟན། དད་ཤེས་གཉིས་གལ་ཆེ་རྒྱལ་རྒྱུང་ཟད་འོག་རྒྱ་
འཆད་དོ། ཁྱུང་པར་ངེས་ལེགས་མཚོག་འཛོལ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ཡང་། དེ་ཡི་རྩ་བ་བྱུང་
རྒྱུ་ལེགས། རི་དབང་རྒྱལ་པོ་ལྟར་བརྟན་དང་། བྱོགས་མཐས་གཏུགས་པའི་སྒྲིང་

རྒྱུ་དང་། གཉིས་ལ་མི་བརྟེན་ཡེ་ཤེས་ལགས། ཁེས་རྒྱུ་གཙོ་པོ་གསུམ་དུ་བསྟུས་
 བསྟུན་ལ། ཡང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གང་ཞིག་ལས། སྒྲིབ་རྒྱུ་བཏང་སྒྲིབ་
 གྲུན་དང་། ཁེས་སོགས་དང་། དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཡི། ཡོན་ཏན་མདོར་
 བསྟུན་བྱ་བ་ནི། སྒྲིབ་དང་ཆུབ་ཁྲིམས་བཟོད་བཅོམ་འགྲུས། བསམ་གཏན་ཤེས་
 རབ་སྒྲིབ་རྒྱུ་སོགས། ཁེས་པ་ནས། འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་ཉིད་འཛོམ་འགྱུར། ཁེས་
 པའི་བར་གྱིས་སྒྲིབ་རྒྱུ་ཆེན་པོ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། ཕྱིན་དུག་གི་ཉམས་
 ལེན་ལ་བརྟེན་ནས་ས་བཅུ་རིམ་པར་བསྟོད་ནས་འཆང་བྱ་བའི་བར་གྱི་ལམ་(༧)ན་
 བསྟུན་རྟོ། ཆོས་འབྱུངས་བསྟོད་པ་ལས་ནི། སྐབས་འགྲོ། སེམས་བསྐྱེད། ཕྱིན་བཅུ།
 ས་བཅུ་ནམས་བསྟུན་ཏེ་ལས་ཀྱི་ལུས་མདོ་ཙམ་གསུངས་ལ། དེའི་དོན་མདོ་བདུས་
 ལས་རྒྱས་པར་འཆད་དེ། དལ་འབྱོར། དད་པ། བྱང་སེམས། སྒྲིབ་རྒྱུ་ནམས་རྟེད་
 དཀའ་བ་དང་། དེ་བས་ཀྱང་བྱང་སེམས་ལ་མ་འབྲིན་པའི་ལས་སྒྲིབ། དེ་ལ་བརྟུས་
 སེམས། བདུད་ལས། ཆོས་སྟོང་གི་ལས་སོགས་སྤངས་པ་ནམས་རྟེད་དཀའ་ཚུལ་
 མདོའི་ལུང་མང་དུ་བྱངས་ནས་བསྐྱབས་སོ། །བཞི་བརྒྱ་པ་ལས་ཀྱང་། ཟབ་རྒྱས་
 གཉིས་ཀ་ཆང་བའི་ལམ་གྱི་ལུས་བསྟུན་ལ། སྟོབ་དཔོན་དཔལ་ལོས་མཛད་པའི་ཀྱན་
 རྩེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྟོན་ལས་ནི། མི་འཆོ་བ་དང་བདེན་པ་དང་། ཕྱིན་ནས་
 ལེན་དང་ཆངས་པར་སྟོད། །འཇིན་པ་ཐམས་ཅད་གཏོང་བ་ནི། །འདི་ནི་བདེ་འགྲོའི་
 སྟོད་པ་ཡིན། །འཁོར་བའི་རྩུག་བསྐྱེད་ཡོངས་མཛོང་ནས། སྤང་བྱིར་བདེན་པའི་
 ལམ་སྟོན་ཞིང་། །ཁ་ན་མ་ཐོ་གཉིས་སྟོང་བ། །འདི་ནི་ཞི་བའི་སྟོད་པ་ཡིན། །འདི་
 དག་ཀྱན་ཀྱང་སྤང་བྱ་སྟེ། །ངེས་འབྱུང་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་ཡིན། །ཆོས་ཀྱན་སྟོང་པ་
 ཉིད་རྟོགས་པས། །འགྲོ་ལ་སྒྲིབ་རྒྱུ་ཆེན་ཆུན་འབྱུང་། །ཐབས་མཁས་སྟོད་པ་མཐའ་
 ཡས་པ། །ངེས་འབྱུང་མཆོག་གི་སྟོད་པ་ཡིན། །ཁེས་བདེ་འགྲོའི་སྟོད་པ། །ཞི་བའི་
 སྟོད་པ། །ངེས་འབྱུང་མཆོག་གི་སྟོད་པ་གསུམ་གྱིས་སྐྱེས་དུ་གསུམ་གྱི་ལམ་རིམ་པར་
 བསྟུན་ལ། སྐྱེས་དུ་ཆེན་པོའི་སྐབས་སུ། །འདི་དག་ཀྱན་ཀྱང་ཁེས་སོགས་རྒྱུང་པ་

གཉིས་ཀྱིས་རྒྱུ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་པའི་ལམ་དང་། ཆོགས་བཅད་ཕྱི་མས་སྦྱེས་
བྱ་མཆོག་གི་ལམ་དངོས་སྤྲོད་ཉིད་སྤྲོད་རྗེའི་སྤྲོད་པོ་ཅན་གྱི་བྱང་རྒྱུ་གི་སེམས་དང་།
(༧༧)སྤྱོད་པ་ཕྱིན་དུག་གི་ཉམས་ལེན་བཅས་བརྟན་ཏེ། །

དབྱུ་མ་འཕྲག་པ་ལས་ནི། བྱང་སེམས་སྦྱེའི་ཉམས་ལེན་གྱི་ཆོས་གསུམ་དང་།
དེའི་ནང་ནས་ཅ་བ་སྤྲོད་རྗེ་ཆེན་པོ་ཉིད་སངས་རྒྱས་སྦྱུ་བ་པ་ལ་ཐོག་མཐའ་བར་
གསུམ་དུ་གལ་ཆེ་ཆུལ་དང་། དེ་ནས་བྱང་འཕགས་ཀྱི་ས་བརྒྱ་དང་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་སའི་བར་གྱི་ལམ་རིམ་སྟོན་ལ་ཁྱད་པར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལྟ་བ་གཏན་ལ་
འབེབས་ཆུལ་རྒྱས་སོ། །རྒྱལ་སྤྲས་ཆེན་པོའི་བསྐྱེད་བརྒྱས་ནི་སྦྱུ་བ་ཀྱིས་མཛད་
པའི་མདོ་བརྒྱས་ཀྱི་དོན་འགྲེལ་ཡིན་པས་དེའི་དོན་གསལ་ཞིང་རྒྱས་པར་བརྟན་
ཏེ། ཐོག་མར་དལ་འཁོར་དོན་ཆེ་རྟེན་དཀའ་བསམས་ནས་སྤྲོད་པོ་ལེན་འདོད་
བསྐྱེད། དེ་ནས་དད་པ་སྦྱི་དང་གཙུག་པོར་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བའི་དད་
པ་བརྟན་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོན་སེམས་བསྐྱེད་དེ་འཕྲག་ཕྱོག་འཛིན། དེ་ནས་བྱང་
སེམས་ཀྱི་བསྐྱེད་བྱ་ཐམས་ཅད་ཕྱིན་དུག་དུ་འདུ་ཞིང་དེ་ཉིད་ལྟས་ལོངས་སྤྱོད་དགེ་
ཅ་གསུམ་པོ་གཏོང་སྲུང་དག་སྦྱེལ་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་སྦྱུ་བ་ཆུལ་རྣམས་མདོའི་
ལུང་མང་དུ་དྲངས་ནས་རྒྱས་པར་གསུངས་ལ། དེའི་ནང་ནས་འདིར་དཀར་ཆོས་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅ་བ་དད་པ་གལ་ཆེ་ཆུལ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། ཐུག་བསྐལ་མཐར་ཕྱིན་
འདོད་པ་དང་། །བདེ་བའི་མཐར་ཡང་འགྲོ་འདོད་པས། །དད་པའི་ཅ་བ་བརྟན་
བྱས་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་སྦྱུ་བ་བྱེད་དུ་དཀོན་མཆོག་ཏེ་ལ་ལའི་གཟུངས་
ལས། རྒྱལ་དང་རྒྱལ་བའི་ཆོས་ལ་དད་ཀྱང་ཅིང་། །སངས་རྒྱས་སྤྲས་ཀྱི་སྤྱོད་ལ་
དད་བྱེད་པས། །བྱང་རྒྱུ་བླ་ན་མེད་ལ་དད་ཀྱང་ནས། །སྦྱེས་བྱ་ཆེན་པོ་རྣམས་
ཀྱི་སེམས་སྦྱེའོ། །དད་པ་སྟོན་འགྲོ་མ་ལྟར་སྦྱེད་པ་སྟེ། །ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་སྲུང་
ཞིང་འཕེལ་བར་བྱེད། །དོགས་པ་སེལ་ཞིང་རྒྱུ་པོ་རྣམས་ལས་སྦྱོལ། །དད་པ་བདེ་
ལགས་(༡༠ན)གྲོང་ཁྱིམ་མཆོན་བྱེད་ཡིན། །དད་པ་རྟོག་པ་མེད་ཅིང་སེམས་དང་

བྱེད། །ད་རྒྱལ་སྤོང་ཁིང་གུས་པའི་ཙ་བ་ཡིན། །དང་པ་ལོར་དང་གཏིར་དང་རྒྱང་
པའི་མཆོག །ལག་པ་བཞིན་དུ་དགེ་སྤྱད་ཙ་བ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་དང་པའི་ཡོན་
ཏན་མང་དུ་གསུངས་ཤིང་། གཞན་ཡང་ཆོས་བརྩུ་པ། རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ། སེང་གེས་
ལྷས་པའི་མདོ་རྣམས་དངས་ནས་སྤྱིར་དང་པ་དང་ཁྱད་པར་ཐེག་ཆེན་ལ་དང་པ་
གལ་ཆེ་བར་བསྒྱབས་ནས། དེ་མ་ཐག་དུ། བྱང་རྒྱལ་ལ་ཡང་སྒོ་བརྟན་བྱ། །ཞེས་
སེམས་བསྐྱེད་ནས་བཟུང་རིམ་པར་འཆད་དོ། །

གཞུང་འདིར་སྤྱིར་ཟབ་རྒྱས་གཉིས་ཀའི་ལམ་རིམ་དང་ཁྱད་པར་སེམས་བསྐྱེད་
དང་སྒྱུད་པ་ཉམས་ལེན་གྱི་སྒྲིང་རྒྱས་པར་སྟོན་ཏེ། ལྷས་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་དལ་
འབྱོར་དང་། སེམས་རྟེན་སྤྲིག་སྤོང་དགེ་སྤྱད་སོགས་གྱི་བསམ་པ་དང་ལྡན་པ་ཐེག་
ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་དེས། དངོས་བསྟན་གྱི་གཙོ་བོ་སྤྱེས་དུ་ཆེན་པོའི་བསམ་པ་སྒྱུར་
བའི་ཡན་ལག་དུ། སྤྱེས་དུ་རྒྱུང་འབྱིང་དང་ལྷན་མོང་བའི་བསམ་པ་སྒྱུར་བའང་སྟོན་
དུ་བཏང་ནས། ཐོག་མར་བྱང་རྒྱལ་སེམས་གྱི་ཕན་ཡོན་བསམས་ཏེ་སྒོ་བ་བསྐྱེད། དེ་
ནས་ཕན་ཡོན་ཅན་གྱི་སེམས་དེ་སྤྱེ་བའི་འགལ་རྒྱུན་སྤྲིག་པ་བཤགས་པ་དང་། མཐུན་
རྒྱུན་ཆོགས་བསགས་པ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་བྱམས་པ་
དང་སྤྱིར་རྩེ་ཆེན་པོའི་སྟོབས་ལས་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་རང་རྒྱུད་ལ་འཛིན་
པའི་རྒྱལ་རྣམས་ལེའུ་གསུམ་པ་ཡན་གྱིས་བསྟན། དེ་ནས་སྒྱུད་པ་ལ་སྒོ་བ་རྒྱལ་ལ།
སྒྱུད་པ་ཕྱིན་དུག་གི་བསྐྱབ་བྱ་རྣམས་མི་ཉམས་པའི་ཐབས་སུ་བག་ཡོད་བརྟེན་རྒྱལ་
ལེའུ་བཞི་བས་སྟོན། ལྷས་ལོངས་སྒྱུད་དགེ་ཙ་རྣམས་གཞན་ལ་གཏོང་བའི་སྤྱིན་
པའི་ཉམས་ལེན་བསྒྲོ་བས་ཁྱད་(༡༠བ)བར་དུ་བྱས་པ་གཙོ་བོར་ལེའུ་བརྩུ་བས་སྟོན།
དན་ཤེས་བསྐྱུང་བའི་སྒོ་ནས་རྒྱལ་གྱིས་ལ་སྒོ་བ་རྒྱལ་ལེའུ་ལྷ་པས་སྟོན། དེ་ནས་
ལེའུ་གསུམ་གྱིས་བཟོད་པ་བཙོན་འགྲུས་བསམ་གཏན་གསུམ་ལ་སྒོ་བ་རྒྱལ་རིམ་པར་
སྟོན། དེ་རྩིས་སྤར་བསྟན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ནས་བསམ་གཏན་གྱི་བར་གྱི། ཡན་
ལག་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི། །ལྷལ་པས་ཤེས་རབ་དོན་དུ་གསུངས། །ཞེས་མཆོམས་

ཐུབ་ནས་ཤིང་ཕྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་ལུ་དགུ་པས་སྟོན་ནོ། །

ཡན་ལག་འདི་དག་ཅེས་པའི་དོན་དེ་ལྟར་ཡིན་པར་ཆོས་རྒྱུ་ལས་སྤྲོད་པ་
 ཆེ་མོགས་མེད་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། མེམས་བསྐྱེད་ནས་བསམ་གཏན་གྱི་བར་གྱི་ཡན་
 ལག་སྟེ་ཤེས་རབ་གྱི་རྒྱ་ཆོགས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་ཐུབ་པས་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་
 པའི་དོན་ཏུ་ཡིན་པར། ཞེས་གསུངས། འདིར་ཤེས་རབ་གལ་ཆེ་ཆུང་ཕྱགས་ཅམ་
 སྟོས་ན། ཐུབ་ཆོས་རབ་རྣམ་འབྱེད་གྱི་ཤེས་རབ་ནི་འདི་ཕྱི་ལོན་ཏན་ཐམས་ཅད་
 གྱི་རྩ་བ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་སྐབ་ཞབས་ཀྱིས། མཐོང་དང་མ་མཐོང་ཡོན་ཏན་ནི། ཀྱན་
 གྱི་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཡིན། །དེ་ལྟར་གཉིས་ཀ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར། ཤེས་རབ་ཡོངས་སུ་
 གཟུང་བར་བྱ། ཆོས་དོན་འདོད་དང་ཐར་པ་ཡི། འབྱུང་གནས་ཆེན་པོ་རིག་པ་
 ཡིན། །དེ་ལྟར་དང་པོ་གྲས་པ་ཡིས། ཤེས་རབ་ལྷན་ཆེན་གཟུང་བར་བྱ། ཞེས་
 སྟགས་ཤེས་རབ་གྱི་བརྟགས་པ་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་ཤིང་། སྟོབ་དཔོན་དཔལ་པོས་ཀྱང་།
 ལུ་ལ་བྱམས་པའི་མ་འདྲ་ཤེས་རབ་ལས། །དེ་འདྲའི་སྟན་སྟམ་ཆོགས་འབྱུང་མི་མཛར་
 གྱི། །བདེ་གསེགས་སྟོབས་བརྟ་སྟོབས་གྱི་སྤུལ་བྱང་བ། །མཚུངས་མོད་མཆོག་ཏུ་བྱ་
 བ་ཐམས་ཅད་དང་། །ཡོན་ཏན་ཆོགས་གཞན་མ་ལྟས་(༡༡)ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །དེ་
 འདྲའི་ཤེས་རབ་རྒྱ་ལས་རྟེན་ཅིང་འབྱུང་། །ཞེས་སྟགས་ཤེས་རབ་གྱི་བརྟགས་པ་
 མང་པོ་དང་། ཡང་། བརྟེན་པོས་སྤྲོ་མར་རིམ་གྱོ་བརྟེན་བཀྱར་ནས། ཤེས་རབ་
 བསྐྱབ་ཕྱིར་ཐོས་པ་བཅའ་བར་བྱ། ཞེས་དང་། ཐོས་ཏུང་དཔུས་ལོང་སྟོམ་པའི་
 ཆུལ་མི་ཤེས། །དེ་མེད་དེས་གོ་ཅི་ཞིག་བསམ་པར་བྱ། །དེ་བས་ཐོས་ལ་བཅོམ་བྱ་
 དེ་རྒྱ་ལས། །བསམས་བཞིན་བསྟོམས་པས་ཤེས་རབ་ཡངས་པ་འབྱུང་། །ཞེས་ཡོན་
 ཏན་ཐམས་ཅད་ཤེས་རབ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་མཁས་པ་བརྟེན་ནས་ཐོས་པ་བྱས་
 ན་ཐོས་བསམ་སྟོམ་པའི་ཤེས་རབ་རིམ་པར་འབྱུང་བ་དང་། ཐོས་པ་མ་བྱས་ན་དེ་
 དག་མི་འབྱུང་བར་གསུངས་སོ། །བྱད་པར་འདིར་བརྟན་བདག་མེད་ཕྱ་མོ་རྟོགས་
 པའི་ཤེས་རབ་ནི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་སྟེ། དེ་ལས་གཞན་པའི་སྐྱབ་གཉིས་སྟོང་བྱེད་གྱི་

ལམ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་རྒྱུད་སྒྲུ་མ་ལས། ཤེས་རབ་ལས་གཞན་འདི་དག་
ནི། སྒྲིབ་རྒྱ་གཞན་མེད་དེ་ཡི་ཕྱིར། ཤེས་རབ་མཆོག་ཡིན་དེ་གཞི་ནི། ཁོས་པ་དེ་
ཕྱིར་ཐོས་པ་མཆོག་ ཁྱེད་དང་། མདོ་ལས་ཀྱང་། རིགས་ཀྱི་བྱ་ཐོས་པ་དང་ལྡན་
ན་ཤེས་རབ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། ཤེས་རབ་དང་ལྡན་ན་ཉོན་མོངས་པ་རབ་ཏུ་
ཞི་བར་འབྱུར་རོ། ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་ལ་བདུད་རྒྱུས་ཐུགས་མི་རྟེན་དོ། ཞེས་
གསུངས། གཞུང་དང་སྒྲུར་ནས་བཤད་ན། ཐུབ་པས་སྦྱིན་པ་ལ་མོགས་པའི་ཆོས་
ཀྱི་ནམ་གངས་རི་སྟེང་ཅིག་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་དངོས་སམ་བརྒྱུད་ནས་གདུལ་
བྱའི་རྒྱུད་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་མ་སྦྱོས་པ་སྦྱེ་བ་དང་། སྦྱོས་ཟིན་
གནས་པ་དང་། ཞོང་ནས་ཞོང་དུ་འཁེལ་བའི་(༡༡)ཐབས་སུ་གསུངས་པ་ཤ་སྟག་
ཡིན་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་རྟོགས་
པར་དགའ་ཞིང་དེ་མ་རྟོགས་ན་འཁོར་བ་ལས་མི་སྒོལ་ཞིང་། རྟོགས་ན་དེ་ལས་
སྒོལ་བའི་ཐབས་བྱུང་པར་ཅན་ཡིན་པར་གཟིགས་ནས་སྟགས་རྩེ་ཅན་གྱི་སྟོན་པས་
ཐབས་ཀྱི་ཚུལ་དང་རིགས་པའི་སྟོ་དུ་མ་ཞིག་གིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་ལ་
གདུལ་བྱ་འཇུག་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། དུལ་འཁོར་སྒྲིབ་གིས་ལྷས་
པ་ལས། སྒྲིབ་པ་ནི་བསྦྱེ་བ་མེད་པའི་ཚུལ། མི་ཤེས་པས་ནི་འགྲོ་བ་འབྱམས་ཀྱུར་
པ། དེ་དག་སྟགས་རྩེ་མངའ་བས་ཐབས་ཚུལ་དང་། རིགས་པ་བརྒྱ་དག་གིས་ནི་
འཇུག་པར་མཛད། ཁྱེད་དང་། སྟོམ་རིམ་བར་པ་ལས་ཀྱང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་
ཀྱི་བཀའ་ཐམས་ཅད་ནི་ལེགས་པར་གསུངས་པ་སྟེ། མདོ་ན་སུམ་དུ་འཕམ་བརྒྱུད་པས་
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མདོ་ན་དུ་གསལ་བར་བྱེད་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ལ་གཞི་ལ་ཉིད་དོ་ཞེས་
གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་གཞི་ལ་ཞིང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འབབ་པ་ཤ་
སྟག་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །

བྱུང་པར་སྟོབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བརྒྱུད་སྒྲུ་ ཟླ་བ་གྲགས་པ། ཞི་བའི་ལྟ་གསུམ་
ཀྱི་བཞེད་པ་ལྟར་ན། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལྟ་ཞོག་སྲིད་པའི་སྟག་བསལ་དག་

ཞི་བའི་ཉན་རང་གི་བྱང་ཆུབ་ཙམ་དོན་ཏུ་གཉེར་བར་འདོད་པས་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་
 རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་རང་རྒྱུད་ལ་སྦྱེད་དཔོས་པ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་དང་འཕགས་
 པའི་གཞུང་གི་དགོངས་པ་ཡིན་པར་བཞེད་དེ། འགའ་ཞིག་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །ཁྱད་
 པར་རིགས་པ་བྱག་ཏུ་པ་དང་། རིན་ཆེན་སྤངས་བ་གཉིས་གྱིས་སྤྱིད་པ་ལས་གྲོལ་བ་
 ལ་སྟོང་ཉིད་སྤྲོ་མོ་རྟོགས་དཔོས་པའི་རྩལ་གཙོ་ཤོར་རྒྱུ་པར་མཛད་དེ། རིགས་པ་
 བྱག་ཏུ་པ། །(༡༣༣)ཡོད་པས་རྣམ་པར་མི་གྲོལ་རྟེ། མེད་པས་སྤྱིད་པ་འདི་ལས་མིག།
 དངོས་དང་དངོས་མེད་ཡོངས་ཤེས་པས། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམ་པར་གྲོལ། །ཞེས་
 ཡོད་མེད་གྱི་མཐར་ལྷུང་བ་ལ་སྤྱིད་པ་ལས་གྲོལ་བའི་སྐབས་མེད་པ་དང་། དངོས་
 དང་དངོས་མེད་གྱི་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་པས་གྲོལ་བར་
 བརྟན་རྟོ། །རིན་ཆེན་སྤངས་བ་ལས་ཀྱང་། དེ་བཞིན་སྒྲིག་རྒྱ་ལྟ་བུ་ཡི། །འཇིག་རྟེན་
 ཡོད་ཅེའམ་མེད་པ་ཞེས། །འཇིན་པ་དེ་ནི་ཚོངས་པ་སྟེ། །ཚོངས་པ་ཡོད་ན་མི་གྲོལ་
 ལོ། །ཡོད་པ་པ་ནི་བདེ་འགྲོར་འགྲོ། །མེད་པ་པ་ནི་ངན་འགྲོར་འགྲོ། །ཡང་དག་ངི་
 བཞིན་ཡོངས་ཤེས་ཕྱིར། །གཉིས་ལ་མི་བརྟེན་ཐར་པར་འགྱུར། །ཞེས་འཁོར་བ་ལས་
 གྲོལ་བ་ལ་ཚས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་འཇིན་པའི་ཡོད་ལྟ་དང་། ལས་
 འབྲས་སོགས་ཐ་སྟངས་ཏུ་འདམས་མེད་པར་ལྟ་བ་གཉིས་ཀ་སྤངས་དཔོས་པར་གསུངས་སོ། །

སྟོབ་དཔོན་ཤེར་འབྱུང་གི་འབྲེལ་པར་ཡང་། རྒྱུ་རྒྱ་སོགས་ལས་གྲོལ་བའི་ཐར་
 པ་ཙམ་འཛོལ་པ་ལའང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་དཔོས་པར་གསུངས་སོ། །འདིར་ཕྱིན་
 སོགས་ཐབས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྣམས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོན་ཏུ་འགྲོ་
 དཔོས་པར་བརྟན་པ་ནི། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཚོལ་པ་ལ་ཤེགས་ཕྱེད་ཀྱི་ཤེས་སྒྲིབ་
 སྟོང་བ་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་ཉིད་ཐབས་ཀྱི་ཆ་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་འབྲེལ་
 དཔོས་པར་བརྟན་པ་ཡིན་གྱི། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ཙམ་ལ་ངེས་པར་ཐབས་ཀྱི་ཆ་རྒྱ་
 ཆེན་པོ་སྟོན་ཏུ་འགྲོ་དཔོས་པར་བརྟན་པ་མིན་ནོ། །དེས་ན་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པར་
 ཤེས་རབ་དེ་ཉིད་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉེན་པོར་འགྱུར་མི་འགྱུར་གྱི་ཁྱད་པར་དང་། ཐེག་

པ་ཆེ་ཆུང་གི་བྱུང་པར་རྣམས་ཀྱང་ལུགས་(༡༥)འདྲི་ན་ཐབས་ཀྱི་སྒྲིག་ནས་འབྱུང་
 པ་ཡིན་གྱི་ལྟ་བུའི་སྒྲིག་ནས་མིན་ཏེ། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་གང་ཟག་རྣམས་ཀྱིས་བསྟོམ་
 བྱའི་ལྟ་བུ་ལ་མཐོང་མཐུན་གྱི་བྱུང་པར་མེད་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་རོ། དེའང་འདྲི་
 ལྟར། པ་ནི་བྱུ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་སོ་སོར་འབྱུང་པའི་རྒྱ་ཡིན་པ་ལྟར་སྟོང་རྩེ་ཆེན་
 སོ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སོགས་ཐབས་ཀྱི་ཆ་ནི་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་རིགས་སོ་སོར་
 འབྱུང་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་ཡིན་ལ། མ་ནི་བྱུ་རྣམས་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་རྒྱ་
 ཡིན་པ་ལྟར་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ནི་སྤྱོད་བཞི་ཀའི་ཐུན་མོང་གི་རྒྱ་ཡིན་
 རོ། རྒྱུད་ཁྲ་མར་ཡང་། ཐེག་མཆོག་ལ་མོས་ས་སོན་ཤེས་རབ་ནི། སངས་རྒྱས་
 ཆོས་སྟེང་མ་དང་། ཞེས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་པའི་ས་སོན་ལྟ་བུ་དང་། སྟོང་ཉིད་
 རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ནི་མ་ལྟ་བུར་གསུངས་སོ། རྩོད་པོ་བཟོད་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་
 ཀྱི་སེམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟེང་པའི་ས་སོན་ལྟ་བུའོ། ཞེས་དང་།
 ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྤྱོད་འཇུག་པ་བཞི་ཀའི་ཡུམ་ཞེས་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས་བཤད་པ་
 ལྟར་རོ། དེས་ན་སྤྱོད་མཐའ་འགོག་བྱེད་གྱི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ནི་ཐེག་
 དམན་ལའང་ཡོད་ལ། ཞེས་མཐའ་འགོག་བྱེད་གྱི་སྟོང་རྩེ་ཆེན་སོ་དེ་དག་ལ་མེད་པའི་
 ཕྱིར། ཉན་རང་གི་ལམ་དེས་སྤྱོད་མཐའ་འགོག་རུས་ཀྱང་ཞེས་མཐའ་འགོག་མི་རུས་
 སོ། ཉན་རང་གཉིས་ཀྱི་ཐར་ལམ་ལ་ཤེས་རབ་དང་ཐབས་ཀྱི་ཆ་གཉིས་ལས། ཤེས་
 རབ་ནི་གང་ཟག་དང་ཕྱང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པའི་བདག་མེད་
 རྩ་མོ་གཉིས་རྟོགས་པ་དགོས་ཤིང་། ཐབས་ཀྱི་ཆ་ལ་རང་ཞི་བདེ་སོ་ནའི་ཆེད་དུ།
 རྒྱལ་ཁྲིམས་ཉིང་འཛིན་བདེན་བཞི་རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་ཆངས་གནས་བཞིའི་
 ཉམས་ལེན་རྣམས་གོམས་དགོས་པར་བཞེད་དོ། དེ་དག་ལ་བྱམས་པ་(༡༩)དང་
 སྟོང་རྩེ་ཆེན་མེད་ཡོད་ཀྱང་སྟོང་རྩེ་ཆེན་སོ་ནི་མེད་དོ། ཡང་སྟོང་རྩེ་ཆེན་པོ་ཡོད་
 ཀྱང་གཞན་དོན་ཁྱུར་དུ་འབྱུང་བའི་ལྷག་བསམ་འབྲེན་རུས་ཀྱི་སྟོང་རྩེ་ཆེན་པོ་མེད་
 ཅས་བཞེད་པའང་ཡོད། འོན་ཀྱང་སྤྱོད་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ།
ཐར་པ་ཙམ་འདོད་པས་ཀྱང་སྤོང་ཉིད་རྟོགས་དགོས་པར་བརྟན་པ། སྤོང་ཉིད་རྒྱབ་
པའི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་མཚན་ཉིད་ནི།
ཀུན་རྫོབ་དང་ནི་དོན་དམ་སྟེ། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེ་ལ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་འཛིག་
ཚུལ་གྱི་སྒྲིའི་ལུགས་ལ། བཙམ་པའམ་སྒྲོས་ཆ་ཤས་སོ་སོར་བསལ་བ་གང་རུང་གིས་
རང་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོར་རུ་རུང་བའི་ཚོས་དེ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་བྱམ་
པ་ཐོ་བས་བཙམ་པ་དང་། ཚུའི་ཁ་དོག་དྲི་རོ་སོགས་སྒྲོས་སོ་སོར་བསལ་བ་ན་རང་
འཛིན་གྱི་སྒྲོ་མི་འཇུག་པ་ལྟ་བུའོ། བཙམ་པས་ལ་གང་རུང་གིས་རང་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་མི་
འདོར་བའི་ཚོས་དེ་དོན་དམ་བདེན་པ་སྟེ། རུལ་ཕྱུག་སྒྲོགས་ཀྱི་ཆ་མེད་དང་། ཤེས་
པ་སྐད་ཅིག་ཆ་མེད་ལྟ་བུའོ། ཁྱེད་ལྟར་མཛོད་ལས། གང་ལ་བཙམ་དང་སྒྲོ་ཡིས་
གཞན། བསལ་ན་དེ་སྒྲོ་མི་འཇུག་པ། བྱམ་ཆུ་བཞིན་རུ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ། ཡོད་དེ་
དོན་དམ་ཡོད་གཞན་ནོ། ཞེས་སོ། ལུང་གི་རྒྱུས་འབྲའ་གི་མདོ་མེ་པས་ཀྱང་དེ་
ལྟར་འདོད་དོ། རིགས་པའི་རྒྱུས་འབྲའ་གི་མདོ་མེ་པའི་ལུགས་ལ། སྒྲ་རྟོག་གིས་
བཏགས་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་ངོས་ནས་རིག་པས་དབྱེད་བཟོད་རུ་གྲུབ་པ་དེ་
དོན་དམ་བདེན་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་ལ། དོན་དམ་བདེན་པ། དངོས་སོ། རང་མཚན།
དོན་བྱེད་རྒྱས་པའི་ཚོས་(༡༩༧)སོགས་དོན་གཅིག་ སྒྲ་རྟོག་གིས་བཞག་ཙམ་རུ་གྲུབ་
པའི་ཚོས་དེ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་ལ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ། དངོས་མེད།
སྒྲི་མཚན། དོན་བྱེད་མི་རྒྱས་པའི་ཚོས་སོགས་དོན་གཅིག་གོ། ཁྱེད་ལྟར་རྣམ་འགྲེལ་
ལས། དོན་དམ་དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་གང་། ཁྱེད་འདིར་དོན་དམ་ཡོད་པ་ཡིན། གཞན་
ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡོད་པ་སྟེ། ཁྱེད་དག་རང་སྒྲིའི་མཚན་ཉིད་བཤད། ཅེས་སོ། འདིར་
སྐབས་དོན་དབྱེད་པའི་ལུགས་ཀྱི་བདེན་གཉིས་སྒྲིའི་རྣམ་གཞག་ཅུང་ཟད་སྒྲོ་བ་
ལ་ས་བཅད་དགུ་ལས། དང་པོ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་གཞི་ལ། སྤོང་ཙམ་དང་།

བདེན་པ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་སྒྲ་ཚིགས་པ་དང་། སྒྲ་མ་བཟགས་པའི་ཡུལ་སོགས་
འཛིག་ཟེར་བ་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་ནི་ཤེས་བྱ་ཅམ་དབྱེ་གཞིར་བྱ་དགོས་ཏེ། བསྐྱབ་
བཟུས་སུ་ཡབ་སྐུས་མཇལ་བའི་མདོ་དྲངས་པ་ལས། འདི་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པས་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པ་གཉིས་སྟགས་སུ་རྒྱུད་དེ་ཤེས་པར་བྱ་བའང་ཀུན་
རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་འདིར་ཟད་དེ། དེའང་བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་
སྟོང་པ་ཉིད་རབ་རྒྱ་གཟིགས། རབ་རྒྱ་མཁྱེན། ལེགས་པར་མངོན་རྒྱས་པས་དེའི་
སྤྱིར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་གསུངས། མདོ་ཚིག་དེའི། ཤེས་པར་བྱ་
བའམ་ཞེས་པས་ཤེས་བྱ་དབྱེ་གཞིར་བསྟན། འདིར་ཟད་དེ་ཞེས་པས་བདེན་གཉིས་
ཀྱི་གྲངས་ངེས་པ་བསྟན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པ་གཉིས་
སྟགས་སུ་རྒྱུད་དེ་ཞེས་པས་རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་བདེན་གཉིས་གཟིགས་ཤིང་གཞལ་བྱར་
བསྟན་པས་དོན་དམ་བདེན་པ་སློ་གང་གིས་ཀྱང་རྟོགས་བྱ་མིན་པ་དང་ཤེས་བྱ་མིན་
པར་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱང་ཁྱེད་ཀྱི་ལོ། །

གཉིས་པ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་གྲངས་ངེས་ནི། (༡༥ན)ཤེས་བྱ་ལ་བདེན་པ་གཉིས་སུ་
གྲངས་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་བྱ་ལ་བདེན་པ་གཉིས་སུ་དབྱེར་ཡོད། དེ་ལ་བདེན་
པ་གཉིས་ལས་གྲངས་མང་མི་དགོས་ཤིང་ཉུང་ན་མི་འདུ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེར་
གྲངས་ངེས་པ་རིགས་པས་ཀྱབ་པའི་ཚུལ་ནི། དབྱེ་གཞིའི་ཤེས་བྱ་ཡིན་ན་བདེན་
གཉིས་གང་རྩང་ཞིག་ཡིན་དགོས་ཀྱི། དེ་གཉིས་གང་རྩང་མིན་པའི་གཉིས་ཡིན་དང་
གཉིས་མིན་གྱི་སྤང་གསུམ་པ་ཞིག་མི་ཤིད་དེ། བདེན་པ་གཉིས་སམ་ཚུལ་སྤངས་ཏེ་
གནས་པའི་དངོས་འགལ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། སློ་གང་གི་དོར་གཞི་དེ་
ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཡོངས་གཙོ་དེ་ལ་ཀྱབ་ན་གཞི་དེ་དོན་དམ་བདེན་པ་
ཡིན་པ་རྣམ་བཅད་ལ་ཁྱེད་ཀྱི་ཤིང་། གཞི་དེ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཡོངས་
གཙོ་དེ་ལ་ཀྱབ་ན་གཞི་དེ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པ་རྣམ་བཅད་ལ་ཁྱེད་ཀྱི་དགོས་
པར་དབྱེ་མ་སྤྱང་བ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེ་ལྟར་གྲངས་ངེས་ཚུལ་

ཡུང་གིས་ཀྱང་གྲུབ་སྟེ། ཡབ་སྐུ་མཇུག་པའི་མདོ་སྐྱེད་དངས་པ་དང་། གཞན་
ཡང་མདོ་དེ་ལས། འཇིག་རྟེན་མཐུན་པས་གཞན་ལ་མ་གསན་པར། བདེན་པ་
འདི་གཉིས་ཉིད་ཀྱིས་སྟོན་པར་མཛད། གང་ཞིག་ཀྱང་རྫོབ་དེ་བཞིན་དོན་དམ་
སྟེ། བདེན་པ་གསུམ་པ་གང་ཡང་མ་མཆིས་སོ། ཞེས་དང་། ཅུ་ཤེས་ལས་ཀྱང་།
སངས་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱིས་ཚས་བསྟན་པ། ཞེས་སོགས་གསུངས། བདེན་པ་ཞི་བདེན་
གཉིས་སུ་བསྟུ་ཚུལ་ཡང་། འདིར་ནི་འགྲོག་བདེན་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་། བདེན་
པ་གཞན་གསུམ་ཀྱང་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་ནོ། ཇེ་ལྟར་གྲངས་ངེས་དང་བསྟུ་ཚུལ་
བཅས་འཇུག་པ་རང་འགྲེལ་ལས་སོ། །

གསུམ་པ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་གོ་རིམ་ངེས་པ་(༡་བ)ནི། འདིར་བདེན་གཉིས་གཏན་
ལ་འབེབས་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཀ་སུམ་སོགས་ཀྱང་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པར་
ཚད་མས་ངེས་པ་ལ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཚད་མས་ངེས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་
ཡིན་ཏེ། ཀ་སུམ་སོགས་ཀྱང་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཚད་མས་ངེས་ནས་དོན་དམ་
བདེན་པ་ཚད་མས་མ་ངེས་པའི་གང་ཟག་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀ་སུམ་སོགས་ཀྱང་
རྫོབ་བདེན་པའི་དོན་དུ་སྟོས་འབྱུང་པ་ལ་དེ་དག་བརྟན་པར་གྲུབ་དགོས་ཤིང་། དེ་
འབྱུང་པ་བདེན་གྲུབ་ཚད་མས་ཁེགས་པ་ལ་སྟོས་དགོས་པའི་ཕྱིར། བརྟན་པ་འཕམ་
ཀྱང་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཀ་སུམ་སོགས་སྟོས་འབྱུང་པ་ཅམ་ལ་ནི་དེ་ལྟར་དབུ་
མའི་ལྟ་བ་རྟེན་པ་ག་ལ་དགོས་ཏེ། གང་ཟག་རང་ག་བ་རྣམས་ཀྱི་སྟོས་ཀྱང་དེ་དག་
མཐོང་ཞིང་འབྱུང་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གིས་ཀ་སུམ་སོགས་བརྟན་པ་མཐོང་ཡང་བརྟན་
པར་འབྱུང་མི་དགོས་ཏེ། སྟུ་མའི་ལྟ་མོ་བས་སྟུ་མའི་རྟ་སྤང་མཐོང་བ་ན་བརྟན་
པ་མཐོང་ཡང་སྤང་བ་དེ་བརྟན་པར་འབྱུང་མི་དགོས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་འཇུག་པའི་
རྣམ་བཤད་ལས་སོ། ཅུ་ཤེས་ལས། ཐ་སྙད་ལ་ནི་མ་བརྟེན་པར། འདམ་པའི་དོན་
ནི་རྟོགས་མི་རུས། ཞེས་དང་། འཇུག་པ་ལས། ཐ་སྙད་བདེན་པ་ཐབས་སུ་ཕྱར་
པ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་ཐབས་ཕྱར་ཕྱར་པ་སྟེ། ཞེས་པ་རྣམས་ནི་ཆུ་འདོད་

པས་སྟོང་ལྟར་ཐ་སྟངས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མ་ལོག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་དམ་
རྟོགས་དགོས་པའི་དོན་ཡིན་པས་སྟེ་མ་དང་མི་འགལ་ལོ། །

བཞི་པ་བདེན་གཉིས་རོ་བོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་ཀྱི་ཚུལ་ནི། འཇུག་པ་ལས།
དངོས་ཀྱི་ཡང་དག་བརྟན་པ་མཐོང་བ་ཡིས། །དངོས་རྟེན་རོ་བོ་གཉིས་ནི་འཛིན་
པར་འབྱུང། །ཞེས་ཐ་སྟངས་ཏུ་(༡༥ན)ཆོས་རེ་རེས་ཀྱང་རོ་བོ་གཉིས་གཉིས་འཛིན་
པར་གསུངས་པ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་རོ་བོ་ཡོད་ལ། རོ་བོ་ཡོད་ན་རོ་བོ་གཅིག་
ཐ་དད་གང་རུང་ཡིན་དགོས་པ་ནི། ཡོད་ན་གཅིག་ཐ་དད་གང་རུང་ཡིན་དགོས་
པའི་རིགས་པས་བྱུང་བོ། །དེའི་ཕྱིར་འདིར་བདེན་གཉིས་རོ་བོ་གཅིག་ལ་སྟོག་པ་
ཐ་དད་ཅིང་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་བདག་གཅིག་འབྲེལ་བྱུང་པ་བྱས་པ་དང་། མི་
རྟག་པ་ཉུ་བྱུང་དང་། རུང་དང་རུང་གི་དཀར་པོ་ལྟ་བུར་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་
ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས། ཀྱི་རྟོག་པ་ལས་ནི་ཐ་དད་པར། །དེ་ཉིད་དམིགས་པ་མ་
ཡིན་ཏེ། ཀྱི་རྟོག་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཏུ་བཤད། །སྟོང་ཉིད་ཁོ་ན་ཀྱི་རྟོག་པ་ཡིན། །མེད་
ན་མི་འབྱུང་ངེས་པའི་ཕྱིར། །བྱས་དང་མི་རྟག་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། དེས་ན་ཆོས་ཅན་རྣམས་ཆོས་ཉིད་བདེན་སྟོང་ལས་རོ་བོ་ཐ་དད་ན་བདེན་
བྱུང་ཏུ་འབྱུར་བའི་ཕྱིར་བདེན་པར་མེད་པ་དང་ཀྱི་རྟོག་པ་ཏུ་ཡོད་པ་གཉིས་རོ་བོ་
གཅིག་ལ་སྟོག་པ་ཐ་དད་ཡིན་ནོ། །དེའང་ཀྱི་རྟོག་པ་ཏུ་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་བདེན་སྟོང་
དང་རོ་བོ་གཅིག་ཡིན། བདེན་སྟོང་ཏུ་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྟོག་པ་ཏུ་ཡོད་པ་དང་རོ་
བོ་གཅིག་ཡིན་ཏེ། ཀྱི་རྟོག་པ་ཏུ་ཡོད་པ་ལས་ཀྱང་བདེན་སྟོང་རོ་བོ་གཞན་མ་ཡིན།
བདེན་སྟོང་ལས་ཀྱང་ཀྱི་རྟོག་པ་ཏུ་ཡོད་པ་རོ་བོ་གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆུལ་དེ་
གཟུགས་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ཏེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཤེས་པར་བྱ་བ་སྟེ། ཤེས་རབ་སྟིང་
པོ་ལས། གཟུགས་སྟོང་པའོ། །སྟོང་པ་ཉིད། གཟུགས་སོ། །གཟུགས་ལས་ཀྱང་སྟོང་
པ་ཉིད་གཞན་མ་ཡིན། སྟོང་པ་ཉིད་ལས་ཀྱང་གཟུགས་གཞན་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
ཆོག་བཞིས་དོན་སྟེ་མ་བཞི་རིམ་པར་བསྟན་ལ། དེ་(༡༥བ)བཞིན་ཏུ་ཆོར་བ་སོགས་

ལའང་སྐུར་ནས་གསུངས། གཞན་ཡང་མདོ་དགོངས་འབྲེལ་ལས། བདེན་གཉིས་
 ལོག་པ་ཅམ་ཡང་ཐ་དད་ཏུ་མེད་པའི་གཅིག་ཡིན་པ་ལ་གནོད་བྱེད་བཞི་དང་། རོ་
 བོ་ཐ་དད་ཡིན་པ་ལའང་གནོད་བྱེད་བཞི་གསུངས་ཤིང་དེའི་དགོངས་པ་སེམས་ཅམ་
 པ་དག་གིས་འཆད་པ་ན། བདེན་གཉིས་རོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྷོག་པ་ཐ་དད་ཏུ་བཞེད་
 པ་བཞིན་འདྲིང་ཡང་དེ་ལྟར་འདོད་དོ། །དེ་ལ་བདེན་གཉིས་ལྷོག་པ་ཅམ་ཡང་
 ཐ་དད་ཏུ་དབྱེ་རྒྱ་མེད་པར་གཅིག་ཡིན་ན་སྒྲིན་བཞི་འབྱུང་ཚུལ་ནི། གཞི་བུམ་པ་
 ལྟ་བུ་དང་སྐུར་ན། བུམ་པ་དང་བུམ་པ་བདེན་སྟོང་ལྷོག་པ་གཅིག་ཡིན་ན། བུམ་
 པ་བདེན་སྟོང་དོན་དམ་བདེན་པའི་ཆ་དེས་སོ་སྐྱེའི་མདོན་བུམ་གྱིས་གཞལ་བྱར་
 ཐལ་བ། བུམ་པ་བདེན་སྟོང་དེར་དམིགས་ནས་ཆགས་སོགས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་ཐལ་
 བ། རྣལ་འབྱོར་པས་བུམ་པ་མཐོང་བ་ལས་ལོགས་སུ་བུམ་པ་བདེན་སྟོང་གཏན་ལ་
 འབེབས་པའི་འབད་ཚུལ་བུམ་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ་བ། བུམ་པ་བདེན་སྟོང་
 ལའང་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་སོགས་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་སྒྲིན་དང་བཞིའོ། །བུམ་པ་
 དང་བུམ་པ་བདེན་སྟོང་གཉིས་རོ་བོ་ཐ་དད་ཡིན་ན། བུམ་པ་དང་བུམ་པ་བདེན་
 སྟོང་འཇལ་བའི་ཆད་མས་བུམ་པ་བདེན་འཛིན་གྱི་སྐྱོ་འདོགས་མི་ཆོད་པར་ཐལ་བ།
 བུམ་པ་བདེན་སྟོང་བུམ་པ་འི་ཆོས་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ། བུམ་པ་བདེན་སྟོང་
 བུམ་པ་བདེན་བྱལ་གྱི་དགག་གཞི་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་
 རྒྱུད་ལ་བུམ་པ་བདེན་འཛིན་དང་བུམ་པ་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གཉིས་
 ཅིག་ཅར་ཏུ་འཇུག་པར་ཐལ་བའི་སྒྲིན་དང་བཞི་ཡོད་དོ། །འོ་ན་དགོངས་འབྲེལ་
 ལས། འདུ་བྱེད་ཁམས་དང་དོན་དམ་མཆན་ཉིད་ནི། གཅིག་དང་ཐ་དད་ཐལ་
 བའི་མཆན་ཉིད་དེ། གཅིག་དང་ཐ་དད་(༡༩)ཉིད་ཏུ་གང་རྟོགས་པ། །དེ་དག་
 ཚུལ་མིན་ལྟ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན། །ཞེས་བདེན་གཉིས་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་ཡང་
 མིན་པར་གསུངས་པ་རི་ལྟར་ཡིན་སྟུང་ན། འདི་ནི་ལྷོག་པ་ཅམ་ཡང་སོ་སོར་མེད་
 པའི་གཅིག་དང་། རོ་བོ་ཅམ་ཡང་མི་གཅིག་པའི་ཐ་དད་པར་བཟུང་ན་བཤད་མ་

ཐག་པའི་རྫོན་རྣམས་འབྲུང་བས་ཡོག་པར་ཞུགས་པར་བསྟན་པའོ། །དེས་ན་མདོ་
འདིས་ཀྱང་བདེན་གཉིས་རོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྷོག་པ་ཐ་དད་ཏུ་བསྟན་ནོ། །ཐ་དད་དོན་
མིན་དོན་གཅིག་མིན། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ནི་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་ཡང་
མིན་པའི་དོན་ཏེ་འཆད་ཚུལ་གཞན་ནོ། །

ལྷ་པ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི། འཇུག་པ་ལས། ཡང་དག་མཐོང་ལུལ་
གང་ཡིན་དེ་ཉིད་དེ། མཐོང་བ་བརྟན་པ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་གསུངས། ཞེས་
པ་ལྟར་མཐོང་བ་བརྟན་པ་ཐ་སྟངས་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མས་རྟེན་དོན་དེ་ཀུན་རྫོབ་
བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཡང་དག་པའི་མཐོང་བ་མཐར་ཐུག་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་
ཚད་མས་རྟེན་དོན་དེ་དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །མཚན་ཉིད་འདི་ལྟར་
བཞག་པ་ནི་སྤྱིར་བཏང་ཅམ་སྟེ། མཉམ་རྗེས་གཅིག་ཏུ་མ་སོང་བའི་རྒྱན་མཐའ་
མན་ཆད་ཀྱིས་ལུལ་འཇལ་ཚུལ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱལ་ནའང་། སངས་རྒྱས་འཕགས་
པའི་རི་ལྷ་རི་སྟེང་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་རེ་རེས་ཀྱང་བདེན་པ་གཉིས་ཀ་ཅིག་ཅར་ཏུ་
འཇལ་ཚུལ་དང་བཅས་པ་ལ་མ་བྱལ་བས་སོ། །དེས་ན་དེའང་བསྟུ་བའི་དབང་ཏུ་
བྱས་ན། ཐ་སྟངས་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་རང་ཉིད་ལ་ཐ་སྟངས་དཔྱད་པའི་ཚད་མར་
སོང་བས་རྟེན་དོན་དེ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་
ཚད་མ་རང་ཉིད་ལ་མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་ཚད་མར་སོང་བས་རྟེན་དོན་དེ་དོན་
དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། ཅས་སྤྱར། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་གཞི་ནི།
ཤེས་བྱ་ཐ་སྟངས་པ་བུམ་པ་སོགས་དང་། ཤེས་(༡༧བ)པ་ཐ་སྟངས་པ་བུམ་འཛིན་རྟོག་
པ་སོགས་དང་། རྫོང་བྱེད་ཐ་སྟངས་པ་བུམ་པའི་མིང་ལྟ་བུ་སོགས་ཡིན། ཀུན་རྫོབ་
བདེན་པ། ཐ་སྟངས་བདེན་པ། ཀུན་རྫོབ་པ། བསྟུ་བའི་ཆོས། རྣང་ཚུལ་དང་གནས་
ཚུལ་མི་མཐུན་པའི་ཆོས་རྣམས་དོན་གཅིག་གོ། །

དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་གཞི་ནི། བུམ་པ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ལྟ་བུ་
སོགས་ཡིན། དོན་དམ་བདེན་པ། གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ རྟོང་ཉིད། མི་སྟུ་

པའི་ཚོས། རྒྱང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མཐུན་པའི་ཚོས་རྒྱམས་དོན་གཅིག་གོ །

རྒྱག་པ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཀུན་རྫོབ་
བདེན་པའི་དབྱེ་བ་ལ། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པས། ཤེས་པ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་བྱབ་
པར་རྒྱང་བ་ནི་རྒྱང་བ་ལྟར་དུ་བྱུང་པར་འདོད་པས་ཤེས་པ་ཡིན་ན་ཡང་དག་ཀུན་
རྫོབ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཡུལ་ཅན་ལ་ཡང་ལོག་གཉིས་མི་བྱེ་ཡང་། ཡུལ་ལ་རང་
རྒྱང་པའི་སྒོ་ལ་རྒྱང་བ་ལྟར་གྱི་དོན་བྱེད་ཀྱས་མི་ཀྱས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་
འབྱེད་དེ། བདེན་གཉིས་ལས། རྒྱང་དུ་འབྲེལ་དང་དོན་བྱེད་དག་ཀྱས་པའི་ཕྱིར་དང་
མི་ཀྱས་ཕྱིར། ཡང་དག་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ནི་དབྱེ་བ་བྱས། ཁེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཐལ་འབྱར་པའི་ལྷགས་ལ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་དབྱེ་ཚུལ་ནི།
འཇུག་པ་ལས། མཐོང་བ་བརྟུན་པའང་རྒྱམ་པ་གཉིས་འདོད་དེ། དབང་པོ་གསལ་
དང་དབང་པོ་སྟོན་ལྟ་ནོ། སྟོན་ལྟ་དབང་ཅན་རྒྱམས་ཀྱི་ཤེས་པ་ནི། དབང་པོ་
ལེགས་བྱར་ཤེས་ལྟོས་ལོག་པར་འདོད། གཞོད་པ་མེད་པའི་དབང་པོ་རྒྱག་རྒྱམས་
ཀྱིས། གཟུང་བ་གང་ཞིག་འཇིག་རྟེན་གྱིས་རྟོགས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལས་བདེན་
ཡིན་ལྟ་ག་མ་ནི། འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལས་ལོག་པར་རྒྱམ་པར་གཞག་ཅིས་གསུངས་ཏེ།
(༡༥)ཆོགས་བཅད་སྔ་མས་ཡུལ་ཅན་ལ་ཡང་ལོག་གཉིས་དང་། ཕྱི་མས་ཡུལ་ལ་ཡང་
ལོག་གཉིས་སུ་དབྱེ་ཚུལ་བསྟན་ལ། དེའང་འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་
ལ་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་འབྱེད་ཀྱི། རང་ལྷགས་ལ་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་མེད་པའི་ཕྱིར་
ཀུན་རྫོབ་ལ་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་མི་འབྱེད་དོ། ཇེ་དེ་རྒྱ་མཆོན་ཡང་། ཀུན་རྫོབ་ལ་ཇི་
ལྟར་རྒྱང་བ་ལྟར་བྱུང་མ་བྱུང་གཉིས་སུ་དབྱེ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་ཡིན་
ན་རྒྱང་བ་ལྟར་མ་བྱུང་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར་རོ། ཇེས་ན་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཚོས་རྒྱམས་
ཐ་སྟོད་ཅམ་དུ་འང་གནས་ཚུལ་གཞན་དུ་གནས་ནས་རྒྱང་ཚུལ་གཞན་དུ་རྒྱང་པའི་
རྟུན་པ་ཡིན་ཞིང་། དབང་ཤེས་རྒྱམས་ཀྱང་རྒྱང་ཡུལ་ལའང་འབྲུལ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་
པས་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གང་ལའང་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་མི་འབྱེད་དོ། ཇེ་

ལྟར་ན་དབང་ཤེས་འདི་དག་ཐ་སྟངས་ཅམ་དུ་འང་འབྲུལ་ན་ཐ་སྟངས་དུ་གཟུགས་སོགས་
 འཇལ་བྱེད་གྱི་ཚད་མར་འཛོག་པ་མི་འཐད་དོ་སྟམ་ན། གཞལ་བྱ་བདེན་པ་འཛོག་
 པ་ལ་འཇལ་བྱེད་མ་འབྲུལ་བ་དཔོན་གྱང་། གཞལ་བྱ་བརྟུན་པ་འཛོག་པ་ལ་འཇལ་
 བྱེད་འབྲུལ་པས་འཛོག་པ་ཤིན་དུ་འཐད་པར་བཞེད་དོ། །རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་གྱི་
 ལུགས་ལ། ཚད་མ་ཡིན་ན་རང་གང་ལ་ཚད་མར་སོང་བའི་གཞལ་བྱ་ལ་མ་འབྲུལ་
 བས་ཁྲབ་པར་འདོད་གྱང་། འདིར་ནི་སོ་སྟེའི་རྒྱུད་གྱི་ཚད་མ་དང་། འཕགས་རྒྱུད་
 གྱི་གཞིས་སྤང་འབྲུལ་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱད་པའི་ཐ་སྟངས་དཔྱད་བྱེད་གྱི་ཚད་
 མ་རྣམས་རང་གང་ལ་ཚད་མར་སོང་བའི་གཞལ་བྱ་འབྲུལ་ཤེས་ཡིན་པར་བཞེད་
 བས་འབྲུལ་ཤེས་དང་ཚད་མ་མི་འགལ་བར་བཞེད་དོ། །རང་རྒྱུད་པས་ཡང་དག་
 གུན་རྫོབ་འཛོག་པའང་ཐ་སྟངས་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་(༡༢)གྲུབ་པ་ཁས་ལེན་
 པ་ལ་ཐུག་ཅིང་། ཐལ་འབྱུར་བས་ཐ་སྟངས་དུ་འང་གཞལ་བྱ་བརྟུན་པར་འཛོག་ཅིང་
 རང་ལུགས་ལ་ཡང་དག་གུན་རྫོབ་ཁས་ལེན་པའང་ཐ་སྟངས་དུ་ཡང་རང་གི་མཚན་
 ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མི་བཞེད་པའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་འཇིག་རྟེན་ཤེས་རོ་ལ་
 ལྟོས་པའི་ཡང་ལོག་གི་ཁྲད་པར་གང་ཡིན་སྟམ་ན། སྤྱིར་བཏང་ཅམ་ལ། འཕལ་གྱི་
 འབྲུལ་རྒྱས་མ་བསྐྱད་པའི་ཤེས་པ་ལུལ་དང་བཅས་པ་དེ་འཇིག་རྟེན་ཤེས་རོ་ལ་ལྟོས་
 ཉི་ཡང་དག་པ་དང་། དེས་བསྐྱད་པའི་ཤེས་པ་ལུལ་དང་བཅས་པ་དེ་འཇིག་རྟེན་
 ཤེས་རོ་ལ་ལྟོས་ཉི་ལོག་པའི་གུན་རྫོབ་ཡིན་ལ། འཕལ་གྱི་ཁྲུལ་རྒྱ་ལའང་། དབང་པོ་
 གཟུགས་ཅན་ལ་གཞོད་པ། རབ་རིབ། མིག་སེར། ཐང་ཕྱོམ་ཕྱོམ་པ་སོགས་འབྲུལ་
 རྒྱ་ནང་ན་ཡོད་པ་དང་། མེ་ལོང་། སྤྱིག་རྒྱ། བག་ལུག་སྟོང་པའི་སྟོ་སོགས་འབྲུལ་
 རྒྱ་ཕྱི་ན་ཡོད་པ་དང་། ཡིད་དབང་ལ་གཞོད་པའི་རྒྱ་གྲུབ་མཐའ་དན་པ། གཏན་
 ཆོགས་ལྟར་སྤང་། མི་ལམ་སོགས་ཡིན་ལ། དེ་དག་གིས་འབྲུལ་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་
 ཚུལ་ཡང་། རབ་རིབ་ཀྱིས་སྤྲོ་བཤད་འཛོག་སྤང་གི་དབང་ཤེས་འབྲུལ་པའི་རྒྱ་བྱེད་
 པ་དང་། མིག་སེར་གྱིས་དུང་དཀར་སེར་སྤང་བའི་དབང་ཤེས་འབྲུལ་པའི་རྒྱ་

བྱེད་པ་མཉམས་སོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཞིབ་ཏུ་དབྱེ་ན། ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་གང་
 ཞིག་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་མ་ཕྱོད་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐ་སྟངས་པའི་ཚད་མས་ལོག་
 ཤེས་སུ་རྟོགས་མི་རུས་པ་དེ་འཇིག་རྟེན་ཤེས་རོལ་ལྟོས་ཏེ་ཡུལ་ཅན་ཡང་དག་པ་
 དང་། ཤེས་པ་གང་ཞིག་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་མ་ཕྱོད་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐ་སྟངས་
 པའི་ཚད་མས་ལོག་ཤེས་སུ་རྟོགས་རུས་པ་དེ་འཇིག་རྟེན་ཤེས་རོལ་ལྟོས་ཏེ་ཡུལ་ཅན་
 ལོག་པ་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་གཞི་ནི་རིམ་པར། གཟུགས་འཇིག་མིག་ཤེས་
 དང་། གཟུགས་(༡༥ན)བརྟན་འཇིག་པའི་ཤེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཡུལ་གྱི་ཀུན་རྫོབ་གང་
 ཞིག་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་མ་ཕྱོད་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐ་སྟངས་པའི་ཚད་མས་སྟངས་
 བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་མི་རུས་པ་དེ་འཇིག་རྟེན་ཤེས་རོལ་ལྟོས་ཏེ་ཡུལ་ཡང་
 དག་པ་དང་། ཡུལ་གྱི་ཀུན་རྫོབ་གང་ཞིག་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་མ་ཕྱོད་པའི་གང་ཟག་
 གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐ་སྟངས་པའི་ཚད་མས་སྟངས་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་རུས་པ་དེ་འཇིག་
 རྟེན་ཤེས་རོལ་ལྟོས་ཏེ་ཡུལ་ལོག་པ་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་གཞི་ནི་རིམ་པར།
 གཟུགས་དང་། གཟུགས་བརྟན་ལྟ་བུའོ། །དོན་དེ་དག་བསྟུ་ན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་
 གྲོ་ཁ་མ་ཕྱོགས་པའི་ཐ་སྟངས་པའི་ཚད་མས་ལོག་པར་རྟོགས་རུས་པའི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་
 ཐམས་ཅད་འཇིག་རྟེན་ཤེས་རོལ་ལོག་པ་དང་། དེ་འདྲའི་ཚད་མས་ལོག་པར་རྟོགས་
 མི་རུས་པའི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་རྣམས་ནི་འཇིག་རྟེན་ཤེས་རོལ་ཡང་དག་ཏུ་འཇོག་ལ།
 འཇིག་རྟེན་ཤེས་རོལ་ཤེས་པ་དེ་འང་ཐ་སྟངས་པའི་ཚད་མ་གང་ཡིན་ལ་མི་བྱེད་
 ཀྱི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་གྲོ་ཁ་མ་ཕྱོགས་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་གྲོ་རང་ག་བ་དང་། དེ་ལ་
 ལྟོས་པའི་ཐ་སྟངས་པའི་ཚད་མ་ཞིག་ལ་བྱའོ། །དེས་ན་འཇིག་རྟེན་ཤེས་རོལ་ཡང་དག་
 པ་ཡིན་ན་ཡང་དག་པ་དང་བདེན་པ་ཡིན་མི་དགོས་ཤིང་། འཇིག་རྟེན་ཤེས་རོལ་
 ལྟོས་ཏེ་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་འཇོག་ཅེས་པའང་དེའི་ཤེས་རོལ་ལྟོས་ཏེ་ཡང་དག་དང་
 སྒྱུར་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བཤད་ཀྱི། དེའི་ཤེས་རོལ་ལྟོས་ཏེ་ཡང་དག་དང་
 ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་བཤད་པ་ནི་མིན་ནོ། །འདིར་ཐལ་འཁྱུར་བ་རང་

ལྷགས་ལ་ཐ་སྟོན་དུའང་ཡང་དག་པ་ཁས་མི་ལེན་ཞེས་པའི་ཡང་དག་པ་དེ་རང་གི་
 མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་བྱེད་དགོས་ཏེ། སྐབས་འདིའི་དབྱ་མའི་ལྷགས་ཞེས་པ་
 དེ་རིགས་ཤེས་ལ་སྟོས་ནས་ཞེས་པ་དང་། འཕགས་པའི་གཟིགས་(༡༥)རྩ་ལ་སྟོས་
 ཏེ་ཞེས་པ་དག་དང་དོན་འདྲ་བར་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས་གསུངས་པའི་སྤྱར་
 དེ་དག་ལ་སྟོས་ནས་ཀ་བྱམ་སོགས་ཡང་དག་པར་བཞག་ན་དེ་དག་རང་མཚན་
 གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིག་པ་ལས་འོས་མེད་པའི་སྤྱར་རོ། །འཛིག་རྟེན་ཤེས་རྩ་ལ་སྟོས་ཏེ་
 ཡང་ལོག་གི་བྱེད་པར་ཁས་ལེན་ཞེས་པའི་ཡང་དག་པ་དེ་འཛིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྟོན་
 ལ་སྟོས་པའི་བདེན་པ་ཅན་ལ་བྱེད་དགོས་པར་གསུངས་པས། དེ་ནི་རྣམ་བཤུས་
 པ་ལ་བརྟུན་སོ་ཞེས་སྟེ་བ་དང་། རི་མོར་བྱིས་པའི་དབང་ཕྱག་གི་ལྟ་སྟེ་ལ་དབང་
 ཕྱག་གི་སྤྱར་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་དག་སྟེ། ཐ་སྟོན་པའི་ཚད་མ་རང་ག་བའི་རོར་ཡང་
 དག་པ་དང་བདེན་པར་འཛིག་དགོས་པ་དང་། དེ་ལས་གཞན་དུ་རྣམ་བཤུས་པ་ལ་
 མ་བརྟུན་སོ་ཞེས་པ་དང་། དབང་ཕྱག་གི་ལྟ་སྟེ་ལ་བྱུང་འཇུག་གི་སྤྱར་འཛིན་པ་ལྟ་
 བུ་དག་ནི་འཛིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྟོན་ལ་ལོག་པ་དང་བརྟུན་པར་འཛིག་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་དོན་དམ་བདེན་པའི་དབྱེ་བ་ལ། རོ་བོའི་སྟོན་ནས་མཐ་སྟོང་གཞིའི་སྟོ་
 བྱེད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་གིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་དང་། ཚས་ཀྱི་བདག་
 གིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་གཉིས། དེ་ལས་དབྱེ་ན་དངོས་པོ་དང་། དངོས་མེད་
 དང་། རང་གི་རོ་བོ་དང་། གཞན་གྱི་རོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་སྟོང་ཉིད་བཞི། དེ་
 ལས་དབྱེ་ན་སྟོང་ཉིད་བརྒྱུད་དང་། བཅོ་བརྒྱད་དང་། ཉི་ཤུར་དབྱེ་བ་སོགས་
 ཡོད། དོན་དམ་ལ་སྟེན་བརྟེན་རིགས་ཀྱིས་དབྱེ་ན། བདེན་གཉིས་ལས། སྟེ་བ་ལ་
 སོགས་བཀག་པ་ཡང་། །ཡང་དག་པ་དང་མཐུན་པའི་སྤྱར། །དོན་དམ་ཡིན་པར་
 ཁོ་བོ་འདོད། །ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་བཤད་པ་ལྟར། འདིར་ཡང་། དོན་དམ་
 དངོས་དང་། མཐུན་པའི་དོན་དམ་གཉིས་ཡོད་པར་(༡༦)བཞེད་ལ། དེའི་དབྱེ་
 རྒྱུ་ཡང་། ལྷལ་ཅན་དོན་དམ་དང་ལྷལ་དོན་དམ་གཉིས། དང་པོ་ལ་ལྷལ་ཅན་

གྱི་དོན་དམ་དངོས་དང་། དུལ་ཅན་གྱི་མཐུན་པའི་དོན་དམ་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་
 དང་པོ་དུལ་ཅན་གྱི་རྣམ་གྲངས་མ་ཡིན་པའི་དོན་དམ་གཉིས་དོན་གཅིག་ལ། མཚན་
 གཞི་ནི་སྤྲོད་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ལྟ་བུ། གཉིས་
 པ་དང་པོ་དུལ་ཅན་གྱི་རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་དམ་གཉིས་དོན་གཅིག་ལ། མཚན་གཞི་
 ནི། སྤྲོད་ཉིད་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་རྩིས་དཔག་ཚད་མ་ལྟ་བུའོ། །དུལ་གྱི་
 དོན་དམ་ལའང་། དུལ་གྱི་དོན་དམ་དངོས་དང་། དུལ་གྱི་མཐུན་པའི་དོན་དམ་
 གཉིས་ཡོད། དང་པོ་དང་པོ་དུལ་གྱི་རྣམ་གྲངས་མ་ཡིན་པའི་དོན་དམ་གཉིས་དོན་
 གཅིག་ལ། མཚན་གཞི་ནི། ལྷ་གྲ་བདེན་མེད་ལྟ་བུའི་མེད་དགག་དེ་འཛིག་ །གཉིས་
 པ་དང་པོ་དུལ་གྱི་རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་དམ་གཉིས་དོན་གཅིག་ལ། མཚན་གཞི་ནི།
 ལྷ་གྲ་དང་ལྷ་གྲ་བདེན་མེད་གྱི་ཚོགས་དོན་ལྟ་བུའི་མ་ཡིན་དགག་དེ་འཛིག་གོ། །དེ་
 ལྟར་དུལ་དང་པོ་དུལ་ཅན་གྱི་དོན་དམ་བདེན་པ་དངོས་དང་རྩིས་མཐུན་པ་གཉིས་རེ་
 རྟེན་བཞི་ཡོད་པ་ལས། དུལ་གྱི་དོན་དམ་བདེན་པ་དངོས་དེ་དོན་དམ་བདེན་པའི་
 མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ལ། གཞན་གསུམ་ནི་དོན་དམ་བདེན་པ་བྱུགས་པ་བ་ཡིན་
 བོ། །དེའི་ཕྱིར་སྒྲས་བརྗོད་རིགས་ཀྱིས་དབྱེ་བ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །

བདུན་པ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་སྒྲ་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ལས། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་
 སྒྲ་བཤད་པ་ནི། དུལ་བུམ་པ་ལྟ་བུ་ལ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་བརྗོད་དེ། སྒྲ་
 ཀུན་རྫོབ་པ་གཏི་མུག་གམ་བདེན་འཛིན་གྱི་དོར་བདེན་པས་སོ། །ཡང་ཀུན་རྫོབ་
 དང་། བདེན་པའི་སྒྲ་དོན་སོ་སོར་བཤད་ན། དུལ་ཅན་བདེན་འཛིན་ལྟ་བུ་ལ།
 ཀུན་(ཀྱང་)རྫོབ་ཅེས་བརྗོད་དེ། གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་མཐོང་བ་ལ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་
 པས་སོ། །འདི་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྐད་དོད་སྟེ་ལྟེ་ལྟེ་ཆོག་གིས་བཤད་པ་བྱས་
 པས་ཀུན་ནས་བསྐྱབས་པའམ་འགེབས་པ་ལ་འཇུག་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །དེ་
 ནི་བདེན་འཛིན་ལ་ཀུན་རྫོབ་དུ་བྱས་པའི་སྒྲ་བཤད་ཡིན་ལ། གཞན་ཡང་བརྟན་པ་
 ལ་ཀུན་རྫོབ་དུ་བྱས་པ་དང་། བརྟན་ལ་ཀུན་རྫོབ་དུ་བྱས་པའི་སྒྲ་བཤད་ཚུལ་དང་།

བཅས་ཀྱང་ཚུལ་གྱིས་བཤད་ཚུལ་གསུམ་ཆོག་གསལ་དུ་གསུངས་སོ། །འོན་ཀྱང་གྱི་
 མ་གཉིས་ནི་ཀྱན་ཚུལ་གྱིས་བཤད་ཚུལ་ཅམ་ཡིན་གྱི། གཞུགས་སོགས་སྟོ་ཀྱན་ཚུལ་
 པ་གང་གི་ངོར་བདེན་པར་འཛིག་པའི་ཀྱན་ཚུལ་ངོས་གཟུང་བ་ཡིན་ལ། སྡེ་མ་ནི་
 དེ་ཡིན་པས་སྐབས་དོན་གྱི་གཙུག་པོ་ལོ། །བདེན་པ་ཞེས་པའི་སྟོ་དོན་ནི། གཞུགས་
 སོགས་ཀྱན་ཚུལ་གྱི་ཆོས་ལྷན་པ་བདེན་འཛིན་དེའི་ངོར་བདེན་པས་བདེན་པ་ཞེས་
 བཤྭང་པ་ཅམ་དུ་ཟད་དོ། །འདི་ནི་སྟོ་དང་དོན་གཉིས་ལས་དེ་འདྲའི་སྟོ་ལ་སྟོས་
 བཅས་བདེན་པ་ཞེས་བཤྭང་གྱི་དོན་ལ་མི་བདེན་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། འཇུག་པ་ལས།
 གཏི་མུག་རང་བཞིན་སྤྱི་བུར་ཀྱན་ཚུལ་སྟེ། དེས་གང་བཅོས་མ་བདེན་པར་སྤང་
 དེ་ནི། ཀྱན་ཚུལ་བདེན་ཞེས་སྟབས་པ་དེས་གསུངས་ཏེ། ཞེས་དང་། རང་འགྲེལ་
 ལས། རྟེན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་ཀྱན་ཚུལ་གྱི་བདེན་པ་ལྷན་
 པར་གཞག་གོ། ཞེས་གསུངས། འདིས་ཀྱན་ཚུལ་འཛིག་བྱེད་བདེན་འཛིན་ཡིན་
 པར་བསྟན་པ་མིན་གྱི་གཞུགས་སོགས་སྟོ་ཀྱན་ཚུལ་པ་གང་གི་ངོར་བདེན་འཛིན་
 ངོས་གཟུང་བ་ཡིན་མོ། །འོན་ཀྱང་བདེན་འཛིན་དེའི་ངོར་བདེན་པ་ཅམ་ཡིན་ཆད་
 ཀྱན་ཚུལ་བདེན་པར་མི་འཛིག་སྟེ། ཆོས་ཉིད་དང་། བདག་གཉིས་ལྟ་བུའོ། །(༢༠ན)
 ཀྱན་ཚུལ་བདེན་པ་ཞེས་པའི་ཆོག་ཟུར་གྱི་ཀྱན་ཚུལ་ནི་བདེན་འཛིན་མ་རིག་པ་དང་།
 བསྟན་བདེན་པ་ཞེས་པའི་ཆོག་ཟུར་གྱི་བསྟན་ནི་ཀྱན་ཚུལ་བདེན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་
 གོ་ཆོག་པའི་སྤྱིར་བྱུང་ཆེ་ཆུང་ཡོད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཀྱན་ཚུལ་བདེན་པ་ཞེས་པའི་
 ཀྱན་ཚུལ་དང་། ཀྱན་ཚུལ་དུ་ཡོད་ཅེས་པའི་ཀྱན་ཚུལ་གཉིས་མིང་འདྲ་ཡང་དོན་
 མི་གཅིག་སྟེ། སྡེ་མ་བདེན་འཛིན་ལྟར་སྟེས་ལ་བྱ་སྟེ། ཀྱན་ཚུལ་གྱི་ཆོས་ལྷན་པ་སྟོ་
 ཀྱན་ཚུལ་པ་བདེན་འཛིན་ལྟར་སྟེས་གྱི་ངོར་བདེན་པས་ཀྱན་ཚུལ་བདེན་པ་ཞེས་
 བཤྭང་པའི་སྤྱིར་བྱེད་ཀྱན་ཚུལ་དཔྱད་བྱེད་གྱི་ཆད་མ་ལ་བྱ་སྟེ། ཀྱན་ཚུལ་དཔྱད་
 བྱེད་གྱི་ཆད་མས་ཡོད་པར་རྟེན་པས་ཀྱན་ཚུལ་དུ་ཡོད་པར་བཞག་པའི་སྤྱིར་རོ། །

དོན་དམ་བདེན་པའི་སྟོ་བཤད་པ་ལ། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ལས་ཆེར་གྱིས། དོན་

དམ་པ་ཞེས་པའི་དམ་པ་རི་ལྷ་བ་གཟིགས་པའི་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡི་ཤེས་
 དང་། འོན་ཞེས་པ་དེའི་ཡུལ་ཡིན་པ་ལ་བཤད་ནས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀའི་སྤྱིང་
 བསྟན་བཤད་མཛད་ཀྱང་། འདིར་ཐལ་འབྱུར་བའི་ལུགས་ལ། ཚིགས་གསལ་ལས།
 འོན་ཡང་དེ་ཡིན་ལ་དམ་པའང་ཡིན་པས་འོན་དམ་པའོ། །དེ་ཉིད་བདེན་པ་ཡིན་
 པས་འོན་དམ་བདེན་པའོ། །ཞེས་པ་ལྟར། འོན་དང་དམ་པ་སོ་སོར་ཐལ་ནས་མི་
 འཆད་པར། ཡུལ་གྱི་སྤྱིང་ནས་གཞི་མཐུན་པའི་བསྟུ་བར་མཛད་ནས་སྤྱིང་བཤད་བྱེད་
 དེ། ལུས་པའི་ཚོས་ཉིད་ལྟ་བུ་ལ་འོན་དམ་བདེན་པ་ཞེས་བཛྲོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་
 དེ། འོན་ཡང་ཡིན། དམ་པའང་ཡིན། བདེན་པའང་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བཛྲོད་པའི་
 ཕྱིར། འོན་ཡིན་ཏེ། མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་གྱིས་རྟོག་འོན་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དམ་པ་ཡིན་ཏེ། གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདེན་པ་ཡིན་
 ཏེ། རྒྱང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མཐུན་པའི་མི་བསྟུ་བ་(༡༠)ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
 ལ་ཐ་སྟོན་དུའང་བདེན་པས་སྤྱིང་ཞེས་པའི་བདེན་པ་དང་། འོན་དམ་བདེན་པ་
 ཞེས་པའི་ཚིག་ཟུར་གྱི་བདེན་པ་གཉིས་འོན་མི་འདྲ་སྟེ། སྤྱི་མ་ཚོས་དེ་གནས་ཚུལ་
 ལ་བྱུང་པ་ལ་བཛྲོད་ལ་དེ་ཐ་སྟོན་དུའང་ཡོད་པ་འདི་པས་མི་བཞེད་ཅིང་། ཕྱི་མ་
 མི་བསྟུ་བ་ལ་འཇུག་པ་དེ་ནི་རྒྱང་གནས་མཐུན་པའི་ཚོས་རྣམས་ཏེ་ཐ་སྟོན་དུ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །བརྒྱད་པ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་མ་ཤེས་པའི་ཉེས་པ་ནི། ཚོས་
 རྣམས་བདེན་བྱུང་དུ་ཡོད་པར་ཞེན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་ལྟ་རན་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱིང་
 ཉིད་འོན་དམ་བདེན་པ་མ་ཤེས་ན་སྤྱིང་པ་ལས་གྲོལ་བའི་ཐར་པར་འཕྲོལ་མི་རུས་
 ཤིང་། དེ་རྣམས་ཀྱང་རྫོང་ཅམ་དུའང་མེད་པར་ཞེན་པའི་སྤྱིང་འདེབས་ཀྱི་ལྟ་རན་
 ལ་བརྟེན་ནས་ལས་འབྲས་ཀྱི་འཛོག་ཚུལ་མ་ཤེས་ན་རན་འགྲོའི་ཕྱག་བསྟུལ་ལས་
 གྲོལ་བའི་མཐོ་རིས་ཅམ་ཡང་འཕྲོལ་མི་རུས་ཏེ། རྩ་ཤེས་ལས། གང་དག་བདེན་
 པ་འདི་གཉིས་ཀྱི། རྣམ་དབྱེ་རྣམ་པར་མི་ཤེས་པ། དེ་དག་སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་
 ཡི། ཟབ་མོའི་འདི་ཉིད་རྣམ་མི་ཤེས། ཞེས་དང་། འཇུག་པར། བདེན་གཉིས་

རྣམ་དབྱེ་གང་གིས་མི་ཤེས་པ། དེ་ནི་རྣམ་རྟོག་ལོག་པའི་ལམ་ངན་ཞུགས། ཁྲིས་
དང་། གཞན་ཡང་རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་དང་རིན་ཆེན་ཕྱིར་བའི་ལུང་སྤར་དྲངས་པ་
ལྟར་རོ། དེ་ལྟ་པ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཤེས་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། བདེན་གཉིས་
ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ལས་ཚོགས་གཉིས་དང་། དེ་ལས་སྐྱ་གཉིས་འབྱུང་ཞི།
བདེན་གཉིས་ལས། བདེན་གཉིས་རྣམ་དབྱེ་ཤེས་པ་དག རྒྱལ་པའི་བཀའ་ལ་མི་
ཚོངས་ཏེ། དེ་དག་མ་ལུས་ཚོགས་བསགས་ནས། རྒྱུན་ཚོགས་པ་རོལ་ཐོབ་འགྲོ་
བར་འབྱུང། ཁྲིས་པ་སོགས་མང་ངོ་། །

གཉིས་པ་བདེན་གཉིས་གཏན་ལ་(༡༧)འབེབས་པའི་གང་ཟག་ནི། དེ་ལ་འཛིག་
རྟེན་རྣམ་གཉིས་མཐོང་། ཁྲིས་སོགས་གསུངས། འདིར་སྤྱོད་ཅུང་ཟད་བཤད་པ་
ལ་གཉིས། གྲུབ་མཐའ་བཞིའི་རིམ་པ་མདོ་ཅན་སྤྱིར་བསྟན་པ། དབུ་མ་པའི་རོས་
འཛིན་མདོ་ཅན་གྱི་ཐག་ཏུ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། བདེན་གཉིས་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་གང་ཟག་དེ་ལ་ཕལ་པ་བ་
དང་རྣལ་འབྱོར་པ་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་ལའང་གཙོ་བོ་དངོས་སྤྱོད་བ་དང་། ཞར་
བྱུང་གྲུབ་མཐའས་སྒོ་མ་བསྐྱར་བ་གཉིས་ཡོད་ལ། དངོས་སྤྱོད་བ་རྣམས་བདེན་གཉིས་
རིགས་པས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ་དངོས་སུ་ཞུགས་པས་གཙོ་བོ་དང་། ཅིག་ཤོས་
དེ་ལྟར་འཇུག་དགོས་ཡིན་པས་ཞར་བྱུང་ཁྲིས་སྒོས་སོ། རྣལ་འབྱོར་པ་ལའང་སྟོང་
ཉིད་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་འཕགས་པ་དང་། སྟོང་ཉིད་ཐོས་བསམ་གྱིས་རྟོགས་
པའི་སྒྲེ་གཉིས་ཡོད། ཕལ་པ་དངོས་སྤྱོད་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་རྣལ་འབྱོར་པ་དབུ་མ་
པའི་རིགས་པས་གཞོད་པ་དང་། དངོས་སྤྱོད་བ་རང་ལའང་གོང་མས་འོག་མ་ལ་གཞོད་
པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་པ་དབུ་མ་པ་ལའང་སྒོའི་ཁྱད་པར་གྱིས་གོང་མས་འོག་མ་ཟེལ་
གྱིས་གཞོན་པ་ཡོད་དོ། དེ་ལྟར་སྒོའི་དཔོན་དགེ་ལྷའི་འགྲེལ་པར། དེ་ལ་འཛིག་རྟེན་

ཐ་མལ་པ་རྣམས་ནི་བྱད་མེད་ལ་བྱས་ལ་སྟགས་པ་བྱས་པས་གཙང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
སྒྲ་བ་ན། རྣལ་འབྱོར་པས་མི་གཙང་བར་མོས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སུན་འབྱིན་པར་བྱེད་
དོ། །དེའང་རུལ་སྤ་རབ་རྩ་མཐོང་བས་སུན་འབྱིན་ཏེ། ཆ་ཤས་དང་བལ་བ་གང་
ཡིན་པ་དེ་ནི་མི་གཙང་བ་འཇག་པ་མིན་ཏེ། རྫོང་དང་འབྲེལ། ཞེས་དང་། དེའང་།
སེམས་ཙམ་པས་སུན་འབྱིན་ཏེ་སྟོགས་ཀྱི་ཆ་ཡོད་པའི་སྤ་རབ་ནི་ཆ་ཤས་མེད་པ་མ་
ཡིན་ཏེ། བྱམ་པ་སྟགས་དང་འབྲེལ། དེའང་དབུ་མ་པས་སུན་འབྱིན་ཏེ། ཡོད་པ་
(༡༧བ)གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ་སྒྲུ་མ་དང་འབྲེལ། ཞེས་གསུངས།

ཤར་འབྱུང་གི་འགྲེལ་པར་ཡང་། སལ་པས་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་མི་གནོད་པ་དང་།
རྣལ་འབྱོར་པས་སལ་པ་ལ་གནོད་ཚུལ་གྱི་ཤེས་བྱེད་དུ། དབུ་མ་འཇུག་པའི་ལུང་།
མིག་ནི་རབ་རིབ་ཅན་གྱི་དམིགས་པ་ཡིས། །རབ་རིབ་མེད་ཤེས་ལ་གནོད་མིན་ངེ་
ལྟར། །དེ་བཞིན་དྲི་མེད་ཡེ་ཤེས་སྤངས་པའི་སྟོས། །དྲི་མེད་སྟོ་ལ་གནོད་པ་ཡོད་མ་
ཡིན། ཞེས་པ་འདི་དྲངས་ནས་རྣམས་པར་གསུངས་སོ། །འདི་དག་གྱང་གྲུབ་མཐའ་
འོག་མས་དམ་བཅའ་ལྟར་སྤང་གི་དོན་ལ་གོང་མའི་རིགས་པས་གནོད་པ་འབབ་པར་
བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། འོག་མའི་འདོད་ཚུལ་ཐམས་ཅད་གོང་མས་འགོག་པར་བསྟན་
པ་མིན་ནོ། །དེར་མ་ཟད་འོག་མ་འོག་མའི་འདོད་ཚུལ་སལ་ཆེ་བ་གོང་མའི་ལམ་
སྟེགས་སམ་གོང་མ་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས་སུ་འགྱུར་ཏེ། འདིར་བདག་མེད་སྟོན་ཚུལ་
ཙམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། སྟོང་ཉིད་ཟབ་མོ་རེ་ཞིག་རྟོགས་པར་མི་རུས་པའི་གདུལ་
བྱ་རྣམས་བདག་མེད་སྤ་མོ་ལ་རིམ་གྱིས་བགྱི་བའི་ཆེད་དུ། གསུང་རབ་ཁ་ཅིག་རྩ་
བདག་ཡོད་པར་བསྟན་པ་དང་། ཡང་འགའ་ཞིག་རྩ་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་
གྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་། དེ་ནས་ཡང་རང་རྩ་བུལ་པའི་རྩས་ཡོད་གྱིས་སྟོང་
པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྟགས་རིམ་གྱིས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་རིགས་པ་
དུག་རྩ་པ་ལས། དེ་ཉིད་ཚུལ་ལ་ཐོག་མར་ནི། ཐམས་ཅད་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་པར་
བྱ། །དོན་རྣམས་བརྟགས་ཤིང་ཆགས་མེད་ལ། ཕྱིས་ནི་རྣམ་པར་དབེན་པའོ། ཞེས་

དང་། དེའི་འགྲེལ་པར། རྒྱུ་པོ་སྟོ་སྟོས་མ་བྱུང་པ་ཐོག་མ་ཁོ་ནར་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་
བར་རབ་ཏུ་སྒྱུར་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཚིངས་པ་སྒྱུ་བར་འབྱུར་རྟེ། དེའི་ཕྱིར་འཕགས་པ་
རྣམས་ཐོག་(༡༩༩)མ་ཁོ་ནར་སྤྱོད་པ་ཉིད་མི་སྟོན་རྟེ། ཁྲིས་གསུངས། རིན་ཆེན་ཐེང་
བ་ལས་ཀྱང་། བད་སྟོད་པ་དག་ཇི་ལྟ་བུར། ཡི་གེའི་ཕྱི་མོ་སྟོག་འཇུག་ལྟར། དེ་
བཞིན་སངས་རྒྱས་གདུལ་བྱ་ལ། ཁྲི་ཅམ་བཟོད་པའི་ཆོས་སྟོན་རྟེ། ཁྲ་ཅིག་ལས་
ནི་སྟོག་པ་ལས། རྣམ་པར་བརྒྱུག་ཕྱིར་ཆོས་སྟོན་རྟེ། ཁྲ་ཅིག་བཟོད་ནམས་བསྐྱབ་
པའི་ཕྱིར། ཁྲ་ཅིག་ལ་ནི་གཉིས་བརྟེན་པ། ཁྲ་ཅིག་ལ་ནི་གཉིས་མི་བརྟེན། ཟེའུ་
མོ་ཁྲ་འཕྲིག་ཅན་འཇིགས་པ། སྤྱོད་ཉིད་སྤྱོད་ཇེའི་སྤྱོད་པོ་ཅན། བྱང་ཆུབ་སྐྱབ་པ་
ཁྲ་ཅིག་ལས། ཁྲིས་གསུངས།

ལྟར་དེའི་དོན་ནི། ཆོགས་བཅད་དང་པོས་བད་སྟོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་དང་པོར་ཡི་
གེའི་ཕྱི་མོ་སྟོག་ཏུ་འཇུག་པ་ལྟར། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་ཐོག་མ་ནས་ཟེའུ་མོ་རྟེན་གས་
དགའ་བ་མི་སྟོན་པར་སྟོས་ཇི་ཅམ་བཟོད་པའི་ཆོས་སྟོན་པ་དང་། དེའི་ཚུལ་ཡང་།
དེ་ནས་རྒྱང་པ་གསུམ་ཀྱིས་སྟོག་སྟོང་དག་སྐྱབ་ཀྱིས་མངོན་མཐོ་སྐྱབ་བྱེད་སྟོན་པ་
དང་། དེ་ནས་རྒྱང་པ་གཅིག་གིས་དོན་སྟོན་གཉིས་ཀྱི་རིགས་ཅན་ལ་གང་ཟག་གི་
བདག་ནི་མེད་ཀྱི་གཟུང་འཇིན་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་བརྩམས་ཏེ་སྟོན་པ་དང་། དེ་
ནས་རྒྱང་པ་གཅིག་གིས་ཐོག་ཆེན་ཀྱི་རིགས་ཅན་སེམས་ཅམ་པ་ལ་སྤྱི་དོན་བཀག་
པའི་གཟུང་འཇིན་གཉིས་སྟོང་ཡོད་པར་སྟོན་པ་དང་། དེ་ནས་རྒྱང་པ་གསུམ་ཀྱིས་
ཟེའུ་མོ་དབུ་མའི་ལམ་བདེན་ཞེན་ཀྱི་ཁྲ་འཕྲིག་ཅན་རྣམས་ལ་འཇིགས་པ་སྒྱུད་བྱེད་
ཀྱི་སྤྱོད་ཉིད་སྤྱོད་ཇེའི་སྤྱོད་པོ་ཅན་ནི་ཐོག་ཆེན་ཀྱི་རིགས་ཅན་དབང་རབ་བྱང་ཆུབ་
སྐྱབ་པ་ཁྲ་ཅིག་ལ་སྟོན་པའི་དོན་རྟེ། །

གཞན་ཡང་། ཙ་ཤེས་ལས། བདག་གོ་ཁྲིས་ཀྱང་བཏགས་གུར་ཅིང་། ཁོགས་
དང་། བཞི་བརྒྱ་པར། བཟོད་ནམས་མ་ཡིན་དང་པོར་བརྒྱུག་ཁོགས་ཀྱི་དོན་ཡང་
དེ་ལྟར་ཡིན་ལ། འདི་དག་ཤིན་(༡༩༧)ཏུ་གལ་ཆེའང་སྐབས་དོན་དེ་ཅམ་མོ། དེ་ལྟ་

དབུ་བཅུ་མེད་ཀྱི་རིམ་པ་སྐྱ་མ་རྣམས་སྤྱི་མ་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་མ་
 སྤྱི་མ་ལས་སྐྱ་མ་སྐྱ་མ་རྣམས་སྤྱི་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སོ། །གཞན་ཡང་། རང་སྤེའི་
 གྲུབ་མཐའ་སྤྱི་བ་དེ་རྣམས་ལས་དབུ་མ་པར་མ་བྱེད། དེས་སྤྱི་བ་རྣམས་ཀྱང་རང་
 རང་གི་ལུགས་ལ་མཐའ་གཉིས་སྤྱི་བ་རྒྱུ་རེ་སོ་སོར་བཞག་ནས་དེ་ཉིད་དབུ་མའི་
 ལམ་ཏུ་ཁས་འཆེ་བར་བྱེད་ཀྱི་དེ་ལས་གཞན་པའི་དབུ་མའི་ལམ་ཡོད་པར་མི་བཞེད་
 རོ། །དེའི་རྒྱུ་ལ་དཔེར་བཞིན་པ་ཅམ་བྱས་ན། ཉན་སོས་སྤེ་གཉིས་གྱིས་ནི་རྒྱ་རྒྱུ་
 ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱི་བའི་འདུས་བྱས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཁས་ལེན་ཞིང་དེས་རྟག་ཆད་ཀྱི་
 མཐའ་སྤྱི་བར་འདོད་དེ། སྤྱི་བ་རྣམས་གྱིས་ནི་འབྲས་བུ་ལྟ་བུ་སྤྱི་བའི་ཆོ་རྒྱ་
 ས་སོན་འགགས་པ་ལས་སྤྱི་བས་རྟག་མཐའ་སྤྱི་བ་ལ། རྒྱ་དེའི་མཇུག་སོག་ཏུ་འབྲས་
 བུ་དེ་འབྲུང་བས་ཆད་མཐའ་སྤྱི་བར་སྤྱི་བ། མདོ་སྤེ་པས་འདུས་བྱས་རྣམས་སྐྱད་
 ཅིག་སྐྱད་ཅིག་གིས་འཇིག་པས་རྟག་མཐའ་སྤྱི་བ་ཞིང་དེའང་རྒྱུ་ཆད་པར་མེད་པར་
 སྐྱད་ཅིག་གི་རྒྱུ་སྤྱད་ཅིག་མ་རྒྱུ་ཆགས་སུ་འཇུག་པས་ཆད་མཐའ་ལས་སྤོལ་བར་
 འདོད་པས་སོ། །དེ་གཉིས་དོན་གྱི་གནད་ནི་གཅིག་གོ། །སེམས་ཅམ་པ་རྣམས་གྱིས་
 བློ། །སོ་སོ་ཅག་གི་ལུགས་འདི་ནི་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་ལམ་སྤེ་གྱུར་བཏགས་
 བདེན་པར་མེད་པས་རྟག་མཐའ་ལས་སྤོལ་ཞིང་། སོ་སོ་ཉིད་གཞན་གཉིས་བདེན་
 གྲུབ་ཏུ་འདོད་པས་ཆད་མཐའ་ལས་སྤོལ་ལོ་ཞེས་སྤྱོད། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི་འདི་པས་
 རིགས་པས་གཞལ་བ་ན་བྱེ་མདོ་གཉིས་རྟག་མཐའ་དང་ཐལ་རང་གཉིས་ཆད་མཐའ་
 རྒྱུང་བར་དགོངས་སོ། །

དབུ་མ་པ་རྣམས་གྱིས་ནི། ཆོས་རྣམས་དོན་དམ་པར་མེད་པས་རྟག་མཐའ་སྤྱི་བ་
 ཞིང་ཐ་སྙད་ཏུ་ཡོད་པས་ཆད་མཐའ་ལས་སྤོལ་བར་བཞེད་དོ། །དེ་ལྟར་གྲུབ་མཐའ་
 (༡༩ན)འོག་མ་པ་དེ་དག་གིས་རང་རང་གི་སྤྱོད་རང་རང་གི་ལུགས་དེ་མཐའ་དང་
 བྲལ་བར་སྤྱོད་ནའང་། དབུ་མ་ཐལ་འབྱུར་བས་རིགས་པས་གཞལ་བའི་ཆོ་སེམས་
 ཅམ་པ་མན་ཆད་ཀྱི་རང་སྤེ་དག་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་ཅི་རིགས་ལས་མ་འདས་པར་

མ་ཟད། རང་རྒྱུད་པ་དག་གིས་ཀྱང་ཆོས་གང་དང་གང་འཛིན་ན་ཡང་དེ་དག་གི་
བདག་ས་དོན་བཅའ་ནས་ཆོས་དེའི་གདགས་གཞི་བྱད་པར་བ་རེའི་སྒྲིབ་ནས་དེ་
དང་དེ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ད་རྒྱུད་ཡོད་མཐའ་འཕྲུག་མཐའ་ཕྱ་མོ་རེ་མ་ཁེགས་པར་
བཞེད་དོ། །འོན་ཀྱང་རང་རྒྱུད་པ་དག་གིས་ནི་དེ་འདྲའི་རང་མཚན་བཀག་ན་གཞི་
དེ་ཐ་སྟོད་རྒྱུ་ཡོད་པར་འཛིན་མི་ཐུབ་པར་དཀོངས་ནས་དེ་འདྲའི་རང་མཚན་ཐ་
སྟོད་རྒྱུ་ཡོད་པར་བཞེད་མོད། དེ་ལྟ་ནའང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་རིགས་པ་རྒྱ་མས་
འཁོག་ཅིང་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་རྒྱ་ལམ་གྱིས་བཞེས་པས་ན་དབྱུ་མ་པར་
འཛིན་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲིབ་རྒྱུ་བདེན་གྲུབ་བཀག་པའི་སྒྲོང་ཚུལ་དེ་ཉིད་
རྟེན་འབྲུང་དང་དོན་གཅིག་རྒྱ་མོང་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲིབ་རྒྱུ་མཐའ་གཉིས་
སྒྲོང་ཚུལ་མེམས་ཅམ་པ་ལས་ཆེས་ཕྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་མེམས་ཅམ་པ་ན་མས་
ལ་དབྱུ་མ་པ་ཞེས་མི་བརྗོད་ལ་རང་རྒྱུད་པ་ན་མས་ལ་དབྱུ་མ་པ་ཞེས་བརྗོད་རིགས་
ཏི་རྒྱ་མཚན་གཞན་ཡང་མང་ངོ་། །དེ་ལྟ་འང་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་རྟེན་
འབྲུང་ཕྱ་མོའི་དོན་རྟོགས་པ་ནི་ཐལ་འགྱུར་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་དབྱུ་མ་པའི་ངོས་འཛིན་མདོ་ཅམ་བྱེ་བྲག་རྒྱ་བཤད་པ་ནི། ཆོས་གང་
ལའང་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཡོད་མཐའ་དང་ཐ་སྟོད་རྒྱུ་འང་མེད་པའི་ཆད་མཐའ་
ལེགས་པར་བཀག་ནས་བདེན་མེད་རྒྱ་མ་ལྟ་རྒྱུ་ཡོད་པར་བཞེད་པའི་རང་སྤེ་དེ་
དབྱུ་མ་པའི་འཛིན་བྱེད་དང་། དབྱུ་མ་པ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་རྒྱ་བ་དོན་
གཅིག་ལ། ཅིའི་ཕྱིར་དེ་སྐད་བྱ་ན། མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་དབྱུ་མ་ཁས་
ལེན་པས་ན་དབྱུ་མ་པ་དང་། ཆོས་གང་ལའང་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་རྒྱལ་ཅམ་
ཡང་མེད་པར་རྒྱ་བས་ན་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་རྒྱ་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེའང་ཐལ་རང་སོ་
སོར་བྱེ་ནས་ངོས་འཛིན་ན། ཐ་སྟོད་རྒྱུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་ཁས་ལེན་
པའི་དབྱུ་མ་པ་ནི་རང་རྒྱུད་པའི་འཛིན་བྱེད་ཡིན་ལ། ཚུལ་གསུམ་རང་ངོས་ནས་

གྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་བདེན་དངོས་འགྲོག་པར་བྱེད་པས་ན་
 རང་རྒྱུད་ཅེས་བྱ་ཏེ། རང་རྒྱུད་དང་། རང་དབང་དང་། རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་
 རྣམས་དོན་གཅིག་པར་བཞེད་པས་སོ། །ཐ་སྙད་ཙམ་རུའང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་
 གྲུབ་པ་མི་བཞེད་པའི་དབུ་མ་པ་དེ་ཐལ་འཕྱར་བའི་འཛིག་བྱེད་དང་། ཐལ་འཕྱར་
 ཙམ་གྱིས་ཕྱི་ཚོལ་གྱི་རྒྱུད་ལ་བསྐྱབ་བྱ་རྟགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྦྱེ་བར་འདོད་པས་ན་
 ཐལ་འཕྱར་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་མཐའ་དང་བྲལ་བའི་དབུས་ལ་གནས་པས་དབུ་
 མ་པར་བརྟེན་ན། མཐའ་ནི་རི་ལྟ་བུ། དེ་དང་བྲལ་བའི་ལམ་ལ་གནས་ཚུལ་རི་ལྟ་
 བུ་ཞེ་ན། དེ་ནི་འདི་ལྟར། ཚ་ཤེས་ལས། ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་རྟག་པར་འཛིན། མེད་
 ཅེས་བྱ་བ་ཆད་པར་ལྟ། དེ་ཕྱིར་ཡོད་དང་མེད་པ་ལ། ལུས་པས་གནས་པར་
 མི་བྱའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་ཡོད་ལ། དེའང་ཡོད་མཐའ་རྟག་
 མཐའ་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་རྣམས་དོན་གཅིག་ཅིང་། མེད་མཐའ་ཆད་མཐའ་སྐར་
 འདེབས་ཀྱི་མཐའ་རྣམས་དོན་གཅིག་ལོ། མཐའ་དང་མཐར་འཛིན་དོན་མི་གཅིག་ཏེ།
 མཐའ་ནི་ཐ་སྙད་རུའང་མེད་ལ། མཐར་འཛིན་ནི་ཐ་སྙད་རུ་ཡོད་པས་སོ། །མཐའ་
 ཞེས་པའི་སྒྲ་དོན་ཡང་། རྣམ་བཤད་རིགས་པ་ལས། མཐའ་ནི་བད་དང་མཇུག་ཆ་
 དང་། ཉེ་དང་ཕྱོགས་དང་སྦྱང་བ་ལའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་དོན་མང་པོར་འཇུག་ཀྱང་།
 སྐབས་འདིའི་མཐའ་ནི་ལྟར་བའི་གནས་ཏེ། (༥ན)འཛིག་རྟེན་ཕྱོགས་གང་རུ་གོམ་ལ་
 འཁྱོར་ན་ལྟར་ནས་ཉམས་ཉེ་བར་འཕྱར་བའི་གཡང་ཁ་ལ་མཐའ་དང་། དེར་ལྟར་
 བ་ལ་མཐའ་ལ་ལྟར་ཞེས་བརྟེན་པ་བཞིན། ཡོད་མེད་རྟག་ཆད་སོགས་ལ་ནི་མཐའ་
 ཞེས་བརྟེན་དེ། དེ་དག་གང་རུ་གཟུང་ཡང་འཛིན་པ་སོ་ལྟ་བ་དན་པའི་གཡང་རུ་
 ལྟར་ནས་ལྟར་བར་འཕྱར་བས་སོ། །དེས་ན་གང་རུ་གཟུང་བས་ལྟར་བར་འཕྱར་བའི་
 གནས་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་དེ་དང་བྲལ་བའི་རྟེན་འབྱུང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་དབུས་
 ནམ་དབུ་མ་ཞེས་བྱ་ཏེ་མཐའ་གཉིས་སྐངས་པའི་དགྱིལ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་
 ལྟར་ཡང་དགོན་བརྟེན་ལས། འོད་སྤང་ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་མཐའ་གཅིག་ལོ། མེད་

ཅེས་བྱ་བ་ནི་མཐའ་གཉིས་སོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་དབྱུག་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དབྱང་རྩ་མེད་
པ། བསྟན་རྩ་མེད་པ། རྟེན་མ་ཡིན་པ། སྤང་བ་མེད་པ། རྣམ་པར་རིག་པ་མེད་
པ། གནས་མེད་པ་སྟེ། འོད་སྤང་འདི་ནི་དབྱུ་མའི་ལམ་ཚོས་རྣམས་ལ་སོ་སོར་རྟོག་
པ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། བདེན་པར་བྱ་བ་པ་སོགས་ཀྱིས་ཡོད་མཐའ་དང་རྟག་མཐར་མི་
གནས་ལ་བྱ་སྟངས་ལ་ཡོད་ཅེས་ལ་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་རྩང་བས་མེད་མཐའ་དང་
ཆད་མཐར་མི་གནས་པ་ནི་དབྱུ་མའི་ལམ་ཡིན་པར་བསྟན་རྟོ། །

ལེགས་ལྟན་གྱིས་ཀྱང་། མཐའ་གཉིས་རྣམ་པར་སྤངས་པའི་དབྱུས་དང་འདྲ་
བས་ན་དབྱུ་མ་སྟེ། ཞེས་གསུངས། འོ་ན་ཏིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། ཡོད་དང་མེད་
ཅེས་བྱ་བ་གཉིས་ཀ་མཐའ། གཙང་དང་མི་གཙང་འདི་ཡང་མཐའ་ཡིན་ཏེ། །དེ་
ཕྱིར་གཉིས་ཀའི་མཐའ་ནི་རྣམ་སྤངས་ནས། མཁས་པས་དབྱུས་ལ་གནས་པར་ཡང་
མི་བྱེད། །ཅེས་མཐའ་གཉིས་སྤངས་པའི་དབྱུས་ལ་གནས་པའང་བཀག་པ་མིན་ནམ་
སྟམ་ན་སྟོན་མེད་དེ། ལྷང་དེས་དངོས་སྤྱོད་པ་ལྟར་མཐའ་ཉི་ཆོ་བ་རེ་བཀག་(༢༧)
ནས་དེ་དང་བལ་བའི་དབྱུས་བདེན་པར་བབྱང་ནས་མི་གནས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་
ཀྱི་ཡོད་མེད་སོགས་ཀྱི་མཐའ་དང་བལ་བའི་དབྱུས་མེད་པར་སྟོན་པ་མིན་པའི་ཕྱིར།
འདིར་ནི་མཐའ་དང་བལ་བའི་དབྱུ་མའི་ལམ་དེ་ལ་རྟེན་འབྲུང་དང་སྟོང་ཉིད་ཅེས་
བྱ་སྟེ། ལྷ་སྤྱུབ་ཀྱིས། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བ་གང་། །དེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་རྩ་
བཤད། །དེ་ནི་བརྟེན་ནས་གདགས་པ་སྟེ། །དེ་ཉིད་དབྱུ་མའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
དང་། ཆོག་གསལ་ལས། དེ་ལྟར་ན་སྟོང་ཉིད་དང་། བརྟེན་ནས་གདགས་པ་
དང་། དབྱུ་མའི་ལམ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་དག་ནི་རྟེན་འབྲུང་ཉིད་ཀྱི་མིང་གི་བྱེ་བྲག་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། མཐའ་བལ་དབྱུ་མའི་ལྟ་བ་ཞེས་པའང་། ཆོས་གང་ལའང་
བདེན་པར་བྱ་བ་པའི་རང་བཞིན་རྒྱལ་ཅེས་ཡང་མེད་པ་དང་། དེ་ཉིད་ལ་རྒྱ་ཁྲམས་
ཐམས་ཅད་བཞག་ཆོག་པར་ངེས་པའི་གཉིས་ཆོགས་ཤིག་དགོས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་སྟོན་
པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བལ་བ་ནི་དབྱུ་མའི་ལྟ་བ་སོན་ལ་ཡོད་ཀྱི་དེ་ལས་གཞན་

ལ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། ཚེག་གསལ་ལས། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་དབུ་མའི་ལྟ་བ་ཁོ་ན་ཡོད་
 པ་དང་མེད་པ་ཉིད་རུ་ལྟ་བར་ཐལ་བ་མེད་པ་ཡིན་གྱི་ནམ་པར་ཤེས་པར་སྤྱི་བའི་
 ལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་ནི་མ་ཡིན་ལོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། རིན་
 ཆེན་ཐེང་བ་ལས། གང་ཟག་ཐུང་པོ་སྤྱི་བ་ཡི། །འཇིག་རྟེན་གངས་ཅན་འུག་ཐུག་
 དང་། ཞོས་མེད་བཅས་ལ་གལ་ཏེ་ཞིག་ །ཡོད་མེད་འདས་པ་སྤྱི་ན་དྲིས། །དེ་ཕྱིར་
 སངས་རྒྱུ་རྣམས་གྱིས་ནི། །བསྟན་པ་འཆི་མེད་ཡོད་མེད་ལས། །འདས་པ་ཟབ་མོ་
 ཞེས་བསྟན་པ། ཚེས་གྱི་ཁྱད་པ་ཡིན་ཤེས་གྱིས། །ཞེས་གསུངས།

འདིའི་དོན་ནི། རང་ལྟེ་གང་ཟག་དང་ཐུང་པོ་རྣམས་ཡོད་རུ་སྤྱི་བ་དང་། གཞན་
 ལྟེ་དེ་ལྟར་སྤྱི་བའི་གངས་ཅན་པ། འུག་ཐུག་པ། གཅེར་བྱ་པ་(ལུན་)བཅས་གལ་ཏེ་
 ཡོད་མེད་གྱི་མཐའ་ལས་འདས་པའི་སྤྱི་བལ་སྤྱི་བ་ཡོད་ན་དྲིས་ཤིག་དང་། ཅུང་
 ཟད་ཀྱང་སྤྱི་མི་རྣམས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱུ་གྱི་བསྟན་པ་འཆི་མེད་བཅུད་ཚིའི་གོ་
 འཕང་ལྟར་བའི་ལས་ཟབ་མོ་སྤྱི་བལ་དེ་ཉིད་ནི་སངས་རྒྱུ་གྱི་ཚེས་གྱི་ཁྱད་པ་ལྟེ་
 ཁྱད་ཚེས་ཡིན་པ་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག་ །ཅེས་པའོ། །འདིར་ཡོད་མེད་ལས་འདས་ཞེས་
 པ་ནི་བདེན་པར་ཡོད་པ་དང་གཏན་ནས་མེད་པ་གཉིས་ཀ་ལས་འདས་པའི་དོན་
 ཡིན་གྱི་ཡོད་མིན་མེད་མིན་རུ་བསྟན་པ་མིན་ཏེ། ཡོད་པ་འང་མིན་མེད་པ་འང་མིན་
 པ་མི་སྤྱི་བའི་ཕྱིར། འཇུག་པ་རང་འགྲེལ་ལས། གང་གི་ཆེ་འདི་གཉིས་ཀ་མ་གྲུབ་
 པ་དེའི་ཆེ་ཡོད་པ་འང་མིན་མེད་པ་འང་མིན་པ་མི་སྤྱི་བ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས།
 དེ་བཞིན་རུ། ལུང་པ་ལས། གང་ཞིག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་དེ་ནི་མེད་ཅེས་བྱ། །བྱིས་
 པ་རྣམས་གྱིས་དེ་བཞགས་ཡོད་དང་མེད་པར་བྱེད། །ཡོད་དང་མེད་པ་འདི་གཉིས་
 མེད་པའི་ཚེས་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་པ་འང་ཚེས་རྣམས་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ།
 དེའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ནི་མེད་ཅེས་བྱ་ལ། བྱིས་པས་དོན་དམ་པ་ཡོད་
 ཅེས་སྟོ་བཞགས་པ་དང་ཐ་སྟོད་རུ་འང་མེད་ཅེས་སྐར་པའི་མཐའ་གཉིས་ཀ་མེད་
 དེ། ཚེས་རྣམས་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་དང་ཐ་སྟོད་རུ་མེད་པ་གཉིས་ཀ་འང་མེད་

པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན་དང་། གཞན་ཡང་། འཕགས་པ་ལྟས། ཡོད་མིན་མེད་
 མིན་གཉིས་ཀ་མིན། གཉིས་ཀའི་བདག་ཉིད་མིན་པའང་མིན། མཐའ་བཞི་རྣམ་
 པར་སྐྱལ་བ་ཡི། དེ་ཉིད་དབྱ་མ་པ་ཡིས་རིག་ཅེས་དང་། འཇུག་པ་ལས། ཡོད་
 བ་སྐྱེད་བྱེད་ཅི་དགོས་མེད་ལའང་དེས་ནི་ཅི་ཞིག་བྱ། ཞེས་སོགས་དང་། གཞན་
 ཡང་དེ་འདྲའི་རིགས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོད་པའང་མིན། མེད་(༡༥བ)པའང་མིན།
 ཡོད་མེད་གཉིས་ཀའང་མིན། ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་མིན་པའང་མིན། ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་
 ཆོག་གང་བྱུང་རྣམས་ཀྱི་དོན། དབྱ་མའི་སྐབས་འདྲིར་ནི། ཆོས་རྣམས་དོན་དམ་
 པར་ཡོད་པའང་མིན། ཆོས་རྣམས་གཏན་ནས་མེད་པའང་མིན། ཆོས་ཐམས་ཅད་
 ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་མིན། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོད་མེད་གང་ཡང་མིན་པ་མིན། ཞེས་
 པའི་དོན་ཡིན་པར་འཇུག་པ་རང་འགྲེལ་བྱ་བཤད་དོ། གཞན་ཡང་དངོས་པོའང་
 མིན། དངོས་མེད་ཀྱང་མིན། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ནི། དངོས་པོར་ཡང་བདེན་པར་མ་
 གྲུབ། དངོས་མེད་དུ་འང་བདེན་པར་མ་གྲུབ་ཅེས་པའི་དོན་དང་། གཅིག་ཀྱང་མིན།
 ཐ་དད་ཀྱང་མིན་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ནི། བདེན་པར་གྲུབ་པའི་གཅིག་ཀྱང་མིན། བདེན་
 པར་གྲུབ་པའི་ཐ་དད་ཀྱང་མིན་ཞེས་སྟོགས་གཉིས་ཀར་དགག་བྱ་སྐྱར་ནས་བཤད་
 དགོས་པ་ཡོད་ལ། ཡང་སྟོང་ངོ་ཞེས་ཀྱང་མི་བརྗོད། མི་སྟོང་ཞེས་ཀྱང་མི་བརྗོད་
 ཅེས་པ་ལྟ་བུ་ནི། བདེན་པས་སྟོང་པར་ཡང་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ། བདེན་པས་
 མི་སྟོང་པར་ཡང་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། བཅས་ཅམ་པ་ལྟ་
 བུའི་སྐབས་སུ་འང་། དེའི་གྲུབ་མཐའ་དང་བསྐྱར་ནས་ཅི་རིགས་པར་ཆོག་བསྐྱར་
 བྱས་འཆད་དགོས་སོ་ཞེས་རིགས་པར་སྐྱ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་པའང་ཞར་བྱུང་
 བྱ་སྟོས་པ་ལོ། །

གསུམ་པ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་འཛོག་ཚུལ་ལ་ཚིན་པ་སྟོང་བ་ལ་གསུམ་ལས། དང་
 པོ་མདོ་མེ་པ་སོགས་དངོས་སྐྱ་བ་སྐྱར་དགག་པ་ལ། གཉིས་ཀ་ཡང་ནི་འདོད་པའི་
 དཔེས། ཞེས་སོགས་གསུངས། འདི་དབྱ་མ་ཐལ་འབྱུར་བས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་

བཞིན་མེད་པར་བཞེད་པ་ལ། དངོས་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་མི་འཐད་ཅེས་ཚད་པའི་
སྐབས་ཡིན། དེས་ན་འདིར་རི་ཅམ་གྱིས་ན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་(༡༩ན)པར་འཛིག་
པ་དང་། ཅི་འདྲ་ཞིག་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཟེར་བ་ཡིན་ཞེས་པ་ལ་དགག་བྱའི་ཚད་
ཤེས་དགོས་པས་འདིར་དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་བཤད་པར་བྱའོ། །

འདི་ལ་གཉིས། དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་དགོས་ཚུལ་དང་དགག་བྱའི་རྣམ་གྲངས་
མདོར་བསྟན་པ། ཐལ་རང་སོ་སོའི་ལུགས་ཀྱི་དགག་བྱའི་ངོས་འཛིན་རྒྱས་པར་
བཤད་པའོ། །

དང་སོ་ལ་དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། དབུ་མའི་ལྟ་བ་རྣམ་
དག་རྒྱུད་ལ་སྦྱེད་པ་ལ། དེའི་སྡོན་རུ་དབུ་མ་པའི་ལུགས་ཀྱི་དོན་དམ་ལ་དཔྱད་
པའི་རིགས་པའི་དགག་བྱ་སྤྱོད་མོ་ངོས་འཛིན་པ་སྡོན་རུ་འགོ་དགོས་ཏེ། དགག་བྱ་
བདེན་གྲུབ་ཀྱི་དོན་སྦྱི་སྒོ་ལྟལ་རུ་ཤར་བ་སྡོན་རུ་མ་སོང་བར་དགག་བྱ་དེ་བཀག་
པའི་མེད་དགག་སྟོང་ཉིད་སྒོ་ལྟལ་རུ་མི་འཆར་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་དགག་བྱ་བུ་མ་
པའི་དོན་སྦྱི་སྒོ་ལ་ཤར་བ་སྡོན་རུ་མ་སོང་བར་དེས་སྟོང་པའི་བུ་མ་མེད་ཀྱི་ས་ཚུགས་
ཚད་མས་ངེས་མི་རུས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། གཞུང་འདིར། བརྟགས་པའི་
དངོས་ལ་མ་རེག་པར། །དེ་ཡི་དངོས་མེད་འཛིན་མ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །དེའང་གྲུབ་
མཐས་བཏགས་པའི་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་དོན་སྦྱི་ཤར་བ་དང་བདེན་འཛིན་ངོས་ཟིན་པ་
ཅམ་གྱིས་མི་ཆོག་གི་གྲུབ་མཐས་སྒོ་བསྐྱར་མ་བསྐྱར་ཐམས་ཅད་ལ་ཐོག་མེད་ནས་
རྗེས་སུ་ཞུགས་པའི་ལྟན་སྦྱེས་ཀྱི་བདེན་འཛིན་དང་། དེས་བཟུང་བའི་བདེན་གྲུབ་
ཀྱི་དོན་སྦྱི་སྒོ་ལ་ལེགས་པར་ཤར་བ་ཞིག་དགོས་སོ། །

དེ་ལྟར་དགག་བྱའི་ཚད་ལེགས་པར་མ་ཤེས་ན། ཡང་ན་དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་
པ་ཁྱབ་ཆེས་པས་དགག་མི་དགོས་པའང་བཀག་པས་སྐར་འདེབས་ཀྱི་མཐར་ལྷང་
བར་འགྱུར་ལ། ཡང་ན་དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་པར་ཁྱབ་རྒྱུང་བས་དགག་དགོས་པ་

འགའ་ཞིག་ཀྱང་ཕྱ་མོ་ནས་མ་ཁེགས་པས་ལྷག་མ་ལུས་ཏེ་སྒྲོ་འདྲགས་ཀྱི་མཐར་ལྷུང་
བར་འབྱུར་(༡༧བ)བའི་ཕྱིར་རོ། སྦྱིར་དགག་བྱ་ལ་ལམ་གྱི་དགག་བྱ་དང་། རིགས་
པའི་དགག་བྱ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ནི་སྦྱིབ་གཉིས་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ཤེས་
བྱ་ལ་ཡོད་པ་ཞིག་སྟེ་དེ་མེད་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རང་གྲོལ་དུ་འགོ་བ་དང་།
ལམ་སྒོམ་པའི་ངལ་བ་དོན་མེད་དུ་འབྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་འགོག་ཚུལ་ཡང་རང་རྒྱུད་
ལ་སྤར་སྒྱེ་མི་བྱུང་དུ་བྱེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་འགོག་པ་ཡིན་གྱི་ཤེས་བྱ་ལ་ཡོད་པ་འགོག་
པ་མིན་ནོ། རིགས་པའི་དགག་བྱ་ཡང་། ཐ་སྦྱང་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པའི་དགག་
བྱ་གང་ཡིན་འདིར་འཆད་པ་མིན་གྱི། འདིར་ནི་དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པའི་
དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལྟག་དུ་སྒྲོ་འདྲགས་
པའི་ལྟག་རྟོག་དང་། དེའི་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་
བདེན་འཛིན་ལྟ་བུ་ཤེས་བྱ་ལ་ཡོད་པ་དང་། གཉིས་པ་ནི་བདེན་གྲུབ་ལྟ་བུ་ཤེས་བྱ་
ལ་མེད་པའི་དགག་བྱ་གཉིས་ལས་དགག་བྱའི་གཙོ་བོ་ནི་ཕྱི་མ་ཡིན་ཏེ། ལྟག་རྟོག་
གིས་ཇི་ལྟར་གཟུང་བ་ལྟར་གྲུབ་པ་ལ་རིགས་པས་གནོད་པ་མ་མཐོང་ན། ལྟག་རྟོག་
ཉིད་ཐབས་གཞན་གང་གིས་ཀྱང་འགོག་མི་རུས་ལ། དེས་གཟུང་བ་ལྟར་ལ་རིགས་
པས་གནོད་པ་མཐོང་ནས་དེས་ཇི་ལྟར་གཟུང་བ་ལྟར་མེད་པར་ངེས་ན་དེ་ལ་བརྟེན་
ནས་ལྟག་རྟོག་གི་ས་པོན་ཡང་བྱུངས་ནས་འབྱིན་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཐལ་རང་གཉིས་ཀའི་ལྷགས་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆད་སོ་སོར་མ་ཤེས་
ན་དེ་གཉིས་ཀྱི་ལྟ་བའི་བྱུང་མི་ཤེས་པས་དེ་གཉིས་ཀྱི་ལྷགས་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆད་
སོ་སོར་ངེས་དགོས་སོ། །འདི་ལ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་རང་རྒྱུད་པའི་ལྷགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་ཚུལ་ལ་གཉིས། བདེན་
གྲུབ་དང་བདེན་འཛིན་ངོས་གཟུང་བ། མོ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་སྒྲུ་མའི་དཔེ་དང་སྒྲུར་
བའོ། །དང་པོ་ནི། འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་སྟགས་སུ་(༡༧ན)དབྱུ་མ་སྤྱང་བའི་
ལྷུང་བྱངས་ཏེ་དེའི་དོན་ཞིབ་པར་གསུངས་པའི་གནད་འདིར་བསྟུས་ཏེ་བཤད་ན།

གཟུགས་སྐྱེས་ཆོས་རྣམས་འབྲེལ་གྱི་འབྲེལ་རྒྱུ་འཛོམས་མེད་ཀྱི་སྒྲིའི་དབང་གིས་
བཞག་པ་དེ་གཟུགས་སྐྱེས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཐ་སྟོན་དུ་ཡོད་ཚུལ་ཡིན་ལ། དེའི་བརྒྱུ་
ཚུགས་སྒྲི་གནོད་མེད་ལ་སྤང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་རང་གི་
ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྤོང་ལྷགས་ཀྱི་རིས་ནས་བྱུང་པ་ཞིག་བྱུང་ན། དེ་ལ་བདེན་
པར་བྱུང་པ། འོན་དམ་པར་བྱུང་པ། ཡང་དག་པར་བྱུང་པ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་
བྱུང་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་དག་ནི་དོན་དམ་ལ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་ཉགས་ཀྱི་དགག་བྱ་མཐར་
བྱག་པ་སྟེ་ཐ་སྟོན་དུ་འང་མེད་ལ། རིགས་པས་དབྱད་པ་ལ་མ་སྟེས་པར་དེ་རྣམས་
ཉུ་བྱུང་པར་འཛིན་པའི་སྒྲི་དེ་བདེན་འཛིན་སྟེན་སྟེས་ཞེས་བྱ་ཞིང་དེའི་ཞེན་ཡུལ་
བཀག་པ་ནི་དོན་དམ་བདེན་པར་འདོད་དགོས་སོ། །རང་རྒྱུད་པའི་ལྷགས་འདིར་
དེ་སྒྲིའི་བདེན་བྱུང་སྐྱེས་མེད་ཀྱང་། རང་རིས་ནས་བྱུང་པ། རང་བཞིན་གྱིས་
བྱུང་པ། རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་བྱུང་པ། རྣམ་ཉུ་བྱུང་པ་རྣམས་ནི་དོན་དམ་ལ་
དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་ཉགས་ཀྱི་དགག་བྱར་མི་འདོད་དེ། ཆོས་རྣམས་རང་རིས་ནས་བྱུང་
པ་སྐྱེས་པ་སྟུམ་དུ་བྱུང་དགོས་པ་དང་། དེས་པོ་ཡིན་ན་རྣམ་ཉུ་བྱུང་དགོས་པར་
ཡང་འདོད་པའི་ཕྱིར། འདི་པས་ཆོས་རྣམས་སྒྲིས་པར་བཞག་པ་དང་རྟོག་པས་པར་
བཏགས་པར་ཁས་ལེན་ཀྱང་སྒྲིས་འཛིག་རྒྱ་དང་རྟོག་པས་འདོགས་རྒྱུ་ཆོས་དེའི་
རོ་པོ་ཞིག་དང་པོ་ནས་ཡུལ་རང་རིས་ནས་ཡོད་པར་འདོད་དོ། །འོན་དུ་མ་སྟོང་
པ་ལས། དོན་དམ་པར་སྟེ་བ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། འདི་དག་ཡང་དག་པའི་ཤེས་
པས་སྟེ་བར་མ་(༡༥)བྱུང་པོ་ཞེས་བཤད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སྟེ་སྐྱེས་པས་རིགས་
ཤེས་ཀྱི་རིང་མ་བྱུང་པ་དེ་དོན་དམ་པར་མ་བྱུང་པའི་དོན་དུ་དཔོན་ཉུ་བཞུག་ནས།
སྟེ་སྐྱེས་པས་དེའི་རིང་བྱུང་ན་དོན་དམ་པར་བྱུང་པའི་དོན་དུ་ལྷགས་ཀྱིས་བཞུག་པས།
སྤར་དོན་དམ་པར་བྱུང་ཆོད་བཞུག་པ་དང་མི་མཐུན་པས་འགལ་ལོ་སྟུམ་ན་སྟུན་
མེད་དེ། དགས་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་བྱད་པར་སྤར་བའི་དོན་དམ་གྱི་འཛོག་ཚུལ་ལ་
གཉིས་ཡོད་ལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱད་པར་ཤེས་པ་ཐལ་རང་གཉིས་ཀའི་ལྷ་བ་གཏན་ལ་

འབེབས་པའི་སྐབས་སུ་གལ་ཆེ་བས་རྒྱང་ཟད་བཤད་ན།

འདི་ལྟར། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱད་པའི་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་གྱི་རིགས་ཤེས་ལ་དོན་དམ་རྒྱ་བྱས་ནས་དེ་འདྲའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རིག་པའི་རིག་རྒྱ་མེད་པ་ལ་དོན་དམ་པར་མེད་པར་བཤད་པ་ཞིག་དང་། ཡང་སྒྲོ་གནོད་མེད་ལ་སྒྲུབ་པའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་རང་གི་སྒྲིབ་ལུགས་ཀྱི་རོས་ནས་མ་གྱུབ་པ་ལ་དོན་དམ་མེད་པར་བཤད་པ་ཞིག་སྟེ་འཛོག་མཚམས་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་དགག་བྱ་རོས་འཛིན་གྱི་སྐབས་འདིར་ཉེ་བར་མཁོ་བ་ནི་སྤྱི་མ་ཉིད་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟ་བུའི་དོན་དམ་དང་པོའི་དབང་རྒྱ་བྱས་པའི་དོན་དམ་དང་། རིགས་ཤེས་དེས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ངེས་པའི་ངེས་རྒྱུ་ལ་གཉིས་ཀ་ཡོད་དེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་དང་དེའི་རྒྱུ་ལ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། རིགས་ཤེས་དེའི་རྒྱུ་ལ་ཡོད་དེ། སྒྲིབ་ཉིད་དེ་དེ་འདྲའི་རིགས་ཤེས་དེས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ངེས་པའི་ངེས་རྒྱུ་ལ་ཡོད་དེ། འཛོག་ཚུལ་སྤྱི་མའི་དབང་རྒྱ་བྱས་པའི་དོན་དམ་དང་དེར་གྱུ་ལ་གཉིས་ཀ་མེད་དེ། ཡོད་ན་དགག་བྱ་བདེན་གྱུ་ཉིད་ཡོད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར། དེས་ན་འཛོག་ཚུལ་སྤྱི་མའི་དབང་རྒྱ་བྱས་པའི་དོན་དམ་རྒྱ་ཡོད་པ་ཞིག་མི་སྤྱི་ལ། (༢༥)སྤྱི་ན་ན་སྤྱི་མའི་དོན་དམ་རྒྱ་ཡོད་དགོས་ཏེ། དེ་འདྲའི་རིགས་ཤེས་ཉིད་དེ་ཡོད་མེད་དཔྱད་བྱེད་ཡིན་པའི་སྤྱིར། འདི་དག་ལེགས་པར་ཤེས་ན་ཆོས་ཉིད་ལྟ་བུ་གཤིས་ལུགས་དང་དོན་དམ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་དང་། ཆོས་ཉིད་དེ་གཤིས་ལུགས་ལ་གྱུ་ལ་དང་དོན་དམ་རྒྱ་བྱས་པ་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་གཉིས་མི་འགལ་བའི་གནད་དང་། ཆོས་ཉིད་དེ་དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་གྱི་རིགས་ཤེས་དེའི་གཞལ་བྱ་དང་རྟེན་དོན་ཡིན་ཡང་། རིགས་ཤེས་དེས་དཔྱད་བཟོད་རྒྱ་ཡོང་མི་དགོས་པའི་ཁྱད་པར་རྣམས་ཀྱང་ལེགས་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་ལ། འདི་དག་ཁྱད་མ་བྱེད་པའི་དབང་གིས་དོན་དམ་བདེན་པ་བདེན་གྱུ་དང་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་རྒྱ་སྒྲུབ་དང་། ཡང་དོན་དམ་བདེན་པ་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པ་ལོགས་བྱུང་བ་ཡིན་པར་

རྟོག་པས་བཟུང་ཅམ་དང་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཚུངས་པར་འབྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་དག་
དཔེར་ན་སྐྱུ་མ་མཁན་གྱིས་རྟེན་ཤིང་རྟ་སྤང་དུ་སྐྱུ་ལ་པའི་ཆོ་རྟེན་ཤིང་གི་སྤྱོད་གི་རྟ་
སྤང་གི་སྤང་བ་དེ་སྤྲུགས་རྩལ་གྱིས་མིག་བསྐྱད་པའི་གང་ཟག་ཞིག་གི་སྒྲོའི་དབང་
གིས་མར་བཞག་པ་དང་། རྟེན་ཤིང་རང་གི་ངོས་ནས་ཀྱང་རྟ་སྤང་དུ་རྟེན་སྤང་བའི་
གཉིས་ཆོགས་ཤིག་དགོས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དགོས་ཏེ། དེ་མི་དགོས་
ན་སྤྲུགས་རྩལ་གྱིས་མིག་མ་བསྐྱད་པའི་ལྟ་མོ་བས་ཀྱང་རྟེན་ཤིང་གི་སྤྱོད་གི་རྟ་སྤང་
གི་སྤང་བ་དེ་མཐོང་དགོས་པ་ལ་མི་མཐོང་བའི་ཕྱིར། བྱི་མ་དགོས་ཏེ། དེ་མི་དགོས་
ན་རྟེན་ཤིང་མེད་པའི་གཞིར་ཡང་དེ་འདྲའི་རྟ་སྤང་གི་སྤང་བ་དེ་འཆར་དགོས་ན་
དེ་མི་འཆར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

སྒྲིབ་སྤྲུགས་ནས་སྒྲོ་གནོད་མེད་ལ་སྤང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་
ཡུལ་(ལ་ན)རང་གི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྒྲོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པས་སྒྲོང་
པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། དེས་མི་སྒྲོང་ན་དེར་གྲུབ་དགོས། དེར་གྲུབ་ན་གནས་ལུགས་
མཐར་སྐྱབ་དུ་གྲུབ་དགོས། དེར་གྲུབ་ན་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་
རྟོགས་དགོས་པ་ལ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་རྣམས་སྒྲོའི་དབང་གིས་བཞག་
པར་གསུངས་པའི་སྒྲོ་ལ་རྟོག་པ་དང་རྟོག་མེད་ཀྱི་སྒྲོ་གཉིས་ཀ་ཡོད་ལ། དེ་འདྲ་སྒྲོ་
གང་ཡིན་གྱིས་བཞག་པ་ཐམས་ཅད་ཐ་སྟོད་དུ་ཡོད་པར་མི་འདོད་པས་འཛིག་བྱེད་
ཀྱི་སྒྲོ་ནི་སྒྲོ་གནོད་མེད་ཅིག་དགོས་ལ། གནོད་མེད་ཀྱི་དོན་ཡང་འབྲལ་གྱི་འབྲལ་
རྒྱས་མ་བསྐྱད་པ་དོན་གང་ཡིན་དེ་འཛིག་པ་ལ་མ་འབྲལ་བ་ཞིག་ལ་བྱ་ཞིང་། མ་
འབྲལ་བའི་དོན་ཡང་དོན་དེའི་རང་ངོས་ཀྱི་སྒྲོད་ལུགས་ལྟར་སྒྲོ་དེས་འཇལ་རུས་པ་
ལ་འདོད་དོ། །དེ་ལྟར་འཛིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲོ་དེ་ལུགས་ཀྱི་འབྲལ་རྒྱས་མ་བསྐྱད་པ་ཞིག་
ནི་མི་དགོས་ཏེ། ཆོས་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྤང་བ་དེ་འབྲལ་
རྒྱ་གང་གིས་ཀྱང་མ་བསྐྱད་པའི་སྤང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་བདེན་འཛིན་
ལྟར་སྤྲུགས་ཀྱིས་བསྐྱད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲོ་གནོད་མེད་ལ་སྤང་བའི་དབང་གིས་

བཞག་ཅམ་ཞེས་པའི་ཅམ་སྐྱུས་གང་གཞི་དུ་ན། སྒྲོ་དེས་བཞག་པའི་རང་ངོས་ནས་
གྲུབ་པ་ཡོད་པར་བཞེད་པས་དེ་མི་གཅོད་ལ། དེའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པར་
རང་གི་སྒྲོ་དེ་ལྟགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་གཅོད་དོ། །

གཉིས་པ་ཐལ་འགྱུར་ལྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་ཚུལ་ལ་གསུམ། ཆོས་
རྣམས་རྟོག་པའི་དབང་གིས་འཛིན་ཚུལ། དེ་ལས་བརྒྱུག་སྟེ་འཛིན་པ་བདེན་འཛིན་
རྒྱ་བསྟན་པ། མིང་བརྒྱས་བཞག་ཅམ་ལ་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་རྩང་བར་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྟགས་འདིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོག་པས་བཏགས་
པ་ཅམ་དང་མིང་(ལ་བ)གིས་བཞག་པ་ཅམ་མ་གཏོགས་ལྷལ་རང་གི་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་
རྩང་ཟད་ཀྱང་མི་བཞེད་དོ། །དོན་འདི་ནི་ངེས་དོན་གྱི་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་
དང་བཅས་པ་རྩ་མ་ཞིག་གི་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཉེ་བར་འཁོར་གྱིས་ལྷས་ལས།
སེམས་དཔྱལ་འཛིགས་པ་ང་ཡིས་བསྟན་བྱས་ཏེ། །སེམས་ཅན་སྟོང་ལྷག་རྩ་མ་སྟོ་
བྱས་ཀྱང་། །གང་དག་གི་འཕྲོས་ངན་སོང་རྩག་འགྲོ་བའི། །འགྲོ་བ་འདི་དག་ནམ་
ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །གང་དག་རལ་གྱི་མདའ་ཆེན་མཆོན་འབྱིན་པའི། །གཞི་དུ་བྱེད་
པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །རྟོག་པའི་དབང་གིས་ངན་སོང་དེ་དག་ན། །ལྟས་ལ་འབབ་
མཐོང་དེ་ན་མཆོན་ཆ་མེད། །རྣ་ཆོགས་ཡིད་དགའ་མེ་རྟོག་ཁ་བྱེ་ཞིང་། །གསེར་གྱི་
ཁང་མཆོག་འབར་བ་ཡིད་འོང་བ། །འདི་ན་དེ་ལའང་བྱེད་པ་འགའ་མེད་དེ། །དེ་
དག་རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཡིན། །རྟོག་པའི་དབང་གིས་འཛིན་རྟོག་རྣམ་
བཏགས་ཏེ། །འདྲུ་ཤེས་འཛིན་པས་བྱིས་པ་རྣམ་པར་སྟེ། །འཛིན་དང་འཛིན་མེད་
དེ་ཡང་འབྱུང་བ་མིན། །ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་རྩི་ལམ་སྦྱ་མ་བཞིན། །ཞེས་ངན་སོང་
དང་མཐོ་རིས་ཀྱི་འཛིན་རྟོག་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཅམ་རྒྱ་
གསུངས་ལ། །ཡང་མདོ་ལས། ཆོས་འདི་སྟེ་ནས་བདག་མེད་སེམས་ཅན་མེད། །དེ་
དག་རབ་རྒྱ་སྟོན་ཀྱང་ཟད་མི་འགྱུར། །བཏགས་པ་ཅམ་རྒྱ་བཏགས་ནས་བརྗོད་
པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། །གང་དག་ཞི་ཞིང་རབ་ཞིའི་ཆོས་སེམས་པའི། །སེམས་པ་དེ་

ཡང་ན་མ་ཡང་འབྱུང་མ་ཡིན། སྒྲིམ་ཀུན་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྟེ། རྟེན་མཆོས་རྣམས་བསམ་པར་ཤེས་པར་གྱིས། ཞེས་དང་། ཤེར་བྱིན་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མིང་ཅམ་མོ། འདི་ལྟ་སྟེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་(༡༠ན) རོལ་རྩ་བྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མིང་ཅམ་མོ། འདི་ལྟ་སྟེ་གཟུགས་དང་ཆོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་དང་འདུ་བྱེད་རྣམས་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མིང་ཅམ་མོ། འདི་ལྟ་སྟེ། གཟུགས་ནི་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུའོ། ཆོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་དང་འདུ་བྱེད་རྣམས་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུའོ། སྒྲུ་མ་ཡང་མིང་ཅམ་སྟེ་ཡུལ་ན་གནས་པ་མ་ཡིན་ཚུགས་ན་གནས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་སོགས་བྱ་ཆེར་གསུངས། རིགས་པ་རྩལ་ཅུ་པ་ལས་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་ན་རིག་ཆེན་ཅན་ཏུ། གང་ཕྱིར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་གསུངས། རྟེན་ལུ་ཕྱིར་ན་འཇིག་རྟེན་འདི། རྣམ་རྟོག་ཡིན་ཞེས་ཅིས་མི་འཐད། ཅེས་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཅམ་རྩ་གསུངས་ཤིང་། རིན་ཆེན་ཐེང་བར་ཡང་། གཟུགས་ཀྱི་དངོས་པོ་མིང་ཅམ་ཕྱིར། རྣམ་མཁལ་ཡང་ནི་མིང་ཅམ་མོ། འབྱུང་མེད་གཟུགས་ལྟ་གལ་ཡོད། རྟེན་ཕྱིར་མིང་ཅམ་ཉིད་ཀྱང་མེད། ཅེས་དོན་དམ་པར་མིང་ཅམ་ཡང་མེད་པ་དང་། ཡང་དེ་ལས། ཐ་སྙད་གདགས་པ་མ་གཏོགས་པར། གང་ཞིག་ཡོད་དང་མེད་ལྟར་པའི། འཇིག་རྟེན་དོན་རྩ་ཅི་ཞིག་ཡོད། ཅེས་ཐ་སྙད་རྩ་མིང་གིས་བཏགས་ཅམ་མ་གཏོགས་ཅིའང་མེད་པར་གསུངས་སོ། །

གཤིས་པ་ནི། ཆོས་རྣམས་མིང་དང་རྟོག་པ་ཅམ་གྱིས་བཞག་ཚུལ་རི་སྐད་བཤད་པ་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པའི་ཡོད་པར་འཇིན་པ་ནི་བདེན་འཇིན་ལྟན་སྟེས་ཏེ། བདེན་འཇིན་དེས་རི་སྐད་གཟུང་བ་དེ་ལྟར་གྲུབ་ན། བདེན་པར་གྲུབ་པ། དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ། ཡང་དག་པར་གྲུབ་པ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྩ་གྲུབ་པ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ། རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ། རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ། རྣམས་གྲུབ་པ་ཞེས་པ་རྣམས་ཡིན་ལ། དེ་ཐམས་(༡༠བ)ཅད་འདིར་ནི་དོན་དམ་ལ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་

ཉགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ཡིན་པ་ལ་བྱད་པར་མེད་པས་ཐ་སྟད་རུའང་མེད་དོ། །དེ་ལྟ་བུའི་
 དགག་བྱ་དེ་གང་ཟག་དང་ཚས་ཀྱི་སྟེང་རུ་བྱུང་པར་འཛིན་པ་བདག་འཛིན་གཉིས་
 དང་དེ་གཉིས་ཀྱི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་ནི་བདག་གཉིས་ཡིན་ཚུལ་རྒྱས་པར་འོག་རུ་
 འཆད་དོ། །རང་རྒྱད་པ་ལྟར་ན། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་ན་བདེན་པར་བྱུང་
 མི་དགོས་པར་བཞེད་པས། ཐལ་རང་གཉིས་ཀྱི་དགག་བྱ་ལ་བྱ་རགས་ཀྱི་བྱད་པར་
 ཤིན་རུ་ཆེད། །དེའི་ཕྱིར་ཐལ་རང་གཉིས་ལ་རང་བཞིན་གྱི་སྟེ་བ་དང་གཞན་སྟེ་ཁས་
 ལེན་མི་ལེན་སོགས་ཀྱི་བྱད་པར་མང་རུ་བྱུང་སྟེ་འོག་རུ་འཆད་དོ། །དེས་ན་རང་
 རྒྱད་པའི་གཞུང་རུ་རང་བཞིན་མེད་ཅེས་པ་དང་ངོ་མོ་མེད་ཅེས་པ་ལྟ་བུ་གང་བྱུང་
 ཡང་ཐ་སྟད་རུའང་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་པ་དང་རང་གིས་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་པ་
 མེད་པའི་དོན་རུ་འཆད་པ་མིན་གྱི། དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་མེད་པའམ་བདེན་
 བྱུང་གྱི་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་རུ་གོ་དགོས་ཏེ། ཐལ་འབྱུར་བའི་སྐབས་སུ་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་ཐ་སྟད་རུའང་རང་བཞིན་མེད་པར་གང་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་མེད་
 རང་བཞིན་ཆ་བ་ལྟ་བུ་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཐ་སྟད་རུའང་མེད་པའི་དོན་མིན་གྱི།
 རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་པའམ་རང་གི་ངོ་མོས་བྱུང་པའི་རང་བཞིན་ཐ་སྟད་
 རུའང་མེད་པ་ལ་དེ་སྐད་བཟོད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་འདི་གཉིས་ཀྱི་
 ལྷགས་ལ་ཐ་སྟད་རུ་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་འཛིན་མཚམས་མི་འདྲ་སྟེ། རང་རྒྱད་
 པའི་ལྷགས་ལ་ལྷ་ལྟ་བུ་ཐ་སྟད་རུ་ཡོད་པའི་དོན་ལྷ་ལྟ་རང་གི་སྟོན་ལྷགས་ལྟར་
 འཇལ་རྒྱས་པའི་སྟོན་དེ་ཉིད་ལ་སྤང་བའི་དབང་གིས་ཡོད་པར་འཛིན་ལ། དེའང་ལྷ་
 ལྟ་སྟོན་པར་མ་བཞག་གོང་ནས་དེ་འདྲའི་སྟོས་འཇལ་རྒྱའི་ལྷ་ལྟ་རང་ངོས་ཀྱི་སྟོན་
 ལྷགས་ཤིག་དང་པོ་ནས་བྱུང་ཡོད་པར་བཞེད་དོ། །

དེའི་གནད་ཀྱིས་ལྷ་ལྟ་རང་བཞིན་གྱིས་(ལྟ་བུ་པ་སོགས་སུ་ཡོད་པར་བཞེད་
 དོ། །ཐལ་འབྱུར་བས་ལྷ་ལྟ་སོགས་ཆོས་རྣམས་སྟོ་ལ་སྤང་བའི་དབང་གིས་འཛིན་
 པའང་སྟོས་བཞག་ཅམ་དང་མིང་དང་རྟག་པས་བདགས་ཅམ་ལས་ལྷ་ལྟ་སོགས་ཐ་

སྐད་དུ་ཡོད་པར་འཛིག་གི། དེ་ལས་གཞན་དུ་མུ་གུ་སྐགས་ཐ་སྐད་གང་ལ་བཏགས་
 པའི་དོན་དེ་ཡུལ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་བཞེད་ལ། རང་རྒྱུད་
 པས་དེ་ཙམ་གྱིས་ཡོད་གོ་མི་ཆོད་པ་བཞེད་དོ། སྒྲོའི་དབང་གིས་བཞག་ཅེས་པའི་
 སྒྲོ་ལང་ཁྱད་པར་ཆེ་ཤྱ། རང་རྒྱུད་པས་ནི་མུ་གུ་ལྟ་བུ་རང་གི་སྤྱོད་ལུགས་ལ་མ་
 འབྲུལ་པའི་སྒྲོ་གནོད་མེད་ཁོ་ནས་འཛིག་དགོས་པར་འདོད་ལ། ཐལ་འབྱུར་བས་
 ནི་སྤྱོད་ལུགས་ལ་འབྲུལ་བའི་སྒྲོས་ཀྱང་མུ་གུ་སྐགས་འཛིག་ཅུས་པར་བཞེད་པའི་
 ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་གཞལ་བྱ་ཐམས་ཅད་ག་རང་འཇལ་བྱེད་གྱི་ཆོད་མས་འཛིག་དགོས་
 པར་བཞེད་པ་ཙམ་མཆུངས་ན་འང་ཁྱད་པར་ཆེ་ལོ། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་སྐགས་ལས་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་མིང་དང་བཟླས་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་ཙམ་
 གྲས་གང་གཅོད་ཀྱང་མི་འདྲ་སྟེ། རང་རྒྱུད་པ་ལྟར་ན་ཆོས་རྣམས་དོན་དམ་པར་
 གྲུབ་པར་གཅོད་ཀྱང་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་མི་གཅོད་ལ། ཐལ་འབྱུར་བས་ནི་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་དང་མིང་གིས་བཏགས་ཙམ་དུ་འདོད་པས་དེ་
 འདྲའི་ཙམ་གྲས་བདེན་གྲུབ་དུ་མ་ཟད་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པའང་གཅོད་པར་བཞེད་
 དོ། ཤལ་རང་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལ་དགག་བྱའི་ངོས་འཛིན་མི་འདྲ་བའི་དབང་གིས་
 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱད་མཚམས་ཀྱང་མི་འདྲ་སྟེ། རང་རྒྱུད་པ་ལྟར་ན་མུ་གུ་ས་བོན་
 ལས་སྒྲུའོ་ཞེས་པའི་མིང་དང་ཐ་སྐད་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོམས་པར་མུ་གུ་རང་གི་ངོས་ནས་
 ས་བོན་ལས་སྒྲུའི་མི་སྒྲུའོ་དང་། སྒྲུ་ཚུལ་ཅི་འདྲ་ཡིན་དཔྱད་པ་ཙམ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་
 དཔྱད་པར་སོང་བ་(༡༧)ཡིན་གྱི། དེ་ཐ་སྐད་ལ་དཔྱད་པ་ཙམ་དུ་སོང་བས་དེ་ལྟར་
 དཔྱད་པས་རྟེན་རྒྱ་ཞིག་ཡོད་ལ་དེ་ལྟར་རྟེན་པ་དེ་ཐ་སྐད་དུ་ཡོད་པའི་དོན་དང་།
 མ་བཏགས་མ་དཔྱད་པར་གྲུབ་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། མུ་གུ་ས་བོན་ལས་སྒྲུའོ་བ་དེ་
 སྒྲོའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ལ་མ་སྟོས་པར་མུ་གུ་རང་གི་སྤྱོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་
 ས་བོན་ལས་སྒྲུའི་མི་སྒྲུའོ་དཔྱད་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱད་པར་སོང་བ་ཡིན་པས་དེ་
 འདྲའི་དཔྱད་བཟོད་གྱི་ཆོས་མི་སྤྱིད་པར་བཞེད་ཅིང་། ཐལ་འབྱུར་བ་ལྟར་ན་དཔྱད་

ཚུལ་སྤྲོ་མ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་བཏགས་དོན་བཅའ་བར་སོང་བས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱད་
 པར་སོང་བ་ཡིན་པར་བཞིན་དོ། །དེ་ལྟར་རི་ཙམ་ལ་ཐ་སྟད་རུ་ཡོད་པར་འཛིག་པ་
 དང་། རི་ཙམ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱད་པར་སོང་བའམ་བཏགས་དོན་བཅའ་
 བར་འཛིག་པའི་མཆོམས་ཐལ་རང་གཉིས་མི་འདྲ་ན་འང་། གཉིས་ཀའི་ལྷགས་ལ་
 རང་རང་གིས་འདོད་པ་ལྟར་གྱིས་བཏགས་དོན་བཅའ་བའི་ཆེ་རྒྱ་ཞིག་བྱང་ན་
 རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་སྤྲོ་མོར་འདོད་པ་ལ་བྱད་པར་མེད་དེ། གཉིས་ཀའི་ལྷགས་ལ་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་བརྟགས་མ་དཔྱད་པའི་ཆེ་བརྟོན་མེད་རུ་ཡོད་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 ལ་དཔྱད་པའི་རིགས་པས་བརྟགས་ཤིང་དཔྱད་པའི་ཆེ་དཔྱད་བཟོད་ཀྱི་ཆོས་ནི་རི་
 བོང་གི་རྩ་དང་མཚུངས་པར་བཞིན་པ་ལ་བྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོག་པ་དང་མིང་གིས་བཏགས་ཙམ་གྱི་སྟེང་
 ནས་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་འཛིག་ཚུལ་ཡང་། འདི་ནི་གཟུགས་སོ། །འདི་ནི་ཆོར་
 བའོ་ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་རུ་སྟེ་འགག་དང་འགྲོ་འོང་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྟད་བཏགས་
 པའི་མིང་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུང་དོར་ལ་ཞུགས་པས་དོན་འབྱུང་ཅིང་། མིང་ཙམ་
 ལ་བརྟེན་ནས་ཡོད་མེད། ཡིན་མིན་སོགས་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་རུང་བ་ཡིན་གྱི་མིང་
 དེས་མ་ཆོམས་པར། གཟུགས་ཞེས་(༣༩ན)པ་འདི་ཁ་དོག་ལ་བྱའམ་དབྱིབས་ལ་བྱའམ་
 ཆ་ཤས་ལ་བྱ་ཞེས་སོགས་བཏགས་དོན་བཅའ་ན་ནམ་ཡང་མི་རྟེན་ཅིང་རྣམ་གཞག་
 ཐམས་ཅད་མི་འཐད་པར་འཕྱུར་རོ། །དེས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་མིང་གིས་བཏགས་
 ཙམ་ལས་མེད་པ་ཐག་བྱ་ལ་སྟུལ་རུ་བཏགས་པ་དང་། མོ་ཡོར་ལ་མིར་བཏགས་པ་
 དང་འདྲའང་། དཔེ་དོན་དེ་དག་ཐ་སྟད་རུ་ཡོད་མེད་མི་མཚུངས་ཏེ། བཏགས་
 པ་ལྟར་ཁས་སྲུངས་པ་ལ་ཐ་སྟད་པའི་ཆོད་མས་གནོད་མི་གནོད་ཀྱི་བྱད་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། དེས་ན་དེ་གཉིས་ཡོད་མེད་ཀྱི་བྱད་པར་ཡུལ་དེའི་རང་ངོས་ནས་འབྱེད་མི་
 རུས་པའི་ཕྱིར་ཐ་སྟད་པའི་ཁྱོ་གཞན་གྱིས་གནོད་པ་ཡོད་མེད་ལེགས་པར་བྱེ་བའི་སྟོ་
 ནས་འཛིག་མཆོམས་སྤྲོ་མོ་ངེས་དགོས་པར་གསུངས་ལ། འདི་ནི་ཐལ་འཕྱུར་བའི་

ལྷ་པའི་གནད་གོ་དཀའ་ས་མཐར་ཐུག་པ་དེ་ཡིན་པར་ཡང་ཡང་གསུངས་སོ། །དེ་
 ལྷར་མིང་རྒྱང་བཏགས་ཡོད་ཅམ་གྱི་ཆོས་དེའི་སྤྱིང་ནས་རྒྱ་འབྲས་སྒྲེ་འགག་འཁོ་འོང་
 སོགས་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་བཞག་ཆོག་པ་འདི་ནི་ལུགས་འདིའི་བྱང་ཆོས་སྒྲ་ན་མེད་
 པ་སྟེ། སློབ་དཔོན་རྒྱ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་པ་འབྲེལ་
 པ་ལ་ཆད་མར་ཐུར་པའི་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས། དཔལ་
 ལྷན་ཟླ་བ་གཤམ་པ། རྒྱལ་སྲས་ཞི་བའི་ལྷ་གསུམ་གྱིས་དྲི་མ་མེད་པའི་ལུང་རིགས་
 ཏུ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་དགོངས་པ་གཅིག་དང་དབྱངས་གཅིག་གི་སྒྲོ་ནས་འཆད་པར་
 མཛད་དོ། །དེ་ལྷར་ཡིན་ཏེ། སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་གྱིས་ཅ་ཤེའི་འབྲེལ་
 པར། དགོན་མཆོག་བཞེགས་པའི་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་གོང་གི་མི་གཉིས་ལྷ་ཁང་ཞིག་
 ཏུ་ལྷ་མོར་ཕྱིན་སྐབས་རི་མོར་བྱིས་པའི་དབང་ཐུག་དང་བྱུང་འཕྱུག་གི་ལྷ་སྒྲུ་གང་
 ཡིན་ཆོད་པ་ལས། དཔལ་པོས་བདེན་རྒྱན་གྱི་བྱང་འབྱེད་རྒྱ་ཡོད་པ་དཔེར་(༣༣བ)
 བཀོད་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལུལ་སྤྱིང་ནས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་བཏགས་དོན་བཅའ་
 ན་མི་རྟེན་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་པའི་མིང་ཅམ་ལ་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་རྒྱང་བར་བསྐྱབས་
 པའི་ཕྱིར་དང་། དཔལ་ལྷན་ཟླ་བའི་ཞབས་གྱིས། ཐེག་དམན་གྱི་མདོའི་ལུང་། ཇི་
 ལྷར་ཡན་ལག་ཆོགས་རྣམས་ལ། །བརྟེན་ནས་ཤིང་རྩར་བཞུད་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་
 ལུང་པོ་རྣམས་བརྟེན་ནས། །ཀྱན་རྫོབ་སེམས་ཅན་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་པའི་ལུང་ལ་
 བརྟེན་ནས་ཤིང་རྩའི་དཔེའི་སྤྱིང་ནས་གང་ཟག་སོགས་ཆོས་རྣམས་དབྱད་ན་མི་རྟེན་
 ཀྱང་མ་དབྱད་པར་རང་གི་གདགས་གཞི་ཅམ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཅམ་གྱིས་
 བཞག་པ་ལ་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་རྒྱང་བར་བསྐྱན་པ་དང་། རྒྱལ་སྲས་ཞི་བའི་ལྷས་
 ཀྱང་། ཡབ་སྲས་མཇལ་བའི་མདོའི་དགོངས་དོན་ལྷར་སྒྲིམ་སུ་རང་གི་གདགས་གཞི་
 ཁམས་ཏུག་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲིམ་སུ་ཞེས་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཅམ་ལས་མེད་པར་
 སྒྲུ་མ་དང་འདྲ་བའང་། སྒྲུ་མའི་སྒྲིམ་སུ་དང་སྒྲིམ་སུ་དངོས་གནས་པ་གཉིས་ལ་ཐ་
 ལྷ་ཏུ་སེམས་ཡོད་མེད་ཀྱི་བྱང་པར་དང་། བསད་ན་སྤིག་པ་ཡོད་མེད་སོགས་ཀྱི་

ཁྱད་པར་ཡོད་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། གཞུང་འདིར། སྐྱ་འདྲའི་རྒྱལ་ལ། སྔགས་
 དང་། གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་སྐྱ་འདྲ་ན། སྔགས་དང་། སྐྱ་མའི་སྐྱེས་བྱ་བས་ད་སྔགས་
 ལ། ཁྱེས་སྔགས་ལན་དུ་མར་ཚུལ་ཐམས་ཅད་མིང་གིས་བཏགས་ཅམ་ལས་མེད་
 པར་སྐྱ་མ་དང་འདྲའང་སེམས་ཡོད་མེད་སྔགས་སོ་སོའི་ཁྱད་པར་ཐམས་ཅད་མ་
 འདྲེས་པར་བྱར་བྱང་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་ལྷ་སྐྱ་ལ་བདེན་བརྟན་གྱི་ཁྱད་
 ཡོད་པ་དང་སྐྱ་མའི་སྐྱེས་བྱ་དང་སྐྱེས་བྱ་དངོས་གནས་པ་གཉིས་ལ་སེམས་ཡོད་མེད་
 སྔགས་ཀྱི་ཁྱད་ཡོད་པར་རང་ལྷགས་ལ་བཞག་ཚུགས་པར་བཤད་པ་དང་སྐར་དབུ་
 མའི་ལྷགས་ལ་ཀུན་རྫོབ་ལ་ཡང་(༡༩ན)ལྷག་གཉིས་མེད་པར་གསུངས་པ་གཉིས་མི་
 འགལ་བའི་གནད་ཀྱང་ཤེས་དགོས་སོ། །འདིར་མིང་རྒྱང་བཏགས་ཡོད་ཅེས་པའི་
 འོན་ཡང་། མིང་རྒྱང་ཁྱེས་པས་ཡོད་མཐའ་འམ་རྟག་མཐའ་ཁྱེས་ལ། བཏགས་
 ཡོད་ཅེས་པས་མེད་མཐའ་འམ་ཆད་མཐའ་ཁྱེས་སོ། །མིང་གིས་བཏགས་ཅམ་ཡིན་
 བ་ཡོད་མི་དགོས་ཀྱང་། མིང་རྒྱང་བཏགས་ཡོད་ཡིན་ན་ཡོད་དགོས་རྟེ། ཡོད་པ་
 དང་དེ་གཉིས་འདིར་དོན་གཅིག་ཏུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཡང་། འཇིག་རྟེན་གཞུག་པའི་དོན་དུ་ནི། ཁྱེས་སྔགས་གསུངས། འདིར་
 གདུལ་བྱ་རྣམས་བདག་མེད་པ་མོ་ལ་གཞུག་པའི་དོན་དུ་གསུངས་པའི་གསུང་རབ་
 གྱི་དགོངས་པ་འཆད་པ་ལ་གཉིས། གཞུང་འདིས་དངོས་བསྟན་མི་རྟག་སྔགས་སྟོན་
 པའི་མདོ་དང་དོན་དུ་བཤད་པ། རྒྱགས་བསྟན་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་མདོའི་དྲང་
 དེས་གྱི་འཇོག་ཚུལ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་སྤྱིར་ཐེག་དམན་གྱི་སྤྱོད་དུ་
 རགས་པའི་བདེན་བཞི་མི་རྟག་སྔགས་བརྩ་དུག་གི་ལྷ་བས་དག་བཅོམ་གྱི་བར་དུ་
 བསྟོད་པར་བཤད་པ་མང་ཞིང་། ཐེག་ཆེན་དུའང་རགས་པའི་མི་རྟག་སྔགས་བརྩ་
 དུག་དང་རང་བཞིན་མེད་རྟོགས་གྱི་ལམ་གྱི་བསྟོད་ཚུལ་གཉིས་ཀ་བསྟན་པ་ཡོད་ལ།
 དེ་དག་གི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པའི་སློབ་དཔོན་གཞན་དག་གྱང་དེ་ལྟར་དུ་བཞེད་དེ་
 འཆད་པར་འབྱུང་རོ། །འོན་ཀྱང་ལྷགས་འདིར་ནི། བཞི་བརྒྱ་པར། ཁྱེས་སྔགས་

པ་མེད་པ་དང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྲོལ་ལམ་དངོས་ནི་ཆོས་རང་བཞིན་མེད་
 རྟོགས་ཀྱི་ལམ་དེ་གཅིག་ཤུ་ཡིན་གྱི་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཞི་སྟོན་གཉིས་པ་མེད་ལ། དེའི་
 ཕྱིར་རགས་པའི་མི་རྟག་སོགས་བརྩུ་བྱ་གྲོལ་ལམ་ཅམ་(༡༩༧)ཀྱིས་ནི་ཐེག་
 གསུམ་གང་གི་འཕགས་ལམ་ཅམ་ཡང་འཛོལ་མི་རུས་པར་བཞེད་དེ་རྒྱས་པར་འོག་
 ཏུ་འཆད་དོ། །འོ་ན་མི་རྟག་སོགས་བརྩུ་བྱ་གྲོལ་ལམ་དངོས་མིན་ན་དགོས་པ་ཅིའི་
 ཕྱིར་བཟན་ཟླམ་ན། དེ་དག་ནི་རྒྱུད་སྦྱང་བྱེད་གྱི་ལམ་སྟེ་དེ་ཅམ་གྱི་སྒྲིབ་ཏུ་རུང་ལ་
 གྲོལ་ལམ་དངོས་ཀྱི་སྒྲིབ་ཏུ་རེ་ཞིག་མི་རུང་བའི་ཐེག་དམན་དབང་རུལ་ལྟ་བུ་བདག་
 མེད་སྤ་མོ་ལ་རིམ་གྱིས་བཀྱི་བའི་ཆེད་ཏུ་གསུངས་པ་སྟེ། རིགས་པ་བྱ་བ་ཏུ་པ་ལས།
 རྒྱེ་བ་དང་ནི་འཇིག་པའི་ལམ། །དགོས་པའི་དོན་ཏུ་བཟན་པའོ། །རྒྱེ་བ་ཤེས་པས་
 འཇིག་པ་ཤེས། །འཇིག་པ་ཤེས་པས་མི་རྟག་ཤེས། །མི་རྟག་ཉིད་ལ་འཇུག་ཤེས་
 པས། །དམ་པའི་ཆོས་ཀྱང་རྟོགས་པར་འཕྱུར། །གང་དག་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་
 པ། །རྒྱེ་དང་འཇིག་པ་རྣམ་སྤངས་པར། །ཤེས་པར་ཐུར་པ་དེ་དག་ནི། །ལྟ་ཐུར་
 སྲིད་པའི་རྒྱ་མཆོ་བཀྲལ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི་རྟག་བདེ་སོགས་སུ་བབྱང་
 བས་འདུས་བྱས་ལ་ཡིད་ཀྱན་ཏུ་ཆགས་པ་ནི་སྲིད་པ་ལས་ཐར་འདོད་མི་འབྱུང་
 པས། དེའི་གཉེན་པོར་མི་རྟག་པ་དང་རྒྱུག་བསྐལ་བ་བཟན་པ་སྟེ། འདུས་བྱས་རྒྱེ་
 བར་ཤེས་ན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་མི་རྟག་པར་ཤེས་པར་འཕྱུར་ལ། དེ་ཤེས་ན་དེ་ལ་
 བརྟེན་ནས་སྲིད་པ་ལ་རྒྱུ་བ་རྒྱུས་ནས་དེ་འདོར་འདོད་དང་ཐར་པ་འཛོལ་འདོད་ཀྱི་
 འཇུག་པ་ཤེས་ཤིང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གྲོལ་ལམ་དངོས་ཀྱི་དམ་པའི་ཆོས་རྟེན་འབྱུང་
 རྒྱེ་འཇིག་གི་རང་བཞིན་དང་བུལ་བ་མཛོན་སུམ་ཏུ་རྟོགས་ནས་ལྟ་རན་གྱིས་བསྐྱེད་
 པའི་སྲིད་མཆོ་ལས་བཀྲལ་བར་འཕྱུར་ཞེས་པའོ། །ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པར་ཡང་།
 མི་རྟག་རྒྱུག་བསྐལ་སྦྱང་པ་ཞེས། །བྱ་བ་གསུམ་པོས་སེམས་སྦྱང་ཕྱིར། །མཆོག་ཏུ་
 སེམས་ནི་སྦྱང་བྱེད་པའི། །ཆོས་ནི་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡིན། །(༡༩༨)ཞེས་སོ། །

འོ་ན་མི་རྟག་སོགས་མཛོང་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཛོང་བར་བཤད་པ་དང་འགལ་

ལམ་སྟམ་ན། དེ་ནི་རྒྱ་བའི་ཞབས་ཀྱིས་རིགས་པ་རྒྱག་ཅུ་པའི་འབྲེལ་པ་ལས། ཕྱིན་
 ཅི་ལོག་ནི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་རུ་འཛིན་པ་སྟེ་གུན་རྫོབ་རུ་འདར་བདག་ཉིད་དེར་
 དངོས་སོ་དེ་རྣམ་པར་མི་གནས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ནི་སྟུག་བསྟུལ་
 ལ་སོགས་པ་ཉིད་རུ་འཛིན་པ་སྟེ་དངོས་སོ་དེ་གུན་རྫོབ་རུ་བདག་ཉིད་དེར་ཡོད་པ་
 ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྤང་བོ་རྟག་པ་སོགས་སུ་འཛིན་པའི་འཛིན་
 སྤངས་ཀྱི་ཡུལ་ནི་ཐ་སྟངས་རུ་འདར་མེད་ལ། དེ་མི་རྟག་སོགས་སུ་འཛིན་པའི་ཡུལ་ནི་
 ཐ་སྟངས་རུ་ཡོད་པས་དེ་གཉིས་ལ་ཐ་སྟངས་རུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ལོག་གི་ཁྱད་ཡོད་པ་ཙམ་
 ལ་དགོངས་ནས་དེ་སྟངས་གསུངས་ཀྱི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རུ་གཟུགས་སོགས་རྟག་མི་རྟག་
 གང་རུ་འདར་མ་གྲུབ་ཅིང་དེ་ལ་ལྟུང་ནས་ནི་དེ་རྣམས་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ལོག་གི་ཁྱད་
 པར་བྱེད་མི་ལུས་སོ། །

དེ་ལ་དགོངས་ནས་ཡུམ་མདོ་རྣམས་ལས། གཟུགས་སོགས་རྟག་མི་རྟག་དང་།
 བདེ་སྟུག་དང་། བདག་ཡོད་མེད་དང་། རྟོང་མི་རྟོང་སོགས་གང་ལ་སྦྱོད་ན་འདར་
 མཚན་མ་ལ་སྦྱོད་པ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །རྣམ་པ་བརུ་རྒྱག་གི་སྐབས་ཀྱི་རྟོང་
 བདག་མེད་རྟོགས་པ་ནི་ཐུ་སྟེགས་པས་བརྟགས་པའི་བདག་མེད་པ་ཙམ་རྟོགས་པ་
 ཡིན་པས་དེ་ནི་གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་བདག་འཛིན་ལྟ་
 གྱུས་ཀྱི་གཉེན་སོར་མི་བྱུང་ངོ་། དེས་ན་དེའི་གཉེན་སོར་ནི། སྤང་སོགས་ཚུལ་རང་
 བཞིན་མེད་པ་ཚུལ་ཀྱི་བདག་མེད་ཡིན་པ་ལྟར། གང་ཟག་རང་བཞིན་མེད་པ་འདར་
 གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཡིན་པས་དེ་རྟོགས་དགོས་ཀྱི་དེ་མ་རྟོགས་པར་གཟུགས་
 སོགས་བདེན་པར་འཛིན་པ་དེ་སྤྲིད་རུ་གང་ཟག་ལ་འདར་བདེན་(ལ་བ)འཛིན་འཇུག་ལ།
 དེ་འཇུག་པ་དེ་སྤྲིད་རུ་ཉོན་མོངས་གང་ཡང་སྟོག་པ་མེད་པས་སྤྲིད་པ་ལས་ཤོལ་བ་ནི་
 སྤྲིད་དེ། འཇུག་པ་ལས། ཁྱོད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བདག་མེད་མཚོང་བ་ཡིས། གཟུགས་
 སོགས་དེ་ཉིད་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། གཟུགས་ལ་དམིགས་ནས་འཇུག་ཕྱིར་
 འདོད་ཆགས་སོགས། སྟེ་འགྱུར་དེ་ཡི་ངོ་བོ་རྟོགས་མེད་ཕྱིར། ཞེས་དང་། བདག་

མེད་རྟོགས་ཆོ་རྟག་པའི་བདག་སྤྱོད་ཞིང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
 པ་ནི། འདྲིའི་འཁོར་ལོ་གསུམ་དང་དེའི་དྲང་ངེས་ཀྱི་འཛོག་ཚུལ་ཕྱོགས་ཅན་བརྗོད་
 པ་ལ་གྲུབ་མཐའ་སྟེ། བ་བཞི་ལས། བྱེ་སྟེས་ལུང་གི་ཆོས་འཁོར་མི་བཞེད་ཅིང་། ཆོས་
 འཁོར་ལ་རྟོགས་པའི་ཆོས་འཁོར་གྱིས་བྱུང་པ་དང་དེའང་མཐོང་ལམ་ཁོ་ནར་འདྲོད་
 ལ། མདོ་ལྷེ་པས་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་ཆོས་འཁོར་གཉིས་ཀ་བཞེད་ཅིང་ལུང་གི་ཆོས་འཁོར་
 ལ་བདེན་བཞི་སྟོན་པའི་མདོ་ཆོག་ཅན་ལས་གཞན་མི་འཛོག་གོ། བྱེ་མདོ་གཉིས་པོ་
 པལ་ཆེ་བས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བཀའ་ལ་ངེས་དོན་གྱིས་བྱུང་པར་སྟེ། ལ། དྲང་ངེས་གཉིས་
 ཀ་འདྲོད་པའང་ཡོད་པར་རྟོག་གི་འབར་བ་ལས་གསུངས་པར་བཤད་དོ། །ཞེས་ས་
 ཅན་པ་རྣམས་ཀྱིས་མདོ་དགོངས་འགེལ་ལས་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་དྲང་ངེས་ཕྱི་བ་
 ལྟར་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་འཁོར་ལོ་དང་པོ་གཉིས་དྲང་དོན་དང་། ཐ་མ་ངེས་
 དོན་ཏུ་བཞེད་ལ། དེའི་རྒྱ་མཆན་ཡང་། འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་བྱུང་པར་བརྗོད་བྱའི་
 རོས་ནས་འཛོག་ཅིང་། བརྗོད་བྱའང་གཙོ་བོར་བདག་མེད་སྟོན་ཚུལ་གྱི་དབང་ཏུ་
 བྱས་པ་སྟེ། འཁོར་ལོ་དང་པོའི་སྐབས་སུ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཅན་བསྟན་ཞིང་
 ཆོས་རྣམས་ལ་བདེན་གྲུབ་མ་བཀག་པ་དང་། བར་པའི་སྐབས་སུ་གསལ་བར་མ་སྟེ་
 བར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་བཀག་ནས་ཆོས་(༥༥)ཀྱི་བདག་མེད་
 བསྟན་པ་དང་། ཐ་མའི་སྐབས་སུ་མཆན་ཉིད་གསུམ་ལ་ཞེས་ས་ཅན་པ་རང་གིས་
 འདྲོད་པ་ལྟར་གྱི་བདེན་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཀྱི་བྱུང་པར་གསལ་བར་སྟེ་ནས་ཆོས་ཀྱི་
 བདག་མེད་བསྟན་པ་སྟེ། བདག་མེད་སྟོན་ཚུལ་སྟོར་གསུམ་བྱུང་བ་ལས། དང་པོ་
 གཉིས་ཀྱི་དངོས་བསྟན་ལྟར་སྟེ་རྩི་བཞིན་ཏུ་ཁས་སྒྲུང་ཏུ་མི་ཏུང་བས་དྲང་དོན་དང་།
 ཐ་མའི་དངོས་བསྟན་ལྟར་སྟེ་རྩི་བཞིན་ཏུ་ཁས་སྒྲུང་ཏུ་ཏུང་བའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་ངེས་
 དོན་ཡིན་པར་བཞེད་དོ། །དབུ་མ་པའི་ལྷགས་ལ་ནི། སྟོ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོའི་
 རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་དྲང་ངེས་འབྱེད་དགོས་པར་ཆོག་གསལ་དང་དབུ་མ་སྟངས་བ་
 སོགས་ལས་གསུངས་ལ། དེའི་རྒྱལ་ཡང་། མདོ་དེ་ལས། ངེས་པའི་དོན་གྱི་མདོ་ལྷེ་

ནི་གང་། སྤང་བའི་དོན་གྱི་མདོ་མྱེ་ནི་གང་ཞེ་ན། མདོ་མྱེ་གང་དག་ཀྱང་རྫོང་ལྷུབ་
 པ་བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་སྤང་བའི་དོན་ཞེས་བྱའོ། །མདོ་མྱེ་གང་དག་དོན་དམ་ལྷུབ་
 པ་བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་ངེས་པའི་དོན་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་སྟགས་གསུངས་ལ། དོན་
 ནི་སྤང་ངེས་གྱི་ཁྱད་པར་བརྒྱུད་བྱའི་སྟོན་ནས་འཛིག་པར་བསྟན་ཏེ། ཚུལ་དང་གང་
 ཟག་ལྟ་བུའི་ཀྱང་རྫོང་ལྷུབ་བདེན་པ་བརྒྱུད་བྱའི་གཙུག་མོར་བྱས་ནས་སྟོན་པའི་མདོ་སྤང་
 དོན་དང་། ཚུལ་དང་གང་ཟག་བདེན་མེད་ལྟ་བུའི་དོན་དམ་བདེན་པ་བརྒྱུད་བྱའི་
 གཙུག་མོར་བྱས་ནས་སྟོན་པའི་མདོ་ངེས་དོན་ཏུ་འཛིག་ཚུལ་མདོར་བསྟན་པ་ཡིན་ལ།
 ད་ཏུང་ལྷང་དེའི་མཚུག་ཐོག་ཏུ་བདེན་གཉིས་སྟོན་པའི་མདོའི་ངོས་འཛིན་དང་སྟོན་
 ལྷགས་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་བསྟན་པས་བདེན་གཉིས་སྟོན་ཚུལ་དང་བཅས་གསལ་བར་
 གསུངས་སོ། །

ཡང་། ཉིང་འཛིན་ཚུལ་པོ་ལས། སྟོང་པ་བདེ་བར་གཤེགས་པས་བཤད་པ་
 ལྟར། ཁྲིམ་དོན་མདོ་མྱེ་དག་གི་བྱེ་བྲག་གིས། །གང་(མདུལ་)ལས་སེམས་ཅན་གང་
 ཟག་སྐྱེས་བྱ་བསྟན། །ཚུལ་དག་ཐམས་ཅད་སྤང་བའི་དོན་ཏུ་ཤེས། །ཞེས་གསུངས་
 ལ། དེའི་དོན་མདོ་མྱེ་མ་དང་འདྲ་བར་ཚིག་གསལ་ལས་གསུངས་སོ། །དེའང་སྤང་
 དོན་ཏུ་འགོ་ལྷགས་ལ། སྤྱིར་སྤང་དོན་གྱི་མདོ་མྱེས་གསུལ་བྱ་ཁ་སྤང་བར་བྱ་བའང་
 ཡིན་མོད། འདིར་སྤང་ཞེས་པ་དེ་ཙམ་ལ་མི་བྱ་བར་མདོ་དེའི་དོན་གཞན་ཏུ་སྤང་
 བས་བཤད་དགོས་པ་ལ་སྤང་དོན་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དེ་ལ་སྤང་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས།
 ས་དང་མ་ནི་གསལ་བྱ་ཞིང་། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ནི་དངོས་བསྟན་སྐྱེ་བཞིན་ཏུ་གཟུང་
 ཏུ་མི་བྱང་བས་དེ་ལས་གཞན་ཏུ། ལས་གྱི་སྤྱིད་པ་དང་། སྤྱིད་པ་ལ་སྤང་བས་བཤད་
 དགོས་པ་སྟེ་འདི་ནི་དངོས་བསྟན་གཞན་ཏུ་སྤང་དགོས་པ་དང་། ཡང་འདུས་བྱས་
 ཐམས་ཅད་མི་རྟག་ཅེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ནི་དངོས་བསྟན་སྐྱེ་བཞིན་ཏུ་གཟུང་
 ཏུ་སྤང་ཡང་མི་རྟག་པ་ཙམ་འདུས་བྱས་ཀྱི་གནས་ལྷགས་མཐར་ཐུག་མ་ཡིན་པས་
 ད་ཏུང་དེ་ལས་གཞན་ཏུ་དེའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འདུས་བྱས་བདེན་པས་སྟོང་པ་ལྟ་བུའི་

དོན་རྒྱ་དང་དགོས་པ་སྟེ། འདི་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཞན་རྒྱ་དང་དགོས་པ་ལོ། ། དེས་
 དོན་རྒྱ་འགོ་ལུགས་ནི། ཚོས་རྣམས་ལ་བདེན་པའི་སྟེ་བ་མེད། ཅེས་པ་ལྟ་བུ་སྟོས་པ་
 རྣམ་པར་བཅད་པའི་སྟོ་ནས་བརྟན་པ་ནི་དངོས་བརྟན་དེ་ཉིད་དོན་དམ་མཐར་བྱག་
 ཡིན་པས་དེ་ལས་གཞན་རྒྱ་ལུས་ཀྱང་གང་རྒྱུའང་དྲང་རྒྱ་མེད་པ་དང་། བརྟན་དོན་
 ལྟར་ལ་སྦྱབ་བྱེད་གྱི་ཚད་མ་དང་བཅས་པ་ནི་དེས་དོན་རྒྱ་འཛིག་སྟེ། དེ་ལྟ་མ་སྣང་
 བ་ལས། དེས་པའི་དོན་ཡང་གང་ལ་བྱ་ཞིན། ཚད་མ་དང་བཅས་པ་དང་དོན་དམ་
 པའི་དབང་རྒྱ་མཛད་ནས་བཤད་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ནི་དེ་ལས་ལོགས་ཤིག་རྒྱ་
 གཞན་གྱིས་གང་རྒྱུའང་དྲང་བར་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། ། འདི་འདྲ་
 ནི་སྤར་གྱི་འདྲེན་ཚུལ་གཉིས་གང་གི་སྟོ་(མཛན་ནས་ཀྱང་གཞན་རྒྱ་དྲང་མི་རྣམས་པས་
 དོན་དེས་པའམ་དེས་པའི་དོན་ཞེས་བྱའོ། ། དེ་ནི་འཇུག་པ་ལས། མདོ་གང་དེ་ཉིད་
 མ་ཡིན་བཤད་དོན་ཅི། དྲང་དོན་གསུངས་པའང་རྟོགས་ནས་དྲང་བྱ་ཞིང་། ཉེད་
 ཉིད་དོན་ཅན་དེས་དོན་ཤེས་པར་གྱིས། ཞེས་པ་ལྟར་དོ། ། དྲང་དེས་གྱི་འཛིག་ཚུལ་
 དེ་ཅམ་ལ་ཐལ་རང་གཉིས་ཁྱད་མེད་མོད། ད་རྒྱང་རང་རྒྱུད་པ་དག་གི་ལུགས་ལ།
 དེས་དོན་གྱི་མདོ་ལ་དོན་དམ་བདེན་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་དགོས་པར་མ་བཟུང་སྟེ་
 བཞིན་པ་ཡིན་པའང་དགོས་པར་བཞེད་དོ། ། དེའི་ཕྱིར་ཡུམ་འབྲུམ་པ་ལྟ་བུར་དེའང་
 འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྟངས་རྒྱ་ཡིན་གྱི་དོན་དམ་པར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དགག་
 བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་དངོས་སྟུ་སྤར་བའི་ཚིག་སྐབས་འགར་བྱུང་བ་རྣམས་ནི་
 དེས་དོན་གྱི་མདོར་འཛིག་ལ། ཤེར་སྟོང་ལྟ་བུ་ནི་དོན་དམ་བདེན་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་
 པ་ཡིན་ནའང་། དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་གསལ་བར་མ་སྤར་བའི་ཕྱིར་
 སྟེ་བཞིན་རྒྱ་གཞུང་རྒྱ་མི་རྒྱུད་བས་དྲང་དོན་རྒྱ་འཛིག་གོ། ། དེའི་རྒྱ་མཛན་ཡང་།
 རང་རྒྱུད་པ་དག་གི་ལུགས་ལ་ཚོས་གང་ལའང་དོན་དམ་པར་བྱུབ་པ་སོགས་མི་སྤྱི་
 ཅིང་། ཡོད་ན་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པ་སོགས་སྟེ་ཡོད་དགོས་པར་བཞེད་ཚུལ་སྤར་
 བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་པས། ཤེར་སྟོང་རྒྱ། ལུང་པོ་ལྟ་པོ་དེ་དག་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་

སྟོང་པར་ཞེས་མོགས་གསུངས་པ་སྐྱེ་རི་བཞིན་ཏུ་གཟུང་མི་ཐུབ་པས་དྲང་དོན་ཏུ་
འཛོག་ལ། གལ་ཏེ་ཐུང་པོ་ལྷ་པོ་དེ་དག་གྱང་དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་
པ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་དགག་བྱའི་བྱང་པར་སྐྱར་ཡོད་ན་སྐྱེ་རི་བཞིན་ཏུ་གཟུང་ཐུབ་པས་
ངེས་དོན་ཏུ་འཛོག་ཅེས་པའོ། །

ཐལ་འབྱུར་བའི་ལུགས་ལ། དོན་དམ་པར་དང་རང་བཞིན་གྱིས་ཐུབ་པ་མོགས་
གང་སྐྱར་ཡང་དགག་བྱ་སྐྱར་བ་ལ་བྱང་མེད་དོ། །དེས་ན་རང་རྒྱུད་(༡༥༦)པའི་
ལུགས་ལ་འཁོར་ལོ་དང་པོ་དྲང་དོན་དང་། བར་པ་ལ་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱུས་གསུམ་
ངེས་དོན་དང་། བེར་སྒྲིང་ལྟ་བུ་དྲང་དོན་ཏུ་བཞེད་པས་དྲང་ངེས་གཉིས་ཀྱི་ཆ་ཡོད་
ལ། སེམས་ཙམ་པས་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་སྟོན་པའི་
ཐ་མ་ལེགས་ཐུང་ཚུལ་འཁོར་ནི་དྲང་དོན་ཏུ་བཞེད་དོ། །འོན་ཀྱང་འདིའི་འཁོར་ལོ་
ཐ་མ་དྲང་ངེས་གང་ཏུ་འཛོག་པའི་སྐབས་འདིར་དཀའ་གནས་དང་འཆད་ཚུལ་མང་
པོ། །དྲང་དོན་ཏུ་འཛོག་རྒྱ་རྣམས་དཔོངས་གཞི་མོགས་གསུམ་གྱི་སྟོན་པས་དྲང་དོན་
ཏུ་འབྲེལ་ཚུལ་ཡང་འདིར་མ་སྟོས་པོ། །ཐལ་འབྱུར་བའི་ལུགས་ལ། དཔོངས་འབྲེལ་
ལས་གསུངས་པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་ལ་དྲང་དོན་དགོས་ཀྱང་། སྐྱིར་འཁོར་ལོ་དང་
པོ་ལ་དྲང་ངེས་གཉིས་ཀྱི་ཆ་ཡོད་དེ། གང་ཟག་དང་ཚུལ་རང་བཞིན་མེད་པར་སྟོན་
པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་ངེས་དོན་དང་། གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམ་ཡོད་ཀྱིས་
སྟོང་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རགས་པ་ཙམ་སྟོན་པ་དང་། གསུགས་མོགས་
རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཐུབ་པར་གསུངས་པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་ནི་དྲང་དོན་ཡིན་
ལ། དེ་དག་དྲང་དོན་ཏུ་འབྲེལ་ཚུལ་ནི་དཔོངས་གཞི་གསུགས་མོགས་ཐ་སྟོང་ཏུ་
ཡོད་པ་ཙམ་ལ་དཔོངས་ནས། དགོས་པ་རེ་ཞིག་བདག་མེད་སྤྲོ་མོ་སྟོན་པའི་སྟོང་
ཏུ་མི་རུང་བ་རྣམས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རགས་པ་ཙམ་བརྟན་ཏེ་གྲོ་སྐྱུངས་ནས་
རིམ་གྱིས་བདག་མེད་སྤྲོ་མོ་ལ་གཞུག་པའི་ཕྱིར་དང་།

སྐྱེ་རི་བཞིན་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་ནི། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཐུབ་པ་འཁོག་བྱེད་

གྱི་རིགས་པ་རྣམས་སྟེ། །འཁོར་ལོ་བར་པར་ཆོས་རྣམས་ལ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་
 གྲུབ་པ་བཀག་ནས་ཆོས་རྣམས་ཐ་སྐྱད་ཅམ་རུ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ནི་གཤུལ་བྱ་
 ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་སྟོང་པ་རྟེན་(༡༧)འབྱུང་གི་དོན་རུ་རྟོགས་ལུས་པའི་དབང་
 པོ་ཤིན་ཏུ་རྟོག་པོ་རྣམས་ལ་བསྟན་པའི་ངེས་དོན་མཐར་ཐུག་པའོ། །

ལུགས་འདིར་ནི་ཡུམ་འབྲུམ་པ་ལ་སོགས་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་བྱུང་པར་
 དངོས་སུ་སྐྱར་བ་རྣམས་སྒྲ་རི་བཞིན་པའི་ངེས་དོན་ཡིན་པར་མ་ཟད་ཤར་སྒྱིང་ལྟ་
 བྱར་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་བྱུང་པར་ཆོག་ཟེན་ལ་མ་སྐྱར་ཡང་མདོར་བསྟན་གྱི་
 སྐབས་སུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཞེས་དགག་བྱ་དངོས་སུ་སྐྱར་བ་སྐྱས་བཤད་གྱི་སྐབས་
 སྐབས་དེ་ལྟར་གོ་དགོས་པ་དང་། དེ་ཅམ་ཡང་མ་སྐྱར་བར། གཟུགས་མེད། ཆོར་
 བ་མེད་ཅེས་སོགས་ལྟ་བུ་སྟོང་ཉིད་སྟོན་པའི་མདོ་ཐམས་ཅད་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་
 པ་ལ་བྱུང་པར་མེད་དོ། །བརྗོད་བྱ་རིགས་མཐུན་པའི་འབྲུམ་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་གི་ནང་
 རུ་དགག་བྱའི་བྱུང་པར་སྐྱར་བ་དེ་དེ་དང་བརྗོད་བྱ་མཐུན་པའི་མདོ་ཐེ་ཐམས་ཅད་
 ལའང་དོན་གྱིས་སྐྱར་བར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཡུམ་མདོ་རྣམས་ལས། གཟུགས་
 མེད། ཆོར་བ་མེད་ཅེས་སོགས་གསུངས་པ་དེ་དག་གིས་གཟུགས་ཆོར་སོགས་མེད་
 པར་སྟོན་པ་མིན་གྱི་དེ་དག་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་སྟོན་པ་ཡིན་པས་བྱུང་པར་
 ཤིན་ཏུ་ཆེའོ། །འཁོར་ལོ་ཐ་མར་ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་མ་གྲུབ་
 ཅིང་། གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་
 ཏང་དོན་ཏེ། དགོངས་གཞི་མཆོན་ཉིད་གསུམ་ལ་སེམས་ཅམ་པས་འདོད་པ་ལྟར་
 གྱི་མིང་བརྟན་བཞག་མ་བཞག་གི་བྱུང་པར་ཐ་སྐྱད་ཅམ་རུ་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་ནས།
 དགོས་པ་གཤུལ་བྱ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་ཡིན་ཡང་དང་པོ་ནས་ཆོས་རྣམས་ལ་རང་
 མཆོན་བཀག་པའི་ཆོས་གྱི་བདག་མེད་སྤྱོད་མོ་བསྟན་ན་ལས་འབྲས་དང་འཆིང་གྲོལ་
 སོགས་མེད་པར་འཛིན་པའི་ཆད་ལྟ་སྟེ་བས་དེ་སྤང་བའི་ཆེད་དང་། གཟུང་(༡༨)
 འཛིན་རྟེན་གཞན་གྱིས་སྟོང་པ་ལྟ་བུའི་ཆོས་གྱི་བདག་མེད་རགས་པ་བསྟན་པས་སྐྱད་

སྤྱངས་ཏེ་ཕྱི་ནས་འཁོར་ལོ་བར་པ་ལས་བསྟན་པ་ལྟ་བུའི་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་མ་
 ལ་གཞུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འཁོར་ལོ་བར་ཐ་གཉིས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་ལ་དབང་པོ་རྣ་
 རུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དོ། །སྤྱི་ཇི་བཞིན་པ་ལ་གནོད་བྱེད་ནི། ཚོས་རྣམས་རང་གི་
 མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་ཚྱོགས་ལ་བྱ་བྱེད་སོགས་གང་ཡང་བཞག་ཏུ་མི་
 རུང་བ་དང་། དེས་སྟོང་པར་འདོད་པའི་ཚྱོགས་ལ་བྱ་བྱེད་སོགས་ཐམས་ཅད་རུང་
 བར་སྟོན་པའི་རིགས་པ་ཆ་ཤེས་སོགས་ལས་གསུངས་པ་རྣམས་སོ། །ཕྱིར་དྲང་དོན་
 གྱི་མདོ་ཡིན་ན་དྲང་དོན་དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་མི་དགོས་ཀྱང་དྲང་དོན་དགོངས་པ་
 ཅན་ཡིན་ན་དགོངས་གཞི་སོགས་གསུམ་ཡོད་དགོས་སོ། །ཡང་གཟུངས་རྒྱལ་གྱིས་
 ཞུས་པའི་མདོ་ལས། རིགས་ཀྱི་བྱ་འདི་ལྟ་སྟེ། རྣོར་བྱ་མཁན་མཁས་པ་རྣོར་བྱ་སྦྱོང་
 རྒྱལ་ལེགས་པར་ཤེས་པ་དེས་ཞེས་སོགས་རྣོར་བྱ་མཁན་གྱིས་བཟུ་བ་གསུམ་དང་ཕྱི་
 བ་གསུམ་གྱིས་རྣོར་བྱ་སྦྱོང་བའི་དཔེས་རྒྱལ་བས་ཀྱང་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་མཁྱེན་
 རས་མི་རྟག་སྟུག་བསུལ་བདག་མེད་སོགས་ཀྱི་གཏམ་གྱིས་འཁོར་བར་སྦྱོབ་བ་བསྐྱེད་
 རས་ཚོས་འདུལ་བར་འཇུག་པ་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་སྟོང་ཉིད་མཚན་མེད་སོགས་ཀྱི་
 གཏམ་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྒྱལ་རྣོགས་པར་མཛད་པ་དང་དེའི་འོག་ཏུ་ཕྱིར་
 མི་ལྟོག་པའི་འཁོར་ལོའི་གཏམ་སོགས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་དེ་དག་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་
 འཇུག་པར་མཛད་པ་སྟེ། གདུལ་བྱ་བགྱི་བའི་རིམ་པ་གསུམ་གསུངས་པ་ནི་འཁོར་
 ལོ་གསུམ་དང་དོན་མི་གཅིག་སྟེ་འཁོར་ལོ་གསུམ་ནི་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་གི་གདུལ་བྱ་རྒྱུད་
 ཐ་དད་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་ལ། འདི་ནི་གང་ཟག་གཅིག་ལམ་ལ་རིམ་གྱིས་བགྱི་རྒྱལ་
 ཡིན་པས་སོ། །དེས་ན་མདོ་འདིས་(༡༥ན)གནས་སྐབས་ཐེག་དམན་གྱི་རིགས་ཅན་
 ལམ་ལ་རིམ་གྱིས་བགྱི་བའི་རྒྱལ་དང་། དང་པོ་ནས་ཐེག་ཆེན་ཏུ་རིགས་ངེས་པའི་
 ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཞིག་སྟེ་གཉིས་བསྟན་ཏོ། །

འོ་ན་སེམས་ཅམ་པས་བཀལ་བ་ལྟར་གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་བདེན་
 གྲུབ་ཡིན་པ་དང་། དབུ་མ་པས་བཀལ་བ་ལྟར་དེ་གཉིས་བདེན་སྟོང་ཡིན་པའི་རྒྱལ་

དེ་གཉིས་ཀའང་མདོའི་དོན་དུ་འཛོག་དགོས་ན་མདོ་དོན་གཉིས་གཅིག་གིས་གཅིག་
 བཀག་པར་འབྱུང་ཞིང་གསུང་བ་པོ་ལ་ནང་འགལ་ཡོད་པར་འབྱུང་རོ་སྟུང་ན།
 སྟོན་མེད་དེ། གཏུལ་བྱ་སེམས་ཅམ་པ་ལྟ་བུའི་སྟོ་ལ་སྟུང་ཏེ་གཞན་དབང་ཡོངས་
 གྲུབ་བདེན་གྲུབ་ཡིན་པ་དེ་འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་མདོའི་དོན་དང་། དབུ་མ་པ་ལྟ་བུའི་
 སྟོ་ལ་སྟུང་ཏེ་དེ་གཉིས་བདེན་མེད་ཡོད་པ་དེ་འཁོར་ལོ་བར་པའི་མདོའི་དོན་ཡིན་
 པས། གཏུལ་བྱའི་བསམ་པའི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་བསྟན་པས་མདོའི་དོན་བཀག་པར་
 མི་འབྱུང་ལ་གསུང་བ་པོ་ལ་ནང་འགལ་ཡོད་པར་ཡང་མི་འབྱུང་རོ། །དེའང་གཞན་
 དབང་ཡོངས་གྲུབ་བདེན་གྲུབ་དུ་བསྟན་པ་དེ་མདོ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བརྗོད་བྱའི་
 དོན་ཡིན་ཀྱང་གསུང་བ་པོའི་རང་ལུགས་ཀྱི་དགོངས་པ་མིན་ཏེ་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་
 ཆོས་ནི་ཡུལ་དུས་གྲུབ་མཐའ་གང་དུ་འང་འཛོག་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། འཇུག་པ་ལས།
 སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ནི། འགར་ཡང་དངོས་པོ་ཡོད་ཅེས་མ་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་
 སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་རང་ལུགས་ལ་གསུང་རབ་འགར་ཡང་དངོས་པོ་བདེན་པར་
 ཡོད་ཅེས་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །འདིའི་རང་འགྲེལ་དུ། སྲིད་པ་གསུམ་
 ནི་བཏགས་པ་ཅམ། །རོ་པོ་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་མེད། ཅེས་སོགས་ལང་གཤེགས་
 ཀྱི་ཡུང་གིས་སྒྲུབ་པར་མཛད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་དགོངས་འགྲེལ་ལས་(༡༥)གཞན་
 དབང་བདེན་མེད་དུ་བརྒྱུད་ན་མཚན་ཉིད་གསུམ་ཀ་ལ་སྐྱུར་འདེབས་སུ་འབྱུང་
 བར་གསུངས་པའང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་ཡིན་ཡང་སྟོང་པ་རྟེན་འབྲུང་གི་
 དོན་དུ་གོ་མི་རུས་པའི་གཏུལ་བྱའི་དོར་དེ་ལྟར་གསུངས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་གོ་རུས་པའི་
 གཏུལ་བྱ་སྟོ་མཚོག་དང་ལྟན་པའི་དོར་གཞན་དབང་བདེན་མེད་དུ་བསྟན་པ་ལྟར་
 རྟོགས་ན་དེ་ཉིད་སྐྱུར་འདེབས་ཀྱི་ལྟ་བ་འགོག་པའི་ཐབས་མཚོག་དུ་འབྱུང་རོ། །དེ་
 ལ་འཁོར་ལོ་བར་པ་ངེས་དོན་དང་ཐ་མ་དྲང་དོན་ཡིན་ཀྱང་གཏུལ་བྱ་འགའི་དོར་
 ཐ་མ་ངེས་དོན་དང་བར་པ་དྲང་དོན་དུ་འགོ་བའང་མི་འགལ་ཏེ། བཞི་བརྒྱུ་པར།
 དམ་པ་མིན་ལ་བདག་འཛིན་མཚོག །བདག་མེད་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གཏུལ་

བྱ་འགའ་ལ་བདག་དང་བདག་མེད་བསྟན་པ་གཉིས་ལས་སྡེ་མ་མཚོག་ཏུ་བཤད་པ་
 བཞིན་ནོ། །དེས་ན་སྟོང་པ་དང་རྟེན་འབྱུང་འགའ་མེད་ཏུ་ཤེས་མི་རུས་པ་དེ་སྲིད་
 ཏུ་ཆོས་འགའ་ཞིག་བདེན་ལ་འགའ་ཞིག་མི་བདེན་པའི་རྣམ་དབྱེ་མངོན་ནས་བདག་
 མེད་པའི་སྤྱོད་པ་དེ་བསྟན་ནས་གཏུལ་བྱ་རིམ་གྱིས་གཞུག་ཚུལ་སྤར་རིགས་པ་བྱུག་
 ཏུ་པ་དང་རིན་ཆེན་ཕྱིར་བ་བྱངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་པས་བཞག་པ་
 ལྟར་གྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་དྲང་དོན་ཏུ་འགྲེལ་ན། ཐལ་འགྱུར་བ་
 རང་ལུགས་ལ་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་འདོག་ཚུལ་རི་ལྟར་ཡིན་སྟུང་ན། དེ་ནི་འདི་
 ལྟར། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་གཞན་དབང་། དེ་རྣམས་རང་བཞིན་
 གྱིས་གྲུབ་པ་ཀུན་བཏགས། དེ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ཡོངས་
 གྲུབ་ཏུ་བྱས་པའི་རོ་པོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་དེ། དཔེར་ན། གདགས་
 གཞིའི་ཐག་ཁྲ་དེ་གཞན་དབང་། དེའི་སྟེང་གི་སྒྲུལ་དེ་མེད་བཞིན་ཏུ་བཏགས་པའི་
 ཀུན་བཏགས། སྒྲུལ་དངོས་ཀྱི་སྟེང་ཏུ་གནས་ཚུན་ལ་གྲུབ་པའི་ཡོངས་(མ་ན)གྲུབ་ཏུ་
 འདོག་སྟེ། འཇུག་པ་རང་འགྲེལ་ལས། དཔེར་ན་སྒྲུལ་ནི་ཐག་པ་བཞོགས་པའི་རྟེན་
 ཅིང་འགྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལ་བཏགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 ལྷང་དེའི་མཇུག་ཏུ། དེ་ལྟར་རོ་པོ་ཉིད་གསུམ་རྣམ་པར་གཞག་པ་རྟོགས་པར་བྱས་
 བས་མདོའི་དགོངས་པ་རྣམ་པར་བཤད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ་བཤད་ཚུལ་དེ་
 ལ་བརྟེན་ན་ཡུམ་གྱི་བྱམས་ཞུས་ཀྱི་ལེའུ་རེས་དོན་དང་དགོངས་འགྲེལ་བྱམས་ཞུས་
 ཀྱི་ལེའུ་དྲང་དོན་ཏུ་འགྲུབ་པར་གསུངས་ལ། ཡུམ་གྱི་བྱམས་ཞུས་ཀྱི་དོན་བཟུ་ན།
 གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་གདགས་གཞི་གཞན་དབང་གི་ཆ་རེ། བཏགས་
 ཆོས་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ཆ་རེ་དང་དེས་སྟོང་པའི་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་ཆ་རེ་བཞག་ནས་སྟོང་
 ཉིད་པ་མོ་བསྟན་པ་ལ་སྤར་དགོས་སོ། །དེ་གཟུགས་ལ་མཚན་ན། གཟུགས་དེ་རྣམ་
 བཏགས་ཀྱི་གཟུགས། གཟུགས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དེ་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་གཟུགས།
 གཟུགས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་དེ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་ཏེ།

སྤྱོད་མ་གཟུགས་མཆོན་ཉིད་པ་དང་། མྱི་མ་གཉིས་གཟུགས་བཏགས་པ་བཤོ། །དེ་
ལྟ་བུར་ཆོས་གཞན་ལའང་སྒྱུར་བར་གསུངས་སོ། །དེས་ན་དབུ་མ་པ་རང་ལྷགས་
ལ་མཆོན་ཉིད་གསུམ་ཀ་བདེན་པར་མེད་མཉམ། ཐ་སྙད་ཏུ་ཡོད་མཉམ་ཡིན་པའི་
ཚུལ་དེ་ལགས་པར་ཤེས་ན། དགོངས་འགྲེལ་བྱམས་ལྷན་ལས་གཞན་དབང་ཡོངས་
ཟུབ་གཉིས་བདེན་ཟུབ་ཏུ་བསྟན་པ་དང་དོན་ཏུ་འབྱུང་པ་ལ་ཆོགས་མེད་དོ། །འདི་
དག་ཀྱང་ཆེར་དུང་ངེས་ནམ་འབྱེད་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱོ། །

ཡང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་འགལ་ཞེ་ན། ཞེས་སོགས་གསུངས། འདིར་(མ་བ)
བདེན་བཞིའི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་སྤྱི་རགས་རྟོགས་པའི་ལམ་གྱི་འཛོག་ཚུལ་ལ།
ཟུབ་མཐའ་ལོག་མས་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་མངོན་པ་གཉིས་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་རགས་
པའི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་པའི་ལམ་གཅིག་དང་། ཐལ་འབྱུར་བས་བཞེད་
པའི་སྤྱི་བའི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་པའི་ལམ་གཅིག་སྟེ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས།
རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་ལམ་སྤྱོད་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་སྤྱིད་པ་ལས་གྲོལ་རུས་པར་
བཞེད་ལ། དེ་ཡང་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་གི་ནང་ནས་གང་ཟག་རང་རྒྱུ་ཟུབ་པའི་
རྣམས་ཡོད་ཀྱིས་སྤྱོད་པའི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་ཏུ་རྟོགས་ཟིན་གོམས་པའི་ལམ་དེ་
གྲོལ་བ་འཛོམ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་དངོས་དང་ནམ་པ་གཞན་ནམས་དེ་སྦྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་
སྤྱི་བའི་དགོས་ཏེ། མངོན་པ་ཀུན་བཏུས་ལས། བདག་མེད་པའི་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་ཉོན་
མོངས་སྤོང་བ་དང་ནམ་པ་ལྷག་མ་ནམས་དེ་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པའི་ཐབས་སུ་གསུངས་
ལ། རྣམ་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། སྤྱོད་ཉིད་ལྟ་བུས་གྲོལ་འབྱུར་གྱི། སྤྱོད་པ་ལྷག་མ་དེ་
དོན་ཡིན། ཞེས་སྤྱོད་པ་ལྟར་གསུངས། འདིའི་སྤྱོད་ཉིད་ཅེས་པ་རང་རྒྱུ་ཟུབ་པའི་རྣམས་
ཡོད་ཀྱིས་སྤྱོད་པའི་བདག་མེད་ལ་བྱོ། །རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་གང་ཟག་རང་
གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་ཟུབ་པས་སྤྱོད་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཏུ་མི་འཛོག་ཅིང་གང་
ཟག་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་ཟུབ་པར་འཛོན་པ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛོན་ཏུ་འང་མི་
འཛོག་པ་ནི་དེ་དག་གིས་རང་མཆོན་བཞེད་པའི་དབང་གིས་ཡིན་ནོ། །ཐལ་འབྱུར་

པས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྱོད་མོ་རྟོགས་པ་ལ་གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་
 རྟོང་པ་རྟོགས་དགོས་པ་དང་། དེ་ལྟའི་བདག་མེད་སྤྱོད་མོ་རྟོགས་པའི་ལམ་བདེན་
 དང་། དེའི་རྟོགས་ཀྱིས་སྤང་བྱའི་ས་པོན་སྤངས་པའི་(༧༠ན)འགོག་བདེན་མོགས་ཀྱི་
 རྩད་ཚོས་སྤྱོད་པའི་མི་རྟག་མོགས་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་ཟིན་གོམས་པར་བྱས་པས་འཁོར་
 བ་ལས་སྒོལ་དགོས་པར་བཞེད་དོ། །འདི་པས་གང་ཟག་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པས་
 རྟོང་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་། གང་ཟག་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་
 པ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དུ་འཛོག་པ་ནི་ཐ་སྟངས་དུ་འང་རང་མཚན་མི་བཞེད་
 པའི་དབང་གིས་ཡིན་ནོ། །འོག་ཀྱང་། བདེན་པ་མཐོང་བས་སྒོལ་འགྱུར་གྱི། ཞེས་
 མོགས་རྩྭ་པ་ལན་བཅས་ཀྱི་དོན་ཡང་འདི་དག་ཁོ་ན་ལྟར་ཤེས་པར་བྱོ། །འོ་
 བ་མི་རྟག་མོགས་བཅུ་དྲུག་ལ་སྤྱོད་རགས་གཉིས་གཉིས་སུ་འབྲེད་ཚུལ་རི་ལྟར་ཞེན།
 གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམ་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་བདག་འཛིན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་
 ཟག་བཅས་ཀྱི་སྤང་པོ་དེ་རགས་པའི་རྩལ་བདེན་དང་། དེ་འདྲའི་བདག་འཛིན་
 ཀྱིས་སྤངས་པའི་ལས་ཉོན་རྣམས་རགས་པའི་ཀྱན་འབྱུང་བདེན་པ་དང་། རང་རྒྱ་
 ཐུབ་པའི་རྣམ་ཡོད་ཀྱིས་རྟོང་པའི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཟིན་གོམས་
 པས་མངོན་པ་གཉིས་ནས་བཤད་པའི་ཉོན་མོངས་མངོན་སུར་རེ་ཞིག་སྤངས་པའི་
 སྤངས་པ་དེ་རགས་པའི་འགོག་བདེན་དང་། དེ་འདྲའི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་
 རྟོགས་པའི་ལམ་དེ་རགས་པའི་ལམ་བདེན་དུ་འཛོག་ལ། དེ་འདྲའི་བདེན་བཞིན་
 རྟོང་གི་མི་རྟག་རྩལ་བསྐྱེད་མོགས་ཀྱི་རྩད་ཚོས་རགས་པ་བཅུ་དྲུག་དང་། ཡང་གང་
 ཟག་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་གྱིས་
 བསྐྱེད་པའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་སྤང་པོ་དེ་སྤྱོད་པའི་རྩལ་བདེན་དུ་འཛོག་པ་མོགས་དང་།
 དེ་དག་གི་རྩད་ཚོས་སྤྱོད་པའི་མི་རྟག་མོགས་བཅུ་དྲུག་དུ་འབྲེད་ཚུལ་བཅས་སྤྱོད་མའི་
 རིགས་འགྲོ་སྐྱར་ནས་ཤེས་པར་བྱོ། །འོན་ཀྱང་རྩལ་བདེན་ལྟ་བུ་ལ་རྩད་གཞི་རང་
 ལ་སྤྱོད་རགས་བཞག་པ་ཅམ་གྱི་(༧༠)བསྐྱོན་སྤྱོད་ལ་གཏོགས་དེའི་རྩད་ཚོས་མི་རྟག་

ཐུག་བསྐལ་ལྟ་བུ་ལ་རང་གི་ངོས་ནས་སྤྲ་རགས་སྤྱེ་མི་རྣམས་ཏེ་མི་རྟག་པ་སྤྱི་གཉིས་
 ཀ་སྤྱེ་བའི་མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་རིགས་པར་སྒྲིབ་པ་འགའ་གསུང་། རགས་
 པའི་འགོག་བདེན་ནི་མངོན་པ་གཉིས་ནས་བཤད་པའི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་རེ་
 ཞིག་སྤངས་པ་ཅམ་གྱི་ཆ་ནས་བཞག་པ་ཡིན་པས། དེ་མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་
 འགོག་བདེན་ཡིན་ཀྱང་སྤང་བྱ་གང་གི་འང་ས་བོན་སྤངས་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པ་མ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་འགོག་བདེན་མཆོན་ཉིད་པར་མི་འཇོག་སྟེ། མངོན་པ་གཉིས་ནས་
 བཤད་པའི་དགྲ་བཅོམ་བཞིན་ནོ། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་འདིར་ནི། བདག་མེད་
 སྤྱི་མོ་རྟོགས་པའི་མཐོང་ལམ་མ་ཐོབ་པའི་སྤྱོད་ལྱུང་གི་སྤྱི་ལྟེན་ལ་རགས་པའི་མི་
 རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡོད་ཆོག་
 པར་བཞེད་དོ། འདིར། རྣལ་འབྱོར་ཀྱན་རྫོབ་ཉེས་མེད་དེ། འཇིག་རྟེན་ལ་ལྟོས་
 དེ་ཉིད་མཐོང་། ཞེས་པས་ཀྱང་དེ་ཡོད་པ་གསལ་བར་བསྟན་ནོ། འདི་མདོ་སེམས་
 རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་དང་མི་འདྲ་སྟེ་དེ་དག་གིས་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ལ་
 འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བྱབ་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཡང་། གལ་ཏེ་དོན་དམ་མུ་ངན་འདས། ཞེས་སོགས་གསུངས། འདིར་འཁོར་
 འདས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མདོ་ཅམ་འཆད་ན། དེ་ལ་ཐར་པ་དང་ལྷུང་འདས་དོན་གཅིག་
 ལ། གང་ལས་ཐར་རྒྱུའི་འཁོར་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་གང་ཡིན་སྟུམ་ན། ལས་ཉོན་གྱི་
 དབང་གིས་གཅིག་ནས་གཅིག་དུ་བརྒྱུད་དེ་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་འཕམ་ཉིང་མཆོམས་སྦྱོར་
 བའི་ཆ་དེ་འཁོར་བ་དངོས་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་སྤྱེ་བ་ཀྱི། སྐྱེ་འདི་ཐུག་བསྐལ་སྤྱིད་པ་ཞེས་
 བཟྱི་བ། ཞེས་དང་། སྐྱེས་རབས་ལས་ཀྱང་། སྐྱེ་བའི་རྫོངས་ལས་(༧)ན་ཆོགས་རྒྱུང་
 ཐར་བར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས། དེའང་འཁོར་བ་རང་ལ་ལྟོས་པའི་བྱ་བྱིད་ལས་
 གསུམ་སོ་སོར་བཞག་ན། གང་འཁོར་ན་དབང་མེད་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་སེམས་ཅན་
 དེ་འཁོར། གང་ལ་འཁོར་ན་ཉིང་ལེན་གྱི་སྤང་བོ་ཞིག་ལ་འཁོར། གང་དུ་རི་ལྟར་
 འཁོར་ན་སྤྱིད་ཅེ་ནས་མནར་མེད་ཀྱི་བར་འདིར་མི་འཁོར་བའི་སྐབས་ཅུང་ཟད་

ཀྱང་མེད་པར་འཁོར། རྒྱུན་གང་གིས་འཁོར་ན། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་འཁོར་ལ།
 དེའང་། བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་དང་། དེའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དབང་གིས་
 ངན་འགྱོར་འཁོར་ཞིང་དེའང་འབད་མི་དགོས་པར་རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་པ་དང་།
 བསོད་ནམས་དང་མི་གཡོ་བའི་ལས་དང་། དེའི་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་བདེ་
 འགྱོར་འཁོར་ལ་དེའི་རྒྱ་རྣམས་འབད་ཚུལ་ཆེན་པོས་རྒྱབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་དཀའ་
 ཉེ། འདུལ་བ་ལུང་ལས། བདེ་འགྲོ་དང་ངན་འགྲོ་ནས་འཕྱོར་ཏེ་ངན་འགྲོར་འགྲོ་
 བ་ནི་ས་ཆེན་པོའི་རྒྱལ་དང་། དེ་གཉིས་ནས་འཕྱོར་ཏེ་བདེ་འགྲོར་འགྲོ་བ་ནི་རྒྱག་
 ལེན་གྱི་ཆེ་མོས་བཞེས་པའི་རྒྱལ་དང་འདྲ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རིགས་པ་རྒྱག་
 རུ་པའི་འགྲེལ་པར། ཉེ་བར་ལེན་པའི་ལུང་པོ་ལྷ་ནི་འཁོར་བ་རང་གི་རོ་པོ། ཞེས་
 དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རྒྱག་བསྐལ་འཁོར་བ་ཅན་ལུང་པོ། ཞེས་པའི་ལུང་དག་
 གིས་ནི་ལས་ཉོན་གྱིས་དབང་གིས་གང་ལ་འཁོར་ཞིང་སྐྱེ་བ་སྤངས་པའི་ཉེར་ལེན་
 གྱི་ལུང་པོ་དེ་རྒྱག་བསྐལ་བདེན་པ་ཡིན་པར་གཙོ་བོར་བསྟན་གྱི་འཁོར་བ་དངོས་
 གི་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །

གནས་གང་རུ་ཚུལ་རི་ལྟར་འཁོར་ཚུལ་སོགས་སྤར་ཡང་བཤད་ན། བསྐལ་
 བརྒྱས་སུ་རྒྱ་ཆེར་རོལ་བ་དྲངས་པ་ལས། སྲིད་གསུམ་གྱི་དང་ནད་ཀྱི་རྒྱག་(༡༧)
 བསྐལ་འབར། །འདི་ན་འཆི་མེད་རབ་འབར་མགོན་མེད་པ། །སྲིད་ལས་འབྱུང་ལ་
 འགྲོ་བ་ཉག་རྒྱ་མོངས། །བྱམ་པར་རྒྱུད་པའི་བྱང་བ་འཁོར་བ་བཞིན། །ཞེས་དང་།
 སྲིད་སྲིད་མ་རིག་དབང་གིས་སྐྱེ་པོ་རྣམས། །མི་དང་ལྟ་གནས་ངན་སོང་ལས་གསུམ་
 མོ། །འགྲོ་བ་ལྷ་པོ་དག་རྒྱ་མི་མཁས་འཁོར། །དཔེར་ན་རྩ་མཁན་འཕང་ལོ་འཁོར་
 བ་བཞིན། །ཞེས་འགྲོ་བ་རྣམས་ལས་རྒྱུད་ལྟར་བྱམ་ནད་གི་བྱང་བ་དང་རྩ་མཁན་
 གྱི་འཕང་ལོ་ལྟར་འཁོར་བར་གསུངས་སོ། །འཇུག་པ་ཆ་འགྲེལ་དུ། ང་དང་ང་ཡིར་
 འཛིན་པའི་འཛིག་ལྟའི་དབང་གིས་འགྲོ་བ་རྣམས་རང་དབང་མེད་པར་འཁོར་བར་
 འཁོར་ཚུལ། རོ་རྒྱན་གྱི་འབྲུལ་འཁོར་དང་འདྲ་བར་བསྟན་ཏེ། རོ་རྒྱན་དེ་ཐག་པས་

བསྐྱམས་པ་ལྟར་སེམས་ཅན་རྣམས་ལས་ཉོན་གྱིས་བཅིངས་པ་དང་། དེ་སྐོར་མཁན་ལ་རག་ལས་པ་ལྟར་སེམས་ཅན་སྲིད་པར་འཁོར་བ་དེ་མ་ཞི་ཞིང་མ་རུལ་བའི་རྣམ་ཤེས་ཤིག་ལ་རག་ལས་པ་དང་། དེ་ཁོན་པའི་ཆ་ཆེ་ཀུན་རུ་འཁོར་བ་ལྟར་འགྲོ་བ་རྣམས་སྲིད་ཆེ་ནས་མནར་མེད་ཀྱི་བར་ལ་འཁོར་བ་དང་། དེ་ཐུར་རུ་ངང་གིས་འགྲོ་ཞིང་། གྱེན་རུ་འབྲེན་པ་ལ་འབད་ཚེ་ལ་ཆེན་པོ་དགོས་པ་ལྟར་འགྲོ་བ་རྣམས་ངན་འགོར་ངང་གིས་འགྲོ་ཞིང་བདེ་འགྲོར་འགྲོ་བ་ལ་འབད་ཚེ་ལ་ཆེན་པོ་དགོས་པ་དང་། དེ་འཁོར་བའི་ཆོ་སྤྱིའི་གོ་རིམ་ངེས་དཀའ་བ་ལྟར་འགྲོ་བ་རྣམས་སྲིད་པར་འཁོར་བའི་ཆོ་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱིའི་གོ་རིམ་ངེས་དཀའ་བ་དང་། དེ་འཁོར་བའི་ཆོ་སན་ཚུན་གྱི་ཆིག་པས་གཅོག་པ་ལྟར་འགྲོ་བ་རྣམས་སྲིད་པར་འཁོར་བའི་ཆོ་སྤྱིའི་བསྐྱམས་གསུམ་གྱིས་ཡང་ཡང་མནར་བ་སྟེ། ཆོས་མཚུངས་རྣམ་པ་རྒྱག་སྒྱར་ནས་གསུངས་སོ། །འཁོར་བ་ལས་ཐར་པའི་ཐུང་འདས་ནི། བྱ་སྐྱབ་ཀྱིས། དེ་འགོག་པ་དེ་ཐར་པ་ལགས་ཏེ་དེ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཉོན་སྤྱིབ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་སོ་སོར་(༡༢ན)བརྟགས་འགོག་དེ་ཐར་པ་ཡིན་ལ། དེའང་བྱེ་སྐྱམས་ཐུང་འདས་ཀྱི་ངོ་བོ་འདུས་མ་བྱས་རྟག་པའི་དངོས་པོ་དང་མ་ཡིན་དགག་རུ་འདོད་ཅིང་། མདོ་ལྷེ་པ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་དེ་འདུས་མ་བྱས་དང་མེད་དགག་རུ་འདོད་དོ། །རང་རྒྱུད་པས་ཐུང་འདས་ལ་བདེན་པ་གཉིས་ཀའི་ཆ་ཡོད་པར་བཞེད་ཅིང་ཐལ་འགྱུར་བས་དེ་ལ་དོན་དམ་བདེན་པས་བྱབ་པར་བཞེད་དོ། །

ཐུང་འདས་ལ་སྐྱས་བརྗོད་རིགས་ཀྱིས་དབྱེ་ན། རང་བཞིན་ཐུང་འདས། མི་གནས་པའི་ཐུང་འདས། ལྷག་བཅས་ཐུང་འདས། ལྷག་མེད་ཐུང་འདས་སོགས་ཡོད། ཆོས་རྣམས་བདེན་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་ལྟ་བུ་དེ་རང་བཞིན་ཐུང་འདས་ཡིན་ལ་དེ་དང་དོན་དམ་བདེན་པ་དོན་གཅིག །ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་རང་བཞིན་ཐུང་འདས་ཡིན་ན་ཐུང་འདས་མ་ཡིན་པས་མ་བྱབ་སྟེ། འགོག་བདེན་དང་དོན་དམ་བདེན་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པས་སོ། །སྤྱིབ་གཉིས་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་སོ་སོར་

བརྟགས་འགོག་དེ་མི་གནས་པའི་མུང་འདས་ཡིན་ལ། དེ་དང་ཐེག་ཆེན་གྱི་མུང་
 འདས། མཐར་ཐུག་གི་མུང་འདས་རྣམས་དོན་གཅིག་ལོ། །ལྷག་བཅས་ལྷག་མེད་གྱི་
 མུང་འདས་གཉིས་གྱི་ཁྱད་པར་དང་། དེ་གཉིས་ལ་ཐེག་དམན་གྱི་མུང་འདས་གྱིས་
 ཁྱབ་པར་འདོད་མི་འདོད་སྟགས་འཆད་ཚུལ་མང་ནང་། འདིར་དབུ་མ་པ་སྦྱིའི་
 ལྷགས་རགས་པ་ཅམ་ལ། ཉོན་སྦྱིབ་ཟད་པར་སྤངས་ཤིང་སྤྲ་མའི་ལས་ཉོན་གྱིས་
 འཕངས་པའི་སྤྲུག་བསྐལ་གྱི་མུང་པོ་དང་བཅས་པའི་བརྟགས་འགོག་དེ་ལྷག་མེད་མུང་
 མུང་འདས་དང་། ཉོན་སྦྱིབ་ཟད་པར་སྤངས་ཤིང་སྤྲ་མའི་ལས་ཉོན་གྱིས་འཕངས་
 པའི་སྤྲུག་བསྐལ་གྱི་མུང་པོ་དང་བཅས་པའི་བརྟགས་འགོག་དེ་ལྷག་མེད་མུང་འདས་
 (༡༢༧)ལྟ་འདོགས་ལོ། བྱེ་མདོ་པལ་ཆེར་དང་། ལུང་གི་རྗེས་འབྲང་གི་སེམས་ཅམ་
 པ་དག་གིས་ལྷག་མེད་གྱི་ཆོ་འདུ་བྱེད་གྱི་འཇུག་པ་རྒྱན་འཆད་པར་འདོད། རིགས་
 པའི་རྗེས་འབྲང་གི་སེམས་ཅམ་པས་རིག་པའི་ཐོག་མཐའ་ཐུག་མེད་ཏུ་བསྐབས་ནས་
 དེ་རྒྱན་འཆད་པར་མི་འདོད། དབུ་མ་པ་རྣམས་གྱིས་ལྷག་མེད་མུང་འདས་གྱི་ཆོ་
 བཅ་རིག་རྒྱན་འཆད་པར་མི་བཞེད་དེ། དེའི་ཆོ་དེ་བཞེན་གཤེགས་པའི་གསུང་གི་
 འོད་ཟེར་གྱིས་བསྐལ་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ཏུ་འཇུག་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། གསེར་
 འོད་དམ་པ་དང་། སྤྲ་གསུམ་ལ་འཇུག་པའི་སྟོར་གཟུགས་སྤྲ་གཉིས་ལྷག་བཅས་
 མུང་འདས་དང་། ཆོས་སྤྲ་ལྷག་མེད་མུང་འདས་ལྟ་གསུངས་པ་ནི། སྦྱིབ་གཉིས་གྱི་
 མུང་ན་དང་བཅས་པའི་ཆ་ནས་མུང་འདས་དང་། གདུལ་བྱ་ལ་མཛོན་སུམ་ཏུ་སྤྲ་
 པའི་ལྷག་མ་ཡོད་མེད་གྱི་ཆ་ནས་ལྷག་བཅས་ལྷག་མེད་ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི་མུང་
 འདས་དངོས་མིན་ཏེ། མུང་འདས་ཡིན་ན་འགོག་བདེན་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་དགོས་
 བ་གཟུགས་སྤྲ་གཉིས་དེ་མིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་སྤྲ་ལའང་འགོག་བདེན་གྱིས་མ་
 ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་ཅ་ཤེས་ལས། མུང་ན་འདས་པ་འདུས་མ་བྱས། ཁྱིམ་
 དང་། མཛོད་ལས་ཀྱང་། འདུས་མ་བྱས་རྣམ་གསུམ་ཡང་སྟེ། ཁམ་མཁའ་དང་
 ནི་འགོག་པ་གཉིས། ཁྱིམ་གསུངས་སོ། །

ཐལ་འབྱུར་པའི་ལྷགས་ཀྱི་སྤྲོན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལྷག་བཅས་དང་ལྷག་མེད་
 ཀྱི་མུང་འདས་གཉིས་ཀྱི་འཛོག་ཚུལ་ནི། རྟེན་མོངས་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་ཐོག་
 དམན་དག་བཅོམ་པས་མུང་སོགས་གདོད་མ་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་ཟད་པའི་འགོག་
 པ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་ངོ་ན་བདེན་སྤང་གི་ལྷག་མ་མེད་(༤༩ན)པའི་
 མུང་འདས་དེ་ལྷག་མེད་མུང་འདས་དང་། མཉམ་གཞག་ལས་ལངས་པའི་རྗེས་སྟོབ་
 ཀྱི་ངོ་ན་བདེན་སྤང་གི་ལྷག་མ་ཡོད་པའི་མུང་འདས་དེ་ལྷག་བཅས་མུང་འདས་སུ་
 འཛོག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྷར་བྱས་ན་མུང་འདས་གཉིས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་གོ་རིམ་
 ཡང་གཞན་དང་མི་འདྲ་སྟེ། དང་པོ་མཉམ་གཞག་གི་སྐབས་ལྷག་མེད་མུང་འདས་
 མངོན་དུ་བྱས་ནས་དེ་ནས་རྗེས་སྟོབ་སྐབས་ལྷག་བཅས་མུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་
 པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་སེམས་ཅན་པའི་འདོད་པ་བྱེ་བྲག་དུ་འགོག་པའི་སྐབས་སུ། ཕྱི་ནང་
 གི་ཆོས་རྣམས་བདེན་པར་ཡོད་མེད་ཚོད་པ་དང་ལན་གྱི་སྒོ་ནས་འཆད་པ་ལ་གཉིས་
 ལས། དང་པོ་ཚོད་པ་འགོད་པ་ནི། གང་ཆོ་འབྲུལ་པའང་ཡོད་མིན་ན། ལྷ་མ་གང་
 གིས་དམིགས་པར་འབྱུར། ཁྱིམ་གསུངས། དོན་ནི་ཚྭ་གས་སྤྲུམ་མ་སེམས་ཅན་པ་ན་
 རེ། དེ་ལྷར་བྱེད་དབུ་མ་པས་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་སྤྲུམ་ལྟ་བུ་
 འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྷར་ན་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པའང་བདེན་མེད་དུ་འབྱུར་
 ལ། དེའི་ཆོ་ཡུལ་སྤྲུམ་ལྟ་བུ་དེའང་སྟོ་གང་གིས་དམིགས་པར་འབྱུར་ཏེ་མི་འབྱུར་
 རོ། ཁྱིམ་ཟེར། དེ་ལྷར་རྒྱལ་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། སེམས་ཅན་པ་རང་གི་ལྷགས་ལ་
 གཟུགས་སོགས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་སྤང་བ་འདི་རྣམས་སྤང་བ་ལྷར་མ་གྲུབ་པར་ནང་
 ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་འདོད་ཅིང་ཤེས་པ་ཉིད་བདེན་གྲུབ་དུ་འདོད་པས་
 སོ། །འདིར་ཚྭ་གས་སྤྲུམ་མ་སེམས་ཅན་པའི་གྲུབ་མཐའ་འཛོག་ཚུལ་མ་ཤེས་ན་སེམས་
 ཅན་པས་དབུ་མ་པ་ལ་སྟོན་འཛོན་ཚུལ་དང་། དབུ་མ་པས་དེ་ལ་ལན་འདེབས་ཚུལ་

ནམས་སྒོ་ལ་ངེས་པར་མི་འགྱུར་རོ། རྟེན་ལྷན་ལའང་སེམས་ཅམ་པའི་ལུགས་ཀྱི་གཞི་
ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་འདོད་ཚུལ་ཟུ་(༤༩བ)ཆེ་བ་ནམས་རྟོགས་དཀའ་ཁིང་བཤད་
གིས་མི་ལང་ཡང་། འདིར་ཉེར་མཁོ་འགའ་ཞིག་ཅམ་བཤོད་པ་ལ་གསུམ། ཕྱི་དོན་
མེད་པར་གཟུགས་སོགས་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅམ་ཏུ་སྦྱབ་ཚུལ། ཕྱི་དོན་མེད་ཀྱང་
བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་སྤང་ཚུལ། བདེན་གཉིས་དང་མཚན་ཉིད་གསུམ་
གྱི་འཛིག་ཚུལ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཕྱི་དོན་རིགས་པས་འགོག་ཅིང་ཤེས་པ་བདེན་གྱུབ་ཏུ་སྦྱ་བའི་རང་
མེ་དེ་སེམས་ཅམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལ། སེམས་ཅམ་པ། རྣམ་རིག་པ། རྣལ་
འབྱོར་སྦྱོད་པ་བ་རྣམས་དོན་གཅིག་གོ། རྣམ་རིག་ཅམ་ཏུ་སྦྱ་ཚུལ་ནི། གཟུགས་
སོགས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཏུ་མ་གྱུབ་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་དོན་སྤང་གི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་
དོན་ཏུ་སྤང་བའི་རྣམ་རིག་སྦྱེ་ཁིང་། དེ་ལྟར་སྤང་བའི་གཟུགས་སོགས་ནི་ནང་གི་
ཤེས་པ་ལས་རྒྱས་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཚུལ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅམ་ཏུ་གྱུབ་པོ་ཞེས་
བཞེད། ཕྱི་དོན་བཀག་ནས་སེམས་ཅམ་ཏུ་སྦྱབ་ཚུལ་ལ། ལྷང་རིགས་གཉིས་ལས།
ལྷང་ནི། བདེན་མེས་བཅུ་པ་ལས། གྱེ་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ། དེ་འདི་སྦྱམ་ཏུ་སེམས་ཏེ།
དེ་ལྟར་ཁམས་གསུམ་པོ་ནི་སེམས་ཅམ་མོ། ཞེས་དང་། ལང་གཤེགས་ལས། ཕྱི་
རོལ་སྤང་བ་ཡོད་མིན་ཏེ། སེམས་ནི་སྦྱ་ཚུལ་རྣམས་སྤྲུང་། ལྷུས་དང་ལོངས་
སྦྱོད་གནས་འདྲ་བ། སེམས་ཅམ་ཏུ་ནི་ངས་བཤད་དོ། ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་
དམོངས་འགྲེལ་བྱམས་ཞུས་ཀྱི་ལེའུ། རྒྱན་རྒྱལ་བཤོད་སོགས་ཀྱི་ལྷང་ལ་བརྟེན་ནས་
སྦྱབ་པོ། རིགས་པས་སྦྱབ་ཚུལ་ནི། ཕྱི་རོལ་རི་བོང་གི་རྩ་ལྟར་མ་གྱུབ་ཀྱང་ཕྱི་དོན་
ཏུ་སྤང་ཚུལ་དང་། ཤེས་པ་བདེན་པར་གྱུབ་པའི་དཔེ་ཡོད་དེ། འདས་མ་ལོངས་
དག་ད་ལྟ་སྒོ་ལ་སྤང་བ་དང་། ཁང་མིག་རྒྱང་ཏུར་ཉལ་བའི་གང་ཟག་གི་རྗེ་ལམ་
ཏུ་སྤང་པོ་ཆེད་ཁྱེ་ཁྱེ་འགྲིགས་པར་སྤང་བ་(༥༥ན)དང་། སྦྱ་མ་དང་གཟུགས་བརྟན་
སོགས་ཀྱི་དཔེ་དང་། སྤྲ་ཤད་མེད་བཞིན་ཏུ་རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྤྲ་ཤད་འཛག་པར་

སྤང་བ་དང་། མི་ལྷག་པའི་ཉིང་འཛིན་གྱི་སྟོབས་ལས་ས་གཞི་ཐམས་ཅད་ཀྱིང་རུས་
 གྱིས་བྱབ་པར་སྤང་བ་དང་། རྒན་གཤེར་མོར་གང་ལྟ་བུའི་དངོས་པོ་གཅིག་ལའང་།
 ལས་སྟོབས་ལྡན་གྱི་བདག་སྟེན་ལས་ལྟ་མི་ཡི་དྲགས་འགའ་ཞིག་ལ། བདུད་ཅི་དང་
 རྩ་དང་རྟག་ཁྲག་ཏུ་སྤང་བ་རྟམས་ཏེ། དེ་ལྟར་གང་སྤང་བ་ཐམས་ཅད་སྤང་བ་
 ལྟར་མ་གྲུབ་ཀྱང་དེ་དང་དེའི་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་སྦྱེ་བ་བཞིན་དུ་གཟུགས་སྟགས་སྦྱི་
 རོལ་དོན་དུ་སྤང་ཡང་སྤང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་ལ་སྤང་གཞི་ཤེས་པ་ཅམ་ནི་བདེན་པར་
 གྲུབ་པོ། ཞེས་སྦྱི་དོན་འགྲོག་པའི་རིགས་པ་ཐེག་བསྟུས་ཏི་ཤུ་པ། མདོ་དང་རྟམ་
 འགྲེལ་སྟགས་ལས་མང་དུ་གསུངས་སོ། །འདིར་སྦྱི་དོན་མེད་ཅེས་པའང་ཤེས་པ་ལས་
 རྩས་གཞན་པའི་སྦྱི་རོལ་དོན་དུ་གྲུབ་པའི་གཟུགས་སྟགས་མེད་པར་བཞེད་པ་ཡིན་
 གྱི། མདོན་སུམ་དུ་གྲུབ་པའི་གཟུགས་སྟགས་མེད་པར་བཞེད་པ་མིན་ནོ། །འདི་ནི་
 དབུ་མ་པས་བདེན་གྲུབ་གྱི་གཟུགས་སྟགས་མི་བཞེད་ཀྱང་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པའི་
 གཟུགས་སྟགས་བཞེད་པ་བཞིན་ནོ། །

གཤིས་པ་ནི། སྦྱི་དོན་མེད་ན་དེའི་རྟམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་སྦྱེ་བར་རི་ལྟར་འབྱུར་
 རྟམ་ན། དེའི་སྦྱོན་སྟོང་ཚུལ་སེམས་ཅམ་པའི་ལུགས། འཇུག་པ་ལས། རི་ལྟར་རྒྱང་
 གིས་བསྐལ་བས་རྒྱ་མཚོ་ནི། ཁེ་ལས་རྒྱ་རྒྱབས་འབྲུང་བ་དེ་བཞིན་དུ། ཀྲུན་གྱི་ས་
 པོན་ཀྲུན་གཞི་ཞེས་བྱ་ལས། རང་གི་རུས་པས་རྟམ་ཤེས་ཅམ་ཞིག་འབྱུང་། ཞེས་
 ཏེ། དཔེར་ན་རྒྱང་གིས་བསྐྱོད་པས་རྒྱ་མཚོ་ལས་རྒྱ་རྒྱབས་འབྲུང་བ་བཞིན་དུ་སྦྱི་
 རོལ་དོན་སྤང་གི་བག་ཆགས་ཀྲུན་གཞི་ལ་ཡོད་པ་དེ་(༧༧)སྟོན་པ་ལས་གཟུགས་
 སྟགས་སྦྱི་རོལ་དོན་དུ་སྤང་བའི་ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་སྦྱེ་བ་ཡིན་ནོ། ཞེས་བཞེད།
 ཀྲུན་གཞི་ལ་བག་ཆགས་བསྟོ་ཚུལ་ལ་གཤིས། རྟེན་དུ་ལྟར་པ་རྟམ་སྟོན་གྱི་ཀྲུན་གཞི།
 བརྟེན་པ་ས་པོན་གྱི་ཀྲུན་གཞིའོ། །དང་པོ་ནི་རྟམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་གི་
 ཀྲུན་གཞིའི་རྟམ་ཤེས་དེ་ཡིན་ལ། དེ་ལའང་དམིགས་པའི་ཁྱད་པར་དོན་ལྟ་དབང་
 པོ་ལྟ་མདོན་ཞེན་གྱི་བག་ཆགས་ཏི་གསུམ་ལ་དམིགས་པ། རྟམ་པའི་ཁྱད་པར་སྟོང་

བཅུད་དེ་དག་སྒྲུབ་ཡང་ངེས་པ་འདྲེན་མི་རྩལ་པས་ཤིན་ཏུ་མི་གསལ་བ། རོ་བོའི་
 རྒྱད་པར་མ་བསྐྱབས་ལྷང་མ་བསྟན། གྲོགས་ཀྱི་རྒྱད་པར་སེམས་བྱུང་ཀྱན་འགྲོ་ལྟ་
 དང་མཚུངས་པར་ལྟན་པའོ། །དེའང་དགེ་མི་དགེ་ལྷང་མ་བསྟན་གྱི་ས་བོན་ཐམས་
 ཅད་འཛིན་ཁིང་རྟག་ཏུ་རྒྱུན་མི་འཆད་ཏུ་འཇུག་པ་སྟེ་ཐེག་དམན་གྱི་ལྷག་མེད་ཐུང་
 འདས་མངོན་ཏུ་བྱེད་ཁ་མའི་བར་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་
 བར་ཏུ་འཇུག་ལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲིབ་ཅིག་གཉིས་པ་ནས་ལྷག་གོ། །དེ་སྒྲིབ་ཏུ་འང་ཐུམ་
 རུ་པ་ལས། དེ་ལ་ཀྱན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ནི། །རྣམ་སྤྲིན་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པ། །དེ་
 བྱི་ལེན་པ་དག་དང་གནས། །རྣམ་པར་རིག་དང་མི་རིག་པ། །རྟག་ཏུ་རིག་དང་
 ཡིད་བྱེད་དང་། །རིག་དང་འདུ་ཤེས་སེམས་པ་ལྟན། །དེ་ལ་ཆོར་བ་བཅད་སྟོམས་
 ཏི། །དེ་ནི་མ་བསྐྱབས་ལྷང་མ་བསྟན། །རིག་ལ་སོགས་པའང་དེ་བཞིན་ནོ། །དེ་ནི་
 རྒྱུན་འབབ་ཆུ་པོ་བཞིན། །དག་བཅོམ་ཉིད་ན་དེ་ལྷག་གོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ལ།
 དེ་བྱི་ལེན་པ་དག་དང་གནས། །རྣམ་པར་རིག་དང་། །ཞེས་པས་གོང་ལྟར་དམིགས་
 པའི་རྒྱད་པར་བསྟན་ཏི། དབང་པོ་ལྟ་ནི་ཉེ་བར་སྤང་བྱ་དང་། མངོན་ཞེན་གྱི་བག་
 ཆགས་ནི་ལུས་(ཡུན)ཉེ་བར་ལེན་པ་སོ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་ནི་བཅུད་ཀྱི་རྣམ་རིག་
 གམ་ལེན་པའི་རྣམ་རིག་དག་དང་། རོན་ལྟ་ནི་སྟོང་གྱི་རྣམ་རིག་གམ་གནས་གྱི་རྣམ་
 རིག་གོ། །མི་རིག་པ་ཞེས་པ་གོང་ལྟར་རྣམ་པའི་རྒྱད་པར་རོ། །གཞན་གོང་ཏུ་བཤད་
 པས་གོ་རུས་སོ། །དགོངས་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཟབ་ཅིང་
 སྤ། །ས་བོན་ཐམས་ཅད་ཆུ་པོའི་རྒྱུན་བཞིན་འབབ། །ཅེས་སོགས་གསུངས། ཀྱན་
 གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ལ་ཐེག་ཆེན་ཐུན་མེན་ལ་གྲགས་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་ན། རྣམ་སྤྲིན་
 གྱི་རྣམ་ཤེས། ས་བོན་ཐམས་ཅད་པའི་རྣམ་ཤེས། ལེན་པའི་རྣམ་ཤེས་ཞེས་སོགས་
 ཀྱང་བྱ་ལ་འདི་གསུམ་དོན་གཅིག་གོ། །

གཉིས་པ་བརྟེན་པ་ས་བོན་གྱི་ཀྱན་གཞི་ནི། སྟོ་བྱེད་རྣམ་ཤེས་ཆོགས་བཅུན་
 ལམོར་བཅས་ཀྱི། བསྟོ་གཞི་ཀྱན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ལ། སྟོ་བྱེད་རང་རང་འགག་པ་ལ་

མངོན་དུ་སྟོགས་པའི་ཆོ་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་ཅི་རིགས་པའི་རྒྱ་མཐུན་གྱི་བག་
 ཆགས་བཞག་པའི་རྣམ་པ་ཞིག་གོ། །བསྐྱོ་གཞི་ནི་རྟེན་གྱི་ཀུན་གཞི་སྟེ། མྱོག་ལྟར་མི་
 བརྟན་པ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱན་ཆགས་པས་བརྟན་པ། བག་ཆགས་ཐམས་ཅད་བསྟོར་
 རུང་བའི་མ་བསྐྱེད་པས་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པ། མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་བསྐྱོ་བར་རྣམས་
 པ། མྱོ་བྱེད་དང་བསྐྱོ་གཞི་སྟེ་འགག་རྣམས་གཅིག་དུ་བྱེད་པའི་འབྲེལ་བ་དང་ལྟན་པ།
 མཐའ་གཅིག་དུ་བག་ཆགས་ཀྱི་རྟེན་དུ་རྒྱུར་པ་སྟེ་བྱེད་ཆོས་ལྟ་དང་ལྟན་པའོ། །སྐྱོ་
 བྱེད་ལ་འཇུག་ཤེས་ཆོགས་བདུན་འཁོར་བཅས་སྟུངས་ཏེ། དེ་ལ་དམིགས་རྣམས་
 གསལ་བ་ཞིག་དགོས་པས་སོ། །གང་བསྐྱོ་བའི་ས་བོན་ནམ་བག་ཆགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལ།
 དུག་དུ་དབྱེ་བ། གསུམ་དུ་དབྱེ་བ། བཞི་ཆོན་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་རྣམས་སྟུང་ཡོད་པ་
 ལས། (༥༧)འདྲིར་གསུམ་དུ་དབྱེ་ཚུལ་མདོ་ཅམ་བཤད་ན། མངོན་བརྟོན་གྱི་བག་
 ཆགས། བདག་ལྟའི་བག་ཆགས། སྲིད་པའི་ཡན་ལག་གི་བག་ཆགས་སོ། །དང་པོ་
 ནི། འཇོག་བྱེད་ཡིད་ཤེས་ཁོ་ནས་བཞག་པ་སྟེ་གཟུགས་ནས་རྣམས་མཐུན་གྱི་བར་གྱི་
 ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་བྱེད་པར་གྱི་ཐ་སྟངས་སྟེ་ཆོགས་འདོགས་པར་བྱེད་པའི་ཡིད་
 ཤེས་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ལྟེན་བྱེད་པའོ། །འདིས་ཡིད་ལུལ་ལ་འཕྲོ་བའི་རྒྱ་བྱེད་པས་ན་
 སྟོས་པའི་བག་ཆགས་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཉོན་ཡིད་འཁོར་བཅས་ཀྱིས་
 བཞག་པ་སྟེ། བདག་དང་གཞན་དུ་སྤྲང་བའི་རྣམ་རིག་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ལྟེན་བྱེད་
 པའོ། །འདིས་འཇིག་རྟ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་བྱེད་པས་ན་འཇིག་རྟའི་བག་ཆགས་ཞེས་ཀྱང་
 བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། འཇུག་ཤེས་དུག་པོ་དགེ་མི་དགེ་གང་ཡང་རུང་བས་བཞག་པ་
 སྟེ། སྲིད་པ་འཁོར་བའི་བདེ་འཕྱོད་དང་དན་འཕྱོད་དང་། འཆི་འཕོ་དང་། རྒྱུ་བར་སྤྲང་
 བའི་རྣམ་རིག་རྣམས་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ལྟེན་བྱེད་པའོ། །འདི་ལ་རྣམ་སྟོན་བག་ཆགས་
 ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །དེ་ལ་རྣམ་སྟོན་གྱི་ཀུན་གཞི་ནི། ས་བོན་གྱི་ཀུན་གཞི་འཇོག་པའི་
 གཞི་དང་། གནས་པའི་རྟེན་ཡིན་པས་ན་རྟེན་དང་། ས་བོན་གྱི་ཀུན་གཞི་ནི་རྣམ་
 སྟོན་གྱི་ཀུན་གཞི་ལ་གནས་པས་ན་བརྟེན་པ་ཞེས་བྱ་ལ། འདི་པའི་ལུགས་ལ། ལྷ་

མ་ནི་རྣམ་ཡོད་དང་། ཕྱི་མ་ནི་བཏགས་ཡོད་ཡིན་ནོ། །ས་བོན་དང་རྩས་པ་དང་།
བག་ཆགས་ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་དོན་གཅིག་ཡིན་ལ། དེ་ནི་གཟུགས་དང་ཤེས་པ་ལས་
གཞན་པའི་འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལྟན་མིན་འདུ་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཀུན་གཞི་
ཡོད་པར་སྐྱབ་པ་ལ་ལུང་རིགས་གཉིས་ལས། ལུང་ནི། མདོ་ལས། གླག་མ་མེད་
པའི་དུས་ཀྱི་དབྱིངས། །ཆོས་(༤༦)རྣམས་ཀུན་གྱི་གནས་ཡིན་ཏེ། །དེ་ཡོད་པས་
ནི་འགྲོ་ཀུན་དང་། །ཟླ་རན་འདས་པ་འང་ཐོབ་པར་འབྱུང་། །ཞེས་དང་། དགོངས་
འབྲེལ་ལས། ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ། སྐྱེས་དང་། གཞན་ཡང་། སེམར་འོད།
ལང་ག་ཤེགས། རྒྱན་རྒྱལ་སྐྱེས་ཀྱི་ལུང་དང་། རིགས་པ་ནི། ཐེག་བསྐྱེས་དང་རྣམ་
བཤད་རིགས་པ་སྐྱེས་ལས་མང་དུ་གསུངས་ཀྱང་། བསྐྱེན། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་
མེད་ན། ལུས་ལེན་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བ་དང་། རྣམ་ཤེས་གཞོད་མ་འབྱུང་མི་སྲིད་
པ་དང་། ཡིད་ཤེས་གསལ་བར་འབྱུང་མི་སྲིད་པ་དང་། བག་ཆགས་ཀྱི་ས་བོན་མི་
སྲིད་པ་དང་། ལས་སུ་བྱ་བ་མི་སྲིད་པ་དང་། ལུས་ཚོར་མི་སྲིད་པ་དང་། སེམས་
མེད་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་མི་སྲིད་པ་དང་། རྣམ་ཤེས་འཆི་འཕོ་མི་སྲིད་པ་དང་བརྒྱད་དུ་
པལ་ཆེར་འདུས་པར་གསུངས་སོ། །འདི་དག་ཅུང་ཟད་གསལ་ཞིང་རྒྱས་པ་དགོས་
ནའང་མང་གིས་དོགས་ནས་མ་སྟོན་ལ། གཞན་ཡང་། ཉོན་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ །དེ་
སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ལུང་རིགས། རྣམ་ཤེས་གངས་མང་ཉུང་འདོད་རྒྱལ་གྱི་བྱང་པར་སྐྱེས་
ཞིབ་རྒྱས། བསྐྱེན་བ། ཐེག་བསྐྱེས། ལུས་རྩ་པ་སྐྱེས་སྐྱེས་མེད་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་གཞུང་
དང་། བྱང་པར་ཀུན་གཞི་རྩ་འབྲེལ་སྐྱེས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་བདེན་གཉིས་དང་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་འཛིག་རྒྱལ་ལ་གཉིས་ལས།
དང་པོ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ནི། དབྱེ་གཞི་ཤེས་བྱ་ལ་དབྱེ་རྩོ་བདེན་པ་
གཉིས་སོ། །དེའང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་སྟེ་རུང་གི་དམིགས་པ་ཐ་སྟངས་པ་དེ།
ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་རྩོ་བོ་ཡིན་ལ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ། བརྒྱན་པ། ཐ་(༤༦)
སྟངས་བདེན་པ་རྣམས་དོན་གཅིག །མཚན་གཞི་ནི། ཀུན་བཏགས་དང་གཞན་

དབང་གིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་རྣམས་སོ། །རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་
 ཏུ་ཡུར་པའི་ཆོས་དེ་དོན་དམ་བདེན་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་ལ། དོན་དམ་བདེན་པ། ཆོས་
 དབྱིངས། ཡོངས་གྲུབ། དེ་བཞིན་ཉིད་སྟགས་དོན་གཅིག །མཆོན་གཞི་ནི་བདག་
 མེད་པ་རྣམ་པ་གཉིས་སོ། །འདི་པའི་ལྷགས་ལ། དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་ན་རང་
 གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་དགོས་ཀྱང་། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་ན་དེར་གྲུབ་མི་
 དགོས་ཏེ། གཞན་དབང་གིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་རྣམས་རང་མཆོན་གྱིས་གྲུབ་ཀྱང་།
 ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་རང་མཆོན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། བརྟུན་པ་ཡིན་ན་
 བརྟུན་པར་གྲུབ་མི་དགོས་ཏེ། གཞན་དབང་དེ་བརྟུན་པ་ཡིན་ཀྱང་བརྟུན་པར་མ་
 གྲུབ་ཉི་བདེན་པར་གྲུབ་པས་སོ། །དེས་ན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་གྲུབ་
 པ་དང་བརྟུན་པའི་གཞི་མཐུན་ཏུ་འདོད། ཆོས་ཉིད་ཐམས་ཅད་བདེན་གྲུབ་དང་
 བདེན་པའི་གཞི་མཐུན་ཏུ་འདོད། ཆོས་ཉིད་ལས་གཞན་པའི་འདུས་མ་བྱས་ཐམས་
 ཅད་བརྟུན་པར་གྲུབ་པ་དང་བརྟུན་པའི་གཞི་མཐུན་ཏུ་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་མཆོན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ལ། ཀུན་བཏགས། གཞན་དབང་།
 ཡོངས་གྲུབ་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ཀུན་བཏགས་ལ། ངོ་བོ་ནི། ཆོས་གང་ལ་སྒྲ་རྟོག་གམ་མིང་བརྟེན་
 རིགས་གྱིས་སྟོ་བཏགས་པའི་ཆལོ། །སྒྲ་བཤད་ནི། ཇི་ལྟར་བཏགས་པ་ལྟར་རང་
 གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་མེད་ལ་མིང་བརྟེན་བཏགས་ཅམ་ཡིན་པས་ན་ཀུན་བཏགས་
 ཞེས་བྱལོ། །དབྱེ་བ་ལ། སྟོ་བཏགས་ཚུལ་གྱིས་དབྱེ་ན། ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་ལ་སྟོ་
 བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་གཉིས་ཏེ། འདི་ནི་གཟུགས་སོ་(༧)ན་ཞེས་པ་དང་། འདི་
 ནི་གཟུགས་ཀྱི་སྟེ་བའོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུལོ། །ངོ་བོའི་སྟོ་ནས་དབྱེ་ན། མཆོན་ཉིད་ཡོངས་
 ཆད་ཀྱི་ཀུན་བཏགས་དང་། རྣམ་གྲངས་པའི་ཀུན་བཏགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་
 ནི། བདག་གཉིས་ལྟ་བུ་གཏན་ནས་མེད་པ་རྣམས་དང་། གཉིས་པ་ནི། ངོ་བོ་དང་
 ཁྱད་པར་གྱི་གཞིར་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་སྤང་ཡང་རང་གི་མཆོན་ཉིད་

གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཀུན་རྫོབ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་སོ། ཀུན་བཏགས་ཀྱི་དཔེ་
 བློ། དགོངས་འགྲེལ་ལས་ནམ་མཁའ་མེད་ཀྱི་དང་འདྲ་བར་གསུངས་ལ། དེ་ནི་རྟོག་
 པས་བཏགས་ཅམ་ཀྱི་དཔེ་ཡིན་ཀྱི་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པའི་དཔེ་མིན་ནོ། གཉིས་པ་
 གཞན་དབང་ལ། རོ་པོ་ནི། རང་གི་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་དངོས་པོའོ། སྐྱ་
 བཤད་ནི། རྒྱ་རྒྱུན་གཞན་ཀྱི་དབང་ལས་སྐྱེ་ཞིང་སྐྱེས་ནས་ཀྱང་སྐྱད་ཅིག་ལས་ལྷག་
 པར་གནས་པའི་རང་དབང་མེད་པས་ན་གཞན་དབང་ཞེས་བྱའོ། །དབྱེ་ན། དག་མ་
 དག་གི་གཞན་དབང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་
 དང་། དག་པའི་མཚན་དཔེ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། མ་དག་པའི་སྣང་གི་འཇིག་རྟེན་
 དང་། ཟག་བཅས་ཀྱི་སྤང་པོ། དེ་དག་གི་རྒྱ་ལས་ཉོན་ལྟ་བུའོ། །དཔེ་ནི། སྐྱ་མ་དང་
 འདྲ་བར་གསུངས་ཏེ། དེ་ཤིང་སོགས་ལ་སྐྱགས་ཀྱིས་བཏབ་པ་ན། རྟ་སྤང་སོགས་
 མ་གྲུབ་ཀྱང་སྤང་བ་བཞིན་དུ། གཞན་དབང་གཟུང་འཛིན་རྒྱུངས་ཆད་དུ་མ་གྲུབ་
 ཀྱང་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་རྟོག་གི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་སྤང་བའོ། གསུམ་
 པ་ཡོངས་གྲུབ་ལ། རོ་པོ་ནི། བདག་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་བདག་གཉིས་སུ་སྐྱོ་བཏགས་
 པ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པས་སྤྱང་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་(༡༦)པོ། སྐྱ་བཤད་ནི། གཞན་དུ་མི་
 འཕྱར་བ་དང་། རྣམ་དག་ལམ་ཀྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པ་དང་། དག་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚན་ཡིན་པས་ན་ཡོངས་གྲུབ་ཅེས་བྱའོ། །དབྱེ་ན། གང་ཟག་གི་
 བདག་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཡོངས་གྲུབ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་
 བྱས་པའི་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་ཡོད། གཞན་ཡང་། སྤྱང་ཉིད་ཉི་ཤུ་སོགས་དེའི་དབྱེ་བ་
 མང་ངོ་། །ཡང་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ལྟ་བུ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའོ་ཡོངས་
 གྲུབ་དང་། ཆོས་ཉིད་ལྟ་བུ་འཕྱར་མེད་ཡོངས་གྲུབ་སྟེ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་ཡོད་ཀྱང་
 སྐ་མ་ནི་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་དབྱེ་བར་བཞོད་པ་ཅམ་ཡིན་ཀྱི་ཡོངས་གྲུབ་མཚན་ཉིད་པ་
 མིན་ནོ། །དཔེ་ནི་ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་བར་གསུངས་ཏེ། རྣམ་མཁའ་ཐོགས་རེག་
 བཀག་ཅམ་ཡིན་པ་དང་ཐམས་ཅད་དུ་སོང་བ་བཞིན་དུ། ཡོངས་གྲུབ་ཀྱང་དགག་བྱ་

བཅད་ཅམ་གྱི་མེད་དགག་ཡིན་པ་དང་ཐམས་ཅད་ལ་བྱལ་པས་སོ། །འདི་དག་མདོ་
 དགོངས་འགྲེལ་དང་ཐེག་བསྟུས་གྱི་ཡུང་རི་ལྟ་བུར་བཤད་པ་ཡིན་ལ་མང་གིས་དོགས་
 ཅས་ཡུང་མ་བྱིས་སོ། །མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བསྟུས་ཏེ། འདུས་
 བྱས་ཐམས་ཅད་གཞན་དབང་། ཆོས་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཡོངས་གྲུབ། དེ་དག་ལས་
 གཞན་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱན་བཏགས་སོ། །དེ་གསུམ་ཀ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་ཀྱང་།
 བདེན་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་གྱི་ཁྱད་ཡོད་དེ། ཀྱན་བཏགས་བདེན་མེད་དང་། གཞན་
 དབང་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་པའི་ལུགས་གྱི་སྒྲིབ་
 སྐྱར་གྱི་མཐར་འཛིན་ཚུལ་དང་། དེ་སྟོང་ཚུལ་མདོ་ཅམ་བཤད་ན། ཀྱན་བཏགས་
 དོན་དམ་པར་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་ལ། དེ་དག་ཏུ་ཡོད་པར་
 འཛིན་པ་(༤༥ན)ལྟ་བུ་སྒྲིབ་འདོགས་ཡིན་ལ། དེའི་ཞེན་ཡུལ་ནི་སྒྲིབ་འདོགས་གྱི་མཐའ་
 རྟེ། བྱང་ས་ལས། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་
 དངོས་པོ་ལ་འདོགས་པའི་ཆོག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
 པ་ལ་སྒྲིབ་བཏགས་ནས་མདོན་པར་ཞེན་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། ཞེས་སོ། །གཞན་
 དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་དོན་དམ་པར་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་
 པ་ལ་དེ་དག་ཏུ་མེད་པར་འཛིན་པ་སྐྱར་འདེབས་ཡིན་ལ། དེའི་ཞེན་ཡུལ་ནི་སྐྱར་
 འདེབས་གྱི་མཐའ་རྟེ། སྤྲ་མ་ལས། བཏགས་པའི་ཆོག་གི་མཚན་མའི་གཞི་བཏགས་
 པའི་ཆོག་གི་མཚན་མའི་རྟེན་ཏུ་ཡུར་པ་བརྗོད་ཏུ་མེད་པའི་བདག་ཉིད་གྱིས་དོན་
 དམ་པར་ཡོད་པ་ཡང་དག་པའི་དངོས་པོ་ལ་ཐམས་ཅད་གྱི་ཐམས་ཅད་ཏུ་མེད་དོ་
 ཞེས་སྐྱར་པ་འདེབས་ཤིང་རྒྱུན་གཞོན་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་གཉིས་ནི་ཆོས་
 འདུལ་བ་འདི་ལས་རབ་ཏུ་ཉམས་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། ཡུང་
 འདིས་དངོས་སུ་སྐྱར་འདེབས་གྱི་གཞིར་གཞན་དབང་ལས་མ་བསྟན་ཀྱང་དོན་གྱིས་
 ཡོངས་གྲུབ་ལའང་སྐྱར་པ་བཏབ་པར་འགྱུར་ཚུལ་སྤྲ་མ་ལས་གསུངས་ཤིང་། གཞན་
 དབང་ལ་སྐྱར་པ་འདེབས་ཚུལ་ཡང་། གཞན་དབང་སྐྱིར་མེད་དོ་ཞེས་པའམ། བ་

སྙད་ཏུ་མེད་དོ་ཞེས་པ་ཙམ་མིན་གྱི། དེ་དོན་དམ་པར་མེད་པར་འཛིན་པ་ལོ། །དེ་
 ལྟར་བཟུང་ན་གཞན་དབང་མེད་པ་བཟུང་བས་གཞན་གཉིས་ལ་འང་སྐྱར་པ་བཏབ་
 པར་འཕྱར་རྟེ། གཞན་དབང་དེ་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་གདགས་གཞི་དང་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་
 ཚེས་ཅན་ཡིན་པས་གཞན་དབང་དོན་དམ་པར་མེད་པར་འཛིན་པ་དེ་མཚན་ཉིད་
 གསུམ་ཀ་ལ་སྐྱར་འདེབས་སུ་འཕྱར་རོ། །དངོས་པོ་ཡིན་ཕྱིན་(༤༧)ཆད་བདེན་པར་
 མེད་ན་མེད་དགོས་པ་ནི་དངོས་སྐྱ་བ་སྤྱིའི་གྲུབ་མཐའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཞན་དབང་
 བདེན་པར་མེད་ན་མེད་དགོས་སོ། །སྒོ་སྐྱར་བྱེད་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། དེ་དག་སྒོར་
 ཚུལ་རི་ལྟར་ཞེ་ན། སྒོ་འདོགས་ཀྱི་མཐར་འཛིན་ལ། སྐྱིར་ཀུན་བཏགས་ལྟན་སྐྱེས་
 གཉིས་ལས། སྐྱ་མ་ཕྱི་རོལ་པ་དང་དོན་སྐྱ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱད་ལ་ཡོད་ཅིང་། ལྟན་སྐྱེས་
 ལ་གང་ཟག་དང་ཚེས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གཉིས་དང་། ཕྱི་མ་ལ་འང་། ཀུན་བཏགས་
 རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་དང་། གཟུང་འཛིན་རྣམས་གཞན་ཏུ་
 འཛིན་པ་གཉིས་ཡོད་ལ། སྐྱ་མ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ། ཐེག་བསྐྱུས་ལས། མིང་
 གི་སྐྱ་རོལ་སྒོ་མེད་ཕྱིར། །མང་བའི་ཕྱིར་དང་མ་རེས་ཕྱིར། །དེ་ཡི་བདག་ཉིད་བདག་
 མང་དང་། །བདག་འདྲིས་འགལ་བས་འགྲུབ་པར་འཕྱར། །ཞེས་རིགས་པ་གསུམ་
 གསུངས་ལ། ལྟར་འདིའི་དོན་དང་རིགས་པ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུང་འཛིན་
 གཉིས་མེད་ཀྱི་རྣམ་རིག་ཙམ་ལ་འཇུག་ཚུལ་དང་། དེ་འང་ཡོངས་སུ་ཚུལ་བ་བཞི་
 དང་ཤེས་པ་བཞིའི་སྒོ་ནས་འཇུག་པར་ཐེག་བསྐྱུས་ལས་བཤད་པ་མོགས་སྒོ་འདོགས་
 འགོག་ཚུལ་ཞིབ་པར་གཞན་ཏུ་ཤེས་པར་བྱལོ། །སྐྱར་འདེབས་ཀྱི་མཐར་འཛིན་ལ་
 ལྟན་སྐྱེས་མི་སྤྱིད་པས་གྲུབ་མཐའ་སྐྱ་བ་ཁོ་ནའི་རྒྱད་ལ་ཡོད་ལ། དེ་འང་གཞན་སྤེ་
 དང་དོན་སྐྱ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱད་ལ་ཡོད་མི་སྤྱིད་དེ། འདིའི་སྒྲིགས་སྐྱ་སྐྱ་བ་པོ་དེ་ཚེས་
 གང་ཡང་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་མི་འདོད་ཅིང་ཡོད་ན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གྲུབ་པས་ཁྱབ་
 པ་ཁས་ལེན་པ་ཞིག་དགོས་པས་སོ། །དེས་ན་སྐྱར་འདེབས་ཀྱི་མཐར་འཛིན་ནི་རོ་
 པོ་ཉིད་མེད་པར་སྐྱ་བ་དབྱུ་མ་པའི་རྒྱད་ལ་ཡོད་དེ། བསྐྱ་བ་ལས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་

བ་ལ་ལ་རང་གིས་ཉེས་པར་བཟུང་བས་(༥ན)འདི་སྐད་ཅེས་ཀྱན་རྫོང་ཏུ་ནི་ཐམས་ཅད་ཡོད་ལ་དོན་དམ་པར་ནི་ཐམས་ཅད་མེད་དོ་ཞེས་བེར་རོ། །ཞེས་པ་ནས། ལན་འདེབས་པར་འཇུར་ན་ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དོན་ནི་དབུ་མ་པ་ལ་བདེན་གཉིས་གང་ཡིན་དྲིས་པ་ན། དབུ་མ་པས་བདེན་པར་མེད་པ་དོན་དམ་དང་། བདེན་པར་སྤང་བའི་ཆོས་ཇི་སྟེད་པ་ཀྱན་རྫོང་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལན་བཏབ་པའི་ཆོ། སྐར་ཡང་དེ་ལྟའི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་འཇོག་ཚུལ་བྱས་པ་དེ་ཚུགས་སྐར་བཞོང་ནས་དགག་པ་མང་ཏུ་མཛད་པའོ། །འདིར་བདེན་གཉིས་གང་ཡིན་དྲིས་ཚུལ་དང་ལན་འདེབས་ཚུལ་ལ་ད་ཏུང་ཞིབ་ཆ་དགོས་ཀྱང་མ་བྲིས་སོ། །དེ་ནི་སྐར་འདེབས་འཇོག་ཚུལ་མདོ་ཙམ་སོ། །

༥ གཉིས་པ་དེའི་ལན་ལ། གང་ཆོ་ཁྱོད་ལ་སྦྱ་མ་ཉིད། །མེད་ནའང་དེ་ཆོ་ཅི་ཞིག་དམིགས། །ཞེས་གསུངས། འདིས་མགོ་མཚུངས་ཀྱི་རིགས་པས་སེམས་ཙམ་པ་འཇོག་ཚུལ་བསྟན་ལ། སྐབས་འདིར་མཁོ་བའི་སྤྱི་དོན་འགའ་ཞིག་འཆད་པ་ལ་གསུམ། སེམས་ཙམ་ཏུ་གསུངས་པའི་མདོའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་ཚུལ། ཐལ་འཇུར་བ་རང་ལུགས་ལ་སྤྱི་དོན་ཐ་སྟངས་ཏུ་ཁས་ལེན་ཚུལ། ཀྱན་གཞི་འཇོག་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ས་བརྩ་པའི་མདོའི། །ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་ནི་སེམས་ཙམ་མོ་ཞེས་པའི་ཙམ་སྐྱས་སྤྱི་དོན་འཇོག་པ་མིན་ཏེ། དེ་ནི། འཇིག་རྟེན་སྣ་ཚོགས་ལས་ལས་སྐྱེས། །ཞེས་པ་ལྟར་ཁམས་གསུམ་པོ་ལས་ཀྱིས་བྱས་ལ། ལས་ནི་སེམས་པ་དང་བསམ་པ་གཉིས་སུ་ངེས་པས་ཁམས་གསུམ་སེམས་ཀྱིས་བྱས་པར་གྲུབ་ལ། དེའི་ཕྱིར་སེམས་ལས་གཞན་པའི་དབང་རྒྱུག་སོགས་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་གཞན་དགག་པའི་ཕྱིར་ཙམ་སྐྱ་སྐྱོས་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་དེ་ཉིད་ལས། །ཁམས་(༥བ)གསུམ་པོ་འདི་ནི་སེམས་ཙམ་སྟེ་ཁྲིད་པའི་ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་པོ་གང་དག་དེ་བཞིན་གསེགས་པས་རབ་ཏུ་སྟེ་སྟེ་བཀའ་སྦྱལ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སེམས་གཅིག་ལ་བརྟེན་པ་དག་གོ་ཞེས་ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་པོ་སེམས་གཅིག་ལ་བརྟེན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཙམ་སྐྱས་སྤྱི་

དོན་མི་འགོག་པར་སེམས་ལས་གཞན་པའི་བྱེད་པ་པོ་འགོག་པར་བསྟན་ཏོ་ཞེས་མདོ་
 རང་གིས་སྐྱབ་པར་མཛད་ལ། བྱེད་པོ་གཞན་འགོག་པ་ཡིན་པར་མདོ་གཞན་གྱིས་
 ཀྱང་བསྟན་ཏེ། ལང་གཤེགས་ལས། གང་ཟག་རྒྱན་དང་ཕྱང་པོ་དང་། དེ་བཞིན་
 རྒྱན་དང་རྩལ་དག་དང་། གཙུ་བོ་དབང་ཕྱག་བྱེད་པོ་རྣམས། སེམས་ཅམ་ཏུ་
 བྱི་ངས་བཤད་དོ། ཞེས་ལུ་ཉེགས་བྱེད་པ་ཁ་ཅིག་གིས་གང་ཟག་དང་རྒྱན་སྟགས་
 འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱེད་པ་པོར་སྒྲིམ་པ་དེ་དག་དེ་མ་ཡིན་པར་གཟིགས་ནས་སེམས་
 ཅམ་ཞིག་བྱེད་པ་པོར་གསུངས་སོ། དེས་ན་འཇིག་རྟེན་འགྲུབ་པ་ལ། གཟུགས་
 སེམས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་སེམས་ཉིད་གཙུ་བོར་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི་སེམས་ཅམ་པ་
 བྱེད་འདོད་པ་ལྟར། བྱི་དོན་བཀག་ནས་སེམས་ཅམ་ཏུ་བསྟན་པ་མིན་ནོ། ཞེས་
 ལེགས་ལྟན་གྱིས་ལན་འདེབས་ལ། དེ་དང་མཐུན་པར་ཟླ་བའི་ཞབས་ཀྱིས་ཀྱང་
 ལན་འདེབས་པར་མཛད་དོ། དོན་འདི་དག་འཇུག་པ་ལས། མདོན་གྱུར་མདོན་
 རྟོགས་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་ཡིས། ཞེས་སྟགས་ཆེགས་བཅད་བརྟན་གྱིས་བསྟན་
 ཏོ། །ཡང་། ལང་གཤེགས་ཀྱི་ལུང་། བྱི་རོལ་སྒྲུང་བ་ཡོད་མིན་ཏེ། ཞེས་སྟགས་
 སེམས་ཅམ་གྱིས་འདྲེན་པ་ལ། ལེགས་ལྟན་གྱིས་མདོ་དེས་ཀྱང་བྱི་དོན་བཀག་ནས་
 སེམས་ཅམ་ཏུ་སྟོན་པ་མིན་གྱི་བྱི་རོལ་རྣམ་མེད་ཏུ་འཛིན་པ་བཀག་ནས་རྣམ་བཅས་
 ལུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལན་འདེབས་ལ། ཟླ་བས་(༥༠ན)ནི་མདོ་དེས་བྱི་དོན་བཀག་
 བས་སེམས་ཅམ་ཏུ་གསུངས་མོད་ཀྱང་མདོ་དེ་དྲང་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལན་འདེབས་
 པར་མཛད་པས་མི་འདྲའོ། །

མདོ་དེ་དྲང་དོན་ཏུ་འགྲེལ་རྒྱུ་ལ། རིགས་པ་ནི། དོན་ཤེས་ཡོད་མེད་མཚུངས་
 པར་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་དང་། དང་པོ་ཤེས་བྱ་བྱི་དོན་མེད་པར་དངོས་ལུ་བསྟན་
 བ་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའང་འགྲུབ་སྟེ་བ་ལ་དགོངས་སོ་ཞེས་པའི་རིགས་
 པས་སྐྱབ་པར་མཛད་ལ། ལུང་ནི་ལང་གཤེགས་ཉིད་ལས། ཇི་ལྟར་ནད་པ་ནད་
 པ་ལ། རྒྱན་པ་རྒྱན་རྣམས་གཏོང་བ་ལྟར། ཤངས་རྒྱས་དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་

ལ། ཁེམས་ཙམ་རྩ་ཡང་རབ་རྩ་གསུངས། ཁེས་ལང་གཤེགས་ཀྱི་ལུང་མ་མས་མྱི་
 དོན་མེད་པར་ཁེམས་ཙམ་རྩ་བརྟན་པ་ལུང་མྱི་མ་འདིས་དྲང་དོན་རྩ་འགྲེལ་པར་
 མཛད་དོ། དེར་མ་ཟད་སྐབས་འདིར་འཇུག་པ་རང་འགྲེལ་ལས་དངོས་སུ་བརྟན་
 པའི་དྲང་དོན་རྩ་འགྲེལ་རྒྱུའི་མདོ་གཞན་ཡང་། དགོངས་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པ་
 འདི་རྣམས་ཏེ། བཙམ་ལྷན་འདས་ཏིང་ཅེ་འཛིན་གྱི་ལྷོད་ལུལ་གྱི་གཟུགས་བརྟན་
 དེ། ཁེས་སོགས་མྱི་རོལ་མེད་པར་སྟོན་པའི་མདོ་དང་། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཆོད་ཉིད་
 རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གང་ཞེ་ན། ཁེས་སོགས་གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་རང་
 མཆོད་གྱིས་གྲུབ་པར་སྟོན་པའི་མདོ་དང་། ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཟབ་ཅིང་
 ཟ། ཁེས་སོགས་ཡིད་ཤེས་ལས་རོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཀྱན་གཞི་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་
 མདོ་དང་། ཞི་བ་བསྐྱོད་པ་གཅིག་ལུ་པ་ནི། ཁེས་སོགས་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་
 རྩ་སྟོན་པའི་མདོ་སྟེ་མདོ་ཆོན་བཞི་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་དྲང་དོན་རྩ་འགྲེལ་བྱེད་
 བྱི། མར་དྲངས་པ་ལང་གཤེགས་ཀྱི་ལུང་། ཇི་ལྟར་ནད་པ་སོགས་དང་། གཞིས་
 པ་དྲང་དོན་རྩ་(༥༠བ)འགྲེལ་བྱེད་བྱི། ལང་གཤེགས་ལས། རྫོ་གྲོས་ཆེན་པོ་སྟོང་པ་
 ཉིད་དང་། མི་རྩེ་བ་དང་། ཁེས་སོགས་དང་། གསུམ་པ་དྲང་དོན་རྩ་འགྲེལ་བྱེད་
 བྱི། རྟག་བརྟན་གྱི་སྒྲིང་པོ་སྟོན་པའི་མདོ་དྲང་དོན་རྩ་འགྲེལ་བྱེད་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ།
 དེ་ནི་ལང་གཤེགས་ལས། བཙམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་མདོ་བརྗོད་པ་ལས། བཙམ་ལྷན་
 འདས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྒྲིང་པོ་གསུངས་པ་ཁེས་སོགས་དང་། བཞི་པ་
 དྲང་དོན་རྩ་འགྲེལ་བྱེད་བྱི། ལྷ་རྒྱལ་གྱིས་མདོ་བརྟན་སུ་རྒྱས་པར་དྲངས་པའི་མྱིར་
 འཇུག་པ་རང་འགྲེལ་རྩ་མ་དྲངས་ཀྱང་དོན་ལ། མདོ་སྟེ་པད་དཀར་ལས། དེད་
 དཔོན་ཐབས་ལ་མཁས་པས་ཆོང་པའི་ཆོགས་རིན་པོ་ཆེའི་གྲིང་རྩ་རིམ་གྱིས་བརྒྱ་
 བའི་དབེས་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་རྩ་བརྟན་པ་སོགས་ཡིན་ཏེ། མདོ་བརྟན་
 ལས། ཐེག་པ་གཅིག་རྩ་ཟད་པར་ནི་མདོ་སྟེ་རྩ་ལས་གསུངས་པའི་མྱིར་རོ། ཁེས་
 སོགས་གསུངས། དོན་འདི་དག་འཇུག་པ་ལས། མདོ་སྟེ་གང་ལས་མྱི་རོལ་སྤང་ཡོད་

མིན། །ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གསུམ་གྱིས་བསྟན་ཏོ། །

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ་ཕྱི་དོན་ཐ་སྟངས་དུ་ཁས་ལེན་ཚུལ་ནི། ཐལ་འབྱུང་བས་
ནི་སེམས་ཅམ་པ་ལྟར་ཕྱི་དོན་ཐ་སྟངས་དུ་འདྲ་མ་གྲུབ་ཅིང་ཤེས་པ་བདེན་པར་གྲུབ་པོ་
ཞེས་མི་སྤྱད་པར་དོན་ཤེས་གཉིས་ཡོད་མེད་མཚུངས་པར་སྒྲུབ་པོ། །སྤྱབ་ཚུལ་ཡང་།
འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྟངས་ལས་ནི། སྤང་པོ་ལྟས་བསྟུས་པའི་དོན་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་ཡོད་
པར་གྲགས་ཤིང་། བཀྲགས་དོན་རིགས་པས་བཅོལ་ན་ནི་དོན་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་འདྲ་
འཇོག་མི་རུས་ལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྒྲིབ་པ་འཕགས་པའི་
མཉམ་གཞག་གི་གཟིགས་དོར་ནི་སྤང་པོ་ལྟ་ཆར་ཡང་མི་འབྱུང་བར་མཚུངས་པའི་
སྤྱིར་(༥༡ན)ཞེས་རིགས་པ་དང་། སྤང་ཡང་། དུམ་གྱི་མདོ་ལས་ནི་སྤང་པོ་ལྟ་ཆར་
ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པར་གསུངས་ཤིང་། མངོན་པའི་གཞུང་ལས་ནི་
སྤང་པོ་ལྟ་ཆར་ཡང་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་མཉམ་པར་གཏན་
ལ་ཐབ་པས་ན་དོན་ཤེས་གཉིས་ལ་ཡོད་མེད་འབྱེད་མི་རིགས་པར་སྒྲུབ་པོ། །

དེ་ལྟར་ཡང་། འཇུག་པ་ལས། འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་དེ་ཉིད་ལ་གནས་ལ། སྤང་པོ་
འཇིག་རྟེན་གྲགས་ཏེ་ལྟ་ཆར་ཡོད། །དེ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་འཆར་བར་འདོད་པ་ན། །རྣལ་
འབྱོར་པ་ལ་དེ་ལྟ་ཆར་མི་འབྱུང་། །གཟུགས་མེད་ན་ནི་སེམས་ཡོད་མ་འཇིན་
ཅིག །སེམས་ཡོད་ཉིད་ནའང་གཟུགས་མེད་མ་འཇིན་ཅིག །དེ་དག་ཤེས་རབ་
ཚུལ་མདོར་སངས་རྒྱས་གྱིས། །མཚུངས་པར་སྤངས་ཤིང་མངོན་པའི་ཆོས་ལས་
གསུངས། །ཞེས་དོན་ཤེས་ཡོད་མེད་མཚུངས་པར་གསུངས་ཤིང་། སྤང་ཆུབ་སེམས་
འགྲེལ་ལས་ཀྱང་དེ་ཇི་ལྟར་བ་བཞིན་གསུངས་ལ། བཞི་བརྒྱ་པར་ཡང་། གཅིག་ཡོད་
གཅིག་མེད་ཅེས་བྱ་བ། །དེ་ཉིད་མིན་ཁིང་འཇིག་རྟེན་པ་འདྲ་མིན། །དེས་ན་འདི་
ཡོད་འདི་མེད་ཅེས། །བརྗོད་པ་ཉིད་དུ་རུས་མ་ཡིན། །ཞེས་དོན་ཤེས་གཉིས་ལ་ཡོད་
མེད་ཁྱད་འབྱེད་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྟངས་དང་དོན་དམ་པའི་རྣམ་གཞག་
གང་ཡང་མིན་པར་གསུངས་སོ། །གཞུང་འདིར་ཡང་། ཇི་ལྟར་སྤྱད་པ་བདེན་མིན་

ཡང་། །བརྟ་བྱ་དེ་བཞིན་ལྟ་བུར་ཡིད། །ཅེས་གསུངས་པས། རྟོན་ཤེས་གཉིས་བདེན་
པར་མེད་མཉམ་དང་ཐ་སྟངས་སྤྲོད་ཡོད་མཉམ་སྤྱུང་གྲུབ་པོ། །བཞིན་ཚུལ་འདི་ནི་གཞན་
དང་མི་འདྲ་སྟེ། སེམས་ཅམ་པ་དང་ནལ་འབྱོར་སྒྲིབ་པའི་དབྱ་མ་རང་རྒྱད་པ་དག་
གིས་སྤྱོད་ན་ཐ་སྟངས་སྤྲུའང་མི་འདོད་ཅིང་ཤེས་པ་རང་མཛན་(༥༧)གྱིས་གྲུབ་པར་
འདོད་པ་དང་། མདོ་ཟེ་སྒྲིབ་པའི་དབྱ་མ་རང་རྒྱད་པ་དག་གིས་རྟོན་ཤེས་གཉིས་
ཀ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་སྱིར་རོ། །

ཇུར་སེམས་ཅམ་པས་སྤྱོད་ན་མེད་ཅིང་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་དཔེར།
མི་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་དང་། སྒྲ་ཤད་འཇོག་སྒྲུང་གི་ཤེས་པ་སོགས་བཞོན་པའང་མི་
འཐད་དེ། དཔེ་མ་གྲུབ་པའི་སྱིར་རྟེ། དཔེ་དེ་དག་གིས་སྤྱོད་པའི་སྒྲུར་པའི་སྒྲུང་
པོ་དང་སྒྲ་ཤད་སོགས་མེད་ཀྱང་ཡོད་པ་ལྟར་སྒྲུང་བས་ཡུལ་དེ་དག་བརྒྱན་པ་ཡིན་
པ་ལྟར་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པའང་བརྒྱན་པ་ཡིན་པར་འབྲུབ་གྱི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་
པ་ཡིན་པར་མི་འབྲུབ་པོ། །དེས་ན་དཔེ་འདི་དག་གིས་རྟོན་ཤེས་གཉིས་རང་བཞིན་
གྱིས་གྲུབ་མ་གྲུབ་མཚུངས་པར་བསྟན་ཏོ་ཞེས་པའི་རིགས་པ་འདི་ནི་སེམས་ཅམ་པའི་
འདོད་ཚུལ་དེ་འགོག་པའི་རིགས་པ་སྟོབས་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །རྟོན་
དེ་དག་འཇུག་པ་ལས། མི་ལམ་ཇི་བཞིན་ཞེན་དེ་བསམ་བྱ། །ཞེས་སོགས་དང་།
གལ་ཏེ་སང་ཆོ་མི་ལམ་དྲན་ལས་ཡིད། །ཅེས་སོགས་གཞན་དབང་གི་ཤེས་པ་བདེན་
གྲུབ་འགོག་བྱེད་གྱི་རིགས་པ་མང་ལ། གཞུང་འདིར་ཡང་ཆོས་རྒྱལ་ལ་བདེན་གྲུབ་
འགོག་བྱེད་གྱི་རིགས་པ་མང་ངོ་། །བྱེ་མདོ་གཉིས་དང་ཐལ་འབྱུར་བ་དག་སྤྱོད་ན་
ཁས་ལེན་པ་ཅམ་སྤྱོད་མཚུངས་ནའང་། འདོད་ཚུལ་གཏན་ནས་མི་མཚུངས་ཏེ། བྱེ་
མདོ་དག་གིས་རྒྱལ་ཐུན་ཆ་མེད་དང་དེ་བསགས་པའི་སྤྱོད་ན་རིགས་པས་དཔྱད་ནས་
འཇོག་ལ། འདིར་ནི་དེ་འདྲའི་ཆ་མེད་གྱི་དངོས་པོ་ཐ་སྟངས་ཅམ་སྤྲུའང་མི་བཞིན་དེ།
དེ་འདྲ་ཁས་སྤངས་བདེན་དངོས་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འདོད་པ་ལ་ཐལ་རང་ཐམས་
ཅད་ཁྱད་མེད་ཅིང་། འདི་པས་རིགས་པས་དཔྱད་ནས་ཀྱང་སྤྱོད་ན་མི་འཇོག་པར་

མ་བརྟགས་མ་དབྱེད་པར་བྱི་དོན་ཐ་(༥༩ན)སྟང་ཙམ་རྩ་འཛིག་པའི་བྱིར་རོ། །དེའི་
བྱིར་སེམས་ཙམ་པའི་གཞུང་ལས་གསུངས་པའི་བྱི་དོན་འགོག་པའི་རིགས་པ་རྣམས་
གྱིས་བྱེ་མདོ་དག་གིས་འདོད་པའི་བྱི་དོན་དེ་འདྲ་ཞིགས་ནའང་། མ་དབྱེད་པར་ཐ་
སྟང་ཙམ་རྩ་བཞག་པའི་བྱི་དོན་དེ་འདྲ་ལ་སེམས་ཙམ་པའི་རིགས་པས་མི་གནོད་
པར་མ་ཟད། དོན་ཤེས་གཤིས་ཡོད་མེད་མཚུངས་པའི་རིགས་པས་སེམས་ཙམ་པས་
ཐ་སྟང་ཙམ་རྩའང་བྱི་དོན་མི་བཞེད་པ་ལ་གནོད་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ཐ་
སྟང་དཔྱེད་པའི་ཚད་མས་བྱི་དོན་འགོག་མི་རུས་པར་མ་ཟད་བྱི་ཚལ་མེད་པ་ལ་དེ་
འདྲའི་ཚད་མས་གནོད་བྱིར་འདིར་ཐ་སྟང་རྩ་བྱི་དོན་འཛིག་གོ། །

བྱི་དོན་ཐ་སྟང་རྩ་འདོད་མི་འདོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡང་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་
བཞེད་མི་བཞེད་ལ་ཐུག་སྟེ། སེམས་ཙམ་པ་རྣམས་གྱིས་ནི་བྱམ་པ་སྤྲུམ་བྱ་སྟགས་
འཛིག་རྟེན་ན་གྲགས་ཙམ་གྱི་བྱི་དོན་དེས་མ་ཚིམ་པར། བྱི་དོན་ཞེས་པ་ཞིག་ཡོད་ན་
ནང་ཤེས་པ་ལས་རྣམས་གཞན་རྩ་གྱུར་པའི་རྣམས་ཡོད་ཀྱི་བྱི་དོན་ཞིག་རིགས་པས་བཙལ་
ནས་འཛིག་རྩ་ཡོད་དགོས་དགོངས་ཏེ་རང་མཚན་ཁས་ལེན་པ་ལ་ཐུག་གོ། །ཐལ་
འགྱུར་བས་ནི་འཛིག་རྟེན་ན་གྲགས་པ་ཙམ་གྱི་ག་བྱམ་སྟགས་ལ་བྱི་དོན་ཞེས་ཐ་སྟང་
ཙམ་རྩ་འཛིག་སྟེ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཐ་སྟང་རྩའང་ཁས་མི་ལེན་པའི་དབང་
གིས་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ཀུན་གཞི་འགོག་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་
པ་ཐ་སྟང་རྩའང་མི་བཞེད་པའི་ལྷགས་འདི་ལ་ཀུན་གཞི་སྟགས་ཁས་མ་བླངས་ཀྱང་
ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་སྟགས་ཆེས་འཐད་པས་ཀུན་གཞི་ཁས་མི་ལེན་ནོ། །འོ་ན་
ལང་གཤེགས། རྒྱན་རྒྱལ། །དགོངས་འབྲེལ་སྟགས་ལས་ཀུན་གཞི་གསུངས་པ་དང་
འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་(༥༩བ)ཏེ། མདོ་དེ་དག་དང་། གཞན་ཡང་། དགེ་སློང་
དག་ཐུང་པོ་ལྷ་ནི་ཁྱུར་རོ། །ཁྱུར་འཁྱུར་བ་པོ་ནི་གང་ཟག་གོ་ཞེས་གང་ཟག་གི་
བདག་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་མདོ་དང་། ཐུང་པོ་བདེན་གྲུབ་རྩ་སྟོན་པའི་མདོ་རྣམས་

ནི་དགོས་པའི་དབང་གིས་གསུངས་པའི་དྲང་དོན་དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། འཇུག་
 པ་ལས། ཀུན་གཞི་ཡོད་ཅིང་གང་ཟག་ཉིད་ཡོད་ལ། སྤང་པོ་འདི་དག་འབའ་ཞིག་
 ཉིད་ཡོད་ཅས། བསྟན་པ་དེ་ནི་དེ་ལྟར་ཆེས་ཟབ་དོན། རིག་པར་མི་འཇུར་གང་
 ཡིན་དེ་ལོ། ཞེས་སོ། །དེ་ནི་དེ་དག་གི་དགོས་པ་གང་ཞེ་ན། གདུལ་བྱ་གང་དག་
 ལྟ་བུ་ལ་རིང་རྒྱ་གོམས་པ་ཟེང་མོའི་དོན་རེ་ཞིག་སྟོན་པའི་སྟོང་རྒྱ་མི་རུང་བ་རྣམས་
 ལ་ཐོག་མ་ན་ཆོས་ཟབ་མོ་བསྟན་ན་སྟག་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་གཡང་ས་
 དང་འདྲ་བར་མཐོང་ནས་རྒྱབ་ཀྱིས་སྟོགས་པར་འཇུར་བ་དག་རིམ་གྱིས་བགྱི་བའི་
 ཐབས་སུ་དང་པོར་ཀུན་གཞི་སོགས་བསྟན་ན་དེ་དག་ལ་དོན་ཆེན་པོར་འཇུར་ཏེ།
 རིན་ཆེན་སྤང་བ་ལས། བདག་ཡོད་མ་ཡིན་ཡོད་མི་འཇུར། བདག་གི་ཡོད་མིན་
 མི་འཇུར་ཞེས། བྱིས་པ་དག་ནི་དེ་ལྟར་སྟག་ཅིས་དང་། བཞི་བརྒྱ་པར། གང་
 ཞིག་གང་གང་ལ་དགའ་བ། །དེ་ཡི་དེ་དེ་སྟར་སྟངས་བྱ། ཉམས་པར་ཁྱར་པ་དམ་
 ཆོས་ཀྱི། སྟོང་ནི་ཅིས་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་སོ། །

དགོངས་གཞི་ནི། འཇུག་པ་རང་འགྲེལ་ལས། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་
 བཞིན་རྟེན་སུ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་སྟོང་པ་ཉིད་ཁོ་ན་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་
 རྒྱས་བསྟན་པར་རིག་པར་བྱའོ། ཞེས་དོན་སྟོང་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས་ཐ་སྟངས་རྒྱ་
 ཀུན་གཞིའི་རྒྱས་བསྟན་པར་རྒྱ་བས་གསུངས་ལ། ལེགས་ལྡན་གྱི་དེའི་དགོངས་གཞི་
 ཡོད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཡིན་པར་གསུངས་པས་མི་འདྲའོ། །དངོས་(༥༩ན)ལ་གནོད་བྱེད་
 ལ། ལྷང་གི་གནོད་བྱེད་ནི། སྟོན་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀུན་གཞི་གསུངས་པའི་དགོངས་
 པ་བསྟན་པ་རྣམས་དང་། རིག་པའི་གནོད་བྱེད་ནི། ཀུན་གཞི་ཁས་སྤངས་ན་ཀུན་
 གཞིའི་བག་ཆགས་སྟོན་པ་ལས་གཟུགས་སོགས་སྤང་བ་ཅམ་རྒྱ་ཟད་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་མེད་
 ཅས་ཁས་ལེན་དགོས་ན་དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། དོན་ཤེས་གཉིས་ཡོད་མེད་མཚུངས་པའི་
 ཕྱིར་དང་། དེ་བཞིན་རྒྱ། ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་ན་དེ་ཐ་སྟངས་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་ཆོད་མས་
 མི་འགྲུབ་པས། དེའི་བརྟགས་དོན་རིགས་པས་བཅའ་ནས་འཛོག་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་

ན་མི་འདྲོད་བཞིན་དུ་རང་མཚན་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཡང་ཀུན་གཞི་ཁས་སྒྲུངས་ན་དེ་ཉིད་ཉོན་ཡིད་དང་འཇིག་རྟེན་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ན། རྣམ་ཤེས་བདག་ལྷ་འི་དམིགས་པར་འདྲོད་པའི་ཚྭ་གས་ལ་དབུ་མ་འཇུག་པར་དགག་པ་མང་དུ་མཛད་པའི་མྱིར་འདིར་ཀུན་གཞི་འདྲོད་མི་རིགས་པར་གསུངས་སོ། །ལེགས་ལྟན་གྱིས་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་འདྲོད་པ་ནི་རིག་བྱེད་པས་སྐྱེས་བྱ་འདྲོད་རྩྱལ་ལ་མིང་བསྟར་བ་ཙམ་ཡིན་པར་བཤད་ཅིང་། ཟླ་བས་ཀྱང་འཇུག་འགྲེལ་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་སོ། །ཀུན་གཞི་འདྲོད་མི་འདྲོད་ཀྱི་བྱེད་པར་ཡང་རང་མཚན་འདྲོད་མི་འདྲོད་ཀྱི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་ཏེ། ཀུན་གཞི་བཞེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེའི་བཟགས་དོན་རིགས་པས་བཅའ་ནས་འཛོག་པ་དང་། སྤང་པོ་ལ་བཟགས་ཙམ་གྱི་གང་ཟག་གིས་མ་ཚོག་པར་རང་ངོས་ནས་ཀྱབ་པའི་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞི་ཞིག་ཡོད་དགོས་པར་བཟུང་ནས་ཀུན་གཞི་འཛོག་པ་དང་། དེ་ཉིད་ལས་ཀྱིས་བག་ཆགས་བསྐྱོ་གཞིར་བཞེད་པ་དང་ཐ་སྐྱད་ཙམ་གྱི་ཕྱི་དོན་འཛོག་མ་སྟབ་པར་ཀུན་གཞི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཕྱི་རོལ་སྤང་བར་(ཤལ)བཞེད་པ་སོགས་རང་མཚན་གྱིས་ཀྱབ་པ་བཞེད་པའི་དབང་གིས་ཡིན་པ་དང་། ཐལ་འགྱུར་བས་སྤང་པོ་ལ་བཟགས་ཙམ་གྱི་གང་ཟག་དང་། དེ་ཉིད་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་བསྐྱོ་གཞི་དང་། རང་ཤེས་པ་ལས་སོགས་སུ་ཐ་སྐྱད་ཙམ་གྱི་ཕྱི་དོན་འཛོག་ཤེས་པ་སོགས་ཐ་སྐྱད་ཙམ་དུ་འང་། རང་མཚན་མི་བཞེད་པའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་ནོ། །

མདོ་ཐེ་རྣམས་ལ་ཀུན་གཞི་སྟོན་མི་སྟོན་གཉིས་ཡོད་དེ། དུམ་མདོ་རྣམས་དང་། གཤེགས་སྒྲིང་སོགས་ལས་ཀུན་གཞི་མ་གསུངས་ཤིང་། དགོངས་འགྲེལ་སོགས་ལས་གསུངས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ། མདོ་ཐེ་རྒྱུ། འབྲེད་གཉིས། ཐེག་བསྟན་སོགས་ལས་ཀུན་གཞི་བཤད་ཅིང་ཕྱི་དོན་བཀག་ལ། མདོ་རྟོགས་རྒྱུ། རྒྱུད་སྒྲ་ཙམ་འགྲེལ་རྣམས་སུ་ཀུན་གཞི་མ་གསུངས་ཤིང་ཕྱི་དོན་ཡོད་པའི་ཚྭ་གས་བཤད་དོ། །ཐོགས་མེད་ཞབས་ཀྱིས། རྒྱུད་སྒྲ་མའི་དགོངས་པ་སེམས་ཙམ་པ་དང་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལྟར་

མ་བགལ་བར་ཐལ་འཇུར་བའི་ལུགས་སུ་བཤད་ཅིང་། དེར་ཆོས་མདོན་པའི་ལུང་།
 མོག་མ་མེད་པའི་རུས་ཀྱི་ཁམས། །ཞེས་སོགས་བདེ་གསེགས་སྟིང་པོ་ཡོད་པའི་ཤེས་
 བྱེད་རུ་བྱངས་ལ། དེ་ནི་རྩེ་བའི་ཞབས་ཀྱི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་དགོངས་གཞི་
 ལྷོད་ཉིད་རུ་བཤད་པ་དང་མཐུན་ཞིང་། རེག་བསྟན་སུ་ལུང་དེ་རྒྱུད་ཀུན་གཞི་ཡོད་
 པའི་རྒྱབ་བྱེད་རུ་བྱངས་སོ། །བྱང་རྒྱབ་སེམས་འགྲེལ་ལས། རི་ལྷར་ཁབ་ལེན་དང་
 ཉེ་བའི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཀུན་གཞི་ཞེས་པའི་མིང་ཙམ་བྱུང་ཡང་དེ་ནི་ཡོད་
 ཤེས་ལ་ཀུན་གཞིའི་ཐ་སྟངས་བཏགས་པ་ཡིན་གྱི་ཆོགས་དུག་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་
 ཀུན་གཞི་སྟོན་པ་མིན་པར་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས་གསུངས་སོ། །དབུ་མ་པ་
 ལ་ཡང་། ལེགས་ལྡན། ཡེ་ཤེས་སྟིང་པོ་སོགས་ཀྱིས་(༥༩)ཀུན་གཞི་མི་བཞེད་ཅིང་
 རྩེ་དོན་བཞེད་ལ། ཀ་མ་ལ་གྱི་ལ་ཞི་འཆོ་འཕགས་སེང་བཅས་པ་ནི་ཀུན་གཞི་དང་
 རྩེ་དོན་གཉིས་ཀ་མི་བཞེད་པའི་ཕྱགས་སོ། །དེས་ན་ཀུན་གཞི་བཞེད་ན་རྩེ་དོན་མི་
 བཞེད་པས་བྱབ་ཀྱང་། ཀུན་གཞི་མི་བཞེད་ན་རྩེ་དོན་བཞེད་པས་མ་བྱབ་པའོ། །

ཡང་། གལ་ཏེ་དེ་རྒྱུད་རུ་གཞན་ཡོད། །རྣམ་པ་དེ་ནི་སེམས་ཉིད་ཡིན། །གང་
 ཆོ་སེམས་ཉིད་སྟུ་མ་ན། །དེ་ཆོ་གང་ཞིག་གང་གིས་མཐོང་། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ནི་
 མགོན་པོས་ཀྱང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས། གཞུང་འདི་དག་གིས་སྤྲ་མའི་ལན་དགག་
 པ་དང་། དྲིས་པའི་ལན་གྱིས་རང་རིག་འགོག་ཚུལ་བསྟན་ལ། །འདི་ནི་འཇུག་པ་
 ལས། གང་ཆོ་གཞུང་མེད་འཛིན་པ་རྒྱུད་བྱེད་ཞིང་། །གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་གཞན་
 དབང་དངོས་ཡོད་ན། །འདི་ཡི་ཡོད་པ་གང་གིས་ཤེས་པར་འཇུར། །མ་བཟུང་བར་
 ཡང་ཡོད་ཅེས་བྱ་མི་རུང་། །ཞེས་སེམས་ཙམ་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་གཞུང་འཛིན་གཉིས་སྟོང་
 གི་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱབ་པར་འདོད་ན་འང་དེ་འབྱུང་བྱེད་ཀྱི་ཆོད་མས་མ་
 བཟུང་བར་ནི་དེ་ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་མི་རིགས་པས་དེ་ཆོད་མ་གང་གིས་ཤེས་ཞེས་དྲིས་
 པ་ན། ཕྱོགས་སྤྲ་མ་ན་ཅེ། དེ་ཤེས་པ་དོན་གཞན་གྱིས་མི་འཛིན་ཡང་རང་རིག་གིས་
 དེ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་དེ་ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར་བའི་ལན་དུ། རང་རིག་འགོག་ཚུལ་བསྟན་

བ་དང་འདྲའོ། །དེ་ལ་འདིར་རང་རིག་འདྲིང་ཚུལ་དང་དེ་འགོག་ཚུལ་བཤད་པ་
 ལ་བཞི་རང་རིག་འདྲིང་མཁན་གྱི་ཚུགས་ངོས་གཟུང་བ། དེ་དག་གིས་བསྐྱབ་བྱའི་
 རང་རིག་གི་གོ་དོན། དེ་དག་གིས་རང་རིག་ཡོད་པར་སྐྱབ་ཚུལ། འདིར་རང་རིག་
 འགོག་ཚུལ་སྐྱབ་མོང་མ་ཡིན་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མདོ་ལྟེ་པ། སེམས་ཅམ་
 པ། ཞི་འཛོལ་(༥༦)ཡལ་སྤྲུལ་འཕགས་སེང་སྟགས་གྱིས་རང་རིག་འདྲིང་ལ། འདིར་
 ཚུགས་སྤེལ་གཙོ་བོ་སེམས་ཅམ་པ་ཡིན་པར་གཞུང་གི་སྐུ་བས་གྱིས་ཤེས་སོ། །འོན་
 ཀྱང་ཡུང་གི་རྗེས་འབྲང་གི་མདོ་ལྟེ་པ་དང་། ས་སྤེལ་རྗེས་འབྲང་གི་སེམས་ཅམ་པ་
 འགའ་ཞིག་བཅས་གྱིས་རང་རིག་འདྲིང་པའི་གསལ་ཁ་མ་བྱུང་ཞེས་བཞེད་པའང་
 ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། རྟོག་གི་འབར་བ་ལས། སེམས་ཅམ་པས་རྣམ་ཤེས་ནི་
 གཉིས་སུ་སྒྲུབ་ཏེ། རང་སྒྲུབ་བ་དང་ཡུལ་དུ་སྒྲུབ་པའོ། །ཡུལ་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྣམ་
 ཤེས་ནི་སྤྱི་ལོ་གྱི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པར་གྱུར་ནས་རང་སྒྲུབ་པའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་
 འགྱུར་རོ་ཞེས་ཚུགས་སྤེལ་འདྲིང་པ་བཞེད་པ་ཏེ། རང་སྒྲུབ་བ་ཞེས་པའི་འཛིན་རྣམ་
 དང་། ཡུལ་དུ་སྒྲུབ་བ་ཞེས་པ་གཟུང་རྣམ་དང་། ཡུལ་གྱི་རྣམ་པར་གྱུར་པའི་གཟུང་
 རྣམ་དེ་ཉིད་འཛིན་རྣམ་གྱི་ཡུལ་དུ་བཤད་པས་འཛིན་རྣམ་གྱིས་གཟུང་རྣམ་སྤྱོད་བ་
 རང་རིག་གི་དོན་དུ་བཤད་དོ། །དེས་ན་རང་རིག་ཅེས་པ་ནི་འཛིན་རྣམ་ཡན་གར་
 བ་སྟེ་གཞན་རིག་གི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱིང་ན་རང་ཉིད་གསལ་ཅམ་དང་རིག་
 ཅམ་པ་སྤྱི་ལོ་གྱི་ཡུལ་ལ་སྟོས་མེད་དུ་ཁ་ནང་ཁོ་ནར་སྟོགས་ཤིང་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་
 གྱི་གཉིས་སྒྲུབ་ཐམས་ཅད་ལོག་པ་ཞིག་ལ་འཛོག་གོ། །རང་རིག་གི་སྤྱི་ཚུལ་ནི། སྟོ་
 འཛིན་མིག་ཤེས་སྟེས་པའི་ཆོ་དཔེ་སྤྱིང་ན་ཡུལ་ཅན་སྟོ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་
 མ་ཤར་བར་ཡུལ་སྟོན་པོའི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་གསལ་རིག་གཅིག་དང་། ཡུལ་སྟོན་
 པོའི་རྣམ་པ་མ་ཤར་བར་ཡུལ་ཅན་སྟོ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་ཞིང་རིག་
 བྱ་རིག་བྱེད་ཀྱི་གཉིས་སྒྲུབ་རུབ་པའི་སྤྱོད་བ་གསལ་རིག་གཅིག་དང་གཉིས་སྟེ་སྟེ།
 དཔེར་ན། ཤེལ་གོང་དང་ས་པ་རས་སྟོན་པོའི་སྤྱིང་དུ་བཞག་པའི་ཆོ། ཤེལ་གྱི་ངོ་

ན་རས་སྟོན་པོས་ཁ་བསྐྱར་བའི་དྲངས་ཆ་(༥༥ན)གཅིག་དང་། མ་བསྐྱར་བའི་ཤེལ་
 གོང་རང་དྲངས་པའི་དྲངས་ཆ་ཞིག་དང་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ་བ་བཞིན་ནོ་ཞེས་
 འདོད་དོ། །དེ་ལྟར་གསལ་རིག་གཉིས་ལས་སྔ་མ་ནི་གཞན་རིག་གམ་གཟུང་རྣམ་
 ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་ནི་རང་རིག་གམ་འཛིན་རྣམ་དུ་འཛོག་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དོན་
 ཏུ་སྤང་བ་དང་ལྡན་ཤེས། །དེ་ནི་ཕྱི་རོལ་མངོན་སྟོགས་སྤང་། །ཞེས་སྔ་མ་དང་།
 གྲོ་ལ་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་གྲོ། །རྟག་དུ་བདག་ལ་ནང་མངོན་སྟོགས། །ཞེས་དང་།
 རིག་བྱ་རིག་བྱེད་རྣམ་པའང་མེད། །ཅེས་པས་ཕྱི་མ་བརྟན་ཏོ། །གསུམ་པ་ནི། རང་
 རིག་འདོད་མཁན་རྣམས་ལ་རང་རིག་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་མང་ཡང་། གཙོ་བོ་ནི་
 དྲན་པའི་རྟགས་ཀྱིས་རང་རིག་སྐྱབ་པ་འདི་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དྲན་པ་ལས་
 གྲུང་བདག་རིག་གྲུབ། །ཅེས་གསུངས། སྐབ་ཚུལ་ཡང་སྔ་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་རང་
 རྟོང་བའི་རང་རིག་ཡོད་དེ། ཞེས་མི་སྐྱབ་སྟེ། ཕྱི་ཚོལ་གྱི་ངོར་རྟགས་ཆོས་གཉིས་
 ལྡན་གྱི་དཔེ་མི་རྟེན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་རི་ལྟར་སྐྱབ་ཅེན། སྔ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཆོས་
 ཅན། རྟོང་རྟོང་བྱེད་ཡོད་དེ། རྟོང་དྲན་པ་ཡོད་པའི་ཤེས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོང་བ་ཡོད་པར་སྐྱབ་སྟེ། སྔ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱིས་སྟོན་
 བོ་མཐོང་བའི་རྟེན་སྟེ། སྟོན་བོ་མཐོང་སྟམ་དུ་ཡུལ་དྲན་ལ། ཡུལ་དྲན་པ་ནི་ཡུལ་
 རྟོང་བས་ཡིན་ལ། ཡུལ་རྟོང་མཁན་ནི་སྔ་འཛིན་མིག་ཤེས་དེའི་རྟེན་གྱི་གཞན་རིག་
 དེ་ཡིན་ཞིང་། རས་མཐོང་ངོ་སྟམ་དུ་ཡུལ་ཅན་དྲན་ལ། ཡུལ་ཅན་དྲན་པ་ནི་ཡུལ་
 ཅན་རྟོང་བས་ཡིན་ལ། ཡུལ་ཅན་རྟོང་མཁན་ནི་སྔ་འཛིན་མིག་ཤེས་དེའི་རྟེན་གྱི་རང་
 རིག་དེ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཡུལ་སྟོན་བོ་རྟོང་བ་སྟོན་དུ་མ་སོང་ན་(༥༥བ)སྟོན་བོ་དྲན་
 པའི་དྲན་ཤེས་སྐྱེ་མི་སྲིད་པ་བཞིན་དུ་ཡུལ་ཅན་སྔ་འཛིན་རྟོང་བ་སྟོན་དུ་མ་སོང་ན་
 སྔ་འཛིན་མིག་ཤེས་དྲན་པ་མི་འཐད་ཅེས་འདོད། དེ་ལྟར་ན་དྲན་པའི་རྟགས་ཀྱིས་
 རང་རིག་འབྲུབ་སྟེ། རྟགས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོང་བ་ཡོད་པར་འབྲུབ་ལ་རྟོང་བ་
 ལ་རང་རྟོང་དང་གཞན་རྟོང་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་ཚོད་ཅིང་། གཞན་རྟོང་རིགས་པས་

ཁེགས་པས་ན་རང་ཚུང་ལས་འོས་མེད་ཀྱི་རིགས་པས་རང་ཚུང་ཡོད་པར་གྲུབ་ལ།
དེ་རང་ཉིད་ལ་རང་ཉིད་རྒྱུན་ཆད་ཏུ་སྤང་བ་མི་སྲིད་པས་གཞིས་སྤང་རྒྱབ་པའི་
རང་ཚུང་དེ་རང་རིག་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྐད་ཀྱི།

གཞན་མུང་རིགས་པས་ཁེགས་ཚུལ་ཡང་། གལ་ཏེ་མུང་བྱེད་རྩིས་གཞན་ཡོད་
ན་རང་ལས་གཞན་པའི་ཤེས་པ་དུས་མཉམ་དང་ཁྱིམ་འབྱུང་གང་གིས་མུང་ཡང་རྒྱོན་
གཉིས་འབྱུང་བར་འབྲུག་པ་རང་འགྲེལ་དུ་གསུངས་པ་ལས། མུང་བྱེད་ཐུག་མེད་དུ་
ཐལ་བའི་རྒྱོན་ནི། སྡོ་འཛིན་མིག་ཤེས་ལྟ་བུ་རང་མུང་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་པ་རྩིས་གཞན་
ཡོད་ན་དེ་ལའང་རང་མུང་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་པ་རང་ལས་རྩིས་ཐ་དང་པ་གཞན་དགོས་
སམ་མི་དགོས། མི་དགོས་ན་སྡོ་མ་ལའང་མི་དགོས་པར་མཚུངས་ལ། དགོས་ན་
དེ་ལའང་གཞན་དགོས་པས་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བའི་རྒྱོན་འབྱུང་རོ། །ཡང་ཤེས་པ་
ཁྱིམ་ཡུལ་གཞན་ལ་མི་འཕོ་བར་ཐལ་བའི་རྒྱོན་ཡོད་དེ། སྡོ་འཛིན་མིག་ཤེས་ལྟ་
བུ་ཁྱིམ་ཁྱིམས་རང་གི་ཉེར་ལེན་དུ་ཡུར་བའི་ཤེས་པ་སྡོ་མ་སྡོ་མ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་
ནས་ཉམས་སུ་མུང་ན་ཤེས་པ་ཁྱིམ་རྒྱམས་སྡོ་པོ་སོགས་ཡུལ་གང་ལའང་མི་འཕོ་
བར་ཐལ་བར་འབྱུར་རྟེ། རང་ལ་ཉེ་བའི་ཤེས་པ་གཟུང་དོན་དུ་བྱེད་པ་པོར་ནས་
རིང་བའི་ཁྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་སྡོ་པོ་སོགས་གཟུང་དོན་དུ་བྱེད་པ་མི་རིགས་པའི་ཁྱིར་
རོ། དེ་ལྟར་ཚད་མ་ཀྱང་བདུས་ལས་ཀྱང་། ཤེས་(ལུ་ན)པ་གཞན་གྱིས་ཉམས་སུང་
ན། ཐུག་མེད་དེ་ལའང་དུན་པ་དེ། དེ་ནི་ཡུལ་གཞན་ལ་འཕོ་བ། ཁེད་འབྱུར་
དེ་ཡང་མཐོང་ཁྱིར་རོ། ཁྱིས་དང་། རྒྱལ་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། གལ་ཏེ་སྡོ་པོ་དེ་ཉིད་
ན། ཡུལ་གཞན་ལ་ནི་འཕོ་མི་འབྱུར། ཁྱིས་སོ། གལ་ཏེ་སྡོ་འཛིན་མིག་ཤེས་སྡོ་མ་
གཙོད་པའི་སྡོ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཁྱིམ་དང་། སྡོ་པོ་གཙོད་པའི་སྡོ་འཛིན་མིག་ཤེས་
གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ་བས་ཡུལ་གཞན་ལ་མི་འཕོ་བའི་རྒྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་
གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་མིག་གི་རྒྱལ་ཤེས་རིགས་མཐུན་རྩིས་ཐ་དང་པ་གཉིས་
དུས་གཅིག་དུ་སྐྱེ་བར་འབྱུར་ན་དེ་མི་རིགས་རྟེ། མདོ་ལས། སེམས་ཅན་རྒྱམས་ནི་

ནམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུད་གཅིག་པ་སྟེ་རེ་པ་ལོ། །ཁེས་སོ། །ལྷང་འདིས་གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་ནམ་ཤེས་རིགས་མི་མ་བླུན་རྣམས་ཐ་དད་པ་རུ་མ་ཅིག་ཅར་རུ་སྐྱེ་བ་འཁོག་པ་མིན་ནོ། །

བཞི་པ་རང་རིག་འཁོག་ཚུལ་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་འཆད་པ་ལ་གསུམ། བསྐྱབ་བྱ་འཁོག་པ། སྐྱབ་བྱེད་འཁོག་པ། རང་ལུགས་ལ་རང་རིག་མེད་ཀྱང་དྲན་པ་སྐྱེ་ཚུལ་སོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱགས་སྣ་མ་བྱེད་ཅག་གིས་དབྱེད་པ་བྱས་ནས་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་རང་རིག་འཛོག་པ་མི་འཐད་དེ། གཙུག་ན་རིན་པོ་ཆེའི་མདོ་དང་ཡང་གཤེགས་སོགས་ལས་བཀག་པས་ལྷང་གིས་ཀྱང་རང་རིག་མེད་པར་བྱལ་བའི་ཕྱིར། རིགས་པས་བརྟགས་ན་འང་། དུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་ནམ་པ་ཅན་རུ་བྱས་ན་གཉིས་སུ་འབྱུང་ལ། རིག་བྱ་རིག་བྱེད་ཐ་དད་པའི་ནམ་པ་གཏན་ནས་མེད་པར་འདོད་པ་ལྟར་བྱས་ན་ནི། ཤེས་པ་རི་ལྟར་གསལ་ཡང་རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་ཉིད་གཉིས་སྤང་རུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་གཙོད་མི་སྲིད་དེ། དཔེར་ན། རལ་གྱི་རི་ལྟར་རྫོ་ཡང་རང་གིས་(༥༦)རང་མི་གཙོད། མོར་མོ་རི་ལྟར་རིང་ཡང་རང་གིས་རང་ལ་མི་རེག་སྐྱེས་པུ་རི་ལྟར་ཚལ་ཆེ་ཡང་རང་ཉིད་རང་གི་ཐུག་པ་ལ་མི་ཞོན། མེ་རི་ལྟར་ཆེ་ཡང་རང་གིས་རང་མེ་སྐྱེག་པ་སོགས་བཞིན་ཏེ། དེ་དག་ལ་རིག་བྱ་རིག་བྱེད། གཅད་བྱ་གཙོད་བྱེད། རིག་བྱ་རིག་བྱེད་སོགས་ཐ་དད་རུ་མ་བྱལ་ཅིང་། ཐ་མི་དད་བཞིན་རུ་རང་གིས་རང་ལ་བྱེད་པར་རང་བཞིན་གྱིས་འཇུག་ན་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་ཐམས་ཅད་གཅིག་རུ་ཐལ་བའི་རྟོན་འབྱུང་བར་འཇུག་པ་རང་འབྲེལ་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྩ་བར་ཡང་། བྱེད་པོ་ལས་དང་བྱ་བ་གཅིག་མིན་པས། །དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་འཛིན་པར་རིགས་མ་ཡིན། །ཁེས་གསུངས་ལ། གཞུང་འདིར་ཡང་། འཛིག་རྟེན་གྱི་ནི་མགོན་པོས་ཀྱང་། །ཁེས་སོགས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། བྱེད་ཅག་གིས་དྲན་པའི་རྟགས་གྱིས་རང་རིག་སྐྱབ་པ་མི་འཐད་དེ། རང་མཆོན་གྱིས་བྱལ་བའི་དྲན་པ་རྟགས་སུ་འགོད་ན། དེ་ནི་རང་རིག་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མིན་ཏེ།

རང་རིག་མ་གྲུབ་པ་བཞིན་རུ་དེ་འདྲའི་བླ་པ་འད་ཁོ་ཙག་ལ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།
 དེ་ལྟར་སྐྱབ་པ་ནི་སྐྱབ་བྱེད་བསྐྱབ་བྱ་དང་མཚུངས་པའི་སྒྲིན་ཡོད་དེ། སྐྱ་མི་རྟག་
 པར་སྐྱབ་པ་ལ་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་རྟགས་སུ་བཞོན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་འཇུག་
 པ་ལས། གལ་ཏེ་སྤྱི་རུས་བླ་པ་ལས་གྲུབ་ན། །མ་གྲུབ་བསྐྱབ་པར་བྱ་ཕྱིར་བརྗོད་
 པ་ཡི། །མ་གྲུབ་འདི་ནི་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་མིན། །ཞེས་སོ། །འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་
 ཀྱི་དབང་རུ་བྱས་པའི་བླ་པ་རྟགས་སུ་འགོད་ན་ནི། དེ་རང་རིག་ཡོད་པར་སྐྱབ་
 པའི་རྟགས་ཡང་དག་མིན་ཏེ། དེ་འདྲའི་བླ་པ་ཡོད་ན་རང་རིག་ཡོད་པས་མ་ཁྲབ་
 པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྩ་ཡོད་ན་རྩ་ཤེལ་དང་། མེ་ཡོད་ན་མེ་(ལེན)ཤེལ་ཡོད་པས་
 མ་ཁྲབ་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་འཇུག་པ་རང་འགྲེལ་ལས་སོ། །དེ་ལྟར་བླ་པ་གཉིས་ཀ་
 གང་རྟགས་སུ་བཞོན་ཀྱང་རང་རིག་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མིན་ཏེ། སྐྱ་མ་ལ་མ་
 གྲུབ་པའི་སྒྲིན་དང་། སྤྱི་མ་ལ་མ་ཁྲབ་པའི་སྒྲིན་ཡོད་དོ། །སྤྱིས་ཀྱི་བླ་པའི་རྟགས་
 ལས་སྤར་གྱི་ཤེས་པ་ལ་ཚུང་བ་ཙམ་ཡོད་པར་གྲུབ་ན་འད་དེས་རང་རིག་མི་འགྲུབ་སྟེ།
 ཚུང་བ་ལ་མདོ་སེམས་གཉིས་ཀྱིས་བཞེད་པ་ལྟར་རང་ཚུང་དང་གཞན་ཚུང་གཉིས་
 སུ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། འདིར་མིང་གིས་བཏགས་ཙམ་གྱིས་ཚུང་བ་ཡོད་པར་འདོད་
 ཀྱང་རང་ཚུང་དང་གཞན་ཚུང་གང་ཡང་ཡོད་པར་མི་འདོད་དེ། དཔེར་ན་མིང་
 གིས་བཏགས་ཙམ་གྱི་སྟེ་བ་ཡོད་ཀྱང་བདག་སྟེ་དང་གཞན་སྟེ་གང་ཡང་མི་འདོད་པ་
 དང་། ཐ་སྙད་རུ་མར་མེ་གསལ་བའི་རང་བཞིན་རུ་འདོད་ཀྱང་རང་གིས་གསལ་བ་
 དང་གཞན་གྱིས་གསལ་བ་གང་རུ་འད་ཁས་མི་ལེན་པ་བཞིན་ནོ། །འདིར་རང་ཚུང་
 མི་འདོད་དེ། ཐ་སྙད་ཙམ་རུ་ང་རང་གིས་ང་རང་རིག་ཅེས་པ་ཙམ་འདོད་ཀྱང་དེ་
 ལ་རང་ཚུང་གི་དོན་མི་ཚང་ཞིང་། རང་གཞན་གང་གིས་ཚུང་དཔྱད་ནས་རང་ཚུང་
 འཇོག་ན་དེ་འདྲའི་རང་རིག་འདིར་འགོག་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཚུང་
 ཡང་མེད་དེ། ཡོད་ན་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་སྒྲིན་ཡོད་པར་མ་ཟད། དཔྱད་ནས་
 གཞན་ཚུང་འཇོག་ན་རང་མཚན་གྱིས་གཞན་ཚུང་ཡོད་དགོས་ལ་དེ་ལྟ་ན་ཚུང་བླ་

གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ངས་སྤར་མཐོང་སྟམ་ཏུ་ཕྱིས་དྲན་མི་
སྲིད་པའི་སྟོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་རང་ལྷགས་ལ་རང་རིག་མེད་ཀྱང་དྲན་པ་སྐྱེ་ཚུལ་ལ་གཉིས། དངོས་
དང་། ཞར་བྱང་ཚད་མའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཞུང་འདི་ཉིད་
ལས་གསུངས་(༥༦)པའི་རིགས་པ་ནི། གལ་ཏེ་རང་རིག་ཡོད་མིན་ན། །རྣམ་ཤེས་
དྲན་པར་རི་ལྟར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས། རྟོན་ནི། རྩྱགས་སྤར་ན་ཤེ། དེས་སྟོན་
པོ་འདི་མཐོང་སྟམ་ཏུ་དྲན་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། རང་རིག་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
ཟེར། དེའི་ལན། འདིར་ནི་ཐལ་བ་དེ་དང་། དེའི་བརྒྱུག་དོན་གྱིས་སྦྱར་བ་གཉིས་
ཀ་ལ་བྱུང་མེད་ཀྱི་ལན་འདེབས་པ་ཡིན་པས། གཞུང་འདི་དང་དབུ་མ་འཇུག་པ་
གཉིས་ཀར་དོན་དམ་ཏུ་མ་བཟང་ཐ་སྟངས་ཏུ་འང་རང་རིག་བཀག་པ་ཡིན་ཏེ། འཇུག་
པ་རང་འབྲེལ་ལས། འོན་ཏེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྟངས་ཀྱི་དབང་ཏུ་ཡིན་ན་ནི་དེ་ལྟ་ན་
ཡང་རང་རིག་པའི་རྒྱ་ཅན་གྱི་དྲན་པ་མི་སྲིད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོ། །རང་རིག་མེད་
ཀྱང་དྲན་པ་སྐྱེ་ཚུལ་དངོས་ནི། གཞན་སྤྱང་བ་དང་འབྲེལ་བ་ལས། །དྲན་འགྱུར་བྱི་
བའི་རུག་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སྤར་ཡུལ་སྤྱང་བ་ལས་ཕྱིས་དྲན་པ་སྐྱེ་བ་ན་ཡུལ་ཅན་
ཤེས་པ་སྤངས་ནས་ཡུལ་ཁོན་དྲན་པ་མིན་པར། ངས་སྤར་འདི་མཐོང་ངོ་ཞེས་ཡུལ་
ཡུལ་ཅན་འབྲེལ་བའམ་སྤྱགས་ནས་གཉིས་སྤར་དང་བཅས་པའི་སྟོན་ནས་དྲན་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་དགུན་གྱི་རུས་སུ་བྱི་བས་ཡུས་ལ་རྒྱགས་པ་ན་རུག་ཞུགས་ཀྱང་
རྒྱགས་པ་སྤྱང་གིས་རུག་མ་སྤྱང་ལ། ཕྱིས་འབྲུག་གི་སྤྲོ་ཐོས་ནས་རུག་ལངས་པ་ན་
སྤར་རྒྱགས་པའི་ཆོ་རུག་ཞུགས་པ་ཡིན་པར་འབྲུག་སྟམ་པའི་དྲན་ཤེས་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིས་ནི་སྤར་རུག་ཞུགས་ཆོ་རུག་མ་སྤྱང་བ་དང་ཕྱིས་རྒྱགས་པ་
དྲན་པས་རུག་ཞུགས་པ་དྲན་པ་བཞིན་ཏུ། སྤར་ཡུལ་སྤྱང་ཆོ་ཡུལ་ཅན་རང་མ་སྤྱང་
ཡང་ཕྱིས་ཡུལ་དྲན་སྟོབས་གྱིས་ཡུལ་ཅན་དྲན་པའང་འཐད་ཅེས་བཞུག་རྟོ། །

ཡང་རང་རིག་མེད་ཀྱང་དྲན་པ་སྐྱེ་ཚུལ་འཇུག་པ་ལས་གསུངས་པ་ནི། གང་

མིར་གང་གིས་ཡུལ་མྱོང་གུར་དེ་ལས། འུན་པ་འདི་གཞན་ང་ལ་ཡོད་མིན་པས། འདི་
 (ཡན་མིར་ང་ཡིས་མཛོང་སྐྱམ་དུན་འགྱུར་རྟེ། འདི་ཡང་འཇིག་རྟེན་ཐ་སྐད་ཚུལ་
 ཡུགས་ཡིན། ཁེས་གསུངས། འོན་ནི། སྡོ་འཛིན་མུང་བྱེད་གྱི་རང་རིག་མེད་ཀྱང་
 ངས་སྡར་སྡོན་པོ་མཛོང་ངོ་སྐྱམ་པའི་དུན་པ་སྐྱེ་བ་མི་འགལ་རྟེ། སྡར་སྡོན་པོ་མཛོང་
 བའི་མིག་ཤེས་དང་། མིས་གྱི་སྡོ་འཛིན་མིག་ཤེས་དུན་པའི་དུན་ཤེས་གཉིས་ཀར་རང་
 བཞིན་གྱིས་གཞན་མིན་ཞིང་འཇིག་རྟེན་པའི་སྡོ་ལྟ་སྐྱེས་གྱིས་ཀྱང་དེ་གཉིས་གཞན་
 ཏུ་འཛིན་མི་སྲིད་པའི་མིར་དང་། སྡོ་འཛིན་དེ་ང་མིན་པས་དེ་དང་སྡོན་པོ་མཛོང་
 མཁན་གྱི་གང་ཟག་གཉིས་འགལ་ཡང་། དེའི་སྡོ་འཛིན་གྱིས་མཛོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་
 ངས་སྡོན་པོ་མཛོང་བར་ཡང་འཇིག་རྟེན་པའི་མིར་དང་། བྱིད་ཅག་གིས་དབྱུང་བ་
 ལྟར་བྱས་ན་མཛོང་དུན་སོགས་མི་ཏུང་ཡང་མ་བརྟགས་མ་དབྱུང་པར་འཇིག་རྟེན་
 པའི་ཐ་སྐད་ཅུ་ལ་སྡོ་འཛིན་གྱི་ཡུལ་སྡོན་པོ་དེ་དང་། དུན་ཤེས་གྱི་ཡུལ་སྡོན་པོ་
 དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་པའི་མིར། ཁེས་པའོ། རྟོགས་སྡར་མ་བྱིད་ཅག་ལྟར་ན། མིས་
 གྱི་སྡོ་འཛིན་དུན་ཤེས་གྱིས་སྡར་གྱི་སྡོ་འཛིན་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུན་པ་མི་རིགས་རྟེ།
 མིས་གྱི་དུན་ཤེས་དང་སྡར་གྱི་ཡུལ་མྱོང་གི་ཤེས་པ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་
 ཡིན་པའི་མིར། དཔེར་ན་བྱམས་པའི་ཤེས་པས་སྡར་ཡུལ་མྱོང་བ་ཉེར་སྐྱེས་གྱི་ཤེས་
 པས་མི་དུན་པ་བཞིན་རྟེ། འཇུག་པ་ལས། དེ་ལྟ་འདྲ་དུན་པས་དུན་པ་རིགས་
 མིན་རྟེ། གཞན་མིར་མ་ཤེས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་བཞིན། ཁེས་སོ། ཁོ་ན་མེ། དཔེ་
 དོན་མི་མཚུངས་རྟེ། རྒྱུད་གཅིག་པ་དང་། ཐ་དད་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་མིར་ཞེ་ན།
 འཇུག་པ་ལས། གཏན་ཚིགས་འདིས་ནི་ཁྱད་པར་དག་ཀྱང་འཛོམས། ཁེས་རང་
 མཚན་གྱིས་གཞན་ཡིན་པའི་མིར་ཁེས་པའི་གཏན་ཚིགས་འདིས་ནི་(ཡན་མུད་གཅིག་
 པ་སོགས་གྱི་ཁྱད་པར་དག་ཀྱང་འཛོམས་པར་བྱེད་དེ། སྡར། བྱམས་པ་ཉེར་སྐྱེས་
 ལ་བརྟེན་ཚེས་ནམས་ནི། གཞན་ཉིད་མིར་ན་རྒྱུད་གཅིག་གཏོགས་མིན་རྟེ། ཁེས་
 རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་རྒྱུད་གཅིག་པ་མི་འཐད་པའི་རིགས་པ་བཤད་ཟིན་དུན་

པ་དང་སྦྱར་བཅོ། ཞེས་དང་། ཚ་ཤེད་རབ་བྱེད་བརྟན་པ། ཚྭ་བསྐྱོག་ཞིབ་མོ་
 རྣམ་འཐག་སོགས་ལས་ཀྱང་རང་རིག་འགོག་བྱེད་གྱི་རིགས་པ་གཞུང་འདྲིར་བསྟན་
 པ་རྣམས་དང་སྟོགས་འདྲ་བར་བཤད་ཅིང་། དབུ་མ་སྟོང་པོ་དང་བདེན་གཉིས་རང་
 འགྲེལ་སོགས་ལས་ཀྱང་རང་རིག་འགོག་ཚུལ་བསྟན་ལ། འཇུག་པ་ལས་ནི། སྦྱབ་
 བྱེད་བསྐྱབ་བྱ་དང་མཚུངས་པའི་རིགས་པ། རང་རིག་ཡོད་ཀྱང་རང་མཚན་གྱིས་
 གཞན་དྲན་པ་མི་སྤྱིད་པའི་རིགས་པ། བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བའི་རིགས་
 པ། རང་རིག་མེད་ཀྱང་དྲན་པ་སྦྱེ་བའི་རིགས་པ་དང་བཞིས་འགོག་ཚུལ་བསྟན་པ་
 ཐམས་ཅད་སྤར་གངས་ཟིན་པ་ལྟར་རོ། །འོ་ན་རང་རིག་ཐ་སྟོད་དུ་འང་མེད་ན་ཐལ་
 འགྱུར་བ་བྱོད་གྱི་ལྷགས་ལ་སྔོ་འཛིན་མངོན་སུམ་ལྟ་བུ་འབྱུང་ཚུལ་རི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན།
 དེ་ནི་འདྲི་ལྟར་སྔོ་འཛིན་མིག་ཤེས་དེས་ལྷལ་སྔོན་པོ་གཞལ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཆོད་མ་
 གཞན་བརྒྱུད་མི་དགོས་པར་མིག་ཤེས་དེས་དེ་ལྟར་སྔོན་པོ་གཞུང་བ་དྲན་པའི་ཤེས་
 པ་དངོས་སུ་འབྲེན་ལ། དྲན་ཤེས་དེ་ཉིད་གྱི་སྔོན་པོ་མེད་པ་དང་སྔོ་འཛིན་མིག་ཤེས་
 མེད་པ་གཉིས་ཀའི་སྔོ་འདོགས་གཅོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དྲན་ཤེས་དེ་ཉིད་སྔོ་འཛིན་
 མིག་ཤེས་ཡོད་པ་ལ་ཆོད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་སྦྱབ་པོ། །འཇུག་པའི་རྣམ་
 བཤད་ལས་རིགས་པའི་སྔོ་གཞན་གསུངས་སོ། །སྟོགས་སྔ་མ་དག་གིས་གཞན་དབང་
 གིས་ཤེས་པ་རང་(ལ་ན)བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་སྦྱབ་བྱེད་དུ་ཤེས་པ་གཅིག་ལའང་རང་
 རྟོན་དང་གཞན་རྟོན་གི་ཆ་གཉིས་དབྱེད་ནས་རང་རིག་འཛོག་པ་ནི་རང་མཚན་ཁས་
 ལེན་པའི་དབང་གིས་ཡིན་ལ། འདྲིར་ཐལ་འགྱུར་བས་ནི་ལྷལ་ལྷལ་ཅན་པན་ཚུན་
 རྟོས་ནས་འབྱུང་བར་བཞེད་པས་ལྷལ་འཇལ་བྱེད་ལས་སོགས་སུ་ལྷལ་ཅན་འཇལ་
 བྱེད་གྱི་ཆོད་མ་གཞན་མི་དགོས་པ་རང་རིག་མི་བཞེད་དེ་རང་མཚན་ཐ་སྟོད་དུ་འང་
 ཁས་མི་ལེན་པའི་དབང་གིས་སོ། །

གཉིས་པ་ཞར་བྱང་ཆོད་མའི་རྣམ་གཞག་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྷགས་མདོ་ཅམ་
 རྟོས་ན། རང་གི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ལྷལ་ལ་མི་སྦྱེ་བའི་ཤེས་པ་དེ་ཆོད་མའི་མཚན་

ཉིད་ཡིན་ལ། འདི་འདྲི་མི་སྤྱོད་པ་དེ། གཞུལ་བྱ་དེ་ཆོད་མ་དེས་རི་ལྟར་བཅད་པ་ལྟར་
 བྱུང་པའི་སྒྲིམ་པ་འཛིག་པས། ཀུན་རྫོབ་ཐམས་ཅད་བསྐྱུ་བའི་ཆོས་ཅན་ཏུ་བཤད་
 པ་དང་མི་འདྲ་བའོ། སྐྱེ་བཤད་ཀྱང་། རབ་ཏུ་འཇུག་པས་ན་ཆོད་མ་ཞེས་བྱ་སྟེ་
 གཞན་དང་མི་འདྲའོ། དེ་ཕྱི་ན། མངོན་སུམ་ཆོད་མ། རྟེན་དཔག་ཆོད་མ། ལྷན་གྱི་
 ཆོད་མ། དཔེ་ཉེར་འཇུག་གི་ཆོད་མ་དང་བཞི་ཡོད་དེ། ཆོད་མའི་གྲངས་ནི་གཞུལ་
 བྱའི་དབང་གིས་འཛིག་ལ། གཞུལ་བྱ་ལ། མངོན་གྱུར་དང་སྒྲིམ་གྱུར་གཉིས། ཕྱི་
 མ་ལ། རྒྱུ་ཟད་སྒྲིམ་གྱུར། ཤིན་ཏུ་སྒྲིམ་གྱུར། དཔེ་དང་འདྲ་བའི་ཆོས་སྒྲིམ་གྱུར་
 དང་བཞིར་ངེས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བཞིར་སྟེ་ཡང་མངོན་རྟེན་གྱི་ཆོད་མ་གཉིས་སུ་
 གྲངས་ངེས་ཏེ་ཆོད་མ་ཕྱི་མ་གཉིས་རྟེན་དཔག་ཆོད་མར་འདྲུ་བའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་
 ཆོག་གསལ་ལས་ཚོད་བཞོག་ཙ་འགྲེལ་ལྟར་ཆོད་མ་བཞི་དང་། བཞི་བརྒྱུ་པའི་འགྲེལ་
 པར་ཆོད་མ་གཉིས་སུ་བཤད་དོ། །རྟགས་ལ་མ་སྟོས་པར་རང་གི་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་
 དུལ་གྱི་གཞུལ་བྱ་མངོན་སུམ་པ་ལ་མི་བསྐྱུ་བའི་ཤེས་པ་དེ་(ལ་བ)མངོན་སུམ་གྱི་
 ཆོད་མའི་ངོ་པོ་ཡིན་ལ། དེ་ཕྱི་ན། བདག་རྟེན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལ་བརྟེན་
 པའི་མངོན་སུམ་ཆོད་མ་དང་། བདག་རྟེན་ཡིད་དབང་ལ་བརྟེན་པའི་མངོན་སུམ་
 ཆོད་མ་གཉིས་ཡོད། ཕྱི་མ་ལའང་། བདག་རྟེན་ཡིད་དབང་ཅན་ལས་ཞི་ལྷག་བྱུང་
 འབྲེལ་ལ་མ་བརྟེན་པའི་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་དང་། བདག་རྟེན་ཞི་ལྷག་བྱུང་འབྲེལ་
 ལ་བརྟེན་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དང་གཉིས་ཡོད། དེས་ན་སྟེ་འཛིན་མིག་
 ཤེས་ལྟ་བུ་དབང་མངོན་དང་། སྟེ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་སུ་སྟེས་པའི་སྟོན་པོ་
 དྲན་པའི་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིད་མངོན་དང་། བདག་མེད་ཕྱ་རགས་ཅི་རིགས་མངོན་
 སུམ་ཏུ་རྟགས་པའི་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་སྟེ་མངོན་སུམ་གྱི་ཆོད་མ་
 གསུམ་མོ། །རང་རིག་མངོན་སུམ་ཆོད་མ་མི་བཞེད་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །སྦྱིར་རྣལ་
 འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡིན་ན་ཡིད་མངོན་ཡིན་དགོས་ཀྱང་མངོན་སུམ་ལ་གསུམ་ཏུ་སྟེ་
 བའི་ཡིད་མངོན་ཡིན་མི་དགོས་ཏེ། དེ་གཉིས་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡིད་ཤེས་འཁོར་

གྱི་ཚར་པ་བདེ་སྟག་སྟགས་སྤྱང་བའི་ཡིད་མངོན་ནི་ཁ་ནང་ལྟ་ལ་གཉིས་སྤང་བྱུང་
 པ་མི་དགོས་པར་སྤྱང་བྱ་སྤྱང་བྱེད་ཐ་དད་པ་ཉིད་ཏུ་སྒོ་ལ་སྤང་བར་གསུངས་པའི་
 སྤྱང་རང་རིག་དང་མི་འདྲའོ། །རྟགས་སམ་རྒྱ་མཆོན་ལ་དངོས་སུ་བརྟེན་ནས་རང་
 གི་འཛིན་སྤངས་གྱི་ཡུལ་ཏུ་ཡུར་པའི་གཞལ་བྱ་སྟོག་ཡུར་པ་ལ་མི་སྤྱ་བའི་ཤེས་པ་
 དེ་རྗེས་དཔག་ཆད་མའི་ངོ་མོ་ཡིན་ལ། དབྱེ་ན་སྤྱང་ཉིད་རྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་
 ལྟ་བུ་དངོས་སྤྱབས་རྗེས་དཔག་དང་། དབྱེད་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་གི་རྟགས་
 གྱིས། སྤྱིན་པས་ལོངས་སྤྱོད་ཁྲིམས་གྱིས་བདེ། ཁྲེས་པའི་ལུང་རང་གི་བསྟན་བུའི་
 འོན་ལ་མི་སྤྱ་བར་རྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་ལྟ་བུ་ཡིད་(༤༠ན)ཆེས་རྗེས་དཔག་དང་།
 བ་མེན་ནི་བ་ལང་དང་འདྲའོ་སྟམ་པའི་རྗེས་དཔག་ལྟ་བུ་དཔེ་ཉེར་འཇལ་གྱི་རྗེས་
 དཔག་སྟེ་གསུམ་མོ། གཞན་ཡང་ཐལ་འཁྱར་ལ་བརྟེན་པ་དང་། ཚུལ་གསུམ་
 ཆང་བའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་ཆད་མ་སྟེ་གཉིས་གྱི་དབྱེ་བ་སྟགས་ཀྱང་
 ཡོད་དོ། །ཆད་མ་ལ་གསར་ཏུ་མི་སྤྱ་བའི་རིག་པ་དགོས་པ་དང་། མངོན་སུམ་ལ་
 རྟོག་བུལ་དགོས་པ་སྟགས་ནི་འདིར་མི་བཞེད་དེ། དུན་ཤེས་དང་རྗེས་དཔག་གིས་
 དྲངས་པའི་བཅད་ཤེས་སྟགས་ལའང་མངོན་སུམ་ཆད་མ་ཡོད་པ་དང་། ཆད་མ་
 དང་འབྲལ་ཤེས་མི་འགལ་བར་བཞེད་པ་སྟགས་ཆད་མའི་རྣམ་གཞག་གཞན་དང་
 མི་འདྲ་བ་མང་བའི་སྤྱར་རོ། །

ཡང་། གལ་ཏེ་འཁོར་བ་དངོས་རྟེན་ཅན། ཁྲེས་སྟགས་གསུངས། སྐབས་
 འདིའི་དར་རྟེན་དང་ཟིན་བྲིས་ལས། ཆོད་པ་འདི་བསྐྱབ་བཏུས་སུ་གསུངས་པའི་
 འོན་ཡིན་ཁྲེས་སྟགས་སུའི་ཆོད་པའི་སྐབས་སུ་གསུངས་ལ། ཡང་རྟགས་འདི་བསྐྱབ་
 བཏུས་སུ་གསུངས་སེ་ཁྲེས་ལན་གྱི་སྐབས་གསུངས་འདུག་ལ། བསྐྱབ་བཏུས་སུ་རི་
 ལྟར་གསུངས་སྟམ་ན། དེ་ཉིད་ལས། གནས་མེད་པ་ཀྱན་རྩོད་ཏུ་རི་ལྟར་བྱང་ཞེ་ན།
 རི་ལྟར་མི་བྱང་སྟེ། རི་ལྟར་སྤོང་པོ་མེད་ན་སྤྱིས་བྱར་འབྲལ་བ་བཞེན་ནོ། །གང་ལ་
 བརྟེན་ནས་སྤྱིས་བྱར་འབྲལ་བར་འཁྱར་བ་སྤྱང་པ་ཉིད་ཏུ་སྤྱ་བ་ལ་སྤོང་པོ་དེ་དོན་

དམ་པར་རི་ལྟར་གྲུབ། ཚུལ་ཐམས་ཅད་ནི་ཙ་བ་མེད་པ་སྟེ། ཡང་དག་པར་ན་
 ཙ་བ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། དེ་སྐད་ཏུ་འཕགས་པ་བྱི་མ་མེད་པར་གཤམ་པས་
 བརྟན་པ་ལས་ཀྱང་། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པའི་ཙ་བ་གང་ཡིན།
 སྤྲུལ་པ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་(༥༠བ)པར་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པའི་ཙ་བ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་
 འདུ་ཤེས་སོ། སྤྲུལ་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཙ་བ་གང་ཡིན། སྤྲུལ་པ་ཕྱིན་ཅི་
 ལོག་གི་འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཙ་བ་ནི་རྟོག་མེད་པའོ། སྤྲུལ་པ་རྟོག་མེད་པའི་ཙ་བ་གང་ཡིན།
 སྤྲུལ་པ་འཇམ་དཔལ་གང་རྟོག་མེད་པ་དེའི་ཙ་བར་ལྟར་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད། དེ་ལྟར་
 ཚུལ་ཐམས་ཅད་ནི་རྟོག་མེད་པའི་ཙ་བ་ལ་གནས་པའོ། ཞེས་གསུངས་སོ། ཞེས་
 པ་འདི་ཡིན་ལ། དེའི་ གནས་མེད་པ་སོགས་སྟོགས་སྒྲིབ་ཚུད་པ་སྟེ། འཁོར་བ་
 སོགས་འབྱུལ་བ་བརྟན་པ་རྣམས་ལ་འབྱུལ་གཞིའམ་གནས་སམ་ཙ་བ་བདེན་པ་རེ་
 ཡོད་དགོས་ཏེ། རྟོག་ཏུ་མ་ལ་མིར་འབྱུལ་བ་ནའང་རྟོག་ཏུ་མ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་
 བཞིན་ཞེས་ཟེར། དེའི་ལན། རི་ལྟར་མི་རུང་སོགས་གསུངས། རོན་ནི་འབྱུལ་གཞི་
 བདེན་པ་མེད་ཀྱང་འབྱུལ་བ་སྟེ་རི་ལྟར་མི་རུང་སྟེ། རྟོག་ཏུ་མ་བདེན་པར་མེད་ཀྱང་
 སྤྲུལ་བྱར་འབྱུལ་བ་བཞིན། ཚུལ་ཐམས་ཅད་རྟོག་ཏེད་ཏུ་སྤྲུལ་པ་ལ་རྟོག་ཏུ་མ་བདེན་
 པར་རི་ལྟར་གྲུབ། ཚུལ་ཐམས་ཅད་ནི་ཙ་བ་མེད་པ་སྟེ། བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཙ་
 བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། རྟོགས་དེ་མདོའི་ལུང་གིས་ཀྱང་སྤྲུལ་པ་ནི། དེ་སྐད་
 ཏུ་འཕགས་པ་སོགས་སོ། །

གསུམ་པ་ལམ་དཔུ་མ་ལ་དགོས་ཀྱས་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཚུད་པ་སྟོང་པ་ལ། སྤྲུ་
 མ་ལྟ་བུར་ཤེས་ན་ཡང་། སོགས་དང་། ཡང་། རྟོག་ཏེད་བག་ཆགས་གོམས་པས་
 བློ། ཞེས་སོགས་གསུངས། ཕྱི་མ་འདིས་ལྟ་བ་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་སྟོན་ཚུལ་བརྟན་ལ།
 དེ་ལྟར་བསྟོམས་པས་རྟོག་ཏེད་རྟོགས་པ་གོམས་པ་ལས་རིམ་གྱིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་
 བསྟོད་ཚུལ་ལ། མོས་སྟོད་གྱི་ས་ནི། ཐེག་ཆེན་(༥༡ན)མེམས་བསྐྱེད་བརྟན་པ་ནས་

ཐོབ་པ་ནས་ཚྲིགས་ལམ་དུ་འཛོག་ལ། སེམས་བསྐྱེད་བརྟན་པའི་ཚད་ནི། གངས་
མེད་གསུམ་དུ་ཚྲིགས་གསོག་པའི་འགོ་བརྟམས་པ་ནས་འཛིན་ཁིང་། བརྟན་པའི་
རྒྱ་མཚན་ཁྱད་པར་བཞི་ལྟ་ཏེ། ཐེག་བསྟུས་ལས། བཟང་དང་སྟོན་པའི་སྟོབས་
ཅན་དང་། སེམས་བརྟན་ཁྱད་པར་འགོ་བ་ཡི། ཁྱད་ཚུབ་སེམས་དཔལ་གངས་
མེད་གསུམ། ཀྱུན་དུ་ཚོམ་པར་མཛད་པ་ཡིན། ཞེས་པ་ལྟར་དང་། གངས་མེད་
གསུམ་གྱི་ཐོག་མ་མོས་སྤྱད་ནས་འཛིན་པར་བྱང་ས་ལས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་མགོ་
ཡང་ཚྲིགས་ལམ་ནས་ཡིན་པར་བཤད་ལ། དེ་ནས་ཐེག་ཆེན་རིགས་ངེས་ཀྱི་དབང་
དུ་བཏང་ནས། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་གསར་དུ་ཐོབ་པ་ནས་སྟོར་ལམ་
དུ་འཛོག་ལ། རྟོན་སྟགས་བཞིའི་ཁྱད་པར་ཡང་སྟོང་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་
ཆོ་གཉིས་སྣང་གི་རྩིས་པ་རྩེ་སྒབ་དུ་སོང་བའི་རིམ་པ་ལས་ཐུའོ། ཐེག་ཆེན་འཕགས་
ལམ་ལ། ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་ཟིན་པའི་བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་
མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་བྱང་སེམས་ཀྱི་དོན་དམ་པའི་སའི་
ངོ་བོ་ཡིན་ལ། དབྱེ་ན་རབ་དགའ་སྟགས་བརྒྱ་ཡོད། དེ་དག་ཀྱང་ངོ་བོ་ཟག་མེད་
ཀྱི་ཡེ་ཤེས། སྟགས་སྟོང་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་སེམས་བསྐྱེད་སྟགས་གྱིས་ཟིན་པ་ཡིན་ལ།
རང་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་མའི་རྟེན་བྱེད་པས་ན་ས་ཞེས་བྱའོ། ཟག་བཅས་
ཟག་མེད་ཀྱི་དོན། འདིར་ནི། བདེན་འཛིན་གྱི་མ་རིག་པ་དང་དེའི་བག་ཆགས་
གང་རུང་གིས་བསྐྱེད་པ་དང་མ་བསྐྱེད་པ་ལ་འཛོག་གོ །

ས་བརྒྱའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་གྱིས་ཚོས་ཉིད་རྟོགས་ཚུལ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་
(༦༡)པས་ངོ་བོ་མི་འདྲ་བའི་སྟོན་ནས་དབྱེར་མེད་དེ། ས་བརྒྱ་པ་ལས། རི་ལྷར་བར་
སྣང་བྱ་རྩིས་མཁས་ནམས་གྱིས། བརྟེན་པར་རུས་མ་ཡིན་ཁིང་མི་མཐོང་བ། །དེ་
ལྟར་རྒྱལ་བའི་སྟགས་ཀྱི་ས་ཀྱུན་ཀྱང་། བརྟེན་མི་རུས་ན་ཉན་པར་ག་ལ་རུས། ཞེས་
གསུངས། འོན་ཀྱང་རྩིས་ཐོབ་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་ཁྱད་པར་མི་
འདྲ་བ་ཡོད་པའི་སྟོན་ནས་ས་བརྒྱར་བྱེ་བར་གསུངས་ལ། དེ་ལ་བཞི་ལས། ཡོན་ཏན་

གྱི་གངས་འཕེལ་བའི་ཁྱད་པར་ནི། ས་དང་པོར་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ལྷག་བརྒྱ་གཉིས་ཐོབ་
 པ་སོགས་སོ། །མཐུ་ལུལ་ཏུ་བྱུང་བ་ཐོབ་པའི་ཁྱད་པར་ནི། ས་སྐྱ་མ་སྐྱ་མ་ལས་བྱི་
 མ་བྱི་མ་སྦྱོང་སྦྱོངས་དང་ལམ་བཤོད་སྦྱོངས་ཤོང་ནས་ཤོང་ཏུ་འཕེལ་བའི་ཁྱད་པར་
 ཐོབ་པའོ། །པར་བྱིན་ལྷག་པའི་ཁྱད་པར་ནི། ས་དང་པོ་བྱིན་པའི་པར་བྱིན་ལྷག་པར་
 འཛོལ་བ་སོགས་སོ། །པར་རྩལ་ཏུ་བྱིན་པའི་དོན། པར་རྩལ་འདིར་བྱིན་ཞེས་ལས་གྱི་
 གྲ་སྦྱར་ན་སངས་རྒྱས་གྱི་ས་ཁོ་ནར་ཡོད་ཀྱི་སྦྱོབ་ལམ་ན་མེད་ལ། འདིས་པར་རྩལ་ཏུ་
 བྱིན་ཞེས་བྱེད་པ་ལ་སྦྱར་ན་སྦྱོབ་ལམ་ན་འང་པར་བྱིན་བརྒྱ་པོ་མཚན་ཉིད་པ་བཞག་
 ཏུ་ཡོད་དོ། །རྣམ་སྒྲིག་གི་སྡེ་བ་འཛིན་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ནི། ས་དང་པོ་བ་པལ་ཆེར་
 འཛིན་སྤྱིར་ལ་དབང་བའི་རྒྱལ་པོར་སྡེ་བ་འཛིན་པ་སོགས་སོ། །འདི་དག་ནི་མདོ་
 ཅུམ་སྟེ་ས་ལས་གྱི་རྣམ་གཞག་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རྣམས་རྒྱས་པར་
 གཞན་ལས་ཤེས་དགོས་སོ། །

ཡང་། གང་ཆེ་དངོས་དང་དངོས་མེད་དག་ཅིས་སོགས་གསུངས། འདིས་
 འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་གཟིགས་རྩོམ་པ་མཐའ་དག་ཞི་བར་བསྟན་ལ།
 ཆོགས་བཅད་འདི་དང་། འོག་ཏུ། སེམས་མེད་པ་ལ་མཚན་བྱས་པས། ཞེས་སོགས་
 དང་། འཇུག་པ་ལས། སེམས་འགགས་པས་དེ་སྦྱ་ཡིས་མདོན་སྟུང་མཛད། ཅིས་
 དང་། (༦༣ན)རང་འགེལ་ལས། མདོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་རྒྱལ་པའི་བྱིར་སེམས་
 དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱ་བ་གཏན་ལོག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་ཡུང་སོགས་ལ་
 བརྟེན་ནས། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ན་ཡེ་ཤེས་མེད་པ་དང་། དེའི་ཡུལ་མེད་
 པར་འདོད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་གྱི་སར་ཡེ་ཤེས་དང་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་རྒྱ་བ་
 ཅུམ་ཡང་མེད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཡུལ་མེད་ཏུ་འདོད་པ་སོགས་མི་
 འདྲ་བ་མང་ཏུ་བྱུང་། འོན་ཀྱང་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་སོགས་གྱི་དགོངས་པ་ལྟར་
 བ། སངས་རྒྱས་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཡུལ་མེད་ན་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡུལ་ཅན་མ་ཡིན་པར་ཐལ་
 བ་དང་། ཡུལ་མཐུན་ཚུལ་གྱི་སྟོན་པ་ཡེ་ཤེས་བཞི་དང་གཉིས་སོགས་གསུངས་པ་

མི་འཐད་པ་དང་། ཡུལ་ཤེས་གཉིས་སྟོས་ཏེ་བཞག་པས་ཡོད་མཉམ་མེད་མཉམ་དུ་གསུངས་པ་མི་འཐད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ལ་ཡེ་ཤེས་དང་སེམས་སེམས་བྱང་གང་ཡང་མེད་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱགས་རྒྱད་ལ་བྱམས་སྟིང་རྩེ་བྱང་རྒྱུ་གི་སེམས་དང་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་ནམ་གངས་མང་པོ་དང་། སྟོབས་བཅུའི་ཡེ་ཤེས་མེད་པར་འཇུར་བ་སོགས་ཀྱི་སྟོན་ཡོད་པར་གསུངས་སོ། །

གཞན་ཡང་། ལྷ་རྒྱལ་གྱིས། ཡེ་ཤེས་མཉམ་མེད་བསམ་མི་བྱུང་། ཅིས་དང་། དཔལ་བོས་ཀྱང་། སྤྱོད་འབའ་ཞིག་གིས་ཡེ་ཤེས་གྱིས། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་བྱུང་ལགས་གྱི། ཞེས་དང་། འཇུག་པ་ལས། རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ནི། མངོན་སུམ་མཆོན་ཉིད་ཅན་དུ་འདོད། ཅིས་དང་། གཞུང་འདིར། སངས་རྒྱས་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔལ་དག ཀུན་དུ་ཐོགས་མེད་གཟིགས་པར་ལྟན། ཞེས་སོགས་ལྟར་དུ་མ་ལས་ནི། སངས་རྒྱས་ལ་ཡེ་ཤེས་ཡོད། (༤༣བ)ཡེ་ཤེས་དེའི་ཡུལ་ཡོད། ཡེ་ཤེས་དེ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆ་རེ་རེས་ཀྱང་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་པ་དང་། མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པ་དང་། ཐོགས་པ་མེད་པར་གཟིགས་པ་ཡིན་ན་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །གཞན་ཡང་ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ་ལས། ཇི་ལྟར་མེ་ཡིས་དག་པའི་གོས། རྩ་ཆོགས་དྲི་མས་དྲི་མ་ཅན། ཇི་ལྟར་མེ་ཡི་ནང་བཅུག་ན། དྲི་མ་ཆོག་ཕྱར་གོས་མིན་ལྟར། དེ་བཞིན་འོད་གསལ་བ་ཡི་སེམས། འདོད་ཆགས་ལས་སྦྱེས་དྲི་མ་ཅན། ཡེ་ཤེས་མེ་ཡིས་དྲི་མ་སྟེག དེ་ཉིད་འོད་གསལ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་ངོ་རྒྱུས་ཀྱི་གོས་དྲི་མ་ཅན་མེར་བཅུག་ན་དྲི་མ་འཆོག་ཀྱང་གོས་མི་འཆོག་པ་བཞིན་དུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མས་སེམས་སྟིང་གི་དྲི་མ་བསྟེགས་ནས་མེད་པར་བྱེད་ཀྱང་འོད་གསལ་བའི་སེམས་བསྟེགས་ནས་མེད་པར་མི་བྱེད་ཅིས་གསུངས། དེའི་རྒྱ་མཆོན་ཡང་། སེམས་དང་དྲི་མ་གཉིས་ཐོག་མེད་ནས་ལྟན་ཅིག་སྦྱེས་པ་ཡིན་ཀྱང་། སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་དང་། དྲི་མ་རྣམས་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་མ་ཞུགས་པའི་འབྲལ་བྱང་སྟོ་བྱར་བ་ཡིན་པ་ནི། རྒྱ་ཁམས་གསེར་དང་ནམ་མཁའ་ཞེས་པ་ལྟར། རྒྱ་དང་རྒྱའི་རྟོག་

པ་སོགས་བཞིན་རུ་འབྲལ་རུང་རུ་གསུངས་སོ། །དེ་ལས་གཞན་རུ་སེམས་ཀྱི་དྲི་མ་
ཟད་པ་ན་སེམས་ཀྱང་འཛད་པར་འདོད་ན་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་
དང་དྲི་མ་སྒྲོ་བར་བ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ཅིའང་མེད་ཅིང་། གཞན་སྡེ་འགའ་ཞིག་
གིས་དེ་ལྟར་འདོད་པ་དང་བྱང་འབྱེད་དཀའ་བར་གསུངས་སོ། །

མངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡུལ་མེད་རུ་བསྟན་པར་འདོད་པའི་སྤར་གྱི་ལུང་རྣམས་
དང་། གཞན་ཡང་དེ་འདྲའི་རིགས་སལ་ཆེ་པའི་དོན་ནི། ཡུལ་མཁྱེན་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་
ནས་དེ་ལྟར་(༥༩ན)གསུངས་པ་ཅིམ་སྟེ། ཇི་ལྟར་ཇི་སྟེད་གཟིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་རེ་
རེས་ཀྱང་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་གཟིགས་མོད་ཀྱང་། ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་
ཀྱིས་ཇི་ལྟ་བ་གཟིགས་པའི་གཟིགས་རོར་ཇི་སྟེད་པ་མ་གཟིགས་པ་དང་། ཇི་སྟེད་
པ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཀྱང་ཇི་སྟེད་པ་གཟིགས་པའི་གཟིགས་རོར་ཇི་ལྟ་བ་མ་
གཟིགས་པའི་དོན་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །མངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་སེམས་སེམས་བྱང་
གི་རྒྱ་བ་ལོག་པའི་དོན་ནི། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་སེམས་སེམས་བྱང་
མེད་པའི་དོན་ཏེ། ཚིག་གསལ་ལས། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་བ་ཡིན་ན་
དེ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་སྟངས་
རུ་མདོ་ལས། ཀང་ལ་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་བ་ཡང་མེད་ན་ཞེས་མདོ་བྱངས་ནས་བཤད་པ་
དང་། འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་། རྣམ་རྟོག་མི་མང་འཁྱོད་ཀྱིས་སྤྱིད་མཐའི་བར། ཞེས་
དང་། རང་འབྲེལ་རུ། སེམས་འགགས་པའི་དོན་རྣམ་རྟོག་འགགས་པ་ལ་མང་རུ་
བཤད་ཅིང་། མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་དང་བྲལ་བའི་ཡེ་ཤེས་དང་། ཤེས་རབ་ཅེས་
བྱང་གསུངས་སོ། །ཁྱུ་སྤྱོད་ཀྱིས། རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྤངས་པའི་སེམས། རྣམ་པར་
རྟོག་པས་བསྐོས་བྱས་པའི། འཁོར་བ་རྣམ་རྟོག་ཅིམ་ཉིད་དེ། རྣམ་རྟོག་མེད་པ་
ཐར་པ་ཡིན། ཞེས་རྣམ་རྟོག་སྤངས་པ་དང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་སེམས་ཡོད་པར་
གསུངས་པ་སོགས་བསྟོད་ཚིགས་རྣམས་སྤྱ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་དང་ཡེ་ཤེས་དེས་
ཡུལ་གཟིགས་པའི་ཆ་ནས་བསྟོད་བསྟུགས་མཛད་པ་མང་ངོ་། །

ཡང་། ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་དཔག་བསམ་ཤིང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས། འདིར་
འབྲས་བུའི་རྣམ་གཞག་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་རྒྱུགས་པར་ཉམས་སུ་སྤངས་པས་
མོས་སྦྱོང་གི་ས་དང་འཕགས་པའི་ས་བརྩ་རིམ་གྱིས་བསྟོད་དེ་ཚོགས་གཉིས་(༤༣བ)
གི་རང་འབྲས་དོན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་པའི་སྐྱ་གཉིས་འཐོབ་པར་བྱེད་དེ། རིན་
ཆེན་སྤང་བ་ལས། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་གཟུགས་སྐྱ་འདིར། །བསོད་ནམས་ཚོགས་
ལས་བྱུང་བ་ཞི། །ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་ནི་མདོར་བཟུས་ན། །རྒྱལ་པོ་ཡེ་ཤེས་ཚོགས་ལས་
འབྱུངས། །ཞེས་སོ། །

དེའང་གོ་འཕང་སྒྲ་ན་མེད་པ་མདོན་དུ་མཛད་པའི་ཚུལ་ནི། ས་བརྩའི་རྒྱན་
མཐར་ཤེས་སྒྲིབ་སྤྲོ་མོའི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་ཉིད་ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་
ཉིད་དང་རོ་གཅིག་དུ་ཞུགས་པས་གཉིས་རྣམ་སྤྲོ་མོས་ཀྱང་བར་མ་ཆད་པའི་རྒྱལ་
རྒྱ་བཞག་ལྟ་བུར་ཡོད་ལ། དེའི་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་སྐྱེས་ཆོ་ཤེས་བྱ་
རི་ལྟ་བུ་ལ་གཉིས་རྣམ་སྤྲོ་མོས་ཀྱང་བར་མ་ཆད་པར་མཉམ་པར་གཞག་བཞིན་དུ་
ཤེས་བྱ་རི་རྩེད་པའི་བྱུང་བར་མཐའ་དག་ལག་མཐིལ་དུ་སྐྱ་ཅུ་ར་རྫོན་པ་བཞག་པ་
ལྟར་མདོན་སྐྱམ་དུ་གཟིགས་པའི་ཆོ་ཚོས་སྐྱ་མདོན་དུ་བྱས་པ་དང་། མདོན་པར་
རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེའང་སྐྱ་བཞིའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་མདོན་
དུ་བྱེད་ཚུལ་ལ། རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེའི་སྐྱད་གཅིག་གཉིས་པ་རྣམ་
གྲོལ་ལམ་མདོན་དུ་བྱས་ཆོ་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་མཉམ་རྗེས་རོ་བོ་གཅིག་
པའི་ཡེ་ཤེས་ཚོས་སྐྱར་འལྱར་བ་དང་། བར་ཆད་མེད་ལམ་དེའི་ཆོས་ཉིད་དེ་དྲི་མ་
མཐའ་དག་དང་བལ་བའི་རོ་བོ་ཉིད་སྐྱར་འལྱར་བ་དང་། རྒྱན་མཐའ་བའི་མཚན་
དཔེས་བརྒྱན་པའི་ལྷས་དེ་ཉིད་ཀྱི་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་ཡོངས་སྐྱའི་ལྷས་སུ་འལྱར་ཞིང་།
དེའི་ཆོ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་བཞིན་དུ་ཞིང་རབ་འབྱམས་རྣམས་སུ་སྐྱལ་པའི་སྐྱ་མཐའ་
ཡས་པ་རྫོན་པ་ཞི། །སྐྱ་བཞི་ཅིག་ཅར་དུ་མདོན་དུ་བྱེད་(༤༤ན)པ་ཡིན་ནོ། །སྐྱ་བཞིའི་
རོ་བོ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་པ་དེ་གདོད་ནས་བདེན་གྲུབ་

ཀྱི་མུ་རན་གྱིས་དག་པས་ན་རང་བཞིན་རྣམ་དག་དང་། གཞེན་སོས་སྒྲིབ་ཀྱི་རྒྱ་
མ་དག་པར་བྱས་པས་ན་སྒྲིབ་རྣམ་དག་གི་ཆ་སྟེ་གཞིས་ཀ་ངོ་བོ་ཉིད་སྒྲུལ། རི་
ལྷ་རི་སྟེང་གི་ཤེས་བྱ་ལ་སྟོས་ཏེ་གཟིགས་པ་མཐར་ཐུག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཡེ་ཤེས་ཚས་
སྒྲུ་སྟེ་དབྱེ་ན་ཡེ་ཤེས་ལྷ་སོགས་མང་ངོ་། ཁོངས་སྒྲུ་ནི་སྒྲུ་སྟོན་པ་རྒྱན་མི་འཆད།
གསུང་བཅོལ་པ་རྒྱན་མི་འཆད། ཐུགས་མཛད་པ་རྒྱན་མི་འཆད། དེ་ཐམས་ཅད་
ལ་འབད་ཚོལ་མེད་པ་དང་། གཏུལ་བྱའི་དབང་གིས་སྒྲུ་སྟོན་ཚོགས་སྒྲུ་སྟངས་ཡང་སྒྲུ་
ཚོགས་སྒྲུ་མ་གྲུབ་པ་སྟེ་ཁྱད་ཚོས་ལྷ་ལྟན་རྒྱུད་མཐར་བཤད་དོ། སྒྲུལ་སྒྲུ་ནི།
སྟོན་ལམ་རྒྱས་སྒྲུ་སྟོན་ལམ་རྒྱལ་ས་པོ་ཆེ་བཏབ་པ་ལས་འབྲས་རྒྱས་སྒྲུ་གཏུལ་བྱའི་
རྒྱུད་ཚོད་དང་འཚམས་པར་རྣམ་རོལ་མཐའ་ཡས་པའི་སྟོན་ས་གཞན་དོན་རྒྱན་མི་
འཆད་པར་མཛད་པའོ། དབྱེ་ན། བཟོ་སྒྲུལ་སྒྲུ། སྒྲེ་བ་སྒྲུལ་སྒྲུ། མཚོག་གི་སྒྲུལ་
སྒྲུ་སྟེ་གསུམ་མོ། རི་ལྷ་རྒྱུ་བཞིའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་སངས་རྒྱུས་རྣམས་ཀྱི་གསང་
བ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་ཅིང་བཅོལ་པའི་ཡུལ་ལས་འདས་ཤིང་།
ལྟོན་གྱིས་བྲལ་པ་དང་། རྒྱན་མི་འཆད་པའི་ཕྱིན་ལས་ཀྱི་སྟོན་ས་མིད་པ་རི་མིད་
ཀྱི་བར་རྒྱ་རྣམ་རྟོག་དང་འབད་ཚོལ་ལ་མ་སྟོས་པར། ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་དང་
དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་བཞིན་རྒྱ་གཏུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲུལ་བ་དང་མཐུན་པར་རེ་བ་
ཡོངས་སྒྲུ་རྟོགས་པར་མཛད་དོ། འདི་ནི་སྒྲུགས་ཙམ་སྟེ། སྒྲུ་དང་ཡེ་ཤེས། ཡོན་
ཏན་དང་ཕྱིན་ལས་སོགས་རྒྱས་པར་གཞན་རྒྱ་ཤེས་དགོས་སོ། །

ཡང་། སེམས་མེད་པ་ལ་མཚོད་བྱས་པས། །(༦༤)ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཚོད་ལན་རྒྱ་
བྲལ་མེད་ཀྱི་ལན་བཏབ་པའང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་སེམས་མེད་པ་
བདེན་མོད་ཅེས་ལན་བཏབ་པ་ཡིན་གྱི་སེམས་མེད་པ་བདེན་མོད་ཅེས་ལན་བཏབ་པ་
མིན་ནོ། སངས་རྒྱུས་ལ་མཚོད་པ་སྒྲུལ་བ་དང་རྒྱ་ལེན་འདོད་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་མེད་ཀྱང་
བསོད་ནམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་ནི། མེ་རྟོག་བརྟེན་པའི་གཟུངས་ལས། སང་
གི་རྣམ་པར་ཆེ་བ་གང་ལ་ལ་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བཞུགས་ཀྱང་རུང་། ཡོངས་

ལས་གྲུབ་བའི་དག་བཅོམ་པ་འཛོལ་པར་འགྱུར་གྱིས་སྟོང་ཉིད་མཛོང་བས་ཅི་ཞིག་
བྱ་ཞེས་ཟེར་རོ། དེ་ལྟར་ཟེར་མཁན་ནི། ཐར་པ་ཅམ་འཛོལ་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་སྤོ་
རྟོགས་མི་དགོས་པར་མ་ཟད་སངས་རྒྱས་འཛོལ་པ་ལའང་དེ་རྟོགས་མི་དགོས་པར་
འདོད་ཅིང་། སྟོང་ཉིད་སྟོན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་མེ་ཆམས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
བཀའ་མཉན་པར་འདོད་པའི་ཉན་ཐོས་མེ་པ་འགའ་ཞིག་སྟེ་དེ་དག་ནི་འདིར་ཚུགས་
སྟེ་གཙོ་བོ་ལ། ཡང་། སྟོང་ཉིད་སྟོན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་མེ་ཆམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
བཀའ་འདོད་ཅིང་སངས་རྒྱས་འཛོལ་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་དགོས་པར་བཞིན་ནའང་།
ཐར་པ་ཅམ་ཐོབ་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་སྤོ་རོ་ལས་པར་རྟོགས་དགོས་པར་མི་འདོད་པའི་
རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱང་འདིར་ཚུགས་སྟེ་ཁོངས་སུ་གཏོགས་ཏེ། འདིར་དེ་དག་
གི་དོར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་དེ་ཉིད་ཐར་པ་ཅམ་
འཛོལ་པ་ལའང་མེད་ཏུ་མི་རུང་བར་ནན་གྱིས་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། གཉིས་པ་དེའི་
ལན་བརྟན་པ་ལ། གང་ཕྱིར་ལུང་ལས་ལམ་འདི་ནི། མེད་པར་བྱང་རྒྱལ་མེད་པར་
གསུངས། ཞེས་གསུངས། གཞུང་འདིར་སྐར་རྣམས་ནི་ཉན་རང་གིས་(༥༥)ཆོས་
ཀྱི་བདག་མེད་སྤོ་རོ་རྟོགས་པར་སྒྲུབ་པའི་ཁྲུངས་ཤིན་ཏུ་གསལ་ཤོས་ཡིན་ལ། དེ་
དག་ནི་འདིར་ཅ་རྟེན་གི་སྐབས་སུ་མདོར་བསྡུས་ཏེ་བཤད་ཟིན་ཅིང་། འདིར་དཔལ་
ལྷན་ཟླ་བས་ཆོག་གསལ་དང་། འཇུག་འགྲེལ་ཏུ་གསུངས་པའི་ཉན་རང་གི་ཆོས་ཀྱི་
བདག་མེད་རྟོགས་པར་སྒྲུབ་ཚུལ་གྱི་ལུང་རིགས་འགའ་ཞིག་འཆད་པ་ལ་གསུམ། དེ་
རྟོགས་པར་ལུང་རིགས་ཀྱི་སྐོ་ནས་སྒྱིར་བརྟན་པ། དེའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ཁྲུངས་བྱེ་བྲག་
ཏུ་བཤད་པ། དེ་ལྟར་བརྟན་པ་ལ་ཚད་པ་སྟོང་བཤོ། །

དང་པོ་ནི། འཇུག་པ་རང་འགྲེལ་ཏུ་ས་བརྟུ་པའི་མདོ་དྲངས་པ་ལས། གྱེ་རྒྱལ་
བའི་སྐས་དག་འདི་དག་སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོའི་རིགས་སུ་སྐྱེས་པའི་རྒྱལ་པོའི་བྱ་རྒྱལ་
པོའི་མཆོན་དང་ལྷན་པ་ནི་སྐྱེས་པ་ཅམ་གྱིས་རྒྱལ་པོའི་བྱ་རྒྱལ་སྟོན་པོའི་ཆོགས་
ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་གྱི་རང་གི་སྟོའི་སྟོབས་གྱིས་རྣམ་པར་དབྱེད་པས་ནི་

མ་ཡིན་ནོ། །ནམ་དེ་ནར་སོན་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཆོ་རང་གི་སྒྲིབ་སྟོབས་བསྐྱེད་པས་
 སྟོན་པོའི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པ་ཡིན་ནོ། །ཁྱེ་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་དག་
 དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་དུ་ལྷག་པའི་བསམ་
 པའི་ཆེ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་
 གྱི་རང་གི་སྒྲིབ་སྟོབས་ཀྱིས་རྣམ་པར་དབྱུད་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་ས་བརྟན་པ་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་རང་གི་ཡུལ་ཤེས་
 པའི་ཆེ་བ་ལ་གནས་པས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་
 ཤིན་ཏུ་འདས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། ཡུང་འདིའི་དོན་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བས་
 བཀྲལ་ཚུལ་ནི། འཇུག་པ་རང་འགྲེལ་དུ་མདོ་འདི་བྲངས་ནས། ཡུང་འདི་ལས་ནི་
 ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་
 པར་ཤེས་པ་ཡང་(༧༤ན)ཡོད་དོ། །ཞེས་བྱ་བར་གསལ་བར་ངེས་ཏེ། ཞེས་གསུངས།
 དེའང་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་ཅིས་པ་ནི་དོན་དམ་པའི་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པས་
 དང་པོའི་གནས་སྐབས་ཡིན་ལ། སྐབས་དེར་ལྷག་པའི་བསམ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཉན་
 རང་རྣམས་རིགས་ཀྱི་སྟོན་པ་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་རྒྱས་ཀྱང་ས་བརྟན་པ་མ་ཐོབ་བར་དུ་
 སྒྲིབ་སྟོབས་ཀྱིས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་མི་རུས་ཏེ། ས་བྱག་པ་མན་ཆད་ལ་གནས་པའི་
 བྱང་སེམས་རྣམས་སེམས་ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་མ་རེ་རེ་ལ་འགོག་པ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་
 ལ་མངོན་སུམ་དུ་འཇུག་ལྡང་གཉིས་ཀ་བྱེད་པའི་སྟོན་པ་རང་གི་ཡུལ་ཤེས་པའི་ཆེ་
 བ་ལ་མི་གནས་ཤིང་། ས་བརྟན་པ་ནས་དེ་ལྟར་བྱེད་རུས་པའི་ཡོན་ཏན་བྱང་པར་
 ཅན་ཐོབ་པས་སྒྲིབ་སྟོབས་ཀྱིས་ཉན་རང་དགྲ་བཙམ་རྣམས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་རུས་
 པར་མདོ་དེས་བསྟན་ཏོ། །འདིས་ནི་ཉན་རང་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་
 པ་གསལ་བར་བསྟན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ས་དང་པོ་བས་ཀྱང་ཉན་རང་རྣམས་སྒྲིབ་
 སྟོབས་ཀྱིས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་ཅིའི་ཕྱིར་མི་རུས་ཏེ་ས་དང་པོ་བས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་
 མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཤིང་ཉན་རང་དགྲ་བཙམ་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་

པའི་ཕྱིར་སྐྱམ་དུ་དགོངས་སོ། །

ཉན་རང་དགྲ་བཙམ་རྣམས་ལ་ཚེས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་མེད་པར་འདོད་པ་ལ་རིགས་པ་གསུམ་དང་ལུང་བདུན་གྱིས་གཞི་དུ་བར་བསྟན་པའི་རིགས་པ་གསུམ་ནི་འཇུག་པ་རང་འགྲེལ་ལས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་རིགས་པ་དང་པོ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ལྟར་དེ་དག་ཀྱང་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཀྱང་རང་གི་སྒྲོས་རྣམ་པར་དཔུང་(༥༦)པས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པར་འགྱུར་ལ། ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་ཉན་རང་དགྲ་བཙམ་པ་དེ་དག་བྱང་སེམས་ས་དང་པོ་བས་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྒྲོའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་ཅུས་པར་ཐལ། དེ་དག་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་ནི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་ཅི་ཡང་མེད་མན་ཆད་ལ་ཆགས་པ་མངོན་གྱུར་པ་དང་བྲལ་བའི་དྲང་སྟོང་བཞིན། ཞེས་དེ་འདྲའི་དྲང་སྟོང་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་མེད་རྟོགས་ཀྱི་ཤེས་རབ་མེད་པས་ས་དང་པོ་བས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་ཅུས་པ་དཔེར་བཞེད་པའོ། །འདོད་ན་སྐར་གྱི་མདོའི་ལུང་དང་འགལ་ལོ། །

རིགས་པ་གཉིས་པ་ནི། རང་འགྲེལ་ལས། ཕྱི་རོལ་པ་བཞིན་དུ་འདི་དག་གིས་ཁམས་གསུམ་ན་སྟོད་པའི་སྤ་རྒྱས་ཐམས་ཅད་སྤངས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། ཉན་རང་དགྲ་བཙམ་པ་དེ་དག་གིས་ཁམས་གསུམ་གྱི་སྤ་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མ་སྤངས་པར་ཐལ། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཕྱི་རོལ་པའི་དྲང་སྟོང་བཞིན། ཞེས་པའོ། །རིགས་པ་གསུམ་པ་ནི། རང་འགྲེལ་ལས། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་རང་གི་རོ་པོ་ལ་དམིགས་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ་བདག་དུ་གདགས་པའི་རྒྱ་ལུང་པོ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས། དོན་

ནི། ཉན་རང་དག་བཅོམ་པ་དེ་དག་གིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མཚན་ཉིད་ཚང་
བ་མ་རྟོགས་པར་བྲལ། དེ་དག་གིས་གང་ཟག་གི་གདགས་གཞི་སྤང་པོ་ལ་བདེན་
པར་ཞེན་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལྟ་གི་ཞེན་ཡུལ་སྟུན་མ་སྤྱང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །འདིས་
ནི་གདགས་(༡༢)གཞི་སྤང་པོ་ལ་བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་སྟུན་མ་སྤྱང་བར་བདེན་
གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པ་དེ་སྤྱིད་ཏུ་བཏགས་ཚེས་གང་ཟག་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་ཞེན་
ཡུལ་ཡང་སྟུན་འབྲེན་མི་རུས་པར་བསྟན་རྟོ། །དེ་ལྟར་རིག་པ་གསུམ་གསུངས་པའི་
རིགས་པ་གཉིས་པའི་དོན་ལ། ཚུད་པ་དང་ལན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།

རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ན་རེ། ཕྱིད་ཀྱིས་སྤྱོད་ཉིད་རྟོགས་པ་མེད་ན་ཕྱི་རོལ་པའི་
དྲང་སྤྱང་བཞིན་ཏུ་ཁམས་གསུམ་གྱི་སྤ་རྒྱས་སྤྱོད་མི་རུས་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་དེ།
སྤྱོད་ཉིད་མ་རྟོགས་ཀྱང་གང་ཟག་རང་རྒྱ་བྱབ་པའི་རྣམ་ཡོད་ཀྱིས་སྤྱོད་པའི་བདག་
མེད་མངོན་སུམ་ཏུ་རྟོགས་ཟིན་གོམས་པར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁམས་གསུམ་གྱི་
སྤ་རྒྱས་ས་བོན་དང་བཅས་པ་ཟད་པར་སྤྱོད་རུས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་འདྲའི་བདག་མེད་
ཚེས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་རིང་ཏུ་གོམས་ན་དེ་མངོན་སུམ་ཏུ་རྟོགས་པ་འབྱུང་
བ་རྣམ་འབྱུར་མངོན་སུམ་སྟབ་པའི་རིགས་པས་འབྱུབ་ལ། དེ་འདྲའི་བདག་མེད་
མངོན་སུམ་ཏུ་རྟོགས་པའི་མཐོང་ལམ་གྱིས་ཉོན་ཐྱིབ་ཀྱུན་བཏགས་གྱི་ས་བོན་སྤྱོད་
རུས་ཤིང་། དེ་མངོན་སུམ་ཏུ་རྟོགས་ཟིན་གོམས་པའི་སྟོམ་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉོན་
ཐྱིབ་ལྟན་སྟེས་གྱི་ས་བོན་སྤྱོད་རུས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། གཉིས་པ་ལན་ནི། སྤྱོད་
ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་མ་རྟེན་གྱང་མངོན་པ་གཉིས་ནས་བཤད་པའི་མི་རྟག་ལོགས་
བཅུ་དྲུག་ཚད་མས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་དང་། དེ་ཉིད་གོམས་པ་ལས་རང་རྒྱ་བྱབ་
པའི་རྣམ་ཡོད་ཀྱིས་སྤྱོད་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་གསར་ཏུ་མཐོང་
བའི་རྣམ་འབྱུར་མངོན་སུམ་དང་། མཐོང་ཟིན་གོམས་པར་དབྱེད་པའི་ལམ་འབྱུང་
མོད་གྱི། དེ་འདྲའི་ལམ་དེ་གཉིས་རིམ་པ་བཞིན་ཏུ་(༡༢)མཐོང་ལམ་དང་འཛིག་
རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྟོམ་ལམ་ཏུ་ཁས་མི་ལེན་རྟེ། ལམ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་མངོན་པ་

ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ཕྱ་རྒྱུས་རགས་པ་ཀྱན་བཏགས་དང་ལྟན་སྒྲིལ་མངོན་གྱུར་
 པ་ཅམ་སྤོང་རྒྱས་ཀྱང་། མཐོང་སྤང་དང་སྒྲོམ་སྤང་གི་ས་བོན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་སྤོང་
 མི་རྒྱས་པའི་སྤྱིར། དེས་ན་དེ་འདྲའི་ལམ་དེ་གཉིས་མཐོང་ལམ་དང་སྒྲོམ་ལམ་ཏུ་
 བཤད་པ་དང་། སྤང་བྱ་གཉིས་ཀྱི་ས་བོན་མ་ལུས་པ་སྤངས་ནས་དབྱ་བཅོམ་པའི་
 བར་འཐོབ་པ་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་མདོ་རྒྱམས་འདིར་དྲང་དོན་ཏུ་འགྲེལ་རིགས་ཏེ།
 དཔེར་ན། གཟུང་འཛིན་རྩལ་གཞན་བཀག་པའི་སྤོང་ཉིད་ཆད་མས་གཏན་ལ་ལབ་
 ནས་དེ་གོམས་པར་བྱེད་པའི་སྤོང་ནས་ས་བཅུ་དང་ལམ་སྤྱི་མ་གསུམ་བཟོད་པར་
 གསུངས་པའི་མདོ་རྒྱམས་སེམས་ཅམ་པས་ངེས་དོན་ཏུ་ཁས་ལེན་ཡང་དབྱ་མ་པས་
 དྲང་དོན་ཏུ་འགྲེལ་པ་བཞིན་ནོ། །

གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྩལ་ཡོད་ཀྱིས་སྤོང་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་དེས་ཉོན་
 མོངས་གང་གི་ཡང་ས་བོན་སྤོང་མི་རྒྱས་ཀྱང་། མངོན་པ་གཉིས་ནས་བཤད་པའི་
 ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་པ་རེ་ཞིག་འཁོག་རྒྱས་ཏེ། སྤྱི་རོལ་པ་དང་ཐུན་མོང་པའི་
 འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་ནི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱིས་ཀྱང་ཅི་ཡང་མེད་མན་ཆད་
 གྱི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་པ་རེ་ཞིག་འཁོག་རྒྱས་ན་དེ་འདྲའི་གང་ཟག་གི་བདག་
 མེད་རགས་པ་རྟོགས་པའི་ལམ་དེས་མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་ཉོན་མོངས་མངོན་
 གྱུར་རེ་ཞིག་སྤོང་རྒྱས་པ་ལྟ་ཅི་སྟོས་པའི་སྤྱིར། འོན་ཀྱང་དེ་འདྲའི་ལམ་དེས་ལྷགས་
 འདིར་བདེན་འཛིན་ཉོན་སྤྱིབ་ཏུ་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་བདེན་འཛིན་གྱི་མ་རིག་པ་དང་།
 དེའི་དབང་ཏུ་བྱས་(༥༥ན)པའི་ལྟ་བ་དང་ལྟ་མིན་གྱི་ཉོན་མོངས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
 པ་རྒྱམས་ནི་མངོན་གྱུར་ཅམ་ཡང་སྤོང་མི་རྒྱས་ཏེ། དེ་སྤོང་བ་ལ་སྤོང་ཉིད་རྟོགས་
 དགོས་པའི་སྤྱིར། གཞན་ཡང་ནི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལམ་དང་གང་ཟག་རང་
 རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྩལ་ཡོད་ཀྱིས་སྤོང་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་གཉིས་ལ་དམན་མཚོག་གི་བྱང་
 པར་ཡོད་དེ། དེ་གཉིས་ལ་མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་སྤྱིད་ཅེའི་ཉོན་མོངས་མངོན་
 གྱུར་པ་སྤོང་རྒྱས་མི་རྒྱས་དང་། གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྩལ་ཡོད་ཏུ་འཛིན་པའི་

འཛིན་པ་མངོན་གྱུར་པ་སྤོང་རྒྱས་མི་རྒྱས་ཀྱི་ཁྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རིགས་པ་གསུམ་
 པའི་དོན་ཡང་། གང་ཟག་གི་གདགས་གཞི་སྤང་པོ་བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཕྱལ་སྟུན་
 མ་སྤྱང་བར་རུ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྫོགས་པར་རྟོགས་མི་རྒྱས་ཤིང་གང་ཟག་
 གི་བདག་མེད་རྫོགས་པར་རྟོགས་ན་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཕྱལ་སྟུན་སྤྱང་
 བར་སོང་བས་བྱལ་བར་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་ན་ཆོས་
 ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པས་བྱལ་བར་སྟོན་པ་མིན་ཏེ། བདག་འཛིན་གཉིས་སྟེ་རིམ་
 ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་སྟེད་པ་ཡིན་ཡང་། བདག་
 མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་ཆོ་དང་པོར་གང་ཟག་རང་བཞིན་མེད་པར་
 རྟོགས་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་སྤང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་དགོས་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉིང་འཛིན་ཀྱལ་པོ་ལས། ཇི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་གི་འདུ་ཤེས་
 བློ། ཤེས་པ་དེ་བཞིན་ཀྱང་ལ་སྟོན་སྤྱར་བྱ། ཁྱིམ་དང་། རྩུང་པ་ལས། བདག་
 ཅི་འདྲ་བ་དེ་འདྲར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཤེས། སེམས་ཅན་(༥༥བ)ཐམས་ཅད་
 ཅི་འདྲ་དེ་འདྲར་ཆོས་ཀྱང་ཤེས། ཁྱིམ་དང་། རིན་ཆེན་ཕྱིང་བར་ཡང་། རྩྭས་བྱ་
 ཁམས་དྲག་འདུས་པའི་ཕྱིར། ཡང་དག་མ་ཡིན་ཇི་ལྟ་བར། དེ་བཞིན་ཁམས་ནི་
 རེ་རེ་ཡང་། འདུས་ཕྱིར་ཡང་དག་ཉིད་རུ་མིན། ཁྱིམ་དང་པོར་རྩྭས་བྱ་ཡང་དག་
 པར་མ་གྲུབ་པ་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་གདགས་གཞིའི་ཁམས་ཡང་དག་པར་མ་གྲུབ་
 པར་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་སྟངས་རུ་ངེས་རྒྱུའི་བདག་མེད་
 ལ་ཕྱ་རགས་ཀྱི་ཁྱད་མེད་ཀྱང་ཁྱད་གཞིའི་གནད་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་སྟངས་རུ་ངེས་སྟེ་
 ལ་གང་ཟག་གི་གདགས་གཞི་སྤང་པོའི་སྟངས་རུ་ངེས་དཀའ་བས་རྟོགས་དཀའ་སྟེའི་
 ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་ལྷ་གྲ་དང་གཟུགས་བརྟན་གཉིས་བདེན་པར་མེད་པའི་
 ལྷོང་ཉིད་ལ་ཕྱ་རགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་རྟོགས་དཀའ་སྟེའི་ཁྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
 ལྷ་གྲ་བདེན་མེད་རུ་སྟབ་པའི་མཐུན་དཔེར་གཟུགས་བརྟན་འགོད་པ་བཞིན་ཡིན་
 པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལའང་འཆད་རྒྱལ་མང་ངོ་། །

གཞུང་འདིར་ཡང་། དང་པོར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་
 དེ་ཆེས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཏན་ལ་ཕབ་པར་མཛད་པས་ཀྱང་གཙོ་བོར་བདག་
 མེད་ལ་འཇུག་པའི་རིམ་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཆ་ཤེ་ལས། དངོས་པོ་གཅིག་གི་
 ལྟ་སྟོན་གང་། །དེ་ནི་ཀུན་གྱི་ལྟ་སྟོན་ཡིན། །ཞེས་དང་། བཞི་བརྒྱ་པར། གང་གིས་
 དངོས་གཅིག་དེ་བཞིན་ཉིད་མཐོང་བ། །དེ་ཡིས་དངོས་ཀུན་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟེན་
 མཐོང་། །ཞེས་སོགས་ཆོས་གཅིག་གི་གནས་ལུགས་རྟོགས་ན་ཆོས་གཞན་ཐམས་ཅད་
 ཀྱི་གནས་ལུགས་རྟོགས་དགོས་པར་གསུངས་པ་ནི། ཆོས་གཅིག་གི་སྤངས་རྟེན་བདེན་
 མེད་ཆོད་མས་ངེས་ན་དེ་ནས་ཆོས་(༤)ཀ་གཞན་ལ་བདེན་པར་ཡོད་མེད་སྟོ་ཁ་ཚུགས་
 པ་ཅམ་གྱིས་བདེན་མེད་རྟེན་ངེས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་གཞན་འགོད་པ་ལ་མི་
 ལྟོས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་ན་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་
 རྟོགས་པས་ཁྲུབ་པར་བསྟན་པའི་དོན་མིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དེའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་བྱེད་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་གསུམ། ཐེག་ཆེན་གྱི་
 མདོའི་ཤེས་བྱེད། ཐེག་ཆེན་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཤེས་བྱེད། ཐེག་དམན་གྱི་མདོའི་ཤེས་
 བྱེད་འགོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལྷག་པའི་བསམ་པ་བརྟན་པས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས།
 དབེར་ན་མི་ལ་ལ་ཞིག་གིས་སྒྲུ་མ་མཁན་གྱི་རོལ་མོ་བྱང་བའི་ཆོ་སྒྲུ་མ་མཁན་གྱིས་
 སྒྲུལ་པའི་བྱང་མེད་མཐོང་ནས་འདོད་ཆགས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་དེ། དེ་འདོད་ཆགས་
 ཀྱིས་སེམས་དགྲིས་ནས་འཁོར་གྱིས་འཇིགས་ཤིང་བག་ཆ་སྟེ། ལྷན་ལས་ལངས་ནས་
 མོང་སྟེ་དེ་མོང་ནས་ཀྱང་བྱང་མེད་དེ་ཉིད་ལ་མི་སྤྱད་པས་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་། མི་
 རྟག་པ་དང་། ལྷག་བསྐྱེད་པ་དང་། རྟོང་པ་དང་། བདག་མེད་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་
 ན་རིགས་ཀྱི་སྤྱད་དེ་རི་སྒྲུམ་རྟེན་སེམས། མི་དེ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ནམ་འོན་
 ཏེ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན། གསོལ་བ། བཙམ་ལྷན་འདས་གང་བྱང་མེད་མ་མཆིས་
 པ་ལ་མི་སྤྱག་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་། མི་རྟག་པ་དང་། ལྷག་བསྐྱེད་པ་དང་། རྟོང་
 པ་དང་། བདག་མེད་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་མི་དེའི་མདོན་པར་བཙོན་པ་དེ་ནི་ལོག་

པ་ལགས་སོ། །བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རིགས་ཀྱི་བྱ་འདི་ན་དག་སྤྱོད་
 དང་། དག་སྤྱོད་མ་དང་། དག་བསྟེན་དང་། དག་བསྟེན་མ་ཁ་ཅིག་མ་སྟེས་ཤིང་
 མ་བྱུང་བའི་(༥༧)ཆོས་རྣམས་ལ་མི་སྟུག་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་། མི་རྟག་པ་དང་།
 སྟུག་བསྟེན་པ་དང་། རྟོང་པ་དང་། བདག་མེད་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་
 དེ་དག་གྲུང་དེ་དང་འདྲ་བར་བལྟ་བར་བྱའོ། །ང་ནི་མི་སྟུག་པོ་དེ་དག་ལ་ལམ་སྒྲོམ་
 པ་ཡིན་ནོ་ཞེས། མི་སྟུག་ཉིད་དེ་དག་ནི་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས།
 ལུང་འདིས་ཉན་རང་འཕགས་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་བསྟན་ཏེ། སྟུ་
 མའི་བྱུང་མེད་ལ་བྱུང་མེད་དངོས་སུ་བཟུང་ནས་མི་རྟག་སྟུགས་སུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་
 ལོག་ཤེས་ཡིན་པས་དེས་བྱུང་མེད་ལ་ཆགས་པ་སྤྱོད་མི་རུས་པ་བཞིན་དུ། ལུང་པོ་
 བདེན་གྲུབ་དུ་ཞེན་པའི་སྒྲོ་ནས་དེ་མི་རྟག་སྟུགས་སུ་སྒྲོམ་པ་ཡང་ལོག་ཤེས་ཡིན་
 པས་ཐར་ལམ་སྒྲོམ་པ་མ་ཡིན་ཞིང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་བོན་སྤྱོད་མི་
 རུས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་འཕགས་པ་བསམ་གཏན་པའི་དཔེ་མཐུད་ཀྱི་མདོ་ལས། འཇམ་
 དཔལ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་རྣམས་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མ་མཐོང་བས་
 སེམས་ཅན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞིས་སེམས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་གྱུར་པ་རྣམས་འཁོར་བ་ཡང་
 དག་པ་མ་ཡིན་པ་འདི་ལས་འདའ་བར་མི་འཇུར་རོ། །ཞེས་སྟུགས་ཀྱིས་བདེན་བཞི་
 བདེན་གྲུབ་དུ་བཟུང་བའི་སྒྲོ་ནས་རི་ཅམ་བསྒྲོམས་གྲུང་འཁོར་བར་མི་གྲོལ་བར་
 བསྟན་ཞིང་། དེར་མ་ཟད་བདེན་བཞི་རང་བཞིན་མེད་པར་མ་ཤེས་པར་གང་ཟག་
 གི་བདག་མེད་རགས་པ་ཅམ་སྒྲོམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉོན་མོངས་མདོན་གྱུར་རེ་ཞིག་
 སྤངས་པའི་གང་ཟག་འགའ་ཞིག་གིས་བདག་ནི་དགྲ་བཙུག་པའི་སྟུག་དུ་བཟུང་
 བས། དེ་འཆི་བའི་ཆོ་ཡང་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་རང་སྟེ་བ་ལེན་པར་མཐོང་བ་
 ར་སངས་རྒྱས་ལ་ཐེ་ཆོས་ཐོས་(༡༠ན)པས་སེམས་ཅན་དབྱལ་བ་ཆེན་པོར་ལྟུང་བར་
 འཇུར་བའང་ཡོད་པར་གསུངས་ཏེ། མདོ་དེ་ལས། དེ་འདི་སྟུག་དུ་བདག་སྟུག་

བསྐལ་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་བར་ལྷུར་རྟེ། ཡང་སྤྱིས་བྱ་བ་ཅི་ཡང་མེད་ཅིང་བདག་
ནི་དག་བཅོམ་པར་ལྷུར་རྟེ་ཞེས་བྱ་བར་བདག་ཉིད་ཤེས་སོ། །དེ་འཆི་བའི་རྩས་བྱེད་
པའི་ཆོ་བདག་ཉིད་སྐྱེ་བར་མཛོང་བས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ལ་མེ་ཆོམ་དང་སོམ་
ཉི་ཟ་བར་འལྱར་རོ། །དེ་སོམ་ཉིར་ལྷུང་སྟེ་འཆི་བའི་རྩས་བྱས་ནས་དཔལ་བ་ཆེན་པོ་
དག་རྩ་ལྷུང་བར་འལྱར་རོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། འདི་ལྟ་བུའི་ལུང་གི་དགོངས་
པ། གཞུང་འདིར། ཉན་མོངས་མེད་ཀྱང་དེ་དག་ལ། ལས་ཀྱི་རྩས་པ་མཛོང་བ་
ཡིན། ཞེས་དང་། སེམས་ནི་དམིགས་དང་བཅས་རྣམས་ཀྱི། ཟུང་ན་འདས་པ་འང་
དགའ་བར་གནས། ཞེས་དང་། རྟོང་ཉིད་དང་ནི་བྲལ་བའི་སེམས། འགགས་པ་
སྤར་ཡང་སྐྱེ་ལྷུར་རྟེ། ཞེས་སོགས་རྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལམ་དང་བྲལ་ན་བྱང་ཆུབ་
གསུམ་པོ་གང་ཡང་འཛོལ་བ་མེད་པར་བལྟན་པ་ལྟར་རོ། །

བདེན་བཞི་བདེན་མེད་རྩ་བསྐྱོམས་པས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་མདོ་དེ་ལས་
བལྟན་རྟེ། འཇམ་དཔལ་གང་གིས་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པར་མཛོང་བ་དེས་
ནི་སྤྱག་བསྐལ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །གང་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་མེད་
པར་མཛོང་བ་དེས་ནི་ཀྱན་འབྱུང་བ་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །གང་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་
གཏན་ནས་བྱ་ངན་ལས་འདས་པར་མཛོང་བ་དེས་ནི་འགོག་པ་མངོན་རྩ་བྱས་པ་
ཡིན་ནོ། །གང་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་གིན་རྩ་མ་སྐྱེས་པར་མཛོང་བ་དེས་ནི་ལམ་
བསྐྱོམ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། མདོ་འདིས་(༡༠བ)ཀྱང་ཉན་རང་འཕགས་པས་
རྟོང་ཉིད་རྟོགས་པར་བལྟན་རྟེ། གཞན་ཡང་། རོ་རྩེ་གཙོང་བ་ལས། རབ་འབྱོར་
འདི་རི་སྟམ་རྩ་སེམས། རྒྱན་རྩ་ཞྭགས་པ་འདི་སྟམ་རྩ་བདག་གིས་རྒྱན་རྩ་ཞྭགས་
པའི་འབྲས་སུ་ཐོབ་པོ་སྟམ་རྩ་སེམས་སམ། ཞེས་པ་ནས་གཤེད་རྒྱན་རྩ་ཞྭགས་པ་
དེ་འདི་སྟམ་རྩ་བདག་གིས་རྒྱན་རྩ་ཞྭགས་པའི་འབྲས་སུ་ཐོབ་པོ་སྟམ་རྩ་སེམས་
པར་ལྷུར་ན་དེ་ཉིད་དེའི་བདག་རྩ་འཛིན་པར་འལྱར་བ་ལགས་སོ། །ཞེས་སོགས་
འབྲས་གནས་སྤྱི་མ་གསུམ་ལའང་དེ་ལྟར་གསུངས་སོ། །འདིས་རྒྱན་ཞྭགས་སོགས་

ཐོབ་མཁན་དང་འཐོབ་བྱའི་འབྲས་བུ་ལ་བདེན་པར་བཟུང་ན་རིམ་བཞིན་གང་ཟག་
 དང་ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཏུ་འགྱུར་ཁོང་། དེ་དག་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་
 པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བདག་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་སུན་ཕུང་བ་ལས་ཉན་རང་
 གི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་གསུངས། ལུང་འདི་ཤེར་འབྱུང་གིས་ཀྱང་ཉན་རང་འཕགས་
 པས་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་བྱེད་ཏུ་བྱངས་སོ། །ཡུམ་ལས། ཉན་ཐོས་
 ཀྱི་ས་ལ་སློབ་པར་འདོད་པས་ཀྱང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ས་རོལ་ཏུ་སྦྱོར་བ་ལ་བསྐྱེད་པར་
 བྱའོ། །ཞེས་སོགས་དང་། ཟུད་པ་ལས། གང་དག་བདེ་གཤེགས་ཉན་ཐོས་འགྱུར་
 བར་བྱ་སྟུང་དང་། ཞེས་སོགས་ཡུམ་མདོ་རྣམས་ལས་འདིའི་ཤེས་བྱེད་གསལ་ཁོང་
 མང་ངོ་། །གཉིས་པ་ནི། རིན་ཆེན་སྲིང་བ་ལས། ཇི་སྲིད་ལུང་པོར་འཛིན་ཡོད་
 པ། དེ་སྲིད་དེ་ལ་རར་འཛིན་ཉིད། །རར་འཛིན་ཡོད་ན་ཡང་ལས་ཏེ། །དེ་ལས་
 ཡང་ནི་སྟེ་བ་ཡིན། །ཞེས་ཇི་སྲིད་ལུང་པོ་བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་སུན་མ་ཕུང་
 བར་འཛིན་པ་དེ་རྒྱད་ལ་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་ཏུ་རར་འཛིན་ལྟན་སྟེས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་སུན་
 འབྱེན་མི་རུས་ཤིང་། དེ་(ལྟ་ན་མ་རུས་ན་དེའི་དབང་གིས་ལས་བསགས་ནས་ཡང་
 སྲིད་ཏུ་སྟེ་བ་དང་། ཡང་། ལམ་གསུམ་ཐོག་མཐའ་དབུས་མེད་པ། །འཁོར་བའི་
 དཀྱིལ་འཁོར་མགལ་མེ་ཡི། །དཀྱིལ་འཁོར་ལྟ་བུ་ཕན་ཚུན་གྱི། །རྩ་ཅན་འདི་ནི་
 འཁོར་བར་འགྱུར། །ཞེས་སྟེ་བ་ལེན་ཚུལ་བསྟན་ཏེ། ཉན་མོངས་པ་དང་། ལས་
 དང་། སྟེ་བའི་ཀྱན་ནས་ཉན་མོངས་པ་སྟེ་ལམ་གསུམ་པོ་ཐོག་མ་དང་མཐའ་དང་
 དབུས་ཀྱི་གོ་རིམ་རྩ་བའི་དཔེ་པར་ཉན་མོངས་ལས་རང་འབྲས་ལས་དང་།
 ལས་ལས་རང་འབྲས་རྟུག་བསྐྱེད་སྟེ་ཁོང་། དེ་ལས་ཀྱང་རང་འབྲས་ལས་དང་ཉན་
 མོངས་དང་རྟུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རིགས་འདྲ་བྱི་མ་སྟེ་བས་ན་ཕན་ཚུན་གྱི་རྩ་ཅན་ཏེ་གཅིག་
 གཅིག་གི་འབྲས་བུར་སར་སྟེ་རྩ་བའི་རང་ནས་འཁོར་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་མགལ་མེ་
 བཞིན་ཏུ་འཁོར་བ་དང་། ཡང་། དེ་ནི་རང་གཞན་གཉིས་ཀྱི་དང་། །རུས་གསུམ་
 ཉིད་ཏུ་འང་མ་ཐོབ་སྟེ། །རར་འཛིན་པ་ནི་ཟད་པར་འགྱུར། །དེ་ལས་ལས་དང་སྟེ་

བ་ཡང་། ཁྱིམ་གྱི་ནང་ནས་ཉེན་མོངས་ཀྱི་རྟོག་འཕྲུལ་དེ་ཡང་བདག་གཞན་གཉིས་
དང་རྒྱུ་གསུམ་ཀ་ཉིད་རུ་འདྲ་། སྐྱེ་བ་མ་ཐོབ་པ་ཉེ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་
པར་མཐོང་བས་རང་འཛིན་ཟད་པར་འཕྱུར་ཞིང་། དེ་ལས་ལས་དང་ལས་ལས་
འཁོར་བ་འབྱུང་བའང་ཐོག་པར་བསྟན་རྟོ། །ཤོད་གི་ཇི་སྲིད་ལུང་པོར་འཛིན་ཡོད་
པ། ཁྱིམ་སོགས་ཀྱི་དོན་དེ་ལྟར་ཡིན་གྱི་བདེན་འཛིན་ཡོད་ཅམ་གྱིས་ལས་གསོག་
པར་བསྟན་པ་མིན་ནོ། །

ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཇི་ལྟར་མིག་ནི་འབྲུལ་བ་ཡིས། མགལ་མེད་འཁོར་མོ་འཛིན་
བྱེད་པ། ཁྱིམ་སོགས་ཆོགས་བཅད་བརྒྱད་གྱིས་ལུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་རང་བཞིན་
མེད་པར་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་མཐར། (༡)དེ་ལྟར་ཡང་དག་ཇི་བཞིན་རུ། འགྲོ་
བ་དོན་མེད་ཤེས་ནས་ནི། རྒྱ་མེད་པ་ཡི་མེ་བཞིན་རུ། གནས་མེད་ལེན་མེད་ལྷ་
ངན་འདལ། ཁྱིམ་ཉན་རང་སློབ་པ་འཕགས་པས་ལུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་རང་བཞིན་
མེད་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་བསྐྱོམས་པས་ལྷང་འདས་ཐོབ་པར་བསྟན་པ། དེ་ནི་
ཉན་རང་དང་བྱང་སེམས་གཉིས་ལས་ཉན་རང་གི་དབང་རུ་བྱས་ནས་གསུངས་
པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་མཁུག་ཐོག་རུ། དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཀྱང་། མཐོང་
ནས་བྱང་ཆུབ་ངེས་པར་འདོད། འོན་ཀྱང་དེ་ནི་སྤྱིང་རྩེ་ཡིས། བྱང་ཆུབ་བར་རུ་
སྲིད་མཚམས་སྟོར། ཁྱིམ་གསུངས། ལུང་དེ་དག་གིས་ཀྱང་ཉན་རང་གིས་ཚས་ཀྱི་
བདག་མེད་རྟོགས་པར་བསྟན་རྟོ། །གསུམ་པ་ནི། ཉན་ཐོས་ལ་བསྟན་པའི་མདོ་ལས།
གཟུགས་ནི་དབུ་བ་དྲིས་པ་འདྲ། ཆོར་བ་རྒྱ་ཡི་རྒྱ་བྱུར་འདྲ། འདུ་ཤེས་སྒྲིག་རྒྱ་ལྟ་
བུ་ཉི། འདུ་བྱེད་རྣམས་ནི་རྒྱ་ཤིང་བཞིན། རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེ་མ་ལྟར། ཉི་མའི་
གཉེན་གྱིས་བཀའ་རྒྱལ་རྟོ། ཁྱིམ་དཔེ་ལྟའི་སྒོ་ནས་གཟུགས་སོགས་རང་བཞིན་མེད་
པར་བསྟན་པར་ཐལ་འགྱུར་བས་བཞེད། འདིས་ནི་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་གང་ལ་
ཐོས་བསམ་བྱས་ནས་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་གཞི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཕྱི་རྩོད་
ལས་ཚས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་པར་སྐྱབ་པོ། །

གཞན་ཡང་། ཐེག་དམན་སྟུན་མང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱི་སྟོང་ལས་ཆོས་རང་བཞིན་
 མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་བསྟན་ཏེ། རིན་ཆེན་སྤངས་པ་ལས། ཐེག་པ་ཆེ་ལས་སྐྱེ་མེད་
 བསྟན། །གཞན་གྱིས་ཟད་པ་སྟོང་པ་ཉིད། །ཟད་དང་མི་སྐྱེའི་དོན་དུ་ནི། །གཅིག་
 པ་དེ་ཕྱིར་བཟོད་པར་གྱིས། །ཞེས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཕྱི་སྟོང་ལས་འདུས་བྱས་རང་བཞིན་
 གྱིས་སྐྱེ་བ་(ལྟན་མེད་པར་བསྟན་པ་དང་། ཐེག་དམན་གྱི་ཕྱི་སྟོང་ལས་འདུས་བྱས་
 ཟད་པར་བསྟན་པ་གཉིས་སྟོང་ཉིད་སྟོན་པའི་དོན་དུ་གཅིག་པས་ཐེག་ཆེན་ལས་
 སྟོང་ཉིད་བསྟན་པ་ལ་མི་བཟོད་པར་མ་བྱེད་ཅེས་ཐེག་ཆེན་བཀར་སྐབས་ཀྱི་སྐབས་སུ་
 གསུངས་མོ། །དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཚུལ་ཡང་། རིགས་པ་རྒྱག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པར་
 དྲངས་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་ལས། གང་སྟག་བསྐལ་འདི་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ།
 དེས་པའི་སྤངས་པ། བྱང་བར་ལྷུར་པ། ཟད་པ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ། འགོག་
 པ། ཉེ་བར་ཁི་བ། ལུཔ་པ། སྟག་བསྐལ་གཞན་གྱི་མཆོམས་མི་སྦྱར་ཁིང་མི་འབྲུང་
 མི་སྐྱེ་བ་འདི་ནི་ཁི་བ། འདི་ནི་ཐུག་མེད་པ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། སྤང་པོ་ཐམས་ཅད་དེས་
 པར་སྤངས་པ། སྤྱིད་པ་ཟད་པ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ། འགོག་པ། ལྷུང་ན་
 ལས་འདས་པའོ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་སྟག་བསྐལ་འདི་ཞེས་ཉེ་ཆོག་གིས་སྐྱེ་བ་
 འདིའི་སྤང་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་སོགས་དང་། སྐྱེ་བ་ཕྱི་
 མའི་སྟག་བསྐལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྟག་བསྐལ་གཞན་གྱིས་མཆོམས་མི་སྦྱར་བ་
 སོགས་གསུངས། ལྷུང་འདིས་སྟག་མེད་ལྷུང་འདས་མདོན་དུ་བྱས་པའི་ཆེ་སྤང་པོ་མ་
 ལུས་པ་ཟད་པར་གསུངས་ལ། དེའི་དོན། ལྷུང་བྲལ་མར། ཉོན་མོངས་གདོད་ནས་
 ཟད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ལྷུང་ཐེག་དམན་དག་བཅོམ་སྟོང་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་
 པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དེའི་གཟིགས་རོར་གཉིས་སྤང་གི་སྟོས་པ་མ་ལུས་
 པ་ཉེ་བར་ཁི་བའི་སྟོན་ནས་འདུས་བྱས་དང་སྤང་པོ་ཐམས་ཅད་གདོད་མ་ནས་རང་
 བཞིན་གྱིས་ཟད་པའི་འགོག་པ་མདོན་དུ་བྱས་པ་ཉིད་སྟག་མེད་ལྷུང་འདས་མདོན་
 དུ་བྱས་(ལྟམ་)པའི་དོན་དུ་འཆད་རིགས་ཀྱི། དངོས་སྣ་བས་སྤང་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་

ཐུབ་པར་ཁས་སྒྲུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཟད་པའི་དོན་རང་བཞིན་གྱིས་ཟད་པ་ལ་བྱ་མི་
 རིགས་སོ། །དེས་ན་དེའི་ལྷགས་ལ་ཕྱང་པོ་ཟད་པའི་དོན་གཉིན་པོའི་སྟོབས་གྱིས་
 ཕྱང་པོ་ཟད་པའམ་རྒྱུ་ཆད་པའི་དོན་ཏུ་འདོད་ན་འང་། དེ་ལྟར་འཆད་མི་རིགས་
 ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ལྷག་མེད་ཕྱང་འདས་མངོན་ཏུ་བྱས་པའི་ཆོ་མངོན་ཏུ་བྱེད་པ་པོའི་
 གང་ཟག་མེད་པ་དང་། གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཆོ་ཕྱང་འདས་མངོན་ཏུ་མ་བྱས་པར་
 འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་དགོས་ཏེ། ཕྱང་འདས་མངོན་ཏུ་བྱས་ཆོ་འདུས་བྱས་
 དང་ཕྱང་པོའི་འཇུག་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་ཆད་པར་འདོད་པ་གང་ཞིག །གང་ཟག་
 ཡོད་ན་ཕྱང་པོ་ཡང་ངེས་པར་ཡོད་དགོས་ལ། དེ་དག་གྲང་འདུས་བྱས་ཡིན་དགོས་
 པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བཤད་ན་མདོའི་དོན་རི་བཞིན་འཆད་མི་ཐུབ་སོ། །

གཞན་ཡང་། ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་ལས་སྟོང་ཉིད་བསྟན་ཏེ། ཕྱང་ཕྱན་ཆོགས་
 ལས། ཀ་ཏ་ཡ་ན་གང་གི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་འདི་ནི་སལ་ཆེར་ཡོད་པ་དང་། མེད་
 པ་ཉིད་ལ་མངོན་པར་ཞེན་ཏེ་དེའི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་དང་ཆ་བ་དང་། ཞེས་སོགས་
 གསུངས་ཤིང་། དོན་དེ་ཉིད་ཆ་ཤེས་ལས། བཅོམ་ལྷན་དངོས་དང་དངོས་མེད་
 པ། །མཐུན་པས་ཀ་ཏ་ཡ་ན་ཡི། །གདམས་ངག་ལས་ནི་ཡོད་པ་དང་། །མེད་པ་
 གཉིས་ཀའང་དགག་པ་མཛད། །ཅེས་གསུངས་ལ། འདི་དག་གིས་ཆོས་རྒྱུས་རང་
 བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དང་གཏན་ནས་མེད་པའི་མཐའ་གཉིས་ཀ་བཀག་པའི་སྟོན་ས་
 ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉན་རང་འཕགས་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་
 མེད་སྐྱ་མོ་མ་རྟོགས་པར་འདོད་པ་ལ། (ཡན)ཕྱང་བདུན་གྱིས་གནོད་པར་གྲགས་
 པའི་ཕྱང་བདུན་གྱི་དང་སོ། ཇི་སྲིད་ཕྱང་པོར་འཇིན་ཡོད་པ། །སོགས་ཆོགས་བཅད་
 གསུམ་དང་། གཉིས་པ། ཇི་ལྟར་མིག་ནི་འབྲུལ་པ་ཡིས། །ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་
 དཔྱ་དང་། གསུམ་པ། ཐེག་པ་ཆེ་ལས་སྐྱེ་མེད་བསྟན། །སོགས་དང་། བཞི་པ།
 གཟུགས་ནི་དཔྱ་བ་དོས་པ་འདྲ། །སོགས་དང་། ལུ་པ། བཅོམ་ལྷན་དངོས་དང་
 དངོས་མེད་པ། །སོགས་དང་། ཏུག་པ། ཉན་ཆོས་ཀྱི་ས་ལ་སྟོབ་པར་འདོད་པས་

ཀྱང་། སོགས་དང་། བརྟན་པ། གང་དག་བདེ་གཤེགས་སོགས་སྤྱད་པའི་ལུང་རྟེ་
སྤར་སྟོན་པ་རྣམས་ཡིན་པར་བཤད་ལ། ལུང་དང་པོ་ལྷ་ཆེ་བས་འཇུག་འགྲེལ་རུ་
བྱངས་ལ། ཕྱི་མ་གཉིས་དང་། ལྷག་བསམ་བསྟན་པ་དང་། བསམ་གཏན་དཔེ་
མཁུད་ཀྱི་མདོ་རྣམས་ཆོག་གསལ་རུ་བྱངས་སོ། །

གསུམ་པ་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ལ་ཚད་པ་སྟོང་བ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་འཇུག་པ་
རང་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པ་ནི། སྟོབ་དཔོན་སངས་རྒྱལ་བསྐྱབས་ཀྱིས་ཆ་ཤེའི་རབ་
བྱེད་བརྟན་པའི་འགྲེལ་པར། ཐེག་དམན་ཀྱི་མདོར་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གསུངས་པའི་
དོན་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་བྱལ་པའི་དོན་རུ་བཤད་པ་ལ། ལེགས་ལྟན་གྱིས་
ཤེས་རབ་སྟོན་ཟེར། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་ཐེག་ཆེན་བསྟན་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ་
ཞེས་དགག་པ་མཛད་དོ། །དེའི་ལན་དཔལ་ལྷན་ཆེ་བས་མཛད་པ་ལྟར་བཤད་ན།
ལེགས་ལྟན་བྱེད་ཀྱིས་དེ་སྐད་སྟེ་བ་དེ། སྤྱིར་ཐེག་ཆེན་བསྟན་པ་དོན་མེད་རུ་འགྱུར་
ཟེར་རམ། ཐེག་ཆེན་ལས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་པ་དོན་མེད་རུ་འགྱུར་ཟེར་བ་
(༡༣བ)གང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་བྱལ་པ་མེད་དེ། ཐེག་ཆེན་བསྟན་པའི་དགོས་པ་ནི།
ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྟོན་པ་ཙམ་གྱི་སྤྱིར་མིན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་ལས་ནི། ས་དང་སྦྱོད་པ་
དང་སྦྱིང་རྒྱུ་ཆེ་ཆེན་པོ་དང་བསྟོན་པ་དང་སྟོན་ལས་སོགས་ཐབས་ཀྱི་ཆ་མཐའ་ལས་པ་
སྟོན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་ལན་མཛད་དེ། འཇུག་པ་རང་འགྲེལ་ལས། གང་ཞིག་གལ་ཏེ་
ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལས་ཀྱང་། ཞེས་པ་ནས། ཇི་སྐད་རུ་རིན་པོ་ཆེ་འཕྲིང་བ་ལས།
ཉན་ཐོས་ཐེག་པ་དེ་ལས་ནི། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྟོན་ལས་དང་། །སྦྱོད་པ་
ཡོངས་བསྟོན་པ་བཤད་དེས། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ག་ལ་འགྱུར། །བྱང་རྒྱལ་སྦྱོད་
ལ་གནས་པའི་དོན། །མདོ་ཐེ་ལས་ནི་བཀའ་མ་སྟུལ། ཐེག་པ་ཆེ་ལས་བཀའ་སྟུལ་
པ། །དེ་སྤྱིར་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས། ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཡང་། དེ་ལ་བྱལ་པ་མེད་དེ། ཐེག་དམན་ཀྱི་ཐེ་སྟོན་ལས་ཆོས་
ཀྱི་བདག་མེད་རིགས་པ་མདོར་བསྟུས་པའི་སྟོན་ལས་བསྟན། ཐེག་ཆེན་ལས་རིགས་

པ་མཐའ་ཡས་པའི་སྐོན་ས་རྒྱས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ལན་མཛད་དེ། རང་
 འགྲེལ་ལས། ཚུལ་གྱི་བདག་མེད་པ་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནས། སྐོབ་
 དཔོན་གྱི་ཞལ་ལྷན་ནས་གྱིས། མཚན་མ་མེད་པ་མ་རྟོགས་པར། བྱོར་གྱིས་ཐར་པ་
 མེད་པར་གསུངས། །དེ་ཕྱིར་བྱོར་གྱིས་ཐེག་ཆེན་ལས། །དེ་ནི་ཆང་བར་བསྟན་པ་
 ལགས། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ལས་ཚུལ་གྱི་བདག་མེད་
 རྟོགས་པར་བསྟན་མ་བསྟན་དང་དེ་རྟོགས་པར་སྐོམ་མི་སྐོམ་གྱི་བྱུང་པར་ནི། ཕྱིར་
 འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་གྱིས་སྟོང་ཉིད་སྤྱོད་མཛད་ཀྱིས་ཏུ་རྟོགས་ན་འདོད། (ལྷན་
 གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་དང་སྐོམ་ཚུལ་ལ་བྱུང་པར་ཡོད་དེ། ཐེག་དམན་པས་རིགས་
 པ་མདོར་བསྟུན་ཤིག་གིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་མཐོང་ནས་དེ་བསྐོམས་པས་དེ་ཁོ་
 ན་ཉིད་ལ་སྟོ་རྒྱས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། ཐེག་ཆེན་པས་ཆ་ཤེས་ལས་གསུངས་པ་
 ལྟར། གཞི་རེ་རེའི་སྟེང་ཏུ་འདར་རིགས་པ་མཐའ་ཡས་པས་བདེན་མེད་བསྟུབས་ནས་
 བསྐོམས་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྟོ་གྲོས་རྒྱས་པར་འགྱུར་ལ། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་།
 ལྷན་མས་ཉོན་ཐྱིབ་ཀྱི་གཞུང་པོ་ཅམ་ལས་མི་སྐོམ་ཞིང་། ཕྱི་མས་ཤེས་ཐྱིབ་སྟོང་བའི་
 ཆེད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཤེས་རབ་མཆེད་པའི་སྟོའི་འཕྲག་པ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྐོན་ས་
 སྐོམ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རང་འགྲེལ་ལས་མ་གསུངས་ཀྱང་ནམ་བཤད་
 ལས་གསུངས་པའི་ཚད་པ་སྟོང་ཚུལ་ནི། ཉན་རང་འཕགས་པས་ཚུལ་གྱི་བདག་
 མེད་རྟོགས་པ་དང་། བདེན་འཛིན་ཉོན་ཐྱིབ་ཏུ་བཤད་པ་མི་འཐད་དེ། རྒྱན་ལས།
 གཟུང་དོན་རྟོག་པ་སྟོང་ཕྱིར་དང་། །འཛིན་པ་མི་སྟོང་ཕྱིར་དང་ནི། །ཞེས་རང་
 རྒྱལ་གྱི་ལམ་གྱིས་གཟུང་བ་ཕྱི་རོལ་དོན་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་སྟོང་རྒྱས་ཀྱང་ནང་ཤེས་
 པ་ལ་བདེན་འཛིན་སྟོང་མི་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱ་ལམ་
 གསུམ་གྱིས། ཉམས་ཕྱིར་སྟོབ་མ་བསེ་ཏུ་དང་། །ཞེས་གཟུང་བ་བདེན་འཛིན་ཤེས་
 ཐྱིབ་ཏུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། །འདིའི་སྐོན་སྟོང་ཚུལ་ལ། ལྷང་ལྷ་ཕྱི་གཉིས་གྱིས་དེ་
 ལྟར་བསྟན་པ་དང་། ཐེག་གསུམ་གྱི་གང་ཟག་ལ་བསྐོམ་བྱའི་ལྷ་བ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་

ཡོད་པར་གསུངས་པ་སོགས་སྐབས་འདིར་སྒྲིའི་བཞིན་པ་མིན་ཚུལ་དང་། ཚོས་ཀྱི་
དབྱིངས་ལ་དབྱེར་མེད་ཕྱིར། ཁྱེད་རིགས་ཀྱི་ཚོད་སྤོང་གི་སྐབས་སོགས་སུ་ཉན་རང་
འཕགས་པས་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་གསུངས་པ་(ལྷུང་)འཕགས་མེད་གཉིས་
ཀྱིས་ཀྱང་སྒྲིའི་བཞིན་ཏུ་བཞེད་པ་དང་། རྒྱུ་ཅ་བའི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་ཐལ་
འཇུར་ཏུ་གནས་ཀྱང་འཕགས་མེད་གཉིས་ཀྱིས་རང་རྒྱུད་ཏུ་བཀྲལ་བ་མི་འགལ་
བའི་ཚུལ་སོགས་ཞིབ་པར་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ཉིད་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་
ལྟར་ཉན་རང་གིས་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་སྒྲུབ་པའི་ལུང་རིགས་ལྷ་བའི་
ཞབས་ཀྱི་གཞུང་ལས་བྱང་བ་རྣམས་སྒྱུད་འཇུག་གི་དགོངས་པ་དང་གནད་གཅིག་
པས་ཅུང་ཟད་སྒྲོས་ཏེ་བཤད་པའོ། །དེ་ལྟར་སྤོང་ཐུན་ལས་ཉན་རང་གིས་ཚོས་ཀྱི་
བདག་མེད་རྟོགས་པ་དང་། ཉན་མོངས་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་
གཞག་སོགས་ཐལ་འཇུར་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱབ་མཐའི་བྱང་པར་མཐའ་
དག་ལ་རྒྱལ་སྤྱུས་ཞི་བ་ལྟ་དང་དཔལ་ལྟན་ལྷ་བ་གཤམ་པ་གཉིས་དབྱངས་གཅིག་
དང་དགོངས་པ་གཅིག་གོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། ཁྱེད་གསུངས་སོ། །

ཡང་། གལ་ཏེ་ཐེག་ཆེན་མ་གྲུབ་ན། ཁྱེད་སོགས་གསུངས། འདིར་ཐེག་ཆེན་
བཀའ་སྒྲུབ་ཚུལ་ཅུང་ཟད་སྒྲོས་ན། ཉན་མོས་ཕྱི་པས་ཐེག་ཆེན་བཀའ་མིན་པར་སྒྲུབ་
ཚུལ་ཡང་། ཇི་སྐད་ཏུ། མདོ་ཕྱི་སོགས་སུ་མ་བསྐྱས་དང་། ལམ་གཞན་ཉེ་བར་
སྟོན་ཕྱིར་ཡང་། ཐེག་ཆེན་སངས་རྒྱས་གསུང་མིན་ཏེ། རིག་བྱེད་མཐའ་ཡི་ལྟ་བ་
བཞིན། ཁྱེད་གསུངས། དོན་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་མ་
ཡིན་ཏེ། ཕྱི་སྟོང་གསུམ་ཏུ་མ་བསྐྱས་པའི་ཕྱིར། རིག་བྱེད་མཐའི་ལྟ་བ་བཞིན་རིག་
བྱེད་མཐའ་པ་དག་ནི། ལྷན་བྱས་པ་སྤྱང་བར་གནས་པ་སོགས་ཀྱིས་ཕྱི་པ་འདག་
པ་སོགས་སྒྲུ་ལ། ཐེག་ཆེན་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། དེའི་ལན་ནི།
ཐེག་ཆེན་སངས་རྒྱས་གསུང་མིན་ཏེ། བདག་མེད་ལ་སོགས་སྟོན་པ་དང་། དཀོན་
(ལྷན་)མཆོག་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཆེ། སྟོན་ཕྱིར་སྒྲོབ་མའི་ཐེག་པ་བཞིན། ཁྱེད་

དབུ་མ་སྒྲིབ་པ་ལས་གསུངས། དོན་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
བཀའ་ཡིན་ཏེ། བདག་མེད་པ་སོགས་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་སྟོན་པ་དང་། མཆོག་གསུམ་
གྱི་ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་སྟོན་པའི་ཕྱིར། སྒྲོབ་མ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་བཞིན། ཞེས་
པའོ། །སྐར་ཡང་དེ་དག་གིས་བཀའ་མིན་པར་སྒྲུབ་ཚུལ་དང་། དེ་ལ་ལན་འདེབས་
ཚུལ་བཅས་ཅུང་ཟད་ཕྱི་སྟེ་བཤད་ན། ཉན་ཐོས་སྟེ་པ་དག་ན་རེ། ཐེག་ཆེན་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་འོངས་སྐྱ་རྟག་པ་དང་། བྱང་སེམས་བདེ་ནས་
བདེ་བར་འགྲོ་བ་དང་། བདེ་གཤེགས་སྒྲིབ་པས་ཀུན་ལ་བྱུང་པ་དང་། སངས་རྒྱས་
ཕྱང་ན་ལས་མི་འདའ་བར་བཤད་པ་རྣམས་ནི། རིམ་པར། འདུས་བྱས་མི་རྟག་དང་
ཟག་བཅས་སྐྱག་བསྐལ་བ་དང་། ཆོས་རྣམས་བདག་མེད་པ་དང་། བྱང་འདས་
ཞི་བའོ་ཞེས་བཀའ་བཏགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་
སྟོན་དེ་དག་མེད་དེ། འོངས་སྐྱ་ནི་བྱང་འཕགས་ལ་རྟག་ཏུ་སྤང་བས་རྒྱན་གྱི་རྟག་
པར་བཞག་གི་རྟག་དངོས་མིན་པ་དང་། བྱང་སེམས་རྣམས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་
དབང་གིས་བདེ་ནས་བདེ་བར་འགྲོ་བ་དང་། བདེ་གཤེགས་སྒྲིབ་པ་ཡང་སེམས་
ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་བྱ་ཡི་རྟག་གཅིག་གི་བདག་ལྟ་བུ་མིན་པ་དང་། སངས་
རྒྱས་རྣམས་སྟོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་གཏན་ཏུ་ཡོངས་སུ་ཕྱང་ན་ལས་མི་འདའ་ཡང་
རྣམ་རྟོག་ཐམས་ཅད་ཞི་བས་བྱང་འདས་ཞི་བར་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་
གིས་ཐེག་ཆེན་བཀའ་མིན་པར་མི་འཕྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །

ཡང་། ཐེག་ཆེན་བཀའ་མ་ཡིན་ཏེ། འདུལ་བ་ལ་མི་སྤང་། མདོ་སྟེ་(ལ་བ)
ལ་མི་འཕྱུག །ཆོས་ཉིད་དང་ཡང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། བཀའ་བསྐྱེད་པ་པོ་
དག་གིས་མ་བསྐྱས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྟེ་པ་བཙེ་བརྒྱུད་པོ་གང་གིའང་ཁོངས་སུ་མི་
གཏོགས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། ཐེག་ཆེན་ལས་བདེན་བཞི་སྟོན་པས་མདོ་
སྟེ་ལ་འཕྱུག །ཉོན་མོངས་འདུལ་བའང་སྤང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་དང་ཡང་མི་
འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། བྱིད་ཅག་ཉན་ཐོས་ཀྱི་གཞུང་དག་ལའང་མི་མཐུན་པ་མང་

བས་པན་ཚུན་གྱི་མདོ་ཕྱེ་ལ་མི་འཇུག་པ་སོགས་དུ་མ་སྤང་བ་དང་། ཐེག་ཆེན་ནི་ཟབ་
 ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཉན་ཐོས་གྱི་མདོ་ཕྱེ་སོགས་ལ་འགའ་ཞིག་མི་འཇུག་དུ་ཟེན་ཀྱང་ཐེག་
 ཆེན་རང་གི་མདོ་ཕྱེ་ལ་འཇུག །བྱང་སེམས་གྱི་བསྐྱབ་པའི་གནས་བདུན་བརྒྱ་ལའང་
 སྤང་། རྟོང་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པས་ཆོས་ཉིད་དང་ཡང་མི་འགལ་བའི་སྤྱིར་དང་།
 ཉན་ཐོས་གྱི་ཕྱེ་རྟོན་ལྷན་པ་པོ་དག་གིས་མ་བརྩམས་ཀྱང་། ཀྱན་དུ་བཟང་པོ་དང་།
 བྱམས་པ་འཇམ་དབྱངས་གསང་བདག་སོགས་གྱིས་བརྩམས་པའི་སྤྱིར་དང་། ཕྱེ་པ་
 བཙོ་བརྒྱད་གྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པའི་སལ་ཆེན་ཕྱེ་པའི་ཕྱེ་རྟོན་གྱི་གཞི་ཆེན་པོ་དང་།
 ཤར་རིའི་ཕྱེ་པ་སོགས་གྱི་གཞུང་ཤིན་དུ་རྒྱས་པའི་ཕྱེ་རྟོན་དང་། འཛིགས་མེད་རི་
 པོའི་ཕྱེ་རྟོན་གྱི་ཉིས་རྟོང་པ་སོགས་ལས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ས་ལམ་སོགས་གྱི་རྣམ་གཞག་
 མང་པོ་འབྲུང་བའི་སྤྱིར་ཐེག་ཆེན་བཀའ་མིན་པར་མི་འཕྱུར་རོ་ཞེས་ལན་འདེབས།
 ཡང་ཐེག་ཆེན་བཀའ་མིན་ཏེ། དེ་ལས་ཁྱུས་དང་། གཟུངས་བརྒྱ་བ་དང་། སྤྱང་བར་
 གནས་པས་ཐིག་པ་འདག་པ་སོགས་སྤྱི་རོལ་པའི་ལམ་ལྟར་བསྟན་པ་དང་། ཐིག་པ་
 ཤིན་དུ་ཆེན་པོ་ཡང་འདག་པར་བཤད་པ་དང་། ཆད་ལྟ་བ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་
 རྟོང་(ལུ་ཆ)ཉིད་དུ་སྤྲོ་བ་དང་། དག་བཙམ་པ་རྣམས་ལ་སྤོད་པ་དང་། བྱིས་པ་ལ་
 རྒྱག་བྱ་བར་སྤོན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ལས་ཀྱང་བྱང་སེམས་ལ་བརྩགས་པ་སོགས་
 གཤམ་པ་དང་འགལ་བ་མང་དུ་སྤོན་པ་སོགས་གྱི་སྤྱིར་ཐེག་ཆེན་ནི་བདུད་དང་རྟོག་
 གས་བྱས་སོ་ཞེན། རྒྱུན་མེད་དེ། ཁྱུས་བྱེད་པའང་རྩ་ཉིད་ཐིག་པ་འདག་བྱེད་དུ་མི་
 འདོད་ཀྱང་སྤྱུ་མ་རྩོས་པའི་སྤོན་ལམ་གྱི་མཐུ་དང་། གཟུངས་ནི་རྟིང་རེ་འཛིན་དང་
 ཤེས་རབ་བྱང་པར་ཅན་ལ་འདོད་པ་དང་། སྤྱང་གནས་སོགས་ནི་ལྟོང་གསལ་སྤྱབ་
 པའི་ཆེད་དང་། རྟོབས་བཞི་ཆང་ན་ངེས་པའི་ལས་ཀྱང་འདག་པར་ལུང་རིགས་གྱིས་
 འབྲུབ་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོང་ཞིང་བདག་མེད་པར་ཡང་ལུང་རིགས་གྱིས་
 འབྲུབ་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་འགའ་ཞིག་དུ་ཉན་ཐོས་དང་བྱང་སེམས་ལ་ལུངས་ཀར་
 དང་རི་རབ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ནི། ཡོན་ཏན་གྱི་བྱང་པར་གྱིས་རང་

བཞིན་བརྟུན་པ་ཡིན་གྱི་ཉན་ཐོས་ལ་སྦྱང་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
སྟགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་བྱིས་པ་ལ་རབ་བྱང་དག་གིས་ཀྱང་ཐུག་བྱ་བར་
ཕྱེ་པ་བཅོ་བརྒྱད་ལ་གྲགས་པའི་ཕྱེ་སྟོང་ལས་འབྱུང་བ་དང་། སངས་རྒྱུས་ལས་ཀྱང་
བྱང་སེམས་ལ་བཟུགས་པ་ནི་རྒྱུའི་ཁྱད་པར་ལ་གཅེས་སྟུགས་བྱ་བའི་སྦྱང་དུ་ཡིན་པ་
སྟགས་ཀྱི་ཕྱིར་ཁྱོད་གྱིས་སྟན་འབྲིན་བྱས་པ་དག་གིས་ཐེག་ཆེན་བཀའ་མ་ཡིན་པར་
སྟབ་མི་རུས་སོ། །དེ་དག་རྟོག་གི་འབར་བ་ལས་རྒྱས་པར་གསུངས་པའི་དོན་བཟུས་
པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱུང་མཐའ་ཆེན་པོ་སྟགས་ནས་བྱང་བ་ལས་མདོ་ཙམ་གྱིས་པའོ། །

དེའང་སྟོན་གྱི་ཉན་ཐོས་ཕྱེ་པ་དག་གིས་འཁོར་ལོ་བར་པ་སྟགས་ཐེག་ཆེན་གྱི་
མདོ་རྣམས་(༡༥བ)བཀའ་མི་འདོད་པར་གྲགས་ལ། སྟུ་སྟུབ་ཡབ་སྟུས་སྟགས་བྱོན་
པའི་རྗེས་ནས་ཕྱེ་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ཆོན་དུའང་ཐེག་ཆེན་བཀའ་འདོད་མི་འདོད་
ཀྱི་སྟུགས་གཉིས་བྱང་བར་གསུངས། ཐེག་ཆེན་བཀའ་མིན་ཞེས་སྟུར་བ་འདེབས་
མཁན་ནི་ཉན་ཐོས་ཕྱེ་པར་གྲགས་པའི་བྱེ་མདོ་ལྟ་བུའི་ཐེག་དམན་གྱི་བྱུབ་མཐའ་
སྟུ་བ་འགའ་ཡིན་གྱི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་དོན་དུ་གཉེར་བས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་
པ་པར་བཞག་པའི་ཐེག་དམན་ལམ་ཞུགས་དག་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་བསམ་པ་
དམན་པས་རང་དོན་ལ་ཞུགས་ཕྱིར་ཐེག་དམན་དུ་བཞག་ནའང་། རྟོང་ཉིད་རྟོན་
པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་རྣམས་བཀའ་འདོད་པར་མ་ཟད་རྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཡང་ཁོང་
དུ་རྒྱད་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱད་སྟུ་མར། ཆོས་སྟོང་གི་ཉེས་པ་བསྟན་པའི་སྟོན་ནས་ཐེག་ཆེན་
བཀའ་སྟུབ་མཛད་ཅིང་། མདོ་རྒྱན་བཀའ་སྟུབ་ཀྱི་ལེའུ་ཙ་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་
རྒྱ་ཆེར་གསུངས་ལ། སྟུ་སྟུབ་ལེགས་ལྡན་སྟགས་མེད་སྟུ་མཆེད་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་དང་
སྟོང་འཇུག་འདི་ཉིད་སྟགས་སུའང་ཐེག་ཆེན་བཀའ་སྟུབ་རྒྱ་ཆེར་འབྱུང་བས་དགོས་
པ་ཆེ་བར་སྟུང་ངོ་། །

ཡང་། དེ་ཞིག་ཉེར་ལེན་སྟེད་པ་ནི། ཞེས་སྟགས་གསུངས། འདིར་ལས་དང་
ཉན་ཐོས་པའི་ཀྱན་འབྱུང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་སྟེད་པ་ཉིད་གཙོ་བོར་རྟོན་

པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། མདོ་ལས། ཟུག་བསྐལ་ཀུན་འབྲུང་བ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་
གང་ཞེ་ན། སྤྱི་པ་ཡང་འབྲུང་བ་ཅན། དགའ་བའི་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པ།
དེ་དང་དེ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བའི་ངང་རྒྱལ་ཅན་འདི་ལྟ་སྟེ། འདོད་པའི་སྤྱི་
པ་དང་། སྤྱི་པའི་སྤྱི་པ་དང་། འཇིགས་པའི་སྤྱི་པ་ལོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ལ་
སྤྱི་པ་ལ་ཡང་འབྲུང་བ་ཞེས་པ་ནས་ངང་རྒྱལ་ཅན་ཞེས་པའི་བར་གྱི་ཚིག་(ལ་ལ་ན)
གསུམ་གྱིས། མ་འོངས་པ་ད་ལྟ་བུ་འདས་པའི་ཡུལ་ལ་སྤྱི་པ་གསུམ་བསྟན། ཡང་
ན། སྤྱི་པ་མདོར་བསྟན་དང་། སྤྱི་པ་གཉིས་ད་ལྟའི་ཡུལ་ཐོབ་པ་ལ་མི་འབྲལ་བར་
སྤྱི་པ་དང་མ་འོངས་པའི་ཡུལ་མ་ཐོབ་པ་ལ་འབྲུང་འདོད་ཀྱི་སྤྱི་པ་བསྟན་པ་
ལ་སྦྱར་རོ། །འདི་ལྟ་སྟེ་སོགས་ཀྱིས་དེའི་དབྱེ་བ་བསྟན་ཏེ། བདེ་བ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་
འདོད་སྤྱི་པ་དང་། བདག་རྩ་ཆགས་པའི་སྤྱི་པ་དང་། ཟུག་བསྐལ་འདོར་འདོད་
ཀྱི་འཇིགས་སྤྱི་པ་དེ་གསུམ་མོ། །

མངོན་པ་ཀུན་བརྒྱས་ལས་མདོ་འདི་དྲངས་ནས་སྤྱི་པ་ཉིད་ཐམས་ཅད་རྩ་
འགྲོ་བའི་སྟོན་གཙོ་བོར་བསྟན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཐམས་ཅད་རྩ་འགྲོ་བའི་དོན་
གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་སྤྱི་པ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རྩ་འགྲོ་བ་དང་། གནས་སྐབས་
ཐམས་ཅད་རྩ་འགྲོ་བ་དང་། རྩས་ཐམས་ཅད་རྩ་འགྲོ་བ་དང་། ཁམས་ཐམས་ཅད་
རྩ་འགྲོ་བ་དང་། ཆོལ་བ་ཐམས་ཅད་རྩ་འགྲོ་བ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་རྩ་འགྲོ་
བའོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ལ་ཡུལ་ཐོབ་པ་ལ་མི་འབྲལ་བ་དང་མ་ཐོབ་པ་ལ་སྤྱི་
པར་སྤྱི་པས་བྱུང་བ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རྩ་འགྲོ་བ་དང་། ཆོར་བ་ཟུག་བསྐལ་
ལ་འབྲལ་བར་དང་བདེ་བ་ལ་མི་འབྲལ་བར་སྤྱི་པ་སོགས་ཆོར་བའི་གནས་སྐབས་
ཐམས་ཅད་རྩ་དང་། འདས་པ་ལ་དྲན་པ་དང་ལྟ་བུ་ལ་ཆགས་པ་དང་མ་འོངས་
པ་ལ་དགའ་བ་ནི་རྩས་ཐམས་ཅད་རྩ་དང་། འདོད་ཁམས་སོགས་གསུམ་ལ་སྤྱི་
པ་ཁམས་ཐམས་ཅད་རྩ་དང་། འདོད་པ་དང་སྤྱི་པ་ཆོལ་བ་ལ་སྤྱི་པས་འདོད་
ཁམས་སོགས་ཀྱི་ཟུག་བསྐལ་འབྱུང་བ་ཅིང་། ལོག་པའི་ཆངས་སྤྱི་པ་ཆོལ་བ་ལ་སྤྱི་པས་

སྲིད་པ་ལས་མི་ཐར་བ་ནི་ཚོལ་བ་ཐམས་ཅད་ཏུ་དང་། འདོད་པའི་(ཡལ)ཡུལ་རྟག་
 པར་འབྱུང་བ་དང་མི་འདོད་པ་འབྲལ་ཏུ་རྒྱན་ཆད་པར་སྲིད་པ་རྟག་ཆད་ཀྱི་རྣམ་པ་
 ཐམས་ཅད་ཏུ་འགྲོ་བའི་དོན་རྟོ། །ཆད་མ་རྣམ་འབྲེལ་ལས་ནི་ཡང་སྲིད་མི་མ་ལེན་
 པའི་རྒྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་སློ་ནས་ཀྱང་སྲིད་པ་ཉིད་གཙོ་བོར་བརྟན་ཏེ། དེ་ཉིད་
 ལས། མི་ཤེས་སྲིད་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཡང་། །མ་བཟོད་སྲིད་པ་ཉིད་བཤད་པ། །རྒྱན་
 བྱི་འཕེན་པར་བྱེད་མྱིར་དང་། །དེ་མ་ཐག་མྱིར་ལས་ཀྱང་མིན། །དེ་ཡོད་ན་ཡོད་
 མེད་མྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི་མ་རིག་པ་དང་སྲིད་པ་དང་ལས་གསུམ་ཀ་
 ཡང་སྲིད་མྱི་མའི་རྒྱ་ཡིན་ན། འདིར་སྲིད་པ་ཁོ་ན་དེའི་རྒྱར་བཤད་པ་ཅི་ཡིན་སྟུང་
 བ། ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་མའི་མི་ཤེས་པ་འམ་མ་རིག་པ་དེ་མྱིར་ཡང་སྲིད་
 འཕེན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་ཡང་། དེ་མ་ཐག་འབྲུབ་བྱེད་མིན་པས་འདིར་མ་བཟོད་ལ།
 སྲིད་པ་ཉིད་རང་འབྲས་མྱི་མའི་རྒྱན་འཕེན་བྱེད་དང་དེ་མ་ཐག་འབྲུབ་བྱེད་གཉིས་
 ཀ་ཡིན་མྱིར་སྐབས་འདིར་སྲིད་པ་ཉིད་ཡང་སྲིད་མྱི་མའི་རྒྱར་དངོས་སུ་བཟོད་ལ།
 ལས་ཀྱང་ཡང་སྲིད་མྱི་མའི་རྒྱའི་གཙོ་བོ་མིན་ཏེ། སྲིད་པ་ཡོད་ན་ལས་རང་གིས་
 གསོག་པ་ཡོད་ལ་སྲིད་པ་མེད་ན་ལས་ཡོད་ཀྱང་སྲིད་པར་སྦྱེ་བའི་ངེས་པ་མེད་པའི་
 མྱིར། ཞེས་པའོ། །དེས་ན་སྲིད་པ་མཛོན་པར་འབྲུབ་པ་ལ་ལས་ཉོན་གཉིས་ལས་ཉོན་
 མོངས་གཙོ་ཆེ་ཞིང་དེའི་ནང་ནས་སྲིད་པ་ཉིད་གཙོ་ཆེའོ། །དེ་བཞིན་ཏུ། དེ་ཉིད་
 ལས་འཁོར་བའི་རྒྱ་དངོས་ངོས་བརྒྱད་བའི་སྐབས་སུ་འདི་སྐད་གསུངས་ཏེ། བདག་
 ལ་ཆགས་པ་དང་ལྡན་པས། །ཤེམས་ཅན་གཞན་གྱིས་བཀྱི་མིན་པར། །བདེ་ལྷག་
 རོར་ཐོབ་འདོད་ནས་ནི། །དམན་པའི་གནས་ནི་ཡོངས་སུ་ལེན། །ལྷག་བཟུལ་མྱིན་
 ཅི་ལོག་སྟོང་དང་། །སྲིད་པའི་ཀུན་ནས་འཆིང་བ་ནི། །སྦྱེ་(ཡན)རྒྱ་གང་ལ་དེ་མེད་
 པ། །དེ་ནི་སྦྱེ་བར་མི་འཇུར་རོ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། ཐ་མལ་པ་དག་བདག་
 ལ་ཆགས་པ་དང་ལྡན་པས་ན་དབང་རྒྱུག་སོགས་གཞན་གྱིས་དབང་མེད་ཏུ་བཀྱི་བ་
 མིན་པར། བདེ་བ་ཐོབ་འདོད་དང་ལྷག་བཟུལ་འདོར་འདོད་ཀྱི་སྲིད་པར་མངལ་

སོགས་དམན་པའི་གནས་ནི་ཡོངས་སུ་ལེན་ཏེ། སྐྱག་བསྐལ་ལ་བདེ་བར་འཛིན་པའི་
 ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྒོ་དང་། བདེ་བ་སྒོའ་འདོད་ཀྱི་སྤྲོད་པའི་འཆིང་བ་ནི་ཐ་མལ་པ་
 འཁོར་བར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གང་ལ་སྤྲོད་པ་དེ་མེད་པའི་དགྲ་བཅོམ་པ་
 བྱི་སྐྱེ་བར་མི་འཁྱར་རོ་ཞེས་པའོ། །གཞན་ཡང་དེ་ཉིད་ལས་སྤྲོད་པའི་སྒྲིབ་མང་དུ་
 གསུངས་སོ། །དབུ་མ་རྩ་བ་ལས་ཀྱང་། སྤྲོད་མེད་ཉེ་བར་ལེན་མེད་ན། ཁོ་ལ་བར་
 འཁྱར་ཏེ་སྤྲོད་མི་འཁྱུར། ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། ཆོར་བ་ལ་བདག་གིར་བྱེད་པའི་
 སྤྲོད་པ་མེད་ན་ཉེ་བར་ལེན་པ་མི་འབྱུང་ལ་དེ་ལྟ་ན་གོ་ལ་བར་ཁྱུར་གྱི་སྤྲོད་པ་མངོན་
 པར་འབྱུབ་པར་མི་འཁྱུར་ཞེས་པའོ། །

ཡང་། རྟོང་ཉིད་དང་ནི་བྲལ་བའི་སེམས། ཞེས་པ་ནས། དེས་ན་རྟོང་ཉིད་
 བསྐྱེད་པར་བྱ། ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་རྟོང་པ་ཉིད་སྟོགས་ལ། ཞེས་སོགས་ལན་དུ་
 མར་རྟོང་ཉིད་བསྐྱེད་དགོས་པར་གསུངས། འདིར་དེའི་རྒྱ་མཆན་འགའ་ཞིག་སྟོན་
 བ། ཐར་པ་ཙམ་འདོད་པས་ཀྱང་བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་
 པར་ངེས་པའི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་ནས་ལྷག་མཐོང་བསྐྱེད་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། ཕྱིར་
 རྟོང་དང་བྲལ་ཁིང་གསལ་ལ་མི་རྟོག་པའི་ཞི་གནས་ཙམ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་
 མངོན་ཤེས་དང་རྒྱ་འབྱུང་ཙམ་ནི་ལྷ་སྟོགས་བྱེད་ལའང་ཡོད་ལ། ཞི་གནས་ཙམ་
 གྱིས་ནི་རེ་ཞིག་ཉོན་(ཡལ)མོངས་མངོན་གྱུར་པ་འགའ་རེ་མགོ་གཞོན་པ་ཙམ་བྱེད་
 བའང་ས་པོན་མི་སྤྲོད་ཁིང་། སྤྲོད་པའི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་ལ་ཅི་ཡང་གཞོད་མི་རུས་
 པའི་ཕྱིར་སྐྱར་ཡང་སྐྱེན་དང་འཕྲད་ན་མངོན་གྱུར་དུ་སྐྱེ་སྟེ། བཤགས་བསྟོད་ལས།
 བསམ་གཏན་ནགས་མེས་ཡང་དང་ཡང་དུ་ནི། ཉེས་པའི་ཆོང་ཆོང་བསྟེགས་པར་
 ཁྱར་ཀྱང་ནི། བདག་ལྟའི་རྩ་བ་བརྟན་པོ་མ་སྤངས་པས། ཆར་གྱིས་བརྒྱན་བཞིན་
 མོད་ལ་རབ་དུ་སྐྱེ། ཞེས་དང་། ཀ་མ་ལ་གྱི་ལས། དེ་ལྟར་དམིགས་པ་ལ་སེམས་
 བརྟན་པར་བྱས་ནས་ཤེས་རབ་གྱིས་རྣམ་པར་དབྱེད་པར་བྱ་སྟེ་འདི་ལྟར་ཤེས་པའི་
 རྟོང་བ་འབྱུང་བས་ཀྱན་དུ་མོངས་པས་ས་པོན་སྤྲོད་བར་འཁྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་

ན་ལུ་ཉིགས་ཅན་རྣམས་བཞིན་དུ་ཉིང་དེ་འཛིན་ཅམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་པ་སྤྱང་བར་
 མི་འགྱུར་རོ། མདོ་མེ་ལས་ངི་སྐད་དུ། འཛིག་ཉེན་དག་ན་ཉིང་འཛིན་སྒྲིམ་བྱེད་
 །ཀྱང་། །དེ་ནི་བདག་དུ་འདུ་ཤེས་འཛིག་མི་བྱེད། །དེ་ནི་ཉོན་མོངས་སྤྱིར་ཁིང་རབ་
 འབྲུག་ཉི། །ལྷག་སྤྱོད་གྱིས་ནི་ཉིང་འཛིན་འདིར་བསྒྲིམས་བཞིན། །ཁྱེས་སྒྲིམ་རིམ་
 དང་པོར་མདོ་དྲངས་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འོ་ན་ཅི་འདྲ་ཞིག་བསྒྲིམས་པས་སྤྱིད་
 པ་ལས་སྐོལ་སྒྲུམ་ན། མདོ་སྤྱི་མཐོང་མཇུག་དུ། གལ་ཏེ་ཆོས་ལ་བདག་མེར་སོ་སོར་
 རྟོག་ །སོ་སོར་དེ་བརྟགས་གལ་ཏེ་སྒྲིམ་བྱེད་ན། །དེ་ནི་མུང་ན་འདས་ཐོབ་འབྲས་
 བུའི་རྒྱ། །རྒྱ་གཞན་གང་ཡིན་དེས་ནི་ཁི་མི་འགྱུར། །ཁྱེས་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་
 ཤེས་རབ་ལོམས་པས་སྤྱིད་པ་ལས་སྐོལ་བར་གསུངས་ཏེ་སྤྱིད་ཆ་བདག་འཛིན་ཡིན་
 པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སོ། །རྒྱལ་འདི་སྒྲིམ་རིམ་བར་པ་སོགས་ལས་ཀྱང་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་
 སོ། །དེར་མ་ཟད་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་འཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱའི་གཙོ་བོའང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 རྟོགས་པའི་(མ་ན)ཤེས་རབ་ཡིན་ལ། དེས་མ་ཟིན་པའི་སྤྱིན་སོགས་ནི་ཡོང་བ་ལྟ་བུ་
 དང་། ཤེས་རབ་ནི་དམིགས་བུ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་སྤྱད་པ་ལས། རྒྱལ་
 པའི་ཤེས་རབ་ལ་རོལ་སྤྱིན་འདི་རིག་སྤྲལས་ཆེ། །སེམས་ཅན་ཁམས་མང་མུ་དན་
 རྒྱག་བསྐལ་ཆོས་ཁི་བྱེད། །གང་དག་འདས་དང་གང་དག་ཕྱོགས་བརྩའི་འཛིག་ཉེན་
 མགོན། །རིག་སྤྲལས་འདི་བསྐྱབས་སྒྲུན་པའི་རྒྱལ་པོ་སྤྱི་མེད་འགྱུར། །ཁྱེས་སོགས་
 དང་། ཤེས་རབ་གྱིས་ནི་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡོངས་ཤེས་ནས། །ཁམས་གསུམ་མ་ལུས་
 པ་ལས་ཡང་དག་འདའ་བར་འགྱུར། །མི་ཡི་རྒྱ་མཚན་འཕོར་ལོ་རིན་ཆེན་བསྐྱོར་
 བྱས་ནས། །རྒྱག་བསྐལ་ཟད་པར་བྱ་བྱིར་འགོ་ལ་ཆོས་ཀྱང་སྟོན། །ཁྱེས་དང་། གང་
 ཆེ་ཤེས་རབ་གྱིས་ནི་ཡོངས་སྤྱིན་གྱུར་པ། །དེ་ཆེ་མིག་རྟེན་གྱུར་ཅིང་འདི་ཡི་མིང་
 འཐོབ་པོ། །ཁྱེས་སོགས་མང་ལ། རྟོ་རྟེ་གཙོད་པ་ལས་ཀྱང་། དཔེར་ན་མིག་དང་མི་
 ལྡན་པའི་མི་ཞིག་ལྟན་པར་ཞུགས་ན་ཅིའང་མི་མཐོང་བ་བཞིན་དུ། གང་དངོས་པོར་
 རྒྱང་བས་སྤྱིན་པ་ཡོངས་སྤྱི་གཏོང་བའི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔེར་བལྟ་བར་བྱའོ། །རབ་

འཕྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་ནམ་ལངས་ཏེ་ཉི་མ་ཤར་ནས་མིག་དང་ལྗན་པའི་མིས་
གཟུགས་རྣམས་པ་སྒྲ་ཚོགས་དག་མཐོང་བ་དེ་བཞིན་དུ་གང་དངོས་པོར་མ་ལྟར་བས་
སྦྱོན་པ་ཡོངས་སུ་གཏོང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔེར་བལྟ་བར་བྱའོ། ། ཞེས་གསུངས་
ཏེ་ཚུལ་བྲིམས་སོགས་ལའང་དེ་དང་འདྲའོ། །

དེས་ན་སྟོན་པའི་རྣམས་ཐར་བཞིན་དུ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཚུར་བ་དང་བཅའ་ནས་
སྟོན་པ་ལ་ནན་ཏན་ཆེན་པོ་བྱ་བར་འོས་ཏེ། ཉིང་འཛིན་ཀླུལ་པོ་ལས། གང་གིས་
ཚོས་འདི་སྟོང་པར་གོམས་བྱས་པ། །དེ་དག་འོད་ཟེར་བྱེ་བ་སྟོང་རྣམས་ཉག་དུ་
(ལ་བ)འབྲེད། །ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་དག་ཀྱང་གཟི་མེད་བྱས། །དཔལ་པོ་དེ་དག་
མི་རིང་འདྲན་པར་འབྱུར། །ཞེས་དང་། ངས་སྟོན་སྟོང་ཡུལ་ནི་བ་འདི་ནི་རབ་དུ་
བསྟོམས། །བསྐལ་པ་མང་པོ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་སྟོང་དུ་ཡང་། །ལམ་འདིར་ངས་ནི་
ནམ་ཡང་བཙོན་འགྲུས་རྒྱན་མ་བཅད། །དེ་ཆོ་མར་མེ་མཛད་ཀྱིས་ཀླུལ་བར་ལྷང་
ཡང་བསྟན། །མདོ་ཐེ་འདི་ལ་བྲིད་ཀྱིས་ང་ཡི་རྗེས་སུ་སྟོབ། །ཅེས་དང་། ལུས་
དང་སྟོག་ལ་ལྟ་བ་རབ་སྟོངས་ལ། །སྟོང་པ་ཤིན་དུ་ནི་བ་བསྟོམ་པར་གྱིས། །ཞེས་
སྟོང་ཉིད་བསྟོམས་པས་འཛང་བྱ་བ་དང་། སྟོན་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་
བསྟོམས་པས་སངས་རྒྱས་པས་ན་རྗེས་འཇུག་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ལུས་སྟོག་ལ་སྟོས་
མེད་དུ་སྟོང་ཉིད་བཅའ་ནས་སྟོན་དགོས་པར་གསུངས། ལྷ་སྦྱབ་ཀྱིས་ཀྱང་། བདག་
ཉིད་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་དང་། །བཙེ་ལྗན་ཀྱན་གྱིས་དུས་ཀྱན་དུ། །སྟོང་པ་མཁའ་
དང་མཚུངས་པར་མཁྱེན། །དེ་ཕྱིར་ཚོས་རྣམས་ཀྱང་གྱིག་ཞི། །ཞི་ཞིང་སྦྱ་མ་དང་
མཚུངས་པ་དང་། །གཞི་མེད་སྲིད་པ་འཇིག་བྱེད་པའི། །སྟོང་ཉིད་འདི་ནི་ཉག་དུ་
སྟོན། །ཞེས་དང་། ཚོག་གསལ་ལས། ཤེས་རབ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་སྟོག་དག་ཀྱང་
ཡོངས་སུ་བཏང་སྟེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཅའ་བར་འོས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔེར་ཉག་དུ་དུས་བཙོམ་ལྗན་འདས་མ་རི་ལྟར་བཅའ་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་དང་།
ལམ་སྟོན་ལས། ལུང་དང་རིགས་པ་དག་གིས་ནི། །ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་སྦྱེ་མེད་

པའི། རང་བཞིན་མེད་པ་ངེས་བྱས་ནས། རྣམ་པར་རྟོག་མེད་བསྐྱེད་པར་བྱ། རྟེན་
ལྟར་དེ་ཉིད་བསྐྱེད་བྱས་ན། རང་བླ་ལ་སྐྱེས་འཛིན་པར་འཕྱུར། རང་སྐྱེས་
བྱང་ཆུབ་ཡུན་མི་རིང་། །(༥༠ན)ཞེས་སྐྱེས་ལྟར་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་
དོན་ཏུ་གཉེན་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱེད་པར་བྱ་དགོས་སོ། །

ཡང་། ཉེན་མོངས་ཤེས་བྱའི་སྤྱི་བ་ཡི། ཞེས་སྐྱེས་གསུངས་པ་འདིར་སྤྱི་བ་
གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་སྟུན་མིན་འཆད་པ་ལ་གསུམ། བདེན་འཛིན་ཉེན་སྤྱི་བ་ཏུ་
འཛིག་ཚུལ། སྤྱི་བ་གཉིས་སོ་སོའི་ངོས་འཛིན། སྤྱི་བ་གཉིས་ལམ་གང་ཏུ་རྟེན་
སྤང་ཚུལ་སོ། །

དང་པོ་ནི། བདག་འཛིན་གཉིས་སྤྱི་བ་གཉིས་གང་ཏུ་འཛིག་པ་ལ་ཐལ་རང་
གཉིས་མི་འདྲ་སྟེ། རང་རྒྱུད་པས་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཉེན་སྤྱི་བ་དང་། ཚས་
ཀྱི་བདག་འཛིན་ཤེས་སྤྱི་བ་ཏུ་བཞེད་ལ། ཐལ་འཕྱུར་བས་ནི་བདག་འཛིན་གཉིས་
ཀ་ཉེན་སྤྱི་བ་ཏུ་འཛིག་སོ། འདིར་ཚས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཉེན་སྤྱི་བ་ཏུ་འཛིག་པའི་
གནད་ཀྱང་། དགག་བྱའི་བདག་གཉིས་ལ་སྤྱི་རགས་མེད་པས་དེ་བགག་པའི་བདག་
མེད་གཉིས་ལའང་སྤྱི་རགས་མེད་ལ་དེའི་སྤྱིར་བདག་འཛིན་གཉིས་ལའང་སྤྱི་རགས་
ཀྱི་བྱུང་པར་མི་འདོད་པས་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཉེན་སྤྱི་བ་ཡིན་པ་བཞིན་ཏུ་
ཚས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡང་ཉེན་སྤྱི་བ་ཡིན་དགོས་པར་བཞེད་དོ། རྟེན་ཡང་སྤྱང་པོ་
བདེན་པར་འཛིན་པའི་ཚས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དེ་ཉེན་སྤྱི་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉེན་མོངས་
པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ་སྤྱང་པོ་བདེན་མེད་ཏུ་རྟོགས་པའི་རིག་པ་
ཡི་ཤེས་ཀྱི་འགལ་ཆེ་མི་མཐུན་ཚུགས་སུ་ལྱུར་པའི་བདེན་འཛིན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་
སྤྱི་བ་པོ། སྤྱིར་ཉེན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ངོས་འཛིན་ཚུལ་ལ། སྐྱེས་མེད་
སྤྱི་མཆེད་སྐྱེས་ཀྱིས་ནི། ལས་འབྲས་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རྣོངས་པའི་སེམས་ལྟར་
མ་རིག་པ་དེ་དེར་འདོད་ཅིང་དེ་དང་འཛིག་ལྟ་སོ་སོར་(༥༠བ)འདོད་ལ། ཚས་ཀྱི་
གསལ་པ་སྐྱེས་དབྱེ་སེམས་ཀྱི་སྤོབ་དཔོན་འགལ་ཞིག་གིས་གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་

པའི་རྣམས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་འཇིག་ལྟ་ཉིད་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པར་
བཞེད་དོ། །འདིར་ནི་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་རིག་པ་ཡི་ཤེས་གྱི་མི་མཐུན་སྟུགས་
དེར་འདོད་ལ། དེའང་གཉེན་པོར་གྱུར་པའི་རིག་པ་དེ་བཞག་ཅམ་དང་དེ་ལས་
གཞན་པ་ཅམ་ལ་མི་བྱེད་གྱི་རིག་པ་དེ་དང་འཛིན་སྐྱངས་དངོས་འགལ་དུ་ཞུགས་
པའི་གང་ཟག་དང་ཆོས་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་དེ་ཉིད་ཉོན་མོངས་པ་
ཅན་གྱི་མ་རིག་པར་འཛིན་ཅིང་དུག་གསུམ་གྱི་ནང་ཆོན་གཏི་མུག་གྱུར་དེའོ། །དེའི་
ཕྱིར་ཆོས་གྱི་བདག་འཛིན་གྱང་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་གྲུབ་པོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་བདེན་འཛིན་དེ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ཡིན་པ་དང་། དེའི་
ཕྱིར་ཉོན་རང་དགྲ་བཅོམ་གཉིས་དང་དག་ས་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་གྱིས་དེ་
སྤངས་པར་དཔལ་ལྷན་ཟླ་བས་གསལ་བར་བཤད་དེ། འཇུག་འགྲེལ་ལས། དེའང་
ཉོན་མོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་
རིག་པ་སྤངས་པ། འདུ་བྱེད་གཟུགས་བརྟན་ལ་སོགས་པའི་ཡོད་པ་ཉིད་དང་འདྲ་
བར་གཟུགས་པ་རྣམས་ལ་ནི་བཅོས་མའི་རང་བཞིན་ཡིན་གྱི་བདེན་པ་ནི་མིན་ཏེ་
བདེན་པར་མཛོན་པར་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། བཞི་བརྒྱ་པར། སྤྱི་
པའི་ས་ཐོན་རྣམས་ཤིག། །ཡུལ་རྣམས་དེ་ཡི་སྤྱོད་ཡུལ་ལོ། །ཡུལ་ལ་བདག་མེད་
མཐོང་ན་ནི། སྤྱི་པའི་ས་ཐོན་འགག་པར་འབྱུར། །ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་འགྲེལ་པར་
ཡང་སྟེ་མ་ལྟར་གསུངས་ཤིང་དེར་མ་ཟད་བདེན་འཛིན་དེ་སྤྱི་པའི་ས་ཐོན་ཡིན་པ་
དང་བདེན་མེད་མཐོང་བས་དེ་ལྟ་བུར་ཡང་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་གསུངས་(ལྔ)པ་
དེ་འཕགས་པ་ཡབ་སྐུས་གྱི་བཞེད་པ་དམ་པ་སྟེ། སྤྱི་ཉིད་བདུན་ཅུ་པར། རྒྱ་དང་
རྒྱུན་ལས་སྐྱེས་དངོས་རྣམས། །ཡང་དག་པར་ནི་རྟོག་པ་གང་། །དེ་ནི་སྟོན་པས་མ་
རིག་གསུངས། །དེ་ལས་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་འབྱུང་། །ཡང་དག་མཐོང་ཕྱིར་དངོས་
སྤྱི་པར། །ཞེས་ཤེས་མ་རིག་མི་འབྱུང་བ། །དེ་ནི་མ་རིག་འགག་པ་ཡིན། །དེ་
ཕྱིར་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་འགག། །ཅེས་རྒྱ་རྒྱུན་ལས་སྐྱེས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་

ཡང་དག་པར་རྟོག་པ་སྟེ་བདེན་པར་འཛིན་པ་སྲིད་པའི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་མ་རིག་པར་བསྟན་ཞིང་། བདེན་འཛིན་དེ་ལས་རང་གི་རིགས་འདྲའི་ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དང་གང་ཟག་བདེན་པར་འཛིན་པའི་མ་རིག་པ་སྟེ་གསལ་ཡན་ལག་བརྟུ་གཉིས་འབྱུང་བ་དང་། རང་བཞིན་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་ཤེས་པས་མ་རིག་པ་འགག་ཅིང་དེ་ལས་གཞན་འགག་པར་གསུངས་སོ། །རིགས་པ་རྒྱལ་རྒྱ་པར་ཡང་། གང་ཡང་རྒྱང་བའི་གནས་རྟེན་ན། ཁྱེས་སྟེ་གསལ་གྱིས་བདེན་འཛིན་གྱི་དམིགས་གཏད་གང་ཡང་རྒྱང་བའི་གནས་ཤིག་རྟེན་ན་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲུལ་གྱིས་འཛིན་པར་བཤད་དོ། །གཞན་ཡང་བཞི་བརྒྱ་པར། ལུས་ལ་ལུས་དབང་ཇི་བཞིན་དུ། གཉི་ལྷག་གྲུན་ལ་གནས་འབྱུར་ཏེ། འདྲི་ལྷན་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། གཉི་ལྷག་བཙམ་པས་བཙམ་པར་འབྱུར། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ནི། མཐོང་ན་གཉི་ལྷག་འབྱུང་མི་འབྱུར། ཁྱེས་ཉོན་མོངས་གཞན་རྣམས་ཀྱང་རྒྱལ་གསལ་གྱི་ནང་ཚན་གྱི་བདེན་འཛིན་དེར་བརྟེན་ཞིང་དེ་དང་མི་འབྲེལ་བར་འབྱུག་པ་དང་རྟེན་འབྱུང་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་མཐོང་བས་མ་རིག་པ་དེ་སྟོན་པར་གསུངས་སོ། །གཞུང་འདིར། དམིགས་པ་དང་ནི་བཅས་པའི་སེམས། །(༡༧)འགའ་ཞིག་ལ་ནི་གནས་པར་འབྱུར། ཁྱེས་སྟེ་གསལ་གྱིས་ཀྱང་བདེན་འཛིན་ཉོན་མྱིབ་རྒྱ་གསལ་བར་བསྟན་པས་སྟོགས་འདི་ལ་སྟོབ་དཔོན་རྣམ་གསུམ་གྱིས་འཕགས་པའི་དཔོངས་པ་འབྲེལ་ཚུལ་ལ་བྱད་མེད་པར་གསུངས་ལ། དངོས་པོའི་འདུ་ཤེས་ཅན་ལ་ཐར་པ་མེད་པ་གསུངས་པས་ཀྱང་བདེན་འཛིན་དེ་ཐར་པ་འཛོལ་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་བྱེད་དུ་བསྟན་ཏོ། །བདེན་འཛིན་ཉོན་མྱིབ་རྒྱ་སྟོན་པའི་ལྷང་གཞན་ཡང་མང་རོ། །དེ་ལྟའི་བདེན་འཛིན་དེ་འཁོར་བའི་རྩ་བ་དང་ཡན་ལག་བརྟུ་གཉིས་ཀྱི་ཚོག་མའི་དེ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ནི་གཙོ་བོར་སྟེ་སྟེ་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་ལ་གོ་དགོས་པར་ཡང་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་འཛོག་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་དབང་གིས་ཉོན་མོངས་གཞན་རྣམས་འཛོག་ཚུལ་ཡང་རང་རྒྱུད་པ་སྟེ་གསལ་དང་མི་

འདྲ་ཉྱེ། འདིར་གང་བཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམས་ཡོད་ཏུ་འཛིན་པའི་བདག་འཛིན་
 དང་དེས་དྲངས་པའི་རྩ་ཉོན་དང་ཉེ་ཉོན་ལྟ་བུ་མངོན་པ་གཉིས་ནས་བཤད་པ་ལྟར་
 ཐུན་མོང་ཏུ་གྲགས་པའི་ཉོན་མོངས་རགས་པ་རེ་དང་། གང་བཟག་དང་ཆོས་རང་གི་
 མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུབ་པར་འཛིན་པའི་བདག་འཛིན་དང་དེས་དྲངས་པའི་སྲིད་པ་
 སོགས་ལྷགས་འདི་ཁོ་ན་ལ་གྲགས་པའི་ཉོན་མོངས་སྤྱ་བ་རེའང་འཛིན་གོ། །གཞན་
 གྱི་ལྷགས་ལ་ཉོན་མོངས་སུ་མ་གྲགས་པའི་མ་རིག་པ་དང་སྲིད་པ་སོགས་སྤྱ་བ་རེའི་
 འཛིན་པ་ནི་འདི་པས་རང་མཆོན་མི་བཞེད་པ་དང་བདེན་འཛིན་ཉོན་སྤྱིབ་ཏུ་འཛིན་
 པའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་ནོ། །རང་རྒྱུད་པ་སོགས་ཀྱིས་རང་མཆོན་བཞེད་པའི་དབང་
 གིས་གང་བཟག་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུབ་པར་འཛིན་པ་གང་བཟག་གི་བདག་འཛིན་
 ཏུ་མི་འདོད་ལ། དེའི་ཕྱིར་གང་བཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམས་ཡོད་ཏུ་འཛིན་པའི་སྤྱོ་
 ལས་(ཤམ་)སྤྱ་བའི་གང་བཟག་གི་བདག་འཛིན་མི་འཛིན་ཅིང་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་
 རྣམས་ལའང་དེ་འདྲའི་གང་བཟག་གི་བདག་འཛིན་ཀྱིས་དྲངས་པ་ལས་སྤྱ་བའི་ཉོན་
 མོངས་གཞན་མི་འཛིན་གོ། །ལྷགས་འདིར་སྲིད་པ་སོགས་ལ་སྤྱ་རགས་གཉིས་རེ་ཡོད་
 དགོས་པ་ནི། གཞུང་འདིར། སྲིད་འདི་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ཡང་། ཁྲིས་སོགས་
 ཀྱིས་གསལ་བར་བསྟན་ཏོ། །འདིར་སྤྱིབ་གཉིས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་སོགས་སྤྱོད་ཐུན་དང་
 བལ་ཆེར་འདྲ་བར་བཤད་ན། གཙོ་བོར་ཐར་པ་འཛོལ་པ་ལ་བར་ཏུ་གཙོད་བྱེད་ཀྱི་
 རིགས་སུ་གནས་པའི་སྤྱིབ་པ་དེ་ཉོན་སྤྱིབ་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན། ཀྱན་བཏགས་
 དང་ལྟན་སྤྱིས་གཉིས་ལས། སྤྱབ་མཐས་རྒྱུད་བསྐྱེད་པའི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་ཉོན་
 མོངས་པ་མཚུངས་ལྟན་དང་བཅས་པའམ་དེ་སྤྱོད་པའི་ས་བོན་གང་རྩང་གིས་བསྐྱུས་པ་
 དེ་ཉོན་སྤྱིབ་ཀྱན་བཏགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། སྤྱབ་མཐས་རྒྱུད་བསྐྱེད་པ་ལ་མ་སྤྱོས་པར་
 ཐོག་མེད་ནས་གོམས་པའི་བག་ཆགས་ལས་སྤྱིས་པའི་ཉོན་མོངས་མཚུངས་ལྟན་དང་
 བཅས་པའམ་དེ་སྤྱོད་པའི་ས་བོན་གང་རྩང་གིས་བསྐྱུས་པ་དེ་ཉོན་སྤྱིབ་ལྟན་སྤྱིས་ཀྱི་
 མཆོན་ཉིད་དོ། །དེ་གཉིས་རེ་རེ་ལ་ཡང་མངོན་གྱུར་དང་ས་བོན་གྱི་ཆ་གཉིས་རེ་ཡོད་

དེ། སྤང་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་གང་ཟག་རང་རྩ་ཐུབ་པའི་ཆས་ཡོད་ཏེ་
འཛིན་པ་དང་། དེས་བསྐྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་དང་།
ཐུབ་མཐས་བཏགས་པའི་བདེན་འཛིན་དང་དེས་བསྐྱེད་པའི་མཐར་འཛིན་སྟགས་
ཉོན་མོངས་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་རྣམས་ནི་ཉོན་ཐྱིབ་ཀྱན་བཏགས་མངོན་
ལྟར་དང་། དེ་དག་སྐྱེད་བྱེད་གྱི་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་རྣམས་ནི་ཉོན་ཐྱིབ་
ཀྱན་བཏགས་ས་པོན་གྱི་ཆོལ། །

བདེན་འཛིན་ལྡན་སྐྱེས་དང་དེའི་(༡༡༧)དབང་གིས་བྱུང་བའི་ཉོན་མོངས་པ་
མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་ཉོན་ཐྱིབ་ལྡན་སྐྱེས་མངོན་ལྟར་དང་། དེ་དག་གིས་
བཞག་པའི་བག་ཆགས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་མ་སྐྱེད་བྱེད་རྣམས་ཉོན་ཐྱིབ་ལྡན་སྐྱེས་ས་
པོན་གྱི་ཆོལ། །ཆགས་སྟགས་དང་ཚུངས་ལྡན་གྱི་ཡིད་གྱི་རྣམ་ཤེས་ལྟ་བུ་ནི་ཉོན་
མོངས་ཅན་དང་ཉོན་ཐྱིབ་ཡིན་ཡང་ཉོན་མོངས་དངོས་ནི་མིན་མོ། །ཉོན་ཐྱིབ་ཀྱན་
བཏགས་དང་ཉོན་ཐྱིབ་མཐོང་སྤང་དོན་གཅིག་ལ། ཉོན་ཐྱིབ་ལྡན་སྐྱེས་དང་ཉོན་
ཐྱིབ་སྐྱོམ་སྤང་དོན་གཅིག་ལ། ཤེས་ཐྱིབ་གྱི་འཛིག་ཚུལ་ནི། འཇུག་པ་རང་འབྲེལ་
ལས། དེ་ལ་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ནི་ཤེས་བྱ་ཡོངས་སུ་གཙོད་པའི་ཤེགས་སུ་ལྟར་
པ་ཡིན་ལ། འདོད་ཆགས་ལ་སྟགས་པའི་བག་ཆགས་ཡོད་པ་ནི་ལྟས་དང་རག་གི་
འཇུག་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རྩ་ཡང་ཡིན་ཏེ། མ་རིག་པ་དང་འདོད་ཆགས་ལ་སྟགས་པའི་
བག་ཆགས་དེའང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་དང་། སངས་རྒྱལ་ཁོ་ན་ལ་ཕྱོག་
པར་འཇུར་གྱི་གཞན་དག་ལ་ནི་མ་ཡིན་མོ། །ཞེས་པས་གསལ་བར་བསྟན་ཏེ། མ་
རིག་པའི་བག་ཆགས་ཞེས་པས་ཤེས་ཐྱིབ་གྱི་མཚན་གཞི་བསྟན་ཏེ་བདེན་འཛིན་གྱི་
བག་ཆགས་སོ། །ཤེས་བྱ་ཞེས་སྟགས་ཀྱིས་དེའི་མཚན་ཉིད་བསྟན། ལྟས་རག་གི་
འཇུག་པ་ནི་དགྲ་བོཅམ་པ་རྣམས་ལ་འང་འདོད་ཆགས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་
གིས་ལྟས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་ཐོབ་ལྟར་མཚོང་བ་དང་། ཞེ་སྤང་གི་བག་ཆགས་ཀྱི་
དབང་གིས་རག་གི་གནས་ངན་ལེན་གཞན་ལ་མངས་མོ་ཟེར་བ་ལྟ་བུའོ། །ཡིད་གྱི་

གནས་ངན་ལེན་ནི་ཤེས་བྱ་ཡོངས་སུ་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་གཤམ་ཁེས་པས་བསྟན་ལ། ཤེས་བྱའི་གནས་རྟོགས་དཀའ་བ་སྤྱོད་མོ་ལ་སྤྱོད་མོ་གསལ་བའི་ཆ་མོ་འཕྲུལ་གྱི་བྱས་རང་གི་མ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འོད་ཟེར་ཅན་གྱི་དཔྱལ་བར་སྦྱེས་པ་མངོན་(༡༣)ཤེས་གྱིས་རིང་ཏུ་བཏུས་ཀྱང་མ་ཤེས་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཡང་ཁེས་པས་ཆགས་སོགས་གྱི་བག་ཆགས་དེ་ཤེས་བྱ་ཡོངས་སུ་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་བསྟན་སུ་ཡང་བསྟན་ཏོ། །དེས་ན་བདེན་འཛིན་དང་དེས་བསྟོན་པའི་ཆགས་སོགས་གྱིས་བག་ཆགས་འཛིག་བྱེད་བྱས་ནས་སེམས་སྟེང་ཏུ་བཞག་པའི་བག་ཆགས་དེ་ལ། བདེན་འཛིན་དང་ཆགས་སོགས་རང་གི་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་སྟེང་ཅུས་གྱི་ཉོན་མོངས་པའི་ས་པོན་དེ་འདྲ་ལ་ཉོན་མོངས་གྱི་བག་ཆགས་སུ་བཞག་པ་ཞིག་དང་། བདེན་འཛིན་གྱིས་བཞག་པའི་བག་ཆགས་སྤྱོད་མོ་རྟེན་དང་འཕྲད་ཀྱང་བདེན་འཛིན་གྱི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་པ་སྟེང་མི་ཅུས་ཤིང་། འཇུག་ཤེས་བྱས་ལ་རང་ཡུལ་གཞུགས་སོགས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྟངས་པའི་བདེན་སྟངས་ཅམ་ཞིག་སྟེང་ཅུས་པ་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་སུ་བཞག་པ་ཞིག་དང་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་འཛིག་རྒྱ་ནི་སྤྱོད་མོ་ཡིན་ཏོ། །ཉོན་མོངས་པའི་ས་པོན་ཡིན་ན་ཉོན་སྒྲིབ་ཡིན་དགོས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་ཡིན་ན་ཉོན་སྒྲིབ་ཡིན་མི་དགོས་ཏེ། དེ་ལ་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་ཏུ་མཁྱེན་པ་ལ་བར་ཏུ་གཙོ་བོ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་སུ་གནས་པའི་སྒྲིབ་པ་དེ་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཤེས་སྒྲིབ་དང་སོགས་སྒྲིབ་དོན་གཅིག་འདྲེན་ན་མངོན་གྱུར་དང་ས་པོན་གྱི་ཆ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། བདེན་འཛིན་ཟད་པར་སྟངས་པའི་འཕགས་པ་སྟོབ་པའི་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་བའི་སྒྲིབ་པའི་རིག་གནས་གང་ཞིག་རང་ཡུལ་གཞུགས་སོགས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྟངས་པའི་གཉིས་སྟངས་འབྲུལ་པའི་ཆ་ཤེས་སྒྲིབ་མངོན་གྱུར་གྱི་འཛིག་བྱེད་དང་། རང་རྒྱུད་བདེན་འཛིན་གྱིས་བཞག་ཅིང་རང་འབྲས་གཉིས་སྟངས་འབྲུལ་པའི་ཉེར་ལེན་གང་ཞིག་བདེན་འཛིན་ཟད་པར་སྟངས་པའི་འཕགས་(༡༤)པ་སྟོབ་པའི་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་བའི་སྒྲིབ་པའི་རིགས་གནས་དེ་ཤེས་

སྤྱིའི་ས་པོན་གྱི་ཆའི་འཛིན་བྱེད་དོ། ཤེས་སྤྱིའི་ཡིན་ན་ལྟན་སྤྱིའི་དང་སྤྱིའི་སྤྱིའི་ཡིན་
 པས་བྱེད་པས་དེ་ལ་ཀུན་བཏགས་དང་མཛོད་སྤྱིའི་གི་ཆ་མཛོད་དོ། ཤེས་སྤྱིའི་དང་
 ཤེས་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་བཤད་པ་འགའ་ཡོད་ཀྱང་། རིགས་སྤྱིའི་དབང་ཕྱུག་
 རྩ་མ་མང་པོ་ཞིག་མགྲིན་གཅིག་ཏུ་ཤེས་པར་ཐུར་པའི་ཤེས་སྤྱིའི་མཛོད་པར་གསུངས་
 ཤིང་། ཉེན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པ་ཞེས་བཤད་པའང་གནས་ལུགས་
 སྤྱིའི་རྟོགས་པ་ལ་སྤྱིའི་བྱེད་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་མ་རིག་པ་ཞེས་བཛྲོད་ཀྱི་དེ་ཡིན་ན་
 དམིགས་རྣམས་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་མི་དགོས་སོ། ཉེན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་
 པའི་མ་རིག་པ་དེའི་ངོ་བོ་རྩི་ལྟ་བུ་ཞིན། འཇུག་པ་རང་འབྲེལ་ལས། གང་གིས་
 སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་འབག་པར་བྱེད་ཅིང་སྤྱིའི་བར་བྱེད་ལ། རྩིས་སྤྱིའི་བཛྲོད་པར་བྱེད་པ་དེ་
 བྱི་བག་ཆགས་ཏེ། ཉེན་མོངས་པའི་ཐུར་ཕྱག་པ་དང་། གོམས་པ་དང་རྩ་བ་དང་
 བག་ཆགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམས་གངས་སོ། །དེ་ནི་ཟག་པ་མཛོད་པའི་ལམ་གྱིས་ཉེན་
 མོངས་པ་སྤངས་སྤྱིའི་ཐུར་ཉེན་མོངས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྤངས་བར་མི་
 ཅུས་ཏེ། ཉིལ་དང་མར་དང་མེ་རྟོག་ལ་སོགས་པ་བསལ་བྱ་བྱེད་ཀྱང་། ལུས་པ་དང་
 རྣམས་བྱ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་དེ་དང་ཕྱད་པས་ཡོན་ཏན་སྤྱིའི་དམིགས་པ་བཞིན་
 བོ། །ཞེས་གསུངས། ལུང་འདིས་ཉེན་མོངས་ཟད་པར་མ་སྤངས་བར་བྱ་དེའི་བག་
 ཆགས་སྤངས་པ་མཛོད་པར་བསྟན་ཏོ། །རྒྱུད་ཁྲ་མར། ལམོར་གསུམ་རྣམས་པར་རྟོག་
 པ་གང་། །དེ་ནི་ཤེས་བྱའི་སྤྱིའི་པར་འདོད། ཅིས་གསུངས་པའང་། ལམོར་གསུམ་
 རྣམས་པར་རྟོག་པའི་བདེན་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་ཉིད་ཤེས་སྤྱིའི་ཡིན་པའི་དོན་ནོ། །

གསུམ་པ་(༥༥ན)ལ། ཉེན་སྤྱིའི་སྤྱིའི་རྩིས་ལྟེན། ཐེག་དམན་གྱི་དབང་བྱ་བྱས་ན་
 ཐེག་དམན་གྱི་མཛོད་ལམ་ཕྱག་བསྐྱེད་ཚུལ་བཛོད་ནས་ཉེན་སྤྱིའི་སྤྱིའི་བའི་མགོ་རྩིས་
 ཞིང་ཐེག་དམན་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་པ་དང་ཉེན་སྤྱིའི་སྤངས་པ་ཅུས་མཉམ། དེའང་
 ཉེན་སྤྱིའི་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ཆ་རྣམས་མཛོད་ལམ་བར་ཆད་མཛོད་ལམ་གྱིས་སྤྱིའི་
 རྩིས་སྤྱིའི་བདེན་འཛིན་རྟོག་སྤྱིའི་ལ་སྤྱིའི་དགྲར་བྱེ་བ་སྤྱིའི་ལམ་བར་ཆད་མཛོད་ལམ་

སྒྲིབ་དགའི་ངོས་སྒྲུལ་གྱི་སྤང་བྱས་བྱས་ནས་རིམ་པར་སྤྱང་བར་བྱེད། ཐེག་ཆེན་གྱི་
 དབང་དུ་བྱས་ན་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་སྤྱག་བསྐལ་ཆོས་བཟོད་ནས་ཉོན་མྱོལ་སྤྱང་
 བའི་མགོ་ཚྭ་ཁྱེད་ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་པའམ། ས་བརྒྱད་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་པོ་
 ཐོབ་པ་དང་ཉོན་མྱོལ་བྱེད་པར་སྤངས་པ་དུས་མཉམ། མཐོང་སྤང་སྤྱང་ཚུལ་ཡང་།
 མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེས་མཐོང་སྤང་གི་ཉོན་མྱོལ་ཀྱན་བཏགས་རྣམས་
 གྱི་ས་བོན་སྤྱང་བའི་སྒྲོ་ནས་དེ་སྤྱང་བར་བྱེད་དེ། སྒྲིབ་ལམ་ཆོས་མཆོག་ཐ་མའི་ཡེ་
 ཤེས་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་དེའི་རྒྱད་ལ་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་
 རྒྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་སྤྱོད་པ་དང་། མཐོང་སྤང་རྟོག་པའི་ས་བོན་རང་རྒྱད་ལ་འགག་
 པ་ལ་མངོན་དུ་སྤྱོད་པ་དུས་མཉམ། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་
 རང་རྒྱད་ལ་སྤྱོད་ཐོབ་པ་དང་མཐོང་སྤང་རྟོག་པའི་ས་བོན་རང་རྒྱད་ལ་སྤྱར་སྤྱོད་མི་
 ཅུང་དུ་བྱས་པའི་ཚུལ་གྱིས་འགགས་ཐོབ་པ་དུས་མཉམ་པའི་སྒྲོ་ནས་སྤྱང་བར་བྱེད།
 སྤྱང་ཅིག་གཉིས་པར་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་རང་གི་རྒྱད་ཉིད་དུ་མངོན་
 དུ་བྱས་པ་དང་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཐོབ་པ་དུས་མཉམ་མོ། །

ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་པའི་རྒྱད་ལ་མཐོང་སྤང་རྟོག་པའི་ས་
 བོན་མེད་མོད། དེའི་རྒྱད་ལ་སྒྲོམ་སྤང་གི་ས་བོན་ཡོད་དམ་(༡༦)ཞེན། ཀྱན་གཞི་
 ཁས་མི་ལེན་པའི་རང་རྒྱད་པ་དག་གི་ལུགས་ལ་མེད་དེ། དེའི་རྒྱད་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་
 ཤེས་དེ་མཐོང་ལམ་པ་དེའི་མཆོད་གཞིར་འཛོག་ཅིང་དེ་ཟག་མེད་ཀྱི་ངོ་བོར་ལྷུར་ཐིན་
 ལ་དེའི་སྤྱང་དུ་སྤང་བྱ་ལྟག་མའི་ས་བོན་ཡོད་ན་དེ་ཟག་བཅས་སུ་ཐལ་བ་སོགས་ཀྱི་
 སྒྲོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ནའང་སྤང་བྱ་དེ་དག་རེ་ཞིག་སྤྱོད་པའི་རྒྱུན་མ་ཆང་བས་
 མ་སྤྱོད་པ་ཡིན་གྱི་གཉེན་པོས་སྤྱོད་མི་ཅུང་དུ་བྱས་པ་མིན་པས་དེའི་ཆེ་དེའི་རྒྱད་ལ་
 དེ་མེད་ཀྱང་སྤངས་པ་མིན་ན་ཞེས་བཞེད། ཀྱན་གཞི་ཁས་ལེན་པ་དག་གིས་ཀྱན་
 གཞིའི་སྤྱང་ན་སྒྲོམ་སྤང་གི་ས་བོན་ཡོད་པར་བཞེད། ཐལ་འཇུར་པའི་ལུགས་འདྲིར་
 དེའི་རྒྱད་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་སོགས་ཟག་མེད་ཀྱི་ངོ་བོར་ལྷུར་ཀྱང་། དེའི་ལུང་པོ་

ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་ང་ཙམ་གྱི་སྤེང་ན་སྤང་བྱ་ལྷག་མའི་ས་པོན་ཡོད་པར་
 བཞེད། སློམ་སྤང་སྤྱང་རྩལ་ལ། ས་དང་པོའི་སློམ་ལམ་ཡོད་མེད་ལ་ལྷགས་གཉིས་
 ཡོད་ལ། ཡོད་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་ན། སློམ་སྤང་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ལ་ཕྱ་རགས་
 གཉིས་སུ་སྤྱེ་བའི་རགས་པའི་དངོས་གཉེན་ས་དང་པོའི་སློམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་
 ལམ་དང་། ཆེན་པོའི་ཕྱ་བའི་དངོས་གཉེན་ས་གཉིས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྤྱོད།
 ཆེན་པོའི་འཁྲིང་ནས་འཁྲིང་གི་རྒྱང་ཏུ་བཅས་པའི་བར་ས་གསུམ་པའི་བར་ཆད་མེད་
 ལམ་ནས་ས་བརྟན་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་བར་གྱི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱར་རིམ་
 པར་སྤྱོད། རྒྱང་ཏུ་སློར་གསུམ་ཅིག་ཅར་ཏུ་སྤྱོད་པར་བཞེད་ཅིང་། སྤྱོད་རྩལ་ལ་
 ལྷགས་མང་ཡང་གཙོ་བོ་ནི། དེ་གསུམ་ས་བརྟན་པའི་ཐ་མའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་
 གྱིས་སྤྱོད་ཞིང་། དེ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཐོབ་པ་དང་ས་བརྟན་པ་ཐོབ་པ་ཏུས་
 མཉམ་དང་། ས་བརྟན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཉོན་མྱིབ་གྱིས་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་བྱུང་སྟེ།
 འཇུག་པ་ལས། ཆགས་པ་མེད་པའི་སློ་ནི་སྤྱོད་རྣམས་དག་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་
 སྤྱོད། །ས་བརྟན་པ་(ལན་ལ་དྲི་མ་དེ་དག་ཙམ་བཅས་ཉེ་བར་ཞི་འགྱུར་ཞིང་། ཉོན་
 མོངས་ཟད་ཅིང་ས་གསུམ་སྤྱོད་མར་གྱུར་གྱུང་། ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཞེད་པ་ཞིག་དང་། ཡང་། ས་བརྟན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སློམ་སྤང་ཉོན་
 མོངས་རྒྱང་ཏུ་སློར་གསུམ་གྱི་དངོས་གཉེན་ཏུ་གྱུར་པའི་ས་བརྟན་པའི་བར་ཆད་མེད་
 ལམ་དང་པོ་དང་། དེས་དྲངས་པའི་ཉོན་མྱིབ་ཟད་པར་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་
 དང་། ཡང་ཤེས་མྱིབ་ཆེན་པོའི་དངོས་གཉེན་ཏུ་གྱུར་པའི་ས་བརྟན་པའི་བར་ཆད་
 མེད་ལམ་སོགས་ཀྱང་ཡོད་དེ། ས་བརྟན་པ་མན་ཆད་ཏུ་བསྐལ་པ་འབྱམ་ལ་སྤྱོད་མི་
 རུས་པའང་ས་འདིར་ཡུད་ཙམ་ལ་སྤྱོད་རུས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། མོང་ཏུ་
 དྲངས་པའི་འཇུག་པའི་ཡུང་གིས་ཀྱང་ས་བརྟན་པའི་གནས་སྐབས་སུ་བདེན་འཛིན་
 ས་པོན་དང་བཅས་པ་ཟད་པར་བརྟན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཞེད་པ་ཞིག་དང་གཉིས་ཡོད།

ཤེས་མྱིབ་སྤྱོད་རྩལ་ལ། ཤེས་མྱིབ་ཆེ་འཁྲིང་རྒྱང་གསུམ་དང་རྒྱང་ཏུ་ལའང་སྤྱོད་

རགས་གཉིས་ཏེ་སྐྱོར་བཞི་ལས་མི་འབྱེད་ལ། དེ་དག་སྤྱོད་ཚུལ་ཡང་། ཤེས་སྒྲིབ་
 ཆེན་པོ་དེ་ས་བརྒྱད་པའི་དངོས་གཉིན་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་སྤྱོད་། འབྲིང་དེ་ས་
 དགུ་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་སྤྱོད་། རྒྱུ་དུའི་རགས་པ་དེ་ས་བརྒྱ་པའི་སྐྱོག་
 མའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་སྤྱོད་། ཤེས་སྒྲིབ་རྒྱུ་དུའི་སྤྱོད་པ་དེ་རྒྱུན་མཐའི་བར་
 ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་སྤྱོད་བ་ཡིན་ནོ། །བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་དག་གིས་དྲངས་པའི་
 རྣམ་གྲོལ་ལམ་རེ་ཡོད་པའང་ཤུགས་གྱིས་ཤེས་སྤྲོ། རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་
 གྱིས་དྲངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ནི་སྤྱོད་ལམ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ནི་སྤྱོད་
 ཆེན་རིགས་ངེས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། ཚུལ་དེ་རང་རྒྱུད་(༥༥)པ་སྐོག་ས་
 དང་མི་འདྲ་སྟེ། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབང་མ་རང་རྒྱུད་པའི་ལྷགས་ལ། སྒྲིབ་པ་
 གཉིས་ཀ་ཀྱང་བཏགས་གྱི་ཆ་ས་པོན་དང་བཅས་པ་སྤྱོད་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་
 མེད་ལམ་གྱིས་སྤྱོད་ཞིང་སྒྲིབ་གཉིས་ལྟན་སྟེས་གྱི་ཆ་ལ་སྐྱོར་དགུར་སྟེ་ནས་སྐྱོམ་ལམ་
 བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐྱོར་དགུ་སྐོགས་གྱིས་རིམ་གྱིས་སྤྱོད་ཞིང་། མཐར་རྒྱུན་མཐའི་
 བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་རང་གི་ངོས་སྤེལ་གྱི་སྤྱང་བྱའི་སྒྲིབ་གཉིས་སྤྱོད་ཆེན་མཐོང་
 རྒྱུ་སྤངས་ནས་འཛང་རྒྱ་བར་འདོད་དེ་སྤྱོད་ཆེན་རིགས་ངེས་གྱིས་སྤྱང་བྱ་སྤྱོད་ཚུལ་
 ཡོ། །སྤྱོད་དཔོན་ལེགས་ལྟན་གྱིས་སྤྱོད་ཆེན་རིགས་ངེས་ས་བརྒྱད་པ་སྐོབ་ཆེ་ཉོན་
 སྒྲིབ་ཟད་པར་སྤངས་པར་རྟོག་གི་འབར་བ་ལས་བཟད་པས་སྤྱོད་མ་དང་མི་འདྲ་ལ།
 ཉོན་སྒྲིབ་མ་ཟད་པར་ཤེས་སྒྲིབ་སྤྱོད་པའི་མགོ་མི་ཚོམ་པར་མི་བཞེད་པས་ཐལ་
 འཇུར་བ་དང་ཡང་མི་འདྲ་ལོ། །

ཉན་རང་དགུ་བཅོམ་སྤྱོད་ཆེན་ལམ་དུ་ཞུགས་པའི་ཆེ་ཉོན་སྒྲིབ་ནི་སྤྱོད་ནས་
 སྤངས་ཟིན། ཤེས་སྒྲིབ་ནི་ཐལ་འཇུར་པའི་ལྷགས་འདིར་ས་བརྒྱད་པ་མ་སྐོབ་བར་
 སྤྱོད་མི་རྣམས་པར་བཞེད་པས། ས་བརྒྱད་པ་མན་ཆད་དུ་སྤྱང་བྱ་གང་ཡང་སྤྱོད་རྒྱ་
 མེད་དམ་ཞེན། ཉན་རང་དགུ་བཅོམ་སྤྱོད་ཆེན་ལམ་དུ་ཞུགས་པའི་ཆེ་ས་བརྒྱད་པ་
 མན་ཆད་དུ་རྟེན་སྐོབ་དུ་བསྐྱོད་ནམས་གྱི་ཚོགས་ལ་གཙོ་བོར་སྤྱོད་ཅིང་། ཡེ་ཤེས་

གྱི་ཚྭ་གས་རྒྱལ་ལྷན་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་མཉམ་གཞག་དུ་སྤྱོད་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་དུ་མཉམ་
 པར་འཛོག་པ་སོགས་ཚྭ་གས་གཉིས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ལ་སྤེལ་མར་སློབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་
 འདྲའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ལ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་བྱང་པར་
 མི་འཛོག་སྟེ། དེ་འདྲའི་ཐ་སྟངས་ནི་སྤང་བྱ་སྤྱོད་ཚུལ་གྱིས་ཡིན་ན་དེ་འདྲའི་ས་བདུན་
 པ་མན་ཆད་དུ་སྤང་བྱ་གང་(ལ་ཞ)གི་འང་ས་ཐོན་སྤྱོད་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་
 ཐེག་དམན་དག་བཅོམ་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་ཞུགས་པའི་ཚྭ་གས་སྤྱོད་ཀྱི་གནས་སྐབས་
 བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཚྭ་གས་གཉིས་ལ་བསྐྱབས་པས་དེ་གཉིས་གོང་ནས་གོང་དུ་
 འཕེལ་བའི་རྒྱལ་པའི་བྱང་པར་གྱིས་ལམ་གོང་མར་འཕོ་བའི་འགལ་རྒྱུན་བསལ་ཞིང་
 མཐུན་རྒྱུན་ཆང་བའི་ཆད་དེར་སྤེལ་བ་ན་དེའི་སྤེལ་བའི་ཚྭ་གས་ལམ་ནས་སྤྱོད་
 ལམ་དང་། སྤྱོད་ལམ་ཡང་དོད་སོགས་བཞི་དང་། དེ་ནས་ས་དང་པོ་སོགས་སུ་
 རིམ་གྱིས་འཕོ་བ་དང་ས་གོང་མ་གོང་མ་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྱག་བརྒྱ་གཉིས་སོགས་བྱང་
 རིམ་གྱིས་མཛོན་དུ་བྱེད་པའི་བྱང་པར་ཆེས་འཐད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཞེད་དེ་འདི་ནི་
 ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་ལེགས་བཤད་དོ། །ཡང་ལུགས་གཅིག་ལ་མདོ་དགོངས་འབྲེལ་
 ལས་བཤད་པའི་ས་བརྒྱའི་ངོས་སྐལ་གྱི་ཀུན་རྫོངས་ཉི་ཤུ་དང་གནས་ངན་ལེན་བརྒྱ་
 གཅིག་ཡོད་པར་གསུངས་པ་རྣམས་དང་། ས་གོང་མ་གོང་མའི་རྩིས་ཐོབ་དུ་ཡོན་
 ཏན་བརྒྱ་ཕྱག་བརྒྱ་གཉིས་སོགས་འཛོལ་བ་ལ་གཤམ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱིབ་པ་རྣམས་སྤྱོད་
 བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་སོགས་ཡོད་པར་བཞེད་པའང་ཡོད་དོ། །དཔེར་ན་ལམ་སྤོན་
 དུ་སོང་མ་སོང་གང་ལྟར་ཡང་ས་བརྒྱད་པ་མ་ཐོབ་པར་ཤེས་སྤྱིབ་མི་སྤྱོད་སྟེ། ཤེས་
 སྤྱིབ་སྤྱོད་པ་ལ་གངས་མེད་གཉིས་སུ་བསགས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚྭ་གས་དངོས་
 སམ་དེའི་དོད་ཐུབ་ཀྱི་ བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚྭ་གས་གང་རུང་གྲོགས་སུ་མེད་ན། གཉིན་
 བོ་སྤྱོད་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་རྒྱུད་པའམ། ཐབས་ཀྱི་རྣམ་པ་དེ་དག་རྟོགས་
 པར་མ་ཆང་བས་ནི་ཤེས་སྤྱིབ་སྤྱོད་མི་རྒྱལ་པའི་ཕྱིར་དོ། །དེས་ན་ཤེས་སྤྱིབ་སྤྱོད་པ་
 ལ་ཚུལ་གྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་སྟོན་པའི་ཤེས་རབ་དང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཐབས་

ཀྱི་ཆ་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བ་(༥༥)གཉིས་བྱང་དུ་འབྲེལ་བ་ཞིག་དགོས་སོ། །འཇུག་པ་
ལས། ཤེས་བྱའི་བྱང་ཤིང་མ་ལུས་སྟེག་པའི་མེད། །འོད་འབྱུང་ཕྱིར་ན་ས་ནི་གསུམ་
པ་འདི། །ཞེས་པ་ནི། ཤེས་སྒྲིབ་སྟེག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་དངོས་དག་ས་ནས་འབྱུང་
བའི་མུ་ལྷས་ཀྱི་མེ་འོད་ས་གསུམ་པ་ནས་འབྱུང་བའི་དོན་ཏེ། །རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་
ཀྱི་ལུགས་ཀྱི་སྒྲིབ་གཉིས་དོས་འཛིན་ཚུལ་དང་སྤང་བྱ་སྤོང་ཚུལ་སོགས་ཀྱི་བྱུང་པར་
དུ་མ་ཡོད་པ་རྣམས་གཞན་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་སྤྱོད་ཉིད་རྒྱུབ་པའི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། སྤྱིར་
བརྟན་པ། སོ་སོར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་བདག་མེད་པའི་ལྟ་བ་གཏན་
ལ་འབེབས་ཚུལ་དང་། དེ་བསྟོམ་པའི་རིམ་པ་སོ་སོར་མ་བྱེ་བར་སྟོགས་གཅིག་དུ་
འཆད་པ་ལ་གཉིས། བདག་མེད་སྟོམ་པ་ལ་འཇུག་རིམ་བསྐབ་བདུས་ལྟར་བཤད་
པ། དགག་བྱའི་བདག་དང་བདག་འཛིན་སོགས་དོས་གཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི།
བསྐབ་བདུས་ལས། བཟོད་བྱ་སྟོས་པ་བཅའ་བར་བྱ། །དེ་ནས་ནགས་སུ་གནས་
པར་བྱ། །མཉམ་པར་གཞག་ལ་བརྩོན་བྱ་ཞིང་། །མི་སྤྱག་ལ་སོགས་བསྟོམ་པར་
བྱ། །ཞེས་གསུངས་ལ། དེའི་དོན་འཆད་པ་ལ། མདོར་བརྟན་པ་ནི། ཡང་དེ་ཉིད་
ལས། དེ་ལ་སྟོག་མར་རེ་ཞིག་བཟོད་པར་བྱའོ། །མི་བཟོད་པ་ནི་སྤྱོད་པ་ལ་བསྟན་མི་
རུས་པའི་སྤྱིར་སྟོས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྩོན་པ་ཉམས་པར་འབྱུང་ཞིང་། ཞེས་པ་ནས།
བརྟན་པའི་ཆོག་གོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། དེ་ཉིད་
ལས། དེ་ལ་བཟོད་པ་ནི་ཆོས་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པའི་མདོ་ལས། སྤྱག་བསྐལ་དང་
དུ་ལེན་པའི་བཟོད་པ་དང་། །ཞེས་པ་(༥༦)ནས། འདི་ནི་གཏི་ལུག་སྤྱོད་བ་མདོར་
བརྟན་པའོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བཟོད་པ་སོགས་སོ་སོའི་དོན་མདོའི་ལུང་དུ་མས་
བསྐབས་པར་མཛད་དོ། །དེ་དག་གི་དོན་འདིར་སྐབས་དོན་དང་རྒྱར་ནས་མདོ་ཅམ་
སྟོས་ན། བཟོད་པ་ནི་སྤྱོད་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྟོས་པའི་དོན་དུ་དཀའ་སྤྱད་སོགས་བཟོད་

པ་དང་། མོས་པ་བཅའ་བ་ནི། རྟོང་ཉིད་ཀྱི་གཏམ་ཚུལ་བ་ལ་བཙོན་འབྲས་ཚུལ་
 པ་དང་། དེའང་མོས་པ་ཅམ་གྱིས་མི་ཚོག་པར་ཅེ་གཅིག་ཏུ་སྒྲིམ་དགོས་ཤིང་། དེ་
 བྱི་བསྐྱིད་བ་གཉིས་ལྟན་གྱི་སྒྲིམ་ནས་སེམས་མཉམ་པར་བཞག་པས་འབྲུབ་ལ་མཉམ་
 པར་བཞག་པའི་དགོས་པའང་ཉོན་མོངས་སྤངས་པ་ཡིན་པས། མོག་མར་ཉོན་མོངས་
 མགོ་གཞོན་གྱི་གཉེན་པོར་བསམ་གཏན་སྒྲིམ་པ་ལ། འདོད་ཆགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་
 མི་ལྷག་པ་དང་། ཞེ་སྤང་གི་གཉེན་པོར་བྱམས་པ་དང་། གཏི་ལྷག་གི་གཉེན་པོར་
 ཉོན་འབྲེལ་སྒྲིམ་པའི་ཚུལ་ལྟམས་བསྟན་རྟོ། །དེ་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་དྲུངས་
 འབྲིན་གྱི་གཉེན་པོར་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པ་ལ། དྲན་པ་ཉེར་
 གཞག་བཞིའི་སྒྲིམ་ནས་བདག་མེད་སྒྲིམ་ཚུལ་ནི། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལྟར་སེམས་
 ལས་སུ་རྒྱུད་ནས་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་པ་ལ་འཇུག་སྟེ། ཞེས་པ་ནས། དྲན་པ་ཉེར་
 བར་གཞག་པ་བཤད་ཟིན་ཏེ། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ལུས་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་སོགས་
 མོ་མའི་དོན་ལྟམས་ཚུལ་ཡང་དག་པར་སྟུང་པའི་ལྷང་སོགས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་བསྐྱབ་
 བས་གསུངས་སོ། །ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལྟར་སེམས་འོས་སུ་རྒྱུར་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་
 ལ་འཇུག་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཁམས་དྲུག་དང་། རེག་པའི་སྦྱེ་མཆེད་དྲུག་
 དང་། ཡིད་ཀྱི་ཉེ་བར་རྒྱ་བའི་ཚོར་བ་བཙོ་བརྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིམ་ནས་(༥༦)བདག་མེད་སྒྲིམ་
 ཚུལ་ཡབ་སྐུས་མཇུག་པའི་མདོ་སོགས་དྲུངས་ནས་རྒྱས་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་
 བདག་མེད་སྒྲིམ་ཚུལ་ལྟ་བུ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་བདག་མེད་ཀྱང་། བསྐྱབ་བཏུས་
 ཟིན་གྱིས་ལས་སྤུ་མ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་། ལྷི་མ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་དང་
 རྒྱུར་ནས་གསུངས་ལ། ཤེར་ལའི་ཟིན་གྱིས་ལས་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་སྟོན་པའི་མདོས་
 ཀྱང་བདག་མེད་གཉིས་པ་སྟོན་པར་གསུངས་སོ། །འདིར་སྟོང་འཇུག་ཙ་བའི་དགོངས་
 པ་ལྟར་ན། མོ་དང་སྤྱི་མེད། སོགས་ཀྱིས་ཁམས་དྲུག་གི་སྒྲིམ་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་
 མེད་དང་། ལུས་ནི་རྒྱུད་པ། སོགས་ཀྱིས་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་བཞིའི་སྒྲིམ་ནས་ཚོས་ཀྱི་
 བདག་མེད་སྒྲིམ་པ་བསྟན་ཞིང་འབྲེལ་པ་དག་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཤད་དོ། །དེ་དག་

ནི་པན་ཚུན་མཚོན་པ་ཡིན་པས་མི་འགལ་རྟེ། གང་ཟག་གི་གདགས་གཞི་ཁམས་
 ཏུག་མོགས་དང་། ལུས་ཚོར་མོགས་བདེན་པར་མེད་པ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་དང་།
 བརྟགས་ཚོས་གང་ཟག་བདེན་པར་མེད་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཡིན་པས་གང་
 ལ་སྐྱར་ཀྱང་ཚོགས་པོ། ཁོང་གི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
 ཡུལ་ལོ་ཡིན་པར་བསྐྱབ་བཏུས་ཀྱི་ལུང་གི་ཤེས་བྱེད་བཅས་ཟིན་གྱིས་ལས་སོ། །དེ་དག་
 ནི་མདོ་ཙམ་སྟེ་རྒྱས་པར་ན། བཟོད་བྱ་ཐོས་པ་བཅའ་བར་བྱ། མོགས་ཀྱིས་གཙོ་
 བོར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་མང་དུ་ཐོས་པ་བཅའ་ནས། དེ་བསྐྱོམས་པས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་
 ཉོན་མོངས་སྤོང་ཚུལ་བསྟན་རྟེ། མང་ཐོས་ཀྱི་མི་མཐུན་སྟུགས་སེལ་བའི་བཟོད་པ།
 དེའི་མཐུན་སྟུགས་སྐྱབ་པའི་བཙོན་འབྲུས། ཉོན་མོངས་པའི་གཞེན་པའི་རང་བཞིན་
 ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་ཏེ་བཞི་དང་། དེ་དག་རེ་རེ་ལའང་དོན་ཚན་
 མང་དུ་ཕྱེ་ནས་མདོའི་ལུང་གིས་བསྐྱབས་པ་རྣམས། སྤྱོད་འཇུག་གི་བཟོད་པ་མོགས་
 ཀྱི་ལེའུ་བཞི་(༡༥ན)དང་ཅི་རིགས་སྐྱར་དུ་ཡོད་ལ། འདིར་ཡང་ཤེས་ལེའི་སྐབས་ཙམ་
 བསྐྱབ་སྤྱོད་པན་ཚུན་སྐྱར་ནས་བཤད་ན་ལེགས་པར་མདོན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་འདིར་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ། གང་ཟག་དང་
 ཚོས་ཀྱི་སྟེང་དུ་འགོག་རྒྱུའི་བདག་དང་། བདག་འཛིན་དང་། དེ་དག་བཀག་པའི་
 བདག་མེད་པ་རྣམས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིན། བཤད་པར་བྱ་སྟེ། ཚོས་གང་ལའང་རྟོག་པའི་
 དབང་གིས་བཞག་ཙམ་མ་ཡིན་པར་རང་ཐོས་ནས་བྱལ་པར་འཛིན་པ་ནི་བདེན་
 འཛིན་ལྟན་སྟེས་ཡིན་ལ། བདེན་འཛིན་ལྟན་སྟེས་དེའི་ཞེན་ལུལ་ལམ་འཛིན་ལྟངས་
 ཀྱི་ལུལ་དེ་ལ་དགག་བྱའི་བདག་གམ་རང་བཞིན་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ཉིད་གང་ཟག་གི་
 སྟེང་དུ་བྱལ་པ་གང་ཟག་གི་བདག་དང་། གང་ཟག་གི་གདགས་གཞིའི་ལུང་མོགས་
 ཚོས་ཀྱི་སྟེང་དུ་བྱལ་པ་ཚོས་ཀྱི་བདག་ཡིན་ལ། དེ་འདྲའི་དགག་བྱའི་བདག་དེ་གང་
 ཟག་གི་སྟེང་དུ་མེད་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་། ཚོས་ཀྱི་སྟེང་དུ་མེད་པ་ཚོས་
 ཀྱི་བདག་མེད་དུ་འཛོག་སྟེ། བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པར། དེ་ལ་བདག་ཅེས་བྱ་བ་

ནི། གང་ཞིག་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པའི་ངོ་པོ་རང་བཞིན་ཏེ།
 དེ་མེད་པ་ནི་བདག་མེད་པ་ལོ། །དེ་ནི་ཚོས་དང་གང་ཟག་གི་དབྱེ་བས་གཉིས་སུ་
 རྟགས་ཏེ། ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་དང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་
 གསུངས། དེ་ནི་ཚོས་རྣམས་རྟག་པས་བཞག་པ་ལ་མ་རྟོགས་པའམ་རག་མ་ལས་པའི་
 རང་བཞིན་དེ་དག་ག་བྱ་ཡིན། ཞེས་པ་ལོ། །ཡུང་འདིས་དེ་འདྲའི་དག་ག་བྱ་དེ་གང་
 ཟག་དང་ཚོས་ཀྱི་སྤྱིར་རྩ་བུ་བ་པར་འཛིན་པ་བདག་འཛིན་གཉིས་ཡིན་པར་སྤྲུགས་
 གྱིས་བསྟན་ཏོ། །དེས་ན་གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་གང་ཟག་གི་བདག་དང་།
 གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དང་། གང་
 ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྤྱིར་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་
 རྩ་(འདབ་)ཚོས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཚོས་ཀྱི་བདག་དང་ཚོས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་
 པར་འཛིན་པ་ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དང་། ཚོས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྤྱིར་པ་
 ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་དོ། །འདིའི་གོང་ལོག་རྩ་གང་ཟག་དང་ཚོས་ཞེས་པའི་གང་ཟག་
 ནི། རང་གི་གདགས་གཞིའི་སྤང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་གང་ཟག་ལྟས་བྱིན་
 ལྟ་བུ་དང་། ཚོས་ཞེས་པ་ནི་ཚོས་དང་གང་ཟག་གཉིས་སུ་སྤྱེ་བའི་ཚོས་གང་ཟག་གི་
 གདགས་གཞིར་གྱུར་པ་ལྟས་བྱིན་གྱི་མིག་རྣ་ལྟ་བུའི་སྤང་སོགས་ཀྱི་ཚོས་ལ་གོ་བར་
 བྱའོ། །དེ་ལ་བདག་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་གྱི་བདག་གཉིས་ནི་རི་པོར་གི་རྩ་ལྟར་
 གསྐྱེད་རྩུའང་མེད་ལ། བདག་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་ནི་གང་ཟག་དང་ཚོས་
 གཉིས་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་དང་། བདག་འཛིན་གཉིས་དང་། བདག་མེད་གཉིས་
 སོགས་ནི་གསྐྱེད་རྩ་ཡོད་དོ།

དེ་ཡང་རང་རྐྱེད་པས་བདག་འཛིན་གཉིས་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འབྱེད་གྱི་
 དམིགས་ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་མི་འབྱེད་དེ། གང་ཟག་ལ་དམིགས་ནས་རང་རྐྱེད་པའི་
 རྣམས་ཡོད་རྩ་འཛིན་པ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དང་། དེ་ལ་དམིགས་ནས་བདེན་
 གྲུབ་རྩ་འཛིན་པ་ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་རྩ་འཛིན་པའི་ཕྱིར། གལ་འབྱུར་པས་བདག་

འཛིན་གཉིས་དམིགས་ལུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་འབྲེད་གྱི་འཛིན་སྤངས་གྱི་སྒྲོ་ནས་མི་འབྲེད་
 དེ། གང་ཟག་ལ་དམིགས་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་གང་ཟག་གི་
 བདག་འཛིན་དང་། ཆོས་ལ་དམིགས་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འཛིན་པ་ཆོས་
 གྱི་བདག་འཛིན་ཏུ་འཛོག་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་ཏུ། རང་རྒྱུད་པས་བདག་མེད་
 གཉིས་དགག་བྱའི་སྒྲོ་ནས་འབྲེད་གྱི་སྒྲོང་གཞིའི་སྒྲོ་ནས་མི་འབྲེད་དེ། གང་ཟག་གི་
 རྟེན་ཏུ་རང་རྒྱུ་ལུབ་པའི་རྣམ་ཡོད་བཀག་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་། གང་
 ཟག་མོགས་གྱི་རྟེན་ཏུ་བདེན་གྲུབ་བཀག་པ་ཆོས་གྱི་བདག་མེད་ཏུ་འཛོག་པའི་ཕྱིར།
 ཐལ་འབྱུར་བས་བདག་མེད་གཉིས་སྒྲོང་གཞིའི་སྒྲོ་(ལ་ན)ནས་འབྲེད་གྱི་དགག་བྱའི་སྒྲོ་
 ནས་མི་འབྲེད་དེ། གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྒྲོང་པ་གང་ཟག་གི་བདག་
 མེད་དང་། ཆོས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྒྲོང་པ་ཆོས་གྱི་བདག་མེད་ཏུ་བཞེད་
 པའི་ཕྱིར། དེའང་རང་རྒྱུད་པ་ལྟར་ན་དགག་བྱའི་བདག་གཉིས་ལ་སྤྲ་རགས་གྱི་
 རྒྱད་པར་ཡོད་ལ་དེའི་ཕྱིར་བདག་འཛིན་གཉིས་ལའང་སྤྲ་རགས་གྱི་རྒྱད་པར་ཡོད་
 ཅིང་། ཐལ་འབྱུར་བའི་ལུགས་ལ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་བྱའི་བདག་སྤྲ་
 མོར་འཛོག་པས་དགག་བྱའི་བདག་གཉིས་ལ་སྤྲ་རགས་གྱི་རྒྱད་པར་མེད་ལ། དེའི་
 ཕྱིར་བདག་འཛིན་གཉིས་ལའང་སྤྲ་རགས་གྱི་རྒྱད་པར་མེད་དོ། རྒྱུར་བདག་མེད་
 སྤྲ་རགས་གྱི་འཛོག་ཚུལ་ལ། གང་ཟག་རྟག་གཅིག་རང་བཞིན་ཅན་ཏུ་གྲུབ་པས་
 རྟེན་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རགས་པ་དང་། གང་ཟག་རང་རྒྱུ་ལུབ་པའི་རྣམ་
 ཡོད་གྱིས་སྒྲོང་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྲ་མོར་འཛོག་པ་ཅམ་ལ་རང་རྒྱུད་པ་
 མན་ཆད་གྱི་རང་སྤེལ་ནམས་འདྲ། འོན་ཀྱང་གནས་མ་བྱ་མོགས་གྱིས་དེ་འདྲའི་གང་
 ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྲ་མོ་མི་འདོད་དོ། བྱི་མདོ་གཉིས་གྱིས་ཆོས་གྱི་བདག་མེད་ཁས་
 མི་ལེན་པས། བདག་མེད་སྤྲ་མོ་དང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྲ་མོ་དོན་གཅིག་ཏུ་
 འདོད། སེམས་ཅམ་པས་རྒྱལ་སྤྲན་ཆ་མེད་བསགས་པའི་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱིས་སྒྲོང་པ་
 ཆོས་གྱི་བདག་མེད་རགས་པ་དག་གཟུགས་དང་གཟུགས་འཛིན་ཚད་མ་རྣམས་གཞན་

གྱིས་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྤྱོད་པ་མཛད། རྣམ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་འདི་དབུ་
མ་རང་རྒྱུད་པས་གཟུང་འཛིན་ཇུས་གཞན་གྱིས་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་
རགས་པ་དང་། ཚོས་རྣམས་བདེན་གྲུབ་གྱིས་སྤྱོད་པ་ཚོས་ཀྱིས་བདག་མེད་སྤྱོད་པ་
འདོད། མདོ་ཐེ་སྤྱོད་པ་འདི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པས་སྤྱོད་པ་མཛད་པའི་སྤྱིར་གཟུགས་
དང་གཟུགས་འཛིན་ཚད་མ་ཇུས་གཞན་གྱིས་སྤྱོད་པ་སོགས་མི་འཛིན་ཅིང་། ཚོས་
ཀྱི་བདག་མེད་རགས་པ་(པ་པ་)འཛིན་ཚུལ་སེམས་ཅན་པ་དང་འདྲ་ལ། ཚོས་ཀྱི་
བདག་མེད་སྤྱོད་པ་མཛིན་ཚུལ་རྣམ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་འདི་དབུ་མ་པ་དང་འདྲོ། །དེ་
རྣམས་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྱོད་པ་མཛིན་ཚུལ་འདོད་མི་འདོད་ཀྱི་བྱུང་པར་
ཡོད་དོ། །ཐལ་འབྱུར་པའི་ལྷགས་ལ། གང་ཟག་རང་རྒྱུབ་པའི་ཇུས་ཡོད་གྱིས་
སྤྱོད་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རགས་པ་དང་། གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་
པས་སྤྱོད་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྱོད་པ་མཛིན་ཚུལ་འདོད་པས་ཇུས་པའི་
རགས་པ་དང་། དེ་འཛིན་པའི་ཚད་མ་ཇུས་གཞན་གྱིས་སྤྱོད་པ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་
རགས་པ་དང་། གང་ཟག་གི་གང་ཟག་གཞི་ལུང་པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་
པས་སྤྱོད་པ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྤྱོད་པ་མཛིན་ཚུལ་གྱི། །

གཉིས་པ་སྤྱོད་པ་མཛད་པ་ལ་གཉིས། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྒྱུབ་པའི་རིགས་
པ་བཤད་པ། ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྒྱུབ་པའི་རིགས་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་
ལས། དང་པོ་རྩ་ཚིག་ལྟར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྱོད་པ་མཛད་པ་ལ། མོ་དང་སྤྱོད་
སེན་བདག་མ་ཡིན། ཁྱིམ་སོགས་གསུངས། འདིས་གང་ཟག་གི་བདག་མཛིན་ལྟན་
སྤྱོད་ཀྱི་ཞེན་ལྷལ་འགོག་ཚུལ་བསྟན་ལ། འོག་ཏུ་ལྷུ་སྤྱོད་པས་བཏགས་པའི་བདག་
འགོག་པ་ནི་གྲུབ་མཐས་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་བདག་འགོག་ཚུལ་ཡིན་ནོ། །

སྐབས་འདིར་སྤྱོད་པ་འགྲུབ་འཛིན་འཆད་པ་ལ་གསུམ། གང་ཟག་གི་བདག་མཛིན་
ཀུན་བཏགས་དང་ལྟན་སྤྱོད་པོས་འཛིན་ཚུལ། བདག་མཛིན་ལྟན་སྤྱོད་ཀྱི་ཞེན་ལྷལ་
ཀྱི་བདག་འགོག་ཚུལ། བདག་མཛིན་ལྟན་སྤྱོད་ཀྱི་དམིགས་ལྷལ་ཀྱི་བདག་མཛིན་

ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལ་སྐྱེས་པ་ཤོད་རིགས་ཀྱིས་སྤྱོད་
 རགས་པ་དང་། སྤྱོད་པ་གཉིས་ཡོད། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་རགས་པ་ལའང་།
 རྩེ་ཁོལ་ལྟར་སྤང་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་རང་རྒྱ་སྤྱབ་པའི་རྣམས་ཡོད་ཏུ་
 འཛིན་པ་ཀུན་(༡༠ན)བཏགས་ཡིན་ལ། སྤང་པོའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་རང་རྒྱ་སྤྱབ་
 པའི་རྣམས་ཡོད་ཏུ་འཛིན་པ་ནི་ལྟན་སྐྱེས་ཡིན་ནོ། །སྤྱོད་པ་འཛིན་པ་མཚན་ཉིད་
 ཀྱིས་འདོད་པའི་རང་རྒྱ་སྤྱབ་པའི་རྣམས་ཡོད་ཀྱི་འཛིན་ཚུལ་ཏེ་དེ་ནི་རྟག་གཅིག་རང་
 དབང་ཅན་ཏུ་འཛིན་ཚུལ་དང་ཁྱད་མེད་པས་ཀུན་བཏགས་ཁོན་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་ནི།
 འཇུག་པ་ལས། རང་ཏུ་ལྟ་བ་དང་འབྲེལ་ཡོངས་སུ་ཟད། ཅིས་ས་བཞི་པའི་ངོས་
 སྐལ་གྱི་སྤང་བྱུང་གུར་པའི་དེ་འདྲའི་འཛིན་ལྟ་ཡོད་པར་བསྟན་པ་དེ་ལྟན་སྐྱེས་སུ་
 འཛིན་དགོས་སོ། །གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་སྤྱོད་པ་ལའང་། སྤྱབ་མཐས་སྟོ་བསྐྱར་
 བའམ་རིགས་པས་དབྱེད་པ་ཞུགས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་གང་ཟག་རང་གི་མཚན་ཉིད་
 ཀྱིས་སྤྱབ་པ་འཐད་སྟེན་ཏུ་འཛིན་པ་ཀུན་བཏགས་དང་། དེ་འདྲའ་མ་ལྟོས་པ་རང་
 ངས་ཤུགས་ཀྱིས་གང་ཟག་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱབ་པར་འཛིན་པ་ནི་ལྟན་སྐྱེས་
 མོ། །བདག་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་འགོག་པ་གཙུག་པོ་ཡིན་ལ་ཅིག་ཤོས་འགོག་
 པ་ནི་དེའི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་སྤྱོད་པའི་རྣམས་པའི་སྤྱོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་
 ཡང་། འཇུག་པ་ལས། ཉེན་མོངས་སྒྲོན་ནམས་མ་ལུས་འཛིན་ཚོགས་ལ། ལྟ་ལས་
 བྱུང་བར་སྟོ་ཡི་མཐོང་གུར་ཏེ། ཞེས་ཆགས་སོགས་ཉེན་མོངས་དང་སྐྱེ་ཆ་སོགས་ཀྱི་
 སྒྲོན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་འཛིན་ལྟ་ལྟན་སྐྱེས་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །ཁོ་ན། སྤྱོད་
 པའི་སྤྱོད་པའི་རྣམས་པའི་འཛིན་ཡོད་པ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྤང་པོ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་
 ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་འཁོར་བའི་རྩ་བར་བསྟན་པ་དང་འགལ་ལོ་སྟེན་ན། མི་འགལ་
 ཏེ། དེ་གཉིས་ལ་འཛིན་སྤངས་མི་འདྲ་བ་མེད་ཅིང་གཉིས་ཀའང་བདེན་འཛིན་ལྟན་
 སྐྱེས་སུ་གཅིག་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ལ་འཛིན་ལྟ་ལྟན་སྐྱེས་ནི། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ང་དང་ང་
 ཡི་བ་གང་རུང་དམིགས་ཡུལ་(༡༠བ)ཏུ་བྱས་ནས་དེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱབ་

པར་འཛིན་པའི་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་དེ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ངར་འཛིན་པའི་འཇིག་
ལྷ་དང་། ང་ཡིར་འཛིན་པའི་འཇིག་ལྷ་གཉིས་ཡོད་ལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་
ནི་མི་སྲིད་དོ། །ངར་འཛིན་པའི་འཇིག་ལྷའི་དམིགས་པ་ནི་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་
བཏགས་པའི་ང་ཙམ་དང་། ང་ཡིར་འཛིན་པའི་འཇིག་ལྷའི་དམིགས་པ་ནི་ང་ཡི་
བའི་རང་ལྷོག་ཙམ་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་ཀའི་རྣམ་པ་ནི་དམིགས་པ་དེ་རང་གི་མཆོན་
ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་པར་འཛིན་པར་འདྲོ། །ང་ཡི་བའི་མཆོན་ཉིད་གཞི་ངོས་འཛིན་ལ།
རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་མིག་རྣ་སོགས་ང་ཡི་བའི་མཆོན་གཞི་ཡིན་ཀྱང་འཇིག་ལྷ་
ལྷན་སྟེན་ཀྱི་དམིགས་པ་མ་ཡིན་པར་འཆད་པ་དང་། ཡང་། མིག་རྣ་སོགས་ང་ཡི་
བའི་གདགས་གཞི་ཡིན་ཀྱང་མཆོན་གཞི་མིན་ཏེ་གདགས་གཞི་བཏགས་ཆོས་སུ་མི་
འཐད་པའི་བྱེད། དེས་ན་མིག་རྣ་སོགས་ང་ཡི་བའི་མཆོན་གཞིར་བཤད་པ་ནི། ང་
ཡི་བར་བྱེད་རྒྱུའི་མཆོན་གཞི་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི་ང་ཡི་བ་རང་ཉིད་ཡིན་པར་བསྟན་པ་
མིན་ནོ་ཞེས་བཞེད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་བྱུང་། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དང་འཇིག་ལྷ་
གཉིས་ལ་མུ་བཞིར་བཅི་བའི་ལུགས་ཡོད་ནའང་། འདིར་ནི་ང་དང་ང་ཡིར་འཛིན་
པའི་འཇིག་ལྷ་གཉིས་ཀ་གང་ཟག་གིས་བདག་འཛིན་དུ་འཇོག་པས་འཇིག་ལྷ་ཡིན་
ལ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་མ་ཡིན་པ་མི་འདོད་པའི་ལུགས་ལྟར་བྱུང་། །

རང་དང་རྒྱུད་ཐ་དད་པའི་གང་ཟག་གཞན་ལ་དམིགས་ནས་རང་གི་མཆོན་
ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་པར་འཛིན་པ་དེ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་ཀྱང་འཇིག་ལྷ་མིན་
ཏེ། འཇིག་ལྷ་ཡིན་ན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ང་དང་ང་ཡི་བ་གང་རུང་ལ་དམིགས་ནས་ང་
དང་ངའི་སྟུང་པའི་སྒོ་ངང་གིས་སྟེ་བ་ཞིག་དགོས་པར་འཇུག་པ་རང་(༡༣)འགྲེལ་
ལས་བཤད་པས་སོ། །དེས་ན་ངར་འཛིན་པའི་འཇིག་ལྷ་ཡིན་ན་གང་ཟག་གི་བདག་
འཛིན་དང་འཇིག་ལྷ་ཡིན་པས་བྱུང་ཀྱང་། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དང་འཇིག་ལྷ་
ཡིན་ན་ངར་འཛིན་པའི་འཇིག་ལྷ་ཡིན་པས་མ་བྱུང་ལ། ང་ཡིར་འཛིན་པའི་འཇིག་
ལྷ་ལའང་དེ་དང་འདྲ་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱུང་། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་ར་དང་ར་ཡིར་འཛིན་པའི་འཇིག་ལྷ་ལྷན་སྒྲིས་ཉིད་
 སྲིད་པའི་རྩ་བར་ཤེས་ནས་དེ་འགོག་དགོས་ལ། དེའི་ཚུལ་ནི། མར་འདོད་ཀྱི་གང་
 ཟག་དེས་ཐོག་མར་སྲིད་པའི་ཉེས་དམིགས་ཤེས་ནས་ཡང་ཡང་སེམས་པ་ན་དེས་ཡིད་
 ལུན་ཏེ་དེ་ལ་འདོར་འདོད་སྟེ། དེའང་རྒྱ་མ་ལོག་ན་འབྲས་ཏུ་མི་ལྡོག་པར་མཐོང་
 བས་དེའི་རྩ་བ་གང་ཡིན་དཔྱད་པ་ལ་འཇུག། དཔྱད་པར་ན་མ་རིག་པ་འཕམ་འཇིག་
 ལྷ་ལྷན་སྒྲིས་ཉིད་སྲིད་པའི་རྩ་བ་ཡིན་ཚུལ་ལ་ངེས་པ་རྟེན་པ་ན་དེ་སྤྲོད་འདོད་སྟེ།
 དེ་ནས་དེ་སྤྲོད་བའི་ཐབས་ཚུལ་བ་ན། འཇུག་པ་ལས། བདག་ནི་འདི་ཡི་ཡུལ་ཏུ་
 རྟོགས་བྱས་ནས། རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་བདག་ནི་འགོག་པར་བྱེད། ཅེས་པ་ལྟར་ཕྱིན་
 ཅི་ལོག་གི་འཛིན་པ་དེའི་ཞེན་ཡུལ་རིགས་པས་ལུན་ཐུང་བའི་སྒོ་ནས་འགོག་དགོས་
 ལ། ལུན་འབྱིན་ཚུལ་ཡང་དེས་གཟུང་བ་ལྟར་གྱི་བདག་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བ་ཡོད་
 མེད་རིགས་པ་ཡང་དག་གིས་བརྟགས་ནས་དེ་ལྟ་བུའི་བདག་མེད་པར་ཤེས་པས་
 སྤྲོད་བ་ཡིན་ཏེ། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། ཡུལ་ལ་བདག་མེད་མཐོང་ན་ནི། སྲིད་པའི་ས་
 བོན་འགག་པར་འགྱུར། ཁྲིས་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། འདི་ཡུལ་ལུན་ཐུང་
 མེད་པར་ནི། དེ་སྤྲོད་བར་ནི་རུས་མ་ཡིན། ཁྲིས་སོགས་སོ། དེ་ལྟར་འཇིག་ལྷའི་
 ཞེན་ཡུལ་ལུན་ཐུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྤངས་པ་ན་(༡༧)རྩ་བ་ཆད་པའི་ལྷོན་པ་བཞིན་
 ཏུ་ཉེས་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་ལྡོག་པར་འགྱུར་ཏེ། བསྐབ་བདུས་ལས། གང་ཟག་སྤྲོད་
 པ་ཉིད་ནི་དེ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། དེའི་ཕྱིར་རྩ་བ་ཆད་པས་ཉོན་མོངས་
 པ་ཐམས་ཅད་ཀྱན་ཏུ་མི་འབྱུང་ངོ་། འཕམགས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསང་
 བའི་མདོ་ལས། ཇི་སྐད་ཏུ། ཞི་བའི་སྒོ་གོས། འདི་ལྷ་ཕྱེད་པེར་ན། ཤིང་རྩ་བ་ནས་
 བཅད་ན་ཡལ་ག་དང་ལོ་མ་དང་ཡལ་ག་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་སྐམ་པར་འགྱུར་ངོ་། ཞི་
 བའི་སྒོ་གོས། དེ་བཞིན་ཏུ་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྷ་བ་ཉེ་བར་ཞིན་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེ་
 བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་འགྱུར་ངོ་། ཁྲིས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། ཁྲིས་
 དང་། འཇུག་པ་རང་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གསུངས་སོ། གསུམ་པ་ནི།

འཇིག་རྟ་ལྟན་སྒྲིལ་གྱི་དམིགས་ལུལ་གྱི་བདག་གམ་གང་ཟག་ནི་ཐ་སྐྱད་དུ་
 ཡོད་ལ། ཡོད་ཚུལ་ཡང་། སུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཅམ་ཡིན་
 ཏེ། བཞི་བརྒྱ་པར། རྟོག་པ་མེད་པར་འདོད་ཆགས་ལ། ཁོགས་ལ་ཡོད་ཉིད་ཡོད་
 མིན་ན། ཞེས་པའི་འབྲེལ་པར། རྟོག་པ་ཁོ་ནས་ཡོད་པ་ཉིད་དང་། རྟོག་པ་མེད་
 པར་ཡོད་པ་ཉིད་མེད་པ་དེ་དག་ནི་ཁོར་མ་ཆག་པར་ཐག་པ་བཞོགས་པ་ལ་སྒྱལ་
 ལྟར་རང་གི་ངོ་པོས་མ་གྲུབ་པར་ངེས་སོ། ཞེས་ཆགས་ཁོགས་ཚུལ་ཐམས་ཅད་
 ཐག་ཁྲ་ལ་སྒྱལ་དུ་བཏགས་པ་ལྟར་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་གསུངས་ལ། དེ་
 ནི་དཔེར་ན་མདོག་དབྱིབས་འདྲ་ཞིང་ལུལ་མི་གསལ་བ་སོགས་ཀྱི་སྒྲིབ་ལས་ཐག་
 ཁྲ་ལ་སྒྱལ་ཡོ་སྟམ་པའི་ཚོ། ཐག་ཁྲའི་ཉིང་གི་སྒྱལ་ནི་རྟོག་བཏགས་ཅམ་ཡིན་གྱི་
 ཐག་ཁྲའི་རང་ངོས་ནས་སྒྱལ་དུ་མེད་དེ། ཐག་ཁྲའི་མདོག་དབྱིབས་ཆ་ཤས་ཚོགས་
 པ་གང་ཡང་སྒྱལ་གྱི་མཚན་གཞིར་གཟུང་དུ་(༡༩)མེད་ལ། དེ་དག་ལས་གཞན་ན་
 ཡང་དེ་འདྲའི་སྒྱལ་གྱི་མཚན་གཞིར་འཛིན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་སུང་
 པོ་ལ་བཏགས་པའི་གང་ཟག་ལ་འདི་ནི་ངའོ་གང་ཟག་གོ་སྟམ་པའི་ཁོ་སྒྲིབ་པའི་ཚོ།
 གང་ཟག་ནི་སུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོག་བཏགས་ཅམ་ལས་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་
 མེད་དེ། སུང་པོ་འེ་འེ་བ་དང་། ཚོགས་པ་དང་། རྒྱན་དང་ཆ་ཤས་སོགས་གང་
 ཡང་དེའི་མཚན་གཞིར་གཟུང་དུ་མེད་ལ། སུང་པོ་ལས་གཞན་ན་འདྲ་དེ་གཟུང་
 དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཙོ། དེ་ལྟར་ཡང་ཡབ་སྐུས་མཛལ་བའི་མདོའི་དགོངས་པ་ལྟར།
 རིན་ཆེན་མེད་པ་ལས། སྒྲིལ་བྱས་མིན་ཚུ་མ་ཡིན། ཁེ་མིན་རྒྱང་མིན་ནམ་མཁའ་
 མིན། ཁྲམ་ཤེས་མ་ཡིན་ཀུན་མིན་ན། དེ་ལས་གཞན་ན་སྒྲིལ་བྱ་གང་། ཞེས་
 ཁམས་དྲག་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲིལ་བྱར་བཏགས་ཀྱང་། ས་ཁམས་སོགས་རེ་རེ་ནས་སྒྲིལ་
 བྱའམ་གང་ཟག་མིན་པ་དང་། ཀུན་མིན་ཞེས་པས་དེ་དག་ཚོགས་པའང་དེ་མིན་
 པ་དང་། ཀྱང་པ་ཐ་མས་དེ་དག་ལས་གཞན་ན་འདྲ་སྒྲིལ་བྱ་མི་རྟེན་པར་གསུངས་
 ཤིང་། འདིར་ཡང་། སོ་དང་སྒྲ་སེན་བདག་མ་ཡིན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཁམས་དྲག་

རེ་རེ་ནས་དང་ཚྭ་གསལ་པ་དང་། གཞན་གང་ནའང་བདག་གམ་གང་ཟག་མི་རྟེན་
 ཚུལ་དེ་བཞིན་རྒྱ་གསུངས་སོ། །གང་ཟག་རྟོག་བཏགས་ཅམ་ཡིན་ལྟགས་ད་ལྟར་
 ཤེས་ན་ཚེས་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་དང་དེ་འདྲ་བར་ཤེས་ནམ་ཚུལ་སྤར་སྤྱད་
 པ་དང་རིན་ཆེན་ཐེང་བའི་ལུང་བྱངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་ཐལ་འབྱུར་བས་ཚོས་
 གང་འཛོག་ཀྱང་བཏགས་དོན་བཅའ་ན་མི་རྟེན་པར་བཞིན་པས་མ་བཏགས་མ་
 དཔུང་པར་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཅམ་གྱི་སྟེང་ནས་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་འཛོག་ལ།
 རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་གྱི་གང་ཟག་སོགས་འཛོག་པ་ན་མིང་ཅམ་གྱིས་མ་ཆོམ་པར་
 གང་ཟག་གི་གདགས་(འཕ)གཞི་ལྷུང་པོ་རང་གི་གསེབ་ནས་ཚྭ་གསལ་པ་འམ་ཆ་ཤས་
 སམ་རྒྱན་ལྟ་བུ་ཞིག་དེའི་མཆོན་གཞིར་རྟེན་རྒྱ་བྱུང་ན་གང་ཟག་འཛོག་ཐུབ་ལ་དེ་
 མ་རྟེན་ན་གང་ཟག་འཛོག་མི་ཐུབ་སྟེ་དེ་ལས་གཞན་རྒྱུང་མི་རྟེན་པའི་ཕྱིར་སྒྲམ་
 རྒྱ་དགོངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་གིས་གདགས་གཞིའི་ལྷུང་པོའི་ངོས་ནས་བཅའ་
 ཉི་བཏགས་ཚོས་གང་ཟག་འཛོག་སྟེ། འཇུག་པ་ལས། ཁ་ཅིག་བདག་ལྟའི་རྟེན་རྒྱ་
 ལྷུང་པོ་ནི། །ལྷ་ཆར་ཡང་འདོད་ཁ་ཅིག་སེམས་གཅིག་འདོད། ཅིས་པ་ལྟར། བདག་
 ལྟའི་དམིགས་པའམ་གང་ཟག་གི་མཆོན་གཞིར། རྩེ་སྒྲུབ་ནང་ཆོན་མང་བཀྱར་སྟེ་
 པ་ཁ་ཅིག་གིས་ལྷུང་པོ་ལྷ་ཆར་འཛོག་ལ། དེ་བཞིན་རྒྱ་མང་བཀྱར་བ་ཁ་ཅིག་གིས་
 སེམས་གཅིག་སྤྱད་དང་། ཁ་ཆེ་རྩེ་སྒྲུབ་དང་ལྷུང་གི་རྩིས་འབྲང་གི་མདོ་སྟེ་པས་ལྷུང་
 པོའི་རྒྱན་དང་། ད་རྒྱང་ཡང་། ཁ་ཅིག་སེམས་གཅིག་འདོད། ཅིས་པས་བསྐྱས་པ།
 ལེགས་ལྡན་འབྱེད་སོགས་ཀྱན་གཞི་མི་བཞེད་པའི་རང་རྒྱུད་པ་དང་། རིགས་པའི་
 རྩིས་འབྲང་གི་མདོ་སེམས་གཉིས་བཅས་གྱིས་ཡིད་གྱི་རྣམ་ཤེས་དང་། སེམས་ཅམ་
 པ་སལ་ཆེར་གྱིས་ཀྱན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་དེའི་མཆོན་གཞིར་འཛོག་གོ། །འདི་དག་
 གིས་གང་ཟག་བཏགས་ཡོད་རྒྱ་བཞེད་པར་གསུངས་པའང་གང་ཟག་གི་རང་ལྡོག་
 ཅམ་བཏགས་ཡོད་རྒྱ་འདོད་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་ན་བཏགས་ཡོད་ཡིན་པས་བྱང་པར་
 མི་བཞེད་དེ། གང་ཟག་གི་མཆོན་གཞིར་བཞག་པའི་རྣམ་ཤེས་སོགས་རྣམས་ཡོད་རྒྱ་

བཞེད་པས་སོ། །གང་ཟག་བཏགས་ཡོད་ཅིས་པའི་མིང་ཙམ་ཐལ་འགྱུར་བ་དང་
འདྲ་ནའང་། འོན་གཏན་ནས་མི་འདྲའོ །འདི་དག་གིས་གདགས་གཞི་ཕྱང་པོ་ལ་
བརྟེན་ནས་གང་ཟག་བཏགས་པར་བཞེད་ཀྱང་། ཕྱང་པོ་གང་ཟག་གི་གདགས་གཞི་
ཡིན་ན་དེ་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་སྟམ་པ་དང་། (༡༣ན)ཕྱང་པོ་གང་ཟག་ཡིན་པར་
བཏགས་སོ་སྟམ་པ་དང་། གང་ཟག་གི་གདགས་གཞིའི་སྟེང་ན་གང་ཟག་མེད་ན་
གང་ཟག་མེད་པར་འགྱུར་རོ་སྟམ་ཏུ་དགོངས་སོ། །ཐལ་འགྱུར་བས་གདགས་གཞི་
དེ་ཡིན་ན་བཏགས་ཚེས་དེ་མ་ཡིན་དགོས་པར་བཞེད་པས། གདགས་གཞིའི་ངོས་
ནས་གང་ཡང་གང་ཟག་གི་མཆོན་གཞིར་མི་སྒྲུབ་པར་མ་ཟད་ནམ་ཤེས་སོགས་གང་
ཡང་དེའི་མཆོན་གཞི་ཡིན་པ་ཐ་སྟོན་ཙམ་ཏུ་འང་འགོག་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟ་ན་དེ་
ལས་གཞན་ཏུ་འང་མི་རྟེན་པས་གང་ཟག་མེད་པར་འགྱུར་རོ་སྟམ་ན་མི་འགྱུར་ཏེ་
མ་བཟགས་མ་དཔུང་པར་འདི་མཆོད་སྦྱིན་ནོ། །ལྟ་སྦྱིན་ནོ། །འདིས་ལས་འདི་བྱས་
སོ། །ཞེས་མིང་གི་ཐ་སྟོན་གྱིས་བཏགས་ཙམ་དེས་ཚོག་པར་བཞེད་དོ། །གལ་ཏེ་དེས་
མ་ཚེས་པར་བཏགས་འོན་བཅའ་ནས་གང་ཟག་འཛོག་ན་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་
སོང་བས་རྟེན་འབྱུང་ཁས་བླངས་པ་ལས་ཀྱང་ཉམས་ལ་གང་ཟག་བཏགས་ཡོད་ཡིན་
ཞེས་པའི་དོན་ཡང་མ་ཆོང་བར་བཞེད་དོ། །

དེས་ན་ཐལ་འགྱུར་བ་རང་ལུགས་ལ། བདག་ལྟ་ལྟན་སྦྱེས་ཀྱི་དམིགས་པའམ་
གང་ཟག་གི་མཆོན་གཞིར་ཕྱང་པོའི་ཚོགས་པ་དང་རེ་རེ་བ་དང་། ཕྱང་པོ་ལས་
འོན་གཞན་པ་སོགས་གང་ཡང་མི་འཛོག་པར་ཕྱང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་
ངའམ་གང་ཟག་ཐ་སྟོན་ཙམ་གྱིས་བཞག་པ་དེ་ཉིད་འཛོག་སྟེ། དཔེར་ན་ཤིང་རྩའི་
ཡན་ལག་རེ་རེ་བ་སོགས་དང་ཡན་ལག་ལས་འོན་གཞན་པ་གང་ཡང་དེའི་མཆོན་
གཞིར་མི་འཛོག་པར། ཡན་ལག་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་ཤིང་རྩ་ཙམ་ཞིག་
དེའི་མཆོན་གཞིར་འཛོག་པ་དང་འདྲ་བར་བཞེད་དོ། །འོ་ན་བདག་ལྟ་ལྟན་སྦྱེས་
དེ་ཉིད་འཛོག་ལྟ་མིན་པར་འགྱུར་ཏེ། འཛོག་ཚོགས་ཞེས་པ་ནི་ཕྱང་པོ་ཡིན་ལ། དེ་

བདག་ལྷ་ལྷན་སྦྲེས་(༡༡༧)ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་དུ་མི་འཛོག་པའི་ཕྱིར་སྦྲུམ་ན། སྦྱོན་མེད་
དེ། འཇིག་ཚོགས་ཀྱི་སྤང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྟགས་པའི་བདག་ཅམ་ལ་ལྷ་བས་ན་
འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྷ་བ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་སྤང་པོ་བདག་ལྷའི་དམིགས་པ་མིན་ན། མདོ་ལས། དགེ་སྦྱོང་རམ་
བམ་ཟེར་གང་སྤང་དག་ཅིག་བདག་གོ་སྦྲུམ་དུ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་ལྷ་བ་དེ་དག་ནི་
ཉེ་བར་ལེན་པའི་སྤང་པོ་ལྷ་པོ་འདི་ཁོ་ན་ལ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་བཟུའོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེའི་དོན་ནི། ཁོ་ན་ཞེས་པའི་ཚོག་གིས་སྤང་པོ་
ལས་དོན་གཞན་དུ་ཟུར་པའི་བདག་དམིགས་ཡུལ་ཡིན་པ་བཀག་པ་ཡིན་གྱི་སྤང་པོ་
ཉིད་བདག་དུ་སྦྱོན་པ་མིན་ཏེ། མདོ་གཞན་ལས། གཟུགས་བདག་མ་ཡིན། ཞེས་
སོགས་གསུངས་པས་སྤང་པོ་བདག་ཡིན་པ་བཀག་པ་དང་འགལ་ལོ། །འདི་ནི་འཇུག་
པ་ལས། གང་ཕྱིར་སྦྱོན་པས་སྤང་པོ་བདག་གོ་ཞེས། གསུངས་པ་དེ་ཕྱིར་སྤང་པོ་
བདག་འདོད་ན། །དེ་ནི་སྤང་ལས་གཞན་བདག་འགོག་པ་སྟེ། གཟུགས་བདག་
མིན་སོགས་མདོ་གཞན་གསུངས་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་མདོ་སྡེ་མས་
ཕྱི་རོལ་པས་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་སྤང་པོ་ལས་གཞན་པའི་བདག་བཀག་ཅིང་། མདོ་ཕྱི་
མས་རང་སྡེ་པལ་ཆེར་གྱི་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་སྤང་པོ་ཉིད་བདག་ཡིན་པའང་བཀག་ལ།
སྤང་པོ་ལྷ་པོ་འདི་དག་ལ་རྗེས་སུ་བཟུའོ་ཞེས་པའི་ཚོག་གི་རྣམ་པས་ཐལ་འཇུར་བ་
རང་གིས་བཞེད་པ་ལྟར་གྱི་སྤང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྟགས་པའི་བདག་ཅམ་དེ་ཉིད་
བདག་ལྷ་ལྷན་སྦྲེས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་དང་། ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དུ་བཟུན་པ་ནི་མདོ་
སྡེ་གུང་བསྐྱིགས་པ་ན་གསལ་བར་ཐོན་པས། བཞེད་ཚུལ་དེ་ནི་རང་སྡེ་གཞན་གྱིས་
འབད་(༡༤༣)ཀྱང་མ་ཐོན་པ་ཐལ་འཇུར་པའི་བྱང་ཚས་ཆད་དུ་བྱུང་བ་སྟེ་ལྷང་རིགས་
ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ལམ་ནས་མདོའི་དགོངས་པ་གསལ་བར་བཏོན་པའོ། །

ཡང་། གལ་ཏེ་སྤྲི་ཡི་ཤེས་རྟག་ན། ཞེས་སོགས་གསུངས། འདིར་ལུ་སྟེགས་
གངས་ཅན་གྱི་འདོད་ཚུལ་འགོག་པ་ལ་གཉིས། འདོད་པ་བརྗོད་པ། དེ་འགོག་

པལོ། །དང་པོ་ནི། གངས་ཅན་འདི་ལུ་སྟེགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐོག་མར་བྱུང་སྟེ། ཆོ་
ལོ་ཆོད་མེད་པའི་རྒྱལ་ལྷན་དང་སྤྱོད་མེད་སྐྱེ་ཞེས་རལ་པ་མེད་སྐྱེ་ཡོད་པ་མངོན་ཤེས་
ལུ་ལྟན། རྒྱུས་ཐོབ་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཆེ་བས་གངས་ཅན་གྱི་གཞུང་མང་རུ་བཅམས་པ་
ཞིག་བྱུང་ངོ་། །དེའི་རྒྱུས་འབྲུང་ལ་མེད་སྐྱེ་བ་དང་གངས་ཅན་པ་ཞེས་བྲ། འདི་ལ།
རྒྱ་རྒྱལ་ན་ཡོད་པའི་འབྲས་བུ་རྒྱེན་གྱིས་གསལ་བར་སྐྱེ་ཞིང་དེའང་གཙོ་བོ་ཅམ་ལས་
འབྱུང་བར་འདོད་པ་གངས་ཅན་ལྟ་མེད་པ་དང་། རྒྱ་འབྲས་རང་བཞིན་གཅིག་གྱུང་
དབང་ཕྱག་གི་བྱིན་རྒྱལས་ལས་རྣམ་འབྱུར་ཐ་དད་རུ་བྱུར་པ་སྟེ་འདོད་པ་གངས་
ཅན་ལྟར་བཅས་པལོ། །གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལ་འབྲས་བུ་རྣམས་རྒྱ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་
པ་མི་གསལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་པ་རྒྱེན་གྱིས་གསལ་བར་བྱུར་པ་ལ་སྟེས་པའི་བ་སྟེད་
འདོགས་པ་གཅིག་དང་། ཞེད་རང་བཞིན་གྱི་འོ་མའི་ངོ་བོ་རྒྱེན་གྱིས་ཞོར་བྱུར་པ་ལྟ་
བུ་རྣམ་པར་འབྱུར་བར་སྐྱེ་བའི་ལུགས་ཤིག་སྟེ་གཉིས་རེ་ཡོད་པར་བཤད། རི
པས་ཤེས་བྲ། ཐམས་ཅད་རྣམ་གངས་ཉེར་ལྡར་གངས་ངེས་པར་འདོད་ལ། དེ་ཤེས་
ན་འདིའི་འདོད་ཚུལ་རྣམས་ཤེས་སྟོ་བས་དེ་བཤད་ན། གཙོ་བོ། ཆེན་པོ། ར་རྒྱལ་
ཏི་གསུམ་དང་། གཟུགས་སྐྱེ་དྲི་རོ་རེག་བྲ་སྟེ་དེ་ཅམ་ལྟ་དང་། མིག །(༡༥)རྣ་བ།
སྟེ། མེ། བགས་པའམ་ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་སྟེ་སྟོའི་དབང་པོ་ལ། ཁའམ་རག །ལག་པ།
རྒྱང་པ། བཤང་བའམ་རྒྱལ། འདོམ་གྱི་དབང་པོ་སྟེ་ལས་ཀྱི་དབང་པོ་ལ། གཉིས་
ཀའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་སྟེ། དབང་པོ་བརྟུ་གཅིག་དང་། ས་
རྒྱལ་ལྷན་ནམ་མཁའ་སྟེ་འབྱུང་བ་ལྟ་དང་། བདག་ཤེས་རིག་གི་སྟེས་བུ་སྟེ་ཉེར་
ལུ། །རྩ་བའི་རང་བཞིན་དང་། སྤྱི་དང་། གཙོ་བོ་རྣམས་དོན་གཅིག །སྟོ་དང་
ཆེན་པོ་གཉིས་དོན་གཅིག །བདག་དང་། སང་ཟག་དང་། ཤེས་རིག་གི་སྟེས་བུ་
རྣམས་དོན་གཅིག་གོ །བཟུ་ན་བེམ་ཤེས་གཉིས་ལྟ་འདུ་སྟེ། རྒྱུས་བུ་ཤེས་པ་དང་།
ལྷག་མ་ཉེར་བཞི་བེམ་པོར་འདོད། ཉེར་ལྟ་པོ་ལ་རང་བཞིན་དང་རྣམ་འབྱུར་ཡིན་
མིན་གྱི་ལུ་བཞི་ཡོད་དེ། རང་བཞིན་ཁོ་ན་ཡིན་པ་ནི་གཙོ་བོ། །གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་

ནི་ཆེན་པོ་དང་ར་རྒྱལ་དང་དེ་ཙམ་ལྟ་སྟེ་བརྟན་ནོ། །རྣམ་འབྱུར་སོ་ན་ཡིན་པ་ནི་
དབང་པོ་བརྟན་གཅིག་དང་འབྱུང་བ་ལྟ་སྟེ་བརྟན་ཟུག་སོ། །

གཉིས་ཀ་མིན་པ་ནི་སྒྲིམ་སུམ། །དེ་ལྟར་ཡང་དབང་ལྷན་ནག་པོའི་གཞུང་ལས།
ཆ་པའི་རང་བཞིན་རྣམ་པར་འབྱུར་མིན་ལ། ཆེན་པོ་སོགས་བརྟན་རང་བཞིན་རྣམ་
འབྱུར་ཞིང་། །བརྟན་ཟུག་པོ་ནི་རྣམ་པར་འབྱུར་བ་སྟེ། །སྒྲིམ་སུ་རང་བཞིན་མ་ཡིན་
རྣམ་འབྱུར་མིན། །ཞེས་སོ། །རང་བཞིན་དང་རྒྱ་དོན་གཅིག་རྣམ་འབྱུར་དང་
འབྲས་སུ་དོན་གཅིག་སོ། །སྒྲིམ་སུ་ནི་མེས་པའི་རོ་པོ་ཡིན་པ། རྣམ་འབྱུར་རྣམས་བྱེད་
པ་པོ་མིན་པ། མ་སྒྲིམ་པས་ཉག་པ། བདེ་སྤྱད་ལ་ལོངས་སྟོན་པ་བླ་བ་པོ། ཡོན་
ཏན་གསུམ་མེད་པ། འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་པ། ཆ་ལྟ་མེད་པས་གཅིག་སྟེ།
ཐོག་མཐའ་མེད་པས་མཐའ་མེད་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་ཏུ་འདོད་དོ། །གཙུག་པོ་ནི།
ལས་སོགས་བྱེད་པ་པོ། མ་སྒྲིམ་པས་ཉག་པ། ཆ་མེད་པས་གཅིག་སྟེ། སེམས་མེད་
པས་ཡུལ་ཁོ་ན། སྟོན་བརྟན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་པ། ཡོན་ཏན་གསུམ་ཆ་མཉམ་པ་
སྟེ་བྱེད་ཆོས་ཟུག་ལྟ་ཏུ་འདོད་དོ། །ཆེན་པོ་ནི་སྤྱིའི་རྣམ་འབྱུར་ཡུལ་གྱི་གཞུགས་
བརྟན་དང་། བྱང་གི་སྒྲིམ་སུའི་གཞུགས་བརྟན་འཆར་བ་མེ་ལོང་རོས་གཉིས་པ་ལྟ་
སྟེ་འདོད། སྟོ་ལ་བཅའ་པོས་བྱུང་པ་དང་། མེས་པ་ལ་བདག་གཅིག་དགོས་ཟེར།
འཆིང་གྲོ་ལ་གྱི་ཚུལ་ལ། སྟེ་ཚུལ་ནི། གང་གི་ཆོ་སྒྲིམ་སུའི་ཡུལ་ལ་སྟོན་འདོད་སྟེས་
པ་ན། གཙུག་པོས་རྣམ་འབྱུར་རྣམས་འབྱིན་པར་བྱེད་ལ། དེའང་ཆ་པའི་རང་བཞིན་
ལས་ཆེན་པོ། དེ་ལས་ར་རྒྱལ། ར་རྒྱལ་ལ་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། རྣམ་པར་འབྱུར་བ་
ཅན་གྱི་ར་རྒྱལ་ལས་དེ་ཙམ་ལྟ་སྟེ། དེ་དག་ལས་འབྱུང་བ་ལྟ་སྟེ། མྱིང་སྟོབས་ཅན་
གྱི་ར་རྒྱལ་ལས་དབང་པོ་བརྟན་གཅིག་འབྱུང་། ལུན་པ་ཅན་གྱི་ར་རྒྱལ་ནི་ར་རྒྱལ་
གཞན་གཉིས་ཀྱི་འཇུག་བྱེད་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །དེ་ལྟར་སྟེ་ཚུལ་ནི་དབང་ལྷན་
ནག་པོའི་རྒྱུད་ལས་བཤད་དོ། །

ཡུལ་ལ་སྟོན་ཚུལ་ནི། ར་བ་སོགས་དབང་པོ་ལྟ་ཡིད་ཀྱི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པས་

ཡུལ་སྐྱོན་མོགས་ལ་སྒྲིལ་ཞེན་པར་བྱེད་ལ། ཞེན་པར་བྱས་པའི་དོན་དེ་ལ་སྐྱེས་སུས་
 སེམས་པར་བྱེད་དོ། གཙུག་པོ་ནི་ལོང་བ་རྒྱུ་ཅན་ལྟ་བུ་སྟེ་རྣམ་འགྱུར་རྣམས་བྱེད་
 ཤེས་ཀྱང་སྤྱོད་མི་ཤེས། སྐྱེས་སུ་ནི་ལ་པོ་མིག་ཅན་ལྟ་བུ་སྟེ་སྤྱོད་ཤེས་ཀྱང་སྤྱུལ་མི་
 ཤེས་སོ། སྐྱེས་སུ་རྣམ་འགྱུར་རྣམས་གཙུག་པོས་སྤྱུལ་པར་མ་ཤེས་ནས་ཡུལ་ལ་ལོངས་
 (༧༥)སྤྱོད་པ་དེ་ཤིང་དུ་འཁོར་བ་དང་། གྲ་མའི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་འགྱུར་
 རྣམས་གཙུག་པོས་སྤྱུལ་བ་ཅེས་དུ་ཟད་པ་ལ་ངེས་ཤེས་སྐྱེས་ཏེ་ཡུལ་གྱི་ཉེས་དམིགས་
 མཛོང་བས་ཡུལ་ལ་ཆགས་པ་རྒྱུར་བར་གྱུར་ནས་བསམས་གཏན་བསྐྱོམས་པས་མངོན་
 ཤེས་ཐོབ་ན། མིག་གི་མངོན་ཤེས་དེས་གཙུག་པོ་ལ་བརྟེན་པས་གཙུག་པོ་དེ་གཞན་གྱི་
 བྱེད་མེད་ལྟར་ངོ་ཆ་བས་བསྐྱེད་ཏེ་སྐྱེས་སུ་འོློར་མི་གནས་ཤིང་འབྲལ་བར་འགྱུར་
 ལ། རྣམ་འགྱུར་རྣམས་ཀྱང་སྐྱེ་རིམ་ལས་བསྐྱོག་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཇའ་ཡལ་བ་ལྟར་
 གཙུག་པོའི་དེ་ཉིད་དུ་ཐིམ་སྟེ་མི་གསལ་བར་གྱུར་ཆོ། སྐྱེས་སུ་ཉག་གཅིག་ཡུལ་ལ་སྤྱོད་
 པ་མེད་པར་གནས་པ་ནི་ཤོལ་བ་ཐོབ་པར་འདོད་དོ། ཇེ་ལྟར་ཡང་། དེ་ཉིད་ནི་
 རྒྱ་ལྡ་ཤེས་ན། རལ་པའམ་གྱི་པོ་ཅོད་པན་ཅན། ཆ་ལུགས་གང་གིས་གནས་ལྟར་
 ཀྱང་། ཤོལ་འགྱུར་འདི་ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད། ཅིས་བཤད་དོ། མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ནི།
 ཤེས་བྱ་ཉེར་ལྔའི་གྲངས་ངེས་འདོད་པའམ། ཉེར་ལྔའི་མཚན་ཉིད་ཤེས་པས་ཤོལ་
 བར་འདོད་པས་གྲངས་ཅན་ལ། སེར་སྐྱ་སྟོན་པར་འཛིན་པས་སེར་སྐྱ་བ། རང་
 བཞིན་རྒྱུར་སྐྱ་བས་རང་བཞིན་རྒྱུར་སྐྱ་བ། རྒྱ་རུས་གྱི་འབྲས་བྱ་རྒྱེན་གྱིས་གསལ་བར་
 འདོད་པས་གསལ་བྱེད་པ་སོགས་སོ། སེར་སྐྱ་བ་དང་གྲངས་ཅན་པ་སོ་སོར་བཤད་
 པ་ཡང་ཡོད་དོ། གཉིས་པ་དེ་དག་གི་པ་ལ། འདིར་སྐྱོན་མོགས་དེ་ཅམ་ལྟ་ལ་ལོངས་
 སྤྱོད་པའི་བདག་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་སུ་རྟག་པ་ཡིན་ན་ཡུལ་སྐྱོན་མེད་པའི་རུས་ལྟའང་སྐྱོ་
 འཛིན་དགོས་པར་ཐལ་བ་སོགས་གྱི་རིགས་པས་སྐྱེས་སུ་རྟག་པ་འགོག་ཚུལ་བརྟན་
 ལ། འོག་དུ་གཙུག་པོ་རྟག་པ་དང་། བདག་སྐྱེའི་འགོག་ཚུལ་སྟོན་ལ་(༧༦)སྟོ་བམ་
 པོ་ཡིན་པ་འགོག་ཚུལ་སོགས་ནི་གཞན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ཡང་། མེམས་མེད་པའང་བདག་མིན་ཏེ། ཁྲིམ་སྒྲིག་སྒྲུང་སྒྲུབ་འདིར་སྤྱི་
 རྟེན་གྱི་རིག་པ་དག་གིས་འདོད་ཚུལ་འགོག་པ་ལ་གཉིས། འདོད་པ་བརྗོད་པ།
 དེ་འགོག་པའོ། །དང་པོ་ལ་བྱེ་བྲག་པའི་རྟོན་པ་ནི། འུག་པ་ལ་ལྟར་འབྲུལ་ནས་
 ཚིག་དོན་དྲུག་རྟེན་པར་རྫོམ་པའི་དྲང་སྲོང་འུག་པ་བ་དང་། གཞན་གྱིས་ཐོར་བའི་
 གཟེགས་མ་ཟ་བའི་དྲང་སྲོང་གཟེགས་གཟན་པ་གཉིས་ཡིན་ལ། དེ་དག་གི་རྗེས་
 འབྲང་བྱེ་བྲག་པ་ལའང་འུག་པ་བ་དང་། གཟེགས་གཟན་པ་ཞེས་ཀྱང་གྲགས། རིག་
 པ་ཅན་པའི་རྟོན་པ་ནི། དབང་ཕྱུག་གིས་ལྟ་མོ་ལྟ་མ་བསྐྱུང་བ་ལ་དྲང་སྲོང་མཛེས་
 པ་བཞག་པའི་ཚོ། ལྟ་མ་དྲང་སྲོང་དེ་ལ་ཆགས་ནས་རྣམ་འབྱུར་དུ་མ་བསྐྱར་གྱང་
 དྲང་སྲོང་དེའི་མིག་རྒྱུ་པར་པས་ནས་བརྒྱལ་ཞུགས་སྤངས་པས་དབང་ཕྱུག་མཉེས་
 བས་གཞུང་རྫོམ་པར་དབང་བསྐྱར་བས་དྲང་སྲོང་རྒྱུ་མིག་ཅེས་གྲགས་པ་དེ་ཡིན།
 དེའི་རྗེས་འབྲང་རིག་པ་ཅན་པ་ལ་རྒྱུ་མིག་པ་ཞེས་བཤད་པའང་ཡོད། བྱེ་རིག་
 གཉིས་ལས་དབང་ཕྱུག་རྟོན་པར་འཛིན་པ་དང་རྟོན་བརྒྱུད་ཐམས་ཅད་དབང་ཕྱུག་
 གིས་བྱས་པར་འདོད་པ་ཡོད་ལ། ཚངས་པ་དང་ཁྱབ་འཇུག་རྟོན་པར་འཛིན་པའང་
 ཡོད། གཟེགས་གཟན་གྱིས་བྱས་པའི་བྱེ་བྲག་གསལ་བའི་གཞུང་གི་རྗེས་སྤྱོད་བས་
 བ་བྱེ་བྲག་པ་ཞེས་གྲགས་ལ། དེའི་སྤྱོད་བཤད་ཚུལ་གཞན་ཡང་ཡོད། རྒྱུ་མིག་གིས་
 བྱས་པའི་རིག་པའི་ལྟ་བའི་རྗེས་སྤྱོད་བས་ན་རིག་པ་ཅན་པ་ཞེས་བྱ། ཚད་མ་
 དང་གཞལ་བྱ་སྒྲིག་སྒྲིག་(༧༦)ལའི་ཚིག་དོན་བརྒྱུག་གི་རྣམ་གཞག་འདོད། བྱེ་
 བྲག་པས་ཚད་མ་ལ་མཛོན་རྗེས་ལྷུང་གི་ཚད་མ་གསུམ་འདོད། རིག་པ་ཅན་པས་དེ་
 གསུམ་དཔེ་རྟེན་འཇལ་གྱི་ཚད་མ་དང་བཞིར་འདོད།

ཚིག་དོན་དྲུག་གི་འདོད་ཚུལ་ལ། རྗེས་དང་ཡོན་ཏན་ལས་དང་སྤྱི། བྱེ་བྲག་
 འདུ་བ་རྣམ་པ་དྲུག་ ཅེས་པ་ལྟར། ཤེས་བྱ་ལ་ཚིག་དོན་དྲུག་ཏུ་གངས་ལེས་པར་
 འདོད། ཚིག་དོན་དྲུག་གི་དང་པོ་རྗེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི། བྱ་བ་དང་ལྟན་པ། ཡོན་
 ཏན་དང་ལྟན་པ། འདུ་བའི་རྒྱར་གུར་པ་སྟེ་གསུམ་མོ། རྗེས་ལ་དབྱེ་ན་དགུ་སྟེ།

ས། མྱ། མེ། རྒྱང་། ཉམ་མཁའ། རྩས། རྩྭས། བདག་ཡིད་དོ། །དེའི་ནང་གི་
བདག་ཅེས་བྱ་བ་ནི། ལུས་དབང་སློ་གསུམ་ལས་ཐ་དད་པའི་རྣམ་ཡིད་རྩ་འདོད་
ཅིང་། དེའང་སློ་སྐྱེས་ཡོན་ཏན་དགའི་རྟེན་རྩ་ཡུར་ཅིང་ཡོན་ཏན་དེ་རྣམས་རང་
ལ་འདུ་བའི་རྩ་བྱེད་པ། སེམས་མ་ཡིན་པའི་བེམ་པོ། རྟག་པ། མ་སྦྱེས་པ། བྱེད་
པ་པོ། ཟ་བ་པོ། ཐམས་ཅད་ལ་བྱལ་བ། ཆ་མེད་ཀྱི་གཅིག་ཤུ་སྐྱེས་སུ་འདོད་ལ།
སྦྱེས་བྱ་དང་གང་ཟག་ཡུང་བདག་དེའི་རྣམ་གངས་སོ། །

རྣམ་དགུ་ལས། འབྲུང་བཞི་དང་ཡིད་ནི་ཐམས་ཅད་རྩ་སྤང་བ་མིན་པའི་རྣམ་
སུ་འདོད་ལ། འབྲུང་བཞི་ལ་རྩལ་ལྡན་ནི་རྟག་པའི་རྣམ་དང་། དེ་བསགས་པའི་
རགས་པ་ནི་མི་རྟག་པའི་རྣམ་སུ་འདོད། བདག་རྩྭས་རྩས་ནམ་མཁའ་བཞི་ནི་
ཐམས་ཅད་རྩ་སྤང་བའི་རྣམ་(ལྟན)དང་རྟག་པའི་རྣམ་སུ་འང་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་ཡོན་ཏན་ནི། རྣམ་ལ་བརྟེན་པ། ཡོན་ཏན་གཞན་དང་མི་ལྡན་པ།
འདུ་བའི་རྩ་མི་བྱེད་པ། རྣམ་པ་མེད་པ་སྦྱེ་བྱེད་པར་བཞི་ལྡན་རྩ་འདོད། དབྱེ་ན།
ཡོན་ཏན་ཉེར་བཞི་ཡོད་དེ། གཟུགས་དྲི་རོ་རེག་གངས་ཆད་དང་། སོ་སོ་དང་ལྡན་
རྣམ་དབྱེ་དང་། གཞན་དང་གཞན་མིན་སློ་རྣམས་དང་། །བདེ་སྤྱད་འདོད་སྤང་
འབད་པ་དང་། རྩི་གཤེར་དྲོ་སྦྱུང་འདུས་བྱས་དང་། །ཆོས་དང་ཆོས་མིན་ཉི་ཤུ་
བཞི། །ཞེས་སོ། །དེའི་ནང་ནས་བདག་གི་ཡོན་ཏན་དགུ་ལས། སློ་ནི་ཡུལ་ཤེས་པ།
བདེ་བ་ནི་སེམས་པ། རྟག་བསལ་ནི་གཏུང་བ། འདོད་པ་ནི་ཆགས་པ། སྤང་བ་ནི་
ཞེ་སྤང་། འབད་པ་ནི་དོན་རྒྱལ་པ་ལ་ཚོལ་བ། ཆོས་ནི་འབྲས་སུ་བདེ་བ་སྦྱར་བའི་
ལས། ཆོས་མིན་ནི་དེ་ལས་བསྐྱོག་པ། འདུ་བྱ་བ་ནི་ཤེས་པ་ལས་སྦྱེ་ཞིང་ཤེས་པའི་
རྩར་ཡུར་པའོ། །ཡོན་ཏན་འདི་རྣམས་རྣམས་ལ་མི་བརྟེན་པ་དང་། ཡོན་
ཏན་ལ་ཡོན་ཏན་གཉིས་པ་མེད་པར་འདོད་དོ། །

གསུམ་པ་ལས་ནི། འདེགས་པ། འདུག་པ། བརྒྱུད་པ། བསྐྱུང་པ། འགྲོ་བ་
སྦྱེ་ལའོ། །

བཞི་པ་སྒྲིབ་ནི། རང་ཉིད་གང་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཚམས་དེ་ལ་སྒྲུ་སྒྲོ་ཐུན་མོང་
 ཏུ་འཇུག་བྱེད་ཀྱི་རྗེས་ཤིག་ཡིན་ལ། ཡོད་པ་ཉིད་ལྟ་བུ་བྱུང་བའི་སྒྲིབ་དང་། བ་ལང་
 དང་ཤིང་ཉིད་ལྟ་བུ་ཉི་མེ་བའི་སྒྲིབ། སྒྲིབ་སྒྲིབ་གཉིས་པ་རྗེས་སུ་མི་འགྲོ་བར་འདོད།
 ལྟ་བུ་བྱེད་བྱས་ནི། ཚམས་གང་གིས་རང་གི་རྟེན་དེ་གཞན་ལས་བྱང་པར་བྱ་གོ་
 བྱེད་(ལྟ་བུ་)སྒྲིབ་ཚམས་ཏེ། དཀར་ནག་གི་བྱང་པར་གོ་བྱེད་ལྟ་བུ་དེའོ། །

དུག་པ་འདུ་བ་ནི། རྟེན་རྗེས་དང་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་ལྟ་བུ་ལ་དམིགས་
 བས་འདི་ལ་འདི་ཡོད་དོ། ཞེས་རྟོགས་བྱེད་ཀྱི་འབྲེལ་བར་ལྷུང་པའི་ཚམས་རྟེན་བརྟེན་
 པ་གཉིས་ལས་རྗེས་ཐ་དང་བྱ་བྱུར་པ་ཞིག་གོ། དེ་ལྟར་ཆོག་དོན་དུག་གི་ཡོན་ཏན་
 ལ་རྟག་མི་རྟག་གི་ཆ་གཉིས་དང་། ལས་ནི་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་དང་། གཞན་ནི་རྟག་
 པར་འདོད་དོ། ལྷགས་འདིའི་ཐར་ལམ་ནི། ལྷགས་དབང་བསྐྱར། ལྷུང་གནས།
 ཚངས་སྒྲིབ། མཚན་སྒྲིབ་སོགས་ཡིན་ལ། དེ་དག་ནི་ཚམས་ཏེ་སྤྱིད་པ་ལས་སྟོན་བྱེད་
 དང་། དེ་དག་ལས་སྟོན་པ་ཚམས་མིན་ཏེ་སྤྱིད་པའི་རྒྱར་འདོད། བས་ཞིག་སྒྲུ་མའི་
 མན་རག་ལྟར་རྣལ་འབྱོར་བསྐྱོམས་ཏེ་བདག་དབང་སོགས་རྣམས་ལས་གཞན་ཏུ་
 ཤེས་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཚོང་ཞིང་ཆོག་དོན་དུག་གི་རང་བཞིན་ཁོང་བྱ་རྒྱུད་པ་ན།
 ཚམས་དང་ཚམས་མིན་གང་ཡང་མི་གསོག་ཅིང་། ལས་གསར་པ་མ་བསགས་ཤིང་རྟེན་
 པ་ཟད་པས། ལྷུང་སྒྲངས་པའི་བདག་གི་ཡོན་ཏན་ལྷན་དབང་སྒྲོ་སོགས་དང་བལ་
 གསར་པའི་ལྷན་དབང་སོགས་མ་སྒྲངས་པས་བྱད་ཤིང་ཟད་པའི་མེ་ལྟར་སྒྲིབ་རྒྱུ་ཆད་
 དེ་བདག་འབའ་ཞིག་ཏུ་གནས་པ་དེ་ཐར་པ་ཡིན་པར་འདོད། འཁོར་བ་ལ་སོག་མ་
 མེད་ཀྱང་ཐ་མ་ཡོད་ཅེས་ཟེར་རོ། བྱེད་ཤིག་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་མཐའ་ལ་ནང་གསེས་ཀྱི་
 བྱང་པར་རྒྱུང་ཟད་དེ་ཡོད་ཀྱང་སྒྲིབ་ཞིག་འདྲ་བས་དེ་ལྟར་ཐུན་མོང་བྱ་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་དེ་འགོགས་པ་ལ། འདིར་སེམས་མེད་པའི་བེམ་པོ་བདག་དང་བྱེད་
 པ་པོ་དང་བྱེད་པོར་འདོད་པ་ནི། དུམ་སོགས་དེ་དག་ཏུ་འདོད་པ་དང་འདྲ་བས་
 མི་འཐད་པར་སྒྲོན་པ་སོགས་ཀྱི་རིགས་པས་འགོག་པར་མཛད་ལ། དབང་བྱུག་རྟག་

(༡༥ན)པ་སྔོན་བཅུད་ཀྱི་བྱེད་པ་པོར་འདྲོད་པ་དགག་པ་འོག་ཏུ་འཆད་ཅིང་། དབང་
ཕྱག་གི་ལུང་ལས་བཤད་པའི་དབང་བསྐྱར་ཐར་ལས་ཏུ་འདྲོད་པ་འགོག་ཚུལ་སོགས་
ཀྱི་རིགས་པ་མང་པོ་རྣམ་འགྲེལ་སོགས་ལས་གསུངས་སོ། །

ཡང་། གལ་ཏེ་བདག་ནི་ཡོད་མིན་ན། །ལས་འབྲས་འབྲེལ་བར་རིགས་མིན་
ཏེ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། འདིར་རྟག་བདག་མེད་ན་ལས་འབྲས་མི་འཐད་པའི་
ཚོད་པ་སྤྱོད་བ་ལ་གསུམ། ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་འཐད་ཚུལ། ཞིག་དངོས་འཛིག་
ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ། ཏུས་གསུམ་ཀྱི་འཛིག་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རང་སྤྱི་སངས་རྒྱས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྟག་བདག་མི་འདྲོད་ཅིང་འདུས་
བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་ཞིང་། མདོ་ལས། ལུས་
ཅན་དག་གི་ལས་རྣམས་ནི། །བསྐྱལ་པ་བརྒྱར་ཡང་རྒྱད་མི་བླ། །ཞེས་བག་འཇུག་
པ་ལྟར་ལས་དང་འབྲས་སུའི་བར་ཏུ་ཆོ་རབས་དང་བསྐྱལ་པ་ཏུ་མས་ཚོད་པའི་ལས་
ལས་ཀྱང་འབྲས་སུ་སོ་སོར་ངེས་པ་རྒྱད་མི་བླ་བར་འབྱུང་བར་ཡང་ཁས་སྲུངས་པ་ལ།
གངས་ཅན་པ་སོགས་ན་རེ། །ཁོ་པོ་ཅག་གིས་ལས་འབྲས་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ནི་རྟག་
གཅིག་རང་དབང་ཅན་ཏུ་འདྲོད་པས་དེ་ཉིད་སྦྱེ་བ་སྤྲུལ་ནས་འདིར་འོངས་འདི་ནས་
སྦྱི་མར་འཕོ་བས་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་འཐད་ལ། བྱེད་ཅག་ལྟར་ན་མི་འཐད་དེ།
ལས་བྱེད་པ་པོའི་གང་ཟག་མི་རྟག་པ་ཡིན་ན་འབྲས་སུ་སྦྱོང་ཏུས་ན་མེད་པས་བདག་
ཆད་པར་ཐལ་བ་དང་། ལས་བྱས་པ་རྒྱུད་བ་བམས་མ་བྱས་པ་དང་འཐད་པར་ཐལ་
བའི་སྦྱོན་འབྱུང་བ་དང་། དེ་བཞིན་ཏུ། གལ་ཏེ་སྤྲིན་པའི་ཏུས་བར་ཏུ། །གནས་ན་
ལས་དེ་རྟག་པར་འབྱུར། །(༡༥བ)གལ་ཏེ་འགགས་ན་འགགས་ཀྱུར་པས། །རི་ལྟར་
འབྲས་སུ་སྦྱེད་པར་འབྱུར། །ཞེས་ཙ་ཤེས་ལས་སྦྱོགས་སུའི་འདྲོད་པ་བཞོད་པ་ལྟར་
དགེ་སྤྱིག་གི་ལས་ཀྱང་རང་འབྲས་རྣམ་སྤྲིན་འབྲིན་པའི་བར་ཏུ་གནས་ན་རྟག་པར་
འབྱུར་ལ། ལས་དེ་རང་བྱུང་ཏུས་ཀྱི་སྐྱང་ཅིག་གཉིས་པར་ཞིག་ན། ལས་འགགས་
ནས་རིང་ཏུ་ལོན་པ་ན་འབྲས་སུ་འབྱུང་བའང་རི་ལྟར་འཐད་དེ་མི་འཐད་པའི་སྦྱིར།

ཞེས་ཟེར་རོ། །དེའི་ལན་ནི། ཁོ་པོ་ཅག་གིས་བདག་རྟག་པར་མི་འདོད་པ་ལ་ལས་
 འབྲས་མི་འཐད་པའི་སྒྲིན་འབྲུང་ན། ཐོད་ཀྱིས་རྟག་བདག་འདོད་པ་ལ་འང་མཚུངས་
 ཏེ། རྟག་པ་ཡིན་ན་ལས་བྱེད་པ་དང་། འབྲས་སུ་སྦྱང་བ་སོགས་ཀྱི་བྱ་བྱེད་དང་།
 རྩ་མ་ནས་འདིར་འོངས་པ་དང་འདི་ནས་སྤྱི་མར་འགོ་བ་སོགས་ཀྱི་འགོ་འོང་གང་
 ཡང་མི་རུང་བའི་སྤྱིར་ཏེ། མོང་རུ་བྱིད་ཅག་གིས་བཏགས་པའི་རྟག་བདག་འགོག་
 པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་རྣམས་དང་། རྟག་པ་ལ་བྱ་བྱེད་མི་རུང་ཚུལ་འོག་རུ་འང་
 འཆད་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཞོད་པའི་སྤྱིར། དེས་ན་ཐོད་ཀྱིས་བདག་རྟག་
 པར་ཁས་ཐུངས་ནས། ཡང་བྱ་བྱེད་འགོ་འོང་སོགས་བྱེད་པར་སྒྲིབ་བ་ནི་རང་ཚིག་
 འགལ་བའོ། །དེར་མ་ཟད་བྱེད་པ་པོ་དང་སྦྱོད་པ་པོ་ཐ་དད་ཡིན་པ་དང་། རྣམ་
 སྤྱིན་མུང་རུས་སུ་བྱེད་པ་པོ་མེད་པ་དང་། ལས་བྱེད་པའི་རུས་སུ་སྦྱང་བ་པོ་མེད་པ་
 ནི་རིགས་པས་གྲུབ་པས་འུ་ཅག་གཉིས་ཀས་འདོད་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་མི་འདོད་ན་
 རིགས་པ་དང་འགལ་ལ། འདོད་ན་བདག་ཆད་པར་ཐལ་བ་སོགས་ཀྱིས་སྒྲིན་བརྗོད་
 ནས་འདིར་བརྗོད་པ་དོན་མེད་དོ། །འོ་ན་བྱིད་ཅག་སངས་རྒྱས་པའི་ལུགས་ལ། ལས་
 གསོག་རུས་ཀྱི་གང་ཟག་དེ་རྣམ་སྤྱིན་མུང་རུས་ཀྱི་ངའམ་གང་ཟག་དེ་ཡིན་ནམ་མིན།
 ཡིན་ན་དེ་རྟག་(ལ་ན)པར་འབྱུར་ལ། མིན་ན་ལས་གསོག་པ་པོས་རྣམ་སྤྱིན་མ་མུང་
 ཞིང་། མུང་བ་པོས་ལས་མ་བསགས་པའི་སྤྱིར་ལས་བྱས་པ་རྒྱུད་པོས་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲིན་
 རྩར་བརྗོད་པ་སོ་ན་གནས་པས་སྤོང་མི་རུས་སོ་ཞེ་ན། ལས་གསོག་རུས་ཀྱི་གང་ཟག་
 དེས་རྣམ་སྤྱིན་མུང་བ་མིན་ཀྱང་། གསོག་རུས་དང་མུང་རུས་ཀྱི་གང་ཟག་གཉིས་ཀ་
 སུང་པོ་གཅིག་གི་རྒྱན་གདགས་གཞིར་བབྱུང་ནས་བཏགས་པའི་ང་ཅམ་གྱི་ཆ་ཤས་
 སུ་བྱུར་པའི་ང་ཡིན་པས། ངས་ལས་བྱས་པ་དང་ངས་རྣམ་སྤྱིན་མུང་བར་བཞག་
 རུས་པའི་སྤྱིར་སྒྲིན་དེ་དག་མེད་དོ། །ཚུལ་འདི་ནི་གཞོན་རུ་དང་ཆས་པའི་གནས་
 སྐབས་དང་ཁ་སང་དང་དེ་རིང་། རྩ་དོ་དང་སྤྱི་དོ་སྐད་ཅིག་སྩ་མ་དང་སྤྱི་མ་སོགས་
 ལའང་འདྲའོ། །དེས་ན་ཁོ་པོ་ཅག་གི་ལུགས་ལ་འདི་ནས་གཞན་རུ་འཕོ་བའི་བདག་

ཉག་པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་བྱལ་པ་གང་ཡང་མི་འདོད་པར་གདགས་གཞིའི་ཕྱང་
 སོ་རྒྱུད་གཅིག་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་གས་པ་ལས། ལས་བྱེད་སོ་དང་སྦྱོར་སོ་སོ་མར་
 འཛོག་པས་ལས་འབྲས་མི་འབྲད་པའི་སྦྱོན་མེད་དོ་ཞེས་ལན་གདལ་སོ། །འདི་དག་
 བྱི་གཞུང་འདིའི་བསམ་གཏན་ལེན་ལས། བདག་གིས་དེ་བྱི་སྤང་སྟམ་པའི། །ནམ་
 པར་རྟོག་དེ་ལོག་པ་སྟེ། །འདི་ལྟར་ཤི་བའང་གཞན་ཉིད་ལ། །སྦྱོལ་ཡང་བྱི་གཞན་
 ཉིད་ཡིན། །ཞེས་དང་། རྒྱུད་དང་ཚོགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། །མྱེད་བ་དམག་ལ་སོགས་
 བཞིན་བརྒྱན། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །ཚུལ་འདི་བཟོད་ལས་ཀྱང་། བདག་མེད་ཕྱང་
 སོ་ཅམ་ཉིད་དོ། །ཉོན་མོངས་ལས་གྱིས་མཛོན་འདུས་བྱས། །མྱིད་པ་བར་མའི་རྒྱན་
 གྱིས་ནི། །མར་མེ་བཞིན་དུ་མངལ་དུ་འགྲོ། །ཞེས་པ་ལྟར། ཕྱང་སོའི་རྒྱན་ཅམ་ལ་
 བྱུང་གས་པ་ལས་ཕྱི་རོལ་པས་འདོད་པ་ལྟར་གྱི། (༧༧) ཉག་བདག་འདི་ནས་གཞན་
 དུ་འཕོ་བ་མེད་དེ། བར་མྱིད་གྱི་ཕྱང་སོའི་རྒྱན་ལས་སྦྱེ་མྱིད་གྱི་ཕྱང་སོ་དང་། དེ་
 ལས་སྟོན་དུས་གྱི་མྱིད་པ་དང་། དེ་ལས་འཆི་མྱིད་དང་། དེ་ལས་སྤྲར་ཡང་བར་
 མྱིད་སོགས་གྱི་ཕྱང་སོའི་རྒྱན་མགལ་མེ་བཞིན་དུ་འཕོར་བའི་མི་ཉག་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཉག་བདག་མེད་ཀྱང་ཕྱང་སོའི་རྒྱན་མངལ་སོགས་སུ་འཇུག་པ་མི་འགལ་བ་
 ནི། དཔེར་ན། མར་མེ་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་ཡང་རྒྱན་གྱིས་ཕྱལ་གཞན་དུ་འགྲོ་བ་མི་
 འགལ་བ་བཞིན་ནོ། །

མར་མེ་ལས་གཞན་པའི་དཔེ་ཡང་། རྒྱ་སྦྱབ་གྱིས། །ཁ་ཐོན་མར་མེ་མེ་ལོང་
 རྒྱ། །མེ་ཤེལ་ས་སོན་སྒྲར་དང་སྒྲས། །ཕྱང་སོ་ཉིང་མཆོམས་སྦྱོར་བ་ཡང་། །མི་འཕོ་
 བར་ཡང་མཁས་རྟོགས་བྱ། །ཞེས་དུ་མ་རྟེན་འབྲེལ་སྤྱིང་སོ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་
 རོ། །དེའང་དཔེ་རེས་ཉིང་མཆོམས་སྦྱོར་ཚུལ་རྟོགས་པར་མཚོན་མི་རུས་པས་དཔེ་
 བརྒྱུད་ཀྱི་སྒྲར་དཀོས་ལ་དེའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་འཆི་འཕོ་དང་སྦྱེ་བ་ཇི་ལྟར་འབྱུར་བའི་
 མདོ་ཉིད་ལས་ཤེས་དཀོས་སོ། །གཞན་ཡང་། བསྐྱབ་བདུས་སུ་ས་ཕྱུ་ལྡང་པའི་མདོ་
 དྲངས་པ་ལས། དེ་ལ་ཚས་གང་ཡང་འཇིག་རྟེན་འདི་ནས་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་དུ་མི་

འཕོ་མོད་ཀྱི་རྒྱ་དང་རྟེན་མ་ཚང་བ་མེད་པའི་སྤྱིར་ལས་ཀྱི་འབྲས་བྱར་མངོན་པའང་
 ཡོད་དོ། དཔེར་ན་རབ་རྒྱ་སྤྱིར་པའི་མེ་ལོང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་བཞིན་གྱི་གཟུགས་
 བརྟན་སྤང་བའང་བཞིན་མེ་ལོང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱ་མ་འཕོས་མོད་ཀྱི་རྒྱ་དང་རྟེན་
 མ་ཚང་བ་མེད་པའི་སྤྱིར་བཞིན་རྒྱ་མངོན་པའང་ཡོད་དོ། ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་
 རྒྱ་ཆེ་གཟུགས་རྒྱ་ནང་རྒྱ་དང་བའི་དཔེས་ཀྱང་བསྟན་ཏོ། །ཡང་དེ་ལས། རྒྱ་དང་
 རྟེན་མ་ཚང་བ་མེད་པའི་སྤྱིར་སྤྱི་བའི་གནས་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་བ་མའི་མངལ་དེ་
 དང་དེར་ས་པོན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་
 མིང་དང་གཟུགས་ཀྱི་ལྷ་གྱ་མངོན་པར་སྦྱབ་པོ། ཞེས་དང་། བ་མ་འཆི་བའི་ཕུང་
 པོ་རྣམས་ཀྱང་འགགས་ལ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆོ་སྤྱི་བའི་ཆར་གཏོགས་པའི་ཕུང་པོ་རྣམས་
 སྤང་མདའི་མཐོ་དམན་(༡༠༠ན)བཞིན་རྒྱ་འབྱུང་བར་འབྱར་ཏེ་ཞེས་སོགས་གསུངས།
 འདིས་སྤྱི་འཆིའི་སྐལ་པས་ཀྱི་ཕུང་པོ་སྤྱི་འགག་བྱེད་རྒྱལ་བསྟན། རྟོང་པ་ཉིད་ཆེན་པོའི་
 མདོ་ལས། ལས་ནི་ཡོད་དོ། རྣམ་པར་སྤྱིན་པ་ནི་ཡོད་དོ། ཆོས་སྤྱ་བརྒྱར་བཏགས་
 པ་མ་གཏོགས་ཕུང་པོ་འདི་འདྲར་ཁིང་ཕུང་པོ་གཞན་རྒྱ་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་བར་བྱེད་
 པའི་བྱེད་པ་པོ་ནི་མི་དམིགས་སོ། །

དེ་ལ་ཆོས་སྤྱ་བརྒྱར་བཏགས་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། འདི་ཡོད་པས་
 འདི་འབྱུང་། ཞེས་སོགས་གསུངས། ཉིང་རྒྱལ་ལས། མི་འགའ་འཇིག་རྟེན་འདིར་
 ཡང་ཤི་ནས་ནི། འཇིག་རྟེན་གཞན་རྒྱ་འཕོ་ཁིང་འཕོ་མེད་ཀྱང་། ལས་བྱས་རྣམས་
 ནི་ནམ་ཡང་རྒྱུད་མི་བླ། འཁོར་བ་ན་ཡང་དཀར་ནག་འབྲས་བྱ་སྤྱིན། རྟག་པར་མ་
 ཡིན་ཆད་པར་མི་འབྱར་ཏེ། ལས་བསགས་མེད་ཅིང་གནས་པ་དག་ཀྱང་མེད། དེ་
 ཡང་བྱས་ནས་རིག་པར་མི་འབྱར་མིན། གཞན་གྱིས་བྱས་པ་ཆོར་བར་འབྱར་བའང་
 མེད། འཕོ་བ་མེད་ཅིང་སྤྱིར་ཡང་འོང་བ་མེད། ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་མེད་
 པའང་མིན། འདི་ན་ལྟ་གནས་འཇུག་པ་དག་པ་མིན། ཞེས་དང་། བྱད་པར་
 འཕགས་བསྐྱེད་ལས་ཀྱང་། ལུས་ལས་ལུས་གཞན་དག་རྒྱ་ནི། ཞེས་སོགས་གསུངས།

མདོར་ན་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་དང་བཤམ་ཞིང་། དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཏུ་བརྟེན་ཏུ་མེད་
 པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཚུལ་ཉིད་ལས་འདི་ནས་པ་རོལ་ཏུ་རྟུལ་ཕྱ་མོ་ཙམ་ཡང་འཕོ་བ་
 མེད་དེ། དབུ་མ་རྟེན་སྤྱིང་ལས། སྤྱིང་པ་ཁོ་ནའི་ཚུལ་རྣམས་ལས། སྤྱིང་པའི་ཚུལ་
 རྣམས་འབྱུང་བར་བྱེད། ཅིས་སོ། །དགེ་མི་དགའི་ལས་རྣམས་རང་དབུས་སྤྱིང་ཅིག་
 གཉིས་པར་ཞིག་ཀྱང་འབྲས་བུ་མི་འབྲིན་པའི་སྟེན་མེད་དེ། ལས་དེ་དག་(༡༠༠བ)
 འགགས་པ་ལ་ཚུགས་ཆེ་བྱི་ནས་རྣམ་སྤྲིན་འབྲིན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་རྣམས་པ་གང་ལ་
 འཛོག་པའི་གཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། ཁ་ཆེ་བྱེ་སྤྱིང་དང་མདོ་མེ་པ་ཁ་ཅིག་
 གིས་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་དང་། སེམས་ཙམ་པ་ཁ་ཅིག་གིས་ཀྱང་གཞི་དང་། ཀྱང་གཞི་མི་
 བཞེད་པའི་སེམས་ཙམ་པ་དང་རང་རྒྱུ་པ་དག་གིས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཏེ་དེ་གསུམ་
 ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་ཏུ་ལྟར་པའི་གང་བླག་ཏུ་འཛོག་གོ། ཡང་བྱེ་སྤྱིང་ཁ་ཅིག་གིས་བྱ་
 རོན་གྱི་དཔལ་རྒྱ་དང་འབྲས་པའི་རྒྱུ་མི་བླ་བ་ཞེས་པ་དེ་དང་། བྱེ་སྤྱིང་ཁ་ཅིག་གིས་
 ལས་ཀྱི་ཐོབ་པ་ཞེས་པ་ཞིག་རྟེན་དེ་གཉིས་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་འབྲིན་བྱེད་ཏུ་འཛོག་ལ་
 དེ་གཉིས་ནི་ལས་ལས་དོན་གཞན་པའི་ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་པ་རོལ་པར་
 འདོད་དོ། །དེ་ལྟར་ཀྱང་གཞི་སོགས་ཀྱི་སྤྱིང་གི་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་སམ་རྣམས་པ་དང་
 རྣམ་སྤྲིན་འབྲིན་བྱེད་དེ་བར་མ་ཆད་ཏུ་བརྒྱུད་དེ་ཕྱིས་འབྲས་བུ་འབྲིན་པའི་རྣམས་
 པ་མཐུ་ཅན་ཏུ་ལྟར་པ་དེས་རྣམ་སྤྲིན་འབྲིན་པར་རང་མེ་རྣམས་འདོད་དོ། །ཐལ་
 འལྱར་བས་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པས་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་སྦྱེ་
 བ་མེད་ལ། དེའི་ཕྱིར་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་འགགས་པ་མི་སྲིད་ཅིང་། བསྟན་ཙམ་
 ཏུ་ལས་འགགས་པ་འཕམ་ཞིག་པ་དེ་དངོས་པོར་ཆེས་འཐད་པས་ལས་འགགས་ན་རིང་
 ཏུ་ལོན་ཡང་རང་འབྲས་འབྲིན་པ་མི་འགལ་བས་བཏགས་དོན་བཙལ་ནས་རྒྱུ་མི་
 ཟ་བ་དང་ཀྱང་གཞི་སོགས་འཛོག་མི་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་ཙམ་ཤེས་ལས། གང་ཕྱིར་
 ལས་ནི་སྦྱེ་བ་མེད། །འདི་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་དེའི་ཕྱིར། གང་ཕྱིར་དེ་ནི་མ་སྦྱེས་
 པ། །དེ་ཕྱིར་རྒྱུད་ཟར་མི་འལྱར་རོ། །ཞེས་གསུངས། འཇུག་པ་རང་འབྲེལ་ཏུ་འད-

ཡུང་འདི་དྲངས་ནས་དོན་དེ་ཉིད་(༡༠༡ན)སྐབ་པར་མཛད་དོ། །འདིས་ཆུ་མི་ཟ་བ་
དངོས་སུ་བཀག་ནས་ཀུན་གཞི་ཤུགས་ལ་བཀག་མོ།

བསྐལ་པ་བརྒྱུར་ཡང་ཆུད་མི་ཟ་ཞེས་པའང་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པའི་
ཕྱིར་ཆུད་ཟ་བར་མི་འཇུར་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པར་བཞེད་དོ། །ལས་རང་བཞིན་
གྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་ཕྱིན་ནམ་སྤིན་གྱི་བར་དུ་གནས་ན་རྟག་པ་དང་། འཇིག་ན་
ཆད་པར་འཇུར་བས་དེའི་སྟུགས་ལ་ཞིག་པ་དངོས་པོར་མི་བྱུང་དོ། །ཡང་འཇུག་
པ་རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ལྟར་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པས་རྟག་
པ་དང་ཆད་པར་ལྟ་བ་རྒྱུར་རིང་དུ་སྤངས་པ་འབའ་ཞིག་དུ་མ་ཟད་གྱི་ལས་འགགས་
ནས་ཡུན་རིང་དུ་ལོན་ཡང་ལས་རྒྱུས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་དང་འབྲེལ་བ་ནི་ཀུན་གཞིའི་
རྒྱུ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུ་དང་ཆུད་མི་ཟ་བ་དང་ཐོབ་པ་ལ་ལོགས་པར་ཡོངས་སུ་རྟོག་
པ་མེད་པར་ཡང་འཐད་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། གང་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་དེ་
མི་འགག་པ། །དེ་ཕྱིར་ཀུན་གཞི་མེད་ཀྱང་འདི་རུས་ཕྱིར། །ལ་ལར་ལས་འགགས་
ཡུན་རིང་ལོན་ནས་ཀྱང་། །འབྲས་བྱ་ཡང་དག་འབྲུང་བ་རིག་པར་གྱིས། །ཞེས་
གསུངས། འོན་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་བསྐྱོ་གཞི་ཅམ་ལ་གཏན་དུ་དང་
རེས་འགའ་བའི་བག་ཆགས་བསྐྱོ་གཞིར་རིམ་པར་གང་ཟག་དང་སེམས་རྒྱུད་འཛོག་
པར་གསུངས་སོ། །ལས་འགགས་ཤིང་རང་བཞིན་མེད་པ་ལས་འབྲས་བྱ་འབྲུང་
བའི་ཚུལ་ཡང་འཇུག་པ་ལས་དབའི་སྟོན་ནས་བསྟན་ཏེ། ཇི་ལམ་དམིགས་པའི་ཡུལ་
དག་མཐོང་ནས་ནི། །སང་ཀྱང་བྱུན་ལ་ཆགས་པ་སྐྱེ་འཇུར་བ། །དེ་བཞིན་འགགས་
ཤིང་རང་བཞིན་ཡོད་མིན་པའི། །ལས་ལས་ཀྱང་ནི་འབྲས་བྱ་ཡོད་པ་ཡིན། །ཞེས་
གསུངས་ལ། དེའི་ཤེས་(༡༠༡བ)བྱིད་དུ་འཇུག་པ་རང་འགྲེལ་ལས་སྲིད་པ་འཕོ་བའི་
མདོ་དྲངས་པ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ་དབེར་ན་མི་ཞིག་ཉལ་བའི་རྒྱུ་ལམ་ན་
ཡུལ་གྱི་བྱད་མེད་བཟང་མོ་དང་ལྷན་ཅིག་སྟོད་པར་རྒྱུས་ལ། དེ་ཉལ་བ་ལས་སང་
ནས་ཡུལ་གྱི་བྱད་མེད་བཟང་མོ་དྲན་ན་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་འདི་རི་སྐྱམ་དུ་སེམས། ཞེས་

སོགས་དཔེ་དང་། དེ་དོན་ལ་སྒྲིབ་པ་ནི། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་རུ་བྱིས་པ་སོ་
སོའི་སྐྱེ་པོ་སོས་པ་དང་མི་ལྷན་པ་འདྲ་། མིག་གིས་གཞུགས་ནམས་མཐོང་ནས་ཡིད་
བདེ་བར་འགྱུར་བའི་གཞུགས་ནམས་ལ་མངོན་པ་ཞེན་ཏེ། མངོན་པར་ཞེན་པར་
གྱུར་ནས་ཆགས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས།

ཡང་། རུས་གཞན་རི་ཅམ་ཞིག་ན་འཆི་བའི་རུས་དང་ཆོད་ཉེ་བར་གནས་པའི་
ཆོད་དང་སྐལ་བ་འདྲ་བའི་ལས་ཟད་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐ་མ་འགག་པའི་ཆོ།
ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གཙོ་བོར་སྐྱེ་འཆིའི་དབང་རུ་བྱས་པའི་ལས་འབྲས་སུ་དང་འབྲེལ་
བའི་ཚུལ་དང་། ཡང་། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་ཆོས་གང་ཡང་འཇིག་རྟེན་འདི་ནས་
འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་རུ་འཕོ་བ་ཡང་མེད་ལ་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བར་མངོན་པ་ཡང་
ཡོད་དེ། ཞེས་པ་ནས། ལས་རྣམས་སྐྱེད་མི་ཟ་བར་ཡང་མངོན་ནོ། །ཞེས་པའི་བར་
ཀྱིས་འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བ་དོན་དམ་པར་མེད་པ་དང་ཐ་སྟད་རུ་ཡོད་པ་དང་ལས་
འབྲས་སྐྱེད་མི་ཟ་བ་སོགས་བསྟན་ནོ། །དེ་བཞིན་རུ་བསྐྱབ་བརྟུས་སུ། དེ་ལ་རི་ལྟར་
ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་ཀྱང་ལས་དང་འབྲས་སུར་མི་འགལ་བ་དང་རང་བཞིན་
མེད་ཀྱང་རི་ལྟར་མཐོང་བཞིན་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་འགལ་བའི་དེ་ལྟར་ནི་ཡབ་
དང་སྲས་མཇལ་བའི་མདོས་བསྟན་ཏེ། ཞེས་མདོ་དེ་ཉིད་དྲངས་པ་ལས་ཀྱང་། མི་
ཞིག་ཉལ་བའི་ཆི་ལམ་ན་ཡུལ་གྱི་སྤྱད་མེད་(༡༠༡ན)བཟང་མོ་ཞེས་པ་སོགས་སྒྲ་མ་དང་
ཁྱད་མེད་རུ་བྱུང་ངོ་། །ཞོང་གི་མདོ་ཡུང་སྒྲ་ཀྱིས་བསྟན་པའི་འཆི་སྤྱད་དང་སྐྱེ་སྤྱད་
གྱི་བར་རུ་བར་སྤྱད་ཡོད་མོད་ཀྱང་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པ་ཅམ་ཡིན་པས་སྐྱེ་འཆིའི་
སྐབས་གྱི་སྤྱང་པོ་འདོར་ལེན་བྱེད་ཚུལ་བསྟན་པ་འདིས་བར་སྤྱད་ལའང་ཤེས་པར་
བྱལོ། །དེ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་ལས་ཞིག་པ་ལས་འབྲས་སུ་འབྱུང་ན་རྣམ་
སྟོན་ཐུག་མེད་དང་རྣམ་སྟོན་འཚལ་བར་འབྱིན་པའི་སྒྲོན་འབྱུང་ངོ་ཞེན། དེའི་སྒྲོན་
མེད་ཚུལ། འཇུག་པ་ལས། རི་ལྟར་ཡུལ་ནི་ཡོད་ཉིད་མིན་མཚུངས་ཀྱང་། །རབ་
རིབ་ཅན་གྱིས་སྒྲ་ཤད་རྣམ་པར་ནི། །མཐོང་གིས་དངོས་གཞན་རྣམ་པར་མ་ཡིན་

ལྟར། །དེ་བཞིན་སྒྲིན་ལས་སྒྲར་སྒྲིན་མིན་ཤེས་གྱིས། །ཞེས་སོགས་ལྟར། མེད་པར་
མཚུངས་ཀྱང་རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྒྲ་ཤད་སྤང་གིས་རི་པོར་གི་རུ་སོགས་མི་སྤང་བའི་
ངེས་པ་ཡོད་པ་ལྟར། ལས་ལ་རང་བཞིན་མེད་ལ་འགགས་ཟིན་ཀྱང་། རྣམ་སྒྲིན་
ཕྱང་མ་ཟིན་པའི་ལས་ཞིག་པ་ལས་འབྲས་བྱ་འབྲུང་གིས། ཕྱང་ཟིན་པའི་ལས་ལས་
མི་འབྲུང་བར་གསུངས་ལ། དེར་མ་ཟད་ལས་དང་ལས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་སོ་སོར་ངེས་
པའང་ཆེས་འཐད་པར་དཔེ་དེས་བསྟན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཞིག་པ་དངོས་པོར་ཡུང་གིས་སྒྲུབ་པ་ནི།
ཤེ་སྟོད་རྣམས་ནས་རྟེན་འབྲེལ་སྟོན་པའི་སྐབས་སུ། སྒྲེ་བའི་རྒྱུན་གྱིས་ག་ཤི་ཞེས་
གསུངས་ལ། དེ་ལ་ཤི་བ་ནི་གང་ཤི་བའི་སེམས་ཅན་དེ་ཞིག་པ་ལ་བྱ་དགོས་ཤིང་དེ་
རང་རྒྱ་སྒྲེ་བའི་རྒྱུན་གྱིས་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པ་འདིས་ནི་ཞིག་པ་ལ་རྒྱ་ཡོད་པར་
བསྟན་ཅིང་། ཡང་ས་བརྩུ་པ་ལས། འཆི་བའང་བྱ་བ་གཉིས་སུ་ཉེ་བར་གནས་པ་
ཡིན་ཏེ་འདུ་བྱེད་འཇིག་པར་ཡང་བྱེད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་པ་རྒྱུན་མི་འཆད་
པའི་རྒྱ་ཡང་འབྱིན་པ་ལོ། །ཞེས་འཆི་བས་དངོས་སུ་ཤི་བ་བསྐྱེད་པ་དང་ཤི་བས་སྒྲེ་
མའི་མ་རིག་པ་བསྐྱེད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་རྣམས་སུ་གསུངས་པ་འདིས་ཞིག་པ་ལ་འབྲས་བྱ་
ཡོད་པར་བསྟན་ཏོ། །དེས་ན་རང་རྟིང་རྒྱས་བསྐྱེད་པ་དང་རང་རྟིང་ (༡༠༩བ)གྱིས་
འབྲས་བྱ་སྐྱེད་རྣམས་པའི་ཆོས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དངོས་པོར་འདོད་དགོས་སོ། །དེའི་
ཕྱིར་ཅ་ཤེས་ལས། དངོས་དང་དངོས་མེད་འདུས་བྱས་ཡིན། །ཞེས་ཟུ་གུ་ལྟ་བུའི་
དངོས་པོ་དང་། ཟུ་གུའི་དངོས་པོར་མེད་པའི་ཟུ་གུ་ཞིག་པ་ལྟ་བུ་གཉིས་ཀ་འདུས་
བྱས་ཡིན་པར་གསུངས་ལ། སྒྲེ་མ་ཡིན་ཏེ། ཟུ་གུའི་དངོས་པོ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་
འདུས་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཏེ་ཟུ་གུ་ཞིག་པ་དེ་ཟུ་གུའི་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་བའི་
ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་རིགས་པས་སྒྲུབ་པ་ནི། དེའང་རང་ཤེ་ཞིག་འཇིག་འགལ་བར་འདོད་
པ་དག་གི་ལུགས་ལ། དངོས་པོ་རྣམས་རང་གྲུབ་དུས་ལས་དུས་གཉིས་པར་མི་ཕྱོད་

པའི་འཇིག་པ་ནི་དངོས་པོ་དེ་དང་དེའི་རྒྱ་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བས་རང་རྒྱ་ལས་གཞན་པའི་
 སྐྱེས་འབྱུང་གི་རྒྱ་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པར་འདོད་ཅིང་། སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་ཞིག་པ་
 ནི་དངོས་མེད་ཡིན་པས་རྒྱ་གཞན་མེད་ཏུ་འདོད་དོ། །དེ་ལྟར་ཞིག་པ་ལ་རྒྱ་གཞན་
 མེད་ཏུ་སྐྱེ་བ་འགོག་པ་ནི། ཆོག་གསལ་ལས། འཇིག་པ་རྒྱ་མེད་ཏུ་ཁས་བླངས་ནས་
 འདུས་བྱས་སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་ཏུ་སྐྱེ་བ་དེའི་ལྟར་ན་རྒྱ་མེད་པས་འཇིག་པ་མེད་པའི་
 སྐྱེར་དངོས་པོ་ནམས་སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་དང་འཇིག་པ་དང་བལ་བ་ནམས་འདུས་
 བྱས་ཉིད་ཏུ་འབྱུང་བར་ག་ལ་འབྱུང་། དེའི་སྐྱེར་དེ་མམས་ཅད་མི་འཇིག་པ་ཉིད་ཏུ་
 འབྱུང་རོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། འདིས་ནི་སེམས་ཅན་སྐྱེས་པ་དང་ཤི་བ་གཉིས་
 དང་། དངོས་པོ་དུས་གཉིས་པར་འཇིག་པ་དང་དངོས་པོ་དུས་གཉིས་པར་ཞིག་པ་
 ནམས་ལ་དངོས་པོར་འཇོག་མི་འཇོག་དང་རང་རྒྱས་བསྐྱེད་མི་བསྐྱེད་མགོ་མཚུངས་
 བྱས་ནས་གཞོན་པ་ལྟོན་ཏེ། ལྷ་ལྷ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་མ་བཅད་པ་ལ་རྒྱ་མེད་ན།
 ལྷ་ལྷ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་མི་ལྟོན་པ་ལ་འང་རྒྱ་མེད་དགོས་པས་(༡༠༩ན)སྐད་ཅིག་
 མ་མེད་པར་འབྱུང་ལ། དེ་ལྟ་ན་ལྷ་ལྷ་འདུས་བྱས་སུ་ཡང་མི་འབྱུང་ཅིང་འདུས་བྱས་
 སྐད་ཅིག་མར་སྐྱེ་བའང་མི་འཐད་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །འདིས་ལྷགས་ལ་ལྷ་ལྷ་འཇིག་
 པ་རྒྱས་བསྐྱེད་པ་ལྟར་ལྷ་ལྷ་ཞིག་པའང་རྒྱས་བསྐྱེད་པ་དང་། ལྷ་ལྷ་རང་དུས་གཉིས་
 པར་མི་ལྟོན་པ་ལ་རྒྱ་ཡོད་པ་ལྟར་ལྷ་ལྷ་རང་དུས་གཉིས་པར་མ་བཅད་པ་ལ་འང་རྒྱ་
 ཡོད་པར་བརྟན་ལ། ལྷ་ལྷ་ཞིག་པ་དེ་ལྷ་ལྷ་ལ་ལྟོས་ནས་ལྷ་ལྷའི་དངོས་པོ་འགགས་
 ནས་མེད་པའི་དངོས་མེད་ཡིན་ཡང་རང་གི་རོ་བོ་ལ་ལྟོས་ནས་མ་ཞིག་པའི་དངོས་
 པོ་ཡིན་པའི་སྐྱེར་དངོས་པོར་འཇོག་གོ། །དེའི་སྐྱེར་ཆོག་གསལ་ལས་འཇིག་པ་ཞེས་
 བརྟན་ཏེ་ཞིག་པ་དེའང་འཇིག་པར་བཞིན་པས་སོ། །རིགས་པ་དུག་ཅུ་པ་ལས། རྒྱ་
 ཟད་ཉིད་ལས་ཞི་བ་ནི། ཟད་ཅེས་བྱ་བར་དམིགས་པ་སྟེ། ཞེས་སྐྱེས་དང་སྐྱེར་
 པོ་ཟད་པ་མར་མེ་ཤི་བའི་རྒྱར་གསུང་པ་འདིས་ཀྱང་འདས་པའི་རྒྱ་འབྲས་བརྟན་
 ལ། དེའི་འབྲེལ་པར། མ་འོངས་པའི་རྒྱན་མེད་པ་ནི་མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱར་ལྱུང་ན། གལ་

དེ་རྟེན་མེད་པར་མ་གྱུར་ན་གདོན་མི་ཟ་བར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་མི་
སྐྱེ་བ་ལའང་རྒྱ་ཉིད་ཡོད་པར་ཁས་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པས་མ་འོངས་པའང་
དངོས་པོར་བསྟན་དེ་དེ་ལ་རྒྱ་ཡོད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མར་ཟད་པས་མར་
མེ་ཤི་བ་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པ་ནི་རྒྱན་གྱི་ཞིག་པ་དངོས་པོར་སྐྱབ་ཚུལ་ཡིན་ཡང་
སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་དུས་གཉིས་པར་ཞིག་པ་ལའང་དེ་དང་འདྲའོ། །

གསུམ་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་གསལ་པས་ཞིག་པ་དངོས་པོར་སྐྱབ་པ་ནི། རིགས་པ་
དུག་ཅུ་པའི་འབྲེལ་པར། འདི་ལྟར་རྒྱ་མེད་པས་ངའི་འབྲུ་མ་རུང་བར་གྱུར་(༡༠༩བ)
ཅེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར། འཇིག་རྟེན་ན་རྒྱ་མེད་པས་ངའི་འབྲས་ཉེས་སོ། །ཟས་
མེད་པས་ངའི་བྱ་ཤིའོ་ཞེས་སྒྲ་མ་མེད་པས་སྐྱེ་མ་བསྐྱེད་པར་གསལ་སོ། །དེའང་རྒྱ་
དང་ཟས་མ་ཟད་པ་འབྲས་ལེགས་པ་དང་བྱ་འཆོ་བའི་རྒྱར་འདོད་དགོས་པ་བཞིན་རུ་
དེ་དག་ཟད་པའང་དེ་རྣམས་ཟད་པའི་རྒྱར་འདོད་རིགས་པ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་དོ། །

འདས་མ་འོངས་ཀྱི་འཇོག་ཚུལ་འདི་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་བཞེད་
པའི་མདོ་སེམས་རང་རྒྱད་པ་དག་གི་ལུགས་ལ་མི་འཐད་དེ། དེ་དག་གི་ལུགས་ལ་
ལྷ་གྲ་ཞིག་ཅེས་པའི་དོན་ལྷ་གྲའི་ཆ་ཤས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་ལོག་ལ་དེ་ལས་
གཞན་བྱམ་པ་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་གང་ཡང་མ་སྟོབ་པས་མེད་དགག་དེ་ཉིད་ལ་
འདོད་པས་དེ་དངོས་པོ་གཏན་མིན་པར་འདོད་དོ། །དེ་ནི་ཆོས་དེའི་བཀྲགས་དོན་
རིགས་པས་བཅའ་ནས་འཇོག་དགོས་པའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་ལ། རང་མཚན་གྱིས་མ་
གྲུབ་པའི་མིང་ཅམ་གྱི་སྒྲིན་ནས་རྒྱ་འབྲས་ཐམས་ཅད་འཇོག་པའི་ལུགས་འདི་ལ་ནི་
ཞིག་པ་དངོས་པོར་འཇོག་པ་ཤིན་ཏུ་འཐད་དེ་ལྷ་གྲ་ཞིག་པ་ལྷ་བྱ་དངོས་པོར་འཇོག་
པའང་ཞིག་རྒྱའི་དངོས་པོ་དང་དེ་དང་རིགས་མཐུན་པའི་དངོས་པོ་གང་ཡང་ལྷ་གྲ་
ཞིག་པའི་མཚན་གཞིར་རིགས་པས་བཅའ་ནས་དེ་དངོས་པོར་འཇོག་པ་མ་ཡིན་གྱི་
ཞིག་རྒྱའི་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་མིང་རྒྱང་བཀྲགས་ཡོད་ཅམ་དེ་དངོས་
པོར་འཇོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཞིག་པ་དངོས་པོར་འཇོག་པའང་ཐ་སྙད་རུ་རང་

མཚན་མི་བཞེད་པ་ལ་ཐུག་པོ། ཞིག་པ་ནི་དངོས་སུ་དགག་བྱ་བཅད་ནས་རྟོགས་
 དགོས་པས་དགག་པ་ཡིན་ལ། དེའང་ཞིག་རྒྱ་དེ་བཅད་ཅམ་གྱི་མེད་དགག་མིན་
 གིས་དེ་བཅད་པའི་དངོས་པོ་ཞིག་འཕངས་པའི་ཕྱིར་མ་ཡིན་དགག་ཡིན་ནོ། (༡༠༣)
 ཞིག་པ་དངོས་པོར་བཞག་པ་དང་དེ་ལ་རྒྱ་ཡོད་པར་བཤད་པ་ནི་མུ་གུ་དངོས་པོར་
 བཞག་པ་དང་དེ་ལ་རྒྱ་ཡོད་པར་བརྟན་པ་དང་འདྲ་བས་བཏགས་དོན་བཅའ་ནས་
 འཛོག་མི་དགོས་སོ། ཞིག་པ་དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཙ་ཤེས་དང་རིག་པ་བྱུག་ཅུ་པར་
 གསུངས་ཤིང་ཟླ་པའི་ཞབས་གིས་ཀྱང་དེ་གཉིས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་སོགས་ལས་ཞིབ་པར་
 བཤད་པ་ལྟར་ཙ་ཤེས་ལྟོག་ཆེན་སོགས་ལས་གསལ་བར་སྤང་ངོ་། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཞིག་པ་དང་མ་འོངས་པ་གཉིས་དངོས་པོར་བཞེད་པའི་རྒྱ་
 མཚན་གྱིས་དུས་གསུམ་གྱི་འཛོག་ཚུལ་ཡང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བྱུང་ངོ་། །དེ་ནི་བཞི་
 བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པར། དེ་ལ་མ་འོངས་པ་ནི་ད་ལྟ་པའི་དུས་སུ་མ་ཕྱིན་པའོ། །འདས་
 པ་ནི་དེ་ཉིད་ལས་འདས་པའོ། །ད་ལྟར་བྱུང་བ་ནི་སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པའོ། །ད་ལྟར་
 བྱུང་བ་ནི་ད་ལྟར་དམིགས་པའི་ཕྱིར་གཙོ་བོ་ཡིན་གྱི། དེར་མ་འོངས་པ་དང་བཞུལ་
 པ་དག་གིས་མ་འོངས་པ་དང་འདས་པའི་དུས་གཉིས་རྣམ་པར་འཛོག་པ་ནི་གཙོ་བོ་
 མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དངོས་པོ་གཞན་ཞིག་སྐྱེས་ཟིན་ཞིག་པའི་ཆ་དེ་
 འདས་པའི་མཚན་ཉིད། དངོས་པོ་གཞན་ཞིག་དང་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་སྐྱེན་མ་
 ཚང་བས་མ་སྐྱེས་པའི་ཆ་དེ་མ་འོངས་པའི་མཚན་ཉིད། དངོས་པོ་གཞན་ཞིག་པ་དང་
 མ་འོངས་པའི་ཆ་གང་ཡང་མ་ཡིན་ཞིང་སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པ་དེ་ད་ལྟ་པའི་མཚན་
 ཉིད་དུ་འཛོག་པར་གསུངས་ཤིང་། མུ་གུ་ལྟ་བུ་ལ་མཚན་ན་སྐྱེས་ཟིན་གྱི་མུ་གུ་རང་
 དུས་སྐྱེད་ཅིག་གཉིས་པར་ཞིག་པ་དེ་མུ་གུ་འདས་པའི་དུས་དང་། མུ་གུ་རང་སྐྱེད་
 བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་སྐྱེན་མ་ཚང་བས་རེ་ཞིག་མ་སྐྱེས་པ་དེ་མུ་གུ་མ་འོངས་པའི་དུས་
 དང་། མུ་གུ་རང་ཉིད་སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པ་ནི་མུ་གུ་ད་ལྟ་པའི་དུས་སོ། །དེས་ན་
 (༡༠༤)འདས་པའང་ད་ལྟ་པ་ལ་ལོག་ཅམ་གྱིས་མི་ཚོག་པར་བྱུང་ཟིན་ཞིག་པའི་ཆ་

ཞིག་དགོས་པས་མངོན་པ་སོགས་ལས་བྱུང་ལ་འགགས་པ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། བྱུང་ལ་
 ཞེས་པ་གང་འདས་རྒྱུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་དེའོ། །མ་འོངས་པའང་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་མ་བྱུང་བ་
 ཞེས་མ་བྱུང་ལྟགས་ཁྱད་པར་བ་ཞིག་སྟེ། རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་ཞེས་པས་གང་དུའང་ཆོས་དེ་
 རྒྱུད་པའི་རྒྱ་མི་སྲིད་པ་ན་མ་མཁའ་དང་རོ་བོང་རྩ་སོགས་མ་འོངས་པ་ཡིན་པ་གཙོ་བོ་
 ཅིང་། ཆོས་དེ་རྒྱུད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་རྟེན་མ་ཆང་བས་རེ་ཞིག་མ་བྱུང་བའི་ཆ་དེ་
 མ་འོངས་པར་འཛོག་པར་བསྟན་རྟོ། །ད་ལྟ་བ་ནི་རང་ཉིད་སྦྱོས་ལ་མ་ཞིག་པ་ཁོ་ན་
 ཡིན་པས་གཙོ་བོ་དང་། གཞན་གཉིས་ད་ལྟ་བ་དེ་ཞིག་པ་དང་མ་སྦྱོས་པའི་ཆ་ནས་
 འཛོག་དགོས་པས་ཕལ་པ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་རྣམ་གསུམ་སྟོས་ནས་བྱུང་བ་འདྲ་
 ཡིན་ཏེ། འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་སྟོས་རྒྱུ་བཤད་མ་ཐག་པས་གོ་རྣམས་ལ། ད་
 ལྟ་བའང་སྦྱོས་ལ་ཞེས་པས་མ་འོངས་པ་གཙོ་བོ་དང་། མ་འགགས་པ་ཞེས་པས་
 འདས་པ་གཙོ་བོ་དང་པ་ལ་སྟོས་དགོས་པ་ཡང་བསྟན་རྟོ། །དེས་ན་རྣམ་གསུམ་ཀྱང་འཛོག་
 ཀྱང་རྣམ་གཞན་ལ་སྟོས་ནས་འཛོག་དགོས་སོ། །

རྣམ་གསུམ་གྱི་འཛོག་རྒྱུ་དེ་ཅམ་ཞིག་མདོ་སེམས་རང་རྒྱུད་པ་ན་མས་དང་
 འབྲ་ན་འདྲ་དེ་དག་གིས་དངོས་པོ་ཡིན་ན་ད་ལྟ་བ་ཡིན་དགོས་པར་བཞེད་པས་
 འདས་མ་འོངས་གཉིས་དང་དངོས་མེད་དང་དེའང་མེད་དགག་ཏུ་འདོད་ལ། འདི་
 པས་འདས་མ་འོངས་གཉིས་དངོས་པོར་བཞེད་ཅིང་དེའང་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་བཞེད་
 དེ། ལྟ་བུ་ཞིག་པའི་སྦྱས་དེ་མ་ཞིག་པ་གཙོ་བོ་ཅིང་ལྟ་བུ་མ་འོངས་པའི་སྦྱས་དེ་སྟོབ་
 པ་གཙོ་བོ་ལ་དགག་བྱ་དེ་གཉིས་བཅད་པ་ཅམ་རྟེན་མ་ཟད་ཀྱི་དངོས་པོ་གཞན་ཞིག་
 འཕེན་པར་བྱེད་ལ་དེ་ཡང་སྦྱ་མས་ལྟ་བུ་ཞིག་པ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་བརྟེན་ནས་(༡༠༥ན)འབྱུང་
 བ་འཕེན་ཞིང་སྦྱ་མས་ལྟ་བུ་མ་འོངས་པ་ཉིད་ལྟ་བུ་སྦྱེ་བའི་རྟེན་མ་ཆང་བའི་དངོས་
 པོར་འཕེན་པར་བཞེད་པའི་སྦྱར་རོ། །ལྟ་བུ་ཞིག་པ་ལྟ་བུ་དེ་ལྟ་བུའི་འདས་པ་ཡིན་
 ཀྱང་ལྟ་བུའི་རྣམ་ཐང་དང་ལྟ་བུ་ལ་སྟོས་ཏེ་མ་འོངས་པ་ཡིན་ཏེ་ལྟ་བུའི་འབྲས་ལྟ་བུ་
 པའི་སྦྱར་དང་། དེ་བཞིན་རྟེན་ལྟ་བུ་མ་འོངས་པ་ལྟ་བུ་དེ་ལྟ་བུའི་མ་འོངས་པ་ཡིན་

ཀྱང་མུ་གུའི་རུས་སུ་དང་མུ་གུ་ལ་ལྟོས་ཏེ་འདས་པ་ཡིན་ཏེ། མུ་གུའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་
 མིར་རྟོ། །འོ་ན་མུ་གུ་ཞིག་པ་ལྟ་བུ་དེ་ཡང་རང་རུས་སུ་སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པའི་མིར་
 དེ་ད་ལྟ་བར་འཕྱར་ལ། དེ་ལྟ་ན་འདས་པ་དང་ད་ལྟ་བ་མི་འགལ་བར་འཕྱར་རོ་ཞེ་
 བ། རྒྱུན་མེད་དེ། མུ་གུ་ཞིག་པ་དེ་རང་རུས་ན་རང་མ་ཞིག་ཀྱང་མུ་གུ་ཞིག་པ་ཡིན་
 ལ། དེ་བཞིན་རུ་མུ་གུ་ཞིག་པའི་ཞིག་པ་འང་རང་རུས་ན་རང་ཞིག་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་མུ་
 གུ་ཞིག་པ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ཞིག་པ་ཡིན་མྱིར་མྱིར་ཞིག་པ་ཡིན་པས་འདས་པ་ཁོ་ན་
 ཡིན་གྱི་ད་ལྟ་བ་མིན་ནོ། །དེས་ན་འདས་པའི་རིགས་འདྲ་ཇི་ཅམ་བྱང་ཡང་དངོས་
 པོ་གཞན་ཞིག་ཞིག་པའི་ཆ་ནས་རང་གི་ངོ་བོ་བཞག་དགོས་པས་རུས་གཞན་གཉིས་
 དང་མི་འདྲ་ལ། དེ་བཞིན་རུ་མ་འོངས་པ་འང་རང་ཉིད་སྐྱེས་ཀྱང་དངོས་པོ་གཞན་
 ཞིག་མ་སྐྱེས་པའི་ཆ་ནས་བཞག་དགོས་པས་མ་འོངས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་ད་ལྟ་བ་མིན་
 ནོ། །དེས་ན་མ་འོངས་པའི་རིགས་འདྲ་ཇི་ཅམ་བྱང་ཡང་དངོས་པོ་གཞན་ཞིག་མ་
 སྐྱེས་པའི་ཆ་ནས་རང་གི་ངོ་བོ་བཞག་དགོས་པས་རུས་གཞན་གཉིས་དང་མི་འདྲ་
 ལ། ད་ལྟ་བ་ནི་དེ་འདྲའི་སྐོ་ནས་མི་འཛོག་པར་རང་ཉིད་སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པའི་
 མུ་གུ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་འདས་མ་འོངས་གཉིས་དང་མི་འདྲ་ལོ། །དེ་ལ་རུས་གསུམ་ཀ་
 རང་རུས་སུ་སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པ་ཅམ་རུ་མཚུངས་ནའང་མི་(༡༠༥༧)འདྲ་བའི་ཁྱད་
 པར་དེ་ལྟར་ཡོད་པའི་མིར་རུས་གསུམ་པོ་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །

ཕྱི་སྐྱེད་དང་ཐལ་འཕྱར་བ་གཉིས་རུས་གསུམ་དངོས་པོར་འདོད་པ་ཅམ་མཚུངས་
 ཀྱང་། འདོད་ཚུལ་གཏན་ནས་མི་མཚུངས་ཏེ། ཕྱི་སྐྱེས་མུ་གུ་སོགས་དངོས་པོ་རེ་
 རེའང་རུས་གསུམ་གསུམ་རུ་འཛོག་པས་མུ་གུ་འདས་པ་དང་མུ་གུ་མ་འོངས་པའི་
 རུས་སུ་ཡང་མུ་གུ་ཡོད་པར་འདོད་ལ་རུས་གསུམ་ཀའང་རྣམས་བྱལ་བ་ཕྱི་སྐྱེད་དེའི་
 ལུགས་ཀྱི་རུས་གསུམ་གྱི་འཛོག་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་བཞི་མཛོད་ལས་གསུངས་ལ། ཐལ་
 འཕྱར་བས་མུ་གུ་སོགས་རེ་རེ་ལ་རུས་གསུམ་གསུམ་རུ་མི་བྱེད་ཅིང་རྣམས་ཡོད་གཏན་
 ནས་མི་བཞེད་པ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་མིར་རུས་གསུམ་གྱི་འཛོག་ཚུལ་ཐུན་

མོང་མ་ཡིན་པ་ཞེས་འདིར་སྒྲིམ་པ་ཡིན་ནོ། །

ཡང་། གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་ཡོད་མིན་ན། །སྤྱུ་ལ་སྒྲིང་རྗེ་བྱ་ཞེན། །ཞེས་སོགས་
 གྱི་སྐབས་བདག་མེད་ན་སྒྲིང་རྗེ་སྒྲིམ་པ་དང་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་མི་འཐད་པའི་ཚུད་པ་
 སྤྱོད་ཚུལ་ནི། ཚོས་རྒྱལ་གྱི་རང་བཞིན་ལ་དབྱུང་ན་སྒྲིང་རྗེ་སྒྲིམ་མཁན་དང་གང་
 ལ་སྒྲིམ་པ་སོགས་མེད་ཀྱང་ཐ་སྟད་རྒྱ་སྒྲིང་རྗེ་སྒྲིམ་པ་འཐད་ལ། དེ་བཞིན་རྒྱ་འབྲས་
 བུ་ཐོབ་མཁན་གྱི་གང་ཟག་དང་འཐོབ་བྱའི་འབྲས་བུ་དང་གང་ཟག་དེས་འབྲས་བུ་དེ་
 ཐོབ་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ཀྱང་ཐ་སྟད་ཅམ་རྒྱ་དེ་དག་འཐད་པའི་ཚུལ། ཉེ་བར་
 འཁོར་གྱིས་ཞུས་པ་ལས། ཤིན་རྒྱ་དགའ་བའི་བསྟན་པ་འདི་ལ་ནི། །བྱིམ་པའི་རྟགས་
 སྤངས་རབ་རྒྱ་བྱུང་གྱིས་ལ། །འབྲས་བུ་ཡོད་པའི་མཚོག་རྒྱ་འབྱར་གྱི་ཞེས། །ཐུགས་
 རྗེ་ཅན་གྱིས་དེ་སྐད་བསྟན་པ་འདར་མཛད། །བྱིམ་པའི་རྟགས་སྤངས་རབ་རྒྱ་བྱུང་བྱར་
 བས། །འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པར་བྱུར་ཀྱང་ནི། །ཚོས་རྒྱ་རང་(༡༠༦)བཞིན་དག་
 ལ་གཞལ་བྱས་ན། །འབྲས་བུ་ཀྱན་མེད་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་འདར་མེད། །འོན་ཀྱང་འབྲས་
 བུ་ཐོབ་པ་འཐོབ་འབྱུར་བ། །ཁྱེ་མ་མི་མཚོག་ཐུགས་རྗེ་ལྡན་པ་ཡི། །རྒྱལ་བས་རིགས་
 པ་ཤིན་རྒྱ་ལེགས་བཤད་ཅེས། །དེ་དག་རྩོམ་ཆར་ཆེ་བ་སྟེ་བར་འབྱུར། །ཞེས་ཐུགས་
 རྗེ་ཅན་གྱི་སྟོན་པས་ཐ་སྟད་རྒྱ་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ཡོད་པ་དང་དོན་དམ་པར་དེ་དག་
 མེད་ཚུལ་གསུངས་པའི་ཡིད་ཆེས་རྒྱ་ལྷུང་ལ་རྩོམ་ཆར་སྟེས་ནས་རྒྱལ་བ་ལ་གུས་པ་
 ཆེན་པོ་སྟེ་བར་གསུངས་སོ། །སྐབས་གོང་འོག་འདི་འདྲར་མདོའི་ལྷུང་འབྲེན་པ་ནི་
 སྟོན་པའི་རྗེས་འཇུག་རྒྱལ་གྱིས་དོགས་པ་སེལ་ཞིང་དེས་ཤེས་སྟེ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་གྱི་
 གཞན་སྟེ་འགོག་པའི་ཕྱིར་མིན་ནོ། །

གཉིས་པ་གང་ཟག་གི་བདག་འགོག་བྱེད་གྱི་རིགས་པ་བྱེ་བྲག་རྒྱ་བཤད་པ་ལ་
 གཉིས། བདག་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྟན་པ། དེས་བདག་གི་བའང་རང་བཞིན་
 མེད་པར་གྲུབ་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཏན་ལ་
 འབབས་པའི་རིགས་པའི་སྒྲིམ་པ་ཡང་། གཙོ་བོ་ནི་རྣམ་བདུན་གྱི་རིགས་པ་ཉིད་དེ་

འདི་ལ་བྱད་ཚེས་རུ་མ་ཡོད་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་མདོ་ལས། གཞུགས་བདག་
 མ་ཡིན། བདག་གཞུགས་དང་ལྟན་པ་མ་ཡིན། གཞུགས་ལ་བདག་མེད། བདག་ལ་
 གཞུགས་མེད། ཅེས་དང་། དེ་བཞིན་རུ་སྤང་པོ་ལྟག་མ་བཞི་ལ་འང་སྤྱར་ནས་དཔྱད་
 པ་བཞི་བཞིའི་སྒོ་ནས་འཇིག་ལྷ་ཉི་ཤུའི་གཞེན་པོ་བསྟན་ལ། ཚེ་ཤེས་ལས་ནི། སྤང་
 མིན་སྤང་པོ་ལས་གཞན་མིན། །དེ་ལ་སྤང་མེད་དེར་དེ་མིན། །དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པ་སྤང་ལྟན་མིན། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གང་ཞིག་ཡིན། །ཞེས་སོགས་རབ་བྱེད་
 ཉེར་གཉིས་པ་དང་། རབ་བྱེད་བཅུ་པར་རྣམ་ལཱའི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་གསུངས། དེ་
 ལྟར་ན་བདག་གཞུགས་(༡༠༩)སྤང་སོགས་སྤང་པོ་ལྟ་ལས་ངོ་པོ་ཐ་དད་པར་ལྟ་བུ་
 བསྟན་ན་ཉེར་ལྟར་འབྱུར་ན། ཅིའི་སྤྱིར་འཇིག་ལྷ་ཉི་ཤུར་བརྗོད་ཅེ་ན། མདོ་ལས་
 རྩོགས་བཞི་ལས་མ་གསུངས་པ་ནི་སྤང་པོ་ལས་གཞན་རུ་བདག་རུ་ཞེན་པའི་གཞི་
 ལྟ་བུ་སྤྱི་ལྟགས་པ་མ་གཏོགས་པ་ལ་མི་འབྱུང་བས་ཆ་ལྟ་བུ་མ་གསུངས་ལ། ཚེ་ཤེས་
 ལས་རྩོགས་ལྟ་བུ་གསུངས་པ་ནི་སྤྱི་ལྟགས་པའི་ལྟགས་ཀྱང་འགོག་པའི་ཆེད་ཡིན་ལ།
 ད་རུང་རང་སྤེལ་དངོས་སྤྱོད་བ་དང་རང་རྒྱུད་པ་ཁ་ཅིག་གིས་སྤྱོད་བ་སྤྱི་ལེན་མ་ཁན་གྱི་
 བདག་མེས་ལ་དངོས་སྤྱོད་འཛོག་པ་དང་། ཡང་གང་ཟག་གི་བྱུང་པར་འགའ་ཞིག་
 སྤང་པོའི་ཚོགས་པ་དང་དབྱིབས་ཀྱི་བྱུང་པར་ལ་འཛོག་པ་ལྟ་བུ་འགོག་པའི་ཆེད་རུ་
 དབུ་མ་འཇུག་པ་ལས་ཚོགས་ཅམ་བདག་ཡིན་པ་འགོག་པ་དང་། དབྱིབས་བདག་
 ཡིན་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་གཉིས་བསྟན་ནས་རྣམ་བཤུན་གྱི་རིགས་པ་བསྟན་ལ།
 གཞན་ཡང་། མདོ་ལས། བདག་ཅེས་བྱ་བ་བཤུད་གྱི་སེམས། །ཁྱོད་ནི་ལྟ་བར་བྱུར་
 པ་ཡིན། །འདྲ་བྱེད་སྤང་པོ་འདི་སྟོང་ལྟེ། །འདི་ལ་སེམས་ཅན་ཡོད་མ་ཡིན། །རི་
 ལྟར་ཡན་ལག་ཚོགས་རྣམས་ལ། །ཞེས་སོགས་སྤང་དྲངས་པའི་མདོ་ལས་བདག་
 དང་ཤིང་རྟའི་འཛོག་ཚུལ་འདྲ་བར་གསུངས་པ་ལ་བཞེན་ནས་ཀྱང་རྣམ་བཤུན་གྱི་
 རིགས་པ་འདི་གསལ་བར་མཛད་དོ། །

འདི་ལ་གཉིས། དཔེ་དགོད་པ། དེ་དོན་ལ་སྤྱར་བཤོ། །དང་པོ་ནི། འཇུག་པ་

ལས། ཤིང་རྩ་རང་ཡན་ལག་ལས་གཞན་འདོད་མིན། གཞན་མིན་མ་ཡིན་དེ་ལྟར་
 ཡང་མིན་ཁོང་། ཡན་ལག་ལ་མིན་ཡན་ལག་དག་དེར་མིན། འདུས་པ་ཅམ་མིན་
 དབྱིབས་མིན་ཇི་བཞིན་ནོ། ཁྲིས་ཤིང་རྩ་དེ་རང་གི་ཡན་ལག་རྣམས་དང་རང་བཞིན་
 གྱིས་ངོ་བོ་གཅིག་མ་ཡིན། དེ་རང་གི་ཡན་ལག་རྣམས་དང་རང་བཞིན་གྱིས་(༡༠༡ན)
 ཐ་དད་མ་ཡིན། དེ་ཡན་ལག་རྣམས་དང་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ལྟར་པ་མ་ཡིན། དེ་ཡན་
 ལག་རྣམས་ལ་ཕར་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་བརྟེན་པ་མ་ཡིན། ཡན་ལག་རྣམས་དེ་ལ་ཚུར་
 ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་བརྟེན་པ་མ་ཡིན། ཡན་ལག་རྣམས་འདུས་པ་ཅམ་ཡང་དེ་མ་ཡིན།
 ཡན་ལག་རྣམས་ཀྱི་དབྱིབས་ཀྱི་བཀོད་པའི་བྱད་པར་ཡང་ཤིང་རྩ་མིན་ནོ། །དོན་
 དེ་དག་རིམ་པར་སྒྲུབ་པ་ལ། ཤིང་རྩ་དེ་རང་གི་ཡན་ལག་སྟོན་ཤིང་དང་འཁོར་
 ལོ་སྟགས་དང་རང་བཞིན་གྱིས་གཅིག་མ་ཡིན་ཏེ། གཅིག་ཡིན་ན་ཤིང་རྩ་གཅིག་
 ཡིན་པ་བཞིན་དུ་ཡན་ལག་རྣམས་ཀྱང་གཅིག་དུ་འགྱུར་བའོ། །ཡང་ན་ཡན་ལག་
 རྣམས་དུ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་ཤིང་རྩ་ཡང་དུ་མར་འགྱུར་བའི་སྒྲིབ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 ཤིང་རྩ་དེ་རང་གི་ཡན་ལག་རྣམས་དང་རང་བཞིན་གྱིས་ཐ་དད་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་
 བ་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་ཁོང་། ངོ་བོ་ཐ་དད་དུས་མཉམ་ཡིན་ན་རྩ་དང་བ་ལང་
 བཞིན་དུ་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ཤིང་རྩ་ཡང་རང་གི་ཡན་
 ལག་རྣམས་ལས་གཞན་དུ་དམིགས་དགོས་པ་ལས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཤིང་རྩ་དེ་
 རང་གི་ཡན་ལག་དང་རང་བཞིན་གྱིས་ལྟར་པའང་མི་འཐད་དེ། ལྟས་བྱིན་བ་ལང་
 དང་ལྟར་པ་ལྟར་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་པ་དང་། ལྟས་བྱིན་གཟུགས་དང་ལྟར་པ་
 ལྟར་ངོ་བོ་གཅིག་དུ་གྲུབ་པའི་ལྟར་ཚུལ་གཉིས་ཀའང་གཅིག་ཐ་དད་ལས་མ་འདས་
 ལ་དེ་གཉིས་ཀའང་བཀག་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཤིང་རྩ་དེ་རང་གི་ཡན་ལག་རྣམས་ལ་
 ཕར་རང་བཞིན་གྱིས་བརྟེན་པ་དང་། ཡན་ལག་རྣམས་ཤིང་རྩ་ལ་ཚུར་རང་བཞིན་
 གྱིས་བརྟེན་པའི་སྟོན་གཉིས་ཀའང་མི་འཐད་དེ། འཐད་ན་རང་བཞིན་གྱིས་ཐ་
 དད་དུ་ཡོད་དགོས་པ་ལ་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་བཀག་(༡༠༢)ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཤིང་རྩ་དེ་

རང་གི་ཡན་ལག་འཁོར་ལོ་སྟགས་ཚྲིགས་ཅམ་པ་དེ་ལ་འཛོག་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ།
 འཐད་ན་འཁོར་ལོ་སྟག་ཤིང་གཟེར་བྱ་སྟགས་ཡན་ལག་རྣམས་སྤལ་ནས་སིལ་བྱར་
 གནས་པ་སྟགས་གཅིག་ཏུ་ཆང་བར་སྤངས་ནས་ཚྲིགས་པ་ལའང་ཤིང་རྟ་ཡོད་པར་
 ཐལ་བའི་ཕྱིར། ཤིང་རྟ་དེ་རང་གི་ཡན་ལག་རྣམས་ཀྱི་དབྱིབས་ཁྱད་པར་བ་ཞིག་ལ་
 འཛོག་པའང་མི་འཐད་དེ། ཡན་ལག་སོ་སོ་བའི་དབྱིབས་དང་། ཡན་ལག་ཚྲིགས་
 པའི་དབྱིབས་གཉིས་ཀ་གང་ཡང་ཤིང་རྟར་འཛོག་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་
 མི་འཐད་དེ། སྤར་མ་བསྐྱིགས་པའི་རུས་ཀྱི་དབྱིབས་དང་ཁྱད་མེད་ཀྱི་དབྱིབས་
 ཤིང་རྟར་འཛོག་ན། སྤར་མ་བསྐྱིགས་པ་དང་ཕྱིས་བསྐྱིགས་པའི་འཕང་ལོ་སྟགས་ཀྱི་
 དབྱིབས་ལ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས་སྤར་མ་བསྐྱིགས་པའི་རུས་
 ར་ཤིང་རྟ་མེད་པ་ལྟར། ཕྱིས་བསྐྱིགས་པ་ན་ཡང་ཤིང་རྟ་མེད་པར་འགྱུར་ལ། སྤར་
 མ་བསྐྱིགས་པའི་རུས་དང་མི་འདྲ་བའི་དབྱིབས་གཞན་ཤིང་རྟ་ཡིན་ན་མ་བསྐྱིགས་
 པའི་རུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྟགས་ལ་མེད་པའི་དབྱིབས་གསར་པ་གཞན་བསྐྱིགས་པའི་
 རུས་ན་ཡོད་ན་དམིགས་དགོས་པ་ལས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཡན་ལག་ཚྲིགས་པའི་དབྱིབས་ཤིང་རྟར་འཛོག་ན་མི་རིགས་ཏེ།
 དངོས་སྤྱོད་བའི་ལྷགས་ལ་ཚྲིགས་པ་རྣམས་སྤལ་བྱ་བ་ན་དེའི་དབྱིབས་རྣམས་སྤལ་བ་
 མི་འཐད་ཅིང་། ཤིང་རྟ་ནི་རྣམས་སྤལ་བར་དེ་དག་གིས་ཁས་སྤངས་ཏེ་བཏགས་
 ཡོད་རྣམས་ཀྱི་གདགས་གཞི་རྣམས་ཡོད་ཏུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཐལ་འགྱུར་བའི་
 ལྷགས་ལ་བཏགས་ཡོད་ཀྱི་གདགས་གཞི་རྣམས་ཡོད་ཏུ་མི་འདོད་ལ་ཡན་ལག་ཚྲིགས་
 པའི་(༡༠ན)དབྱིབས་ཤིང་རྟའི་གདགས་གཞི་ཡིན་གྱི་མཚན་གཞི་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་
 ཏེ་དེ་ལྟར་རྣམ་པ་བརྟན་ཏུ་བཅའ་བས་མ་རྟེན་ན་ཤིང་རྟ་མེད་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་
 ཤིང་རྟ་འོན་ཅིག་ཅས་སྟགས་ཀྱི་ཐ་སྟངས་ཐང་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ་སྟམ་ན།
 རྟོན་མེད་དེ། རྣམ་པ་བརྟན་གྱིས་བཅའ་ན་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་བྱའང་ཤིང་རྟ་
 མི་རྟེན་མོད། འོན་ཀྱང་ཤིང་རྟ་མེད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། བཏགས་དོན་བཅའ་བས་

རྟེན་ནས་ཤིང་རྟ་བཞག་པ་མིན་གྱི་རྣམ་པར་མ་དབྱེད་པར་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྐད་
 ཅམ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་འཛོག་ལ་འཛོག་ཚུལ་ཡང་རང་གི་ཡན་ལག་རྣམས་ལ་བརྟེན་
 རས་བཏགས་པའི་བཏགས་ཡོད་ཅམ་ཏུ་འཛོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཇུག་པ་ལས།
 དེ་ནི་དེ་ཉིད་ཏུ་འཕམ་འཇིག་རྟེན་ཏུ། །རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་འབྱུང་འབྱུར་མིན་མོད་
 གྱི། །རྣམ་དབྱེད་མེད་པར་འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལས་འདིར། །རང་གི་ཡན་ལག་བརྟེན་
 རས་འདོགས་པ་ཡིན། །ཁེས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་དེ་དོན་ལ་སྤྱད་བཞི། འཇིག་ལྟ་ལྟར་སྤྱེས་གྱི་དམིགས་ལུལ་ཏུ་གྱུར་
 པའི་ངའམ་བདག་ཅེས་བྱ་བ་དེ་རང་གི་གདགས་གཞིའི་སྤང་པོ་རྣམས་དང་གཅིག་
 ཐ་དད་གང་ཏུ་ཡོད་བརྟག་པར་བྱ་སྟེ། ཡོད་ན་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་ཅུང་ཏུ་ཡོད་
 དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བརྟགས་པ་ན། སྤང་ཤིང་རྟ་དང་དེའི་ཡན་ལག་གཉིས་ལ་
 དབྱེད་ཚུལ་བདུན་གྱིས་བཅའ་ན་མི་རྟེན་པ་རིམ་བཞིན་ཏུ། བཏགས་ཆོས་གང་
 ཟག་དང་གདགས་གཞིའི་སྤང་པོ་གཉིས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་གཅིག་མ་ཡིན། བདག་
 སྤང་པོ་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་ཐ་དད་མ་ཡིན། བདག་སྤང་པོ་དང་ཐོ་བོ་ཉིད་གྱིས་
 ལྟན་པ་འང་མ་ཡིན། བདག་སྤང་གཉིས་པལ་ཚུན་རང་བཞིན་གྱིས་རྟེན་བརྟེན་པའི་
 རྟོགས་(༡༠༥)གཉིས་ཀྱང་མ་ཡིན། སྤང་པོ་ཆོགས་ཅམ་ཡང་བདག་མ་ཡིན། སྤང་
 པོའི་དབྱིབས་གྱི་བཞོད་པ་ཁྱད་པར་བ་ཡང་བདག་མ་ཡིན་ནོ། །

དོན་དེ་དག་རིམ་པར་སྤྱབ་པ་ལ། བདག་སྤང་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གཅིག་
 མིན་ཏེ། ཡིན་ན་བདག་ཁས་སྤངས་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ་བ། བདག་སྤྱེ་འཇིག་
 ཅན་ཏུ་ཐལ་བ། བདག་མང་པོ་ཐལ་བ་ལོགས་གྱི་སྒྲིབ་དང་གསུམ་འབྱུང་བ་ལས།
 དང་པོ་ནི། རྩ་ཤེས་ལས། ཉེ་བར་ལེན་ཉིད་བདག་ཡིན་ན། །ཁྱོད་གྱི་བདག་ནི་
 མེད་པར་འཇུར། །ཁེས་པ་ལྟར་བདག་སྤང་གཅིག་ཡིན་ན་སྤང་པོ་ལས་ལོགས་སུ་
 བདག་མེད་པས་བདག་ཁས་སྤངས་པ་དོན་མེད་པར་འཇུར་ཏེ། བདག་སྤང་པོའི་
 མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཅམ་ཏུ་འབྱུར་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྩ་བ་དང་རི་བོང་ཅན་བཞིན་

ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ཅ་ཤེས་ལས། གཡ་ཏེ་སྤང་པོ་བདག་ཡིན་ན། སྤྱོད་ང་འཇིག་པ་
 ཅན་རུ་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལྟར། དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གཅིག་ཡིན་ན་སྤང་པོ་སྤྱོད་
 འཇིག་གི་ཚེས་ཅན་ཡིན་པ་བཞིན་རུ་བདག་གྱང་སྤྱོད་འཇིག་གི་ཚེས་ཅན་རུ་ཐལ་བའི་
 སྤྱོན་འབྱུང་རོ། །དེའང་ཐ་སྤྱད་ཅམ་གྱི་སྤྱོད་འཇིག་ཅན་རུ་སྤང་བ་ལ་སྤྱོན་མེད་གྱང་
 རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྤྱོད་འཇིག་ཅན་རུ་སྤང་ན་སྤྱོད་བ་ལྷ་ཕྱིའི་བདག་རང་བཞིན་
 གྱིས་སོ་སོ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་རུ་འགྱུར་དགོས་ལ། དེ་
 སྤང་ན་སྤྱོད་བ་དྲན་པ་མི་འཐད་པ། ལས་བྱས་པ་རྒྱུད་ཆོས་པ། ལས་མ་བྱས་པ་དང་
 འཕྲད་པར་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་གསུམ་འབྱུང་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུད་གཅིག་པས་
 སྤྱོན་དེ་གསུམ་མེད་དོ་སྟུམ་ན། དེས་སྤྱོན་སྤྱང་མི་རུས་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་སོ་སོ་
 བ་ལ་རྒྱུད་གཅིག་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཅ་ཤེས་ལས། (༡༠)ན་གཡ་ཏེ་ལྷ་མི་གཞན་
 ཡིན་ན། རྒྱུད་ནི་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་ནི། འཇུག་
 པ་ལས། གཡ་ཏེ་སྤང་པོ་བདག་ན་དེ་ཕྱིར་ཏེ། །མང་བས་བདག་དེ་དག་གྱང་མང་
 པོར་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་བདག་སྤང་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གཅིག་
 ཡིན་ན། བདག་མང་པོ་སོགས་སུ་ཐལ་བ། སྤང་མ་བརྟན་གྱི་དྲི་བ་མཛད་རིགས་
 པར་ཐལ་བ། སྤང་པོ་མེད་པར་མཛོང་བ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་དོན་རུ་ཐལ་བའི་
 སྤྱོན་གསུམ་གསུངས་ལ། དེའི་དང་པོ་ལའང་རིགས་པའི་ཅ་བ་ལྷ་ཡོད་དེ། བདག་
 མང་པོར་ཐལ་བ། བདག་རྩས་ཡོད་རུ་ཐལ་བ། བདག་འཇིན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་
 ཐལ་བ། ལྷག་མེད་གྱི་ཆོ་བདག་ཆད་པར་ཐལ་བ། ལྷག་མེད་གྱི་སྤྱོད་པོ་ལ་རུ་བདག་
 སྤྱོད་འཇིག་བྱེད་པར་ཐལ་བའི་སྤྱོན་རྣམས་འབྱུང་བར་གསུངས་པས་སོ། །བདག་སྤང་
 གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་ཐ་དད་མིན་ཏེ། ཡིན་ན། ཅ་ཤེས་ལས། གཡ་ཏེ་སྤང་པོ་
 རྣམས་ལས་གཞན། །སྤང་པོའི་མཆོན་ཉིད་མེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལྟར་སྤང་པོ་
 དང་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་རུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་བདག་དེ་སྤང་པོའི་མཆོན་ཉིད་སྤྱོད་
 འཇིག་གནས་པ་དང་མི་ལྟ་ན་པར་འགྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་སྤྱོན་རྣམས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

བདག་སྤང་གཉིས་མ་སྦྱང་ཙམ་དུ་མ་དད་ཡིན་པ་མི་འགལ་ལོ། །

དེ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་གཅིག་མ་དད་གཉིས་ཁེགས་པ་ན་བདག་སྤང་པོ་དང་
 རོ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ལྷན་པའི་ཚུགས་ཀྱང་ཁེགས་པར་འབྱུར་ཏེ་གཅིག་མ་དད་ཀྱི་ལྷན་ཚུལ་
 གཉིས་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར། འཇུག་པ་ལས། བདག་ནི་གཟུགས་ལྷན་མི་འདོད་
 ཀང་ཕྱིར་བདག་ཡོད་མིན། ཞེས་སོགས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་བདག་སྤང་པ་ལྷན་ཚུལ་
 རོ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་རྟེན་བརྟེན་པའི་ཚུགས་གཉིས་ཀྱང་རིགས་པ་སྦྲ་མས་ཁེགས་(༡༠༧)
 པར་འབྱུར་ཏེ། དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་དད་དུ་ཡོད་ན་རྟེན་བརྟེན་པའི་ཚུགས་
 གཉིས་འཐད་པར་རིགས་ན། དེ་གཉིས་རང་བཞིན་མ་དད་བཀག་ཟིན་པའི་ཕྱིར།
 དེ་ལས། སྤང་པོར་བདག་ཡོད་མ་ཡིན་བདག་ལ་ཡང་། །སྤང་པོ་དེ་རྣམས་ཡོད་
 མིན། ཞེས་སོགས་སོ། །སྤང་པོ་ཚོགས་ཙམ་ཡང་བདག་དུ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལས།
 མདོ་ལས་སྤང་པོ་བརྟེན་ནས་ཡིན་གསུངས་པ། །དེ་ཕྱིར་སྤང་པོ་འདུས་ཙམ་བདག་
 མ་ཡིན། ཞེས་པ་ལྟར་སྤང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་དུ་འདོགས་པར་གསུངས་པས་
 སྤང་པོ་གདགས་གཞི་དང་གང་ཟག་བདགས་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་གདགས་གཞི་
 དེ་བདགས་ཆོས་སུ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། སྤང་པོའི་དབྱིབས་བདག་དུ་འདོད་པ་འང་
 མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལས། དབྱིབས་ཤེན་དེ་གཟུགས་ཅན་ལ་ཡོད་ཕྱིར། །ཁྱོད་ལ་དེ་
 དག་ཉིད་བདག་ཅེས་འབྱུར་གྱི། ཁེམས་སོགས་ཆོགས་ནི་བདག་ཉིད་འབྱུར་མིན་
 ཏེ། ཀང་ཕྱིར་དེ་དག་ལ་དབྱིབས་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་པ་ལྟར་དབྱིབས་ནི་གཟུགས་
 ཅན་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པས་དེ་ཁོ་ན་བདག་དུ་འབྱུར་གྱི་ཁེམས་ཁེམས་སྤང་གི་ཆོགས་པ་
 ལ་དབྱིབས་མེད་པས་དེ་དག་བདག་དུ་འཛོག་མི་རིགས་པ་དང་། གཞན་ཡང་བདག་
 བེམ་པོར་ཐལ་བ་དང་། གཟུགས་མེད་ཁེམས་སུ་སྟེན་ཆེ་བདག་མེད་པར་ཐལ་བར་
 འབྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་རིགས་པ་རྣམས་པ་བརྟན་གྱིས་དབྱུང་དེ་བཅའ་ཡང་
 བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དུ་གང་ཟག་རྟེན་པར་མི་འབྱུར་རོ། །

འོ་ན་གང་ཟག་མེད་པར་འབྱུར་རོ་སྟམ་ན་སྟོན་མེད་དེ། དེ་ལྟར་མ་རྟེན་པ་ནི་

གང་ཟག་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་གང་ཟག་ཐ་སྟོན་དུའང་མེད་པའི་དོན་
 མིན་ཏེ། མ་བརྟགས་མ་དཔྱད་ན་རང་གི་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཅམ་གྱི་
 གང་ཟག་བསྟོན་མེད་དུ་ཚད་མས་བྱུང་པའི་(༡༡༠ན)མྱིར། དེས་ན། དེ་ཉིད་དེ་ཉིད་
 ཏུའཕ། ཞེས་པ་ནས། རང་གི་གདགས་གཞིར་བརྟེན་ནས་འདོགས་པ་ཡིན། ཞེས་
 པའི་བར་འདིར་ཡང་ལྷ་མའི་རིགས་འགྲེ་སྦྱར་བར་བྱ་ལ། ཕུང་འདིས་ནི་རྣམ་བཏུན་
 གྱི་རིགས་པའི་གནད་རྟེན་འབྱུང་གི་རིགས་པ་ལ་བྱག་པར་བསྟན་ཏེ། རྣམ་པ་བཏུན་
 ཏུ་མ་རྟེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་གང་ཟག་རང་གི་གདགས་གཞིར་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་
 ཅམ་ཡིན་པར་ངེས་པ་འདྲན་པ་དང་། བཏགས་པ་ཅམ་དུ་རྟོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་
 བཏགས་དོན་བཅལ་ན་མི་རྟེན་པ་རང་བཞིན་མེད་པའི་རྟེན་འབྱུང་སྦྱ་མ་ཅམ་ཡིན་
 པ་ལ་ངེས་ཤེས་སྦྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། མདོར་ན་གདགས་གཞི་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་
 རྣམ་པ་རྟེན་པ་ཐ་སྟོན་འབྱུང་པའི་གཞི་དེ་ལ་གང་ཟག་ཅེས་བྱ་ལ། བདག །གང་
 ཟག །སྦྱིས་བྱ་སོགས་མིང་གི་རྣམ་གངས་སོ། །ཁོང་གི་དཔེ་དོན་སོ་སོའི་སྐབས་སུ་
 ཅ་འབྱུག་གི་ཕུང་འདིར་མདོ་ཅམ་ལས་མ་བྱིས་སོ། །

གཉིས་པ་དེས་བདག་གི་བའང་རང་བཞིན་མེད་པར་བྱུང་པར་བསྟན་པ་ནི། ཅ་
 ཤེས་ལས། བདག་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། །བདག་གི་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར། ཞེས་
 པ་ལྟར། རིགས་པ་བཏུན་གྱིས་དཔྱད་པས་གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་པ་ཁེགས་
 པ་ན། བདག་གི་བ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་པའང་ལེགས་པར་ཁེགས་པར་འགྱུར་
 རོ། །དེ་ཡང་བདག་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་སྟོང་དེས་བདག་གི་བ་རང་
 བཞིན་མེད་པར་མི་འཇོག་གྱང་། བདག་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་སྟོང་དེའི་
 བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་གི་བ་ལའང་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་དཔྱད་པའི་སྟོང་རྣམ་
 སྟོང་ཁ་ཕྱོགས་པ་ཅམ་གྱིས་རང་བཞིན་མེད་པ་བདེ་སྐྱབ་ཏུ་རྟེན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་
 རིགས་པ་བྱུར་པ་མ་གསུངས་སོ། །དེར་མ་ཟད་བུམ་རྣམ་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་དང་།
 (༡༡༠བ)ལས་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཚེས་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པ་ཐམས་ཅད་ལའང་

སྒྲུབ་ལྟར་ནས་བདུན་གྱི་རིགས་པ་བསྐྱེ་ནས་དབྱུང་ན་མི་རྟེན་པས་དེ་དག་ཀྱང་རང་
བཞིན་མེད་པར་སྒྲུབ་ཅུས་ལ་མ་དབྱུང་པར་འཛིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་ཅན་ལ་ཡོད་
པའང་མི་འགོག་པར་བཏུན་རྟོ།། །

གཤིས་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་བཤད་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་
པོ་དུན་པ་ཉེར་གཞག་བཞིའི་སྒྲོན་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བཤད་པ་ནི། ལུས་ནི་རྒྱུ་
པ་བྱིན་པ་མིན། ཁྲིམ་མོགས་གསུངས། འདི་དག་གི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཞེན་ལུལ་
དང་བཅས་པ་བཀག་ནས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྒྲོན་པ་བཏུན་རྟོ།། ཆོས་ཀྱི་བདག་
འཛིན་ལའང་སྒྲུབ་བཞིན་རིགས་ཀྱི་སྒྲོན་པ་དབྱེ་ན། རགས་པ་དང་སྤྲུལ་མོ་གཉིས་
ཡོད། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་རགས་པ་ལའང་། ཅུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་ཅུས་ཀྱི་ཆ་
མེད་དང་། རྩལ་སྤྲུལ་སྤྱོད་ཀྱི་ཆ་མེད་ཅུ་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་བཏགས་དང་།
དོན་སྒྲུབ་གཉིས་ཀྱིས་འདོད་པའི་རྩལ་སྤྲུལ་ཆ་མེད་བསགས་པའི་རགས་པ་དང་། དེ་
འཛིན་པའི་ཆད་མས་ཇས་གཞན་ཅུ་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་ལྟན་སྒྲིམ་ཡིན་ནོ།། ཆོས་ཀྱི་
བདག་འཛིན་སྤྲུལ་པ་ལའང་། རིགས་པས་དབྱུང་པ་བྱས་ནས་གཟུགས་མོགས་རང་
གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་འཐད་དོ་སྒྲུབ་ཅུ་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་བཏགས་དང་། རིགས་
པས་དབྱུང་པ་ཞུགས་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་དང་དམ་ཤུགས་ཀྱིས་གཟུགས་མོགས་རང་
གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ནི་ལྟན་སྒྲིམ་ཡིན་ནོ།། ལྟན་བཏགས་ནི་གྲུབ་
མཐས་སྒོ་བསྐྱར་བ་ཁོ་ནའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་ལ། ལྟན་སྒྲིམ་ནི་གྲུབ་མཐས་སྒོ་བསྐྱར་མ་
བསྐྱར་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་དོ།། དེ་དག་ལས་འདིར་གཙོ་བོར་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་
ལྟན་སྒྲིམ་གྱི་ཞེན་ལུལ་བཀག་ནས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྒྲོན་པ་ཆུལ་བཤད་པ་ལ་གཉིས།
དུན་པ་(༡༡༡)ཉེར་གཞག་སྒྲོན་པ་ཆུལ་དངོས་དང་། ཞེ་ལྟན་སྒྲོན་པ་ཆུལ་ལོ། དང་པོ་ལ།
དུན་པ་ཉེར་གཞག་བཞིའི་དམིགས་པ་ནི། ཟག་བཅས་ཀྱི་ལུས་ཆོར་སེམས་ཆོས་བཞི་
ཡིན་ཏེ། དེ་བཞི་ནི་རིམ་པར། བྱིས་པ་ནམས་ཀྱིས་བདག་གི་གནས་དང་། བདག་
གི་ཡོངས་སྒྲིབ་ཀྱི་གཞི་དང་། བདག་གི་ངོ་བོ་དང་། བདག་ཀྱང་བྱང་ཅུ་འཇུར་བའི་

གཞིར་ཞེན་ནས་བདག་ཏུ་འཛིན་པས་དེ་དག་དགག་པའི་སྤྱིར་རྒྱུ་རྒྱུ་། ཁོ་པོ་ནི། ལུས་
 སྟགས་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་གཉིས་གཉིས་སུ་བརྟགས་ནས་
 སྟོམ་པར་བྱེད་པའི་དྲན་ཤེས་གང་ཅུང་ཏུ་ལྗུར་པའི་ལམ་ཞུགས་ཀྱི་མཁུན་པའོ། དྲན་
 ཤེས་གཙོ་བོར་སྟོམ་གྲང་དེ་དག་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་སེམས་བྱང་རྣམས་གྲང་
 དེར་འཛིག་པར་ཀུན་བརྟུས་དང་མཛིན་ལས་བཤད་དོ། སྟོམ་ཚུལ་ལ། རང་གི་
 མཚན་ཉིད་ལུས་མི་གཙང་བ། ཚོར་བ་སྤྲུག་བསྐལ་བ། སེམས་མི་རྟག་པ། ཀུན་བྱང་
 གི་ཚོས་སྤང་བྱ་དང་སྤང་བྱར་སྟོམ་པ་དང་། སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་འདུས་བྱས་རྣམས་མི་
 རྟག་པ། ཟག་བཅས་རྣམས་སྤྲུག་བསྐལ་བ། ཚོས་རྣམས་སྟོང་ཞིང་བདག་མེད་པར་
 སྟོམ་པར་མཛིན་ལས་བཤད་དོ། དཔྱོད་པ་ནི། གཙང་བདེ་རྟག་བདག་ཏུ་འཛིན་
 པའི་སྤྱིན་ཅི་ལྟག་བཞིའི་གཉེན་པོ་བྱེད་པར་མཛིན་ལས་བཤད་ཅིང་། བདེན་བཞིའི་
 སྤང་དོར་ལ་འཇུག་པའི་དཔྱོད་པ་ཡོད་པར་དབྱུས་མཐའ་ལས་གསུངས་སོ། སྤྲུ་
 དོན་ནི། ཤིང་གཤགས་པ་ཁྲིའུས་འཛིན་པ་ལྟར་སྤང་དོར་གྱི་གནས་ལ་ཤེས་རབ་
 ཀྱིས་དབྱེད་ནས་དྲན་པས་མི་བཟེད་པར་འཛིན་ཞིང་འཛིག་པས་དེ་སྤྲད་ཅེས་བྱའོ། །

དེ་དག་གིས་གཙོ་བོར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཐུན་མོང་བ་ཅམ་གྱི་དབང་ཏུ་
 བྱས་པའི་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་སྟོམ་ཚུལ་བསྟན་ལ། སྤྱིར་ལམ་ཞུགས་ཐམས་ཅད་
 ཀྱིས་དེ་ལྟར་སྟོམ་ཡང་(༡༡༡བ)དམིགས་པ་སྟགས་ལ་བྱང་པར་ནི་ཡོད་དོ། །འོན་
 གྲང་ལུས་ཚོར་སྟགས་ཀྱི་རང་མཚན་མི་གཙང་བ་དང་སྤྲུག་བསྐལ་བ་སྟགས་དང་།
 སྤྱི་མཚན་གང་ཟག་གི་བདག་རགས་པ་བཀག་པའི་བདག་མེད་ཅམ་བསྟོམས་པས་
 ལུས་སྟགས་ལ་བདེན་འཛིན་གྱི་དམིགས་གཏད་བཤིག་ནས་དེ་དག་བདེན་མེད་ཏུ་
 གཏན་ལ་འབེབས་མི་ལུས་སོ། །དེས་ན་ལུས་ཚོར་སྟགས་ལ་བདེན་འཛིན་གཞིག་
 པའི་དོན་ཏུ་དེ་དག་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་མཐ་ནས་སྟོམ་
 དཔྱོད་པ་དེ་ལྟར་བསྟོམས་པས་ཚོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་ཏུ་རྟོགས་པ་འོང་ཞིང་
 དེས་ལུས་སྟགས་བདེན་པར་འཛིན་པའི་གཉེན་པོ་བྱེད་ཅིང་གཙང་བར་འཛིན་པ་

སོགས་ཀྱི་གཞིན་པོ་འདྲ་བྱེད་དོ། །དེ་ཉིད་མྱེར་བསྐྱབ་བདུས་སུ་བྱམ་པ་ཉེར་གཞག་
 སྒྲིམ་ཚུལ་མདོའི་ཡུང་དུ་མ་བྱངས་ནས་གསུངས་པའི་སྐབས་སུ། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྣམ་
 པ་ཅན་ལུས་མི་གཙང་བ་ཚོར་བ་ལྷག་བསྐྱེད་པ་སོགས་སུ་སྒྲིམ་པ་དང་། དོན་དམ་
 ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ལུས་ཚོར་སོགས་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྒྲིང་ཉིད་དུ་སྒྲིམ་ཚུལ་གཞིས་
 ཀ་གསུངས་ཏེ། འདིར་མདོ་ཅམ་སྒྲིམ་ན། ལུས་བྱམ་ཉིད་སྐབས་སུ། དཔས་བྱིན་
 གྱིས་ཞུས་པ་བྱངས་པ་ལས། འདི་ལྟར་མི་གཙང་ལུང་པོའི་ལུས་ལ་ནི། །ཀུའུ་གས་ཀྱི་
 ར་རྒྱལ་ཅན་གང་གཅེས་འཛིན་པ། བྱིས་པའི་སྒོ་ཅན་དེ་ནི་མདོན་བཞིན་དུ། །མི་
 ཤེས་རན་སྐྱག་བྱམ་པ་སོགས་ཤིང་འགྲོ། །དེ་ཡི་སྣ་ནས་རྣག་གི་རྣམ་པ་འཇག་ །ལ་
 བས་དྲི་མི་ཞིམ་པ་རྟག་དུ་འབྱུང་། །ཞིས་སོགས་དང་། ཡང་། ཚེས་ཡང་དག་པར་
 ལྷུང་པར། ལུས་འདི་ནི་ནམ་མཁའ་དང་མཚུངས་སོ་སྒྲིམ་ནས་དེ་ལུས་ལ་ནམ་མཁའ་
 ལྟར་བྱམ་པ་ཉི་ཤར་འཇོག་གོ་ཞེས་སོགས་དང་། ལུས་འདི་ནི་སྒོན་གྱི་མཐའ་ནས་
 ཀྱང་མ་འོངས། བྱི་མའི་མཐའ་ཡང་མི་འགྲོ། (༡༡༥ན)སྒོན་དང་བྱི་མའི་མཐའ་ལ་
 ཡང་མི་གནས་ཏེ་ཞེས་སོགས་གསུངས། དེ་བཞིན་དུ། ཚོར་བ་བྱམ་ཉིད་སྐབས་སུ་
 གཙུག་ན་རིན་པོ་ཆེས་ཞུས་པ་བྱངས་པ་ལས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་དེ་བདེ་བའི་
 ཚོར་བ་ཐོང་ཆོ་འདོད་ཆགས་ལ་སྒྲིང་པའི་སེམས་ཅན་ལ་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་རྟེན་དེ། དེ་
 བདག་གི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་བག་ལ་ཉལ་སྒྲིང་ངོ་། །དེ་བཞིན་དུ་སྐྱར་ཏེ། ལྷག་བསྐྱེད་
 ཐོང་ཆོ་ཞེ་སྐྱང་ལ་སྒྲིང་པ་དང་། བཏང་སྒྲིམས་ཐོང་ཆོ་གཏི་ལུག་ལ་སྒྲིང་པ་རྣམས་
 ལ་སྒྲིང་རྗེ་སྐྱེ་བ་དང་། དེ་བདེ་བའི་ཚོར་བ་ལ་མི་རྟག་པར་ཤེས། ལྷག་བསྐྱེད་ཀྱི་
 ཚོར་བ་ལ་ལྷག་རྒྱར་ཤེས། ཞེས་སོགས་དང་། ཡང་། ཚེས་ཡང་དག་པར་ལྷུང་པ་
 ལས། ཚོར་བ་ཐོང་བར་རབ་བསྐྱེད་པ། ཚོར་བ་ལས་གཞན་ཚོར་བ་པོ། །བྱང་ན་
 ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། །གང་གིས་དེ་ནི་ཚོར་བ་འགྱུར། །བྱང་རྒྱལ་ཅི་འདྲ་དེ་བཞིན་
 དུ། །ཞི་ཞིང་དག་ལ་འོད་གསལ་བར། ཚོར་བ་འདི་ལ་མཁས་པ་རྣམས། །བྱམ་
 པ་དེ་ལྟར་ཉི་ཤར་གཞག །ཅིས་སོགས་གསུངས། སེམས་བྱམ་ཉིད་སྐབས་དཀོན་

བཞེགས་དྲངས་པ་ལས། འོད་སྤང་སེམས་ནི་འབབ་ཆུའི་རྒྱན་དང་མཚུངས་ཏེ་མི་
གནས་པ་སྒྲིལ་ནས་འཇིག་ཅིང་དེངས་པ་ལོ། །སེམས་ནི་རྒྱང་དང་མཚུངས་ཏེ་རིང་
རུ་འགྲོ་ཞིང་གཟུང་རུ་མེད་པར་རྒྱ་བལོ། །ཞེས་སོགས་དང་། ཡང་། འོད་སྤང་
སེམས་ནི་ནང་ནའང་མེད། ལྷི་རོལ་ནའང་མེད། གཉིས་ཀ་ནའང་མེད་ཅིང་མི་
དམིགས་སོ། །འོད་སྤང་སེམས་ནི་གཟུགས་མེད་པ། བརྟན་རུ་མེད་པ། མོགས་པ་
མེད་པ། ཞེས་སོགས་གསུངས། ཚས་དྲན་ཉེའི་སྐབས་སུ་རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ་དྲངས་པ་
ལས། འདུ་བྱེད་མི་རྟག་བརྟན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྩ་སོ་མ་བཟང་ལྟ་བུར་འཇིག་པའི་
བདག་གཞན་གྱི་རྩལ་ནི་བརྟན་པོ་བྱས་(༡༡༩བ)དང་མཚུངས། བྱི་མའི་གྲོང་བྱིར་ལྟ་
བུར་རིང་མི་མོགས། ཞེས་སོགས་དང་། ཡང་། དེ་ནས་མཁས་པ་ལ་ལས་བརྟགས་
བྱས་ཏེ། འདི་ནི་གང་ནས་འོངས་ལ་གར་སོང་ཞེས། རྟོགས་དང་སྟོགས་མཚམས་
ཀུན་རུ་བརྟགས་བྱས་ན། འདི་ནི་འོང་བའམ་འགྲོ་བ་མི་དམིགས་སོ། །ཞེས་སོགས་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཤར་ལའི་རྩ་ཆོག་འདིའི་དངོས་བརྟན་ལ། ལུས་ཆོར་སོགས་
བདེན་མེད་རུ་སྒྲིམ་ཚུལ་གསུངས་ཤིང་། དེ་ལྟར་རུ་ཚས་རྩེ་རྒྱལ་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེའི་
འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་། ཚས་ཀྱི་བདག་མེད་ལ་འཇུག་པ་ནི། ཚས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་
བ་མེད་པར་བརྟན་པ་ལས། འཇམ་དཔལ། ལུས་ནས་མཁའ་དང་འདྲ་བར་མཐོང་
ན་དེ་ནི་ལུས་ལ་ལུས་ཀྱི་རྩལ་སུ་བལྟ་བའི་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་ལོ། །དེ་བཞིན་རུ་
སྤྲུང་ཏེ་ཆོར་བ་མི་དམིགས་ན། སེམས་མིང་ཅམ་རུ་ཤེས་ན། དགེ་བ་དང་མི་དགེ་
བའི་ཆོས་མི་དམིགས་ན་ཆོས་ལ་ཆོས་ཀྱི་རྩལ་སུ་བལྟ་བའི་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་
པ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའི་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་བཞི་སྟོན་པ་ལས། ཞེས་མདོ་
དྲངས་ནས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྤྱིར་མི་སྤྱད་པ་སོགས་དང་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་སྟོན་པ་རྣམས་
ལ་ཞི་ལྷག་གཉིས་ཀའི་ཆ་ཡོད་ནའང་། བསྐབ་བརྟན་ལས་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་མི་
སྤྱད་བསྟོན་པ་སོགས་ཀྱིས་གཙོ་བོར་ཞི་གནས་དང་། དྲན་པ་ཉེར་གཞག་བསྟོན་པ་

པས་གཙོ་བོར་ལྷག་མཐོང་བསྟན་ལ་མཛོད་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཤད་དོ། །དུས་པ་
 ཉེར་གཞག་བཞི་རྗེས་མཐུན་པ་ལམ་མ་ཞུགས་ནའང་ཡོད་ལ། མཚན་ཉིད་པ་ཐེག་
 པ་གསུམ་གྱི་ཚྭ་གསལ་ལམ་རྒྱུ་ཏུ་ཡན་ཆད་ན་ཡོད་དོ། །ཞི་ལྷག་གཉིས་ནི་མཚན་
 ཉིད་པ་ལམ་མ་ཞུགས་ནའང་ཡོད་ལ། ཚྭ་གསལ་ལམ་གྱི་དུས་སུ་ནི། སྤྱིར་སྤྱོད་ཉིད་
 ལ་དམིགས་པའི་ཞི་ལྷག་རྒྱུ་འབྲེལ་ཐོབ་པ་ཡོད་ནའང་། ཐེག་ཆེན་རིགས་(༡༡)ནས་
 དེས་གྱི་ཚྭ་གསལ་ལམ་ན་རི་རྟེན་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་ལྷག་རྒྱུ་འབྲེལ་གྱི་སྒྲིམ་བྱུང་
 དང་། སྤྱོད་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲིམ་བྱུང་གི་ཞི་གནས་ཡོད་ཀྱང་། སྤྱོད་ཉིད་
 ལ་དམིགས་པའི་ལྷག་མཐོང་མེད་དེ། དེ་འདྲ་དེས་དེ་ཐོབ་པ་དང་ཐེག་ཆེན་སྤྱིར་
 ལམ་ཏུ་འཕོས་པར་འཛོག་པའི་སྤྱིར་། ཐེག་ཆེན་ཚྭ་གསལ་ལམ་པའི་རྒྱུ་ཏུ་སྤྱོད་ཉིད་
 རྟོགས་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་དེ་སྤྱོད་ཉིད་ལ་དམིགས་པའང་ཡིན། ཞི་
 ལྷག་རྒྱུ་འབྲེལ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ཀྱང་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་དེ་ཙམ་གྱིས་སྤྱོད་ཉིད་ལ་
 དམིགས་པའི་ཞི་ལྷག་རྒྱུ་འབྲེལ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་དུ་མི་འཛོག་སྟེ། ཅིའི་སྤྱིར་ན། སྤྱོད་
 ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་ལ་མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་པའི་རང་ནས་སྤྱོད་
 ཉིད་ལ་རིགས་པས་དབྱུད་སྟོབས་གྱིས་དྲངས་པའི་ཤིན་ཐུངས་སྟེས་པ་ན་སྤྱོད་ཉིད་
 ལ་དམིགས་པའི་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པ་ཡིན་ལ་དེའི་ཆེ་སྤྱོད་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་
 ལྷག་རྒྱུ་འབྲེལ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་དུ་འཛོག་དགོས་པའི་སྤྱིར་། ཞི་ལྷག་གཉིས་ཀྱི་རོ་བོ་
 མདོ་དགོངས་འགྲེལ་ལྟར་ངོས་བཟུང་ན། ཤིན་ཐུངས་གྱིས་ཟིན་པའི་སྒྲིམ་ནས་རང་གི་
 དམིགས་པ་ལ་ཆེ་གཅིག་པ་ཉིད་དེ་འཛོན་དེ་ཞི་གནས་ཀྱི་རོ་བོ་དང་། ཞི་གནས་ཀྱི་
 རང་ནས་དམིགས་པ་ལ་དབྱུད་སྟོབས་གྱིས་དྲངས་པའི་ཤིན་ཐུངས་གྱིས་ཟིན་པའི་སོ་
 སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ནི་ལྷག་མཐོང་གི་རོ་བོ་ལོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དེ་ལྟར་
 ཡིན་གྱི་ཞི་ལྷག་གཉིས་རེ་རེ་ལའང་རི་ལྟ་རི་རྟེན་གཉིས་ཀ་ལ་དམིགས་པ་ཡོད་པའི་
 སྤྱིར་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དམིགས་ལུལ་སོགས་གྱིས་སྟེ་བ་མིན་ནོ། །དགོན་མཚོག་
 སྤྱིན་ལས་ཀྱང་། ཞི་གནས་ནི་སེམས་ཆེ་གཅིག་པའོ། །ལྷག་མཐོང་ནི་ཡང་དག་པར་

སོ་སོར་རྟོག་པའོ། ཁྱེས་དང་། མདོ་ལྟེན་རྒྱལ་ལས་ཀྱང་། ཡང་དག་གནས་པ་ལ་
 བརྟེན་ནས། ཁེམས་ལ་ཁེམས་ནི་(༡༡༣ན)འདྲིལ་བྱེད་དང་། ཆོས་རབ་རྣམ་པར་
 འབྱེད་པའི་བྱིར། ཁྱི་གནས་དང་ནི་ལྷག་མཛོད་ཡིན། ཁྱེས་སོ། ཁྱི་གནས་དང་
 བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཛོད་གཉིས་ཀ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ཁྱི་གནས་
 ཡོད་ཀྱང་ལྷག་མཛོད་མེད་ན་ལྷ་བའི་མིག་དང་བྲལ་བས་ཡིན་ལྷགས་མཛོད་བ་མི་
 སྲིད་ལ། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྷ་བ་ཡོད་ཀྱང་ཉིང་རེ་འདྲིན་བརྟེན་པོ་མེད་ན་
 རྣམ་རྟོག་གི་རྒྱུར་གིས་དྲུགས་པས་ཡིན་ལྷགས་ཀྱི་དོན་གསལ་བར་མཛོད་མི་སྲིད་
 དོ། རྟེན་རྒྱུར་སྒྲོམ་རིམ་བར་པ་ལས། ཁྱི་གནས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ནི་མར་མེ་རྒྱུར་མེད་
 པར་བཞག་པ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རྒྱུར་གིས་ཁེམས་གཡོ་བར་མི་འཕྱུར་
 རོ། ལྷག་མཛོད་གིས་ནི་ལྷ་བ་དན་པའི་བྲ་བ་མཐའ་དག་སྤངས་པས་གཞན་དག་
 གིས་མི་བྱེད་དེ། ཟླ་བ་སྟོན་མའི་མདོ་ལས་རི་རྒྱུད་དུ། ཁྱི་གནས་སྟོབས་ཀྱིས་གཡོ་
 བ་མེད་པ་འཕྱུར། ལྷག་མཛོད་གིས་ནི་རི་དང་འདྲ་བར་འཕྱུར། ཁྱེས་གསུངས་པ་
 ལྷ་བའོ། ཁྱེས་སོ། བསྐྱབ་བརྟེན་ལས་ཀྱང་། མཉམ་གཞག་ཡང་དག་རི་བཞིན་
 དུ། བྱིས་པར་འཕྱུར་ཁྱེས་ཐུབ་པས་གསུངས། ཆོས་ཡང་དག་པར་རྟེན་པའི་མདོ་
 ལས། ཡིད་མཉམ་པར་བཞག་པས་ཡང་དག་པར་རི་ལྷ་བ་བཞིན་ཤེས་པར་འཕྱུར་
 རོ། ཁྱེས་མདོ་དྲངས་ནས་གསུངས་སོ། རྟེན་མ་ཟད་ཁེམས་མི་གཡེང་བའི་ཁྱི་
 གནས་ཡོད་ན། མི་རྟག་པ་དང་། བྱང་རྒྱལ་གྱི་ཁེམས་དང་། བདག་མེད་པ་སོགས་
 ལ་དབྱེད་སྒྲོམ་བྱེད་པའི་དགོས་བ། ཐམས་ཅད་སྟོབས་ཆེ་ལ། ཁེམས་གཡེངས་པས་
 བྱི་དགོས་སྟོར་ཐམས་ཅད་སྟོབས་རྒྱུར་སྟེ། གཞུང་འདི་ཉིད་དུ། བསྐྱབ་བརྟེན་དང་
 བྱི་དགའ་ཐུབ་ཀྱིན། ཁྱེས་སོགས་དང་། ཁེམས་ནི་རྣམ་པར་གཡེང་བའི་མི། ཉོན་
 མོངས་མཆེ་བའི་ཐུག་ན་གནས། ཁྱེས་(༡༡༣ན)སོ། །

དེ་གཉིས་ཀྱི་གོ་རིམ་ཡང་། དང་པོ་གསར་དུ་སྦྱིད་པའི་ཆོ་སྟོན་ལ་ཁྱི་གནས་
 བསྐྱབས་ནས། དེ་ནས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་མཛོད་སྐབ་དགོས་པར་དགོངས་འགྲེལ་

དང་སྒྲིབ་རིམ་སོགས་ལས་གསུངས་ཤིང་། ཕྱིན་དུག་ཐ་མ་གཉིས་བསྐབ་གསུམ་ཕྱི་
མ་གཉིས་ཀྱི་གོ་རིམ་འཆད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐབས་དེ་ལྟར་བཤད་དོ། བྱིས་ནི་
ལྷག་མཐོང་ལ་བརྟེན་ནས་ཁི་གནས་སྒྲིབ་པ་ཡང་ཡོད་པར་གསུངས་སོ། །གཞུང་
འདིར་ཡང་དེ་གཉིས་ཀ་བསྟན་ཏེ། ཐོག་མར་ཁི་གནས་བཅའ་བྱ། ཞེས་དང་། རྣམ་
བརྟགས་ཞིང་ལས་བྱང་བ་ཡི། །བསམ་གཏན། ཞེས་སོ། །དེའང་ཁི་གནས་མ་ཐོབ་
ན་དཔྱད་སྒྲིབ་བྱས་ཀྱང་ཤིན་སྒྲུངས་སྐྱེད་མི་རུས་ལ། ཁི་གནས་ཐོབ་ནས་དཔྱད་སྒྲིབ་
བྱས་མཐར་དེ་སྐྱེད་རུས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ལྷག་མཐོང་གི་སྒྲིབ་དུ་ཁི་གནས་དཤོས་ཀྱི།
དེ་ལས་གཞན་དུ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བུའི་གོ་བ་སྐྱེ་བ་དང་དེ་ལ་ཡིད་འགྱུར་
ཀྱི་སྒྲོང་བ་སྐྱེ་བ་ཙམ་ལ་ནི་ཁི་གནས་སྒྲིབ་དུ་འགྲོ་མི་དཤོས་སོ། །ཁི་ལྷག་གཉིས་སྒྲིབ་
ཚུལ་ལ། ཁི་གནས་ལའང་ཐོག་མར་མཐུན་པའི་ཡུལ་ན་གནས་པ་སོགས་ཁི་གནས་ཀྱི་
ཆོགས་ལ་བརྟེན་ནས། དེ་སྒྲིབ་པ་དངོས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཉིང་ངེ་འཛིན་སྒྲིབ་མེད་སྐྱེད་
པའི་ཚུལ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་གནས་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་གཉིས་ལས། དང་
པོ་ནི། དཔུས་མཐའ་ལས། ཉེས་པ་ལྟ་སྒྲོང་འདུ་བྱེད་བརྒྱད། །བཞེན་པའི་རྒྱ་ལས་
བྱང་བའོ། ཞེས་པ་ལྟར། ཉེས་པ་ལྟ་སྒྲོང་བའི་གཉེན་སྙོམ་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་བཞེན་
པའི་སྒྲིབ་པ་ཁི་གནས་སྐབ་པ་ཡིན་ལ། ཉེས་པ་ལྟ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། ལེ་ལོ་དང་ནི་
གདམས་ངག་རྣམས། །བརྟེན་དང་བྱིང་དང་ཆོད་པ་དང་། །འདུ་མི་བྱེད་དང་འདུ་
བྱེད་དེ། །འདི་དག་ཉེས་པ་(༡༡༥)ལྟར་འདོད་དོ། ཞེས་གསུངས།

དེ་དག་ཉེས་པར་འགྱུར་ཚུལ་ནི། ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྒྱུར་བའི་ཆོ་ལེ་ལོ་ཉེས་
པ་ཡིན་ཏེ་དེ་ལ་མི་སྒྱུར་བའི་ཕྱིར། ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་འཇུག་པའི་ཆོ་གདམས་ངག་
བརྟེན་པ་ཉེས་པ་ཡིན་ཏེ་དམིགས་པ་བརྟེན་ན་སེམས་དམིགས་ཡུལ་ལ་མཉམ་པར་
འཛོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཉིང་ངེ་འཛིན་སྒྲིབ་བཞིན་པའི་ཆོ་བྱིང་ཆོད་ཉེས་པ་སྟེ་དེ་
གཉིས་ཀྱིས་སེམས་ལས་བྱང་མེད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བྱིང་ཆོད་བྱང་བའི་ཆོ་གཉེན་
སྙོམ་མཐོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་པ་ཉེས་པ་སྟེ་དེ་གཉིས་ཁི་བར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བྱིང་

ཚོད་མེད་པར་ཉིང་རེ་འཛིན་སྟོན་མེད་ཏུ་གནས་ཆེ་གཉེན་པོ་འདུ་བྱེད་པ་ཉེས་པ་
 རྟེ། སྤར་བསྐྱེམས་ན་ཚོད་པ་དང་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ངར་སྟོད་ན་བྱིང་བ་ཤས་ཆེ་བར་
 འཇུར་བའི་ཕྱིར། བྱིང་ཚོད་གཉེས་སོ་སོར་བྱས་ན་ཉེས་པ་བྱུག་ཏུ་ཡང་སྒྲིམ་རིམ་ཏུ་
 གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ལེ་ལོ་ནི་ཉིང་འཛིན་སྟོན་པ་ལ་མི་སྟོ་ཁིང་དེའི་མི་མཐུན་སྟུགས་
 ལ་དགའ་བའོ། །བརྟེན་ངས་ནི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་དམིགས་པ་སྟོར་བའོ། །བྱིང་བ་
 ནི་དམིགས་པ་གང་ལ་གཏད་པ་དེ་ལ་དུངས་ཆ་ཅམ་ཡོད་ཀྱང་དམིགས་པའི་འཛིན་
 སྟངས་སྟོད་ནས་དམིགས་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བའམ་དམ་པར་མི་འཛིན་པའོ། །འདི་
 ཟུགས་པ་ལས་བྱུང་ཁིང་དགེ་བའང་ཡོད་པས་ཟུགས་པ་དང་མི་གཅིག་གོ། ཚོད་པ་ནི།
 ཟུག་པའི་མཆོན་མའི་རྩེས་སུ་འཇུག་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆར་གཏོགས་སེམས་རྣམ་
 པར་མ་ནི་བ་སྟེ་ཁི་གནས་ཀྱི་བར་ཏུ་གཙོད་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །ཁྱི་མ་གཉེས་ནི་གོང་
 ཏུ་བཤད་པས་གོ་རུས་སོ། །དེ་དག་གི་གཉེན་པོ་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་ནི། དབུས་མཐའ་
 ལས། གནས་དང་དེ་ལ་གནས་པ་དང་། རྒྱ་དང་འབྲས་བྱ་ཉིད་ཏུ་ལོ། །དམིགས་
 པ་བརྟེན་པར་མ་ཟུར་དང་། བྱིང་དང་ཚོད་པ་རྟོགས་པ་དང་། དེ་སྟོང་མཛོན་
 པར་འདུ་བྱེད་དང་། ཁི་ཆེ་རྣལ་ཏུ་འཇུག་པའོ། །ཁེས་(༡༧༥ན)གསུངས། དེ་དག་
 གཉེན་པོར་འཇུར་ཚུལ་ལ། ལེ་ལོ་འི་གཉེན་པོ་བཙོན་འགྲུས་རྒྱ་འབྲས་བཞི་སྟེ། དང་
 པ་བདུན་པ་བཙོན་འགྲུས་ཤིན་ཐུངས་སོ། །དེ་ནས་བརྟེན་ངས་དང་། བྱིང་ཚོད་
 དང་། འདུ་མི་བྱེད་དང་། འདུ་བྱེད་པའི་གཉེན་པོར་ནི། རིམ་པ་ལྟར། དུན་པ་
 དང་། བྱིང་ཚོད་རྟོགས་པའི་ཤེས་བཞིན་དང་། འདུ་བྱེད་པའི་སེམས་པ་དང་།
 རྣལ་ཏུ་འཛོག་པའི་བཏང་སྟོན་སོ། །དེ་ལ་དད་པ་ནི། ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་
 ཏན་མཐོང་བའོ། །འདུན་པ་ནི་ཉིང་རེ་འཛིན་དོན་ཏུ་གཉེར་བའོ། །བཙོན་འགྲུས་
 ནི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་སྟོ་བས་བཙོན་འགྲུས་རྒྱན་ལྟ་རྟེན་པ་སྟེ་ལེ་ལོ་འི་གཉེན་པོ་
 དངོས་སོ། །ཤིན་ཐུངས་ནི་ལུས་སེམས་ལས་སུ་བྱུང་བ་སྟེ་ལེ་ལོ་སོགས་སྐྱིབ་པ་སེལ་
 བའི་ལས་ཅན་ནོ། །དེ་ལ་གནས་ནི་འདུན་པ་སྟེ་བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་གནས་སོ། །གནས་

པ་ནི་བཙུན་འགྲུལ་སོ། །འདུན་པའི་རྒྱ་ནི་དང་པའོ། །རྩོལ་བའི་འབྲས་བུ་ནི་ཤིན་
སྦྱངས་ཏེ། འདི་བཞི་ལྷ་ཕྱི་རྒྱ་འབྲས་སོ། །དུན་པ་ནི། སྤར་འདྲིས་པར་བྱས་པའི་
དམིགས་པ་དེ་མི་བརྗེད་ཅིང་དེ་ལས་གཞན་དུ་མི་འཕྲོ་བའི་ལས་ཅན་ཏེ་བྱད་པར་
གསུམ་ལྟ་ནོ། །ཤེས་བཞིན་ནི་བྱིང་རྟོན་བྱང་མ་བྱང་རི་བཞིན་ཤེས་པའོ། །སེམས་
པ་ནི་སེམས་ལུལ་ལ་གཡོ་ཞིང་སྦྱལ་བར་བྱེད་པའི་སེམས་བྱང་ཡིན་ལ་འདིར་ནི་བྱིང་
རྟོན་བྱང་ན་དེ་སྤྱོད་བ་ལ་སེམས་མཛོན་པར་འདུ་བྱེད་པའི་སེམས་པའོ། །

སྤྱང་རྩོལ་ཡང་། བྱིང་ན་སེམས་འཕོ་བའི་རྒྱ་དགའ་བའི་དངོས་པོ་དང་རྟོན་ན་
སེམས་ནང་དུ་སྤྱང་པའི་རྒྱ་ཡིད་འབྱུང་གི་དངོས་པོ་ཡིད་ལ་བྱ་སྤྱེ་བསྐྱབ་བརྟུས་ལས།
ཡིད་ལྷན་ན་དགའ་བ་བསྐྱོམ་ནས་གཟེངས་བསྟོད་པར་བྱའོ། །རྟོན་པར་བྱུར་ན་མི་
རྟག་པ་ཡིད་ལ་བྱ་བས་ཞི་བར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །(༡༡༥)འདུ་བྱེད་བཟང་སྟོམས་ནི་
བྱིང་རྟོན་དབལ་ཆོག་པ་ན་གཟེངས་བསྟོད་པ་དང་ནང་དུ་འགྲགས་པ་སོགས་མི་བྱེད་
པར་རྩོལ་བ་སྟོན་ནས་འཛོག་པའོ། །ཆེར་བ་བཟང་སྟོམས་ཆོད་མེད་བཟང་སྟོམས་
འདུ་བྱེད་བཟང་སྟོམས་གསུམ་ལས་འདི་ཕྱི་མའོ། །མཛོར་ན་འཕྲོ་རྟོན་ལ་སེམས་བྲམ་
ཏེ་ནང་དུ་དམིགས་པ་ལ་གཏད་ནས་གནས་ཆ་བཅུལ། གནས་ཆ་ནས་བྱང་རེས་གྱི་
བྱིང་རྟོན་ཆེར་བྱས་ཏེ། གསལ་ཆའི་ངར་གདོན། དེ་གཉིས་རེས་མོས་སུ་བྱས་ནས་
བསྐྱངས་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྟོན་མེད་འགྲུབ་གྱི། དེ་ལས་གཞན་དུ་བསྐྱེམས་ཆེས་ན་
གསལ་ཆ་འོང་ཡང་རྟོན་ཤས་ཆེ་བས་གནས་པ་སྦྱེད་དགའ་ལ། སྟོན་ཆེས་ན་གནས་ཆ་
འོང་ཡང་བྱིང་ཤས་ཆེ་བས་རིག་པ་གསལ་བའི་ངར་མི་འོང་ངོ་། །དེས་ན་གྲིམས་སྟོད་
ཆ་མཉམ་པའི་རན་པ་ཞིག་དགོས་ལ། དེའི་མཆོམས་ཟིན་དགའ་བའི་བྱིར། ཅན་གྱི་
མིས། རྩོལ་བ་བསྐྱེན་ན་རྟོན་པ་འབྱུང་འགྱུར་ཞིང་། །དེ་སྤངས་ན་ནི་ལྷན་པ་སྦྱེ་བར་
འགྱུར། །འདི་ཡིས་རིགས་པར་མཉམ་འཇུག་རྟེན་དགའ་བས། །བདག་གི་སེམས་
དགྲུགས་པས་ནི་ཅི་ཞིག་བགྱི། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ།

སེམས་གནས་སྦྱེ་བའི་རིམ་པ་དངོས་ནི། སེམས་དགུ་ལས། དེ་དང་དེ་ལ་

སེམས་འཛོག་པ་ན། བྱི་རོལ་བྱི་དམིགས་པ་ལས་སེམས་བསྐྱུས་ཏེ་ནང་དུ་དམིགས་
 རྟེན་གང་ཡིན་པ་ལ་གཏོད་པར་བྱེད་པ་སྟེ། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། དམིགས་པ་ལ་ནི་
 སེམས་གཏད་ནས། ཞེས་གསུངས། རྒྱན་དུ་འཛོག་པ་ནི། སྤར་གཏད་པའི་སེམས་
 དེའི་རྒྱན་བཞིན་དུ་མི་གཡང་བར་དམིགས་པ་དེ་ལ་རྒྱན་དུ་འཛོག་པ་སྟེ། དེའི་
 རྒྱན་རྣམ་པར་གཡང་མི་བྱ། ཞེས་སོ། ལྷན་ཏེ་འཛོག་པ་ནི། སེམས་བྱི་རོལ་དུ་
 གཡངས་ན་དེ་མ་ཐག་དེ་ཞེས་པར་བྱས་ནས་སྤར་ཡང་དམིགས་པ་སྤུ་མ་(༡༡༩)ཉིད་
 ལ་འདོགས་པའམ་ལྷན་པ་སྟེ། རྣམ་གཡང་ལྷུང་དུ་རྟོགས་བྱས་ནས། །དེ་ལ་སྤར་
 བྱི་ལྷན་པར་བྱ། ཞེས་སོ། ཉེ་བར་འཛོག་པ་ནི། སེམས་རྒྱ་ཆེ་བ་ལས་ཡང་ཡང་
 བསྐྱུས་ཏེ་སྤར་བར་བྱས་ནས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཛོག་པ་སྟེ། སྤོ་ལྷན་གོང་ནས་གོང་
 དུ་ཡང་། སེམས་ནི་ནང་དུ་བསྐྱུ་བར་བྱ། ཞེས་སོ། །དུལ་བར་བྱེད་པ་ནི། ཉིང་
 རེ་འཛིན་བྱི་ཡོན་ཏན་བསམས་ནས་དེ་ལ་དགའ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ནས་ཡོན་ཏན་
 མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་སེམས་འདུལ་ལོ། ཞེས་སོ། ཞི་བར་བྱེད་པ་
 ནི། རྣམ་གཡང་གི་ཉེས་དམིགས་མཐོང་ནས་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་མི་དགའ་བ་ཞི་བར་
 བྱེད་པ་སྟེ། རྣམ་གཡང་ཉེས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། །དེ་ལ་མི་དགའ་ཞི་བར་བྱ། ཞེས་
 སོ། རྣམ་པར་ཞི་བར་བྱེད་པ་ནི། ཆགས་སེམས་ཡིད་མི་བདེ་རྒྱགས་གཉིད་སོགས་
 ཉོན་མོངས་ལངས་པ་རྣམས་སྡོལ་བས་ཞི་བར་བྱེད་པ་སྟེ། ཆགས་སེམས་ཡིད་མི་
 བདེ་ལ་སོགས། །ལངས་པ་དེ་བཞིན་ཞི་བར་བྱ། ཞེས་སོ། རྩེ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་
 ནི། རང་གི་རང་གིས་འབད་མེད་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་འབད་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་
 བས་སྡོམ་བཙུན་ཅན་གྱིས་ནི། སེམས་ལ་མཛོན་པར་འདུ་བྱེད་བཅས། །རང་གི་
 རང་གིས་འབྱུང་བ་འཛོལ། ཅིས་སོ། །ཡང་ན་འདི་ལ། རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་
 ཞེས་བྱ་སྟེ། ཆད་པ་མེད་པར་རྒྱན་ཆགས་སུ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ལོ། །མཉམ་པར་
 འཛོག་པ་ནི། སྤུ་མ་དེ་དག་གོམས་པ་ལས་འབད་མི་དགོས་པར་ལྷན་བྱུང་དུ་རང་
 གི་རང་གིས་འཇུག་པ་སྟེ། དེ་གོམས་པ་ལ་འདུ་མི་བྱེད། ཅིས་སོ། །འདི་ནི་གཉེན་

པོ་བསྟེན་པའི་ཚུལ་བ་མི་དགོས་པས་སྤར་གྱི་འདུ་བྱེད་བཏང་སྟོམས་དང་གནད་
གཅིག་གོ། །དེ་དག་སྟོབས་(༡༡༧)འབྲུག་གིས་འབྲུག་ཚུལ་ལ། ཐོས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ནི་
འཛིག་པའི་སེམས་འབྲུག་སྟེ། སེམས་དམིགས་པ་ལ་འཛིག་པའི་གདམས་པ་གཞན་
ལ་ཐོས་པ་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་དང་པོ་དམིགས་པ་ལ་གཏད་པ་ཙམ་ཡིན་
གྱི་རང་གིས་ཡང་ཡང་བསམས་ནས་གོམས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། བསམ་པའི་སྟོབས་
ཀྱིས་ནི་རྒྱན་དུ་འཛིག་པའི་སེམས་བྲུག་སྟེ། སེམས་དང་པོར་དམིགས་པ་ལ་གཏད་
པ་དེའི་རྒྱན་ཡང་ཡང་བསམས་ནས་བསྐྱངས་པས་རྒྱན་ཅུང་ཟད་མཐུང་ཅུས་པ་ཐོག་
མར་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དུན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ནི། སྤུལ་ཏེ་འཛིག་པ་དང་ཉེ་བར་འཛིག་
པའི་སེམས་གཉིས་འབྲུག་སྟེ། དམིགས་པ་ལས་གཡངས་པ་ན་སྤར་གྱི་དམིགས་པ་
དུན་ནས་དེ་ལ་ལྷན་པ་དང་དང་པོ་ནས་དུན་པ་ཤུགས་བསྐྱེད་ནས་གཡང་བར་མི་
བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བཞིན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ནི་དུལ་བར་བྱེད་པ་དང་ཁི་བར་བྱེད་
པའི་སེམས་གཉིས་འབྲུག་སྟེ། རྣམ་རྟོག་དང་ཉེ་ཉོན་གྱི་ཉེས་དམིགས་ཤེས་བཞིན་
ཀྱིས་རིག་ནས་དེ་གཉིས་ལ་འཕྲོར་མི་སྟེར་བའི་ཕྱིར། བཙུན་འབྲུག་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་
ནི་རྣམ་པར་ཁི་བར་བྱེད་པ་དང་ཆེ་གཅིག་དུ་བྱེད་པའི་སེམས་གཉིས་འབྲུག་སྟེ།
རྣམ་རྟོག་དང་ཉེ་ཉོན་པ་མོ་བྱུང་བ་ཡང་དང་དུ་མི་ལེན་ཁིང་ཚུལ་བས་སྤོང་བས་
བྱིང་ཁྱོད་སོགས་ཀྱིས་བར་གཙང་མི་རུས་པར་རྒྱན་ཆགས་སུ་སྟེ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་
འབྲུག་པའི་ཕྱིར། འདྲིས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ནི་མཉམ་པར་འཛིག་པའི་སེམས་འབྲུག་སྟེ།
སྤར་རྣམས་ལ་གོམས་འདྲིས་ཆེས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འབད་མེད་དུ་རང་གིས་འཇུག་
པའི་ཏིང་འཛིན་སྟེ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཡིད་བྱེད་བཞི་ཡོད་པའི་ཚུལ་ནི། སེམས་དང་
པོ་གཉིས་ཀྱི་དུས་སུ་འབད་པས་བསྐྱིམ་པ་དགོས་པའི་ཕྱིར་བསྐྱིམས་ཏེ་འཇུག་པའི་
ཡིད་བྱེད་དང་། དེ་ནས་(༡༡༨)སེམས་ལཱའི་སྐབས་སུ་བྱིང་ཁྱོད་ཀྱིས་བར་བཅད་
ནས་སྤུན་རིང་པོར་སྦྱོང་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་སྐབས་སུ་ཆད་ཅིང་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད་
དང་། སེམས་བརྒྱད་པ་ལ་བྱིང་ཁྱོད་ཀྱིས་བར་གཙང་མི་རུས་པར་སྤུན་རིང་པོར་

སྤྱོད་ཐུབ་པའི་ཕྱིར་སྐབས་སུ་ཆད་པ་མེད་པར་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད་དང་། སེམས་
དགུ་པ་ལ་བར་ཡང་མི་འཆད་ཅིང་ཚོལ་བ་ཡང་རྒྱན་པར་བསྟེན་མི་དགོས་པས་ཚོལ་
བ་མེད་པར་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད་འཛིག་གོ། རྟོབས་བྱུག་དང་ཡིད་བྱེད་བཞི་ཉན་
ས་ལས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །

དེ་དག་ནི་རིམ་རིམ་གྱི་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་སོ་སོར་མ་བྱེ་བར་སྤྱིར་ཞིག་ནས་སྐྱབ་
ཚུལ་ཡིན་ལ། གཞུང་འདིའི་བསམ་གཏན་ལེའུར་བྱམས་སྟོང་རྗེའམ་བདག་གཞན་
བརྗེ་བའི་སྟོལ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་སུ་བཏགས་ནས་དེ་ཉིད་ཞིག་ནས་ཀྱི་དམིགས་
པར་བསྟེན་པ་ལྟར་བྱམས་སོགས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རོ་པོར་སྐྱབ་ནའང་དེ་དང་དེའི་
དམིགས་པ་ལ་སེམས་གཏད་ནས་འཛིག་པ་དང་རྒྱན་ཏུ་འཛིག་པ་སོགས་བྱས་ནས་
སྐྱབ་དགོས་ཤིང་། བྱང་པར་སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཞིག་ནས་སྐྱབ་ན་ཡང་།
ཚེས་དང་གང་ཟག་རང་རོས་ནས་མ་བྱུབ་པའི་སྟོང་ཉིད་ལ་དང་པོར་སེམས་གཏད་
ནས་འཛིག་པ་དང་རྒྱན་ཏུ་འཛིག་པ་སོགས་སྤར་ལྟར་བྱས་པས་སེམས་སྟོང་ཉིད་ལ་
འབད་མེད་ལྟན་བྱུབ་ཏུ་འཇུག་པ་ཐོབ་པའི་ཚེ་སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་
གནས་དགུ་པ་ཐོབ་པའོ། །

མདོར་ན་དམིགས་པ་སྤྱན་མོང་བ་བྱུབ་པའི་དམིགས་པ་སོགས་བཞི་དང་། བྱང་
པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་ལྷ་བྱ་གང་རུང་ཞིག་ལ་དམིགས་ཏེ་བསྐྱབ་བྱའི་ཏིང་
ངེ་འཛིན་ནི་སེམས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་གསལ་ཆའི་ངར་དང་ལྡན་པ་དང་། དམིགས་
པ་ལ་ཆེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པའི་མི་རྟག་པའི་གནས་ཆ་དང་ལྡན་པ་སྟེ་(༡༡)བ)བྱང་པར་
གཉིས་ལྡན་ཞིག་ཡིན་ལ། དེའང་དམིགས་པ་ལ་རྒྱན་ལྡན་ཏུ་སྟོང་པ་ཞིག་དགོས་
པས་དེ་ལ་ནི་རྩ་བའི་དམིགས་པ་དེ་ལས་གཞན་ཏུ་མི་གཡང་བར་བྱེད་པའི་བྲན་པ་
དང་། གཡང་མ་གཡང་རིམ་བཞིན་ཤེས་པའི་ཤེས་བཞིན་བསྟེན་པ་གཉིས་ནི་ཤིན་ཏུ་
གལ་ཆེའོ། །དེ་ལྟར་བྲན་ཤེས་བསྟེན་ཏེ་ལེགས་པར་བསྐྱངས་པས་སྤར་བཤད་པའི་
སེམས་གནས་དགུ་པ་ཐོབ་པ་ན་དེ་ལ་འདོད་སེམས་ཆེ་གཅིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་

ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ནས་ཤིན་ཏུ་སྤངས་མ་ཐོབ་བར་དུ་ཞིགནས་ཆེས་མཐུན་པ་དང་། ཤིན་
 ཏུ་སྤངས་ནས་ཐོབ་པ་ན་ཞིགནས་མཆོན་ཉིད་པའམ་མཉམ་གཞག་གི་ས་པའི་ཡིད་བྱེད་
 ཐོག་མར་ཐོབ་པ་སྟེ། རྒྱལ་ལས། དེ་ནས་དེ་ཡི་ལུས་དང་སེམས། ཤིན་ཏུ་སྤངས་པ་
 ཆེ་ཐོབ་ནས། ཡིད་ལ་བྱེད་དང་བཅས་ཞེས་བྱ། ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་གོང་མའི་ཉེར་
 བསྟུགས་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་ཡིད་བྱེད་དང་པོ་ཐོབ་པ་དེས་ཀྱང་ལྷག་མཐོང་མ་བསྐྱེད་
 བ་ཉོན་མོངས་གང་ཡང་སྤྱད་མི་རུས་པས་ལྷག་མཐོང་སྟོན་དགོས་ལ། དེ་ལའང་
 ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། བདག་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གཉིས་ལས། སྤྲ་མ་
 བློ་སྤྱད་ནང་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་བ་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་ཅམ་སྤྱད་བའི་གཉེན་
 པོ་ཅི་སྟེད་པ་ལ་དམིགས་པའི་ལྷག་མཐོང་རོ། །སྤར་ཞིགནས་ཉོན་མོངས་མངོན་
 གྱུར་མགོ་གཞོན་གྱི་གཉེན་པོར་བཤད་པའང་འདི་ཉིད་ཞིགནས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་བསྟུས་
 པའོ། །དེ་འདྲའི་ལྷག་མཐོང་སྟོན་ཚུལ་ནི། སྤར་གྲུབ་པའི་ཞིགནས་ལ་བརྟེན་ནས་
 མཆོན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲུབས་ཞི་ལྷག་སྟེལ་མར་བསྟོམས་ནས་དངོས་
 གཞི་ལ་འཇུག་དགོས་ཏེ། རྒྱལ་ལས། དེ་ཡིས་དེ་ནི་སྟེལ་བྱས་ནས། །འཕེལ་བ་རིང་
 ཏུ་འགོ་བ་ཡིས། །དངོས་གཞིའི་གནས་པ་དེས་འཐོབ་པོ། །(༡༡/ན)ཞེས་སོ། །དེའི་ཚུལ་
 བློ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟུགས་མཆོན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པ་སོགས་ཡིད་བྱེད་
 ཏུག་ལ་བརྟེན་ནས་འོག་ས་འདྲིད་པའི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་པ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་
 ཏེ་ཡིད་བྱེད་བརྟུན་པའི་དུས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་
 ལ། ཚུལ་འདིས་སྤྱིད་ཆེའི་ཉེར་བསྟུགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཅི་ཡང་མེད་ལ་ཆགས་བྲལ་
 བྱས་ཏེ་སྤྱིད་ཆེའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ལ་འཇུག་པའི་བར་གྱི་བསམ་གཟུགས་
 བརྒྱུད་རིམ་ཅན་དུ་བསྟོད་པ་ཡོད་ཀྱང་། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལམ་མེད་ན་སྤྱིད་
 ཆེའི་ཉོན་མོངས་ནི་མངོན་གྱུར་ཅམ་ཡང་འགོག་མི་རུས་པས་སྤྱིད་པ་ལས་འདའ་མི་
 རུས་ཏེ། བསྟུགས་བསྟོད་ལས། བྱོད་ཀྱི་བསྟན་ལ་ཕྱིར་ཕྱོགས་པའི། རྒྱུ་པོ་གཏི་ལྷག་
 གིས་སྤོངས་པ། སྤྱིད་ཆེའི་བར་དུ་སོང་ནས་ཀྱང་། །སྟུག་བསལ་ཡང་འབྱུང་སྤྱིད་པ་

སྐུ་ལ། ཅེས་སོ། །ཁི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལམ་བཟོད་ཚུལ་འདི་ལ་བཤད་པར་
བྱ་བ་ཆེས་མང་ངོ་། །བདག་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ནི་ནང་པའི་བྱད་ཆོས་ཏེ། དེ་
ལའང་བདག་མེད་ཐུན་མོང་བ་ཙམ་གྱི་ལྷག་མཐོང་ཞིག་དང་། ཉེན་མོངས་པའི་ས་
བོན་རྩ་བ་ནས་སྤོང་བའི་བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལྷག་མཐོང་
གཉིས་ལས། བྱི་མ་ནི་བསམ་གཟུགས་ཀྱི་དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་པར་ཡང་བསམ་གཏན་
དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཞིག་ནས་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟོམས་པས་
བྱང་སྤྱོད་པ་ལས་ཕྱོལ་བའི་ཐར་པ་ཙམ་འཐོབ་པར་ལུས་ཏེ། སྤྲོ་མ་ལས། བྱོད་ཀྱི་
བརྟན་པའི་རྗེས་འགྲོ་བ། །བསམ་གཏན་དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་བྱང་། །བདུད་ཀྱི་མིག་
རས་བཅའ་བཞིན་ཏུ། སྤྱོད་པ་དག་ནི་བསྟོགས་པར་བྱེད། ཅེས་སོ། །མདོར་ན་དེ་
ལྟར་ལས་གཉིས་ལས། (༡༡)ལ)སྤྲོ་མ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་སྟེ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱོད་
ཅེའི་བར་ཏུ་བཟོད་པ་དང་། བྱི་མ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་སྟེ་དེ་ལ་བརྟེན་
ནས་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་བར་ཏུ་བཟོད་པར་བྱེད་དོ། །

བདག་མེད་སྤྲོ་མའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལྷག་མཐོང་སྟོམ་ཚུལ་ལ། དམོངས་འགྲེལ་
ལས། ཐོས་བསམ་ལས་བྱང་བའི་ལྟ་བ་རྣམ་པར་དག་པའི་རྒྱ་ལས་བྱང་བ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར། བསམ་པའི་མགོན་ལ་བརྟེན་ནས་དབུ་མའི་
གཞུང་ལྷགས་ཀྱི་མ་མེད་པ་ལ་ཐོས་བསམ་བྱས་ཏེ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་ཚོལ་བ་ནི་ལྷག་
མཐོང་གི་ཆོགས་མེད་ཏུ་མི་བྱང་བ་སྟེ། ལྟ་བའི་ངེས་པ་ཐག་ཆོད་མེད་ན་སྟོང་ཉིད་
རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་གི་རྟོགས་པ་མི་སྟེ་བས་སོ། །དེ་ནས་ལྟ་བ་རྟེན་པ་ངེས་དེ་
བསྟོམ་པའི་ཆེ་སྤར་བྱུང་བའི་ཞིག་ནས་ཀྱི་ངང་ནས་ཆོས་དང་གང་ཟག་རང་བཞིན་
མེད་པའི་བདག་མེད་ཀྱི་དོན་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡང་ཡང་དབྱེད་དེ་
བདག་འཇིན་གྱི་འཇིན་སྟངས་ཐུན་དབྱེད་པ་དང་། དབྱེད་མཐར་བདག་མེད་ལ་
ངེས་པ་བྱགས་དྲག་བསྟེད་དེ་མི་འཕྲོ་བར་འཇོག་པ་སྟེ། ལྟ་བ་དེའི་རྟེན་ནས་དབྱེད་
འཇོག་སྟེལ་ནས་སྟོམ་དགོས་ཀྱི། ལུལ་ལ་ཅི་ཡང་མི་དཔྱད་པར་ཡིད་བྱེད་བསྐྱུས་པ་

ཙམ་གྱིས་ནི་བདག་འཛིན་སྤྱོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་ནི་བདག་ཡོད་པར་མི་རྟོག་པ་ཙམ་
 ཡིན་གྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་མིན་པས་སོ། །སོ་སོར་དཔྱད་པ་ནམ་རྟོག་ཡིན་ཡང་
 དེ་ལས་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བ་མི་འགལ་བ་ནི། ཤིང་གཉིས་རྒྱུད་གིས་བྱུང་པ་ལས་
 མེ་བྱུང་ནས་ཤིང་གཉིས་སྟག་པ་ལྟར། སོ་སོར་རྟོག་པ་ལས་ཤེས་རབ་ཀྱི་མེ་བྱུང་
 བས་རྟོག་པ་འི་ཤིང་སྟག་པ་འི་དཔེས་མདོ་ལས་བསྐྱུ་རྟོ་ཞེས་སྒྲུབ་རིམ་དུ་བཤད་
 བོ། །གཟུགས་སྟགས་སྤྱོད་པ་དང་བདག་མེད་པའོ་(༡༡/འ)སྟམ་དུ་སྒྱུད་ན་མཚན་མ་
 ལ་སྒྱུད་པར་གསུངས་པ་ནི་སྤྱོད་ཉིད་ལ་བདེན་འཛིན་འགོག་པ་ཡིན་གྱི་སོ་སོར་རྟོག་
 པ་འགོག་པ་མིན་ཏེ། རྒྱུད་པ་ལས། གང་ཆོ་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་དང་དཀར་
 བྱ་ཆོས། ཤེས་རབ་ནམ་པར་བཤེག་ནས་རྩལ་ཙམ་མི་དམིགས་ཆོ། །འཛིག་རྟེན་
 དག་ན་ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་གྲངས་འགོ། །ཞེས་ཆོས་ནམས་ལ་ངོ་མོས་གྲུབ་པ་
 རྩལ་ཙམ་ཡང་མ་གྲུབ་པར་ཤེས་རབ་ཀྱི་མཚན་གྱིས་བཤེག་ནས་རང་བཞིན་མེད་
 པར་མཐོང་ན་ཤིང་ཕྱིན་དུ་འགོ་བར་གསུངས་ཤིང་། དཀོན་མཆོག་སྒྲིབ་ལས་ཀྱང་།
 ལྷག་མཐོང་གིས་བརྟགས་ནས་ངོ་པོ་ཉིད་མེད་པར་རྟོགས་པ་ནི་མཚན་མ་མེད་པ་
 ལ་འཇུག་གོ། ཞེས་སོ། །དཔྱད་འཛིག་སྟེལ་ནས་བསྐྱོམས་པས་དཔྱད་སྟོབས་ཀྱིས་
 དྲངས་པའི་ཤིན་ཐུངས་མ་སྐྱེས་ཚུན་ཆད་ལྷག་མཐོང་རྟེན་མཐུན་པ་དང་། དཔྱད་
 པ་དེས་རང་སྟོབས་ཀྱིས་དྲངས་པའི་ཤིན་ཐུངས་སྐྱེས་ཆོ་བདག་མེད་ལ་དམིགས་པའི་
 ལྷག་མཐོང་མཚན་ཉིད་པ་གྲུབ་པོ། དེ་ལྟར་ལྷག་མཐོང་ནམ་ཐོབ་པ་ན་བདག་མེད་
 ལ་དམིགས་པའི་ཞི་ལྷག་རྒྱུད་འགྲེལ་དུ་འགྱུར་ཏེ། ལྷག་མཐོང་མ་ཐོབ་གོང་དཔྱད་
 འཛིག་གི་རྩོལ་བ་སོ་སོར་བསྟེན་དགོས་ལ། དེ་ཐོབ་ནས་དཔྱད་སྟོམ་བྱས་པ་ཉིད་
 ཀྱིས་ཞི་གནས་འདྲེན་རུས་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཞི་ལྷག་གཉིས་ཀྱིས་ཉིང་འཛིན་ཐམས་ཅད་
 བསྐྱས་པ་དང་། ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་
 དཀོངས་འགྲེལ་ལས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་བདེན་གཉིས་མི་འབད་པའི་རྩོད་སྤྱོད་ནི། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་གྲུན་རྒྱུ་

མེད། །ཅིས་སོགས་གསུངས། དེ་ལྟ་ཐལ་འབྱུང་བས་ལུས་ཚེར་སེམས་ཚེས་གིས་
 བསྟུས་པའི་(༡༡/༡)ཚེས་ཐམས་ཅད་ཐ་སྟོད་ཏུ་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་གིས་མ་གྲུབ་
 པར་གཏན་ལ་ཐབ་པ་ན། དངོས་སྒྲུབ་དང་དབྱུ་མ་རང་རྒྱད་པ་དག་ན་མེ། དེ་ལྟ་
 བ་ཚེས་གང་ཡང་བཞག་ས་མེད་པས་ཁྱོད་གིས་ཚེས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་མེད་
 གྱུར་གྱུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་ཟེར་བའི་གྱུན་རྫོབ་གྱུར་མེད་པར་སོང་བས་ཁྱོད་གྱི་ལུགས་
 ལ་བདེན་པ་གཉིས་མེད་པར་འབྱུར་རོ་ཞེས་ཚིད་དོ། །འདིར་དེ་ལྟ་བུའི་ཚིད་པ་
 སྤོང་ཚུལ་འཆད་པ་ལ་གཉིས། སྤྱགས་སྒྲུ་མས་དེ་ལྟར་ཁོལ་བའི་རྒྱ་མཚན་བཤད་པ།
 ཐལ་འབྱུར་བའི་ལུགས་ལ་དེ་འདྲའི་སྒྲུ་ཀ་མི་འབྲུག་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།
 དངོས་སྒྲུབ་དག་གིས་དངོས་པོ་རྣམས་དོན་དམ་པར་རང་གི་མཚན་ཉིད་གིས་གྲུབ་
 པར་འདོད་ཅིང་། རང་རྒྱུད་པས་གྱུར་ཐ་སྟོད་ཏུ་ཚེས་རྣམས་རང་མཚན་གིས་གྲུབ་
 པར་ཁས་ལེན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཁས་མ་བླངས་ན་རྣམ་གཞག་གང་ཡང་འཛོག་མི་ཤེས་
 ལ། དེའི་རྒྱ་མཚན་གིས་ཐལ་འབྱུར་བས་རང་མཚན་ཐ་སྟོད་ཏུ་མི་བཞེད་པ་ལ་དེ་
 ལྟར་སྒྲུབ་འཛིན་ནོ། །ཐལ་རང་གཉིས་རང་མཚན་མི་བཞེད་པ་ལ་ཁྱད་མེད་ཟེར་
 བ་ཡོད་གྱུར། རང་རྒྱུད་པས་རང་མཚན་བཞེད་པའི་རྒྱ་མཚན་མང་སྟེ། དབྱུ་མ་
 འབྲུག་པས་རང་མཚན་འགོག་པའི་སྐབས། གང་ཕྱིར་དངོས་པོ་འདི་དག་རྣམ་དབྱེད་
 བ། ཞེས་སོགས་གྱི་སྤྱགས་སྒྲུ་འགོད་པ་ན། རང་འགྲེལ་ལས། དོན་དམ་པར་སྒྲེབ་
 མེད་པས་བདག་དང་གཞན་ལས་སྒྲེབ་དགག་ལ་རག་མོད། གཟུགས་དང་ཚེར་བ་
 ལ་སོགས་པ་གང་དག་མཛོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དག་གིས་དམིགས་པ་དེ་
 དག་གི་རང་བཞིན་ནི་གདོན་མི་བྱ་བར་གཞན་ལས་སྒྲེབ་པར་འབྱུར་རོ། །ཅི་སྟེ་དེ་
 ལྟར་མི་འདོད་ན་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཅི་སྟེ་བཞོད་དེ་བདེན་པ་གཅིག་ཁོ་ནར་འབྱུར་
 རོ། །དེའི་ཕྱིར་གཞན་ལས་སྒྲེབ་(༡༢/༡)ཡོད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས། འདི་ལྟར་
 ཁོལ་བ་པོ་ནི། དོན་དམ་པར་གཞན་སྒྲེབ་མི་འདོད་ཅིང་ཐ་སྟོད་ཏུ་གཞན་སྒྲེབ་དང་
 རང་བཞིན་གིས་སྒྲེབ་ཡོད་པར་འདོད་པ་གཅིག་ཏུ་བཤད་པས་དེ་ནི་རང་རྒྱུད་པ་

ཁོ་ན་ལས་འོས་མེད་དོ། །ཁོ་ལ་ཚུལ་ཡང་དོན་དམ་པར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་སྐྱེ་འགོག་རིགས་ཀྱང་། ཐ་སྙད་རྩ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་སྐྱེ་འགོག་མི་རིགས་ཏེ། དེ་བཀག་ན་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་ཀྱན་རྫོབ་རྩ་ཡང་མེད་པས་ཡང་དག་ཀྱན་རྫོབ་མེད་པར་འབྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་མེད་པས་བདེན་པ་གཉིས་མེད་པར་འབྱུར་ཞེས་པའོ། །འདིས་ཐལ་འབྱུར་བ་ཁྱོད་གྱི་ལྷགས་ལ་རང་མཚན་དང་གཞན་སྐྱེ་ཐ་སྙད་རྩ་ཡང་མེད་ན་བདེན་གཉིས་མི་འཐད་ཅེས་བརྗོད་པས། རང་གི་ལྷགས་ལ་དེ་དག་འདོད་པར་གྲུབ་པོ། །

གཞན་ཡང་སེམས་ཅམ་པས་ཀྱན་བཏགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་དེ་མདོ་དགོངས་འགྲེལ་ལས་ཀྱན་བཏགས་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་དོན་རྩ་འཆད་པ་ལེགས་ལྡན་གྱིས་བཀག་ནས་རང་ལྷགས་ལ་ཀྱན་བཏགས་དོན་དམ་པར་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་དེ་མདོ་དེ་དོན་རྩ་འཆད་ལ། ཞི་འཚོ་སྐྱེས་ཀྱང་དེ་དང་མཐུན་པ་དང་། གཞན་ཡང་ཤེར་སྤིང་ལྟ་བུ་དྲང་དོན་རྩ་འཛོགས་པ་དང་། ཡང་དག་ཀྱན་རྫོབ་བཞེད་པས་ཀྱང་རང་རྒྱད་པས་རང་མཚན་ཐ་སྙད་རྩ་བཞེད་པར་གསལ་པོ། །དེར་མ་ཟད་རང་རྒྱད་གྱི་རྟགས་དང་དམ་བཅའ་བཞེད་པས་ཀྱང་དེ་ཁས་ལེན་པར་གྲུབ་ཟེ། རང་རྒྱད་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཞེས་པའི་དོན་རྟགས་ཚས་དོན་གསུམ་གྱི་གཞི་ལྡན་དེ་རྣམས་མིང་གི་ཐ་སྙད་གྱིས་ཡར་བཞག་པ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་ཞིག་ལ་འཛོག་པའི་ཕྱིར། ཤེར་སྤྱོད་རྩ་རང་རྒྱད་གྱི་དོན་(༡༩༠བ)རང་དབང་རྩ་གྲུབ་པ་ལ་བཤད་པར་གསུངས་ཤིང་། འཆི་མེད་མཛོད་ལས་ཀྱང་། རང་རྒྱད་རང་དབང་བདག་དབང་དང་། །ཞེས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ཆོག་གསལ་ལས། དབྱ་མའི་ལྟ་བ་ཁས་ལེན་བཞིན་རྩ་རང་རྒྱད་གྱི་རྒྱུར་དག་བཛོད་པ་དེ་ནི་ཆེས་ཉེས་པ་རྩ་མའི་ཆོགས་གྱི་གནས་སུ་རྟོགས་ཏེ་ཞེས་སོགས་རང་རྒྱད་འགོག་ཚུལ་རྒྱས་པར་གསུངས་ཤིང་ཐལ་རང་གཉིས་རྩོད་པའི་གཞི་ཡང་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་མེད་ལ་ཡིན་ནོ། །ཐལ་འབྱུར་བ་རང་ལྷགས་ལ་རང་རྒྱད་

གྱི་གཏན་ཚིགས་མི་བཞེད་ཀྱང་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་བྱབ་པའི་རྟགས་ཁས་ལེན་ལ།
དེ་ཡང་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་ཁས་བླངས་ལ་འབྲིས་ནས་དེ་རང་ལ་གྲགས་སམ་སྒྲུབ་ལ་སྟོན་
ཏེ་གཞན་གྲགས་གྱི་གཏན་ཚིགས་འགོད་པ་ཡིན་གྱི། ས་རོལ་གྱི་ཁས་བླངས་ལ་མ་
འབྲིས་པར་ཡུལ་སྟེང་ནས་བྱབ་པའི་གཞལ་བྱ་རྒྱལ་གྱི་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ལ་མཐུན་སྟངས་
རྒྱ་ཡོད་པ་ཞིག་མི་རྟེན་པས་ཐལ་འཕྱར་བ་རང་དང་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ལ་ཚོས་
ཅན་མཐུན་སྟངས་བཟེད་པར་བཞེད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རང་མཚན་ཁས་ལེན་པ་ལྟར་རིགས་དང་འགལ་བར་
བསྟན་པ། རང་མཚན་མི་བཞེད་པའི་ལྷགས་ལ་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་རྒྱུར་བར་
བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཐལ་འཕྱར་བ་རང་ལྷགས་ལ་རང་མཚན་ཐ་སྟངས་རྒྱ་ཡོད་མི་བཞེད་
པར་མ་ཟད། ཐ་སྟངས་རྒྱ་རང་མཚན་གྱིས་བྱབ་པའི་སྟེ་བ་མེད་ན་བདེན་གཉིས་མི་
འཐད་ཅེས་རྒྱལ་བའི་རང་རྒྱུད་པ་ལྟ་བུའི་རོར། ཟླ་བའི་ཞབས་ཀྱིས་རང་མཚན་
བདེན་པ་གཉིས་ཆར་རྒྱ་འགོག་པའི་དམིགས་བསལ་ཅན་གྱི་དགག་པ་མཛད་དེ།
འཕྱག་པའི་རྩ་བར་རང་མཚན་འགོག་པའི་རིགས་པ་གསུམ་དང་། རང་འགལ་རྒྱ་
ལྟར་འགལ་གྱི་རིགས་པ་(༡༢༡)གཅིག་སྟེ་བཞིས་འགོག་གོ་རིགས་པ་དང་པོ་གསུམ་
ནི། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་དངོས་པོའི་འཇིག་རྒྱུར་ཐལ་བ། ཐ་སྟངས་བདེན་པ་
རིགས་པས་དབྱུད་བཟོད་རྒྱ་ཐལ་བ། དོན་དམ་པའི་སྟེ་བ་མི་ཞེགས་པར་ཐལ་བའི་
རིགས་པ་སྟེ་གསུམ་ཡིན་ལ། དེ་དག་ནི། གལ་ཏེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་བརྟེན་ཐུར་
ན། ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གསུམ་གྱིས་བསྟན་ཏེ་འདིར་མ་སྟོན་སོ། ལྟར་འགལ་
གྱི་རིགས་པ་ནི། རིགས་པ་དང་པོ་སྟོན་པའི་སྐབས་ལ། འོད་སྟངས་། གཞན་ཡང་
དབྱུ་མའི་ལམ་ཚོས་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་ནི། གང་སྟོང་པ་ཉིད་
གྱིས་ཚོས་རྣམས་སྟོང་པར་མི་བྱེད་དེ་ཚོས་རྣམས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཞེས་སོགས་
གྱིས་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་མཚན་གྱིས་བྱབ་པས་སྟོང་པར་གསུངས་པ་མི་འཐད་

པར་ཐལ་བའོ། །མདོ་འདིས་རང་སྟོང་གི་དོན་བསྟན་ཚུལ་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་
ལས་གསལ་ལོ། །གཞན་ཡང་སྤར་གྱི་བདེན་གཉིས་མི་འཐད་པའི་ཚིང་པ་དེའི་ལན་
འཇུག་པ་རང་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་བསྟན། ཆོས་རྣམས་རང་མཚན་
གིས་གྲུབ་ན་འདུ་བྱེད་རྣམས་བརྟན་པ་བསྟུ་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་མི་འགྲུབ་པས་ཀྱང་
རྫོང་བདེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱིད་གྱི་ལྷགས་ལ་བདེན་གཉིས་མེད་པར་འགྱུར་གྱི།
རང་མཚན་ཐ་སྟངས་དུ་ཡང་མི་འདོད་པ་ཐལ་འགྱུར་བ་ཁོ་ཁོ་ཅག་གི་ལྷགས་ལ་བདེན་
གཉིས་ཆོས་འཐད་ཅེས་ལན་འདེབས་པ་ཡིན་པར་གསུངས་པས་རང་མཚན་འདོད་
པ་ལ་བདེན་གཉིས་མི་འཐད་པའི་སྒྲོན་ཡང་བྱུང་ངོ་། །

མདོར་ན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་ཕྱིན་ཆད་དེ་རྟག་མི་རྟག་སོགས་གང་
དུ་བཟུང་ཡང་རྟག་ཆད་གྱི་མཐའ་(༡༢༡)ལས་འདའ་མི་རུས་ཏེ། ཅ་ཤེས་ལས། གང་
ཞིག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ། །དེ་ནི་མེད་པ་མིན་པས་རྟག །སྟོན་བྱུང་ད་ལྟ་མེད་
ཅེས་པ། །དེས་ན་ཆད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་རྣམས་ལ་ཐ་
སྟངས་དུ་ཡང་རང་མཚན་བཀག་པའི་ཆེ་འོ་ན་ཐ་སྟངས་དུ་ཡང་གཟུགས་སོགས་མེད་
པར་འགྱུར་ན་དེ་དག་སྤང་བའི་ཤེས་པ་རི་ལྟར་སྟེ་ཞེས་སྟོགས་སྤངས་ཚིང་པ་ན། དེ་
སྟོང་ཚུལ་འཇུག་པ་ལས། དངོས་པོ་སྟོང་པ་གཟུགས་བརྟན་ལ་སོགས་པ། ཆོགས་
ལ་སྟོས་རྣམས་མ་གྲགས་པ་ཡང་མིན། །རི་ལྟར་དེར་ནི་གཟུགས་བརྟན་སོགས་སྟོང་
ལས། ཤེས་པ་དེ་ཡི་རྣམ་པ་སྟེ་འགྱུར་ལྟར། །དེ་བཞིན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྟོང་
ན་ཡང་། །སྟོང་ཉིད་དག་ལས་རབ་དུ་སྟེ་བར་འགྱུར། །ཞེས་བརྟན་པའི་གཟུགས་
བརྟན་ལས་བརྟན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་སྟེ་བ་བཞིན་དུ། རང་མཚན་གྱིས་
སྟོང་པའི་རྒྱ་ལས་དེས་སྟོང་པའི་འབྲས་དུ་འབྱུང་བ་མི་འགལ་བར་གསུངས་སོ། །སྟོང་
ཉིད་ཅུང་བ་དེ་ལ་ཐམས་ཅད་ཅུང་བའི་རིགས་པ་འདིས་ཀྱང་རང་མཚན་གྱིས་སྟོང་
པ་ལ་བདེན་གཉིས་སོགས་གྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་འཐད་པར་བརྟན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རང་མཚན་མི་བཞེད་པ་ལ་བྱུང་ཆོས་དུ་མ་ཡོད་ཚུལ། སྟོང་

པ་ལ་བྱ་བྱེད་སོགས་རུང་མི་རུང་ལ་འདི་དག་ཚད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། འཇུག་པ་
 ལས། བདེན་པ་གཉིས་སུའང་རང་བཞིན་མེད་དེའི་ཕྱིར། །དེ་དག་རྟག་པ་མ་ཡིན་
 ཆད་པ་མིན། །ཞེས་པ་ལྟར་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་རུ་རང་མཚན་བཀག་པས་རྟག་
 མཐར་མི་ལྷུང་ཞིང་། རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་རྒྱ་འབྲས་སོགས་ཐམས་ཅད་འཇོག་ཅུས་
 པས་ཆད་མཐར་མི་ལྷུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་རང་མཚན་བཀག་པ་ལ་རྟག་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བ་
 སྤངས་སྒྲ་བའི་ཡོན་ཏན་(༡༢༣ན)ཡོད་ལ། དེར་མ་ཟད་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཆེས་
 འཐད་པ་སོགས་སྤུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་ཚེས་མང་རུ་ཡོད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་འཇུག་
 པ་རང་འབྲེལ་ལས། རྟགས་འདི་ནི་སྤུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ་ཞེས་མཁས་པ་ནམས་
 ཀྱིས་ངེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་རང་རྒྱུད་བཀག་པའི་རྗེས་དེ་མ་ཐག་རུ་གསུངས་པ་ལྟར།
 རང་ལྟགས་ལ་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་ཟབ་པའི་སྒྲོ་ནས་འབྲེལ་ཚུལ་ད་སུ་སེམས་
 གཞན་དང་སྤུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རུ་མ་ཡོད་པར་གསུངས་སོ། །དེ་དག་རི་ལྟར་ཡིན་
 རྣམ་ན། འཕགས་ལུལ་གྱི་སྒྲོབ་དཔོན་ཁ་ཅིག་གིས་རྩ་ཤེས་དང་བཞི་བརྒྱ་པ་སེམས་
 ཅམ་རུ་བཀྲལ་བ་དང་། ཡང་ད་སུ་མ་པ་འགའ་ཞིག་གིས་དེ་དག་གི་དགོངས་པ་ལྟ་
 བའི་ཆ་ནས་ད་སུ་མར་བཀྲལ་ནའང་ཐ་སྙད་ཀྱི་འཇོག་ཚུལ་འགའ་ཞིག་སེམས་ཅམ་
 པ་དང་བརྟན་ནས་ཀྱི་དོན་མི་འདོད་ཅིང་རང་རིག་འཇོག་པ་དང་། ཡང་ད་སུ་མ་
 པ་འགའ་ཞིག་གིས་ཐ་སྙད་རུ་རང་མཚན་གྱིས་ཀྱབ་པ་དང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་དང་
 དམ་བཅའ་ཁས་ལེན་པ་དང་། བདེན་འཇིན་ཤེས་སྒྲིབ་རུ་འཇོག་པ་དང་། ཐེག་
 དམན་གྱི་འཕགས་ལམ་འབྲེལ་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་སྤྱོད་མོ་ངེས་པར་རྟོགས་དགོས་པར་མི་
 བཞེད་པ་ལྟ་བུ་སོ་སོའི་འབྲེལ་ཚུལ་མང་རུ་བྱུང་ལ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་འཕགས་
 པའི་དགོངས་པ་འབྲེལ་པར་མཛད་པ་ཡིན་པར་སྤང་ངོ་། །འོན་ཀྱང་ཤིང་རྩ་ཆེན་སོ་
 སངས་རྒྱུས་བསྐྱངས་ཆེ་བ་གྲགས་པ་ཞི་བའི་ལྟ་གསུམ་གྱིས་མདོ་དང་འཕགས་པའི་
 དགོངས་པ་མཐར་སྤུག་རྟོགས་པར་བཀྲལ་བ་འདི་ནི་ད་སུ་སེམས་གཞན་ལས་ཁྱད་
 ཞུགས་པའི་འབྲེལ་ཚུལ་སྤུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྟེ། ཀྱི་དོན་ཐ་སྙད་རུ་འདོད་ཅིང་ཀྱབ་

གཞི་དང་རང་རིག་མི་བཞེད་པ་སོགས་སེམས་ཅམ་(༡༢༡བ)དང་ཐུན་མོང་མིན་པར་
འགྲེལ་ཚུལ་དང་། རང་མཚན་ཐ་སྐྱད་རྒྱུ་འདོད་པ་དང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་
ཁས་མི་ལེན་པ་དང་། བདེན་འཛིན་ཉོན་མྱོལ་རྒྱུ་འཛིག་པ་དང་། ཐེག་དམན་
འཕགས་པས་ཀྱང་སྒྲིབ་ཉིད་སྤྱོད་ཅེས་པར་རྟགས་པར་བཤད་པ་སོགས་དབྱ་མ་པ་
གཞན་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འགྲེལ་ཚུལ་ཡིན་ནོ། །སྒྲིབ་ཐུན་མིན་གྱི་ཁྱད་ཆས་
མང་རྒྱུ་ཡོད་པ་ལས་གཙོ་པོ་ནི་རྣམ་པ་བརྒྱུད་རྒྱ་གསལ་སོ། །

དེ་ཡང་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། རེ་ཞིག་གཙོ་པོ་རྣམས་བཞེད་ན། ཆོགས་
རྒྱག་ལས་ངོ་པོ་ཐ་དད་པའི་ཀྱན་གཞི་རྣམ་ཤེས་དང་རང་རིག་འགོག་ཁྱགས་ཐུན་
མོང་མ་ཡིན་པ་དང་། རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིབ་པས་ཕྱི་སྒྲིབ་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་
བ་སྐྱེད་པ་ཁས་མི་ལེན་པ་གསུམ་དང་། ཤེས་པ་ཁས་ལེན་པ་བཞིན་རྒྱུ་ཕྱི་དོན་ཡང་
ཁས་བླངས་དགོས་པ་དང་། ཉན་རང་ལ་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟགས་
པ་ཡོད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཉོན་མོངས་སུ་འཛིག་པ་དང་། ཞིག་པ་
དངོས་པོ་ཡིན་པ་དང་། དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རྒྱས་གསུམ་གྱི་འཛིག་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་
ཡིན་པ་སོགས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ཡང་། ཤེས་སྒྲིབ་གང་ནས་སྤྱོད་བ་མི་འདྲ་བ་
སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་དོ། །ཞེས་སོ། །དེ་དག་གི་སོགས་ཁོངས་ནས་
འདོན་རྒྱའི་ལམ་དང་འབྲས་བུའི་སྐབས་ཀྱི་ཁྱད་ཆས་ཀྱང་མང་རྒྱུ་ཡོད་དོ། །ཤེས་
སྒྲིབ་གང་ནས་སྤྱོད་བ་མི་འདྲ་བ་སོགས་ནི་སྤྱོད་པ་རྣམས་ལྟར་ལྟ་བའི་ཆ་ནས་ཁྱད་
ཁྱགས་པ་མིན་གྱི། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་བཟོད་ཚུལ་གྱི་ཟབ་གནད་དབྱ་སེམས་གཞན་
དང་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་ཆས་སོ། །དེ་ཡང་ཀྱན་གཞི་དང་རང་རིག་མི་འདོད་ཅིང་དེ་
དག་འགོག་པ་དང་། ཕྱི་དོན་དང་ཞིག་དངོས་ལྟ་རྒྱུ་འདོད་པའི་བྱུང་མཐའ་གཞན་
ཡང་ཡོད་མོད། དེ་དག་(༡༢༡ན)ཐལ་འཕྱུར་བའི་ཐུན་མིན་གྱི་ཁྱད་ཆས་སུ་འཕྱུར་ཚུལ་
ཇི་ལྟར་ཡིན་སྟུང་ན། དེ་ནི་འདི་ལྟར། ཐ་སྐྱད་རྒྱུ་ཡང་རང་མཚན་མི་བཞེད་ཅིང་
དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཀྱན་གཞི་སོགས་མི་བཞེད་པ་དང་། ཕྱི་དོན་བཞེད་པ་སོགས་ཀྱི་

ཁྱད་པར་འཛོག་པས་ན་གཞན་དང་མི་འདྲ་ལ། དེའི་སྤྱིར་འགོག་ལུགས་སྟུན་མོང་
མ་ཡིན་པ་དང་། འཛོག་ཚུལ་སྟུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དེས་ཁྱད་པར་གྱི་ཚིག་སྟོས་པ་
ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཁྱད་ཚོས་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚ་བ་རང་མཚན་མི་བཞིན་པ་ལ་ཐུག་
ཚུལ་ཤེས་པ་གལ་ཆེ་ལ། དེའི་རྒྱ་མཚན་སྤར་ཡང་ཅི་རིགས་སྟོས་ཟིན་ལ། འདིར་
ཡང་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་རྩལ་ཅམ་ཡང་མེད་པའི་བཏགས་ཡོད་ཅམ་གྱི་སྤྱིང་
ནས་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་འཛོག་ཚུལ་ཅུང་ཟད་སྟོས་ན། སྤར་གྱི་བདེན་གཉིས་
མི་འཐད་པའི་ཚྭ་པ་དེའི་ལན། གཞུང་འདིར། སྤྱིས་དེ་དེས་ན་དེ་ཡོད་དེ། །མིན་
ན་ཀུན་རྫོབ་མེད་པ་ཉིད། །ཅེས་སོགས་གྱིས་ཐལ་འགྱུར་བ་རང་ལུགས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་
འཛོག་ཚུལ་གསལ་བར་བསྟན་རྟོ། །

དེ་ཡང་གནས་ལུགས་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་དཀའ་བ་བཞིན་དུ། དགག་བྱ་རང་
ངོས་ནས་གྲུབ་པ་རྩལ་ཅམ་ཡང་མི་བཞིན་པ་འདི་པའི་ལུགས་ཀྱི་མིང་རྒྱང་བཏགས་
ཡོད་ཅམ་གྱི་སྤྱིང་ནས་ཐ་སྟོད་ཐམས་ཅད་ཆད་གྲུབ་དུ་འཛོག་མཚམས་ཤིན་དུ་དཀའ་
བས་ན། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ལ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ཚུལ་ལ་དེས་
པ་རྟེན་པ་དགོས་ཀྱི། དེ་ལྟ་མིན་པ་བདེན་གཉིས་ལ་ཉེ་རིང་དང་གཅིགས་ཆེ་ཆུང་
བྱ་བ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། དེ་གཉིས་གང་ལས་ཉམས་ཀྱང་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐར་ལྷུང་བར་
ཡང་འདྲ། ལྷུང་བ་སོ་ལྷུང་བར་ཡང་འདྲ། བདེན་གཉིས་ལ་མ་ཉམས་པར་བྱང་
འབྲེལ་དུ་བྱུང་ན་ལམ་རུས་སུ་ཚོགས་(༡༢༣བ)གཉིས་རྫོགས་པར་ཡང་འདྲ། འབྲས་
རུས་སུ་སྐྱེ་གཉིས་འཐོབ་པར་ཡང་འདྲའོ། །དེས་ན་ཐལ་འགྱུར་པའི་ལུགས་འདིར་
གཞི་གཅིག་གི་སྤྱིང་དུ་སྟོང་པ་དང་རྟེན་འབྲུང་བྱང་དུ་འཇུག་པའི་དབྱ་མའི་ལྟ་བ་
གཏན་ལ་འཁེབས་པ་ན། བདེན་གཉིས་མི་འགལ་བར་མ་ཟད་འོག་དུ་འཆད་པའི་
དངོས་སྐྱེ་བས་གོ་ཚུལ་དེ་ལས་བསྐྱོག་ནས། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་རྒྱ་མཚན་
གྱིས་རྒྱ་འབྲས་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་བྱང་བ་དང་། རྒྱ་འབྲས་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་འཐད་
པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རང་བཞིན་མེད་ཚུལ་ལ་དེས་པ་རྟེན་ནས་བདེན་གཉིས་གཅིག་

གོགས་སུ་གཅིག་འབྱེད་ཤེས་པ་ནི་ལྷགས་འདིའི་བྱང་ཚུགས་སྒྲ་ན་མེད་པ་ལོ། །གཉིས་
 པ་ནི། དངོས་སྒྲ་བ་དག་གིས་ཚུགས་ལ་རང་ངོས་ནས་བྱུང་པའི་རང་བཞིན་
 མེད་ན་གཞན་ཅི་ཡོད་སྒྲུལ་ནས་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་གཏན་མེད་ཏུ་གོ་ནས་
 རྒྱ་འབྲས་སོགས་གང་ཡང་འཛིག་མི་ཤེས་ལ། ཅི་སྟེ་ཡང་རྒྱས་འབྲས་བྱ་སྟེད་པ་དང་
 འབྲས་བྱ་རང་རྒྱ་ལས་སྟེ་བ་སོགས་ཡོད་ན་ནི་རང་ངོས་ནས་སྟེ་བ་ལས་ཐབས་ཅི་ཡོད་
 སྒྲུལ་ཏུ་བབྱང་ནས་ཚུགས་ལ་རང་ངོས་ནས་བྱུང་པའི་རང་བཞིན་ཡོད་པར་
 འདོད་དོ། །དེ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་སྟེད་ན་རྒྱ་འབྲས་མི་འཐད་ཅིང་། རྒྱ་འབྲས་
 གྱི་འབྲེལ་བ་མི་སྟེ་བར་ངེས་ན་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པ་མི་འཐད་ཅེས་བདེན་གཉིས་འགལ་
 འདུར་བབྱང་པས་དེ་གཉིས་བྱང་འབྲེལ་གྱི་ལྟ་བ་ལས་རིང་ཏུ་བྱུར་ནོ། །རྒྱ་མཚན་དེ་
 དག་གི་ཕྱིར། དངོས་སྒྲ་བ་རྣམས་གྱིས། རང་ངོས་ནས་བྱུང་པས་སྟོང་ན་སྟེ་འཇིག་
 དང་བདེན་བཞི་སོགས་ནས་ལས་འབྲས་སོགས་གྱི་བར་གང་ཡང་དབུ་མ་བ་ཁྱོད་
 གྱི་ལྷགས་ལ་མེད་པར་ཐལ་ཞེས་སྒྲ་སྟེ། ཚ་ཤེས་ལས། གལ་ཏེ་འདི་དག་ཀུན་སྟོང་
 བ། །འབྱུང་བ་མེད་ཅིང་འཇིག་པ་མེད། །འཕགས་(༡༣༥)པའི་བདེན་པ་བཞི་པ་
 རྣམས། །ཁྱོད་ལ་མེད་པར་ཐལ་བར་འབྱུར། །ཞེས་སོགས་དང་། ཚྱོད་བསྐྱོག་ལས།
 གལ་ཏེ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་གྱི། །རང་བཞིན་ཀུན་ལ་ཡོད་མིན་ན། །ཁྱོད་གྱི་ཆོག་
 ཀྱང་རང་བཞིན་མེད། །རང་བཞིན་བསྐྱོག་པར་མི་རུས་སོ། །ཞེས་རང་བཞིན་མེད་
 བ་ཁྱོད་ཅག་གི་ཆོག་ལའང་རང་བཞིན་མེད་པས་རང་བཞིན་ཡོད་པ་འགོག་པ་དང་
 རང་བཞིན་མེད་པར་སྟུབ་པ་གང་ཡང་མི་རུས་སོ་ཞེས་ཚད་དོ། །

དེ་དག་ལ་དབུ་མ་པས་ལན་འདེབས་པ་ན་སྤར་གྱི་ཐལ་བ་རྣམས་པར་ལ་བསྐྱོག་
 བས་འཕེན་ཏེ། ཚ་ཤེས་ལས། གལ་ཏེ་འདི་ཀུན་མི་སྟོང་ན། །འབྱུང་བ་མེད་ཅིང་།
 སོགས་སྤར་ལྟར་དང་། ཚྱོད་བསྐྱོག་གི་ལྷང་དེའི་ལན་ཡང་། དེ་ཉིད་ལས། དངོས་
 རྣམས་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་གང་། །དེ་ནི་སྟོང་ཉིད་ཅེས་བྱ་དང་། །གང་ཞིག་
 བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་དེ། །རང་བཞིན་མེད་ཉིད་ཡིན་པར་སྟེ། །ཞེས་དང་། དེའི་

རང་འབྲེལ་ལས་ཀྱང་བུམ་སྐམ་སྟགས་རྟེན་འབྱུང་ཡིན་ཕྱིར་རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་
 སྤང་ཅི་སྟགས་འཛིན་པ་དང་གྲང་བ་སྐྱོབ་པ་སྟགས་ལུས་པ་བཞིན་དུ། ཚོག་ལ་རང་
 བཞིན་མེད་ཀྱང་། དགག་སྒྲུབ་ལུས་པར་བརྟན་ཏོ། །འདི་དག་གྲུབ་མཐའ་ལུན་མིན་
 ལ་ཚུད་པ་ན་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ལ་བྱ་བྱེད་སྟགས་རུང་མི་རུང་ཁོ་ན་ལ་ཚུད་
 ཏོ། །དེ་ལྟར་དངོས་སྒྲུབ་སྒྲུབ་པའི་སྐྱོན་རྣམས་དབྱེ་མ་པ་ལ་མི་འཇུག་པར་མ་
 ཟད། གང་གི་ལུགས་ལ་སྟོང་ཉིད་རུང་བ་དེ་ལ་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་རུང་ཁིང་།
 སྟོང་ཉིད་མི་རུང་བ་དེ་ལ་ཚེས་ཐམས་ཅད་མི་རུང་བ་དང་། དངོས་སྒྲུབ་རང་གི་སྐྱོན་
 རྣམས་དབྱེ་མ་པ་ལ་བསྐྱར་བས་ན་སྐྱོན་འགོད་པ་པོ་རང་ལ་སྐྱོན་འཇུག་པའི་ཚུལ་
 ཙ་ཤེས་(༡༥༥)ལས། གང་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་རུང་བ། དེ་ལ་ཐམས་ཅད་རུང་བར་
 འགྱུར། གང་ལ་སྟོང་ཉིད་མི་རུང་བ། དེ་ལ་ཐམས་ཅད་རུང་མི་འགྱུར། ཁྱོད་
 བྱི་རང་གི་སྐྱོན་རྣམས་ནི། །ང་ལ་ཡོངས་སུ་སྐྱར་བྱེད་པ། རྟ་ལ་མངོན་པར་ཞོན་
 བཞིན་དུ། རྟ་ཉིད་བརྟེན་པར་འགྱུར་བ་བཞིན། ཞེས་སྟགས་སོ། །

སྟོང་ཉིད་རུང་བ་དེ་ལ་ཐམས་ཅད་རུང་ཚུལ་ནི། ཚོག་གསལ་ལས། ཁོ་པོ་ཅག་
 བྱི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་སྒྲུ་སྟེ་དེའི་ཕྱིར་གང་ལ་སྟོང་པ་
 ཉིད་རུང་བ་དེ་ལ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་རུང་ལ། གང་ལ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་
 བར་འབྱུང་བ་རུང་བ་དེ་ལ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་རྣམས་རིག་པར་འགྱུར་
 ཏོ། །ཞེས་སྟགས་རྒྱས་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ཡོད་པ་གང་ཡིན་རང་བཞིན་གྱིས་
 ཡོད་པར་བཟུང་བས་རྟག་མཐར་ལྟར་བ་ནི་ཡོད་པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་
 གཉིས་མ་བྱེད་པས་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་གཏན་མེད་དུ་
 བཟུང་བས་ཆད་མཐར་ལྟར་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་དང་མེད་པ་གཉིས་མ་
 བྱེད་པས་ཡིན་ཏེ། བཞི་བརྒྱ་པའི་འབྲེལ་པར། དངོས་པོ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་ལྟར་ན་
 ཇི་སྟེན་དུ་དངོས་པོ་དེའི་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་པ་ཇི་སྟེན་དུ་རང་གི་རོ་བོ་ཡང་ཡིན་པ་
 ཉིད་ལ། གང་གི་ཆོ་རང་གི་རོ་བོ་དང་བྲལ་བ་དེའི་ཆོ་དེ་ལ་དངོས་པོ་དེ་རྣམས་རྣམ་

པ་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཐོང་བའི་རྩ་དང་འདྲ་བས་གཉིས་སུ་སྒྲིབ་པ་ལས་མ་
 འདས་པའི་ཕྱིར་འདིའི་མངོན་པར་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་འགྲིག་དཀའ་བར་འབྱུར་
 རོ་ཞེས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་བརྒྱུ་ཕྱ་ཡི་ཏ་དང་བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པར་ཡོད་པ་དང་
 རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་གཉིས་ཁྱད་ཕྱེ་ནས་གསུངས་ལ། ཆོག་གསལ་ལས་ཀྱང་རང་
 བཞིན་གྱིས་མེད་པ་དང་མེད་པ་གཉིས་ཁྱད་ཕྱེ་ནས་གསལ་བར་(༡༣༥ན)གསུངས་ཏེ།
 དངོས་སྒྲིབ་པས་དབུ་མ་པ་ལ་ཁྱོད་ནི་རང་བཞིན་མེད་པར་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར་མེད་པ་པ་
 དང་མཚུངས་སོ་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། རང་བཞིན་མེད་པར་སྒྲིབ་པ་དང་མེད་པར་སྒྲིབ་པ་
 གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་ཕྱེ་ནས་མི་མཚུངས་ཚུལ་དང་། ཡང་དབུ་མ་པས་སྒྲེབ་པ་ལྟ་བུ་སྟགས་
 རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་རང་བཞིན་མེད་པར་སྒྲིབ་པའི་མེད་པར་མི་སྒྲིབ་པ་
 དང་། མེད་པ་བས་ནི་དེ་ལྟར་མི་སྒྲིབ་པར་སྒྲེབ་པ་ལྟ་བུ་མ་ནས་འདིར་འོང་བ་དང་འདི་
 བས་སྒྲིབ་མར་འགྲོ་བ་མ་མཐོང་བའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་དེ་དག་མེད་དོ་ཞེས་སྒྲིབ་པས་ན་རྒྱ་
 མཆན་མི་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་མེད་པ་བ་དང་མི་འདྲ་བའི་ཚུལ་སྟགས་ཁྱད་པར་དུ་མ་
 གསུངས་སོ། །བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པར་ཡང་། བདག་ནི་དངོས་པོ་མེད་པར་སྒྲིབ་པ་
 མ་ཡིན་ཏེ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བ་སྒྲིབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་ཁྱོད་དངོས་
 པོར་སྒྲིབ་པ་ཞིག་གམ་ཞེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བ་སྒྲིབ་པ་ཡིན་པ་
 ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱོད་ཅི་སྒྲིབ་པ་ཞིག་ཅེ་ན། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བ་སྒྲིབ་པ་ལོ། །

ཡང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བའི་དོན་གང་ཞིག་ཅེ་ན་རང་བཞིན་མེད་
 པའི་དོན་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྒྲེབ་པའི་དོན་དང་། སྒྲིབ་པ་དང་སྒྲིག་རྒྱ་དང་
 གཟུགས་བརྒྱན་དང་རྩི་ཟའི་ཤོང་བྱིར་དང་སྒྲུལ་པ་དང་མི་ལམ་དང་མཚུངས་པའི་
 རང་བཞིན་ཅན་གྱི་འབྲས་བུ་འབྲུང་བའི་དོན་དང་སྟོང་པ་ཉིད་དང་བདག་མེད་
 པའི་དོན་ནོ། །ཞེས་རྟེན་འབྲུང་ཁས་སྒྲུངས་པས་དངོས་པོ་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་
 སུ་སྒྲིབ་པ་(༡༣༥བ)སེལ་ཚུལ་དང་། རྟེན་འབྲུང་གི་དོན་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྒྲེབ་པ་ལ་
 བཤད་པས་དངོས་སྒྲིབ་ལྟར་ཡོད་པར་སྒྲིབ་པ་སེལ་ཚུལ་དང་། རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་སྒྲིབ་

མ་མོགས་དང་འདྲ་བས་རྒྱ་འབྲས་ཡོད་པར་བསྟན་པས་མེད་པ་བ་ལྟར་མེད་སྟེ་མེལ་
 ཚུལ་བསྟན་རྟོ། །དེ་བཞིན་རྩ་རིན་པོ་ཆེ་བསགས་པའི་ཕུང་པོའི་མདོ་ལས། བཅོམ་
 ལུན་འདས་ཚོས་ཐམས་ཅད་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བས་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་
 པའོ། །བཅོམ་ལུན་འདས་གང་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པའམ་རྣམ་པར་བྱང་བ་དེ་ནི་
 བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་དོན་ཏེ་མ་མཆིས་པའི་དོན་རྟོ། །བཅོམ་ལུན་འདས་མ་མཆིས་
 པའི་དོན་ནི་བརྟེན་ཏེ་འབྱུང་བའི་དོན་རྩ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྟོགས་ཏེ་ཞེས་མདོ་
 བརྟེན་སུ་བྱངས་མོ། །དེས་ན་ཕུང་དེ་དག་གིས་བསྟན་པ་ལྟར། རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་
 རང་བཞིན་མེད་བཞིན་རྩ་ཐ་སྟངས་སྟེ་ཚོགས་སུ་སྤང་བའི་དོན་ཡིན་གྱི་བདེན་གྲུབ་
 ལྟ་བུའི་དོན་མིན་ལ། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཡང་རྟེན་འབྱུང་
 གི་དོན་ཡིན་གྱི་ཅི་ཡང་མེད་པའི་ཆད་སྟོང་གི་དོན་མིན་ནོ། །རིགས་པ་བྱག་ཅུ་པ་
 ལས་གྲང་། གང་དག་གིས་ནི་མ་བརྟེན་པར། །བདག་གམ་འཇིག་རྟེན་མདོན་ཞེན་
 པ། །དེ་དག་གི་མ་རྟག་མི་རྟག་ །ལ་མོགས་ལྟ་བུས་འཕྲོགས་པ་ཡིན། །གང་དག་
 བརྟེན་ནས་དངོས་པོ་རྣམས། །དེ་ཉིད་རྩ་ནི་གྲུབ་འདོད་པ། །དེ་དག་ལ་ཡང་རྟག་
 མོགས་སྟོན། །དེ་དག་རི་ལྟར་འབྱུང་མི་འབྱུང་། །གང་དག་བརྟེན་ནས་དངོས་པོ་
 རྣམས། །རྒྱ་ཡི་ཁྲ་བ་ལྟ་བུ་ནི། །ཡང་དག་མ་ཡིན་ལོག་མིན་པར། །འདོད་པ་དེ་
 དག་ལྟར་མི་འཕྲོགས། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཚོགས་བཅད་དང་པོས་ཚོས་རྣམས་རྟེན་
 འབྱུང་རྩ་མི་འདོད་པར་བདེན་གྲུབ་རྩ་སྟེ་བའི་གཞན་ཤེ་རྟག་ཆད་(༡༥༦)ནི་ལྟ་བུའི་
 གཡང་རྩ་རྒྱང་བ་དང་། ཚོགས་བཅད་གཉིས་པས་རང་སྟེ་འགའ་ཞིག་གིས་དངོས་
 པོ་རྣམས་རྟེན་འབྱུང་རྩ་འདོད་ནའང་རྟེན་འབྱུང་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་
 ཉིད་རྩ་གྲུབ་པར་འདོད་པའང་རྟག་ཆད་ཀྱི་དབང་རྩ་འལྟར་བ་དང་། ཚོགས་བཅད་
 སྟེ་མས་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་ལ་མཁས་པ་དབུ་མ་པས་ཚོས་རྣམས་རྒྱ་རྟེན་ལ་རག་ལས་
 པའི་རྟེན་འབྱུང་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་དང་། སྟོང་བཞིན་
 རྩ་ཐ་སྟངས་རྟེན་འབྱུང་གི་ངོལ་པ་སྟེ་ཚོགས་སུ་སྤང་བའི་རྒྱ་ལྟར་འདོད་པ་རྟག་ཆད་

ཀྱི་ལྟ་བུ་ལས་མི་འཕྲོགས་པ་སྟེ་དེའི་དབང་རུ་མི་འབྱུང་བར་བསྟན་ཏོ། །ཁྱི་མ་འདི་
ལྟར་མདོ་ལས། བཀའ་པས་རྟེན་འབྲུང་ཆོས་རྣམས་རྟོགས་གྱུར་ཏེ། །མཐར་ལྟ་བ་
ལ་བརྟེན་པར་ཡང་མི་བྱེད། །ཅེས་སོགས་གསུངས་སོ། །གཞན་སྟེས་རྟེན་འབྲུང་མི་
འདོད་པར་ཆོས་རྣམས་བདེན་གྲུབ་རུ་འདོད་པ་རང་གི་སྟོན་པའི་ལུགས་ཡིན་པས་
མཆར་བའི་གནས་མིན་ལ། རང་སྟེ་འགས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་སྲ་
ན་མེད་པ་རྟེན་འབྲུང་ཁས་སྲུངས་ནས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་ཅན་ཡང་མི་བསྟོད་པར་ཆོས་
རྣམས་བདེན་གྲུབ་རུ་སྒྲ་བ་ནི་ཆེས་ཡ་མཚན་པའི་གནས་ཡིན་པར་རིགས་པ་ཐུག་ཅུ་
པ་སོགས་ལས་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་སྒྲུང་སྟོང་བྱུང་རུ་འབྲེལ་བའི་ཟབ་མོ་དབུ་མའི་ལམ་འདི་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་
དགའ་བའི་ཕྱིར། སྟོན་པས་གྱུར་། ཟབ་ཞི་སྟོས་བྲལ་འོད་གསལ་འདུས་མ་
བྱས། །ཞེས་སོགས་བཀའ་སྒྲུབ་ནས་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་དགའ་བ་
ལྟར་མཛད་པ་ཡིན་ཚུ་ལ། ཅ་ཤེས་རིན་མེད་བརྒྱ་པ་རྣམས་ལས་གསུངས་སོ། །མདོར་
ན་གཞི་རུས་སུ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་གཏན་ལ་འབབས་པ་ན། ཆོས་རྣམས་རང་ངོས་ནས་
གྲུབ་པས་སྟོང་ཚུ་ལ་ལ་ངེས་(༡༥༦བ)པ་རྟེད་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་མཚན་ཉིད་ཆང་བ་
གསོག་པ་ཡོད་ཅིང་། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཐ་སྟོང་རྟེན་འབྲེལ་
འཐད་ཚུ་ལ་ལ་ངེས་པ་རྟེད་ན་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ལ་ཚུ་ལ་བཞིན་སྟོབ་པ་ཡོད་
ལ། དེ་ལྟར་ཐབས་ཤེས་ཡ་བྲལ་རུ་མ་སོང་བའི་ཆོགས་གཉིས་བྱུང་འབྲེལ་ཞིག་ལམ་
རུས་སུ་ཡོད་ན། མཐར་ཐུག་འབྲས་བུའི་རུས་སུ་ཆོས་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲ་གཉིས་བྱུང་རུ་
འཇུག་པ་ཞིག་འོང་སྟེ། རིགས་པ་ཐུག་ཅུ་པར། བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱུང་
བའི། །དམ་པ་གཉིས་ནི་འཕྲོག། ཅེས་གསུངས་པས་སོ། །

༥ གསུམ་པ་ཆོས་བདག་འཕྲོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། རྩོ་རྩེ་
གཟེགས་མའི་གཏན་ཆོགས་བཤད་པ། རྟེན་འབྲེལ་ཆེན་མོའི་རིགས་པ་བཤད་པ།
ཡོད་མེད་སྟེ་འཕྲོག་གི་རིགས་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཅ་

ཆོག་ལྟར་སྤྱིར་བཤད་པ་ལ། རེ་ཞིག་འཇིག་རྟེན་མངོན་སུམ་གྱིས། །ཞེས་སོགས་
གསུངས། འདིར་སྤྱི་ཞེགས་རྒྱང་འཕེན་པ་དག་གིས་རྒྱ་མཐོང་ལས་སྤྱི་བར་འདོད་ཚུལ་
ལ། རྒྱང་འཕེན་གྱི་རྩ་བའི་གྲུབ་མཐའ་ནི། སྟོན་དྲང་སྟོང་འཇིག་རྟེན་མིག་ཅེས་བྱ་བ་
རྟོག་གི་ལ་བྱང་བ་ཞིག་བྱུང་བ་དེས་རང་གི་བྱ་མོ་ལ་བསྟོན་འདོད་པ་སོགས་ཀྱི་སྤྱིར་
ལས་འབྲས་དང་སྤྱི་བ་སྤྱི་མཐོང་པར་རྟོན་པའི་གཞུང་འབྲས་ཐུག་གཅིག་བཅས་ས།
དེའི་རྗེས་འབྲང་ལ་རྒྱང་འཕེན་པའམ་ཆད་སྟེ་བ་བྱུང་། འདི་ལ་དབྱེ་ཚུལ་མང་ཡང་།
ས་སྤེལ་ས། རྟོག་གི་པ་དང་། སྟོམས་འཇུག་པ་གཉིས་བཤད། དེ་རེ་རེ་ལའང་། སྤྱི་
བ་སྤྱི་མཐོང་གྲུང་ལས་འབྲས་མི་འདོད་པའི་ཆད་སྟེ་རེ་དང་། སྤྱི་བ་སྤྱི་དང་
ལས་འབྲས་གཉིས་ཀ་མི་འདོད་པའི་ཆད་སྟེ་(༡༢༥)སྟེ་རེ་ཡོད་དོ། །རྟོག་གི་པ་དག་
གིས་རིགས་པ་ལྟར་སྤང་ལ་བརྟེན་ནས། ཆོ་འདིར་སྤྱིན་པ་གཏོང་མཁན་ཁ་ཅིག་
དབུལ་བ་དང་། སེར་སྤྱ་ཅན་ཁ་ཅིག་ལྷག་པ་དང་། སྟོག་གཅོད་སྟོང་བ་ཁ་ཅིག་ཆོ་
བྱུང་བ་དང་། སྟོག་གཅོད་པ་ཁ་ཅིག་ཆོ་རིང་བ་སོགས་མཐོང་ནས་ལས་འབྲས་མཐོང་
དོ་ཞེས་དང་། སྤྱི་བ་སྤྱི་ཡང་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་གྲུབ་པས་མཐོང་དོ་ཞེས་འདོད།
སྟོམས་འཇུག་པ་དག་གིས་བསམ་གཏན་གཟུགས་མཐོང་གི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་པ་ན་
དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་པར་ལྟོམ། འཆི་ཆོ་ཉིང་དེ་འཇིན་ལས་ཉམས་ནས་འོག་མར་སྤྱི་བ་
མཐོང་བ་ན་རྒྱ་དེས་འཇིག་རྟེན་ན་དགྲ་བཅོམ་པ་སོགས་མཐོང་དོ་སྟམ་ནས་སྤྱིར་པ་
འདེབས། དེ་དག་གིས་སྤྱི་བ་སྤྱི་མཐོང་པར་སྤྱབ་ཚུལ་ནི། སྤྱི་བ་སྤྱི་མ་ནས་འདིར་
འོང་བ་མཐོང་དེ། ཆོ་འདིའི་ལུས་སྟོ་བྱུང་བ་ལས་སེམས་སྟོ་བྱུང་བ་ལྟར་པ་མར་མེསྟོ་
བྱུང་བ་ལས་འོད་སྟོ་བྱུང་བ་ལྟར་པ་ལྟ་བུ་དང་། འདི་ནས་སྤྱི་མར་འགོ་བའང་མཐོང་
དེ། ལུས་སེམས་རྗེས་གཅིག་ཡིན་པས་འཆི་བའི་ཆོ་ལུས་ནི་འབྱུང་བཞིའི་བག་ལ་ཞ།
དབང་པོ་རྣམས་ཀྱང་ནམ་མཁའི་བག་ལ་ཞ་བར་འབྱུང་ལ། ལུས་འཇིག་པའི་ཆོ་
སྟོ་འང་འཇིག་པ་ཅིག་པ་འཇིག་ན་རི་མོ་འཇིག་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་ཟེར།

སྟོ་ལུས་ལ་བརྟེན་ཚུལ་ནི། ཆད་དང་སྟོས་བྱེད་གི་རུས་པ་བཞིན་བྱ་སྟོ་ནི་ལུས་ཀྱི་

བདག་ཉིད་རྒྱ་ཁྱར་པ་དང་། མར་མེ་དང་དེའི་འོད་བཞིན་རྒྱ་སྒྲོན་གྱི་ལྷས་ཀྱི་འབྲས་
 བྱར་ཁྱར་པ་དང་། ཅིག་པ་དང་དེའི་རི་མོ་བཞིན་རྒྱ་སྒྲོན་གྱི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་ཁྱར་
 པ་ཉི་ཤུ་དང་པར་གསུམ་གྱི་སྒྲོན་ནས་བརྟེན་པར་འདོད། དེ་དག་ཁ་ཅིག་ན་རེ། མ་གྱི་
 བར་རྒྱ་བདེ་བར་འཛོེ། ཤི་ནས་དེ་ཡི་སྒྱུད་ཡུལ་མིན། །ལས་ཀྱང་ཐལ་བ་བཞིན་སོང་
 བས། །སྤར་འཛོེ་བ་ལྟ་ག་ལ་འབྱུར། །(༡༩༧བ)ཞེས་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་གིས་རྒྱ་མེད་
 པར་སྤྲུལ། འདི་ལྟར་མེ་རྟོག་པ་བླའི་རྒྱ་བ་དང་འདབ་མ་དང་ཟེའུ་འབྲུ་སོགས་ཀྱི་
 འཇམ་རྩལ་དང་དབྱིབས་ཁ་དོག་སྤྲུལ་ཆོགས་པ་དང་། སྤན་མ་རྒྱུམ་པ་ཆེར་མ་རྩོད་བ་
 དང་མ་བྱའི་མདོངས་ཀྱི་ཁ་དོག་སོགས་སྤྲུལ་ཀྱང་འབད་ནས་བྱེད་པ་མ་མཐོང་བས་
 འདི་དག་རང་གི་རོ་བོ་ཉིད་ལས་བྱུང་གི་རྒྱ་མེད་དོ་ཟེར། ཐལ་ཆེར་གྱིས་ནི། རྒྱེ་བ་
 རྒྱ་མེད་དང་ལས་འབྲས་སོགས་མེད་པས་རྒྱེ་བ་མང་པོར་ལམ་གོམས་པར་བྱེད་པ་མེད་
 པས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མེད་ཅེས་སྤྲུལ་བ་འདེབས། འདིའི་ལྷགས་
 ལ་གཞལ་བྱ་ལ་རང་མཚན་དང་ཚད་མ་ལ་མདོན་སྤྲུལ་གྱིས་བྲབ་པར་འདོད་པས་
 རྒྱུ་མཚན་དང་རྗེས་དཔག་མི་འདོད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ཇི་ཅམ་དབང་པོའི་སྒྱུད་
 ཡུལ་བ། རྒྱེས་བྱའང་དེ་ཅམ་ཁོ་ནར་ཟད། །བཟང་མོ་མང་མོས་གང་སྤྲུལ། །དེ་ནི་
 རྒྱང་གིའི་རྗེས་དང་འདྲ། །ཞེས་དང་། མཛེས་མ་ལེགས་པར་སྒྱུད་ཅིང་བཟའ་བར་
 གྱིས། །ལུས་མཚོག་འདས་གང་དེ་བྱོད་ལ་མི་འབྱུང་། །ཞེས་སོགས་འདིའི་གཞུང་
 ལས་བཤད་དོ། །འདིའི་གྲུབ་མཐའ་ཐལ་ཆེར་འདོད་པས་གདུངས་པའི་ཀུན་སྤོང་
 གིས་བྲས་ལ། ཐན་པར་རྒྱུ་ནས་བྲས་པའང་ཡོད་གསུངས། འདིའི་མིང་གི་རྣམ་
 བྱངས་ལ། ཆོ་འདིར་གང་མཛེས་ཅམ་གྱིས་ཆོག་པར་སྤྲུལ་བས་རྒྱ་རྩལ་མཛེས་པ་བ།
 ཤི་ཆོ་བདག་ཆད་པར་སྤྲུལ་བས་ཆད་སྤྲུལ། ལས་འབྲས་མེད་པར་སྤྲུལ་བས་མེད་སྤྲུལ།
 རྒྱུ་མ་རྒྱུད་རྒྱ་འཕེན་པས་སམ་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ལས་རིང་རྒྱ་སོང་བས་རྒྱུད་འཕེན་
 པ་ཞེས་སོགས་བྲ། འཕགས་པ་ལྟས། ལས་མེད་འབྲས་བྱ་མེད་ཀྱང་རྒྱུད་། །གཞུང་
 ངན་རྒྱུད་འཕེན་པ་ཡི་ལྷགས། །ཞེས་པ་ལྟར་རྒྱུད་འཕེན་འདི་རྒྱུ་རྩལ་པའི་ནང་ནས་

(༡༩ན)ཀྱང་གིན་ཏུ་ཐ་ཆད་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །དེ་འགོག་པ་ལ། རྩ་མེད་ལས་
སྦྱེ་བར་འདོད་པ་འགོག་ཚུལ་གཞུང་འདིར་འཇིག་རྟེན་མངོན་སུམ་གྱིས་གནོད་པས་
བཀག་ཅིང་འོག་ཏུ་འང་འཆད་ལ། འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་མེད་པར་འདོད་པ་དང་། རྩ་
ལུས་ལ་བརྟེན་ཚུལ་དགག་པ། རྩ་བ་ལྷ་སྤྱི་ཡོད་པ་དང་ཀྱན་མཁུན་ཡོད་པར་སྦྱབ་
པའི་ཚུལ་རྣམས་ནི། འཇུག་པ་ཅུ་འགྲེལ། རྟོག་གི་འབར་བ། ཆོད་མ་རྣམས་འགྲེལ་
སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

༥ ཡང་། དབང་ཕྱག་འགྲོ་བའི་རྩ་ཡིན་ན། ཞེས་སོགས་གསུངས། འདིར་
དབང་ཕྱག་པས་འདོད་ཚུལ་འགོག་པ་ལ་གཉིས། འདོད་པ་བརྗོད་པ། དེ་དགག་
པའོ། །དང་པོ་ལ། རྟོན་པ་ནི། ལྷ་ཆེན་དབང་ཕྱག་ཡིན་ལ། རྒྱུ་མེད་དང་གཟེགས་
གཟན་སོགས་ཀྱང་རྟོན་པར་འཇིན་ནོ། །དབང་ཕྱག་ལ་ཞི་བ་དང་ཡེ་སྤྱིད་སོགས་
མིང་གི་རྣམས་གངས་མང་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དབང་ཕྱག་གི་རྗེས་འབྲང་ལ། དབང་ཕྱག་
པ། ཞི་བ་པ། ཡེ་སྤྱིད་ལ་ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །ཁྱིམ་གངས་ཅན་ལ་ལྷར་བཅས་
པས་དབང་ཕྱག་རྟོན་པར་འཇིན་ལ། བྱེ་རིག་དག་ལའང་དེ་རྟོན་པར་འཇིན་པ་ཡོད་
དོ། །དེ་དག་སྤར་སོགས་སུ་བཤད་པའི་འདིར་ལྷ་རྟེགས་དབང་ཕྱག་པ་དངོས་ཀྱི་
དབྱེ་བ་ལ། གསལ་བྱེད་པ་དང་། རྩ་བ་མ་ཕྱག་པ་གཉིས་ཡོད། འདི་པས་དབང་
ཕྱག་སྦྱ་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱུད་དང་སྦྱེ་བ་བཞེགས་པའི་རྒྱུད་ཅེས་སོགས་ལུང་ཆོད་མར་
འདོད། དབང་ཕྱག་དེ་ནི། ཀངས་རི་ཉི་ཤེ་ན་བཅུན་མོ་ལྷ་མཁའ་དཀའ་བསྐྱོག་མ་
སོགས་མ་མོ་དང་། སྤུས་ཚོགས་བདག་དང་གདོང་དྲུག་སོགས་འབྱུང་པའི་(༡༩པ)
འཁོར་རྟོང་གིས་བསྐྱོར་ཞིང་གནས་པར་སློབ་དཔོན་ཤེས་རབ་གོ་ཆས་བསྟོད་འགྲེལ་
གཉིས་ལས་བཤད་དོ། །དབང་ཕྱག་དེ་ཡོན་ཏན་བརྒྱུད་དང་ལྷན་པར་འདོད་ལ་དེ་
ནི། རྩན་རས་གཟིགས་བརྒྱལ་ཞུགས་ལས། སྤ་བ་དང་། ཡང་བ་དང་། མཆོད་
པར་བྱ་བ་དང་། བདག་པོར་ཐུར་པ་དང་། དབང་ཏུ་ཐུར་པ་དང་། གར་ཡང་
ཕྱིན་པ་དང་། འདོད་རྒྱར་ལྷན་པ་དང་། དགའ་མཁུར་གནས་པའི་ཞེས་པ་ལྟར་

རྟོ། །དབང་ཕྱག་པ། གངས་ཅན་ལྷར་བཅས་པ། དབང་ཕྱག་དང་། ཆངས་པ་
 ལྷར་འཇིན་པའི་བྱེ་རིག་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲིབ་བཅུད་ཐམས་ཅད་དབང་ཕྱག་གིས་
 བྱས་པར་འདོད། ལྷ་སྤྲེགས་ཆངས་པ་བས་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཆངས་པས་སྤྱལ་
 པར་འདོད། དེ་དག་གི་ཚུལ་ཆངས་པ་དང་བྱེ་བྲག་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ནི་འདི་
 ལྷར་འཇིག་རྟེན་ཞིག་ནས་སྒྲིབ་པའི་ཚེ། སྤྲེགས་ཀྱི་ཆ་མེད་ཀྱི་རྒྱལ་ཕྱ་རབ་རྟག་པ་
 སྤྲེགས་མོ་མོར་ཡན་གར་གནས་པ་ན་ནམ་ཞིག་གི་ཆོ་དབང་ཕྱག་གིས་སྒྲིབ་བཅུད་
 འབྱིན་པར་འདོད་པའི་སྒྲོའི་འཕེན་པ་བཏང་བ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་ལས་ཀྱི་མཐུས།
 མོག་མར་རྒྱང་རྒྱལ་ཕྱ་རབ་གཉིས་འབྱུང་ཡང་རྒྱང་རྒྱལ་ཕྱ་རབ་གསུམ་པ་ཞིག་དེར་
 འབྱུང་ཞིང་། དེ་ལྷ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་སེ་གོལ་གཏོགས་ཅམ་གྱི་རྒྱང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་
 ཆེན་པོ་གཡོ་ཞིང་འཇུག་པ་བྱུབ། དེའི་སྤྲེད་ཏུ་སྤར་གྱི་རིམ་པ་ལྷར་གྱི་ཚུ་རྒྱལ་དག་
 ལས་རྒྱ་དཀྱིལ་འབྱིལ་ཞིང་འབྱིལ་བ་ཆགས་དེའི་སྤྲེད་ཏུ་སྤར་ལྷར་ས་རྒྱལ་དག་ལས་
 ས་དཀྱིལ་མཁེགས་ཤིང་ལན་ཅིག་ཏུ་བྱུར་པ་ཆགས། དེའི་སྤྲེད་ཏུ་སྤར་ལྷར་མེ་རྒྱལ་
 དག་ལས་མེའི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་རབ་ཏུ་འབར་བ་མེ་ལྷེ་གཅིག་ཏུ་བྱུར་པ་ཆགས། མེའི་
 དབུས་སུ་དབང་ཕྱག་གིས་མཛོན་པར་འདོད་(༡༥ན)པའི་དབང་གིས་ཆངས་པའི་སྒོ་
 ང་ཆེན་པོ་གསལ་ཞིང་འོད་འབར་བ་ཞིག་བྱུང་། དེ་སྒྲིབ་ཅིང་རྟོལ་བ་ལས་འཇིག་
 རྟེན་མེས་པོ་ཆངས་པ་ཆེན་པོ་པརླའི་མངལ་ནས་བྱང་བ་པརླ་ལ་འཇུག་པ་གདོང་
 བཞི་པ་ཞིག་བྱང་བ་དེས་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་བྱས་པར་འདོད། འདིས་རྒྱལ་སྤར་
 རྟག་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱེད་པོར་ཡང་བསྟན་ནོ། །ཡང་ཆངས་པས་ཁྲབ་འཇུག་གི་
 ལྷ་བའི་པརླ་དང་། དབང་ཕྱག་གིས་སྒྲོས་སྤྱལ་པའི་སྒོ་ང་ལས་ཆངས་པ་སྤྱེས་པའི་
 ཚུལ་ཡང་བཤད་དོ། །ཡང་བྱེ་རིག་དག་ན་རེ། གནས་སྤུས་ལོངས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་
 སྤྱེས་བྱས་སྒོ་སྒོན་ཏུ་བཏང་ནས་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱད་ཅིང་ལས་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་
 སྤུ་བཞིན། དབྱིབས་ཀྱི་ཁྲད་པར་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་བྱས་སོགས་བཞིན། རྟོན་
 བྱེད་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་དག་སྟ་བཞིན། དེ་ཡང་དབང་ཕྱག་ལས་གཞན་གྱིས་དེ་ལྷར་མི་

རྒྱས་པས་དེ་ཐམས་ཅད་དབང་ཕྱུག་གིས་བྱས་པར་གྲུབ་ལ། དེས་ན་དབང་ཕྱུག་ནི་
ཐམས་ཅད་མཐུན་པའོ་ཟེར།

གཞན་ཡང་མཐས་ཅན་གྱི་སྤྱིད་ཕྱག་མཐོ་དམན་རྣམས་པའང་དབང་ཕྱུག་
གིས་བྱས་ཏེ། སྤྱི་ལྟ་ཆོ་རིང་བ། མེར་སྣ་ཅན་ཞོར་དང་ལྟན་པ། གཏོང་བ་ཅན་
དབུལ་པོ་སྟགས་འཛུལ་བར་མཐོང་བའི་བྱེད། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོ་འགས་དག་གཉིན་
སྤྱིད་ཕྱག་སོ་སོར་སྐྱར་བ་བཞིན་ཟེར། འདིའི་ཐར་ལམ་ནི། བྱམ་ཅན་གྱི་རྒྱུད་སྤྱོད་
དང་། བྱད་མེད་དང་སྐྱར་བས་ཁམས་འཇག་པའི་བདེ་བ་དང་། དབང་ཕྱུག་གི་
ཡིང་གའི་ཆེ་ནས་དབང་བསྐྱར་བ་རྣམས་ཡིན་པར་སྤྲོད། ཐར་པ་ནི། སང་མི་གཉིད་
འགྲིག་གི་དུས་བཞིའི་ཡེ་ཤེས་ལས། འགྲིག་དུས་ཀྱི་འཇག་བདེ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཡེ་
ཤེས་བཞི་པ་དེ་ལ་འདོད་དོ། གཉིས་པ་དེ་འགོག་(༡༣༦)པ་ལ། གཞུང་འདིར་དབང་
ཕྱུག་གི་དོན་དྲིས་ནས་འགོག་པ་དང་རྟག་པ་ཡིན་ན་སྐྱེ་ལྟན་གྱི་རྒྱུར་མི་རུང་བའི་
རིགས་པ་སྟགས་ཀྱིས་བཀག་ལ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། མོད་འཇུག་དབྱིབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་
དང་། དོན་བྱེད་པ་ལ་སྟགས་པ་དག འདོད་པ་གྲུབ་པའང་དཔེ་མ་གྲུབ། ཡང་ན་
ཐེ་ཚོན་བྱ་བ་ཡིན། ཞེས་སྟགས་སྤར་གྱི་སྟོགས་སྤེའི་འདོད་ཚུལ་འགོག་པའི་རིགས་
པ་མང་ལ། དབུ་མ་སྤྱིང་པོ་ལས་ཀྱང་འདི་འགོག་ཚུལ་མང་དོ། །

༥ ཡང་། གཙོ་བོ་རྟག་པ་སྟགས་དང་། གལ་ཏེ་མེད་པ་འགའ་ཡང་སྟགས་ཀྱི་
སྐབས། གཙོ་བོ་ཆ་མེད་གཅིག་ལ་རང་བཞིན་གསུམ་ཡོད་པ་མི་འཐད་པ་དང་རྒྱ་
འབྲས་རང་བཞིན་གཅིག་ན་བྱ་བ་པ་མི་གཙང་བ་བྱ་བར་ཐལ་བ་སྟགས་ཀྱི་རིགས་
པས་འགོག་ཚུལ་ཅ་གཞུང་ལྟར་དང་བདག་སྐྱེ་འགོག་ཚུལ་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། ཡང་།
སོ་སོ་བའམ་འདུས་པ་ཡི། ཞེས་སྟགས་གསུངས། འདིས་རྒྱ་ཁྱེན་གཉིས་སོ་སོ་བ་དང་
དེ་གཉིས་འདུས་པའམ་ཚོགས་པ་ལ་འབྲས་བུ་རང་བཞིན་གྱིས་མི་གནས་པར་བརྟན་
ཏེ་འདི་ནི་རྒྱས་པར་རྩ་ཤེའི་རབ་བྱེད་ཉི་ཤུ་པ་ཚོགས་པ་བརྟགས་པ་ལྟར་ཤེས་པར་
བྱོལ། ཡང་སོ་སོ་བ་ནི་བདག་སྐྱེ་དང་གཞན་སྐྱེ་རེ་རེ་བ་དང་འདུས་པ་ནི་གཉིས་

ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་ཉྱེ་ཟུ་གསུམ་ལས་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་དོན་བསྐྱར་སྐྱར་བའམ། གཉིས་
 ཀ་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་འགོག་ཚུལ་ལའང་སྐྱར་ཆོག་པར་གསུངས་སོ། དེས་ན་
 འདིར་ཟུ་ཉྱེ་གསུམ་གཅེར་བུ་པས་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་འགོག་པ་ལ་གཉིས་
 འདོད་པ་བརྟེན་པ། དེ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ལ། དེའི་སྟོན་པ་ནི། ལྷ་ཆེན་རྒྱལ་བ་དམ་པ། དྲང་སྲོང་མཆོད་འོས་
 ལྷ་(༡༩༠ན)མཆོག་སོགས་སྟོན་པ་ཉེར་ལྷ་ཡོད་པར་བཤད། མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ལ།
 རྒྱལ་བ་པ། མཆོད་འོས་པ། གཅེར་བུ་པ། ཀྱན་ཏུ་རྒྱ་སོགས་ཡང་དོ། །ལྷང་ནི་
 རྒྱས་བྱེད་སྐར་མའི་བརྟན་བཅས་ཞེས་པ་སོགས་ལ་ཆོད་མར་བྱེད་དོ། །ཤེས་བྱ་
 ཐམས་ཅད་ཆོག་གི་དོན་དགྱར་འདུས་པར་འདོད་དེ། སྲོག་ །ཟག་པ། སྟོན་པ།
 དེས་པར་རྒྱ་པ། འཆིང་བ། ལས། རྟིག་པ། བསོད་ནམས། ཐར་པའོ། དེ་ལ་
 སྲོག་ནི། བདག་ཡིན་ལ། དེ་ནི་སྲོག་ཅན་གྱི་སྐྱེས་བྱའི་ལུས་ཆོད་ཅམ་ཡོད་པ་སེམས་
 པའི་བདག་ཉིད་ཅན་དོ་པོ་རྟག་ལ་གནས་སྐབས་མི་རྟག་པ་ཞིག་ཏུ་འདོད་དེ། ལྷང་
 པར་འཕགས་བརྟོད་ལས། གཅེར་བུས་ལུས་ཀྱི་ཆོད་བཞིན་དུ། སྲོག་ནི་ཁྱུང་དང་
 རྒྱས་པར་སྒྲ། ཞེས་སོ། །གསོ་བ། རྐྱེས་བྱ། འགྲོ་བ། གང་ཟག་སོགས་ཀྱང་བདག་
 གི་རྣམ་གྲངས་སོ། །ཟག་པ་ནི། དག་མི་དགའི་ལས་ཀྱིས་འཁོར་བར་ཟག་པ་བྱེད་
 པའོ། སྟོན་པ་ནི། ཟག་པ་འགོག་བྱེད་དེ་ལས་གསར་དུ་མི་གསོག་པས་སོ། །དེས་
 པར་རྒྱ་བ་ནི། བཟའ་བརྒྱུད་མི་སྦྱོད་པ་དང་། བསམ་གཏན་དང་ལུས་གཏུང་བྱེད་
 པའི་དཀའ་ལྷུང་གིས་སྐར་བསགས་ཀྱི་ལས་ཟད་པར་བྱེད་པའོ། །འཆི་བ་ནི། ཐར་
 པའི་གཤམ་བྱེད་ཀྱི་ལོག་པར་ལྷ་བ་ལུམ་བརྒྱ་དུག་ཏུ་སོགས་སོ། །ལས་ནི། རྐྱེས་
 རྐྱེད་འབྱུར་དང་མིང་དང་རུས་དང་ཆོ་སྟེ་བཞིའོ། །རྟིག་པ་ནི། ཆོས་མིན་སྟོགས་
 ཀྱི་བྱ་བ་རན་པའོ། །བསོད་ནམས་ནི་ཆོས་སྟོགས་ཀྱི་བྱ་བ་བཟང་པོའོ། །ཐར་པ་ནི།
 ལུས་གཅེར་བུ་སོགས་སྟོན་པ་དང་། མི་འཆོ་བ་སོགས་བརྒྱལ་ཞུགས་དང་། སྟོ་སྟོས་
 སོགས་ཡེ་ཤེས་དང་། མེ་ལྷ་བརྟེན་པ་སོགས་ཀྱི་དཀའ་ལྷུང་སྦྱོད་པ་རྣམས་(༡༩༠བ)

ནི་ཐར་ལམ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལས་སྐྱར་བསགས་ཟད་ཅིང་གསར་དུ་མ་
བྱས་པས་འཁོར་བ་ལས་ཐར་བར་འདོད་ལ། དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
སྤྱིང་ཁམས་གསུམ་ལས་འདས་པ་ན། འཇིག་རྟེན་འདུས་པ་ཞེས་པའི་གནས་ཆད་
དཔག་ཆད་འབྱུང་ཐག་ཞི་ལ། དབྱིབས་གདུགས་དཀར་གྱིན་བཀན་ལྟ་བུ། ཁ་
དོག་ཀྱི་མུད་སྐགས་ལྟར་དཀར་བ་དེར་འགྲོ་སྟེ་དེ་ནི་ཐར་པའི་འགྲོ་བ་ཞེས་བྱ་བེད།
དེ་ལྟར་ཡང་། རྒྱལ་བ་དམ་པས། ཁ་བ་རྒྱ་སྤོས་མེ་དོག་མདོག །བ་ཞོ་བ་མོ་མུ་
ཏིག་མདོག །གདུགས་བཀན་བཟུང་བའི་དབྱིབས་འདྲ་བ། ཐར་པ་ཡིན་པར་རྒྱལ་
བས་བཤད། ཅིས་སྟོ། རྒྱ་འབྲས་རང་བཞིན་གཅིག་ཅིང་གནས་སྐབས་ཐ་དད་པས་
འབྲས་བུ་རྣམས་བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་ལས་སྦྱེ་བེད། ཀྱན་མཁུན་མེད་པར་སྦྱབ་
པ་དང་། རྩོན་ཤིང་སེམས་ལྷན་དུ་སྦྱབ་པའི་རིགས་པའང་འདི་པས་མང་དུ་སྟོལ། །

གཉིས་པ་དེ་འགོག་པ་ལ། རྒྱ་འབྲས་རང་བཞིན་གཅིག་པར་འདོད་པ་འགོག་
ཚུལ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཞོ་འབྱུང་ཞེས་ནི་བསྐལ་བ་ན། ཅིའི་ཕྱིར་རྩ་མོ་ལ་མི་
འཇུག ཅིས་སྟགས་དོན་ལ་འཇུག་པ་འཚོལ་བར་ཐལ་བའི་རིགས་པས་བཀག་ལ།
གཉིས་ཀ་ལས་སྦྱེ་བར་འདོད་པ་འགོག་ཚུལ་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། ཀྱན་མཁུན་མེད་
པར་སྦྱབ་པའི་རིགས་པ་རྣམས་རིགས་པ་ལྟར་སྤྱང་དུ་བརྟན་ནས་དེ་རྣམས་ཀྱན་
མཁུན་ནིད་དུ་སྦྱབ་པའི་གདན་ཚིགས་སུ་འགྱུར་ཚུལ་དང་། ཤིང་སེམས་ལྷན་དུ་
སྦྱབ་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱང་མ་ཤེས་པར་བརྟན་ནས་ཤིང་སེམས་ལྷན་མིན་པར་
སྦྱབ་ཚུལ་སྟགས་རྣམ་འགྲེལ་དང་དབུ་མ་སྤྱིང་པོ་རྩ་འགྲེལ་སྟགས་ལས་རྒྱ་ཆེར་
གསུངས་སོ། སྤྱིར་ཕུ་སྟེགས་པའི་བྱབ་མཐའ་ལ་དབྱེ་བ་མང་ཡང་རྟག་ཆད་དུ་སྟོ་
བ་གཉིས་སུ་(༡༡ན)འདུ་ལ། ཆད་སྟོ་བ་ནི་རྒྱང་འཕེན་དང་། རྟག་སྟོ་བ་ལ་གངས་
ཅན་སྟགས་མང་ཡང་འདིར་ནི་རྩ་ཆོག་གིས་ཟིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདོད་ཚུལ་བསྐྱས་
ཅམ་རེ་ལས་གཞན་མ་གྱིས་སོ། དེ་ཡང་བྱད་པར་འཕགས་བརྟོད་ལས། ཕུ་སྟེགས་
ཅན་གྱི་གཞུང་ལྷགས་ལ། ཁི་ལྟ་ཁི་ལྟར་རྣམ་བསམས་པ། དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་མགོན་

ཁྱེད་ལ། །བདག་གི་སེམས་ནི་དད་པར་གྱུར། །ཅེས་པ་ལྟར་ལྷ་སྟེགས་རྣམས་ཀྱིས་
 ཉག་ཆད་རྩ་སྤྲེལ་བའི་ཚུལ། དེ་དག་འཁོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་
 ཀྱི་གཞུང་ལས་འབྲུང་བ་རྣམས་ཁོང་རྩ་ཆུད་ན་རང་ལུགས་ཀྱི་ཉོན་པ་དང་བསྟན་པ་
 གྲི་མ་མེད་པ་ལ་རིགས་པའི་ལམ་ནས་དྲངས་པའི་དད་པ་བཙོས་མིན་སྟེ་བར་འགྱུར་
 བ་དང་། དགོས་པ་གཞན་ཡང་མང་རྩ་ཡོད་དེ། རྩལ་བསྐལ་རྒྱ་མེད་རྩ་འཛིན་པ་
 དང་། རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་ལས་འབྲུང་བར་འཛིན་པ་དང་། ལམ་དང་
 ཐར་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་ལམ་དང་ཐར་པར་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ལོག་རྟོག་མཐའ་
 དག་འགག་པར་འགྱུར་བ་དང་། རྟེན་བ་ལྷ་མ་རྣམས་སུ་རྒྱུང་འཕེན་སོགས་ཀྱི་གྲུབ་
 མཐའ་རན་པའི་གཞུང་ལུགས་ཐོས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བཞག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་
 པོན་ཉམས་སྦྱང་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། རྟེན་བ་ཕྱི་མ་རྣམས་སུ་ཡང་ལོག་པར་ལྷ་བར་
 མཐའ་དག་ལས་ཐོག་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་རྒྱུད་ལ་ལྷུང་བར་རྟེན་བའི་བག་
 ཆགས་འཛིན་པ་སོགས་ཀྱི་ཆེད་རྩ་དགག་སྦྱབ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རྩ་མ་མཛད་པ་ཡིན་
 པས་འདི་དག་ནི་ཉམས་ལེན་སྟེང་པོར་བྱེད་པ་ལ་མི་མཁོའོ་སྟེ་རྩ་སྟེམས་པར་མི་
 བྱའོ་ཞེས་རིགས་པའི་དབང་ལུག་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་མཐའ་བཞིའི་
 རྟེན་བ་འཁོག་ཚུལ་བྱེ་བྲག་རྩ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། མཐའ་བཞི་ལས་མི་རྟེན་བར་དམ་
 བཅའ་(༡༣༧)བ། དེ་རིགས་པས་སྦྱབ་པ། དེས་གྲུབ་པའི་དོན་ནི།

དང་པོ་ནི། སྦྱིར་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབབས་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་དེ་ལ། ཐལ་
 འགྱུར་ཀྱི་དབང་རྩ་བྱས་པ་དང་། གཏན་ཆོགས་ཀྱི་དབང་རྩ་བྱས་པ་རྩ་མ་ཞིག་
 ཡོད་པ་ལས། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབབས་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པའི་གཙུག་པོ་ནི་
 མཐའ་བཞིའི་རྟེན་བ་འཁོག་གི་རིག་པའམ་རྟོ་རྩེ་གཟེགས་མའི་གཏན་ཆོགས་འདི་ཡིན་
 རོ། །དེའང་སྤར་བཤད་པའི་དགག་བྱ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་དེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་
 ཀྱི་སྦྱིང་རྩ་འཁོག་དགོས་ནའང་། ཐོག་མར་འདུས་བྱས་ཀྱི་སྦྱིང་རྩ་འཁོག་དགོས་ཏེ།
 བྱ་བ་བྱེད་ཀྱས་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་བདེན་པར་སྦྱོབ་པའི་འབྲུལ་གཞི་ཆེ་ལ། དེ་ལྟར་མི་

རྒྱལ་པའི་འདུས་མ་བྱས་ལ་བདེན་པའི་འབྲུལ་གཞི་རྒྱུད་བས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་རང་ཕྱི་
 དངོས་སྒྲིབ་བ་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་པོ་ལ་སྐྱེ་འཇིག་གནས་གསུམ་སོགས་མཛོད་བའི་རྒྱ་
 མཚན་གྱིས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ལ། ཅ་ཤེས་མཚོད་བཟོད་ཀྱི་སྐབས་
 གས་འགགས་སོགས་བརྒྱད་རང་བཞིན་མེད་པར་གྲུན་ལ་འབེབས་པར་མཛད་
 རོ། །དེ་ལྟར་འདུས་བྱས་ཀྱི་སྟེང་ཏུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞིགས་ན། འདུས་
 མ་བྱས་ཀྱི་སྟེང་ཏུ་འང་འགོག་སྒྲིབ་ལ་དགོངས་ནས། འདུས་བྱས་རབ་ཏུ་མ་གྲུབ་
 པས། །འདུས་མ་བྱས་ནི་རི་ལྟར་འབྱུབ། ཅེས་ཅ་ཤེས་ལས་ཐོག་མར་འདུས་བྱས་
 བདེན་པ་འགོག་པ་ཉིད་ལ་ནན་ཏན་ཆེར་མཛད་རོ། །འདུས་བྱས་ལ་འང་། སྐྱེ་
 གནས་འཇིག་གསུམ་ལས་སྐྱེ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞིགས་ན་གཞན་གཉིས་རང་
 བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འང་ཞར་ལ་ཞིགས་པས་ཐོག་མར་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་
 གྲུན་ལ་འབེབས་དགོས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་སྟོབ་དཔོན་སྒྲིབ་ཡབ་སྐུས་ཀྱིས་ས་བརྩ་
 པའི་(༡༥༥ན)མདོ་ལས་གསུངས་པའི་མཉམ་ཉིད་བརྩའི་ནང་ནས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་མཉམ་
 པ་ཉིད་ཐོག་མར་འཆད་པར་བྱེད་དེ། འཇུག་པ་རང་འགྲེལ་ལས། དེའི་ཕྱིར་འདིར་
 ཚོས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་མཉམ་པ་ཉིད་ཁོ་ན་རིགས་པས་བསྟན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཚོས་མཉམ་པ་
 ཉིད་གཞན་བསྟན་པ་སྒྲིབ་པར་དགོངས་ཏེ། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་དབྱུ་མའི་བསྟན་བཅས་
 ཀྱི་དང་པོར། བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། གཉིས་ལས་མ་ཡིན་རྒྱ་མེད་
 མིན། །དངོས་པོ་གང་དག་གང་ན་ཡང་། སྐྱེ་བ་ནམ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། ཞིས་ཉེ་
 བར་བཞོད་པ་ཡིན་ནོ། ཞིས་གསུངས་ཤིང་། འཇུག་པའི་ཅ་བ་ལས་ཀྱང་། དེ་ཉིད་
 དེ་ལས་འབྱུང་མིན་གཞན་དག་ལས་ལྟ་ག་ལ་ཞིག གཉིས་ཀ་ལས་ཀྱང་མ་ཡིན་རྒྱ་
 མེད་པར་ནི་ག་ལ་ཡོད། ཅེས་གསུངས། ལྱང་འདི་དག་གིས་མཐའ་བཞི་ལས་མི་སྐྱེ་
 བ་རྟགས་སུ་བཞོད་ནས་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་མེད་ཏུ་དངོས་སུ་རྒྱུབ་
 པ་མིན་གྱི། འདིར་དངོས་སུ་མཐའ་བཞི་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དམ་བཅའ་ཙམ་ཞིག་
 བསྟན་ལ་དམ་བཅས་པའི་དོན་ཡང་བསྐྱབ་ཚོས་གཞན་མི་འཕེན་པའི་མེད་དགག་ཁོ་

ན་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་གང་དག་ལྟལ་རྒྱས་གྲུབ་མཐའ་གང་ནའང་བདག་
དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་དང་རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་ནམ་ཡང་མེད་ཅེས་བསྟན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དམ་བཅའ་བཞི་ཁོ་ན་བྱེད་པའི་དོན་ཡང་། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་ལ་
མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་གང་རུང་གིས་བྱུང་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་
བ་ལ་རྒྱ་ཡོད་མེད་གཉིས་སྤྲེལ་ཤིང་། རྒྱ་ཡོད་པ་ལ་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་རང་བཞིན་
གཅིག་པའི་བདག་སྐྱེ་དང་། རང་བཞིན་ཐ་དད་པའི་གཞན་སྐྱེ་སྤྱི་བདག་གཞན་
རེ་རེ་བ་ལས་སྐྱེ་བ་གཉིས་དང་། བདག་(༡༩༩བ)གཞན་གཉིས་ཀ་ཚོགས་པ་ལས་སྐྱེ་
བ་དང་གསུམ་རྒྱ་ཁ་ཚོན་ཚད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟའི་དམ་བཅའ་གཞི་གྲུབ་ན་རང་
བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པའང་ཤུགས་གྱིས་འབྲུག་པོ། །

འོ་ན་དམ་བཅའ་འདི་རྣམས་མ་ཡིན་དགག་རྒྱ་ཐལ་འོ་སྟུམ་ན། སྒྲིན་མེད་དེ།
མ་ཡིན་དགག་ལ་བསྐྱབ་ཆོས་གཞན་འཕེན་པའམ་སྐྱབ་པ་ཞིག་དགོས་སོ། །དམ་
བཅའ་འདི་དག་མེད་དགག་ཡིན་པའང་། ཆོག་གསལ་ལས། མེད་པར་དགག་པ་
བརྗོད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་མེད་པའི་དོན་ནི་རང་བཞིན་མེད་པའི་
དོན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། ལེགས་ལྡན་གྱིས་ཀྱང་མེད་དགག་ཡིན་པར་མང་
རྒྱ་གསུངས་སོ། །ཁྱིའ་དགག་པ་ནི། རང་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྐྱས་དགག་བྱ་དངོས་
སྤྱི་བཅད་མ་བཅད་གང་ཡིན་ཀྱང་། སྒོ་དོན་མཐུན་ལ་རང་གི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་
ཆོ་དགག་པའི་རྣམ་པ་ཅན་རྒྱ་འཆར་བ་ཞིག་ལ་བྱའོ། །དེ་ལ་གཉིས་ལས། མེད་
དགག་ནི། རང་གི་དགག་བྱ་བཀག་ཤུལ་རྒྱ་ཆོས་གཞན་མི་འཕེན་པའི་དགག་པ་སྤྱི་
དཔེར་ན་བྲས་ཟེས་ཆང་འཐུང་རུང་མི་རུང་དྲིས་པ་ན་མི་བརྒྱང་ངོ་། །ཞེས་པ་ལྟ་
བུའོ། །མ་ཡིན་དགག་ནི། རང་གི་དགག་བྱ་བཀག་ཤུལ་རྒྱ་ཆོས་གཞན་འཕེན་པའི་
དགག་པ་འོ། །ཆོས་གཞན་འཕེན་ཚུལ་ལ། དངོས་སྤྱི་འཕེན་པ། ཤུགས་ལ་འཕེན་
པ། དངོས་ཤུགས་གཉིས་ཀ་ལ་འཕེན་པ། སྐབས་ཐོབ་གྱིས་འཕེན་པ་དང་བཞི་ལས།
བདག་མེད་པ་ཡོད་ཅེས་པ་ལྟ་བུ་དང་པོ་དང་། མཚན་བྱིན་ཚོན་པོ་ཉིན་པར་ཟས་

མི་བ་པ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་གཉིས་པ་དང་། མཚོད་རྒྱན་ཚོན་པ་ཉིན་པར་བས་མི་བ་པ་
 རིད་པ་མིན་པ་ཡོད་ཅེས་པ་ལྟ་བུ་གསུམ་པ་དང་། རྒྱལ་བུ་གཅིག་ཟུལ་རིགས་དང་
 གམ་ཐེའི་རིགས་གང་ཏུ་དུ་རེས་ཤིང་ཁྱད་པར་མ་(༡༩ན)རེས་པའི་རྒྱབས་སུ། གམ་
 བ་མ་ཡིན་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་པའི་པ་ཡིན་པའི་ཁྱིམ་འོ། །

[illegible]

ཆུར་བྱས་ནས་ཆུ་ས་བོན་དང་ཆེན་ཆུ་ཡུད་སོགས་ཀྱིས་གསལ་བར་བྱས་ནས་ཆུ་ཤུ་
གསལ་བའི་རོ་བོར་སྒྲིབ་པར་འདོད།

དེ་འཕྲོག་པ་ནི། སྤྱིར་མེད་པ་མི་སྐྱེ་བར་ཡོད་པ་གཅིག་སྐྱེ་དཔེས་ལ། དེ་འདྲ་
 རང་སྐྱེ་བའི་སྤྱོད་ལ་རྒྱ་མེད་པ་ཞིག་རང་གི་བདག་ཉིད་དམ་འོ་པོ་འཕྲོག་པའི་སྤྱིར་
 རྒྱ་སྐྱེ་བ་ཡིན་པར་ནི་རང་སྤྱེད་ག་འདྲོད་ཀྱི། གངས་ཅན་ལྟར་བདག་ཉིད་ལས་སྐྱེ་
 བ་དང་། སྤྱིར་ཡང་སྐྱེ་བ་ནི་སྤྱིས་ཀྱང་མི་འདྲོད་དོ། །དེའི་སྤྱིར་གངས་ཅན་གྱིས་
 འདྲོད་ཚུལ་དེ་མི་འཐད་དེ། འཕྲུ་ཕྱ་ལེ་ཏ་ལས། དངོས་པོ་ནམས་བདག་གི་བདག་
 ཉིད་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། དེ་དག་གི་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་རྒྱ་འཕྱར་བའི་སྤྱིར་དང་།
 ལྷན་རྒྱ་ཐལ་བར་འཕྱར་བའི་སྤྱིར་རོ། །དངོས་པོ་བདག་གི་བདག་ཉིད་རྒྱ་ཡོད་པ་
 རྣམས་ལ་ནི་ཡང་སྐྱེ་བ་ལ་དཔོན་པ་མེད་དོ། །ཅི་སྟེ་ཡོད་ཀྱང་སྐྱེ་ན་ནམ་ཡང་མི་སྐྱེ་
 བར་མི་འཕྱར་རོ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། སྤྱིར་རྣམས་སྤྱི་གསལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་
 ཡོད་པར་འདྲོད་པའི་སྐྱེ་བྱ་ཆོས་ཅན། སྤྱིར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པར་ཐལ། རང་
 གི་བདག་ཉིད་རྒྱ་ཁྱབ་ཟིན་པའི་སྤྱིར། དེ་ལ་མ་ཁྱབ་ཟེར་ན། དེ་འདྲའི་སྐྱེ་བྱ་ཆོས་
 ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ལ་ཐུག་པ་མེད་པར་ཐལ། རང་གི་བདག་ཉིད་ཁྱབ་ཟིན་ཀྱང་
 སྤྱིར་ཡང་སྐྱེ་བ་ལ་དོན་ཡོད་པའི་སྤྱིར། ཞེས་སྤྱིར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་རྒྱ་ཐལ་བ་
 དང་། སྤྱིར་ཡང་སྐྱེ་བ་ཐུག་མེད་རྒྱ་ཐལ་བའི་འགལ་བ་ཆོད་ཀྱི་ཐལ་བ་སྤྱི་གཤིས་
 ཀྱི་སྤྱོད་ནས་གངས་ཅན་གྱིས་བདག་སྐྱེ་འདྲོད་པ་ལ་གཞོད་ཀྱིང་སྤྱོད་པར་མ་ཆོད་དོ། །

གྲངས་ཅན་པས་ཡོད་ཀྱང་མི་གསལ་པ་གསལ་བར་སྐྱེ་བར་འདོད་པས་ཐལ་
འཕྱར་སྐྱེ་མར་མ་བྱལ་བེར་ལ། གསལ་བྱིན་སྐྱེ་མི་དགོས་པས་ཐལ་འཕྱར་སྐྱེ་མར་
མ་བྱལ་བེར་ཡང་། གཉིས་ཀ་ལ་ལན་ལྷན་དག་མི་ཐེབས་པར་གསུངས་ཏེ། (༡༩)ན
གསལ་པ་སྐྱ་ནས་ཡོད་ན་དེར་སྐྱེ་མི་དགོས་ལ། སྐྱ་ནས་ཡོད་ཀྱང་སྐྱ་བྱག་མེད་སྟེ་
ན་གནས་ཤིང་། གསལ་པ་སྐྱར་མེད་ན་སྐྱ་ལ་སྐྱར་ཡོད་ཁོ་ན་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་ཉམས་
སྟོ་ཞེས་ཙུ་ཤེས་ཀྱི་ཆེན་ལས་སོ། །འདིས་ནི་ལྷ་ཡུལ་རང་པའི་ན་ལམ་རོ་སྟོན་གྱི་

ཏུས་སུ་ཡོད་ན་དེ་མ་ཡིན་པའི་མུ་གུའི་གསལ་བ་ཉིད་ཀྱང་མི་སྲིད་པས་རྒྱུའི་ཏུས་ན་
 མུ་གུ་ཁོ་རང་ཡོད་དགོས་ལ། ཡོད་ཀྱང་དེས་མི་ཚོག་པར་སྤར་ཡང་སྐྱེ་དགོས་ན་དོན་
 མེད་དང་ཐུག་མེད་ཏུ་ཐལ་ཞེས་འགལ་བ་བརྗོད་དོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་འཇུག་པ་ལས་
 ཀྱང་། དེ་ནི་དེ་ལས་འབྱུང་ན་ཡོན་ཏན་འགའ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། རྒྱེས་པར་གྱུར་
 པ་སྤར་ཡང་སྐྱེ་བར་རིགས་པའང་མ་ཡིན་ཉིད། རྒྱེས་ཟིན་སྤར་ཡང་ཡོངས་སུ་རྟོག་
 པར་འབྱུར་ན་ནི། རྩ་གྲུ་ལ་མོགས་ན་མས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་འདིར་རྟེན་མི་འབྱུར་ཞིང་། ལ་
 བོན་སྲིད་མཐར་ཐུག་པར་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཉིད་ཏུ་འབྱུར། ཞེས་རང་དང་རོ་བོ་གཅིག་
 པའི་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་བ་འཁོག་པའི་རིགས་པ་བརྟན་ལ། དོན་ནི། རྒྱ་ལ་དང་པོས་མུ་གུ་
 དེ་རྒྱུའི་ཏུས་སུ་རོ་བོ་ཚོགས་པར་གྲུབ་ཟིན་ན་སྤར་ཡང་སྐྱེ་བ་ལ་དགོས་པའམ་ཡོན་
 ཏན་འགའ་ཡང་མེད་དེ། སྐྱེ་བ་ནི་རང་གི་རོ་བོའམ་བདག་ཉིད་འཛོལ་པའི་དོན་ཏུ་
 ཡིན་པས་མོ་ཞེས་སྤར་སྤར་སྤར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་ཏུ་ཐལ་བ་འཕངས་པའོ། །ལྷག་
 མ་རྒྱུ་ལ་བཞིས། རྒྱེས་ཟིན་སྤར་ཡང་ཐུབས་ནས་སྐྱེ་བ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་
 དོ། །ཅི་ལྟར་ན་གལ་ཏེ་རྒྱེས་ཟིན་གྱི་ས་པོན་ལྟ་བུ་སྤར་ཡང་ཐུབས་ནས་སྐྱེ་དགོས་ན།
 མུ་གུ་དང་ཕྱིར་བྱ་མོགས་འབྲས་སུའི་རིགས་འདྲ་ན་མས་སྐྱེ་བའི་སྐབས་མི་རྟེན་ཅིང་།
 རྒྱ་ས་བོན་གྱི་རིགས་འདྲ་སྲིད་མཐའི་བར་ཏུ་བར་མ་ཆད་ཏུ་སྐྱེ་བར་ཐལ་མོ་ཞེས་
 སྤར་ཡང་སྐྱེ་བ་རིགས་པ་དང་འགལ་བར་བརྟན་རོ། །སྤྱིར་ཡོད་པ་དང་(༡༣༥)བ་སྐྱེ་
 བ་གཉིས་མི་འགལ་ཡང་། ཡོད་པ་དང་སྤར་ཡང་སྐྱེ་བ་གཉིས་འགལ་ལ། དེ་བཞིན་
 ཏུ་ཡོད་པ་དང་སྐྱེ་བ་ཐུག་བཅས་གཉིས་མི་འགལ་ཡང་ཡོད་པ་དང་སྤར་ཡང་སྐྱེ་བ་
 ཐུག་བཅས་གཉིས་འགལ་ཚུལ་བརྗོད་པ་ལྟེ་དེ་ནི་སྤར་དངས་པའི་བྱ་རྒྱ་ལྟ་བུ་ཏུ་དང་
 འཇུག་པའི་ཡུང་གི་ཡང་སྐྱ་སྐྱ་སྐྱས་གསལ་བར་བརྟན་རོ། །བྱ་རྒྱ་ལྟ་བུ་ཏུའི་ཡུང་དེ་ལ་
 མདོར་བརྟན་རྒྱས་བཤད་གཉིས་ཡོད་པ་སྤྱིར་ཚུལ་ཤེས་པ་གལ་ཆེ་ཞིང་མདོར་བརྟན་
 སྐབས་ཡང་སྤྱེ་མེད་ཀྱང་རྒྱས་བཤད་སྐབས་ཡོད་པ་མདོར་བརྟན་ལའང་རྒྱར་དགོས་
 མོ། །གཞན་ཡང་འཇུག་པ་ལས་རྒྱ་འབྲས་བདག་ཉིད་གཅིག་པ་ལ་ས་མུག་གཉིས་ལ་

དབྱིབས་ཁ་དོག་རོ་རྒྱས་སོགས་ཐ་དད་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། གནས་སྐབས་མུ་མ་
 སྤངས་ན་ས་མུག་གཉིས་རང་བཞིན་གཅིག་པ་ཉམས་པར་ཐལ་བ་དང་། ས་མུག་གི་
 གནས་སྐབས་གཉིས་ཀྱི་རེ་རེར་གཉིས་ཀ་བཟུང་ཏུ་ཡོད་མེད་མཚུངས་པར་ཐལ་བ་
 དང་། ས་མུག་གཉིས་རང་བཞིན་གཅིག་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པས་གཞོད་པར་
 ཐལ་བའི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འགོག་པར་མཛད་དོ། །ཚེ་ཤེས་ལས་ནི། རྒྱ་དང་
 འབྲས་བུ་གཅིག་ཉིད་ན། སྦྱིད་དང་བསྦྱིད་པ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར། །ཞེས་རྒྱ་འབྲས་
 རང་བཞིན་གཅིག་ན་སྦྱིད་བྱེད་ཀྱི་པ་དང་བསྦྱིད་བྱའི་བུ་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་
 གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བའི་སྒྲོན་དང་། ཡང་། གལ་ཏེ་ཤིང་དེ་མེ་ཡིན་ན། བྱིད་པ་པོ་
 དང་ལས་གཅིག་འགྱུར། །ཞེས་གང་ཞིག་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་ལས་ཤིང་དང་། གང་
 གིས་སྐྱེས་པར་བྱེད་པའི་བྱེད་པ་པོ་མེ་སོགས་ཀྱི་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་
 བའི་སྒྲོན་དང་གཉིས་ཡོད་པར་གསུངས་ལ། རོན་དེ་ཉིད་འཇུག་པ་ལས། བདག་
 ལས་སྦྱེ་བར་འདོད་ན་བསྦྱིད་པར་བྱ་དང་སྦྱིད་བྱེད་དང་། །(༡༩༥ན)ལས་དང་བྱེད་
 པ་པོ་ཡང་གཅིག་ཉིད་འགྱུར་ན། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེ་ལྟར་བདག་སྦྱེ་བཀག་
 པ་དེ་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་ཏུ་བཀག་པ་ཡིན་པས་དེ་འགོག་པ་ལ་རོན་དམ་གྱི་ཁྱད་
 པར་རྒྱར་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། བདག་ལས་མ་ཡིན། །ཞེས་པ་བདག་སྦྱེ་སྦྱིར་འགོག་
 པར་མཛད་དོ། །འཇུག་པ་ལས། དེ་ཕྱིར་དངོས་པོ་བདག་ལས་འབྲུང་ཞེས་རབ་ཏུ་
 བརྟགས་པ་འདི། །

དེ་ཉིད་དང་ནི་འཇིག་རྟེན་ཏུ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་
 གཞན་སྦྱེ་འགོག་པ་ལ། གཞན་སྦྱེ་འདོད་མཁན་ནི། བྱེ་བྲག་པ་སོགས་གཞན་སྦྱེ་པལ་
 ཆེར་དང་། རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱི་རང་སྦྱེ་བཅས་ཡིན་ལ། དེ་དག་གིས། གཞན་
 སྦྱེ་ཡོད་དེ་འཇིག་རྟེན་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཟེར། དེ་ཡང་དངོས་སྦྱེ་བས་
 རོན་དམ་པའི་གཞན་སྦྱེ་དང་། རང་རྒྱུད་པས་ཐ་སྦྱད་ཏུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་
 གྲུབ་པའི་གཞན་སྦྱེ་འདོད་དོ། །དེ་ལ་དངོས་སྦྱེ་བ་དག་ན་རེ། བདག་སྦྱེ་ནི་རོན་

མེད་པས་མི་རིགས་ཤིང་། དེ་མེད་པས་གཉིས་ཀ་ལས་སྟེ་བའང་མི་འཐད་ལ། རྒྱ་
 མེད་ནི་གཅིག་ཏུ་ཐ་ཆད་པས་དེ་དག་དགག་པར་རིགས་ན། གཞན་སྟེ་འཁོག་པ་ནི་
 མི་རིགས་ཏེ། གསུང་རབ་ལས་སྟེ་ལུང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་རང་གི་མཆོད་ཉིད་ཀྱིས་
 གཞན་ཏུ་ཡུར་པའི་སྒྲིབ་བཞི་ལས་སྟེ་བར་གསུངས་པས། གཞན་སྟེ་བགག་ན་ལུང་
 རིགས་དང་འགལ་ལོ་ཞེས་ཟེར། དེ་ལྟར་ཡང་། མ་ཤེས་ལས་ལུང་དང་འགལ་བའི་
 རྩོད་པ་དགོད་པའི་སྐབས་སུ། རྒྱ་རྣམས་བཞི་སྟེ་རྒྱ་དང་ནི། དམིགས་པ་དང་
 ནི་དེ་མ་ཐག །དདག་པོ་ཡང་ནི་དེ་བཞིན་ཏེ། རྒྱ་ལྷ་པ་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་
 གསུངས་ཤིང་། རྒྱ་སོ་སོའི་ངོས་འཛིན་ལ། མཛོད་ནས་བཤད་པ་དང་(༡༣༥)དེ་
 ལས་གཞན་པའི་སྡེ་པ་ཁ་ཅིག་གི་ལུགས་དང་། དབང་ཕྱག་སོགས་རྒྱ་མ་ཡིན་པས་
 རྒྱ་ལྷ་པ་མེད་ཅིང་རྒྱ་བཞིར་འདུ་བར་སྟོགས་སྡེ་མས་འདོད་པ་མཛོད་ལས་བཤད་
 པ་དང་འདྲ་ཚུལ་བཅས་མ་འཇུག་གི་སྒྲིག་ཆེན་གཉིས་སུ་རྒྱས་པར་གསུངས་སོ། །དེ་
 ལས་གཞན་སྟེ་ཞེས་པའི་གཞན་ནི་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཐ་སྟོད་ཏུ་གཞན་ཡིན་པ་ཙམ་
 མིན་གྱི། རང་གི་མཆོད་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་པའི་རྒྱ་གཞན་ལས་རང་མཆོད་ཀྱིས་བྱུང་པའི་
 འབྲས་ཏུ་གཞན་སྟེ་བ་ལ་བྱ་དགོས་པ་ནི། སྐར་དྲངས་པའི་འཇུག་པ་རང་འགྲེལ་གྱི་
 ལུང་དེར། དེ་དག་གི་རང་བཞིན་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་གཞན་ལས་སྟེ་བར་འཕྱར་རོ་
 ཞེས་སྟོགས་སྡེའི་འདོད་པ་འགོད་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པས་བྱུང་གོ། །

དེ་ལྟའི་གཞན་སྟེ་འཁོག་པ་ལ། འཇུག་ལྷ་ལི་ཏ་ལས། དངོས་པོ་རྣམས་གཞན་ལས་
 ཀྱང་སྟེ་བ་མེད་དེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་སྟེ་བར་ཐལ་བར་
 འཕྱར་བའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས། འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་། གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་
 གལ་ཏེ་གཞན་ཞིག་འབྱུང་བར་འཕྱར་ན་ནི། ཁོ་ན་མེ་སྟེ་ལས་ཀྱང་ཐུན་པ་མ་ཐུག་
 པོ་འབྱུང་འཕྱར་ཞིང་། ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་སྟེ་བར་འཕྱར་ཏེ་གང་གི་
 ཕྱིར། རྒྱེད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་མ་ལྟས་ལ་ཡང་གཞན་ཉིད་མཚུངས། ཞེས་གསུངས།
 དོན་ནི། དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་མི་སྟེ་བར་མ་ཟད་གཞན་ལས་ཀྱང་སྟེ་བ་མེད་

དེ། རྒྱ་མཚན་ཅིའི་ཕྱིར་ན། གཞན་སྐྱེའི་གཞན་ནི། རྒྱ་འབྲས་གཉིས་རང་གི་མཚན་
 ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཡིན་པ་ལ་བྱ་དགོས་ལ། དེ་ཡིན་ཕྱིན་གཞན་ཡིན་པ་དེ་ཁོ་
 རང་གི་གནས་ལུགས་ཡིན་དགོས། དེ་ཡིན་ན་པན་ཚུན་འབྲེལ་བ་གཏན་ནས་མེད་
 པའི་རྟོགས་(༡༩༦ན)མེད་ཀྱི་གཞན་ཡིན་དགོས་ལ། དེ་འབྲེའི་འབྲས་བྱ་ཞིག་རང་གི་
 རྒྱ་ལས་སྐྱེ་ན། རྒྱ་མིན་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་དང་། དེ་འབྲེའི་རྒྱ་ཞིག་གིས་
 རང་གི་འབྲས་བྱ་སྐྱེད་ན་རང་གི་འབྲས་བྱ་མིན་པའི་འབྲས་བྱའི་དངོས་པོ་ཐམས་
 ཅད་སྐྱེད་པར་ཐལ་ལོ་ཞེས་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་འཇུག་པར་བསྟན་ཏོ། །དེ་ཡང་སྐྱ་ལུའི་
 ས་པོན་རང་འབྲས་སྐྱ་ལུའི་རྒྱ་བྱ་ལས་རང་མཚན་གྱིས་གཞན་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། མེ་
 དང་མོལ་བ་མོགས་ཀྱང་སྐྱ་ལུའི་རྒྱ་བྱ་ལས་རང་མཚན་གྱིས་གཞན་ཡིན་པ་མཚུངས་
 པར་སྟོགས་སྔ་མས་འདོད་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་སེལ་བྱེད་མེ་ལྷེ་འབར་བ་ལས་ཀྱང་
 བསལ་བྱ་ཐུན་པ་འཇུག་པོ་འབྱུང་བ་དང་། རྒྱ་ཡིན་མིན་ཐམས་ཅད་ལས་འབྲས་བྱ་
 ཡིན་མིན་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་ཐལ་ཏེ། དེ་དག་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་
 པའི་གཞན་ཉིད་མཚུངས་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། བྱི་བྲག་ནི་ཙ་ཤེས་ལས།
 རྒྱ་དང་འབྲས་བྱ་གཞན་ཉིད་ན། རྒྱ་དང་རྒྱ་མིན་མཚུངས་པར་འབྱུར། ཞེས་གཞན་
 སྐྱེ་ལ་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་འཇུག་པར་གསུངས་པའི་རིགས་པ་དབུ་མ་འཇུག་པར་སྟོན་ཏེ་
 བཤད་པའོ། །དེ་ལྟར་བཀག་པ་ན། སྟོགས་སྔ་མས་དེའི་སྟོན་སྟོང་ཚུལ་ནི། འཇུག་
 པ་ལས། རབ་རྩ་བྱ་བར་རུས་པ་དེ་ཕྱིར་འབྲས་བྱར་ངེས་བརྟེན་ཅིང་། ཞེས་སོགས་
 གསུངས། དེའི་དོན་བསྟན་ན། རྒྱ་འབྲས་གཉིས་རང་མཚན་གྱིས་གཞན་ཡིན་ནའང་།
 རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ངེས་པ་སོ་སོར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རྒྱ་ཡིན་མིན་ཐམས་ཅད་ལས་འབྲས་བྱ་
 ཡིན་མིན་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་མི་དགོས་ཏེ། དངོས་པོ་གང་ཞིག་རྒྱས་བྱ་བར་རུས་པ་དེ་
 དེའི་འབྲས་བྱ་དང་། དངོས་པོ་གང་ཞིག་འབྲས་བྱ་སྐྱེད་རུས་པ་དེ་དེའི་རྒྱར་ངེས་
 པའི་ཕྱིར་གཞན་ཁྱད་པར་བ་ཁོ་ནས་རྒྱ་(༡༩༦བ)འབྲས་བྱ་འཛོག་སྟེ། དཔེར་ན་ནས་
 ཀྱི་ས་པོན་དེ་རང་དང་རྒྱད་གཅིག་པའི་ནས་ཀྱི་རྒྱ་ལུའི་རྒྱ་ཡིན་གྱི། སྐྱ་ལུའི་རྒྱ་ལུའི་

རྒྱ་མིན་པ་ལྟར་རོ། །ཞེས་པ་ལོ། །དེའི་ལན་ནི། ཡང་དེ་ལས། རི་ལྟར་ནས་དང་གེ་
སར་དང་ནི་གེང་ཕྱ་ཀ་ལ་སོགས། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དོན་བསྟན་ན། རི་
ལྟར་ནས་དང་པད་མའི་གེ་སར་སོགས་ནི་སྤྱ་ལུའི་ལྷ་ལུའི་རྒྱ་མིན་པ་བཞིན་ཏུ་སྤྱ་
ལུའི་ས་བོན་དེའང་སྤྱ་ལུའི་ལྷ་ལུའི་རྒྱ་མིན་ཏེ། རང་མཆོག་གིས་གཞན་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་པ་ལོ། །འདིས་རང་མཆོག་གིས་གཞན་ཡིན་པ་ལ་རྒྱུད་གཅིག་པ་སོགས་
ཀྱང་མི་རུང་བར་བསྟན་ཏོ། །གཞན་ཡང་གཞན་སྐྱེ་ནི་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་རང་བཞིན་
གིས་གཞན་ཡིན་པ་དང་། རང་བཞིན་གིས་སྐྱེ་བ་གཉིས་ཚོགས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་
ལ་གྲུལ་རེ་རེ་བཀག་པའི་སློན་ནས་ཚོགས་པ་གཞན་སྐྱེ་འགོག་ཚུལ། དབུ་མ་འཇུག་
པ་ལས་གཞན་སྐྱེ་བྱེ་བྲག་ཏུ་འགོག་པའི་སྐབས་སུ། རྒྱ་འབྲས་སྐྱ་ཕྱི་བ་ལ་གཞན་སྐྱེ་
དགག་པའི་རིགས་པ་དང་། རྒྱ་འབྲས་རུས་མཉམ་པ་ལ་གཞན་སྐྱེ་དགག་པའི་རིགས་
པ་གཉིས་བསྟན་ལ། རིགས་པ་སྐྱ་མས་རྒྱ་འབྲས་ལ་སྐྱེ་བ་སྲིད་ཀྱང་རང་བཞིན་གིས་
གཞན་ཡིན་པ་མི་སྲིད་ལ་དེའི་ཕྱིར་གཞན་སྐྱེ་མི་སྲིད་པ་དང་། རིགས་པ་ཕྱི་མས་རྒྱ་
འབྲས་སུ་འདྲོད་པ་ལ་གཞན་ཉིད་ཡོད་ཀྱང་རང་བཞིན་གིས་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་ལ་དེའི་
ཕྱིར་གཞན་སྐྱེ་མི་སྲིད་ཅེས་བསྟན་ནས་གཞན་སྐྱེ་བཀག་ལ། གཞན་ཡང་འབྲས་སུ་
ལ་སྐྱ་བཞིར་དབུད་ནས་གཞན་སྐྱེ་འགོག་ཚུལ་ཡང་བསྟན་ཏོ། །རང་རྒྱུད་པ་དག་
གིས་ཀྱང་། དོན་དམ་པར་གཞན་སྐྱེ་འགོག་པ་འདི་རིགས་མོད། འཇིག་རྟེན་ཐ་
སྙད་ཏུ་གཞན་སྐྱེ་འགོག་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། ཐ་སྙད་ཏུ་(༡༣༥)དངོས་པོ་ཅམས་རང་
ངོས་ནས་སྐྱེ་བ་མཛོན་སུམ་གིས་མཛོང་བའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱ་ལུ་ལྷ་དཔེ་མཛོན་ལས་
ཀྱང་སྤང་མདའི་མཚོ་དམན་གྱི་བྱ་བ་ཅིག་ཅར་ཏུ་མཛོང་བ་དང་འབྲ་བར་རང་ངོས་
ནས་ས་བོན་འགག་པ་དང་རྒྱ་གྲ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་རུས་གཅིག་པའི་གཞན་སྐྱེ་ཡོད་པར་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མདོའི་དགོངས་པ་ནི། ཐ་སྙད་ཅམ་ཏུ་སྐྱེ་འགག་གི་བྱ་བ་
ཅིག་ཅར་ཏུ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མ་ལུ་སུའི་སྐྱེ་བ་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི་རང་མཆོག་
གིས་སྐྱེ་བ་བསྟན་པ་མིན་ཏེ། མདོ་དེ་ལས། མིང་དང་གཟུགས་ཀྱི་རྒྱ་གྲ་འདི་ཡང་

བདག་གིས་མ་བྱས། གཞན་གྱིས་མ་བྱས། གཉིས་ཀས་མ་བྱས། དབང་ཕྱག་གིས་
མ་བྱས་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དངོས་སྟབས་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཞན་དང་།
སྐྱེ་འགག་གི་བྱ་བ་ཅིག་ཅར་དུ་ཡོད་པ་སྤྲུལ་ལྡང་པའི་མདོའི་དགོངས་པར་འཆད་
པའང་འདིས་ཞིགས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཁྱེན་བཞི་ལས་སྐྱེ་བར་གསུངས་པའི་མདོས་
ཀྱང་མ་སྟངས་ཅམ་དུ་དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱ་ཁྱེན་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི་
གཞན་སྐྱེ་བསྟན་པ་མིན་ནོ། །ཐལ་འབྱུར་བ་རང་ལུགས་ལ་གཞན་སྐྱེ་མ་སྟངས་ཅམ་
དུའང་མི་འདོད་པར་མ་ཟད་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་
གཞན་དུ་འཛིན་པའང་འཛིན་ཉིན་པའི་སྟོན་ལྟ་སྐྱེས་ལ་མེད་པར་བཞེད་དེ། འཇུག་
པ་ལས། གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་འཛིན་ཉིན་ལས་ཀྱང་མེད། ཅེས་སོ། །འདིས་གཞན་སྐྱེ་
འཛིན་ཉིན་མདོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ཟེར་བའང་ཞིགས་སོ། །

གསུམ་པ་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་འགོག་པ་ནི། དེ་ལ་དབང་ཕྱག་རྒྱུ་སྟེན་གྲངས་
ཅན་པ་དག་གིས། རྒྱ་གྲུ་རྒྱ་ས་བོན་ལས་སྐྱེ་བ་དེའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་དང་། ཁྱེན་
ས་དང་། རྒྱ་ལྡང་ལ་སོགས་པ་ལས་སྐྱེ་བ་དེ་དང་དོན་གཞན་པའི་སྐྱེ་(༡༣༦)བར་
སྐྱེ་བ་དང་། གཅེར་བྱ་པས། རྩ་བུ་ལྟ་བུ་རང་རྒྱ་འཛིན་པའི་བདག་ཉིད་ལས་སྐྱེ་
བ་འཛིན་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་བདག་སྐྱེ་དང་། རྩ་མཁན་དང་འཁོར་ལོ་སོགས་ལ་ལྟོས་ཏེ་
གཞན་སྐྱེ་ཡིན་ཞིང་། མཚོད་སྟེན་ལྟ་བུ་ཆོ་རབས་སྤེལ་པའི་སྟོག་གི་བདག་ཉིད་དུ་
ཡོད་པ་སྐྱེ་བས་སྟོག་ལ་ལྟོས་ཏེ་བདག་སྐྱེ་དང་། བ་མ་དང་སྟོན་གྱི་ལས་ལ་ལྟོས་ཏེ་
གཞན་སྐྱེ་ཡིན་ལ། ཚུལ་དེ་ལྟ་བུར་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་
བར་ཁོ་བོ་ཅག་འདོད་པས། སྤར་གྱི་བདག་གཞན་རེ་རེ་བ་ལས་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་
རིགས་པས་མི་གནོད་དོ་ཞེས་ཟེར། དེ་འགོག་པ་ལ། རུག་པ་ལྟ་བུ་ལས། བདག་
དང་གཞན་གཉིས་ཀ་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། གཉིས་ཀའི་སྟོན་དུ་ཐལ་བར་འབྱུར་
པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་། གཉིས་ལས་སྐྱེ་བའང་རིགས་པའི་
ངོ་བོ་མ་ཡིན་གང་གི་ཕྱིར། །བཤད་ཟིན་ཉིས་པ་དེ་དག་ཐོག་དུ་འབབ་པ་ཡིན་ཕྱིར་

རོ། །འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་མིན་དེ་ཉིད་རྒྱ་ཡང་འདོད་མིན་ཏེ། གང་གིས་རེ་རེ་
ལས་ནི་སྐྱེ་བ་འགྲུབ་པ་ཡོད་མ་ཡིན། ཁྱིམ་གསུངས། རྟོན་ནི་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་
བའང་མི་འཐད་དེ། བདག་ལས་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་བདག་སྐྱེ་འགོག་པའི་རིགས་པས་ཁེགས་
ཤིང་། གཞན་ལས་སྐྱེ་བའི་ཆ་གཞན་སྐྱེ་འགོག་པའི་རིགས་པས་ཁེགས་ལ། བདག་
སྐྱེ་དང་གཞན་སྐྱེ་གཉིས་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་རྒྱ་བགག་པ་བཞིན་རྒྱ། འདི་ཡང་
འཇིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་ཡོད་པ་མིན་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོན་དམ་རྒྱུའང་ཡོད་པ་མིན་
ནོ། །ཁྱིམ་པའོ། །

བཞི་པ་རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་འགོག་པ་ནི། རྒྱུང་འཕེན་ན་རེ། འབྲས་
བྱ་རྣམས་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་བར་ཁས་ལེན་ན། བདག་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་གང་
རྒྱུང་ལས་སྐྱེ་(༡༩༥)དགོས་ན་དེ་དག་ལ་སྤར་བཤད་པའི་སྐྱོན་རྣམས་འཇུག་པས་
ཁོ་པོ་ཅག་རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་ལ་སྐྱོན་དེ་རྣམས་མི་འཇུག་གོ་ཞེ་ན། དེ་
འགོག་པ་ནི། བྱུང་བ་ལྟར་ལས། དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱ་མེད་པ་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་མེད་
དེ། རྟག་རྒྱ་ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། ཚྭ་པ་
ཐམས་ཅད་རྟོན་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོན་རྒྱུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ཁྱིམ་དང་། འཇུག་
པར། གལ་ཏེ་རྒྱ་མེད་ཁོ་ནར་སྐྱེ་བ་ལྟ་ཞིག་འགྱུར་ན་ནི། ཁོ་ཆོ་མཐའ་དག་རྟག་
རྒྱ་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་འགྱུར་ཞིང་། འབྲས་འབྱུང་ཆེད་རྒྱ་འཇིག་རྟེན་འདི་
ཡི་ས་བོན་ལ་སོགས་ནི། བརྒྱ་ཐམས་དག་གི་སྐྱོན་སྤར་བར་བྱེད་པར་ཡང་མི་
འགྱུར། ཁྱིམ་སོགས་གསུངས། རྟོན་ནི། གལ་ཏེ་རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་ན་ནི། དུལ་དང་
རྒྱས་འདིར་སྐྱེ་དང་འདིར་མི་སྐྱེ་བའི་ངེས་པ་མེད་པ་དང་། རྒྱ་འདི་ལས་འབྲས་བྱ་
འདི་སྐྱེ་འདི་མི་སྐྱེ་ཞེས་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དུལ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་རྒྱས་རྟག་རྒྱ་
ཡིན་མིན་ཐམས་ཅད་ལས་འབྲས་བྱ་ཡིན་མིན་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་
བའི་ཕྱིར་དང་། འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་འབྲས་བྱའི་ཕྱིར་ས་བོན་འདེབས་པ་
སོགས་ཀྱི་ཚྭ་པ་ཐམས་ཅད་རྟོན་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོན་རྒྱུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་རིགས་

པ་དང་འགལ་བ་དང་མཐོང་བ་དང་འགལ་བའི་སྒྲིན་གཉིས་བརྗོད་པའོ། །བཞི་
བརྒྱ་པ་ལས་ཀྱང་། བྱིས་ཀྱི་དོན་དུ་ཀ་བ་སོགས། །བརྒྱན་པའི་དོན་ཡང་མེད་པར་
འགྱུར། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་དེས་གྲུབ་པའི་དོན་ནི། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་
རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྒྲེ་བ་ཡོད་ན་སྒྲེ་ཚུལ་བཞི་པོ་གང་རུང་ལས་མ་འདས་ཤིང་།
རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲེ་བ་ཁས་ལེན་པའི་རང་གཞན་(༡༣༥)ཀྱི་སྒྲེ་པ་དག་གིས་ཀྱང་སྒྲེ་
ཚུལ་བཞི་པོ་གང་རུང་རེར་དམ་འཆའ་བར་བྱེད་ལ། འདིར་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲེ་བ་
འགོག་པ་ན་འང་མཐའ་བཞིའི་སྒྲེ་བར་འགོག་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་དབང་
ལྷན་རྒྱུ་སྒྲེ་བ་སོགས་གང་གིས་བརྟུན་སྟུམ་ན། སྒྲོབ་དཔོན་ལེགས་ལུན་གྱིས་རྒྱ་
མེད་ལ་གཉིས་བྱས་ཏེ། རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་རྒྱའི་བྱ་བ་མི་བྱེད་པ། དབང་ལྷན་དང་ཁྱབ་
འཇུག་དང་སྒྲེས་བྱ་དང་དུས་སོགས་རྒྱུ་སྒྲེ་བ་རྣམས་རྒྱ་མེད་ལས་སྒྲེ་བར་སྒྲེ་བའི་
ཁོངས་སུ་བརྟུན་ནས་བཀག་ཀྱང་། རྒྱ་བའི་ཞབས་ཀྱིས་དེ་དག་ལས་སྒྲེ་བར་སྒྲེ་བ་
སྒྲེ་མ་གསུམ་གྱིས་བརྟུན་པར་འཇུག་འབྲེལ་ལས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་མཐའ་བཞི་
ལས་སྒྲེ་བ་བཀག་ནས་དེ་དག་གང་ལས་ཀྱང་མི་སྒྲེ་བར་བརྟན་པ་འདིས་དངོས་པོ་
རྣམས་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲེ་བ་མེད་པར་གྲུབ་སྟེ། འཇུག་པ་ལས། གང་གི་ཕྱིར་
ན་བདག་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་ལས་སྒྲེ་དང་། །རྒྱ་ལ་མ་ལྟོས་ཡོད་པ་མིན་པས་
དངོས་རྣམས་རང་བཞིན་བྲལ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟར་ན། སྒྲེ་ལུན་གྱི་དངོས་པོ་
རྣམས་ཚས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲེ་བ་མེད་དེ། མཐའ་བཞི་གང་རུང་ལས་མི་སྒྲེ་
བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། གཟུགས་བརྟན་བཞིན། ཞེས་བྱའོ། །འོ་ན་དངོས་པོ་རྣམས་
གཏན་ནས་མི་སྒྲེ་བར་འགྱུར་རོ་སྟུམ་ན། སྒྲིན་མེད་དེ། མཐའ་བཞིའི་སྒྲེ་བ་བཀག་
པ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲེ་བ་བཀག་པ་ཡིན་གྱི་ཐ་སྟངས་ཅམ་གྱི་སྒྲེ་བ་བཀག་པ་མིན་ཏེ།
ཐ་སྟངས་ཅམ་གྱི་སྒྲེ་བ་ལ་མཐའ་བཞིའི་སྒྲེ་བ་གང་རུང་ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། དར་
མ་ཟད། ཐ་སྟངས་དུ་ལྷུ་གུ་སོགས་རྒྱ་རྒྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲེ་བའི་རྟེན་འབྲུང་ཡིན་པ་
ཉིད་ཀྱིས་མཐའ་བཞི་ལས་མི་སྒྲེ་བ་དང་། བཏགས་དོན་བཅའ་ན་མཐའ་བཞི་ལས་མི་

སྐྱེ་བ་ཉིད་གྱིས་ཐ་སྟངས་ཅམ་ཏུ་བརྟེན་ནས་(༡༣)ན་སྐྱེ་བའི་རྟེན་འབྱུང་ཉིད་ཏུ་འབྲུག་
པར་གསུངས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་བརྟེན་པ་ལས། རྟུག་བསྐལ་རང་
གིས་བྱས་པ་དང་། གཞན་གྱིས་བྱས་དང་གཉིས་ཀས་བྱས། ལྷ་མེད་པ་ནི་རྟོག་གི་
འདོད། ཁྱོད་གྱིས་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བར་གསུངས། ཁྱེས་དང་། འཇུག་པ་ལས་
ཀྱང་། གང་སྤྱིར་ལྷ་མེད་པ་དང་དབང་བྱུག་གི་ ལྷ་ལ་སོགས་དང་བདག་གཞན་
གཉིས་ཀ་ལས། དཔོན་ཆ་མས་སྐྱེ་བར་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པ། དེ་སྤྱིར་བརྟེན་ནས་
རབ་ཏུ་སྐྱེ་བར་འབྱུང་། ཁྱེས་གསུངས། ལུང་འདི་དག་གིས་མཐའ་བཞི་སྐྱེ་འགོག་
གི་རིགས་པའི་གནད་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རིགས་པ་ལ་རྟུག་པར་བསྟན་ཏོ། །

༥ གཉིས་པ་རྟེན་འབྲེལ་ཆེན་མོའི་རིགས་པ་ནི། རྒྱུ་ལས་བདེན་པར་གང་
བྱས་འདི། ཁྱེས་སོགས་གསུངས། འདི་དང་རིགས་པའི་རྒྱལ་པོ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་
གཏན་ཆོགས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། རྟེན་འབྱུང་གི་གཏན་ཆོགས་ཀྱི་གོ་དོན་སྤྱིར་
བསྟན་པ། གཏན་ཆོགས་འགོད་ཚུལ་དང་མཐའ་གཉིས་སེལ་ཚུལ་སོགས་བྱེ་བྲག་
ཏུ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། མ་དྲོས་པས་ཁྱེས་པ་ལས། གང་ཞིག་རྟེན་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་མ་
སྐྱེས། དེ་ལ་སྐྱེ་བའི་རང་བཞིན་ཡོད་མ་ཡིན། རྟེན་ལ་རག་ལས་གང་དེ་སྟོང་
པར་བཤད། གང་གིས་སྟོང་ཉིད་ཤེས་དེ་བག་ཡོད་ཡིན། ཁྱེས་གསུངས། དེ་ལ།
རྟེན་ལས་སྐྱེས་ཁྱེས་པས་གཏན་ཆོགས་བསྟན། མ་སྐྱེས་ཁྱེས་པས་བསྐྱབ་བྱ་བསྟན།
མ་སྐྱེས་པའི་དོན་སྐྱེ་བ་ཅམ་ཡང་མེད་པ་ཡིན་ནམ་སྟམ་ན། དེ་མིན་ཚུལ་རྒྱུ་པ་
གཉིས་པས་བསྟན་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་ཡིན་གྱི་སྐྱེ་བ་ཅམ་བཀག་པ་མིན་
པའོ། འདིའི་ཤེས་བྱེད་ཆོག་གསལ་ཏུ་ལང་གསེགས་དྲངས་པ། རྟོག་པོས་(༡༣)ཆེན་
པོ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་ལ་དགོངས་ནས་ངས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པའོ་
ཁྱེས་གསུངས་སོ་ཁྱེས་སྟོན་པ་རང་ཉིད་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་གསུངས་པ་རྣམས་རང་
བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་ལ་དགོངས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། དེས་ན་རྒྱུ་པ་དང་

པོ་གཉིས་གྱིས་རྟེན་ལས་སྐྱེས་པའི་རྟེན་འབྱུང་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པས་བྱུང་
 པ་དང་། ཀླང་པ་གསུམ་པས་རྟེན་ལ་རག་ལས་པའི་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་རང་བཞིན་
 གྱིས་སྟོང་པའི་དོན་ཏུ་བསྟན་རྟོ། །གང་ཞིག་དང་། དེ་ཞེས་པས་ཆོས་ཅན་བསྟན་
 རྟོ། །ལྷ་གྲ་དང་འདུ་བྱེད་སྟགས་སྤྱི་ནང་གི་དངོས་པོལ། ཀླང་པ་བཞི་པས་ཐན་ཡོན་
 བསྟན་རྟོ། །ཁྲོ་ཤོས་རྒྱ་མཆོས་ཞུས་པ་ལས་བྱུང་། གང་རྣམས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་
 འབྱུང་། །དེ་ནི་ངོ་པོ་ཉིད་གྱིས་ཞི། ཞེས་རྟེན་འབྱུང་གི་ཆོས་རྣམས་ངོ་པོ་ཉིད་གྱིས་
 བྱུང་པས་སྟོང་པར་བསྟན་རྟོ། །རིགས་པ་དུག་ཅུ་པ་ལས། དེ་དང་དེ་བརྟེན་གང་
 འབྱུང་བ། །རང་གི་ངོ་པོ་དེར་མ་སྐྱེས། །རང་གི་ངོ་པོར་གང་མ་སྐྱེས། །དེ་ནི་སྐྱེས་
 ཞེས་རི་སྐྱད་བྱ། ཞེས་སོ། །དེ་ལ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་སྐྱད་དོད། སྤ་
 སྤྱི་ཅ་ས་ལུ་རྟེན་དེ། ཞེས་ཡོད་པ་ལ་འཆད་ཚུལ་མང་ཡང་། ཆོག་གསལ་ལས་དེ་ལ་
 སྤ་ཏི་ནི་སྤང་པའི་དོན་ནོ། །ཞི་ཏི་ནི་འགྲོ་བའི་དོན་ནོ། །ཞེས་སྟགས་གསུངས་པའི་
 དོན་མདོར་བསྟན་ན། དངོས་པོ་རྣམས་གྱི་འབྱུང་བའམ་ཡོད་པའམ་གྱུང་པ་རྒྱ་དང་
 རྟེན་ལ་སྟོས་པའམ་བརྟེན་པ་ནི་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་ཡིན་པར་བསྟན་རྟོ། །སྤ་མ་ལས།
 དེའི་སྤར་དངོས་པོ་རྣམས་གྱི་འབྱུང་བ་རྒྱ་དང་རྟེན་ལ་སྟོས་པ་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་
 བར་འབྱུང་བའི་དོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤར། དེས་ན་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་
 སྤང་སྟོས་བརྟེན་གསུམ་ལ་བཤད་ཏུ་ཡོད་པར་གྱུང་ལ། དེ་གསུམ་སྤྱིར་རྣམ་གངས་
 པར་གསུངས་ན་འདྲ་། (༡༥༠ན)འདིར་གཏན་ཆོགས་མི་འདུ་བ་གསུམ་ངོས་འཛིན་
 ཚུལ་དང་སྤྱར་ནས་སོ་སོར་བཤད་ན། སྤང་པ་ཞེས་པས་སྤང་ནས་སྐྱེ་བའི་གཏན་
 ཆོགས་གྱི་དོན་བསྟན་རྟོ། །འདུས་བྱས་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་རང་རང་གི་རྒྱ་རྟེན་དང་
 སྤང་ནས་སྐྱེ་བ་ཅམ་ལ་བྱས་པལོ། །སྤང་པའི་དོན་ཡང་རྒྱ་ས་ཐོན་ལྷ་ཏུ་འགག་པ་ལ་
 རྩྱགས་པའི་བྱ་བ་དང་། འབས་བྱ་ལྷ་ཏུ་སྐྱེ་བ་ལ་རྩྱགས་པའི་བྱ་བ་གཉིས་སྤང་
 པའི་དོན་ཡིན་གྱི་རྒྱ་འབས་གཉིས་སྤང་པ་ནི་མིན་ཏེ་མི་སྤྱིད་པས་སོ། །དེ་ཅམ་ཞིག་
 རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་ཏུ་འདོད་པ་དངོས་སྤྱོད་བ་དང་འདྲ་བས་དེ་དག་དང་བྱན་མོང་བ་

ཞེས་བཤད་ཚིག་ནང་། འདི་པས་བདེན་གྲུབ་མི་འདོད་ཅིང་དངོས་སྒྲུབ་པས་རྟེན་
 འབྱུང་ལ་འདུས་བྱས་དང་བདེན་གྲུབ་གྱིས་བྱུང་པར་འདོད་ལ། རྟེན་འབྱུང་རྟགས་
 ལུ་བཞོན་ནས་བདེན་མེད་སྒྲུབ་པ་འགལ་བྱུང་ཏུ་འདོད་ཅིང་བདེན་མེད་བསྒྲུབ་བྱས་
 བྱེད་པའང་མིན་པས་དོན་ལ་བྱད་པར་ཆེད། །ལྟོས་པ་ཞེས་པས་ལྟོས་ནས་གྲུབ་པའི་
 གཏན་ཚིགས་གྱི་དོན་བསྟན་ཏེ། ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་ཆ་ཤས་ལ་ལྟོས་ནས་རང་
 གི་རོ་པོས་གྲུབ་པ་ལ་བྱས་པའོ། །འདིས་ནི་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་གྱི་ཚོས་
 ཐམས་ཅད་རྟེན་འབྱུང་ཏུ་བསྟན་པས་སྒྲུབ་པ་ལས་བྱུང་ཆེ་ཞིང་དངོས་བསྟན་ཅམ་
 རང་རྒྱད་པ་དང་ཐུན་མོང་བའོ། །འོན་ཀྱང་རང་དོས་ནས་རང་གི་ཆ་ཤས་ལ་ལྟོས་
 བྱས་གྲུབ་དགོས་པ་དང་མི་དགོས་པ་མོགས་གྱི་བྱད་པར་ཆེད། །བརྟེན་པ་ཞེས་པས་
 བརྟེན་ནས་བརྟགས་པའི་གཏན་ཚིགས་གྱི་དོན་བསྟན་ཏེ། ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་རང་
 གི་གདགས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་བརྟགས་པ་ཅམ་ཏུ་ཡོད་པ་ལ་བྱས་པའོ། །འདིར་ནི་
 རང་རྒྱད་པ་མན་ཆད་དང་ཐུན་མོང་བ་མ་ཡིན་པ་ཐལ་འབྱུར་བ་ཁོ་ནའི་བྱད་ཚོས་ཏེ།
 ཚོས་ནམས་རྟོག་བརྟགས་ཅམ་ལས་རང་དོས་ནས་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པས་སོ། །དེ་
 དག་(༡༩)བཞི་སྒར་དྲངས་པའི་ཚིག་གསལ་གྱི་ལུང་གི་དངོས་པོ་ནམས་གྱི་འབྱུང་བ་
 ཞེས་པའི་འབྱུང་བའི་དོན་སྒྲེབ་ཅམ་དང་། གྲུབ་པ་དང་། ཡོད་པ་ལ་བྱས་ནས་རིམ་
 པར་གཏན་ཚིགས་གསུམ་དང་སྒྱུར་བའོ། །

ཡང་ལུང་དེའི་རྒྱ་དང་རྟེན་ལ་ཞེས་པ། ལྷ་གའི་རྒྱ་ས་པོན་དང་རྟེན་རྒྱ་ལུང་
 མོགས་ལ་བྱས་པ་དང་། རང་གི་རོ་པོ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཆ་ཤས་ལ་བྱས་པ་དང་། རང་
 འདོགས་བྱེད་གྱི་རྟོག་པ་ལ་བྱས་པ་གསུམ་གྱི་གཏན་ཚིགས་གསུམ་གྱི་རྒྱ་རྟེན་རིམ་པར་
 བསྟན་པའོ། །དེས་ན། འདིའི་རྩ་ཚིག་ཏུ། གང་ཞིག་གང་དང་ཉེ་བ་ཡིས། །མཐོང་
 འབྱུར། ཞེས་ཚོས་གང་ཞིག་རྒྱ་རྟེན་གང་དང་ཉེ་བ་ཡིས་མཐོང་བར་འབྱུར་ཞེས་པའི་
 སྐབས་སུ་གཏན་ཚིགས་གསུམ་གྱི་རྒྱ་རྟེན་སོ་སོར་སྒྱུར་རྒྱལ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་
 རྒྱ་དང་རྟེན་ལ་ལྟོས་ཞེས་པ་ནམ་པ་ཀུན་ཏུ་འདུས་བྱས་གྱི་རྒྱ་རྟེན་ས་པོན་དང་རྒྱ་ལུང་

ལྟ་བུ་ཁོ་ན་ལ་མི་བྱ་བའི་ཚུལ་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། ལུགས་འདིར་ནི་གཙོ་
 ཆེར་རང་འདོགས་བྱེད་གྱི་རྟོག་པ་ལ་བྱ་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྒྱ་རྒྱེན་
 ལ་རག་ལས་ཤིང་རྒྱ་རྒྱེན་ལ་སྟོས་ནས་འབྱུང་བ་མ་གཏོགས་རང་གི་ངོ་བོའི་སྟོན་ནས་
 རང་རྒྱལ་སྐྱབས་པའི་རང་དབང་བ་ནི་མེད་དེ། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། གང་ལ་བརྟེན་
 བྱས་འབྱུང་ཡོད་པ། །དེ་ནི་རང་དབང་མི་འབྱུར་རོ། །འདི་ཀྱན་རང་དབང་མེད་
 པ་སྟེ། །དེས་ན་བདག་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་འདིའི་དོན་ཞིབ་རྒྱས་
 སུ་འབྲེལ་པར་བཤད་འདུག་ལོ། །དོན་འདི་ལ་དགོངས་ནས། མདོ་ལས་འདི་ལྟ་སྟེ།
 འདི་ཡོད་ན་འདི་འབྱུང་། འདི་སྐྱེས་པས་ནི་འདི་སྐྱེ་སྟེ་གང་འདི་མ་རིག་པའི་རྟེན་
 གྱིས་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་དང་། རིན་ཆེན་མེང་བ་ལས་ཀྱང་།
 འདི་ཡོད་པས་ན་འདི་འབྱུང་དཔེར། །རིང་པོ་ཡོད་ན་བྱུང་བ་བཞིན། །འདི་སྐྱེས་
 (༡༩༡ན)པས་ན་འདི་སྐྱེ་སྟེ། །མར་མེ་འབྱུང་བས་འོད་བཞིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ཙ་
 ཤེས་ལས་ཀྱང་། བྱེད་པོ་ལས་ལ་བརྟེན་བྱས་ཤིང་། །ལས་ཀྱང་བྱེད་པོ་དེ་ཉིད་
 ལ། །བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་མ་གཏོགས་པ། །འབྱུང་བའི་རྒྱ་ནི་མ་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་
 གསུངས། །འཇུག་པ་རང་འབྲེལ་དུ་ལུང་འདི་གསུམ་རིམ་པར་དྲངས་པས་སྤྲུལ་
 གཉིས་ཀྱིས་བརྟེན་ནས་ཡོད་པས་ཡོད་པར་འཇོག་པ་དང་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བས་སྐྱེ་
 བར་འཇོག་པར་བསྟན་ལ། ལུང་སྐྱེ་མས་ཕན་ཚུན་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ལྟུང་བའི་
 ཐབས་ཡིན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཐབས་མེད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་པར་རྩ་ཤེས་
 རྟོག་ཆེན་ལས་བཤད་དོ། །འདིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་འདོགས་བྱེད་གྱི་རྟོག་པས་
 བཏགས་ནས་བཞག་པ་ལྟར་ན་རྟེན་འབྱུང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་མེད་དེ། གཞི་གྲུབ་
 བ། རྟོས་ནས་གྲུབ་པ་དང་། རང་བཞིན་མེད་པ་གཉིས་ཀྱི་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།
 འདི་ནི་མདོ་ལས། རྒྱ་མེད་རྟེན་མེད་ཆོས་ཉིད་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་དང་། ཙ་ཤེས་
 ལས་ཀྱང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་མ་གཏོགས་པའི། །ཆོས་འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
 པ། །ཞེས་སོགས་དང་། ཆོག་གསལ་ལས། དེ་ལྟར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་

མ་ཡིན་པའི་ཚོས་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བ་
ཡང་སྟོང་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་སྟོང་པ་མ་ཡིན་པའི་ཚོས་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཚིགས་འགོད་ཚུལ་ནི། ལྷ་གྲུ་ཚོས་ཅན།
རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་སྟེ། རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གཟུགས་བརྟན་
བཞིན། ཞེས་པའོ། །དེ་ལྟར་བཀོད་པའི་གཏན་ཚིགས་དེའི་ཚོས་ཅན་སོགས་སོ་སོར་
ངོས་བཟུང་ན། དེའི་(༡༩)པ་ཚོས་ཅན་ནི་ལྷ་གྲུ་ཡིན་ལ། ཚོས་ཅན་དང་ཚོང་གཞི་ནི་
རྣམ་གྲངས་སོ། །དེའང་ཚོས་གཉིས་དང་ལྷན་པས་ན་ཚོས་ཅན་ཞེས་བྱ་སྟེ། བསྐྱབ་
བྱའི་ཚོས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་དང་ཚུགས་གྱི་ཚོས་རྟེན་འབྲེལ་གཉིས་སོ། །དེའི་
བསྐྱབ་བྱ་ནི། ལྷ་གྲུ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་སྟེ། དེ་ལ་བསྐྱབ་བྱ་ཅམ་ལས་མི་
ཟེར་བ་ནི་སྐྱབ་བྱེད་གྱི་གཏན་ཚིགས་ལ་རྟེན་འབྲེལ་གྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཅམ་ཡིན་
པས་སོ། །བསྐྱབ་བྱ་དང་ཚུགས་གཉིས་དོན་གཅིག་གོ། །དེའི་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་ནི་རང་
བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་དེའོ། །དེ་ལ་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་ཟེར་བ་ནི་ཚོས་ཅན་ལྷ་གྲུ་ལྟ་བུ་
གང་ཡིན་དེའི་སྟེང་དུ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བྱའི་ཚོས་ཡིན་པས་སོ། །ཚོས་ཅན་དང་བསྐྱབ་
བྱའི་ཚོས་སོ་སོ་བ་ལ་ཚུགས་ཞེས་པའི་མིང་འཇུག་ཀྱང་བཏགས་མིང་ཡིན་པས་དངོས་
མིན་ལ། དེ་གཉིས་ཚོགས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་ཚུགས་ཞེས་པ་དངོས་མིང་ཡིན་ནོ། །དམ་
བཅའ་དང་རྩིས་སུ་དཔག་བྱ་ཡང་བསྐྱབ་བྱའི་རྣམ་གྲངས་སོ། །དེའི་རྟེན་གས་ནི་རྟེན་
འབྲེལ་སོ། །རྟེན་གས་དང་། གཏན་ཚིགས། ལྷ་མཛེན། ལྷ་བྱེད་སོགས་རྣམ་གྲངས་
སོ། །ཚུགས་ཚོས་ཀྱང་དེའི་མིང་སྟེ་ཚུགས་ཞེས་པ་བསྐྱབ་བྱའི་ཚུགས་གཅིག་ཚོས་ཅན་
དང་། ཚོས་ཞེས་པ་ཚོས་ཅན་དེ་ལ་ཚོས་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་གཏན་ཚིགས་གྱི་ཚོས་
སོ། །མཐུན་དཔེ་སྟོར་ཚུལ་ནི། དོན་གྱི་ཚོས་ཅན་ལྷ་གྲུ་ལ་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་རང་བཞིན་
གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། ལྷ་བྱེད་གྱི་ཚོས་རྟེན་འབྲེལ་ཏེ་གཉིས་ཡོད་པ་དང་མཐུན་པར།
དཔེའི་ཚོས་ཅན་གཟུགས་བརྟན་ལའང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་དང་རྟེན་འབྲེལ་

གྱི་ཆོས་གཉིས་ཡོད་པས་ན་ཆོས་མཐུན་པའི་དཔེ་ཞེས་བྱའོ། །རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་
 ཆེགས་དེའི་ཚུལ་སྐྱབ་པ་ལ། སྤྱགས་(༡༥༩ན)ཆོས་སྐྱབ་པ་ནི་གཞན་ཕྱི་མ་གཏོགས་
 རང་ཐེའི་ངོར་བྱུང་ཟིན་པས་མི་དགོས་ལ། བྱུང་པ་སྐྱབ་ཚུལ་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་
 བྱུང་པ་དང་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་འགལ་བར་བསྟན་པའི་སྟོན་སྐྱབ་པ་ཡིན་ཏེ་རང་
 བཞིན་གྱིས་བྱུང་ན་གཞན་ལ་སྟོས་མེད་ཏུ་བྱུང་དགོས་ཤིང་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ན་སྟོས་
 བྱུང་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཏན་ཆེགས་འདིས་མཐའ་གཉིས་སེལ་ཚུལ་ནི། གཏན་ཆེགས་ངེས་པ་ལ་
 བརྟེན་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ན་རྒྱ་འབྲས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྣམ་གཞག་མི་འཐད་
 པར་འཛིན་པའི་སྒྲར་འདེབས་གྱི་ལྟ་བ་སེལ་ཞིང་རྒྱ་འབྲས་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་ངེས་
 པ་རྟེན་པ་དང་། བསྐྱབ་བྱ་ངེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་
 པར་འཛིན་པའི་སྟོན་འདོགས་གྱི་ལྟ་བ་སེལ་ཞིང་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་ངེས་པ་རྟེན་
 པའོ། །དེ་ལྟར་གཏན་ཆེགས་འདིས་དབྱ་མའི་ལྟ་བ་རྣམ་དག་རྟེན་པའི་གེགས་དང་
 གོལ་སའི་གཅོང་པོ་མཐའ་གཉིས་དངོས་སུ་ཅིག་ཅར་ཏུ་བསལ་ནས་སྤྱང་སྤྱོད་གཉིས་
 ལ་ངེས་པ་ཅིག་ཅར་ཏུ་སྐྱེད་རྒྱས་པ་ལྟ་བུ་སྤྱོད་སྤྱགས་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་གཏན་
 ཆེགས་གཞན་ལ་མེད་ལ། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་གཏན་
 ཆེགས་འདི་ཉིད་ལྟ་ངན་གྱི་བྱ་བ་མཐའ་དག་གཅོད་པ་ལ་རྒྱས་སྟོབས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཞི།
 འཇུག་པ་ལས། གང་ཕྱིར་དངོས་པོ་བརྟེན་ནས་རབ་འབྲུང་བས། རྟོག་པ་འདི་དག་
 བརྟག་པར་མི་རྒྱས་པ། །དེ་ཕྱིར་རྟེན་འབྲུང་རིགས་པ་འདི་ཡིས་ནི། །ལྟ་ངན་བྱ་བ་
 མཐའ་དག་གཅོད་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས། གཞན་ཡང་རྟེན་འབྲུང་གི་དོན་རང་
 བཞིན་མེད་པའི་དོན་ཏུ་ངེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱང་བས་ཡོད་མཐའ་སེལ་ཚུལ་དང་།
 རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་རྟེན་འབྲུང་གི་དོན་ཏུ་ངེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱོད་པས་
 མེད་མཐའ་སེལ་ཚུལ་ཡང་ཡོད་(༡༥༩བ)པས་ན་གཏན་ཆེགས་ངེས་པ་དང་བསྐྱབ་བྱ་
 ངེས་པ་རེ་རེས་ཀྱང་མཐའ་གཉིས་བསལ་ནས་སྤྱང་སྤྱོད་བྱུང་འབྲེལ་ཏུ་ངེས་པ་རྟེན་

བ་དེ་འདྲ་ཐལ་འབྱུར་བའི་བྱུང་ཚེས་སོ། །དེ་ཡང་སྟོང་པ་རྟེན་འབྱུར་གི་དོན་དུ་
 འགྲོ་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་པ་ཚད་མས་ཞེས་པའི་དབྱུ་མ་པ་ལ་ཡིན་གྱི་གང་
 ཟག་སྟུ་རུང་རུང་ལ་མིན་པར་གསུངས་ལ། དེར་མ་ཟད་རྟེན་འབྱུར་སྟོང་པའི་དོན་
 དུ་འགྲོ་བའང་སྟུ་ཡིན་ལ་དགའ་སྟེ། དངོས་སྤྱོད་བ་ལྟ་བུ་ལ་རྩ་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུར་
 བའི་རྟེན་འབྱུར་ཡིན་པའི་རྩ་མཚན་གྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་འཛིན་པ་སོགས་
 མཐར་འཛིན་གྱིས་འཆིང་བའི་རྒྱར་འབྱུར་ལ། དབྱུ་མ་པ་ལྟ་བུ་ལ་རྟེན་འབྱུར་ཡིན་
 པའི་རྩ་མཚན་གྱིས་སྟོང་པར་གོ་ལུས་པས་དེ་མཐར་འཛིན་གྱི་འཆིང་བ་གཙོད་པའི་
 རྒྱར་འབྱུར་བ་ལྟ་བུ་ལོ། །སྤར་བཤད་པ་ལྟར་དབྱུ་མའི་གཏན་ཚིགས་གཞན་རྣམས་
 གྱི་གནད་ཀྱང་རྟེན་འབྱུར་གི་རིགས་པ་འདི་ཉིད་ལ་ཐུག་པ་ཡིན་ཏེ། གཏན་ཚིགས་
 གཞན་རྣམས་ཀྱི་དགོས་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་ནི་མཐའ་གཉིས་བསལ་ནས་དབྱུ་མའི་ལྟ་
 བ་རྒྱུད་ལ་སྦྱེད་པ་དེ་ཡིན་ལ། དོན་དེ་ཉིད་རྒྱུབ་པ་ལ་རྟེན་འབྱུར་གི་གཏན་ཚིགས་
 འདི་ལས་ལྷག་པ་མེད་པའི་རིགས་པའི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བསྟགས་པར་མཛད་དོ། །རྟེན་
 འབྱུར་གི་གནས་རྒྱལ་རི་བཞིན་ཤེས་པའི་ཡོན་ཏན་ནི། རྩད་པ་ལས། བྱང་རྒྱུབ་
 སེམས་དཔལ་གང་ཞིག་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུར་ལ། རྟེན་མེད་ཟད་པ་མེད་པར་ཤེས་
 རབ་འདི་ཤེས་ཏེ། ཉི་མ་སྒྲིན་མེད་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བས་ཐུན་བསལ་ལྟར། ལམ་རིག་
 འཕྲིབས་པོ་བཙུག་ནས་རང་འབྱུར་ཐོབ་པར་འབྱུར། ཞེས་དང་། ལྷ་ལྟ་ལྟར་པའི་
 མདོ་ལས། དག་སྟོང་དག་སྟུས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུར་བ་མཐོང་བ་དེས་ཆོས་
 མཐོང་དོ། །སྟུས་ཆོས་མཐོང་བ་དེས་སངས་རྒྱས་མཐོང་དོ། །ཞེས་དང་། ལྷ་རྒྱུབ་
 ཞབས་གྱིས་བྱང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུར་འདི་རྒྱལ་བ་(༡༥༥ན)ཡི། གསུང་གི་
 མཛོད་ཀྱི་གཅེས་པ་ཟབ་མོ་སྟེ། གང་གིས་འདི་ནི་ཡང་དག་མཐོང་བ་དེས། སངས་
 རྒྱས་དེ་ཉིད་རིག་པ་རྣམས་མཚོག་མཐོང་། ཞེས་རྟེན་འབྱུར་གི་དོན་ཤེས་ན་མཐའ་
 བལ་དབྱུ་མའི་ལམ་ཤེས་ལ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་འཕྲོ་བ་ཅེས་སོ། །

༥ གསུམ་པ་ཡོད་མེད་རྟེན་འགོག་གི་རིགས་པ་ནི། དངོས་པོ་ཡོད་པར་འབྱུར་བ་

ལ། ཁྱིམ་སོགས་གསུངས། འདི་དོན་ནི། བསྐྱེད་བྱའི་འབྲས་ལུ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་
 ཡོད་ན་རྒྱའི་དུས་སོགས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོད་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་དེ་སྐྱེད་བྱེད་
 གྱི་རྒྱས་བསྐྱེད་མ་དགོས་ཏེ། དགོས་ན་སྐྱེས་ཟིན་སྐར་ཡང་སྐྱེ་བར་ཐལ་ལོ། །བསྐྱེད་
 བྱའི་འབྲས་ལུ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་གཏན་ནས་མེད་ན་འང་སྐྱེད་བྱེད་རྒྱ་ཆེན་གྱིས་དེ་
 ལ་ཅི་ཡང་བྱར་མེད་དེ། ཡོད་ན་ནམ་མཁའི་བསྐྱོ་ཡང་སྐྱེ་བར་ཐལ་ལོ། །ཅ་ཤེས་
 ལས། འབྲས་ལུ་རོ་པོ་ཉིད་ཡོད་ན། རྒྱས་ནི་ཅི་ཞིག་སྐྱེད་པར་བྱེད། འབྲས་ལུ་རོ་
 པོ་ཉིད་མེད་ན། རྒྱས་ནི་ཅི་ཞིག་སྐྱེད་པར་བྱེད། ཅིས་སོ། །འདི་དེ་རྒྱང་པ་ཕྱི་མ་
 གཉིས་ཀྱིས་མེད་པ་རོ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་རྒྱས་མི་སྐྱེད་པར་བཏུན་གྱི། རོ་པོ་ཉིད་
 ཀྱིས་མེད་པའི་ལྷ་གྲུ་སོགས་རྒྱས་མི་སྐྱེད་པར་བཏུན་པ་མིན་ནོ། །འདིར་ཡོད་པ་སྐྱེ་བ་
 འགོག་པའང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་སྐྱེ་བ་འགོག་པ་ཡིན་གྱི་ཡོད་ཅམ་སྐྱེ་བ་འགོག་
 པ་མིན་ལ། མེད་པ་འགོག་པའང་གཏན་ནས་མེད་པ་སྐྱེ་བ་འགོག་པ་ཡིན་གྱི་རྒྱ་དུས་
 ན་མེད་པ་སྐྱེ་བ་ཅམ་འགོག་པ་མིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན། ལྷ་གྲུ་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་
 གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའང་མི་སྐྱེ་གཏན་ནས་མེད་པའང་མི་
 སྐྱེ་པའི་ཕྱིར། ཁྱིམ་པའོ། །དེ་ལྟར་སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པར། ཡོད་པ་ཡོད་ཕྱིར་སྐྱེ་
 མ་ཡིན། མེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་མ་(༡༥༧)ཡིན། ཆོས་མིན་མཐུན་ཕྱིར་ཡོད་མིན་
 མིན། སྐྱེ་བ་མེད་ཕྱིར་གནས་འགག་མེད། ཅིས་དང་། འཇུག་པ་ལས། ཡོད་ན་
 སྐྱེ་བྱེད་ཅི་དགོས་མེད་ལའང་དེས་ནི་ཅི་ཞིག་བྱ། གཉིས་ཉིད་ལ་དེས་ཅི་བྱ་གཉིས་
 དང་བལ་ལའང་དེས་ཅི་བྱ། ཁྱིམ་འབྲས་ལུ་ལ་ལུ་བཞིར་དབྱེད་ནས་གཞན་སྐྱེ་འགོག་
 པར་སྐྱར་ལ། ལམ་སྒྲོན་ལས་ཀྱང་། ཡོད་པ་སྐྱེ་བ་རིགས་མིན་ཏེ། མེད་པའང་ནམ་
 མཁའི་མེ་ཏོག་བཞིན། ཁྱིམ་སོགས་གསུངས། འདི་དག་གིས་ཡོད་མེད་སྐྱེ་འགོག་
 དང་མཐའ་བཞི་སྐྱེ་འགོག་གམ་ལུ་བཞི་སྐྱེ་འགོག་ཅིག་ཅར་དུ་བཏུན་ལ། དེ་ཡང་ལུ་
 དང་པོ་གཉིས་སྐར་ལྟར་དང་། ཡོད་མེད་གཉིས་ཡིན་དང་གཉིས་མིན་གཉིས་ནི་མི་
 སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རྒྱས་སྐྱེད་མི་རིགས་སོ། །

ལུང་ལྷ་མས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་འགྲོག་པར་མ་ཟད་རང་བཞིན་གྱིས་གནས་
 འགག་ཀྱང་བཀག་ལ། དེ་ནི་གཞུང་འདིའི་འོག་ཏུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་བཀག་བྱིན་
 མ་ཐག །དེ་ལྟར་འགག་པ་ཡོད་མིན་ཁིང་། །དངོས་པོའང་ཡོད་མིན། ཁེས་སོགས་
 གྱིས་སོག་མར་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དེ་ལ་མཐར་རང་བཞིན་གྱིས་འགག་
 པའང་མི་སྲིད་ཅིང་། དེའི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་ཏུ་རང་བཞིན་གྱིས་གནས་པའང་
 མི་སྲིད་པས་སྐྱེ་འགག་གནས་གསུམ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དངོས་པོའང་མི་སྲིད་
 ཅེས་བརྟན་པ་དང་འདྲ་ལ། ཅུ་ཤེས་ལས། སྐྱེ་དང་གནས་དང་འཇིག་པ་དག །མ་
 གྲུབ་ཕྱིར་ན་འདུས་བྱས་མེད། །ཅེས་སྐྱེ་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་ཕྱིར་འདུས་
 བྱས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ཅེས་བརྟན་པའང་དེ་དང་འདྲའོ། །དེ་ལྟར་ཚེས་ཐམས་
 ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་འགག་གནས་གསུམ་དང་བྲལ་བར་གཏན་ལ་ཐབ་པ་འདི་
 བློ་དབུ་མའི་རིགས་པས་དབྱད་པ་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གྲུབ་དོན་ཡིན་ལ། དེས་
 (༡༥)ནདོན་གྱི་ལུང་གིས་ཀྱང་གྲུབ་ཏུ། གང་ཞིག་རྒྱུན་ལས་སྐྱེས་པ། སོགས་དང་།
 རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་ལ་དགོངས་ནས་སོགས་སྤར་བྱངས་པ་དང་། ཚེས་ཡང་
 དག་པར་སྤྱད་པ་ལས། དེ་བས་ན་ཚེས་ཐམས་ཅད་ནི་མི་སྐྱེ་མི་འགག་གོ །ཁེས་དང་།
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བྱགས་རྗེ་ཆེན་པོས་འཇིག་རྟེན་སྤྲུལ་པའི་གནས་བསལ་བའི་
 ཕྱིར་མ་སྐྱེད་དབང་གིས་སྐྱེའོ་འགག་གོ་ཁེས་གསུངས་ཏེ། འདི་ལ་ཚེས་གང་ཡང་སྐྱེ་
 བ་དང་འགག་པ་མེད་དོ། །ཁེས་བསྐྱབ་བཀུས་སུ་བྱངས་པ་དང་། ཡང་མདོ་ལས།
 དགེ་སློང་དག་མི་སྐྱེ་བ་ན་གང་ནས་ཀྱང་འོང་བ་མེད་དོ། །འགག་པ་ན་གང་ཏུ་ཡང་
 འགོ་བ་མེད་དོ། །ཁེས་གསུངས། གནས་པ་རོ་བོ་ཉིད་གྱིས་མེད་པའང་། ཉིང་རྒྱལ་
 ལས། ཚེས་འདི་དག་ནི་མི་གནས་ཏེ། །འདི་དག་ལ་ནི་གནས་ཡོད་མིན། །གནས་
 མེད་གནས་པའི་སྤྲུལ་བརྗོད་ཀྱང་། །རང་གི་རོ་བོས་རྟེན་མ་ཡིན། །ཁེས་དང་། སྤྱད་
 པ་ལས། གང་ཞིག་གཟུགས་ལ་མི་གནས་ཚོར་ལ་མི་གནས་ཤིང་། །ཁེས་པ་ནས།
 གནས་མེད་གནས་ཡིན་འདི་ནི་རྒྱལ་བས་གནས་པར་གསུངས། །ཁེས་པའི་བར་

གྲིས་བསྟན། དེ་ལྟར་སྐྱེ་སྐྱེས་རང་བཞིན་མེད་པར་སྒྲོན་པའི་ལུང་འདི་དག། ལྷུ་ར་
 དེ་ལྟར་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་གྱི། སྐྱེ་བ་རྟོགས་པར་འབྱུར་མ་ཡིན། ཁྲིས་དང་།
 ཡིད་ནི་དབང་རྣམས་ལ་མི་གནས། སྐྱེས་དང་། གཞན་ནས་འོངས་པ་མ་ཡིན་
 ལ། གནས་པ་མ་ཡིན་འགྲོ་མ་ཡིན། ཁྲིས་སྐྱེས་སྐྱེ་འགག་གནས་གསུམ་རང་
 བཞིན་གྲིས་མེད་པར་སྒྲོན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱུར་རོ། དེ་ལྟར་རོ་བོ་ལ་སྒྲོས་པའི་
 སྐྱེ་འགག་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྟན་པ་འདིས་རྒྱས་ལ་སྒྲོས་པའི་རྟག་ཆད་གཉིས།
 དུལ་ལ་སྒྲོས་པའི་འགྲོ་འོང་གཉིས། (༡༩༩བ)ཟླ་ལ་སྒྲོས་པའི་གཅིག་ཐ་དང་སྐྱེས་
 ཐམས་ཅད་ལ་རང་བཞིན་འགོག་རྒྱས་ལ། དེའི་ཕྱིར་ཙ་ཤེས་ལས་ཐོག་མར་སྐྱེ་བ་
 རང་བཞིན་གྲིས་གྲུབ་པ་འགོག་པར་མཛད་དོ། དེ་ལྟར་རང་བཞིན་གྲིས་སྐྱེ་འགག་
 སྐྱེས་མེད་ཀྱང་། ཐ་སྙད་ཅམ་རུ་དེ་དག་ཡོད་པ་ནི་གོང་རུ་ཆོས་ཡང་དག་པར་
 རུད་པ་དྲངས་པ་དང་། ཙ་ཤེས་ལས་ཀྱང་། མི་ལམ་རི་བཞིན་སྐྱེ་མ་བཞིན། གྲི་
 ཟའི་གོང་ཁྲིར་རི་བཞིན་རུ། དེ་བཞིན་སྐྱེ་དང་དེ་བཞིན་གནས། དེ་བཞིན་རུ་ནི་
 འཇིག་པ་གསུངས། ཁྲིས་པ་ལྟར་རོ། གཞན་ཡང་སྐྱེ་འགག་སྐྱེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་
 ཐ་སྙད་ཅམ་རུ་དེ་དང་དེའི་རོ་བོར་སྐྱར་ཡང་རང་གི་རོ་བོ་ཉིད་གྲིས་ཡོད་པས་སྒྲོང་
 པ་སྐྱེ་མ་དང་མི་ལམ་སྐྱེས་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་ནི། ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། རི་ལྟར་
 གྲི་ཟའི་གོང་ཁྲིར་སྐྱིག་རྒྱ་དང་། སྐྱེ་མ་རི་བཞིན་མི་ལམ་ཅི་འདྲ་བར། ཆོས་རྣམས་
 ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཤེས་བྱ་སྟེ། མཚན་མ་སྟོམ་པ་རོ་བོ་ཉིད་གྲིས་སྒྲོང་། ཁྲིས་
 སྐྱེས་གྲིས་ལགས་པར་གྲུབ་པོ། །

༥ ཙ་ཤེས་བཅད་གསུམ་པ་དོན་བསྟུ་བ་ལ། དེ་ལྟར་སྒྲོང་པའི་དངོས་རྣམས་
 ལ། ཁྲིས་སྐྱེས་གསུངས། འདི་དག་གིས་སྒྲོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་བྱེད་ལས་སུ་འཇིག་
 རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་མགོ་སྟོམས་ཚུལ་བསྟན་ལ། དེ་ནི་སྐྱེ་སྐྱེས་ཀྱིས། འཇིག་རྟེན་མཁྱེན་
 པ་རྟེན་དང་མ་རྟེན་དང་། ཁྲིས་སྐྱེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྟེན་མ་རྟེན་གཉིས།
 བརྟེན་སྐྱད་གཉིས། བདེ་སྐྱེག་གཉིས། སྐྱེན་མི་སྐྱེན་གཉིས་ཏེ་བརྒྱད་དོ། ཙ་ཆོག་

གིས། མི་དགར་ཅི་ཡོད་དགར་ཅི་ཡོད། ཅིས་པ་མི་སྟན་པ་དང་སྟན་པ་བྱུང་བ་ལ་
 སྒྱུར་ན་བདེ་ལ་གཞན་ཚོག་གིས་དངོས་ཟིན་ལྟར་རོ། ལྟོང་ཉིང་རྟོགས་པ་ན་དེ་དག་
 མཉམ་པ་ཉིང་རྟོགས་ནས་དགའ་མི་དགའ་མི་སྐྱེ་སྟེ། འདིའི་ཐད་ཀྱི་བསྐྱབ་བཀུས་
 ལྷ་ཚོས་(༡༥༥)ཡང་དག་པར་སྟེན་པ་དྲངས་པ་ལས། ལྟོང་པ་ཉིང་རྟོགས་བ་ནི་མི་
 གནས་པའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཚོས་རྣམས་ཀྱིས་མི་འཕྲོགས་ཏེ། རྟེན་པས་དགའ་
 བའང་མེད། མ་རྟེན་པས་མི་དགའ་བའང་མེད། གྲགས་པས་ཡི་མོས་པའང་མེད།
 མ་གྲགས་པས་སྟོ་ཤི་བའང་མེད། སྒྱུད་པས་ཁྱུ་པའང་མེད། བསྟོན་པས་དགའ་
 བར་སེམས་པའང་མེད། བདེ་བས་ཆགས་པར་འཕྱར་བའང་མེད། རྟུག་བསྐྱལ་བས་
 ཡིད་འབྱུང་བར་འཕྱར་བའང་མེད། གང་དེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཚོས་རྣམས་ཀྱིས་
 མི་འཕྲོགས་པ་དེ་ནི་ལྟོང་པ་ཉིང་ཤེས་པ་སྟེ། ཇི་ལྟར་མི་འཕྲོགས་པས་ལྟོང་པ་ཉིང་
 ཁོང་རྟོགས་པར་བྱའོ། ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཞེས་སོ། འདིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིང་གྱི་རྣམ་པ་
 ཅན་གྱི་སྟོ་ནས་ཚོས་བརྒྱད་སྟོམས་ཚུལ་བསྟན་ལ། བསྐྱབ་བཀུས་ལྷ་འདིའི་འོག་རྒྱ།
 དེ་ཞིག་སྒྲུ་ལ་སེམས་མེད་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་དང་། གཞུང་འདིར་སྟར་
 བཟོད་ལའི་སྐབས་སུ་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་རྣམས་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྟོ་
 བས་ཚོས་བརྒྱད་སྟོམས་ཚུལ་ལ། ཡང་མདོ་དེ་ཉིང་ལས། ལྟོང་པ་ཉིང་རྟོགས་བ་ནི་
 གང་རྟོ་ཡང་ཆགས་པ་དང་མ་ཆགས་པ་མེད་དོ། ཞེས་སོགས་ནི། གང་ཞིག་སྟེད་
 ཅིང་གང་ལ་སྟེད་ལ་སྒྱུར་རོ། འདྲུད་ན་གསོན་པའི་འཇིག་རྟེན་སོགས་ཀྱིས་སྐྱེ་འཆི་
 བྱེད་པོ་དང་འབྱུང་དང་བྱུང་ལྟར་གྱི་སྐྱེས་བུ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་སྟོན་
 ལ། དེ་ནི་མདོ་ལས། ཚོས་གང་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་འབྱུང་བ་མེད། འཆི་འཕོ་མེད་ཅིང་
 སྐ་བར་མི་འཕྱར་བ། ཁི་ཡི་སེང་གེ་ཡིས་ནི་དེར་སྟོན་ཁོང་། སེམས་ཅན་བརྒྱ་ལྷག་
 དག་ནི་དེ་ལ་བཀོད། ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ॥

༥ ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་འདྲ་བར་ནི། འདག་འདྲས་ཡོངས་སུ་གཞུང་བར་
 གྱིས། ཞེས་རྗེས་འཇུག་རྣམས་ལ་ལྟོང་པ་ཉིང་གྱི་དོན་འཛིན་དགོས་པར་གདམས་

པར་མཛད་དོ། །(༡༧༥༧)དེས་སྒྱུང་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཚོལ་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚན་སྤར་བཤད་
 ཟིན་ལ། འདིར་སྒྱུང་ཉིད་ལ་མོས་པའི་ཕན་ཡོན་དང་། སྒྱུང་ཉིད་སྟོན་ཅུང་གི་སྒྱུང་
 རོས་གཟུང་བ་གཉིས་བཤད་པར་བྱལ། །

དེ་ལ་དང་པོ་ནི། སྒྱུང་ཉིད་སྟོན་པའི་གཞུང་ལ་འཆད་ཉན་སོགས་ཚུལ་བཞིན་
 བྱས་ན་བསོད་ནམས་དཔག་མེད་འབྱུང་བ་དང་། ལས་སྒྲིབ་སྒྱུང་ཞིང་རན་འགྲོ་
 འགག་པར་འབྱུར་རྟེ། སྒྱ་སྒྱབ་ཀྱིས། ཚོས་ཟབ་མོ་ལ་མོས་པས་བསོད་ནམས་ཐམས་
 ཅད་སྤྱད་པ་ཡིན་རྟེ། སངས་རྒྱས་སུ་མ་གྲུབ་ཀྱི་བར་དུ་འཇིག་རྟེན་པ་དང་འཇིག་
 རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྤུན་སུ་མ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པར་འབྱུར་རྟེ། ཞེས་
 མཚམས་སྤྱར་ནས། ཁྱེད་རིན་པོ་ཆེས་བྱིན་པའི་མདོ་ལས་བྱང་ལེམས་ཐབས་མཁས་
 དང་བལ་བས་བསྐལ་པ་བརྒྱ་སྒྱུང་དུ་བྱིན་དུག་ལ་སྤྱད་པ་བས་སྒྱུང་ཉིད་སྟོན་པའི་
 ཚོས་འདི་ཐེ་ཚོས་དང་བཅས་པས་ཉན་ན་དེ་བསོད་ནམས་མང་ལ། དེ་བས་ཐེ་
 ཚོས་མེད་པར་ཉན་པ་དང་གི་བ་སོགས་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་བར་གསུངས་པ་
 དང་། རྗེ་གཙོང་པ་ལས་གང་གྲུའི་སྤྱང་གི་བྱེ་མ་རི་སྟེང་པ་གཞུའི་སྤྱང་ཡང་དེ་
 སྟེང་དུ་བྱུར་པ་དེ་དག་གི་བྱེ་མ་རི་སྟེང་པ་དེ་སྟེང་གི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རིན་པོ་
 ཆེ་སྤྱ་བདུན་གྱིས་བཀང་ནས་སངས་རྒྱས་ལ་སྤུལ་ན་བསོད་ནམས་མང་ལ། དེ་བས་
 ཚོས་འདིའི་ཚོགས་བཅད་ཅམ་བཟུང་ནས་གཞན་ལ་བསྟན་ན་བསོད་ནམས་ཆེས་
 མང་བར་གསུངས་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཛོད་ཀྱི་མདོ་ལས་མི་དགེ་བ་
 བརྩ་ཆེན་པོ་རྣམས་སྟོས་ནས་དེ་དག་དང་ལྷན་པས་ཀྱང་བདག་མེད་པའི་ཚོས་ལ་
 འཇུག་ཅིང་མོས་ན་རན་སོང་དུ་མི་འགྲོ་བར་གསུངས་པ་དང་། བདུད་འདུལ་བའི་
 ལེའུར་དགེ་སྤྱོད་གང་གིས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་དུལ་བར་ཤེས་པ་སོགས་ཀྱིས་
 མཚམས་མེད་པའང་གཞོན་ན་ཆོ་ག་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ཕྱན་
 ཚོགས་ལྟ་ཅི་སྟོས་པར་གསུངས་པ་དང་། མ་སྟེས་(༡༧༦ན)དགྲའི་མདོ་ལས་མཚམས་
 མེད་བྱེད་པས་ཚོས་འདི་ཐོས་ནས་མོས་ན་དེའི་ལས་དེ་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ཞེས་ང་

མི་སྒྲུབ་ཞེས་པ་སྐགས་མདོ་བརྒྱུས་སུ་འདྲེན་པར་མཛད་ལ་ཅུ་འཇུག་གི་འགྲེལ་པར་
 ཡང་འབྲུང་ངོ་། །བསྐྱབ་བརྒྱུས་ལས་ཀྱང་། སྒྲོང་པ་ཉིད་སྒྲོམ་པའི་ཕན་ཡོན་ནི་ཕུ་
 མེད་ངོ་། །རེ་ཞིག་ཟླ་བ་སྒྲོན་མའི་མདོ་ལས། དེ་ནི་ནམ་ཡང་བདེ་གཤེགས་རྣམས་
 གྱི་བསྐྱབ་མི་འདོར། །དཔལ་པོ་དེ་ནི་ནམ་ཡང་བྱང་མེད་དབང་མི་འགྲོ། །དེ་ནི་
 བདེ་གཤེགས་རྣམས་གྱི་བཟུན་ལ་དགའ་བ་ཆེད། །འདི་ནི་ཚས་གྱི་རང་བཞིན་རབ་
 ཏུ་ཞི་བ་ཤེས། །དེ་འདིར་རིང་པོར་མི་སྐོགས་རྒྱང་གཉིས་དབང་པོར་འབྱུར། །ཞེས་
 སྐགས་དང་། ཡུམ་ལས་ཀྱང་། སྤྱི་རིའི་བྱ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔལ་སེམས་དཔལ་ཆེན་
 པོ་སངས་རྒྱུས་གྱིས་སྤྱོད་པས་སྤྱབ་པར་འདོད་པས་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་
 པ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་སྐགས་དྲུངས་སོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་སྤར་ཡང་བཤད་ཅིང་
 གཞན་ལས་ཀྱང་ཆེས་མང་ལ། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས་ཀྱང་། བསོད་ནམས་རྒྱུང་བྱས་ཚས་
 འདི་ལ། བེ་ཚོམ་ཟ་བར་ཡང་མི་འབྱུར། བེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཅམ་ཞིག་གིས། སྲིད་པ་
 ཏུལ་པོར་བྱེད་པར་འབྱུར། ཞེས་སོ། །འཆད་ཉན་སྐགས་བྱེད་པ་ནའང་། འཆད་
 པ་པོས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བཤད་པ་དང་། ཉན་པ་པོས་དོན་ལོག་པར་མ་བཟུང་
 བ་དང་། གཉིས་ཀས་ཀྱང་ཀྱན་སྒྲོང་དག་པ་དགོས་པར་གསུངས་ཤིང་། དེ་དག་
 ཆང་ན་ཕན་ཡོན་རྣམས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་། དེ་ལས་ལྷོག་ན་བསོད་ནམས་
 གསར་དུ་མི་འཕྲོལ་ཅིང་སྤར་ཡོད་ཉམས་པར་གསུངས་སོ། །

གཞན་ཡང་། འཇུག་པ་ལས། བཟུན་བཅོས་ལས་དབྱེད་ཚྱོད་ལ་ཆགས་པའི་
 ཕྱིར། ཞེས་སྐགས་ཆོགས་(༡༥༦)བཅད་གཉིས་དང་། ཡང་དེའི་འགྲེལ་པར། ཉིང་
 རྒྱལ་ལས། གང་ཞིག་ཆོས་འདི་སྐོས་ནས་ཆགས་བྱེད་ཅིང་། ཆོས་མ་ཡིན་པ་སྐོས་ནས་
 ཁོང་ཁྱོད་ཀྱི། །རྒྱལ་རྒྱགས་པས་བཅོམ་པ་ལོག་པ་སྟེ། །རྒྱལ་དབང་གིས་རྒྱག་
 བསྐྱལ་རྗེས་སུ་སྒྱུང་། ཞེས་དང་། བཞི་བརྒྱ་པར། རང་གི་སྤྱོགས་ལ་ཆགས་ཡོད་
 ཅིང་། གཞན་སྤྱོགས་ལ་ཁྱོད་མི་དགའ་ན། བྱ་ངན་འདས་པར་མི་འགྲོ་སྟེ། གཉིས་
 སྒྲོང་ཞི་བར་ཡོང་མི་འབྱུར། ཞེས་སྐགས་དྲུངས་པ་རྣམས་དང་། དབུ་མ་སྒྲིང་པོ་

ལས་ཀྱང་། སྤྱགས་སུ་ལྷུང་བས་སེམས་གདུང་བས། །ཞི་བ་ནམ་ཡང་རྟོགས་མི་
 འགྱུར། །ཞེས་སོགས་དང་། བདེན་གཉིས་ལས། སྤྱགས་འཛིན་པ་ཡིས་དགྲགས་
 པའི་ཡིད། །ལེགས་པར་དོར་ལ་དཔུང་པར་གྱིས། །ཞེས་སོགས་གསུངས་ལ། འཇུག་
 པའི་རྣམ་བཤད་ལས་ཀྱང་། སྤྱགས་ལྷུང་དོར་ནས་གཟུ་བོའི་སྒྲོས་མ་དཔུང་ན། གྲུབ་
 མཐའ་ལ་དཔུང་པར་སྒྲོམ་པ་དེ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་འཁོར་བར་འཆིང་བར་གསུངས་
 པ་འདི་ཉིད་བདག་ཅག་ལ་ཐུགས་བརྩེ་བས་མན་ངག་ཁྱད་པར་ཅན་བྱིན་པར་ཤེས་
 པར་གྱིས་ཤིག །ཅེས་གསུངས། མདོར་ན་ཉེས་བཤད་དང་ལེགས་བཤད་ལ་ཁྱད་
 མེད་ཏུ་འཛིན་པའང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མི་རིགས་པས། དེ་གཉིས་ཀྱི་སྦྱོར་ཡོན་ལེགས་
 པར་བརྟགས་ནས་སྤང་དོར་བྱེད་དགོས་ལ། དེ་ཡང་ཆགས་སྤང་དང་མ་འདྲེས་པར་
 ཀུན་སྤྱོད་དག་པ་ཞིག་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ཡང་སྤྱང་ཉིད་ཀྱི་སྤྱད་ཅུང་ལ་དེ་སྤྱན་དགོས་ཀྱི་སྤྱད་མིན་ལ་
 བསྟན་ན་དོན་མ་ཡིན་པ་ཆེན་པོར་འགྱུར་རྟེ། ཅེས་ལས། སྤྱང་པ་ཉིད་ལ་ལྟ་ཉེས་
 བ། ཤེས་རབ་རྒྱུད་རྣམས་སུང་བར་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར། འགའ་
 ཞིག་ལ་སྤྱང་ཉིད་(༡༩༦ན)བསྟན་ན་མོས་པ་ལྟར་སྤང་ཡོད་ཀྱང་སྤྱང་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཅི་
 ཡང་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་བརྩུང་ནས་རྒྱ་འབྲས་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
 སྤྱང་པ་བཀའ་པས་ཆད་མཐར་ལྷུང་བར་འགྱུར་རྟེ། རིན་ཆེན་ཐེང་བ་ལས། ཆོས་
 འདི་ལོག་པར་བརྩུང་གྱུར་ན། །མི་མཁས་རྣམས་ནི་རྒྱུད་ཀྱང་བ། །འདི་ལྟར་མེད་
 པར་ལྟ་བ་ཡི། །མི་གཅང་དེར་ནི་བྱིང་བར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །ཡང་འགའ་ཞིག་ལ་
 སྤྱང་ཉིད་བསྟན་པ་ན་ཆོས་འདི་རྣམས་དམིགས་བཞིན་ཏུ་རི་ལྟར་སྤྱང་པར་འགྱུར་
 སྟམ་ནས་དེ་ལ་མི་མོས་ནས་སྤྱང་བར་བྱེད་ཅིང་ཆོས་རྣམས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་བརྩུང་
 བས་རྟག་མཐར་ལྷུང་བར་འགྱུར་རྟེ། སྤྱ་མ་ལས། གཞན་ཡང་འདི་ནི་ལོག་བརྩུང་
 བ། །རྒྱན་པོ་མཁས་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན། །སྤྱང་བས་བདག་ཉིད་མ་ཅུངས་ཅན། །མན་

མེད་པར་ནི་སྤྱི་ཚུགས་འགྲོ། ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་སྤྱི་གཉིས་ཀའང་སྟོང་ཉིད་ལ་ལྟ་
 ཉེས་པས་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བས་སྤང་བར་འཇུག་བཤོ། །དེས་ན་གདུལ་བྱའི་མོས་པའི་
 བྱང་པར་ངེས་པར་བྱས་ནས་སྟོན་དགོས་ལ། དེ་ཡང་མཚན་མ་རིལ་བྱ་ལས་ཤེས་
 གྲུལ་ན། འཇུག་པ་ལས། སོ་སའི་སྤྱི་པོའི་དུས་ནའང་སྟོང་པ་ཉིད་ཐོས་ནས། ཁྱང་
 ཏུ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཡང་དང་ཡང་ཏུ་འབྱུང་། །རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལས་བྱུང་མཆི་མས་
 མིག་བརྒན་ཞིང་། །ལུས་ཀྱི་བ་སྤྱུ་ལྡང་བར་འཇུར་བ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ལ་རྫོགས་
 པའི་སངས་རྒྱུས་སྒྲི་ཡིས་པོན་ཡོད། །དེ་ཉིད་ཉེ་བར་བསྟན་པའི་སྟོང་ནི་དེ་ཡིན་
 ཏེ། །དེ་ལ་དམ་པའི་དོན་གྱི་བདེན་པ་བསྟན་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྟོང་ཉིད་
 གྱི་དོན་ཐོས་པ་ན་ལེགས་པར་སོ་ནས་གཏིར་རྟེན་པ་ལྟ་བུའི་དགའ་བ་དང་། དེ་ལས་
 རོ་མཚར་བའི་བསམས་པས་བྱངས་པས་མིག་ནས་མཆི་མ་གཡོ་བ་དང་ལུས་ཀྱི་བ་
 སྤྱུ་(༡༩༠བ)ལྡང་བའི་རྟགས་གསུམ་དང་ལྟན་པ་ནི་སྟོང་ཉིད་ལྟ་བུའི་བག་ཆགས་སང་
 པའི་རྟགས་ཡིན་པས་སྟོང་མཚོག་གོ། །ཡང་དེའི་ཆེ་དེ་འདྲའི་མཚན་མ་བྱང་པར་
 ཅན་མི་འབྱུང་ཡང་མཐའ་གཉིས་སུ་མི་ལྷང་བའི་གོ་བ་སྤྱི་ཞིང་བྲམ་དམ་པས་བསྟོ་
 བ་ལས་མི་འདའ་ན་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་རིགས་རྣམས་མང་པོ་གསར་ཏུ་འཛོག་པའི་
 སྟོང་ཏུ་བྱང་ངོ་། །སྟོང་མཚོག་ལ་དེ་བཤད་ན་ཡོན་ཏན་རིལ་བྱ་བྱུང་སྟུང་ན། སྤ་
 མ་ལས། དེ་ལ་དེ་ཡི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་། །རྟག་ཏུ་རྒྱལ་བྱིམས་ཡང་
 དག་བླངས་ནས་གནས་པར་འཇུར། །སྤྱིན་པ་གཏོང་བར་འཇུར་ཞིང་སྤྱིང་རྗེ་ཕྱིན་
 པར་བྱེད། །བཟོད་པ་སྟོམ་བྱེད་དེ་ཡི་དགེ་བ་བྱང་ཆུབ་ཏུ། །འགྲོ་བ་དགོལ་བར་བྱ་
 བྱིར་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བྱེད་ཅིང་། །རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐེམས་དཔའ་རྣམས་ལའང་
 གུས་པར་བྱེད། །ཅིས་གསུངས། དོན་ནི། སྟོང་ཉིད་གྱི་གོ་བ་གནད་ཏུ་སོང་བས་
 བསོད་ནམས་ཀྱི་རྫོགས་ལ་གུས་པ་ཆེར་སྤྱི་ཞིང་། སྟོང་ཉིད་གྱི་ལྟ་བ་སྤྱི་བ་གཞན་ཏུ་
 མི་ཉམས་པའི་ཐབས་ལ་འཇུག་ཏེ། བདག་རྒྱལ་བྱིམས་ཉམས་པས་ངན་འགྲོར་ལྷང་
 བ་ལྟ་བ་དེ་རྒྱན་འཆད་དོ་སྟུང་ནས་རྒྱལ་བྱིམས་བླངས་ཏེ་ལེགས་པར་སྤང་བ་དང་།

བདེ་འགྲོས་སྒྲེས་ཀྱང་ཡོ་བྱད་གྱིས་སངས་ན་སྟོང་ཉིད་ཉན་པ་དང་སྒོམ་པ་རྒྱན་ལྷན་
 ཏུ་མི་འོང་ངོ་སྒྲམ་ནས་སྒྲིན་པ་གཏོང་བ་དང་། ལྷ་བ་དེ་སྟོང་རྩི་ཆེན་པོས་མ་ཟིན་
 བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུར་མི་འཇུག་རོ་སྒྲམ་ནས་སྟོང་རྩི་ཆེན་པོ་གོམས་པར་བྱེད་པ་
 དང་། ཁྱོ་བས་དགེ་བ་འཛོམས་ཤིང་དན་འགྲོར་འགྲོ་བ་དང་བདེ་འགྲོས་སྒྲེས་ཀྱང་
 གཟུགས་ཤིན་ཏུ་མི་རྩལ་པའི་སྒྲིན་གྱིས་འཕགས་པ་རྣམས་མཉེས་པར་མི་བྱེད་དོ་
 སྒྲམ་ནས་བཟོད་པ་སྒོམ་པ་དང་། རྣམ་མཁྱེན་ཏུ་མ་བསྐྱོད་པའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་སོགས་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུར་མི་འཇུག་བར་མཐོང་(༡༥ན)ནས་དགེ་བ་རྣམས་བྱང་རྒྱལ་ཆེན་
 པོར་བསྐྱོད་བར་བྱེད་པ་དང་། བྱང་སེམས་རྣམས་སྟོང་ཉིད་སྟོན་པའི་བཤེས་གཉེན་
 མཆོག་ཏུ་མཐོང་ནས་དེ་རྣམས་ལ་ཤིན་ཏུ་ལུས་པར་བྱེད་དོ། ཁྲིས་པའོ། །

༥ བདག་ཉིད་བདེ་བར་འདོད་རྣམས་ནི། འཐབ་དང་སྐྱོ་བའི་རྒྱ་དག་
 གིས། ཁྲིས་སོགས་ལལ་ཆེར་ནི་སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་ཉེས་དམིགས་ཏེ། བསྐྱབ་
 བཏུས་སུ་མདོ་བྱངས་པ་ལས། དེ་བཞིན་ཏུ་གང་ལ་ལ་འཐབ་ཅིང་ཚོད་པར་བྱེད་པ་
 དེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་མི་ཤེས་ཏེ། ཁྲིས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

༥ རྣམ་དཔྱད་ཤིན་ཏུ་རྟོན་པར་དགའ། ཁྲིས་སོགས་དང་། སྐྱར་ཡང་དལ་
 བ་རྟོན་དགའ་ཁིང་། སངས་རྒྱས་འབྱུང་རྟོན་ཤིན་ཏུ་དགའ། ཁྲིས་སོགས་ནི་ཆོས་
 རྒྱལ་པ་ལ་ཕྱི་ནང་གི་སྒྲིན་ཆོང་བ་ད་ལྟ་འདྲ་བ་ནམ་ཡང་རྟོན་དགའ་བས་ད་རེས་
 འབད་དགོས་པར་བསྟན་པ་སྟེ། ཡབ་སྐས་མཇལ་བ་ལས། སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་
 ཡུན་ཏུ་གནས་པ་དང་། དེ་བཞིན་བསྟན་ལ་དད་པ་ཐོབ་པར་དགའ། མི་ཡི་སྲིད་
 པ་རྟོན་པར་དགའ་བས་ན། རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་བསྟན་ལ་ལེགས་བརྟན་གྱིས། མི་
 ཁོམ་བརྒྱད་པོ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སྤངས་ཤིང་། ཁོམ་པ་སྟན་ཆོགས་རྟོན་དགའ་ཐོབ་
 འཇུག་ལ། བདེ་གཤེགས་བསྟན་ལ་དད་པ་རྟོན་ཡུར་པའི། མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་
 རིགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་སྟོན། སྐྱལ་འཆེལ་ཅིང་འདུག་པར་མ་བྱེད་པར། ཆོས་
 ཐོས་ཡུར་ནས་རྟག་ཏུ་ནན་ཏན་གྱིས། བྱིད་གྱིས་རྟག་ཏུ་དགོན་པའི་གནས་བརྟེན་

ལ། །དེས་ནི་མི་མཆོག་དམ་པར་འཇུར་བར་བྱོས། །ཞེས་སྟགས་ཆོགས་བཅད་བརྒྱད་
 ཅ་ཤེད་འབྲེལ་པ་ཆོག་གསལ་སྟགས་སྟ་བུར་ས་པ་དང་། བསྐྱབ་བརྒྱས་(༡༥༧)སྟ་མོང་
 པ་བཞོད་པ་བུར་ས་པ་ལས་ཀྱང་། བསྐྱལ་པ་བྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱར་ཡང་། །སངས་རྒྱས་
 གླ་ནི་རབ་དཀོན་ན། །ཐེ་ཚོམ་ཐམས་ཅད་གཅོད་པའི་མཆོག་ །མཐོང་བར་ཇུར་བ་
 གློས་ཅི་དགོས། །ཞེས་སྟགས་དང་། བསོད་ནམས་འཕེལ་བར་འདོད་པ་ལ་སངས་
 རྒྱས་དང་འབྲུད་པ་ནི་དགོས་པ་ཆེ་ཞིང་། སྟ་གཞུགས་མཐོང་བ་ཅམ་ཡང་འབྲས་བུ་
 དཔག་ཏུ་མེད་ན་རང་གི་ངོ་བོ་མཐོང་བ་ལྟ་གྲོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་ཞེས་སྟགས་གསུངས་
 སོ། །དེས་ན་དལ་འབྱོར་ཐོབ། བསྟན་པ་དང་མངལ། བཤེས་གཉེན་དམ་པས་ཟིན་
 པ་སྟགས་ཤིན་ཏུ་རྟེན་དཀའ་བར་བལྟས་ལ། རྒྱལ་བྱིམས་དག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མང་
 ཏུ་ཐོས་པའི་དོན་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྨྱོད་པ་སྦྱི་དང་བྱད་པར་དབེན་པའི་གནས་སྟ་ཟབ་
 དོན་ལ་འདྲིས་པར་བྱ་ཡི། ཆོག་ཏུ་སྦྲ་བ་ཅམ་ཆེས་ཆེར་མི་བྱེད་པ་ནི་གསུང་རབ་ཀྱི་
 གདམས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་པོ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཅ་ཤེད་ཀྱི་ཀ་ལས་སོ། །

༥ རྟག་བསྐྱལ་རྒྱ་བོར་གནས་འདི་དག །ཀྱི་ཏུད་ཐུང་ན་བྱ་བར་འོས། །སྟགས་
 དང་། དེ་ལྟར་རྟག་བསྐྱལ་མེས་གསུངས་ལ། །ཞེས་སྟགས་ནི། རྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་
 བ་རྟག་བསྐྱལ་གྱིས་མནར་བའི་སེམས་ཅན་ལ་སྟོང་རྩེ་ཆེན་པོ་ཤུགས་འབྱུང་ཏུ་སྦྱི་
 རྒྱལ་ཡིན་ལ། རྟོང་རྩེ་ཆེན་པོ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ཀྱི་ཅ་བ་ཤེ། བསྐྱབ་བརྒྱས་
 ལས། རྟོང་རྩེ་མཐུན་ཏུ་བཞག་ནས་སྟ། །དགེ་བ་སྤེལ་ལ་ནན་ཏན་བྱ། །ཆོས་ཡང་
 དག་པར་སྦྱང་པ་ལས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་སྦྱར་རས་གཟིགས་ཀྱིས་གསོལ་བ།
 བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཆོས་མང་པོ་ལ་བསྐྱབ་པར་མི་བཞུའོ། །ཆོས་གཅིག་རབ་ཏུ་
 བརྒྱུད་ཞིང་རྟོགས་པར་བཞིས་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལག་མཐིལ་ཏུ་
 མཆིས་པ་འགས་སོ། །གཅིག་(༡༥)ན་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་ཉེ་རྟོང་རྩེ་ཆེན་པོའོ། །ཞེས་
 སྟགས་རྟོང་རྩེ་ཆེན་པོའི་བསྟགས་པ་མདོ་ལས་བྱུང་བ་ཏུ་མ་གསུངས་ལ། དབུ་མ་
 འབྲུག་པ་ལས། གང་ལྟར་བརྟེན་ཏུ་རྒྱལ་བའི་ལོ་རྟོག་ལུན་ཆོགས་འདིའི། །ས་བོན་

དང་ནི་སྒྲེལ་ལ་ཚུ་འདྲ་ཡུན་རིང་དུ། །ལོངས་སྒྱུད་གནས་ལ་སྒྲིན་པ་ལྟ་བུར་འདོད་
གུར་པ། །དེ་ཕྱིར་བདག་གིས་ཐོག་མར་སྒྲིང་རྩེ་བསྟོད་པར་བགྱ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ།
དཔེར་ན་ལོ་རྟོག་ཕུན་ཚོགས་སྒྱེད་པ་ལ་ཐོག་མར་ས་པོན་དང་བར་དུ་ཚུ་དང་ཐ་མ་
འབྲས་བུ་སྒྲིན་པ་གསུམ་གཤམ་ཆེ་བ་བཞིན་དུ། རྒྱལ་བའི་ལོ་རྟོག་ཕུན་ཕུན་ཚོགས་པ་
སྒྱེད་པ་ལ་སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ་གཅིག་པུ་དེ་ཉིད་ཐོག་མར་གཤམ་ཆེ་བ་ས་པོན་ལྟ་བུ་དང་།
བར་དུ་གཤམ་ཆེ་བ་ཚུ་ལྟ་བུ་དང་། ཐ་མར་གཤམ་ཆེ་བ་འབྲས་བུ་སྒྲིན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་
པར་གསུངས་ལ། དེ་དག་ནི་རིམ་པར་ཐོག་ཆེན་ལམ་མ་ཞུགས་དང་། ལམ་ཞུགས་
སྒྲེལ་པས་གསུངས་དང་། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུའོ། །

༥ རྣམ་ཞིག་དམིགས་པ་མེད་ཚུལ་དུ། །ཤྱུས་པས་བསོད་ནམས་ཚོགས་བསགས་
ཏེ། །དམིགས་པས་ཕྱང་བར་གྱུར་ནམས་ལ། །སྟོང་པ་ཉིད་ནི་སྟོན་པར་འགྱུར། །ཞེས་
གསུངས་ཏེ། ཚོས་གང་ལ་འང་འཁོར་གསུམ་བདེན་ཞེན་གྱི་དམིགས་པ་མེད་པའི་
ཚུལ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་དང་། དེའི་བྱེད་ལས་སུ་ལས་འབྲས་ལ་གུས་
པས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་བསགས་ཏེ། ཚོགས་གཉིས་བྱང་འཇུག་གི་ལམ་ལ་
རང་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱབས་ནས། དམིགས་པ་བདེན་འཛིན་གྱི་ལྟ་བས་ཕྱང་བར་གྱུར་
པ་ནམས་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ནམ་ཞིག་སྟོན་པར་འགྱུར་ཞེས་སྤྲུགས་སྟོན་མཛད་
པའོ། །འདིས་ནི་སྟོང་པ་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་བཤུས་ནས་བསྟན་ཏེ། ཕྱང་ལེམས་
(༡༥/བ)ཀྱི་སྟོང་པ་ཐམས་ཅད་ཕྱིན་དུག་དུ་འདུ་ཞིང་། དེ་ནམས་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་
ཉམས་ལེན་དུ་འདུ་བའི་ཕྱིར། ཕྱིན་དུག་ཚོགས་གཉིས་སུ་བཤུ་ཚུལ་ལ། རྒྱུད་སྒྲིལ་
ལས། བསོད་ནམས་པ་རོལ་ཕྱིན་པ་ལ། །ཞེས་པར་ཕྱིན་དང་པོ་ལྟ་བུ་བསོད་ནམས་ཀྱི་
ཚོགས་སུ་བཤད་ལ་དེ་ནི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བས་མ་ཟིན་པའི་པར་ཕྱིན་དང་པོ་
ལྟའི་དབང་དུ་བྱས་ཤིང་། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས། ཕྱིན་སོགས་ཚོས་གསུམ་དེ་དག་
པལ་མོ་ཆེ། །བདེ་བར་གསེགས་པས་ཁྱིམ་པ་ནམས་ལ་བསྐྱབས། །བསོད་ནམས་ཞེས་
བྱའི་ཚོགས་ཀྱང་དེ་དག་ཉིད། །སངས་རྒྱས་གསུགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་སྒྱུ་ཡི་རྒྱ། །ཞེས་

པའི་སྐབས། ཕར་ཕྱིན་དང་པོ་གསུམ་བསྐྱོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་དང་། བཙུན་ལྟུང་ཆོགས་གཉིས་ཀར་གཏོགས་པར་གསུངས་པ་ནི།
 དང་པོ་གསུམ་གཙུག་ཆེར་བསྐྱོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་གཏོགས་པ་དང་། བསམ་གཏན་
 གྲུབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱང་པར་ཅན་གྱི་རྟེན་དུ་བྱས་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི།
 དང་པོ་གསུམ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱི་ཆ་མེད་པ་དང་། བསམ་གཏན་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
 ཆོགས་ཀྱིས་ཀྱང་པར་བཟུན་པ་མིན་ནོ། །མདོ་མེད་རྒྱུ་ལས། སྤྱིན་དང་ཚུལ་ཁོམས་
 བསྐྱོད་ནམས་ཀྱི། ཆོགས་ཡིན་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། གསུམ་པོ་གཞན་ནི་གཉིས་
 ཀ་ཉི། །ལྟ་ཆར་ཡང་ནི་ཡེ་ཤེས་ཆོགས། ཁྱེས་གསུངས་ལ། དེ་ནི་དང་པོ་གཉིས་
 བསྐྱོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱི་རོ་བོ་དང་ཕྱི་མ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱི་རོ་བོ་དཔང་དུ་བྱས་
 ལ། བར་པ་གསུམ་ལ་ཆོགས་གཉིས་ཀའི་ཆ་ཡོད་པར་སྤྱིར་བཏགས་ཁོང་། ཡང་སྟོང་
 ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུ་ཟེན་ན་དང་པོ་ལྟ་ལ་ཡང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱི་ཆ་ཡོད་པར་བཟུན་
 ཏོ། །(༡༥༠ན)དེ་ལྟར་བསྐྱོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ནི་ཀུན་རྫོབ་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་
 དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཟབ་མོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཉི།
 ཟབ་རྒྱས་གཉིས་སམ་ཐབས་ཤེས་གཉིས་ཀ་ཆང་བའི་ལམ་གྱི་གཤོག་བྱུང་དཀར་པོ་
 ཡངས་ཤིང་རྒྱས་པར་གྱུར་པའི་རྒྱལ་སྤྱས་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དང་པའི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་
 བུ་དེ་ནི། གཏུལ་བུའི་སྟེ་པོའི་རང་པ་དུ་མའི་ཆོགས་ཀྱི་མདུན་དུ་བདར་ནས་ལེགས་
 བྱས་དགེ་བའི་རྒྱུད་གི་ཤུགས་ཆེན་པོའི་སྟོབས་ལས་སྤྱིད་ཁོའི་མཐའ་གཉིས་སུ་མི་གོ་ལ་
 བར་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་འཇུག་རྟོགས་དྲང་པོར་བསྐྱོད་ནས་རྒྱལ་པོ་རྫོགས་པའི་སངས་
 རྒྱུ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུའི་ས་རོལ་མཚོག་དུ་བྲོགས་
 པ་མེད་པར་བཤོད་པར་བྱེད་དེ། དབུ་མ་འཇུག་པ་ལས། ཀུན་རྫོབ་དེ་ཉིད་གཤོག་
 ཡངས་དཀར་པོ་རྒྱས་གྱུར་པ། །རང་པའི་རྒྱལ་པོ་དེ་ནི་སྟེ་པོའི་རང་པ་ཡི། །མདུན་
 དུ་བདར་ནས་དགེ་བའི་རྒྱུད་གི་ཤུགས་སྟོབས་ཀྱིས། རྒྱལ་བའི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་
 ས་རོལ་མཚོག་དུ་འགྲོ། །ཁྱེས་པ་ལྟར་ལགས་སོ། །

རྒྱལ་པ། རྒྱལ་པའི་རྒྱ་ཁྲོ་ཤོས་མི་བདེ་པའི། གཤུང་གི་བདུད་ཅིང་སྤིང་པ་
 རྒྱུད་འཇུག་ཅེས། ཉི་ལྔ་ལྔ་ལྟར་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་གཞུང་། བེག་ཆེན་གཤུང་རབ་
 གུན་གྱི་བཅུད་བསྐྱེད་གང་། རྩོན་རྒྱུ་མཁམས་བྱལ་བྱེ་པའི་གཟི་བྱན་དང་། འཕྲོགས་
 པའི་བཤད་རྒྱལ་པ་དང་མོའི་ཆོལ་ཆེན་གྱིས། འཕགས་པོད་གཉིས་གྱི་ས་ཆེན་ཡོངས་
 རྒྱལ་ཁྲུང་། མཐར་གྱིས་སྟིགས་མའི་རེག་པས་རྣམ་པར་ཉམས། གང་ཆོད་མ་ཆོས་
 འཛིན་པའི་རྩོན་ལམ་མཐུ། བྱལ་པ་མེམས་དཔལ་ཆེན་པོའི་སྤིང་ཆེའི་ཤུགས། ཉམ་
 ཡང་འགག་པ་མེད་པའི་འོད་སྤང་གིས། ཡོངས་བཟུང་(༡༥༠བ)ཆོས་གྱི་དགའ་ཆོལ་
 རྒྱར་ཡང་ཟུ། དེ་ཆོ་བེག་ཆེན་ལམ་གྱི་འཇུག་རྟགས་ཉིད། སྐལ་བཟང་འགྲོ་རྩེ་རུ་བ་
 མེད་གསལ་ཡུར་ཅིང་། བན་བདེའི་འབྲས་བཟང་རྩྭགས་མཐར་རྒྱས་པ་འདིས། རྒྱལ་
 པའི་ཉི་མ་ཡང་འདིར་སྤང་བར་མཆོན། བསྟན་པའི་ཐ་མར་ཐུགས་བསྐྱེད་རྒྱལ་ས་
 པོ་ཆེས། བསྟན་ལ་ཐན་པའི་བཤད་རྒྱལ་ཡུར་མཛད་དེ། བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཆོན་
 རྒྱུང་ལ་འཛིགས་མེད་པས། བསྟན་པའི་དཔལ་རྩ་ཆོས་གྱི་དབང་པོར་ཡུར། དཔལ་
 གྱི་མེར་མེར་གྲགས་པའི་ཆོས་གྱི་ཟུ། བསྐྱེད་པོས་དམ་པ་རྩ་མའི་བསྟི་གནས་
 དེར། ཞབས་མེན་རིན་ཆེན་པརྩ་ལེགས་བཀོད་དེ། རྒྱུད་ལྷུང་ཆོས་གྱི་མཆོད་རྒྱན་
 ཡུན་རིང་བསྐྱེད། ཐུགས་བསྐྱེད་ཞི་བའི་ལྷ་དང་དབྱེར་མེད་ཁྲུང་། བཀའ་རིན་
 ཞི་བའི་ལྷ་ལས་ཆེས་ལྷག་པའི། རྒྱལ་པའི་སྲས་མཆོག་ཉིད་ཀྱི་རྒྱན་སྲར་ནི། རྒྱུད་
 འཇུག་གཞུང་མཆོག་འདི་ཉིད་ལན་མང་ཆོས། གང་གི་བརྒྱུད་བྱའི་ཉིང་ཁྲུང་
 རྒྱལ་མེམས། གདམས་པའི་མཆོག་རྩ་གཟིགས་ནས་ཆེ་ཉིད་གྱིས། ཐུགས་དམ་
 མཐེལ་རྩ་མཛད་ཅིང་གཞན་ལ་ཡང་། ཉན་ཏན་ཆེན་པོས་ཉམས་ལེན་སྤིང་པར་
 གདམས། ཞལ་གྱི་བདུད་ཅིང་ཟེའི་ཟེགས་མ་རེ་རེས་ཁྲུང་། ཆོས་གྱིས་པོངས་པའི་བཞེན་
 པ་ཡོངས་བསལ་ནས། ཆོས་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་སྟོན་མཆོག་སྤེར་བས། ཉམ་ཐག་
 བདག་ལྷ་དབུགས་དབྱུང་གནས་ལ་བཀོད། བཀའ་བཞིན་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སྐལ་
 དམན་ཡང་། སྤྱི་དཀྱིལ་རྒྱ་བྱར་མིག་གིས་ཡང་ཡང་མཛལ། གཤུང་བཅུད་རྩ་པའི་

བྱ་གར་ལན་མང་འཛམ་གྱི་འཇུག་པས་ཡིད་ལ་བྱིན་ཆེན་དབབ། །དེ་
 ལྟར་གསང་གསུམ་ཡོན་ཏན་བྱེ་བའི་གཉེར། །མཐོང་ཐོས་མོས་པའི་སྤྱོད་ལུལ་ཉིད་
 ལྟར་ཅིང་། །གཙང་མའི་ཞབས་(༡༥༠ན)རུལ་གཙུག་གིས་གྲུས་བསྟེན་པའི། །སྐལ་
 བཟང་ཐོས་པ་བསྐལ་མང་བསོད་ནམས་མཐུ། །ལམ་མཐར་བྱིན་ཀྱང་བྱན་མོང་
 གཏུལ་བྱའི་ངོར། །ཐ་མལ་ཚུལ་བརྟན་ཐབས་མཁས་མཛད་སྤྱོད་གྱིས། །གཞན་
 དོན་སྐྱབ་ལ་བྱགས་དགོངས་མདོན་སྤྲུགས་ཏེ། །ལམ་ལ་རིམ་གྱིས་སྐྱབ་པའི་ངང་
 ཚུལ་འཆང་། །དེ་ཡང་བྱི་ནང་སྤྱོད་ཚུལ་ཀུན་ཡིད་འོང་། །གཙང་ཞིང་ཡོངས་སྤྱིན་
 མཛེས་པའི་པད་མོ་ལྟར། །མཐོང་ཐོས་ཀུན་ཡིད་འཕྲོག་ཅིང་དགེ་ལེགས་སྟ། །བྱིད་
 པའི་བཀའ་གདམས་རྣམ་ཐར་དྲི་མེད་བསྟེན། །ཆོས་སྒྲོར་ཞུགས་པའི་ཆོས་མཛད་
 ལུས་ཀྱང་ནི། །ཆོས་མིན་ཕྱོག་ཏེ་ཆོས་འགལ་དུ་ཤེས་མོད། །ཆོས་རྗེ་ཁྱོད་གྱིས་ཆོས་
 ལྟར་སྤང་འགལ་ཡང་། །ཆོས་མིན་དུ་གཟིགས་ཆོས་ལྟར་འཆོས་པའང་སྤངས། །མང་
 ཐོས་འཆད་ལ་དབང་ཞེས་གྲགས་མོད་ཀྱང་། །ཁྱོད་ནི་ཐོས་དོན་སྐྱབ་ལ་གཞོལ་བ་
 འདིས། །མ་བསྐྱམས་ཆོས་དང་སྤྲུལ་དགའ་བ་ལ། །ཁུས་པ་མེད་དང་ཉེས་མང་ཡོད་
 པར་དངོས། །མདོག་རྒྱུད་བྱ་བ་བཏང་ཕྱེ་ལྟ་ཆོས་སྐྱབ། །འདིར་སྤང་ཞེན་འཁྲིས་
 བཅད་དེ་ཆོས་བརྒྱད་སྟོམ། །ཅི་མཛད་བཀའ་དང་བརྟན་ཏེ་འཇུག་ཕྱོག་བྱེད། །མིད་
 བདེ་དུག་ལྟར་གཟིགས་ཏེ་གཏན་བདེ་གཉེར། །སྟིང་རྗེའི་དབང་གིས་འགོ་ལ་བྱ་
 བཞིན་དགོངས། །བྱང་མེམས་བརྩུད་ཅིས་བྱགས་ཀྱི་བྱམ་བཟང་གཏམས། །དེ་ཉིད་
 རྟོགས་པས་ཆོས་ཀུན་སྐྱུ་མར་གཟིགས། །རྒྱབས་ཆེན་སྤྱོད་པས་གཞན་ཕན་འབའ་ཞིག་
 སྐྱབ། །གང་གི་ཞབས་པད་གང་དུ་ངལ་གསོ་བའི། །ཚྭགས་དེ་བཤད་སྐྱབ་སྤང་ཅིའི་
 བརྩད་དེ་ཀུན། །མ་བརྟན་པར་ཡང་ཀུན་ནས་ཡོངས་འབྲིལ་བས། །མ་ཐོས་པར་ཡང་
 སྐལ་བཟང་བྱང་བ་ཕྱེད། །བག་ཡོད་གོམས་པས་བསྐྱབ་ལས་མི་འདའ་བའི། །བརྟུལ་
 ཞུགས་(༡༥༠)བྱུབ་པ་གང་དང་འགྲོགས་ཅམ་གྱིས། །དམ་པའི་རྗེས་འགྲོའི་ངང་ཚུལ་
 བསུང་ཞིམ་པོ། །ཆེད་དུ་བསྐྱོམ་བཞིན་འཛིན་པའང་མང་ཞིག་མཐོང་། །མདོར་

ན་སྒྱུད་འཇུག་གཞུང་དང་ཐུགས་རྒྱུད་གཉིས། །ཞུ་དག་འཕེར་བའི་ཉམས་བཞེས་
 རྫོགས་མཛད་དེ། །གཞན་ལའང་དེ་བཞིན་བརྩེ་བས་ལེགས་འདོམས་པ། །འདི་
 ཀོ་རྒྱལ་སྤྲེལ་ཆེན་པོའི་རྣམ་ཐར་ཐོམ། །དགེ་བའི་འབྲུང་གནས་གང་སྤྱིའི་ཉིན་མོར་
 བྱེད། །རྩལ་པར་གྱུར་ཆོ་བདག་ཡིད་སྦྱོར་ཆད་དེ། །བཀའ་དྲིན་དུ་ཆོ་བདག་ཡིད་
 ཏུང་འེ་བས། །ཆད་མེད་སྤྱི་དྲིན་ཅུང་ཟད་གཞལ་སྦྱོར་ཡང་། །ཡན་པའི་ལན་ཏུ་མཛོད་
 པར་བྱ་བ་ནི། །བསྐྱོ་བའི་ཆོག་བཞིན་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
 རི་བཞིན་སྤྱབ་རུས་ན། །བྱས་ཤེས་དྲིན་གཞོའི་མཛོད་པ་མཆོག་ཡིན་མོད། །དམན་
 པ་བདག་ནི་དམ་པ་མཆོག་རྣམས་ཀྱི། །རྣམ་ཐར་བཞིན་དང་བཀའ་བཞིན་སྒྲོབ་
 པ་ལ། །ཞུམ་པ་བཞིན་དང་སྤྲུག་པ་བཞིན་གྱུར་ཏེ། །སྒྱིད་ལུག་བསྟེན་པས་སྤྱགས་
 ཅམ་རྩོམ་ཐོགས། །དེ་སྤྱད་བསམ་སྦྱོར་དག་པའི་ཆུ་མཆོ་ལས། །སྤྱིས་པའི་ལེགས་
 བཤད་མེ་རྟག་འདིས་མཆོན་ཏེ། །ཡོངས་བབྱང་རྣམ་པར་བཀོད་པའི་མཛོད་པའི་
 སྤྱིན། །ཀྱན་ནས་ལྷག་བསམ་དག་པས་ཆེར་སྦྱོས་ནས། །ཆད་བྱང་དགོངས་པ་
 དག་པའི་ཐུགས་མངའ་བའི། །ཞིང་གི་མཆོག་རྣམས་མཉེས་པ་སྦྱབ་སྤྱད་ཏུ། །ཁྱས་
 པས་འབྲལ་བ་བརྩེ་བས་ཡོངས་བཞེས་ཏེ། །སྤྱོ་བའི་ཐེང་བར་འབྲལ་མེད་རྩེས་སུ་
 ཟུངས། །དེ་ཆོ་མི་བྱེད་དད་པའི་ཉེར་ལེན་གྱིས། །ཐུགས་བརུད་ཐུང་བའི་གདམས་
 དག་བརྟུང་ཆིའི་རྒྱན། །འཐུང་ལ་ནམ་ཡང་ངོམས་པ་མི་མངའ་ཞིང་། །བཟང་པོ་
 སྒྱུད་པའི་རྣམ་ཐར་སྒོབ་པར་སྒོན། །གང་གི་དྲིན་གྱིས་དམ་པའི་ཆོས་ལ་བདག་སྒོ་
 ཅུང་ཟད་སྤྱགས་ཤིང་གཞོལ། །(༡༥༩ན)ཡང་དག་ལམ་སྟོན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་
 དམ་པ་རྣམས་ལ་གྱས་སྤྲུག་འཆོལ། །གང་གི་དྲིན་གྱིས་རྒྱལ་སྤྲེལ་སྒྱུད་པའི་ཉམས་
 ལེན་གནད་འགག་སྤྱགས་ཅམ་འཆོལ། །ཟབ་རྒྱས་དོན་སྟོན་སྒྱུད་འཇུག་གཞུང་
 སོགས་གསུང་རབ་ཆོས་ལའང་བདག་སྤྲུག་འཆོལ། །ཞེས་རྩེ་བཅུན་སྤྱོ་མ་ཐུགས་
 རྩེའི་གཏིར་ཆེན་བཀའ་དྲིན་མཚུངས་མེད་དཔལ་སྤུལ་རིན་པོ་ཆེ་ཨོ་རྒྱན་འཇིགས་
 མེད་ཆོས་ཀྱི་དབང་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ཐུན་མོང་བའི་སྤྱགས་ཅམ་དང་། ཆོས་

དང་ལྷ་མ་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་རྒྱ་པས་ཐུག་བྱས་ནས། སྤྱིང་པར་བྱ་བ། སྤྱིང་
འཇུག་གི་གཞུང་འདི་ཉིད་སྤར་རྒྱ་བོད་གཉིས་སུ་དར་ཆ་ཆེ་པར་བྱུང་ཡང་། སྤྱི་
ནས་དེའི་འཆད་ཉན་སྟགས་རིམ་གྱིས་འགྲིབ་པ་ན། རྗེ་ལྷ་མ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་
བསྐྱེད་རྒྱལས་པོ་ཆེས་འཆད་སྟེལ་རྒྱ་ཆེར་མཛད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ད་ལྟ་ཐུགས་
རུ་མར་གཞུང་འདིའི་འཆད་ཉན་སྟོམ་སྤྱབ་ཆེས་ཆེར་འཕེལ་བར་གྱུར་པ་ཡིན། དེ་
ཡང་། སྟོན་དཔར་ལོ་སྟོ་གྲས་བརྟན་པའི་རྒྱུད་རྒྱ། སྤྱིང་འཇུག་ལ་སུ་མཁས་ཀྱི་སྤྱིང་
མོ་བྱུང་སྐབས། ལོ་སྟོ་བ་ན་རེ། སྤྱིང་འཇུག་ལ་བོད་གངས་ཅན་གྱི་ཁྲིད་ན་ཁྲོད་ཆར་
བ་དང་གུ་རུ་སྟགས་མེད་གཉིས་ལས་མཁས་པ་མེད། སྤྱིང་འཇུག་གི་དོན་ཐམས་
ཅད་ཁོང་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ལྟན་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པར་གྲགས་པ་ལྟར། རྗེ་འདི་
ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་གཞུང་འདི་ལ་གསན་བསམ་སྟོམ་པ་གནད་རུ་འགྲོ་བའི་སྟོ་ནས་ཆོས་
དང་ཐུགས་རྒྱུད་འདྲེས་ཤིང་རྒྱལ་སྤྱི་སྤྱིང་པའི་ཉམས་ལེན་ཐམས་ཅད་ལག་ལེན་རུ་
ཐེབས་པར་བྱས་ནས། སྤར་གཞན་ལ་འདོམས་པར་མཛད་པ་ལགས་པས་ཁྲིད་རྒྱན་
འདི་ནི་བཤད་ལུང་ཙམ་མ་ཡིན་པར་གདམས་ངག་གི་འཁྲིད་རྒྱུ་ཁྲུང་པར་ཅན་གྱི་
བརྒྱུད་པའོ། །བཀའ་འབངས་ཐ་ཤལ་བ་འན་(༡༥༥བ)ཐུས་ཀྱང་ལྷ་མ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུད་
རུ་སྤྱིར་ཁྲིད་ལུང་མང་ཙམ་སྟོས་ཤིང་། ཁྲུང་པར་སྤྱིང་འཇུག་གི་ཁྲིད་ཟླ་བ་གཉིས་
རེ་ཙམ་གྱི་རིང་གསུང་བཤད་ཞིབ་རྒྱས་དང་། ཁྲིད་སྟོར་རེ་རེ་ལའང་ལན་གསུམ་
བཞི་རེ་ཡང་བསྐྱར་གནད་བ་དེ་འདྲ་ཁ་ཆར་ཆར་བཞི་དང་། ཆོས་མཐུན་ཐར་ཐོར་
ཀྱི་རྒྱལ་རུ་ཡང་ལན་འགའ་ཐོས་ལ། དེ་དག་གི་སྐབས་སུ་ཆོས་རྗེ་རྒྱལ་སྤྱི་རིན་པོ་
ཆེ་སྟགས་མེད་པའི་འགྲེལ་པ་གཞིར་བཞག་སྟེང་། འགྲེལ་པ་གཞན་འགའི་འཆད་
རྒྱལ་ཡང་ཅི་རིགས་དང་། ཤེར་ལེའི་སྐབས་སྟགས་སུ་དར་རྟེན་ལྟར་གྱི་འཆད་རྒྱལ་
རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་རུ་ཤེས་ན་ལགས་རྒྱལ་བཅས་རེས་འགའ་གསུང་སྟོལ་ཡོད་པ་
ལྟར། བདག་གིས་འདིར་ཡང་ཤེར་འབྱུང་གི་ཤེར་རྟེན་ཆེན་མོ། རྒྱལ་སྤྱི་རིན་པོ་
ཆེའི་འགྲེལ་པ། དར་རྟེན་ཤེར་ལེའི་སྐབས། དེའི་ཟིན་གྱིས་ཆེ་རྒྱུད་། གཞན་ཡང་ཙམ་

ཤེས་ཙམ་འབྲེལ་སྟགས་རིགས་ཆོགས་སྒྲོར་མདོ་བརྟན། བཞི་བརྒྱ་པ་ཙམ་འབྲེལ། བསྐྱེད་བརྟན་སྟགས་དབྱེ་མའི་གཞུང་མང་པོ་ལས་བརྟན་ཤིང་ཁྱད་པར་དབྱེ་མ་འཇུག་པ་ཙམ་འབྲེལ་སྒྲོར་དང་བསྟན་ནས། དེ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་དོན་ལྟ་བུར་བྱས་ཀྱང་ཆོག་པའི་རྒྱལ་དུ་བསྐྱེད་པ་ལགས། སྤྱིར་ཁོ་པོས་ཀྱང་མཁས་ཤིང་བྱུང་བ་བརྟེན་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཞིར་དུ་མ་ཞིག་ལས་ཆོས་ཀྱི་བརྟུན་ཅི་ཐོབ་ཅིང་། དེ་ལྟ་བུའི་བཀའ་དྲིན་ཅན་གྱི་སྐྱེ་མ་དེ་དག་དང་། སྤྱིས་བྱ་དམ་པ་གཞན་གྱི་ཀྱང་རང་རང་གི་མཛད་པ་ལྷན་རྒྱུ་འོ་མཛད་ཅན་དུ་མའི་སྒྲོན་ནས་བསྟན་འཕྲོའི་དོན་སྦྱབ་པའི་ཁྱེད་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལ་གཅིག་ལས་གཅིག་ལྟག་པ་ལྟ་བུ་འབའ་ཞིག་དུ་འདུག་པས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བ་ཤ་སྟག་ལགས་མོད། སྐབས་དོན་སྦྱོང་འཇུག་གི་བྲིད་རྒྱུ་འདིའི་དབང་དུ་བྱས་ན། རེད་མདའ་(༡༥༩ན)བའི་གསུང་ལས། ང་དང་པོ་སྟོབ་གཞེར་བྱེད་དུས་སྐྱེ་སྟགས་ན་དབྱེ་མའི་དཔེ་ཆ་ཞིག་འདུག་ཟེར་ནས་ནོར་མི་ཆེར་བྱེད་འདུག །དེར་སང་དབྱེ་མའི་དཔེ་ཆ་ལ་ཅིས་སུ་བྱེད་པ་འདི་ཡང་ཁོ་པོས་བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་བྱས་པ་ཡིན་གསུངས་པ་དང་། མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཀམ་པ་དགོན་གཞན་གྱིས་ཀྱང་། དེར་སང་གངས་རིའི་ཁྲོད་ན། མཁས་པ་དང་རྒྱན་པོ་གྲག། ཁ་དབྱེ་མ་སྟོན་དབྱེ་མ་ཟེར་བ་འདི་རེད་མདའ་བའི་དྲིན་ཡིན། དེ་གོང་དུ་ཐང་སག་ན་དབྱེ་མ་གི་རོ་ཞིག་འདུག་ཟེར། གཞན་ཡོད་པའི་ལམ་མ་ཐོས་གསུངས་པ་སྟགས་ཀྱི་དཔེ་ལྟར། ད་ལྟ་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཁ་སྦྱོང་འཇུག །སྦྱོང་འཇུག །སྦྱོང་འཇུག་བཤད་པ་ཡིན། ཉན་པ་ཡིན། སྦྱོང་འཇུག་མཛོད་པ་བྱེད་པ་ཡིན་ཟེར་བ་དང་། སྦྱོང་འཇུག་གི་དཔེ་ཆ་ལའང་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཅིས་ཆེར་བྱེད་ཅིང་སྤར་ཤིང་ཡང་ཆེ་རྒྱུད་གསར་རྟེན་སྒྲོ་ཆོགས་ཤིག་འཕེལ་བ་དང་། དེ་དག་དུ་མ་ཟད། གཞུང་འདིའི་འཆད་ཉན་དང་མཛོད་པ་སྟགས་ཀྱི་སྐབས་ཆོག་བཞི་རེ་ཅམ་ཐོས་པ་དང་། ལྷན་སྒྲོར། མེ་ཏོག་མར་མེ་སྟགས་རེ་རེ་ཅམ་འབྲུལ་བ་ཡན་ཆད་ཀྱི་དགེ་ཙམ་ལ་འཇུག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལྷན་རྒྱུ་རྒྱུ་ཆེ་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་ལས་བྱུང་བ་ལགས་སོ། །

སྐར་ཡང་སྤྲུལ་པ། གང་ཞིག་ངེས་དོན་དབྱ་མའི་ལམ་གྱི་གནད། ཁྱེད་ལས་གཞན་
 ཏུ་དང་ཏུ་མེད་དོ་ཞེས། ཤིང་རྩ་ཆེན་པོས་རིགས་ལམ་བྱེ་བ་བརྒྱའི། རྒྱལ་ཁྱུས་
 བཏུབ་སྟེ་སྟོན་མེད་སྟོལ་ཆེན་སྟེ། ཁྱེད་ནས་དེ་ཡི་སྟོལ་འཛིན་སྟེ་མཁས་མཆོག་ རྣམ་
 དཔྱད་སྟུལ་ཏུ་བྱུང་བ་བཟང་ཡས་གྱིས། རྟུང་དང་རིགས་པའི་ཉིན་བྱེད་འབྲུམ་སྟོས་
 ཏེ། མཐའ་བྲལ་ལམ་བཟང་ཀུན་ནས་གསལ་བར་མཛད། རྒྱབ་མཐའ་སྟེ་བ་ཡོངས་
 གྱི་ཡང་བཅེ་མཆོག་ ཐལ་འགྱུར་དབྱ་མའི་ལུགས་བཟང་ཉིད་དོ་ཞེས། རིགས་
 སྤྱི་བྱ་མཆོག་ཡོངས་གྱིས་མགྲིན་གཅིག་ཏུ། བསྟགས་(༡༥༩བ)པའི་མེ་དོག་མཁས་
 མང་མདུན་སར་དབྱམ། ཁྱེད་མེད་སྟོ་མཆོག་མངའ་བ་གང་དག་གི་ ཁྱེད་
 རིགས་པའི་ལམ་བཟང་ལས་འོངས་པའི། ཆོད་མར་གྲགས་ཤིང་བྱབ་པའི་གཞུང་
 ལུགས་ལ། བརྟེན་ནས་ལེགས་བཤད་གཏམ་བཟང་སྟེ་ལ་ཞུགས། བདག་ནི་ཤེས་
 རབ་ཞན་ཅིང་སྤངས་པ་རྒྱུད། རྟུང་པར་སྟོང་ཁམས་འབྲུགས་པས་རྣམ་དཔྱད་
 འཁྲིལ། བསྟགས་རྒྱབ་དཔན་པས་དཀར་བའི་ལས་གང་ཡང་། ཞིགས་མེད་ལམ་
 ཏུ་འགྲོ་བ་སྤྱིད་མེན་ན། མཆོག་གི་བྱ་བ་བསྟན་བཅོས་ཚུལ་སྟགས་ལ། འཇུག་
 པའི་སྐལ་བ་ཤིན་ཏུ་ཆེས་ཕྱ་ལ། སྟོས་ཅི་འཆོལ་སྟམ་དེ་འདྲའི་འདུན་མ་ལ། ངལ་
 བ་བརྟེན་པའི་ཚུལ་བ་རིང་ཏུ་དོར། འོན་ཀྱང་སྟོ་མཆོག་མངའ་བའི་བཤེས་གཉེན་
 འགས། བསྟུལ་བྱིར་སྟོ་སྟོས་འཇུག་དཀའི་གཞུང་དོན་ལ། རང་གཞན་སྟོ་ཁ་ཚུགས་
 པའི་ཆེད་ཉིད་ཏུ། ཀུན་རྫོངས་སྟོ་དཔན་བདག་གིས་འདི་ཉིད་བཟེབས། ངག་
 དེས་པན་བདེ་མ་ལུས་འབྱུང་བའི་གཞི། ཞུམ་གྱུར་སྟུབ་བསྟན་ནོར་བུའི་སྟོན་མེ་
 མཆོག་ སྟེ་རྒྱུའི་སྟོང་གི་ཐུན་པ་སེལ་བྱེད་ཏུ། ངར་ཞིང་རྒྱས་ལ་རིང་ཏུ་གནས་གྱུར་
 ཅིག ཆོས་འདིའི་དྲིན་སྟོབ་ཆོས་ཀྱི་དབང་པོ་སྟགས། ཆོས་ཉིད་སྟོང་ཏུ་མནལ་བའི་
 རྒྱལ་བསྟན་པའི། ཆོས་རྗེ་སྤྱི་མ་བཀའ་དྲིན་ཅན་རྣམས་ཀྱི། ཆོས་དབྱིངས་ཟག་མེད་
 དགོངས་པ་རྫོགས་གྱུར་ཅིག ང་ཉེ་བསྟན་དང་འགྲོ་བའི་མཛེས་རྒྱན་ཏུ། ཞུགས་
 སྤྱི་རྒྱལ་མཆོག་གཡོ་བ་མེད་གནས་པའི། བསྟན་འཛིན་བཞུགས་སོ་ཅག་ཀུན་ཞབས་

བརྟན་ཞིང་། །ནམ་ཡང་མི་རྒྱབ་མཛད་འཕྱིན་རྒྱས་གྱུར་ཅིག །ཁྱད་པར་འཇམ་
 དཔལ་དབྱངས་སོགས་རབ་འབྲམས་རྒྱལ་བ་ནམ་མཁའི་ཁྱོན་འགོངས་པའི། །མཁྱེན་
 བཅེའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་འཕྲུལ་བྱ་བའི་སྤྱིན་གྱི་སྤང་པོའི་རོལ་ཅེད་ལས། །སྤྲུལ་པའི་སྤྱེས་
 མཆོག་ངོ་མཆོར་མྱེད་བྱང་དབང་འབྱོར་རྣམ་ཐར་བསམ་མི་(༡༥)ན།ཁྱབ། །བདག་
 ཉིད་ཆེན་པོ་བསྐལ་པ་རྒྱ་མཆོར་ཆོས་སྟོན་མཛད་ཅིང་བཞུགས་གྱུར་ཅིག །དད་
 ལུན་བསོད་ནམས་གསོག་པའི་ཞིང་གི་མཆོག །དགེ་འདུན་ཐུགས་མཐུན་བྲིམས་
 གཙང་མང་ཐོས་ལུན། །ཡུང་རྟོགས་བསྟན་པ་བཤད་དང་སྐབ་པས་སྤེལ། །འདུས་
 པ་དབྱར་མཆོ་ལྷ་བྱར་འཕེལ་གྱུར་ཅིག །དེ་ལྟར་པན་བདེའི་རྩ་ལག་བརྟན་པའི་
 མཐུས། །སྤྱི་རྒྱ་བདེ་སྤྱིད་དཔལ་གྱིས་ཉེར་འཛོལ་ཞིང་། །རིན་ཆེན་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 ལ་སྒོ་སྤྱོད་ནས། །རྒྱལ་སྤྲུལ་སྤྱོད་ལ་སྒོ་བ་པའི་སྐལ་ལུན་ཤོག །བདག་ཀྱང་སྤྱི་བར་
 དེས་འབྲུང་ཆུལ་བྲིམས་ལུན། །དམ་ཆོས་ཀྱན་འཛིན་འཆད་རུས་གཟུངས་སྟོབས་
 དང་། །སྤྱིང་རྩེ་བྱང་སེམས་ཡང་དག་ལྷ་བ་ནམས། །རྒྱད་ལ་སྤྱེས་ནས་ས་ལམ་རྩུར་
 བཤོད་ཤོག །ལྷག་བསམ་རབ་དཀར་ཆོགས་གཉིས་འོ་མཆོལས་བལྟམས་གསང་
 གསུམ་ཡོན་ཏན་རིན་ཆེན་སྤང་པོ་ལས་གྲུབ་པའི། །རྒྱལ་བའི་མཆོད་སྤོང་ཆེན་པོ་
 སྤྱིད་ཞིའི་ཁམས་ན་མངོན་པར་འཕགས་པའི་བསྐྱེད་ལོས་མཆོག་ཏུ་བདག་གྱུར་
 ཏེ། །མཛད་པའི་འཕྱིན་ལས་གཟི་འོད་འབར་བས་སྤྱི་རྒྱའི་སྒོ་ཐུན་བསལ་ཞིང་རེ་
 འདྲིང་མ་ཡུས་སྟོང་བྱེད་པའི། །སྤྱིད་ཞིའི་བདེ་དཔལ་མཆོག་ཀྱན་རྟག་པར་འཛོ་
 བའི་དགེ་ལེགས་རྒྱ་མཆོས་སྟོགས་རུས་ཀྱན་ཏུ་ཁྱབ་གྱུར་ཅིག །ཅེས་པ་འདི་ནི་སྐར་
 སྒྲ་མ་དམ་པ་ཡུང་རྟོགས་ནས་ཤེར་ལའི་འགྲེལ་པ་དགོས་ཞེས་པེབས་པ་ལྟར་བྲི་བར་
 ཆོམ་པའི་ཆོ། བཤེས་གཉེན་དམ་པ་འགའ་ཞིག་ནས་སྤྱི་དོན་བཅས་རྒྱས་པ་ཞིག་
 གྱིས་ཞེས་གསུངས་འཕྲོས་མཛད་པ་དང་། །ཁྱད་པར་ཆོས་ཀྱི་སྤྱུན་ལུན་ངོར་དཔོན་
 སྒོ་བ་འཇམ་དབྱངས་སྒོ་གཏིར་དབང་པོ་ནས་ལྷ་སྤྱི་ཀྱན་ཏུ་ནན་ཏན་ཆེ་བར་མཛད་
 ཅིང་། དེ་བཞིན་ཏུ་ཉག་སྒྲ་པ་སྤྱི་རྒྱལ་མཆོན་ནས་ཀྱང་བསྐལ་བ་དང་། །སྤྱི་ནས་ཟབ་

གཏིར་མཛོད་འཛིན་ལྷ་མ་(༡༥༤བ)བསོད་ཀྱལ་ནས་ཤེར་ལེའི་སྤྱི་དོན་སོགས་དགོས་
 ཞེས་དངོས་དང་ཕྱག་ཁྲིམ་བཅས་པས་བསྐྱལ་བར་མཛད་པ་ལྟར། སྟན་ཀྱན་བཟང་
 བསོད་ནམས་སམ་རབ་བྱུང་གི་མིང་ཐུབ་བསྟན་ཚེས་ཀྱི་གྲགས་པ་ཞེས་གྲུང་འཕོད་
 པས་སྐུར་བ་འདི་ལ། བྱིས་སྤོའི་དྲི་མས་བསྐྱེད་པའི་ཉོངས་པ་གང་མཆིས་གཞུང་དོན་
 ལ་ཞིབ་ཏུ་དཔྱད་པའི་སློབ་གྲོལ་མངའ་བའི་གཟུར་གནས་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱན་སྲར་
 འཆགས་ཤིང་། ལེགས་བྱས་ཀྱི་ཆ་ལ་བརྟེན་ནས་འདི་ཉིད་སློབ་གསར་དང་པོའི་ལས་
 ཅན་སློབ་གསལ་རྣམས་ཟབ་མོའི་གཞུང་ལ་སོག་མར་བལྟ་བའི་མིག་ཏུ་གྱུར་ཏེ། མཐར་
 གྱིས་གཏིར་དབག་དཀའ་བའི་ཚས་ཚུལ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་འཛིན་ཞིང་། འཆད་ཚོད་ཚོམ་
 པ་ལ་སོགས་པ་མེད་པར་འཇུག་པའི་ཤེས་རབ་ཟབ་གསལ་སྐུར་བ་དང་། སློབས་པ་
 ཟད་མི་ཤེས་པ་འཚོབ་པའི་རྒྱར་ཡང་གྱུར་ཅིག །དགེའོ། །དགེའོ། །

ཐུབ་བསྟན་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་དགེ་བའི་བཤེས། ཚེས་ཀྱི་གྲགས་པ་ས་གསུམ་ཀྱན་ཐུབ་
 པ། རྗེ་བཙུན་ལྷ་མའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། བསྐལ་བརྒྱར་འཚོ་གཞིས་བདག་རྒྱུད་
 བྱིན་གྱིས་རྒྱབས། ཤོ་ལོ་ག་གཅིག་འདི་རྗེ་ལྷ་མའི་གསུང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པས་ཡོན་ཏན་རྒྱ་
 མཚོ་རྒྱད། ཁྱིམ་འཛིན་གསལ་བས་དམ་པའི་དེ་ཉིད་རིག་ཤེས་རབ་ཟབ་མོས་རྟོག་ཉིད་དོན་
 ལ་སློབས། ཡི་ཤེས་རྩལ་མཚོ་ཡོངས་ཀྱི་དགེ་བའི་བཤེས། གང་སྟོ་ཤིན་ཏུ་སྐྱེད་པས་བསྐྱེད་
 བྱས་པས། རྟོག་དོན་ཐུན་ཚོགས་ལྷུང་དང་རིགས་པར་ལྟན། མགོན་པོ་རྒྱ་སྐུབ་བཞེད་པའི་
 རྟེན་པོ་གང་། གསལ་བྱེད་བསྟན་བཅས་ཤེལ་གྱི་མེ་ལོང་འདི། འཇམ་དབྱངས་སྟོ་གཏིར་
 དབང་པོ་ཞེས་བྱ་བས། དགེ་བའི་བཤེས་ལ་བྱས་པ་གཙོ་བ་དང་། བསྟན་པ་རིན་ཆེན་སྤྱི་
 ཞུས་མཚོད་པ་དང་། རྟོག་དང་རྟེན་འབྱུང་དབྱེ་མའི་ཚུལ་ལུགས་ཀྱན། ཐར་འདོད་རྣམས་
 (༡༥༥ན)ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྦྱར་བའི་སྤྲད། ཚེས་སྤྱིན་མ་མོའི་འཕུལ་ཏུ་བསྐབས་པ་ཡི། ཀུན་པུན་
 རྒྱབས་སྤེང་གཡོ་བའི་སེམས་བསྐྱེད་མཚོས། བསྐྱེད་པའི་དགེ་འབྲས་ལྷུ་བ་ཉ་འདྲ་བ། ཁམས་
 ཀུན་མཚོངས་པའི་སྤྱན་པ་ཡོངས་འཕྲོག་བཞིན། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་མཁའ་འོས་
 དེས། སྤྱིབ་པ་སྤངས་པའི་སྤྲང་བ་འཛིན་བཞིན་ཏུ། ཤིད་མཐར་གསལ་བས་ཡང་དག་ལམ་

མཐོང་ཤོག། །མཐའ་ཀུན་འགོག་པ་རྒྱལ་བའི་ལམ་གྱི་ཐུལ། །སྒྲིམ་ཐལ་དབྱ་མའི་གྲོང་དུ་སྐལ་
བཟང་འགྲོ། །མཐའ་དག་ཞུགས་ལས་སྲིད་པའི་འཆིང་བཅད་དེ། །ཀུན་གྲུང་ནི་བའི་བདེ་ལ་
ཅེན་གྱུར་ཅིག། །ཅེས་པའང་རྣམ་དཀར་རྒྱབ་པ་པོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱས་པ་དགེ། །མཐ་དུ་ཀ་ལྷ་
ཁྱོ་ལྟ་མཆོ། །

《གངས་ཅན་ཁྱད་ཞོར་》དཔེ་ཆོགས་ཆེན་མའི་བུ་ལྷ་ལྷིག་དང་

ལས་ཁྱེད་མི་ལྷ་འི་མཆན་ལོ།

སྟག་པ། དབང་གཤམ།

ལྷོ་བཟང་ཆོས་འབྱོར། ལྷོ་བཟང་འཕགས་མཆོག། ཁོ་བརྟན་དོ་རྗེ།

བྱལ་མཆན་བྱམས་པ། བརྟན་འདྲིན་འཕྲིན་ལས། ལྷོ་བཟང་དམ་ཆོས།

ལྷོ་བཟང་མཁྱེན་རབ། ལུན་ཆོགས་ཆོགས་གཉིས། བྱམས་པ་རབ་འབྱམས།

ལུར་བྱ་བྱ་ཤིས། པ་སངས་དོན་གྱལ། ཐིག་དམར་དོ་རྗེ།

ལྷོ་བཟང་འདྲིགས་མེད། ཡེ་ཤེས། འཕྲིན་ལས། བརྟན་འདྲིན་ཤེས་རབ།

བསམ་གྱལ། ལྷ་ཁྱད་། སྐལ་ལྷན། བསོད་ནམས་དོ་རྗེ། བྱ་ཤིས།

དོ་རྗེ་མཆོ། ཆོ་རིང་ཆོས་ལྷོན། ལྷ་ལྷིད། བྱམས་པ་ཆོས་ལྷོན།

བསོད་ནམས་དབྱངས་ཅན། སྐལ་བཟང་ལྷ་མོ། བྱ་གཡང་།

བདེ་ལྷིད་ལྷོ་ལ་དཀར། ལྷོ་ལ་ལྷ་འདྲིམས། ཆོ་དབང་སྐལ་བཟང་།

སྔོན་འཇགས་འགྲེལ་བ་རྒྱལ་ཁྲིམ་ཡིན་ཏན་བྱམ་བཟང་། (སྔོན་ཆ)
བཅུ་ཐེག་པ། མེར་གཙུག་ནང་བཞུན་དཔེ་རྟེན་འཛེལ་བཅུ་ཚྭ་གས་ཐེག་ཁང་།
བར་འདེབས་ཆེན་པ། ལྷ་ས་ཁྲོང་ཁྱིམ་མིང་མེན་པར་འདེབས་ཆེན་ཡོད་ཀྱང་གི།

པར་ བཞི། 2019 ལོའི་ཟླ་10 ཚེས་15 ཉིན།

པར་ བྲངས། 1000

编 著 者：色昭古籍经典收集整理印经室

印 刷：拉萨市明鑫印刷有限公司

版 次：2019 年 10 月 15 日

数 量：1000 册

གངས་ཅན་ཁྱད་ལོར་དཔེ་ཚོགས།

པོད་ཐེང་བདུན་བརྒྱ་ཉེར་བཞི།